BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
12 A
60

M

Bucolici
Greci
10
e
4

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

6. 12 D.

ANVS

I. POSTHIO,
archiatro VVirZeburgico,
S. P. D.

*POETAS Græcos aliquot ex iis quos o-
lim grandibus literis excuſos edidi, quũ nun
contrà minutis edere ſtatuiſſem, mi Poſthi, n
ab Homero, ſed ab iis qui carmina bucolica ſc
pſerunt, ſumendum initium exiſtimaui. Idei
que Theocriti idylliis (vt antea) ſubiunxi eti
quædam Moſchi, & nonnulla Bionis poema
ta, quæ itidem idyllia ſunt inſcripta. Iam ve
rò & aliorum aliquot poetarum opuſcula, lic
aliûs, & quidẽ diuerſi inter ſe eſſent argumen
i, adiungere minimè dubitaui: quòd idylli
vocari & ipſa poſſent. Quidni enim hoc ill
uoque nomen tribuamus, quum Auſoni
leriſque poematis ſuis, vel potius poemati
uorum tam varium eſt argumentum, illu
ſum titulum tribuat? Neque verò errare
eo quidem iudicio, qui Virgilij eclogas idy
nominaret: (vt viciſsim Seruius ecloga
heocriti appellauit quod dici idyllium ſole
ò hoc tanto magis liceret, quanto maior in
hæc & illa, quod ad materiam quæ tra*

*. ii.

ctatur, eſt conuenientia. Nam quod eadem quidem materia, ſed non eodem modo tractatur, id verò nihil ad rem pertinet. Vnde autem hoc tractationis diſcrimen, mea in hunc Græcum poetam Prolegomena oſtendent. Ceterùm quum in illam editionem, cuius modò memini, multum operæ contuliſſem, adeo vt Theocritum aliqua ex parte nouum edere dici poſſem: (nam ſi Morellianæ, quæ paucis annis præceſſerat, fidere voluiſſem, non ſolùm plurima menda, eáque grauiſſima, ex ijs quæ tolli poterant, reliquiſſem, ſed etiam aliquot locis verſus aliquot omiſiſſem) quum tamen hanc moliri cœpi, multum præterea laboris emendationem Theocriti poſcere animaduerti: imò verò pleroſque eſſe in quibuſdam ex poſterioribus idylliis locos quorum emendationem ne vllo quidem labore aſſequi vllus poſſet, & qui non aliam quàm alicuius emendatiſſimi exemplaris opem implorarent. Verùm illi deplorati loci ab iis de quibus ſpei aliquid mihi erat, emendandis (vt quidem mihi viſus ſum) non me deterruerunt. Quinetiam ſcripſi Obſeruationes in Virgilianas & Naſonianas Theocriti imitationes: vbi Theocriti locos, licet carmine, penè tamen verbum verbo reddens, ſum interpretatus, (plus quàm in proœmio illis præfixo promiſeram præſtans) in gratiā eo-

rum qui quum Græcam linguam non calleāt, tamen, quouſque ſit progreſſus in imitando ſeu æmulando Theocrito Virgilius, videre deſiderant. Qualiacunque autē ſunt quæ in Theocritum præſtiti, tibi medico dicāda cenſui, ſicut ille quædam ſua Niciæ medico Mileſio dicauit. Neque enim charior illi Nicias eſſe poterat quàm mihi es: & quemadmodùm Nicias non tantùm medicus erat, ſed etiā Muſis chariſſimus, vt ipſe Theocritus teſtatur: ita, quàm tibi Muſæ in carmine, quàm Apollo non minus in poetica quàm in medica arte faueat, teſtari poſſunt quicūque tua poemata legerunt. Vale. Ex villa noſtra Grieriana: VI. cal. Octobr. anno M. D. LXXVIII.

PROLEGOMENA IN THEOcritum: in quibus agitur de diſcrimine quod eſt inter illius & Virgilii bucolica carmina.

Quibus ſubiunctæ ſunt

EMENDATIONES quorundam Theocriti locorum.

QVVM alii Virgilium à Theocrito, alii Theocritum à Virgilio ſuperatum eſſe contendãt, magnáque pertinacia pars vtraque ſuam ſentẽtiam tueatur, id eſt tueri conetur: ego contrà lubenter de illis dicerem quod ipſe Theocritus de duobus paſtorib', Damœta & Daphnide, dixit, quum diu fiſtula vnus, alter tibia luſiſſent,

Νίκα μὰν οὐδ᾽ ἄλλος, ἀνάσσατοι δ᾽ ἐγένοντο.

Ne autem exiſtimes, lector, hoc à me ideo dici ne in alterius partis odium incurram, aut vt longo moleſtóque labore refutãdi quæ ab ea dicuntur, me liberẽ,

Cur ita crediderim, niſi quid te detinet, audi.

Si, quales Theocritus, tales etiam Virgilius perſonas induceret, adeo vt quod has, illas quoque decere dici poſſet: ſi nõ alia tempora, alios mores in vnius quàm in alterius carminibus conſiderare oporteret: ſi eadẽ denique linguæ vtriuſque natura eſſet: tum certè illorum carmina, ſub quopiam qui acri iudicio præditus eſſet Palæmone, poſſe inter ſe committi dicerẽ: quum verò nihil perſonæ quas induxerunt, nihil tempora quibus vixerunt, nihil linguæ quibus vſi ſunt, com-

mune inter ſe habeant: neutri palmam (quod pace duorum doctiſſimorum virorum dixerim) poſſe quẽquam concedere exiſtimo, quin de altero male mereatur. Atqui idem eſt carminis, idem perſonarũ genus, excipiet aliquis. Bucolicum eſſe vtriuſque carmen, & paſtores apud vtrunque in medium prodire fateor: ſed Theocritum multo maiorem ſimplicitatẽ & ruſticitatem, aut (ſi mauis) ſimplicitatem multo magis ruſticã, quàm Virgilium, ſuis tribuere paſtoribus dico: ideóque multa Theocriteos decere, quæ Virgilianos minimè decuiſſent: ſicut viciſſim Virgiliani in multis quæ dicunt decorũ ſeruant, quũ Theocritei, ea dicendo, minimè id ſeruaturi fuiſſent. Vt enim taceam quàm alieni fuiſſent à Theocriteis multi Virgilianorum allegorici ſermones, quem tu mihi dabis apud Virgilium, cui illa ſimplicitas ruſticitáſque cyclopica poſſit conuenire? Illam perſonam excipiendam dices, fortaſſe: at ego multa exempla ſi non tantæ ſimplicitatis & ruſticitatis, at multo ſaltẽ maioris quàm in Virgilianis paſtoribus, ſpectari apud Græcum illum poetam dico. Ac, ne vltra ipſum primi idyllii limen progrediamur, qualis eſt illa ad ſuauitatem demonſtrandam comparatio?

Ἅδιον, ὦ ποιμὰν, τὸ τεὸν μέλος, ἢ τὸ καταχὲς
Τῆν' ἀπὸ τᾶς πέτρας καταλείβεται ὑψόθεν ὕδωρ.

Hanc certè comparationem, ad riſum mouendum lectori, cui non pariter agreſtes ſint aures, magis quàm ad oſtendendam ſuauitatem quam vult oſtendere, eſſe appoſitam, & tamen perſonæ conuenire, in Obſeruationibus meis in imitationes Virgilianas, ſatis manifeſtum feciſſe mihi videor. Neque verò ad hunc tantummodo locum earum Obſeruationum te remitto, verumetiam ad alios, in quibus eadem de re diſſero. Illis enim contẽtus eſſe volo, donec ſcholia Græ-

ea in Theocritum multo emendatiora auctioráque edam. tum enim, ſi vacabit, fuſius idem argumētum tractabo. Hoc quidem certè minimè hîc prætermittam, Seruium carminum Theocriti æquum æſtimatorem mihi videri, quum ſcribit, illum, ad exprimendam ruſticam ſimplicitatem, multa aliter quàm res habeat dicere. Sed ego aliquid etiam amplius aio: Theocritum, ad exprimendam ruſticam ſimplicitatem, non ſolùm multa aliter quàm res habeat dicere, ſed etiam multa ita dicere vt ne ipſe quidem ſermo vitio careat. Sed tamen hîc quoque decorum ſeruare illum contendo. ſi enim verum eſt quod ſcribit in Terentium Donatus, ſolœciſmum militi conuenire, cur non & paſtori quadrare dicemus? Non eſt igitur quòd omnia ad exactam ſtructuræ orationis normam reuocare ſtudeamus. Alioqui multum, & tamen fruſtra, cùm in aliis locis, tum verò in iſto, nos torquebimus,

—ἔχω δέ τοι οὐδ᾽ ὅσον ὥραν
Χείματος, ἢ νωδὸς καρύων, ἀμύλοιο παρόντος.

Quinetiam vocabulis illum quibuſdam aliquando ridiculè abuti aio: veluti quum Cyclopem inducit dicentem ποτὸν ἀμβρόσιον, alludendo ad ambroſiam: (quanuis alioqui ἀμβρόσιον, immortale & diuinum ſignificare ſciam) quum tamen nectaris non ambroſiæ mentio facienda eſſet. quum item alium paſtorem inducit, Elleithyiam (quam Latini Lucinam vocant) appellantem μογοςόκον, quum tamē hoc ipſum eſſet quod puella ſe timere dixerat. Ita enim illa,

Ὠδίνειν δειμαίνω· χαλεπὸν βέλος Εἰλειθυίης.

ad quæ reſpondet,

Ἀλλὰ τεὴ βασίλεια, μογοςόκος Ἄρτεμις ἐςίν.

vbi puella dixerat χαλεπὸν βέλος Εἰλειθυίης, vulgare dictum ſequens, & quidem ex Homero ſumptum,

(quum ille vulgo quidem ignotus eſſet Homerus)

Ὡς δ᾽ ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,

Δριμὺ, τό, τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι.

ille autem, quum eam bono animo eſſe & metum deponere vellet, dixit Ἄρτεμιν eſſe *μογοστόκον*, mali ominis (hoc quidem in loco) epitheto vtens: quum alioqui Homerus quoque alibi etiam eo vtatur.

Sed negari interim non poteſt quin nonnulli ſint apud hunc poetam idiotiſmi, quibus nihil elegātius, nihil venuſtius inueniri apud vllum Græcum ſcriptorem poſſit. quorum è numero eſt in primo idyllio,

-ἔτι γλυφαίοιο ποτόσδον.

Hæc autem quum ita ſint, cenſeo de duobus hiſce poetis dicēdum eſſe, vtrunque in ſuo ſcribendi genere excellere: & quemadmodum Themiſtocles fertur Seriphio cuidam in iurgio reſpondiſſe, Nec hercule, ſi ego Seriphius eſſem, nobilis: nec, ſi tu Athenienſis eſſes, clarus vnquam fuiſſes: ita etiam dicendum eſſe, Neque Theocritus gloriam ex ſuis bucolicis carminibus reportaſſet, iis quas inducit perſonis Virgilianos ſermones tribuendo: neque Virgilius ex ſuis, ſi illis quas inducit, Theocriteos ſermones tribuiſſet. neuter enim decorum ſeruaſſet.

EMENDATIONES QVORVNdam locorum Theocriti: quorum pleriqu in Annotationibus editioni quæ grādibus literis excuſa eſt, ſubiūctis, prætermiſſi fuerunt.

IN ſecundo primi idyllii verſu, in ipſo principio ſcribendum Ἁ non Ἄ, quum ſubaudiri debeat participium οὖσα. Eſt autem aliter intelligendus hic locus quàm vulgò intelligatur. hæc enim nomina Ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα, ſunt in accuſandi caſu, & iungūtur verbo μελίσδεται. Ideo in mea etiam editione quæ eſt grandibus literis excuſa, vnà cū cæteris heroicæ poeſeως principibus, poſt παγαῖσι poſui hypoſtigmen, non poſt ψιθύρισμα. Quemadmodū autē dixit ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα, quum ſatis eſſet ἁδύ τι ψιθύρισμα, abſque articulo: ſic idyllio VIII, Ἁδύ τι τὸ ϛόμα τοι, καὶ ἐφίμεροι, ὦ Δάφνι, φωνά. ſed hîc ſubauditur ἐστὶ, minúſque ſentitur pleonaſmus quàm illic. Cæterùm vt pinus dicitur à Theocrito ψιθυρίζειν, ita à Moſcho ᾄδειν, in hoc verſu, Ἔνθα καὶ ἢν πνεύσῃ πολὺς ὤνεμος, ἁ πίτυς ᾄδει. Virgilius autem dicere audet & *pinos loquentes*.

P.6. v. Αἰπ.] Subſtitue Αἰολικὸν, ex Heſychio: apud quem legitur præterea θέαμα, non θάημα.

V. vltimo eiuſdē paginæ] Scribendū puto, Οὐδ' ἔτι πω ποτὶ χ. Itidémque idyllio XI, vbi legimus, Παύσασθαι δ' ἐσιδὼν τὺ καὶ ὕστερον οὐδέ τι πω νῦν Ἐκ τήνω δύναμαι, legendum exiſtimo, οὐδ' ἔτι πω νῦν. Sed quod ad priorem attinet locum, ſi ποτὶ Doricum

eſſet, vt πῶγα, ne ποτὶ quidem retinerem; ſed mutare in ποτί: quoniam dura eſt hæc conſtructio verbi θίγω: ideóque fortaſſe intelligendum fuerit iungi verbo præpoſitionem, ſicut in ποτιλέξαθ', & quibuſdam aliis verbis, in hoc ipſo idyllio. Sed & in iſto verſu ſecundi, Κνυζῶνται φαινεῦνται φίλαι ποτὶ ματέρα τέκνα, idem de hac præpoſitione dicendum videtur.

P.8. v. Τῆνον] Cur potius αὖ ἔκλαυσε ſcholiaſtes legẽdum putet, dixi in Obſeruationibus quas in Virgilianas imitationes ſcripſi.

V. Κῶρα] Scribo, ἁ δέ τι κώρα Πᾶσαν &c.

P.10. v. Ἤδη] Vide quæ de huius loci emendatione dixi in Annotationibus quas editioni illi grandibus literis excuſæ ſubiunxi.

P.12. v. Κ... ὀρ.] Pro ὠρύσαιντο ſuſpicari quis poſſit ſcholiaſtem legiſſe διερίσαιντο: quod verbum multo magis mihi placeret: & Virgiliano verbo *certent* omnino reſponderet.

P.16. v. Ἀλφιτά τοι] Non dubito quin ſcribendum ſit ἀλλ' ἐπίπασσε, vt ſit pro ἀλλά.

P.24. v. primo] Melius fortaſſe ἄμμε παρῆμεν, vt expungatur hypoſtigme poſt στέγος.

P.74. v. Χ' ἁ μάτηρ] Malim ποθ' ἑσπέρα. Sic autem magis placeat τὰ ποθ' ἑσπέρα, in principio idyllii quarti.

P.76. v. Ἔνθ' ἁ] Satius fuerit ſcribere παῖς: licet ι hic potius corripi ſoleat.

P.104. v. Αὐτῶ] Fortaſſe ſcripſerat Αὐτῶ δ' ἐξ ἕλκων, (licet mollius futurum fuiſſet, Ἐξ αὐτοῦ δ' ἕλκων) Ex ipſo trahens .i. exemplum ab ipſo ſumens. Scio alioqui lectionem illam αὐτῶ δ' ἐς agnoſcere ſcholiaſtem, ſicut alias pleraſque ex iis etiam quæ valde ſunt ſuſpectæ.

P.112. v. Παρθ.] Malim ἐπιθυμήσασα, vt eſt in

margine meæ edit. excuſæ grandibus literis.

P. 118. v. Ὦ παῖς] Suſpicor ſcribendum ἀλειμάτου, vt ibi quoque dixi.

V. Ἔπλα] In fine verſus lege πηρῶν, vt in vulg. editionibus: alioqui ſuſpicari etiam quis poſſet illum ſcripſiſſe πυῤῥῶν: quum rufarũ ouium lana vilior exiſtimetur. In ſequenti autem verſu ῥύπον legit Euſtathius.

P. 122. v. Ἀλλ.] Quidam ἐρεμνοί.

P. 124. v. Τρυγ.] Apud Corinthum πλατιϊάσδοισαι.

P. 126. v. Παὶ μὲν οἱ] Vel δρύες pro δρυὸς, retinẽdo φέροντι: vel φύοντι pro φέροντι, retinendo δρυὸς, legendum crediderim. Erunt autem δρυὸς ἄκρα quæ nomine compoſito appellantur ἀκρόδρυα.

P. 152. v. Ἀοὶς] Vidi qui putarent verſum hunc ei qui proximè ſequitur eſſe poſtponendum: ſed ne ſic quidem manifeſtus erit huius loci ſenſus. Quòd ſi nõ obſtaret ille proximè ſequens verſus, non diſpliceret legere, Ταῖ οὐδ' αὖ τιν' ἄμωμον, vt intelligeretur οὐδ' αὖ τινι ἄμωμον. id eſt, οὐδεμιᾶς καλὸν πρόσωπον διέφαγεν ἄμωμον.

P. 156. v. Χαῖ] Malim ἴης, id eſt iacularis.

P. 162. v. Λάτμιον] Scribendum puto εἰσάμα παιδί.

P. 164. v. Οὗτος] Si pro πόνος reponatur πόρος, ſenſus erit, illos non habuiſſe alia ex quibus victum quærerent quàm illa.

V. Παίτ'] Hanc repetitionem nominis iſtius παίτα obſeruaui & in alio huius libri loco. Legimus enim in Adonidis epitaphio quod ſcripſit Bion, παίτα σὺν αὐτῷ, ὡς κεῖνος τέθνακε, καὶ ἄνθεα παίτ' ἐμαράνθη. Hoc tantùm eſt diſcriminis quòd vox iſta illic vnica voce interiecta repetatur. Sed pro πλείας

ἄγρας lubenter & ipſe legerim πλὴν τῆς ἄγρας: niſi quis dicat περὶ καὶ τιμὰς ἄγρας ſignificare poſſe, Ad eam nihil pertinere, Ab ea aliena eſſe, Operam in ea ponentibus eſſe ſuperuacanea.

P.166. v. Ἀσφ.] Pro Ἀσφαλίων μέμφη olim anno tui eſſe qui legerent Ἄφιλε μὴ μέμφη: ſed poſtea cogitaui multo illi quam meritò ſuſpectam habemus lectioni fore viciniorem hanc, Ἄπρα λίαν μέμφη.

V. ἄσμενος] Nomen λύχνιον, ſiue in δείπνιον, ſiue in δίκτυον (quod malim) mutetur, dixerim præterea deeſſe verſum inter hunc & eum qui proximè ſequitur.

P.168. v. Ἐλπὶς] Poſt ὕπνων ponendã puto ſtigmen τελείαν: & ſcribendum ζάτει, in imperandi modo: & in vltimo verſu κἂν τοῖς χρ. vt ſit ſenſus, Vigilãs, non in ſomnis, quærito piſcem carneum, non aureum. alioqui periculum eſt ne fame moriaris, etiam inter aurea ſomnia.

P.200. v. Χειρὶ] Pro κατασρέφοντι legitur & κατατρέφοντι & κατατρίβοντι, vt notaui in margine illius grandibus literis excuſæ editionis: neque tamen dubium cuiquam eſſe debet quin genuina lectio ſit κατασρέφοισι. Nam κατατρέπω non memini me legere: quòd ſi legatur, at ſignificationem huic aptam loco habere non poteſt: ſed multo minus κατατρίβω, vnde eſt κατατρίβοντι. At κατασρέφοισι ſonat Verſando deducent, vel deorſum trahent. Naſo Trahere dixit, ſine vlla adiectione: vbi etiam hunc ancillarum cantandi morem inter nendum, deſcribit,

Cantando pariter, pariter data fila trahendo,
Fallitur ancillæ decipitúrque labor.

P.208. v. Δίζεαι] Interrogationis nota ponenda eſt poſt ἔασιν.

P.234. v. Μὴ 'πιβάλης] Ante hunc verſum aliu: deeſſe credibile eſt: quum nuſquã altera harum perſonarum ſermonem ſuum in duos verſus extendat. Affertur autem hic verſus, neſcio vnde, Μὴ προβάλης τὴν χεῖρα, καὶ εἰσέτι χεῖλος ἀμέλξω. vt totus locus ita ſcribatur,

Κο. Βαλλέτω ὡς ἐθέλοι· πάλιν Ἄρτεμις ἄμμιν ἀρήγοι.

Δα. Μὴ προβάλης τὴν χεῖρα, καὶ εἰσέτι χεῖλος ἀμέλξω.

Κο. Μὴ 'πιβάλης τὴν χεῖρα, καὶ εἰσέτι χεῖλος ἀμύξω.

Ita ſeruabitur quæ in reliquis omnib[9] locis eſt ἀμοιβαιότης, & erit parodia elegãtiſſima. Intelligetur autem, Μὴ προβάλης τὴν χεῖρα, Ne opponas manum meo oſculo. vt apud Horatium legimus, *Manum puella ſuauio opponat tuo.* Credibile eſt igitur, vel illud ipſum, vel aliquid quod omnino tale ſit, deeſſe. Ac certè, ſi fictus eſt ille verſus, credo eum qui finxit reſpexiſſe ad illud ἀμέλξω quod legitur in Adonidis epitaphio, (quod quum Bionis ſit, olim adſcriptum fuit Theocrito)

τὸ δέ σευ γλυκὺ φίλτρον ἀμέλξω,
Ἐκ δὲ πίω τὸν ἔρωτα.

Nam loqui de oſculo oſtẽdunt & quæ proximè præcedunt, & quæ ſequuntur.

P.236. v. Μᾶλα] Non immeritò ſuſpectum eſt διάξω, in fine huius verſus: non alienam autem ab hoc loco ſignificationem haberet πιάζω. Huius compoſitum legitur in iſto epigrammatis ſexti verſu,

Τετραχὺς γὰρ χαλαῖς ἀμφεπίαξε λύκος.

V. Φεῦ] Pro ἀπέστιχες non dubito quin reponendum ſit ἀπέχουσας.

P.238. v. Ἀλλάλοις] Si pro αὐίσατο aliud inuenire-

tur verbum, poſſent fortaſſe retineri hæc duo verba, *φάεος δυνή*: at ſeruando *αὐίςατο*, non diſplicet ea cōiectura (licet videri poſſit audacula) quæ vult legi, *ἀνίςατο φωσφόρος δύνας*, vt dicatur aurora interim è cubili ſurrexiſſe.

P.240. v. *Τυννάξι*] Diu cogitaui quis horum verborum ſenſus eſſe poſſet: tandémque mihi perſuaſi ſcribendum eſſe *σοῦ ἐπήβολος*: quæ minima mutatio manifeſtum ex obſcuro ſenſum huius loci reddet.

P.244. v. *Οἶνος*] Si *ἀλάθεια* legamus, rectè quidē efferetur prouerbium (nam vulgò dicebatur *οἶνος καὶ ἀλήθεια*) ſed non ſtabit verſus: at ſi *ἀλαθία* ſcribatur, ab ipſis prouerbii verbis, quanuis non à ſenſu, diſcedetur. Ideo malim *ἀλαθία* ſcribere: ſicut alia nonnulla ex iis quæ vulgò diphthongo *ει* ſcribuntur, etiam *ι* ſolo cum apud alios tum verò apud Platonē ſcripta inueniuntur. Valde autem ineptè iſta reddebantur in ea ad verbum interpretatione quæ præceſſit quam habes hîc: iſto videlicet modo, Vinum, ô chare, puer dicit etiam vera. quaſi *λέγεται* poſſit poni pro *λέγει*.

P.252. v. *Κ' ὀδοὺς*] Quidam interpr. Quòd ſi annuerit, quaſi legeretur, aut ſaltem legendum eſſet, *-λῶ δ' ἐπινεύσῃ*: vel (quod vicinius eſſet ei quam habemus lectioni) *-λῶ δ' ἀνανεύσῃ*. Sed mutanda non videtur noſtra lectio, ſi *ἀποστέρξαι πόθους* intelligatur Deponere amorem. nam ſi ille, abnuendo, nollel ſe hoc fieri oſtēdat, iſte bonam ſpem ea ex re concipiet. Verùm quidam *ἀποστέρξαι* malūt accipere pro Fortiter ferre: à quibus diſſentio.

V. *Τὸ δὲ*] Antea legebatur *πεισσοθύλω*, pro *πεισσὰ θύν*. Quòd ſi illud *πεισσοθύλω* mutaretur in *πεισσατίλω*, ſubaudiri poſſet & deberet accuſatiuus *θυσίαν*. colligi enim poſſet ex iis quæ præcedunt & ex

iis quæ ſequuntur.

V. Δάφνις] Non abſimile vero fuerit *κηρόδετῳ δόνακι* ſcripſiſſe Theocritum: vt legimus apud Virgil. *calamos cera coniungere plures*: &, *fiſtula cera iuncta*. Mutatur autem interdum ο in ω, in illo nomine, ob verſum. Paulo poſt pro *αἰγιβότων* ſi legatur *αἰγιβάταν*, intelligere poterimus Capripedem.

P.254. v. Καὶ γὰρ] Olim probaui quandam coniecturam, quæ ita legendum cenſet hunc verſum, Καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτον ἔχων πότμον, αἰτὶ παλαιᾶς &c. at nũc aliquid & vicinius & aptius inueniſſe mihi videor: vt videlicet nihil aliud mutetur quàm πολλᾶς in Πέλλας: à qua Pellæus dictus fuit Alexander.

V. Ναυτίλος] Alii ναυτίλος iungunt cum ἴσθι: vt ἴσθι ſonet Eſto, & ὡς, Nam. Malim ſubaudire ἄν, & aliter exponere ἴσθι: vt ſit ſenſus, Neque, intempeſtiuè nauigãdo, diſce & experire breuẽ eſſe hominis vitã.

V. Χ' ὑμνοθέτης] Magis placeret ὑμνοθέταις.

P.258. v. Τὸν Συρ.] Scribendum putabo πλαγία, donec vocem illam & alibi inuenerim.

Hactenus in Theocritum.

P.278. v. Στρυμ.] Malim Στρυμονίοις.

P.282. v. Πανὶ] Poſt μέλισμα pono interrogationis notam.

P.286. v. Αἰόσι] Lege ἀόσι.

P.296. v. Κυρτὸν] Deeſſe puto adiectiuum μακρά.

V. Γᾶ] Credo Moſchum ſcripſiſſe, Γᾶ δέ μοι ἁ πατρὶ, χ' ἁ διόνυσος &c.

V. Καὶ παγᾶς] Malim φιλέημι.

P.308. v. Καὶ μιν] Malim ὑπακούει.

P.312. v. Καμβ.] Scribo Βαμβαίνει.

V. Κόδδος] Lego μοῖσα. In Simmiæ Securi Io. Auberius in ſua expoſitione legit τὸν ὄλβον ἀεὶ πνέει.

F I N I S.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΤΟΥ ΣΥ-ρακουσίου Εἰδύλλια καὶ Ἐπιγράμματα τὰ σωζόμενα.

THEOCR. SYRACVSII Idyllia & Epigrammata quæ extant.

ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ ΤΟΥ ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΟΥ Εἰδύλλια καὶ Ἐπιγράμματα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ Εἰδυλλίου.

ΕΝ τούτῳ τῷ εἰδυλλίῳ διαλέγονται πρὸς ἀλλήλους Θύρσις ποιμὴν καὶ Αἰπόλος. ὁ δὲ Θύρσις βουκολικῶς ᾄδει τὸν ὑπ᾽ ἔρωτος τηκόμενον καὶ ἀποθνήσκοντα Δάφνιδα· καὶ ἀντὶ τούτου αἶγα ἐς τρὶς ἀμέλξαι, καὶ καλὸν κισσύβιον παρὰ τοῦ Αἰπόλου γέρας λαμβάνει.

ΘΥΡΣΙΣ, Η ΩΔΗ, Εἰδύλλιον α'.

ΘΥΡΣΙΣ ΠΟΙΜΗΝ, ΚΑΙ ΑΙΠΟΛΟΣ.

ἉΔΎ ΤΙ τὸ ψιθύρισμα, καὶ ἁ πίτυς αἰπόλε τήνα
Ἁ ποτὶ ταῖς παγαῖσι μελίσδεται· ἁδὺ δὲ καὶ τὺ
Συρίσδες· μετὰ Πᾶνα τὸ δεύτερον ἆθλον ἀποισῇ.
Αἴκα τῆνος ἕλῃ κεραὸν τράγον, αἶγα τὺ λαψῇ·
Αἴκα δ᾽ αἶγα λάβῃ τῆνος γέρας, ἐς τὲ καταρρεῖ
Ἁ χίμαρος. χιμάρω δὲ καλὸν κρέας, ἔστε κ᾽ ἀμέλξῃς.

Αἰπόλος.

Ἅδιον ὦ ποιμὴν τὸ τεὸν μέλος ἢ τὸ καταχὲς
Τῆν᾽ ἀπὸ τᾶς πέτρας καταλείβεται ὑψόθεν ὕδωρ.
Αἴκα ταὶ μῶσαι τὰν οἴιδα δῶρον ἄγωνται,

THEOCR. SYRACVSII
Idyllia & epigrammata.

ARGVMENTVM PRIMI Idyllii.

Thyrſis paſtor & Caprarius inter ſe colloquuntur. Caprarius perſuadet Thyrſidi vt canat caſum Daphnidos, bubulci formoſiſſimi, qui amore cõſumptus perierat. pollicetur ei caprã & poculũ paſtorale. accipit ille conditionem: canit carmen, & promiſſum fert præmium.

THYRSIS, VEL CANTVS. Idyllium primum.

THYRSIS PASTOR, ET CAPRARIVS.

DVLCIS [eſt] ſuſurrus, & pinus ô caprarie illa
Quæ ad fontes canit: dulce autem & tu
Fiſtula canis: poſt Pana ſecundum præmium auferes.
Si ille acceperit cornutum hircum, capram tu accipies:
Sin capram acceperit ille donum, in te defluet
Capella. capellæ autem ſuauis caro, donec mulſeris.

Caprarius.

Dulcior ô paſtor tuus cantus quàm quæ reſonans
Illa à petra diſtillat ſupernè aqua.
Si muſæ agniculam donum abduxerint,

Ἄρνα τὺ σακίταν λαψῇ γέρας· αἰ δέ κ' ἀρέσκῃ
Τήναις ἄρνα λαβεῖν, τὺ δὲ τὰν ὄϊν ὕστερον ἀξεῖς.

Θύρσις.

Λῆς ποτὶ τᾶν νυμφᾶν, λῆς αἰπόλε τῇδε καθίξας,
Ὡς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον, αἵ τε μυρῖκαι,
Συρίσδεν; τὰς δ' αἶγας ἐγὼν ἐν τῷδε νομευσῶ.

Αἰπόλος.

Οὐ θέμις ὦ ποιμὰν, τὸ μεσαμβρινὸν, οὐ θέμις ἄμμιν
Συρίσδεν· τὸν Πᾶνα δεδοίκαμες. ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας
Τανίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται, ἐντί γε πικρὸς,
Καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται.
Ἀλλὰ (τὺ γὰρ δὴ Θύρσι τὰ Δάφνιδος ἄλγεα εἶδες,
Καὶ τᾶς βουκολικᾶς ἐπὶ τὸ πλέον ἵκεο μώσας)
Δεῦρ' ὑπὸ τὰν πτελέαν ἑσδώμεθα, τῶ τε Πριήπω
Καὶ τᾶν κρανιάδων κατεναντίον, ᾇπερ ὁ θῶκος
Τῆνος ὁ ποιμενικὸς καὶ ταὶ δρύες. αἰ δέ κ' ἀείσῃς,
Ὡς ποκα τὸν Λιβύαθε ποτὶ Χρόμιν ᾆσας ἐρίσδων,
Αἶγά τέ τοι δωσῶ διδυματόκον ἐς τρὶς ἀμέλξαι,
Ἃ δύ' ἔχοισ' ἐρίφως, ποταμέλξεται ἐς δύο πέλλας·
Καὶ βαθὺ κισσύβιον κεκλυσμένον ἁδέϊ καρῷ,
Ἀμφῶες, νεοτευχὲς, ἔτι γλυφάνοιο ποτόσδον·
Τῶ περὶ μὲν χείλη μαρύεται ὑψόθι κισσὸς,
Κισσὸς ἑλιχρύσῳ κεκονισμένος· ἁ δὲ κατ' αὐτὸν
Καρπῷ ἕλιξ εἰλεῖται ἀγαλλομένα κροκόεντι.
Ἔντοσθεν δὲ γυνὰ, τὶ θεῶν δαίδαλμα, τέτυκται,
Ἀσκητὰ πέπλῳ τε καὶ ἄμπυκι· πὰρ δέ οἱ ἄνδρες
Καλὸν ἐθειράζοντες ἀμοιβαδὶς ἄλλοθεν ἄλλος
Νεικείουσ' ἐπέεσσι· τὰ δ' οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς.

Ἄλλοκα

Agnum tu pinguem accipies donum: ſin placeat
Illis agnum accipere,tu autem ouem poſterius abduxeris.

Thyrſis.

Vis per nymphas, vis caprarie hîc ſedens,
Ad decliuem hunc collem, vbi [ſunt] myricæ,
Canere? has autem capras ego interea paſcam.

Caprarius.

Non fas ô paſtor,meridie, non fas [eſt]nobis
Tibia canere: Pana metuimus. certè enim à venatione
Quando defatigatus quieſcit,eſt acerbus,
Et ei ſemper acris bilis in nare ſedet.
Verùm(tu enim ô Thyrſi Daphnidis dolores vidiſti,
Et bucolicæ ad ſummum perueniſti muſæ)
Huc age ſub vlmũ ſedeamus ſub hac ſtatua, Priapíq;
Et Naiadum è regione,vbi ſedes
Illa paſtoralis & quercus. ſi autem cecineris,
Vt olim Libycum in Chromin ceciniſti certans,
Caprámque tibi dabo gemellos enixam, quam ter mulgeas,
Quæ duos habens hœdos, duas prætérea mulctras lacte complet:
Et profundum poculum oblitum dulci cera,
Anſatum,nuper factum,adhuc ſculpturã redolens:
Cuius circum labra voluitur supernè hedera,
Hedera helichryſo ornata: & iuxta ipſam
Fructu capreolus voluitur geſtiens croceo.
Intus autẽ,mulier,quoddã deorum opus, ſculpta eſt,
Ornata peplo reticulóque: iuxta autem ipſam,viri
Pulchris capillis viciſſim aliunde alius
Certant verbis: quæ non mentem tangunt ipſius.

Vir. ecl. 3.

a. iii.

Ἄλλοκα μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἄνδρα γελεῦσα,
Ἄλλοκα δ' αὖ ποτὶ τὸν ῥιπτεῖ νόον. οἱ δ' ὑπ' ἔρωτος
Δηθὰ κυλοιδιόωντες ἐτώσια μοχθίζοντι.
Τοῖς δὲ μέτα, γριπεύς τε γέρων πέτρα τε τέτυκται
Λεπράς, ἐφ' ᾇ σπεύδων, μέγα δίκτυον ἐς βόλον ἕλκει
Ὁ πρέσβυς, κάμνοντι τὸ καρτερὸν ἀνδρὶ ἐοικώς.
Φαίης κεν γυίων νιν ὅσον σθένος ἐλλοπιεύειν,
Αἱ δέ οἱ ᾠδήκαντι κατ' αὐχένα πάντοθεν ἶνες,
Καὶ πολιῷ περ ἐόντι· τὸ δὲ σθένος ἄξιον ἅβας.
Τυτθὸν δ' ὅσσον ἄπωθεν ἁλιτρύτοιο γέροντος,
Πυρναίαις σταφυλαῖσι καλὸν βέβριθεν ἀλωά·
Τὰν ὀλίγος τις κῶρος ἐφ' αἱμασιαῖσι φυλάσσει
Ἥμενος. ἀμφὶ δέ μιν δύ' ἀλώπεκες· ἁ μὲν, ἀν' ὄρχως
Φοιτῇ, σινομένα τὰν τρώξιμον· ἁ δ', ἐπὶ πήραν
Πάντα δόλον τεύχοισα, τὸ παιδίον οὐ πρὶν ἀνήσειν
Φατὶ πρὶν ἢ ἀκράτιστον ἐπὶ ξηροῖσι καθίξῃ.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀνθερίκεσσι καλὰν πλέκει ἀκριδοθήραν,
Σχοίνῳ ἐφαρμόσδων· μέλεται δέ οἱ οὔτε τι πήρας,
Οὔτε φυτῶν τοσσῆνον ὅσον περὶ πλέγματι γαθεῖ.
Παντᾷ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄκανθος,
Αἰπολικόν τι θάημα· τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι.
Τοῦ μὲν, ἐγὼ πορθμεῖ Καλυδωνίῳ αἶγά τ' ἔδωκα
Ὦνον, καὶ τυρόεντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος.
Οὐδέ τι πω ποτὶ χεῖλος ἐμὸν θίγεν, ἀλλ' ἔτι κεῖται

Ἄχραν-

Modò illum reſpicit virum ridens,
Modò rurſus ad hunc proiicit mētem. illi autem præ amore
Diu turgentes oculis fruſtrà laborant.
His autem cum,piſcatórque ſenex petráque fabrefacta eſt
Aſpera,in qua feſtinans magnum rete ad iactū trahit
Senex,laboranti vehementer viro ſimilis:
Diceres eum artuum toto robore piſcari,
Adeo ei tument in ceruice vndique venæ,
Et cano licet exiſtenti: robur autem dignum iuuētute.
Paululum autem quantum longè à mari exeſo ſene,
Rubris vuis pulchrè grauatur vinea:
Quam paruus quidem puer ad ſepes cuſtodit
Sedens. circum autem ipſum duæ vulpes: altera quidem,in ordines vinearum
Vadit,lædens maturam vuam: altera verò in peram
Omnem dolum ſtruens,puerum non priùs[ſe] remiſſurám
Ait quàm ſine ientaculo in ſicco collocarit.
Ille verò ex culmis pulchram nectit cicadis capiēdis decipulam,
Iunco concinnans: curat autem neque peram
Neque plantas tantum quantum opere quod nectit, gaudet.
Vndique aûtem poculum circumuolat mollis achantus,
Caprario immane miraculum: monſtrum planè animum tuum percellat.
Pro eo, ego portitori Calydonio caprámque dedi
Pretium,& caſeum magnum albi lactis.
Neque adhuc labia mea attigit,ſed adhuc iacet

Ἄχραντον, τό κέν τυ μάλα πρόφρων ἀρεσαίμαν,
Αἴ κέν μοι τὺ φίλος τὸν ἐφίμερον ὕμνον ἀείσης.
Κοὔτοι τι φθονέω· πόταγ' ὠγαθέ. τὰν γὰρ ἀοιδὰν
Οὔ τί πω εἰς Ἀίδαν γε τὸν ἐκλελάθοντα φυλαξεῖς.

Θύρσις.

Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Θύρσις ὅδ' ὡ'ξ Αἴτνας, καὶ Θύρσιδος ἁδέα φωνά.
Πᾷ ποκ' ἄρ' ἦσθ' ὅκα Δάφνις ἐτάκετο; πᾷ ποκα
νύμφαι;
Ἦ κατὰ Πηνειῶ καλὰ τέμπεα; ἢ κατὰ Πίνδω;
Οὐ γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ῥόον εἴχετ' Ἀνάπω,
Οὐδ' Αἴτνας σκοπιὰν, οὐδ' Ἄκιδος ἱερὸν ὕδωρ.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Τῆνον μὰν θῶες, τῆνον λύκοι ὠρύσαντο,
Τῆνον χ' ὡ'κ δρυμοῖο λέων ἀνέκλαυσε θανόντα.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Πολλαί οἱ πὰρ ποσσὶ βόες, πολλοὶ δέ τε ταῦροι,
Πολλαὶ δ' αὖ δαμάλαι καὶ πόρτιες ὠδύραντο.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ἦνθ' Ἑρμᾶς πράτιστος ἀπ' οὔρεος, εἶπε δὲ, Δάφνι,
Τίς τυ κατατρύχει; τίνος ὠ'γαθὲ τόσσον ἔρασαι;
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ἦνθον τοὶ βῶται, τοὶ ποιμένες, ὠ'πόλοι ἦνθον·
Πάντες ἀνηρώτευν τί πάθοι κακόν. ἦνθ' ὁ
Πρίαπος,
Κἤφα, Δάφνι τάλαν, τί τὺ τάκεαι; ἅδε τι κώρα
Πάσαν ἀνὰ κράνας, πάντ' ἄλσεα ποσσὶ φορεῖται,
(Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς)
Ζατεῦσ'. ἆ δύσερώς τις ἄγαν καὶ ἀμήχανος
ἐσσί.
Βούτας μὲν ἐλέγευ· νῦν δ' αἰπόλῳ ἀνδρὶ ἔοι-
κας.

Ὠ'πόλος

Intactum, quo valde lubens tuam inibo gratiam,
Si mihi tu amice amabile illud carmen cecineris.
Neque tibi inuideo: ades ô bone. iſtum enim cantum
Nunquam ad Plutonem obliuioſum reſeruaueris.

Thyrſis.

Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Thyrſis hic ex AEtna, & Thyrſidis ſuauis vox. Virg. ecl. 10
Vbínam eratis quando Daphnis liqueſcebat? vbínam ô nymphæ?
An iuxta Penei pulchra tempe? an iuxta Pindi?
Neque enim magnum flumen tenebatis Anapi,
Neque AEtnæ ſpeculam, neque Acidis ſacram aquã.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Illum ſanè lycopantheres, illum lupi vlularunt,
Illum & in ſylua leo defleuit mortuum.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Multæ ei ad pedes boues, multi etiam tauri,
Multæ etiam iuuencæ & vitulæ luxerunt.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Venit Mercuriꝰ primus ex mõte, dixit autẽ, Daphni,
Quis te conficit? quam ô bone tantum amas?
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Venerunt bubulci, paſtores, caprarii venerunt:
Omnes rogabant quid ei mali accidiſſet. venit Priapus,
Et dixit, Daphni miſer, quid tu liqueſcis? puella autẽ
Omnes per fontes, omnia [per] nemora pedibꝰ fertur,
(Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmẽ)
Quærens. ah nimium infelix in amore & conſilii inops es.
Bubulcus quidem dicebaris: nunc autem caprario viro ſimilis es.

Capra-

Ὡπόλος ὄκκ' ἐσορῇ τὰς μηκάδας, οἷα βατεῦνται,
Τάκεται ὀφθαλμὼς, ὅτι οὐ τράγος αὐτὸς ἔγεντο.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Καὶ τὺ δ' ἐπεί κ' ἐσορῇς τὰς παρθένος οἷα γελᾶντι,
Τάκεαι ὀφθαλμὼς ὅτι οὐ μετὰ ταῖσι χορεύεις.
Τὼς δ' οὐδὲν ποτιλέξαθ' ὁ βωκόλος· ἀλλὰ τὸν αὐτῶ
Ἄνυε πικρὸν ἔρωτα, καὶ ἐς τέλος ἄνυε μοί-
ρας.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ἦνθέ γε μὰν ἀδεῖα καὶ ἁ Κύπρις γελάοισα,
Λάθρη μὲν γελάοισα, βαρὺν δ' ἀνὰ θυμὸν
ἔχοισα·
Κεἶπε, Τύ θην τὸν ἔρωτα κατεύχεο Δάφνι λυγιξεῖν;
Ἆρ' οὐκ αὐτὸς ἔρωτος ὑπ' ἀργαλέω ἐλυγίχθης;
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Τὰν δ' ἄρα χ' ὁ Δάφνις ποταμείψατο, Κύπρι βαρεῖα,
Κύπρι νεμεσσατά, Κύπρι θνατοῖσιν ἀπεχθής.
Ἤδη γὰρ φράσδει πάνθ' ἅλιον ἄμμι δεδύκειν
Δάφνις, κἠν ἀΐδα κακὸν ἔσσεται ἄλγος ἔρωτος.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Οὐ λέγεται τὰν Κύπριν ὁ βωκόλος, ἕρπε ποτ' Ἴδαν,
Ἕρπε ποτ' Ἀγχίσαν. τηνεὶ δρύες, ὧδε κύπειρος,
Ὧδε καλὸν βομβεῦντι ποτὶ σμάνεσσι μέλισσαι.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ὡραῖος χ' ὤδωνις, ἐπεὶ καὶ μᾶλα νομεύει,
Καὶ πτῶκας βάλλει, καὶ θηρία τἆλλα διώκει.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Αὖτις ὅπως στάσῃ Διομήδεος ἆσσον ἰοῖσα,
Καὶ λέγε, Τὸν βώταν νικῶ Δάφνιν, ἀλλὰ μάχευ μοι.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ὦ λύκοι, ὦ θῶες, ὦ ἀν' ὤρεα φωλάδες
ἄρκτοι,

Caprarius quum videt capras, dum inſiliuntur,
Tabeſcit oculis, quòd non hircus ipſe factus eſt.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Et tu quum vides virgines quale rident,
Tabeſcis oculis quòd non cum ipſis choream ducis.
His autem nihil vnquàm reſpondit bubulcus: ſed ſuũ
Perficiebat amarum amorem, & ad extrema properabat fata.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmẽ.
Venit etiam & dulcis Venus ridens,
Riſum quidem diſſimulans, grauiter verò animo mœſta:
Et dixit, Tu amorẽ gloriabaris Daphni poſſe flectere?
Nónne ipſe ab amore inuicto victus es?
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmẽ.
Huic autem & Daphnis reſpõdit, Venus moleſta,
Venus odioſa, Venus hominibus inimica:
Iam indicat omnia ſol nobis: occidit
Daphnis, etiã apud inferos acerbus erit dolor amoris,
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Quum dicitur Venerem bubulcus, vade ad Idam,
Vade ad Anchiſen: illic quercus, hîc cyperus.
Hîc ſuaue ſuſurrãt in aluearibus apes.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Formoſus etiam Adonis [eſt] nam & oues paſcit,
Et lepores figit, & feras alias inſectatur.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
Age, conſiſte iterum ad Diomedem propius accedẽs,
Et dic, Bubulcum vinco Daphnim, ſed pugna mecũ.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmen.
O lupi, ô lycopantheres, ô in montibus luſtra habentes vrſi,

Χαίρεθ'· ὁ βωκόλος ὔμμιν ἐγὼ Δάφνις οὐκέτ' ἀν' ὕλαν,
Οὐκέτ' ἀνὰ δρυμὼς, οὐκ ἄλσεα. χαῖρ' Ἀρέθοισα,
Καὶ ποταμοὶ τοὶ χεῖτε καλὸν κατὰ Θύμβριδος ὕδωρ.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Δάφνις ἐγὼν ὅδε τῆνος ὁ τὰς βόας ὧδε νομεύων,
Δάφνις ὁ τὼς ταύρως καὶ πόρτιας ὧδε ποτίσδων.
Ἄρχετε βωκολικᾶς μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς.
Ὦ Πὰν Πὰν, εἴτ' ἐσσὶ κατ' ὤρεα μακρὰ Λυκαίου,
Εἴτε τύ γ' ἀμφιπολεῖς μέγα Μαίναλον· ἔνθ' ἐπὶ νᾶσον
Τὰν Σικελὰν, Ἑλίκας δὲ λίπε ῥίον, αἰπύ τε σᾶμα
Τῆνο Λυκαονίδαο, τὸ καὶ μακάρεσσιν ἀγαστόν.
Λήγετε βωκολικᾶς μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Ἔνθ' ὦ 'ναξ, καὶ τάνδε φέρ' εὐπάκτοιο μελίπνουν
Ἐκ κηρῶ σύριγγα καλὰν, περὶ χεῖλος ἑλικτάν.
Ἦ γὰρ ἐγὼν ὑπ' ἔρωτος ἐς ᾅδαν ἕλκομαι ἤδη.
Λήγετε βωκολικᾶς μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι·
Ἁ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι·
Πάντα δ' ἔναλλα γένοιντο, καὶ ἁ πίτυς ὄχνας ἐνείκαι,
Δάφνις ἐπεὶ θνάσκει· καὶ τὼς κύνας ὥλαφος ἕλκοι,
Κἠξ ὀρέων τοὶ σκῶπες ἀηδόσι δηρύσαιντο.
Λήγετε βωκολικᾶς μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Χ' ὁ μὲν, τόσ' εἰπὼν ἀπεπαύσατο. τὸν δ' Ἀφροδίτα
Ἤθελ' ἀνορθῶσαι· τά γε μὰν λίνα πάντα λελοίπει
Ἐκ Μοιρᾶν· χ' ὡ Δάφνις ἔβα ῥόον, ἔκλυσε δίνα
Τὸν μώσαις φίλον ἄνδρα, τὸν οὐ νύμφαισιν ἀπεχθῆ.
Λήγετε βωκολικᾶς μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.
Καὶ τὺ δίδου τὰν αἶγα, τό, τε σκύφος, ὥς μιν ἀμέλξας,

Σπείσω

Valete: bubulcus vobis ego Daphnis non amplius
in ſyluis, [rethuſa,
Non amplius in lucis ero, non in nemoribus. vale A-
Et fluuii qui funditis pulchrã in Thymbridẽ aquam.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmẽ.
Daphnis ego ille qui boues hîc paſcebam,
Daphnis qui tauros & iuuencas hîc potabam.
Incipite bucolicum muſæ charæ, incipite carmẽ.
O Pan Pan, ſiue es in monte alto Lycæi,
Siue tu obambulas magnum Mænalũ, veni in inſulã
Siculam, Helices autem linque promontorium, altúmque ſepulcrum
Illud Lycaonidæ, quod & [diis] beatis admirabile.
Deſinite bucolicum muſæ, agite, deſinite carmen.
Veni ô rex, & hanc fer bene compacta dulce ſonantem
Ex cera fiſtulam pulchram circa labrum reuolutam.
Certè enim ego ab amore ad orcum trahor iam.
Deſinite bucolicum muſæ, agite, deſinite carmen.
Nunc violas feratis rubi, feratis ô ſpinæ:
Pulchra autem narciſſus in iuniperis effloreſcat:
Omnia denique commutentur, & pinus pira ferat,
Daphnis quoniam moritur, & canes ceruus trahat:
Et ex montibus bubones cum luſciniis cantu certẽt.
Deſinite bucolicum muſæ, agite, deſinite carmen.
Atque ille tantum loquutus, finem fecit. cum verò
Venus
Volebat excitare: ſed fila omnia defecerant
A Parcis: & Daphnis ingreſſus eſt flumẽ, merſit vor
Muſis dilectũ virum, nõ nymphis ingratũ. [tex
Deſinite bucolicum muſæ, agite, deſinite carmen.
Et tu da capram & poculum, vt mulgens,

Libem

Σπείσω ταῖς Μοίσαις. ὦ χαίρετε πολλάκι Μοῖσαι,
Χαίρετ᾽· ἐγὼ δ᾽ ὔμμιν καὶ ἐς ὕστερον ἅδιον ᾀσῶ.

Αἰπόλος.

Πλῆρές τοι μέλιτος τὸ καλὸν στόμα Θύρσι γένοιτο,
Πλῆρες δὲ σχαδόνων· καὶ ἀπ᾽ Αἰγίλω ἰσχάδα τρώγοις
Ἁδεῖαν· τέττιγος ἐπεὶ τύγα φέρτερον ᾄδεις.
Ἠνὶ δέ τοι τὸ δέπας· θᾶσαι φίλος ὡς καλὸν ὄσδει·
Ὡρᾶν πεπλύσθαι νιν ἐπὶ κράναισι δοκασεῖς.
Ὧδ᾽ ἴθι Κισσαίθα· τὺ δ᾽ ἄμελγέ νιν. αἱ δὲ χίμαιραι
Οὐ μὴ σκιρτασῆτε, μὴ ὁ τράγος ὔμμιν ἀναστῇ.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ͂ ΔΕΥτέρου Εἰδυλλίου.

ὙΠΟΚΕΙΤΑΙ Σιμαίθα, Δέλφιδος Μυνδίου τινὸς ἐρῶσα· ὃν ἐκ παλαίστρας φίλτροις τε καὶ φαρμάκοις, διά τινος θεραπαίνης Θεστύλιδος ὑποδιακονουμένη, ἐφ᾽ ἑαυτὴν πειρᾶται μετάγειν· ἐπικαλουμένη τὴν Σελήνην καὶ τὴν Ἑκάτην, ὡς ἐπὶ τῷ ἔρωτι συμβαλλομένας νυκτερινὰς θεάς. τὴν δὲ Θεστύλιδα ὁ Θεόκριτος ἐκ τῶν Σώφρονος μετήνεγκε μίμων.

ΦΑΡΜΑΚΕΥ͂ΤΡΙΑ, Εἰδύλλιον β´.

ΠΑ͂ μοι ταὶ δάφναι; φέρε Θέστυλι, πᾷ δὲ τὰ φίλτρα;
Στέψον τὰν κελέβαν φοινικέῳ οἰὸς ἀώτῳ,
Ὡς τὸν ἐμοὶ βαρὺν εὖντα φίλον καταθύσομαι
ἄνδρα,

Ὅς μοι

Libem muſis. ô ſaluete multum muſæ,
Saluete: ego autē vobis & in poſterum dulcius canā.

Caprarius.

Plenum tibi melle pulchrum os fiat,
Plenum autem fauis: & ab AEgilo caricam comedas
Dulcem: cicada quoniam tu ſuauius canis.
Ecce tibi poculum: vide amice quàm ſuaue olet:
Horarū lotū fuiſſe ipſum in fontibus putaueris.
Huc veni Ciſſætha: tu autem mulge ipſam. vos verò capellæ
Ne ſaltetis, ne hircus in vos inſurgat.

ARGVMENTVM SEcundi Idyllii.

Inducitur in hoc Idyllio Simætha, mulier venefica, Delphidem quendam Myndium amans: quem ex palæſtra, cui erat deditus (vt pueri faciunt) philtris & pharmacis per quandam ancillam Theſtylidē ſubminiſtrantem, ad ſe conatur traducere: inuocans Lunam & Hecaten, deas nocturnas amorem adiuuātes. Hanc autem Theſtylidem Theocritus ex Mimis Sophronis tranſtulit.

PHARMACEVTRIA, Idyllium ſecundum.

VBI mihi lauri? affer Theſtyli, vbi autē philtra?
Coronato poculum punicea ouis lana,
Vt meum amatorem qui me malè habet, magico carmine attraham,

Ὅς μοι δωδεκαταῖος ἀφ' ὧ τάλας οὐδέποθ' ἥκει,
Οὐδ' ἔγνω πότερον τεθνάκαμες ἢ ζοοὶ εἰμές,
Οὐδὲ θύρας ἄῤῥαξεν ἀνάρσιος. ἦ ῥά οἱ ἄλλᾳ
Ὤχετ' ἔχων ὅ, τ' Ἔρως ταχινὰς φρένας, ἅ τ' Ἀφροδίτα.
Βασεῦμαι ποτὶ τὰν Τιμαγήτοιο παλαίστραν
Αὔριον, ὥς νιν ἴδω, καὶ μέμψομαι οἷά με ποιεῖ.
Νῦν δέ νιν ἐκ θυέων καταθύσομαι. ἀλλὰ Σελάνα
Φαῖνε καλόν. τὶν γὰρ ποταείσομαι ἅσυχα δαῖμον,
Τᾷ χθονίᾳ θ' Ἑκάτᾳ, τὰν καὶ σκύλακες τρομέοντι
Ἐρχομέναν νεκύων ἀνά τ' ἠρία καὶ μέλαν αἷμα.
Χαῖρ' Ἑκάτα δασπλῆτι, καὶ ἐς τέλος ἄμμιν ὀπήδει,
Φάρμακα ταῦθ' ἔρδοισα χερείονα μήτε τι Κίρκης,
Μήτε τι Μηδείας, μήτε ξανθᾶς Περιμήδας.
Ἴϋγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Ἄλφιτά τοι πρᾶτον πυρὶ τάκεται. ἀλλ' ἐπίπασσε
Θέστυλι δειλαία. πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι;
Ἦ ῥά γέ τοι μυσαρὰ καὶ τὶν ἐπίχαρμα τέτυγμαι;
Πάσσ' ἅμα καὶ λέγε ταῦτα, Τὰ Δέλφιδος ὀστέα πάσσω.
Ἴϋγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Δέλφις ἔμ' ἀνίασεν· ἐγὼ δ' ἐπὶ Δέλφιδι δάφναν
Αἴθω· χ' ὡς αὐτὰ λακέει, μέγα καππυρίσασα,
Κ' ἠξαπίνης ἅφθη, κοὐδὲ σποδὶν εἴδομες αὐτᾶς,
Οὕτω τοι καὶ Δέλφις ἐνὶ φλογὶ σάρκ' ἀμαθύνοι.
Ἴϋγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Ὡς τοῦτον τὸν κηρὸν ἐγὼ σὺν δαίμονι τάκω,
Ὣς τάκοιθ' ὑπ' ἔρωτος ὁ Μαύδιος αὐτίκα Δέλφις·
Χ' ὡς δινεῖθ' ὅδε ῥόμβος ὁ χάλκεος, ἐξ Ἀφροδίτας

Ὥς

Qui ad me (duodecimus iam dies eſt) ex quo miſer nunquam venit,
Neque cognouit vtrum mortui an viui ſumus,
Neque fores pulſauit crudelis. ſcilicet eius aliò
Abiit habens Amor celerem animum, & Venus.
Ibo ad Timageti palæſtram [ſtat.
Cras, vt ipſum videam, & accuſem quòd me ita tra-
Nunc autē eum magicis ſacris excantabo. ſed Luna
Luceas bellé. tibi enim ſummiſſa voce canam carmina, ô dea,
Terreſtrique Hecatæ, quam & catuli tremunt
Dum incedit per mortuorum ſepulcra & atrum ſanguinem.
Salue Hecate terribilis, & ad finē vſque nobis adſis,
Venena hæc efficiens inferiora neque Circes,
Neque Medeæ, neque flauæ Perimedæ.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Farina tibi primùm igne abſumitur. Sed aſperge
Theſtyli miſera. quò tibi mens auolauit?
Nunquid ſceleſta tibi quoque ludibrio ſum?
Sparge ſimul & dic hæc, Delphidos oſſa ſpargo.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Delphis me dolore affecit: ego autem in Delphidem laurum
Vro: & ſicut illa crepat valde inflammata,
Et ſubitò ita conflagrauit vt ne cinerem quidem eius videamus,
Ita & Delphidos ad flammam carnes frientur.
Motacilla trahe tu illum meā ad domum virum.
Sicut hanc ceram ego deo iuuante liquefacio,
Sic liqueſcat amore Myndius ſtatim Delphis:
Et ſicut voluitur hic turbo æneus ex Venere,

Ὡς κεῖνος δινοῖτο ποθ' ἁμετέρῃσι θύρῃσιν.
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Νῦν θυσῶ τὰ πίτυρα. τὺ δ' Ἄρτεμι καὶ τὸν ἐν
  ᾅδᾳ
Κινήσαις Ῥαδάμανθα, καὶ εἴ τι περ ἀσφαλὲς ἄλλο.
Θέστυλι ταὶ κύνες ἄμμιν ἀνὰ πόλιν ὠρύονται·
Ἁ θεὸς ἐν τριόδοισι· τὸ χαλκίον ὡς τάχος ἄχει.
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Ἠνίδε, σιγᾷ μὲν πόντος, σιγῶντι δ' ἀῆται·
Ἁ δ' ἐμὰ οὐ σιγᾷ στέρνων ἔντοσθεν ἀνία·
Ἀλλ' ἐπὶ τήνῳ πᾶσα καταίθομαι, ὅς με τάλαιναν
Ἀντὶ γυναικὸς ἔθηκε κακὰν καὶ ἀπάρθενον ἦμεν.
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Ἐς τρὶς ἀποσπένδω, καὶ τρὶς τάδε πότνια φωνῶ·
Εἴτε γυνὰ τήνῳ παρακέκλιται, εἴτε καὶ ἀνήρ,
Τόσον ἔχοι λάθας ὅσον πόκα Θασέα φαντὶ
Ἐν Δίᾳ λαθῆμεν ἐϋπλοκάμου Ἀριάδνας.
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Ἱππομανὲς φυτόν ἐστι παρ' Ἀρκάσι, τῷ δ' ἔπι
  πᾶσαι
Καὶ πῶλοι μαίνονται ἀν' ὤρεα καὶ θοαὶ ἵπποι·
Ὣς καὶ Δέλφιν ἴδοιμι καὶ ἐς τόδε δῶμα περῆσαι
Μαινομένῳ ἴκελον, λιπαρᾶς ἔκτοσθε παλαίστρας.
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Τοῦτ' ἀπὸ τᾶς χλαίνας τὸ κράσπεδον ὤλεσε Δέλφις,
Ὡ'γὼ νῦν τίλλοισα κατ' ἀγρίῳ ἐν πυρὶ βάλλω.
Αἰ αἶ ἔρως ἀνιηρέ, τί μευ μέλαν ἐκ χροὸς
  αἷμα
Ἐμφὺς, ὡς λιμνᾶτις ἅπαν ἐκ βδέλλα πέπωκας;
  Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Σαύραν τοι τρίψασα, ποτὸν κακὸν αὔριον οἰσῶ.
Θέστυλι, νῦν δὲ λαβοῖσα τὺ τὰ θρόνα ταῦθ' ὑπόμαξον.

Ταῖ

Sic ille voluatur ad noſtras fores.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Nunc vram furfures. tu autem Diana vel qui apud inferos eſt
Moueres Radamanthum, & ſiquid eſt firmum aliud.
Theſtyli canes nobis per vrbem latrant:
Dea in triuiis vas æneum quamprimùm pulſa.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Ecce, iam ſilet quidem pontus, ſilent autem venti:
Meus verò non ſilet intra pectora dolor:
Sed illius ergo tota vrör, qui me miſeram
Pro coniuge fecit infamem, & non virginem eſſe.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Ter libo, & ter hæc verba ô veneranda dico,
Siue fœmina illi accubat, ſiue mas,
Tantum eius obliuiſcatur, quantũ olim Theſea dicũt
In Dia oblitum fuiſſe pulchræ Ariadnæ.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Hippomanes naſcitur apud Arcadas, quo concitati omnes
Et pulli inſaniunt in montibus & veloces equæ:
Sic & Delphin videã & in hanc domum penetrare,
Furenti ſimilem ex nitida palæſtra.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum.
Hanc à veſte fimbriam perdidit Delphis,
Quam ego nunc vellens ſæuum in ignem coniicio.
Heu heu amor triſtis, cur mei nigrum ex corpore ſanguinem
Inhærens, ſicut paluſtris omnem hirudo ſuxiſti?
Motacilla trahe tu illum meã ad domum virum.
Lacertam tibi terens potum malum cras feram.
Theſtyli nunc capiens tu venena hæc illine

Τᾶς τήνω φλιᾶς καθυπέρτερον, ἇς ἔτι καὶ νῦν
Ἐκ θυμῶ δέδεμαι· ὁ δὲ μευ λόγον οὐδένα
ποιεῖ.
Καὶ λέγ' ἐπιφθύσδοισα, Τὰ Δέλφιδος ὀστέα πάσσω.
Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνος ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.
Νῦν δὴ μούνη ἐοῖσα πόθεν τὸν ἔρωτα δακρύσω;
Ἐκ τίνος ἄρξωμαι; τίς μοι κακὸν ἄγαγε τοῦτο;
Ἦνθ' ἁ τῶ' Ὑβούλοιο καναφόρος ἄμμιν Ἀναξὼ
Ἄλσος ἐς Ἀρτέμιδος. τᾷ δή ποκα πολλὰ μὲν ἄλλα
Θηρία πομπεύεσκε περισταδὸν, ἐν δὲ λέαινα.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελάνα.
Καί μ' ἁ Θευχαρίλα Θρᾷσσα τροφὸς ἁ μακαρεῖτις
Ἀγχίθυρος ναίοισα κατεύξατο καὶ λιτάνευσε
Ταὶ πομπεῖ θεάσασθαι. ἐγὼ δέ οἱ ἁ μεγάλοιτος
Ὡμάρτευν, βύσσοιο καλὸν σύρεισα χιτῶνα,
Κἀμφιστειλαμένα τὰν ξυστίδα τᾶς Κλεαρίστας.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελάνα.
Ἤδη δ' εὖσα μέσον κατ' ἀμαξιτὸν, οὗ τὰ Λύ-
κωνος,
Εἶδον Δέλφιν ὁμοῦ τε καὶ Εὐδάμιππον ἰόντας.
Τοῖς δ' ἦν ξανθοτέρα μὲν ἑλιχρύσοιο γενειὰς,
Στήθεα δὲ στίλβοντα πολὺ πλέον ἢ τὺ Σελάνα,
Ὡς ἀπὸ γυμνασίοιο καλὸν πόνον ἄρτι λιποῦσι.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελάνα.
Χ' ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὥς μευ περὶ θυμὸς ἰάφθη
Δειλαίας. τὸ δὲ κάλλος ἐτάκετο, κοὐδ' ἔτι πομ-
πᾶς
Τήνας ἐφρασάμην, οὐδ' ὡς πάλιν οἴκαδ' ἀπῆνθον,
Ἔγνων· ἀλλά μέ τις καπυρὰ νόσος ἐξαλάπαξε·
Κείμην δ' ἐν κλιντῆρι δέκ' ἄματα καὶ δέκα νύκτας.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελάνα.
Καί μευ χρὼς μὲν ὁμοῖος ἐγίνετο πολλάκι θάψῳ·
Ἔῤῥευν

Illius limen ſupernè, ex quo ad hunc vſque diem
Animo [pendeo] alligata: ille verò mei rationem nullam habet,
Et dic ſuſurrans, Delphidis oſſa aſpergo.
Motacilla trahe tu illum meam ad domum virum,
Nunc iam ſola exiſtens vnde amorem lugebo?
A quo incipiam? quis mihi morbum attulit hunc?
Venit Eubuli [filia] caniſtra ferens nobis Anaxo
Nemus in Dianæ. cui iam cùm multæ aliæ
Feræ ibant longo ordine in orbem, tum etiam leæna.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Et me Theucharila Thracia, nutrix beata,
Prope portam habitans deprecata eſt, & orauit
Hanc pompam vt ſpectarem. ego autem ipſam valde
Sequebar, byſſi pulchram trahens veſtē, [miſera
Et ſuper impoſita xyſtide Cleariſtæ.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Et iam quum eſſem in media via militari, vbi ædes Lyconis,
Vidi Delphin ſimúlque Eudamippum euntes.
His autem erat flauior quidem helichryſo barba,
Pectora autem longè ſplendidiora quàm tu ô Luna,
Vt iis qui ex gymnaſio pulchrū laborē nuper lique-
Dic mei amorē vnde venit, veneranda Luna. [rāt.
Et vt vidi, vt inſaniui, vt mei vndiq; animus læſus eſt
Miſeræ. pulchritudo autem tabeſcebat: neque iam quicquam pompæ
Illius conſideraui, neque vt iterum domum redii,
Cognoui: ſed me quidam igneus morbus conſumpſit:
Iacebam autem in lecto decem dies & decem noctes.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Et mei color quidem ſimilis fiebat ſæpe thapſo:

Ἔῤῥευν δ' ἐκ κεφαλῆς πᾶσαι τρίχες· αὐτὰ δὲ λοιπὰ
Ὀστέ' ἔτ' ἦς καὶ δέρμα. καὶ ἐς τίνος οὐκ ἐπέρησα,
Ἢ ποίας ἔλιπον γραίας δόμον, ἅτις ἐπᾷδεν;
Ἀλλ' ἦς οὐδὲν ἐλαφρόν· ὁ δὲ χρόνος ἄνυτο φεύγων.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Χ' οὕτω τᾷ δούλᾳ τὸν ἀλαθέα μῦθον ἔλεξα,
Εἰ δ' ἄγε Θέςυλι, μοὶ χαλεπᾶς νόσω εὑρέ τι μῆχος.
Πᾶσαν ἔχει με τάλαιναν ὁ Μύνδιος· ἀλλὰ μολοῖσα
Τήρησον ποτὶ τὰν Τιμαγήτοιο παλαίςραν.
Τηνεὶ γὰρ φοιτῇ, τηνεὶ δέ οἱ ἁδὺ καθῆσθαι.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Κἠπεί κά νιν ἐόντα μάθοις μόνον, ἅσυχα νεῦσον.
Κεἶφ' ὅτι Σιμαίθα τὺ καλεῖ, καὶ ὑφάγεο τᾷδε.
Ὣς ἐφάμαν. ἃ δ' ἦνθε, καὶ ἄγαγε τὸν λιπαρόχρων
Εἰς ἐμὰ δώματα Δέλφιν. ἐγὼ δέ νιν ὡς ἐνόησα
Ἄρτι θύρας ὑπὲρ οὐδὸν ἀμειβόμενον ποδὶ κούφῳ,
(Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία)
Πᾶσα μὲν ἐψύχθην χιόνος πλέον, ἐκ δὲ μετώπω
Ἱδρώς μευ κοχύεσκεν ἴσον νοτίαισιν ἐέρσαις.
Οὐδέ τι φωνᾶσαι δυνάμαν, οὐδ' ὅσον ἐν ὕπνῳ
Κνυζεῦνται φωνεῦντα φίλαν ποτὶ μητέρα τέκνα·
Ἀλλ' ἐπάγην δαγῦδι καλὸν χρόα πάντοθεν ἴσα.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Καί μ' ἐσιδὼν ὥστοργος, ἐπὶ χθονὸς ὄμματα πήξας,
Ἕζετ' ἐπὶ κλιντῆρι· καὶ ἑζόμενος φάτο μῦθον,
Ἦ ῥά με Σιμαίθα τόσον ἔφθασας ὅσον ἐγώ θην
Πρᾶν ποκα τὸν χαρίεντα τρέχων ἔφθαξα Φιλῖνον,

Ἐς τὸ

Fluebant autem ex capite omnes capilli: ipſa autem
reliqua
Oſſa adhuc erāt & pellis.& ad cuius me non contuli,
Vel cuius reliqui vetulæ domum,quæ incantaret?
Sed erat nullum leuamen: tempus autem conficiebatur fugiens.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Atque ita famulæ verum ſermonem dixi,
Eia age Theſtyli,mihi difficilis morbi inueni aliquod remedium.
Totam tenet me miſeram Myndius: ſed iens
Obſeruato ad Timageti palæſtram.
Illuc enim vadit, illic autem ei dulce ſedere.
Dic mei amorem vnde venit veneranda Luna.
Et quum eum eſſe cognoueris ſolum,tacita nuta.
Et dic quòd Simætha te vocat,& ducito huc.
Sic dixi.illa verò abiuit, & duxit nitentem cute
In meas ædes Delphin. ego verò eum vt ſenſi
Nuper portæ limen ſuperantem pede leui,
(Dic mei amorem vnde venit veneranda Luna.)
Tota longè frigidior niue facta ſum: de fronte autem
Sudor mea ſtillabat ſimiliter vdis roribus.
Nec quicquam loqui poteram,ne quantum quidem
in ſomno
Ganniunt clamantes dilectam ad matrem filii:
Sed congelata ſum diſcerniculo pulchrum corpus
vndique ſimilis.
Dic mei amorem vnde venit veneranda Luna.
Et me intuitus crudelis, in terram oculos figens,
Sedit in lecto,& ſedens dixit ſermonem,
Certè me Simætha tantum præueniſti quantum ego
Olim formoſum currens ſuperaui Philinum,

Ἐς τὸ τεὸν καλέσασα τόδε στέγος, ἦμε παρῆμεν.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Ἤνθον γὰρ κἠγὼ, ναὶ τὸν γλυκὺν ἦνθον ἔρωτα,
Ἢ τρίτος ἠὲ τέταρτος ἐὼν φίλος αὐτίκα νυκτὸς,
Μᾶλα μὲν ἐν κόλποισι Διωνύσοιο φυλάσσων,
Κρατὶ δ' ἔχων λεύκαν, Ἡρακλέος ἱερὸν ἔρνος,
Πάντοτε πορφυρέῃσι περιζώστρῃσιν ἑλικτάν.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Καί μ' εἰ μὲν κ' ἐδέχεσθε, τάδ' ἦς φίλα· καὶ γὰρ ἐλαφρὸς
Καὶ καλὸς πάντεσσι μετ' ἠϊθέοισι καλεῦμαι.
Εὗδόν τ' εἴκε μόνον τὸ καλὸν στόμα τεῦ ἐφί-
λασα·
Εἰ δ' ἄλλα μ' ὠθεῖτε, καὶ ἁ θύρα εἴχετο μοχλῷ,
Πάντως καὶ πελέκεις καὶ λαμπάδες ἦνθον ἐφ' ὑμέας.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Νῦν δὲ χάριν μὲν ἔφαν τᾷ Κύπριδι πρᾶτον ὀ-
φείλειν·
Καὶ μετὰ τὰν Κύπριν, τύ με δεύτερα ἐκ πυρὸς εἵλευ,
Ὦ γύναι, ἐσκαλέσασα τεὸν ποτὶ τοῦτο μέλαθρον,
Αὔτως ἡμίφλεκτον. Ἔρως δ' ἄρα καὶ Λιπαραίου
Πολλάκις Ἀφαίστοιο σέλας φλογερώτερον αἴθει.
Φράζεό μευ τὸν ἔρωθ' ὅθεν ἵκετο, πότνα Σελαία.
Σὺν δὲ κακαῖς μανίαις καὶ παρθένον ἐκ θαλάμοιο
Καὶ νύμφαν ἐφόβησ' ἔτι δέμνια θερμὰ λιποῖσαν
Ἀνέρος. ὣς ὁ μὲν εἶπεν· ἐγὼ δέ οἱ ἁ ταχυπειθὴς
Χειρὸς ἐφαψαμένα μαλακῶν ἔκλιν' ἐπὶ λέκτρων·
Καὶ ταχὺ χρὼς ἐπὶ χρωτὶ πεπαίνετο, καὶ τὰ πρόσωπα
Θερμότερ' ἦς ἢ πρόσθε· καὶ ἐψιθυρίσδομες
ἁδύ.
Χ' ὡς καί τοι μὴ μακρὰ φίλα θρυλέοιμι Σελαία,
Ἐπράχθη τὰ μέγιστα, καὶ ἐς πόθον ἤνθομες
ἄμφω.

Κ' οὔτε τι

In tuam vocans hanc domum, vt adeſſem præſens.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Veniſſem enim &ego, per dulcem veniſſem amorem,
Vel tertius vel quartus exiſtens amicus ſtatim noƈte,
Poma in ſinu Dionyſii ſeruans,
Capite autē gerens populū, Herculis ſacram plātam,
Vndique purpureis circùm vittis inuolutam.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Et me ſi recepiſſetis, iis acquieuiſſem. etenim leuis
Et pulcher omnes inter iuuenes vocor.
Quieuiſſem autem ſi tantùm pulchrum os tui ſuauiatus fuiſſem:
Sin aliò me repuliſſetis, & ianua occluſa fuiſſet veƈte,
Omnino & bipennes & faces volaſſent ad vos.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Nunc autem gratiam quidem dixi Veneri primùm [me] debere:
Et poſt Venerem, tu me ſecunda ex igne eripuiſti,
O mulier, accerſens tuam ad hanc domum,
Sic ſemiuſtum. Amor enim vel Liparæo
Sæpe Vulcano flammam ardentiorem excitat.
Dic mei amorem vnde venit, veneranda Luna.
Et veſanis cum furoribus vel virginem ex thalamo
Et nymphā exterruit adhuc cubilia calida liquentem
Viri. Hæc ille dixit: ego autem credula
Manum tangens molles inclinaui ad leƈtos:
Et citò corpus corpore depſebatur, & vultus
Calidiores erant quàm antea: & ſuſurrabamus ſuauiter.
Et, ne longum narrando faciam, dileƈta Luna,
Perfeƈta ſunt ſumma, & quò cupiebamus vterque peruenimus.

Et

Κ' οὔτί τι τῆνος ἐμὶν ἐπεμέμψατο μέσφα τοι
  ἐχθές,
Οὔτ' ἐγὼ αὖ τήνῳ. ἀλλ' ἦνθέ μοι ἅ τε Φιλίστας
Μάτηρ τᾶς γε ἐμᾶς αὐλήτιδος, ἅ τε Μελιξοῦς
Σάμερον, ἁνίκα πέρ τε ποτ' οὐρανὸν ἔτρεχον ἵπποι,
Ἀῶ τὰν ῥοδόπηχυν ἀπ' Ὠκεανοῖο φέροισαι·
Κἦπέ μοι ἄλλα τε πολλά, καὶ ὡς ἄρα Δέλφις ἔραται.
Κἤτέ μιν αὖτε γυναικὸς ἔχει πόθος, εἴτε καὶ ἀνδρὸς,
Οὐκ ἔφατ' ἀτρεκὲς ἴδμεν· ἀτὰρ τόσον αἰὲν ἔρωτος
Ἀκράτω ἐπεχεῖτο, καὶ ἐς τέλος ᾤχετο φεύγων·
Καὶ φάτο οἱ στεφάνοισι τὰ δώματα τῆνα πυκάσδεν.
Ταῦτά μοι ἁ ξείνα μυθήσατο· ἔστι δ' ἀληθής.
Ἦ γάρ μοι καὶ τρὶς καὶ τετράκις ἄλλοτ' ἐφοίτη,
Καὶ παρ' ἐμὶν ἐτίθει τὰν Δωρίδα πολλάκις ὄλπαν.
Νῦν δέ τε δωδεκαταῖος ἀφ' ὧτέ νιν οὐδέ ποκ'
  εἶδον·
Ἦ ῥ' οὐκ ἄλλό τι τερπνὸν ἔχει, ἁμῶν δὲ λέλασται;
Νῦν μὲν τοῖς φίλτροις καταθύσομαι· αἰ δ' ἔτι
  κἠμὲ
Λυπῇ, τὰν ἀΐδαο πύλαν ναὶ μοίρας ἀραξεῖ.
Τοῖά οἱ ἐν κίστᾳ κακὰ φάρμακα φαμὶ φυλάσσειν,
Ἀσσυρίω δέσποινα παρὰ ξείνοιο μαθοῖσα.
Ἀλλὰ τὺ μὲν χαίροισα, ποτ' Ὠκεανὸν τρέπε πώλους
Πότνι'· ἐγὼ δ' οἰσῶ τὸν ἐμὸν πόνον, ὥσπερ ὑπέσταν.
Χαῖρε Σελαναία λιπαρόχροε· χαίρετε δ' ἄλλοι
Ἀστέρες, εὐκήλοιο κατ' ἄντυγα νυκτὸς ὀπαδοί.

Et neque ille me quicquam accuſauit vſque ad proximos dies,
Neque ego viciſſim illum. Sed venit ad me Philiſtæ
Mater illius meæ tibicinæ, atque Melixus
Hodie, quando ad cœlum currebant equi,
Auroram roſeam ab Oceano ferentes:
Et dixit mihi aliáque multa, & quòd Delphis amat.
Verùm an fœminæ teneat eum amor, an maris,
Negauit ſe verum ſcire: at tantum ſemper amoris
Mero infundebat, tandémque abiit fugiens:
Et dixit eius coronis domos illas ornare.
Hæc mihi hoſpes narrauit: eſt autem verax.
Certè enim ad me & ter & quater aliâs veniebat,
Et apud me ponebat Doricam ſæpe pyxidem.
Nunc autem duodecimus dies [agitur] ex quo ipſum nunquam vidi: [eſt?
Nónne aliquas alias delicias habet, noſtri autẽ oblit⁹
Nunc tamen philtris [eum] aggrediar: quòd ſi præterea me
Offendat, Orci fores per parcas pulſabit.
Talia ei in ciſta mala pharmaca dico ſeruare,
Aſſyrio domina ab hoſpite quæ didici.
Sed tu quidem vale, & ad Oceanum verte equos
Veneranda: ego autẽ ferã meum dolorẽ, ſicut ſuſcepi.
Vale Luna nitido corpore: valete & alia
Sydera, quæ placidæ currum noctis comitamini.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ͂ ΤΡΊ-
του Εἰδυλλίου.

ἘΠΙΓΡΆΦΕΤΑΙ τὸ μὲν Εἰδύλλιον τοῦτο Αἰπόλος, ἀπὸ τοῦ ἐρῶντος· ἢ Ἀμαρυλλὶς, ἀπὸ τῆς κόρης τῆς ἐρωμένης· ἢ Κωμαστὴς, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ πράγματος. ὅτι κωμάζει γάρ τις τῇ Ἀμαρυλλίδι, τοῦ ὀνόματος μὴ δηλουμένου. εἰκάσειεν δ' ἄν τις Βάττον εἶναι. τοῦτον γὰρ αἰπόλον ὄντα, δι' ἑτέρου ποιεῖ ὁ Θεόκριτος προσδιαλεγόμενον Κορύδωνι, καὶ τὸν ἔρωτα ὃν εἶχε πρὸς τὴν Ἀμαρυλλίδα, ἐμφαίνοντα. Τινὲς δὲ τὸν Θεόκριτον εἶναι νομίζουσιν, ἐκ τοῦ, Ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι; Σιμιχίδην αὐτὸν καλοῦντες. Τὸν Τίτυρον οἱ μὲν κύριον, οἱ δὲ σάτυρον εἶναί φασι. Τὰ δὲ πράγματα εἴη ἂν ἐπὶ Ἰταλίας περὶ Κρότωνα τῆς Σικελίας.

ΑἸΠΌΛΟΣ Ἦ ΑΜΑΡΥΛΛΊΣ, Ἦ ΚΩΜΑΣΤΉΣ,
Εἰδύλλιον γʹ.

Κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα· ταὶ δέ μοι αἶγες
Βόσκονται κατ' ὄρος, καὶ ὁ Τίτυρος αὐτὰς ἐλαύνει.
Τίτυρ' ἐμὶν τὸ καλὸν πεφιλαμένε, βόσκε τὰς αἶγας,
Καὶ ποτὶ τὰν κράναν ἄγε Τίτυρε· καὶ τὸν ἐνόρχαν
Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο, μὴ τὺ κορύψῃ.
Ὦ χαρίεσσ' Ἀμαρυλλὶ, τί μ' οὐκέτι τοῦτο κατ' ἄντρον

Παρκύ-

ARGVMENTVM TERTII Idyllii.

Inſcribitur hoc Idyllium caprarius, à perſona amatoris, vel Amaryllis, à nomine puellæ amatæ, vel Κωμαςὴς, id eſt Comeſſator, ab actione ipſa. Venit enim caprarius quidam incerti nominis, cantatũ ſaltatúmque ad amatam Amaryllida. Eſt autem fortaſſe Battus, quem in ſequenti Idyllio inducit cum Corydone colloquentem, & ſuum amorem in Amaryllida indicãtem. Quanquã ſunt qui ſuſpicantur Theocritum intelligi, vt facit Munatus, ex eo quòd legitur, Ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι; Num ſimus tibi videor? Simichides enim nominatur. Sed falluntur circa tempora. Fert autem caprarius Amaryllidi poma & corollas, quò muneribus eam alliciat, vt ſe admittat. Sed illa eum negligit. itáque deſperabundus minatur ſe vitãm finiturum.

Genus huius Idyllii eſt ἐπικωμαστικὸν .i. laſciuum & amatorium.

Res aguntur in Sicilia, ad Crotonem vrbem.

CAPRARIVS, VEL AMAryllis, vel Comeſſator. Idyllium III.

VADO ad Amaryllida. meæ autem capræ
Paſcuntur in monte, & Tityrus ipſas agit.
Tityre mihi bene dilecte, paſce capras,
Et ad fontem duc ô Tityre: & integrum caprum
Illum Libycum album caueto, ne te cornu feriat.
O gratioſa Amarylli, quid me nõ amplius in antro
Procum-

Παρκύπτοισα καλεῖς τὸν ἐρωτύλον; ἦ ῥά με μισεῖς;
Ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν ἦμεν,
Νύμφα, καὶ προγένειος; ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς.
Ἠνὶ δέ τοι δέκα μᾶλα φέρω. τηνῶθε καθεῖλον,
Ὧ μ' ἐκέλευ καθελεῖν τύ· καὶ αὔριον ἄλλα τοι οἰσῶ.
Θᾶσαι μὰν θυμαλγὲς ἐμὸν ἄχος. αἴθε γενοίμαν
Ἁ βομβεῦσα μέλισσα, καὶ ἐς τεὸν ἄντρον ἱκοίμαν,
Τὸν κισσὸν διαδὺς, καὶ τὰν πτέριν ᾇ τὺ πυκάσδῃ.
Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα· βαρὺς θεός· ἦ ῥα λεαίνας,
Μασδὸν ἐθήλαζε, δρυμῷ τέ μιν ἔτρεφε μάτηρ·
Ὅς με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρις ἰάπτει.
Ὦ τὸ καλὸν ποθορεῦσα· τὸ πᾶν λίθος· ὦ κυανόφρυ
Νύμφα, πρόσπτυξαί με τὸν αἰπόλον, ὥς τυ φιλάσω.
Ἔστι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἁδέα τέρψις.
Τὸν στέφανον τῖλαί με κατ' αὐτίκα λεπτὰ ποιησεῖς,
Τόν τοι ἐγὼν Ἀμαρυλλὶ φίλα κισσοῖο φυλάσσω,
Ἐμπλέξας καλύκεσσι καὶ εὐόδμοισι σελίνοις.
Ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω; τί ὁ δύσσοος οὐχ ὑπακούεις;
Τὰν βαίταν ἀποδὺς, εἰς κύματα τηνῶ ἁλεῦμαι
Ὧπερ τὼς θύννως σκοπιάζεται Ὄλπις ὁ γριπεύς.
Κἤκα μὴ 'ποθάνω, τό γε μὰν τεὸν ἁδὺ τέτυκται.
Ἔγνων πρᾶν, ὅκα μευ μεμναμένῳ εἰ φιλέεις με,
Οὐδὲ τὸ τηλέφιλον ποτεμάξατο τὸ πλατάγημα,
Ἀλλ' αὔτως ἁπαλῷ ποτὶ πάχεϊ ἐξεμαράνθη.
Εἶπε καὶ Ἀγροιὼ τἀλαθέα κοσκινόμαντις,
Ἁ πρᾶν ποιολογεῦσα παραιβάτις, οὕνεκ' ἐγὼ μὲν
Τὶν ὅλος ἔγκειμαι· τὺ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιῇ.
Ἦ μάν τοι λευκὰν διδυματόκον αἶγα φυλάσσω,
Τάν με καὶ ἁ Μέρμνωνος Ἐριθακὶς ἁ μελανόχρως

Procumbẽs vocas amatorculum? nunquid me odiſti?
An tibi ſimus videor propius eſſe,
Nympha,& promiſſa barba? vt me ſuſpendã efficies.
Ecce tibi decem poma affero: illinc decerpſi
Vnde me iuſſiſti decerpere tu: & cras altera tibi afferam.
Reſpice,quæſo,acerbũ meum dolorem. vtinam fierẽ
Suſurrans apis, & in tuum antrum venirem,
Hederam ſubiens,& filicem qua tu ornaris.
Nũc ſcio quid ſit Amor, ſæuus (eſt) deus: certè leænæ
Mammam ſuxit,& in ſaltibus eum educauit mater:
Qui me penitus vrens ad ipſa oſſa vſque penetrat.
O formoſis oculis prædita,lapis merus: ô nigro ſupercilio
Nympha,amplectere me caprarium,vt te oſculer.
Ineſt etiam inanibus oſculis ſuauis voluptas.
Coronam diſcerpere me ſtatim minutas in partes facies,
Quam tibi ego Amarylli dilecta ex hedera ſeruo,
Intertextis folliculis & odorato apio.
Hei mihi,quid me fiet? cur me perditum non audis?
Pellicia exutus, in vndas illas ſaltabo,
Vbi thynnos ſpeculatur Olpis piſcator.
Etſi non moriar,tu tamen inde voluptatem capies.
Cognoui nuper,quum quærerem an amares me,
Telephilon alliſum nullum edidit ſonum,
Sed fruſtra molli in brachio tabefactum eſt.
Dixit & Agræo, vera cribro vaticinans,
Spicilega, mercede conducta,quòd ego quidem
Tibi totus incumbo: tu autem nihili me facis.
Certè tibi albam gemelliparam capram ſeruo,
Quam à me & filia Hamermnonis Erithacis fuſci coloris

Αἰτεῖ· καὶ δωσῶ οἱ, ἐπεὶ τύ μοι ἐνδιαθρύπτῃ.
Ἄλλεταί ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός· ἆρά γ' ἰδησῶ
Αὐτάν; ἀσεῦμαι ποτὶ τὰν πίτυν ὧδ' ἀποκλινθείς.
Καί κέ μ' ἴσως ποτίδοι, ἐπεὶ οὐκ ἀδαμαντίνα ἐστί.
Ἱππομένης ὅκα δὴ τὰν παρθένον ἤθελε γᾶμαι,
Μᾶλ' ἐνὶ χερσὶν ἑλὼν, δρόμον ἄνυεν· ἁ δ' Ἀταλάντα
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλλετ' ἔρωτα.
Τὰν ἀγέλαν χὠ μάντις ἀπ' Ὄθρυος ἆγε Μελάμπους
Ἐς Πύλον· ἁ δὲ Βίαντος ἐν ἀγκοίνῃσιν ἐκλίνθη
Μάτηρ ἁ χαρίεσσα περίφρονος Ἀλφεσιβοίας.
Τὰν δὲ καλὰν Κυθέρειαν ἐν οὔρεσι μᾶλα νομεύων
Οὐχ οὕτως ὠδωνις ἐπὶ πλέον ἄγαγε λύσσας,
Ὥστ' οὐδὲ φθίμενόν μιν ἄτερ μασδοῖο τίθητι;
Ζαλωτὸς μὲν ἐμὶν ὁ τὸν ἄτροπον ὕπνον ἰαύων
Ἐνδυμίων, ζαλῶ δὲ φίλα γύναι Ἰασίωνα,
Ὃς τόσσων ἐκύρησεν ὅσ' οὐ πευσεῖσθε βέβαλοι.
Ἀλγέω τὰν κεφαλάν· τὶν δ' οὐ μέλει. οὐκέτ' ἀείδω,
Κεισεῦμαι δὲ πεσὼν, καὶ τοὶ λύκοι ὧδέ μ' ἔδοντι.
Ὡς μέλι τοι γλυκὺ τοῦτο κατὰ βρόχθοιο γένοιτο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ Εἰδυλλίου.

ΤΟΥΤΟ τὸ Εἰδύλλιον βουκολικόν ἐστι. Βάττος μὲν οὖν, αἰπόλος, Κορύδων δὲ, βουκόλος, πρὸς ἀλλήλους διαλέγονται ἀμοιβαίως. ὑποτίθεται δὲ ὁ Θεόκριτος τὸν Κορύδωνα βόας νέμοντα βουκόλου τινὸς Αἴγωνος, ὃν φησιν εἰς Ὀλυμπίαν ὑπὸ Μίλωνος παλαιστοῦ ἀχθῆναι, ἰσχυρὸν ὄντα, ὡς

Petit: & dabo ei, quoniam tu mihi deliciaris.
Saltat oculus mei dexter: nunquid videbo
Ipſam? cantabo ad pinum hîc reclinatus:
Et me fortè aſpiciet: quoniam non adamantina eſt.
Hippomenes quum iam virginem vellet ducere vxorem,
Poma in manibus capiens, curſum perfecit: Atalanta autem,
Vt vidit, vt inſaniuit, vt in altum incidit amorem.
Egit armentum & vates ab Othry mõte Melampus
In Pylum: illa verò Biantis in amplexu iacuit
Mater gratioſa valde prudentis Alpheſibœæ.
Formoſam verò Venerem in montibus oues paſcens
Nónne adeo Adonis in magnam ádegit rabiem,
Vt ne mortuum quidẽ illum à ſuo amplexu dimittat?
Beatus quidem mihi [eſt] æternum ſomnũ dormiens
Endymion, beatũ autem duco dilecta mulier Iaſiona,
Qui tot conſecutus eſt quot non audietis prophani.
Doleo caput: tibi autẽ non eſt curæ. nõ amplius canã,
Iacebo hîc ſtratus, & lupi hîc me edent:
Vt iſtud tibi [quaſi] mel dulce in gutture fiat.

ARGVMENTVM
Quarti Idyllii.

Hoc Idyllium bucolicum eſt. inducitur in eo Battus caprarius, & Corydon bubulcus, alternis inter ſe colloquentes. facit poeta Corydonem paſcere armentum AEgonis cuiuſdam, qui ſecutus Milonem Crotoniatem, Olympiam abierat certatum: Battum verò

ἀγωνίσηται· τὸν δὲ Βάττον ταῦτα πυνθανόμενον, καὶ λέγοντα ὅτι κακοῦ αἱ βόες ἔτυχον βουκόλου, καὶ εἰσὶ λεπταί. Τὰ μὲν πράγματα διάκειται ἐν Κρότωνι τῆς Σικελίας.

ΝΟΜΕΙ͂Σ, ΒΑ'ΤΤΟΣ ΚΑΙ͂ ΚΟΡΥ'ΔΩΝ, Εἰδύλλιον δ'.

Βάττος.
ΕἼΠΕ' μοι ὦ Κορύδων, τίνος αἱ βόες; ἦ ῥα Φιλώνδα;
Κορύδων.
Οὔκ· ἀλλ' Αἴγωνος· βόσκεν δέ μοι αὐτὰς ἔδωκεν.
Βάττος.
Ἦ πά ψε κρύβδαν τὰ ποθέσπερα πάσας ἀμέλγες;
Κορύδων.
Ἀλλ' ὁ γέρων ὑφίητι τὰ μοσχία, κἠμὲ φυλάσσει.
Βάττος.
Ωὐτὸς δ' ἐς τίν' ἄφαντος ὁ βωκόλος ᾤχετο χώραν;
Κορύδων.
Οὐκ ἄκουσας; ἄγων νιν ἐπ' Ἀλφεὸν ᾤχετο Μίλων.
Βάττος.
Καὶ πόκα τῆνος ἔλαιον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀπώπει;
Κορύδων.
Φαντί νιν Ἡρακλῆι βίῃ καὶ κάρτος ἐρίσδεν.
Βάττος.
Κἤμ' ἔφαθ' ἁ μάτηρ Πολυδεύκεος ἦμεν ἀμείνω.
Κορύδων.
Κ' ᾤχετ' ἔχων σκαπάναν τε καὶ εἴκατι τουτόθε μᾶλα.
Βάττος.
Πείσαι τοι Μίλων καὶ τὼς λύκος αὐτίκα λυσσῆν.

Κορύδων.

miſerari fortunam armenti, quod domini præſentiam expetebat, & erat confectum macie. Res aguntur ad Crotonē. Illud obiter notandū, Milonē longè antiquiorē Theocrito fuiſſe. ille enim ſeptima Olympiade vicerat lucta in ludis Olympiacis: Theocritus floruit centeſima Olympiade.

PASTORES,

BATTVS ET CORYDON.

Idyllium quartum.

Battus.

DIC mihi ô Corydon, cuius hæ boues? an Philōdæ?

Corydon.

Non: verùm AEgonis: vt paſcerē autem mihi ipſas dedit.

Battus.

Num eas alicubi clàm veſpere omnes mulges?

Corydon.

Atqui ſenex ſummittit vitulos, & me obſeruat.

Battus.

Ipſe autem in quam euanuit bubulcus abiēs regionē?

Corydon.

Nónne audiuiſti? eum abduxit in Alpheū abiēs Milo.

Battus.

Et quando ille oleum oculis vidit?

Corydon.

Aiunt eum cum Hercule viribus & robore certare.

Battus.

Et me dixit mater Polluce eſſe fortiorem.

Corydon.

Et abiit habens ligonémque & viginti hinc oues.

Battus.

Perſuaſerit, credo, Milo lupis vt ſtatim fiant rabidi.

Κορύδων.

Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι ὧδε ποθεῦντι.

Βάττος.

Δειλαῖαί γ' αὗται, τὸν βωκόλον ὡς κακὸν εὗρον.

Κορύδων.

Ἦ μὰν δειλαῖαί γε, καὶ οὐκέτι λῶντι νέμεσθαι.

Βάττος.

Τήνας μὲν δή τοι τᾶς πόρτιος αὐτὰ λέλειπται
Τὠστέα. μὴ πρῶκας σιτίζεται, ὥσπερ ὁ τέττιξ;

Κορύδων.

Οὐ Δᾶν, ἀλλ' ὅκα μέν νιν ἐπ' Αἰσάροιο νομεύω,
Καὶ μαλακῶ χόρτοιο καλὰν κώμυθα δίδωμι·
Ἄλλοκα δὲ σκαίρει τὸ βαθύσκιον ἀμφὶ Λάτυμνον.

Βάττος.

Λεπτὸς μὰν χὠ ταῦρος ὁ πύρριχος· εἴθε λάχοιεν
Τοὶ τῶ Λαμπριάδα τοὶ δάμοται, ὅκκα θύοντι
Τᾷ Ἥρᾳ τοιόνδε. κακοχράσμων γὰρ ὁ δᾶμος.

Κορύδων.

Καὶ μὰν ἐς τὸ Μάλιμνον ἐλαύνεται, ἔς τε τὰ Φύσκω,
Καὶ ποτὶ τὸν Νήαιθον· ὅπα καλὰ πάντα φύοντι,
Αἰγίπυρος, καὶ κνύζα, καὶ εὐώδης μελίτεια.

Βάττος.

Φεῦ φεῦ· βασεῦνται καὶ ταὶ βόες, ὦ τάλαν Αἴγων,
Εἰς αἴδαν, ὅκα καὶ τὺ κακᾶς ἠράσσαο νίκας.
Χ' ἁ σύριγξ εὐρῶτι παλύνεται, ἅν ποτ' ἐπάξω.

Κορύδων.

Οὐ τήνα γ', οὐ νύμφας· ἐπεὶ ποτὶ Πῖσαν ἀφέρπων,
Δῶρον ἐμίν νιν ἔλειπεν. ἐγὼ δέ τις εἰμὶ μελικτὰς,
Κεὖ μὲν τὰ Γλαύκας ἀγκρούομαι, εὖ δὲ τὰ
Πύρρω.
Αἰνέω τάν τε Κρότωνα· καλὰ πόλις ἁ Ζάκυνθος.
Καὶ τὸ ποταῷον τὸ Λακίνιον, ᾇπερ ὁ πύκτας

Αἴγων

Corydon.

Buculæ autem eum mugientes adeo deſiderant.

Battus.

Miſeras iſtas,quàm malum bubulcum nactæ ſunt.

Corydon.

Miſeras certè : nam nolunt amplius paſci.

Battus.

Illius certè vitulæ ipſa tantùm reliqua ſunt.
Oſſa,num rore victitat , quemadmodum cicada?

Corydon.

Non per terrã.nam aliquãdo ipſam ad AEſarũ paſco,
Et mollis herbæ bonum faſciculum do :
Aliquando autem ſaltat vmbroſum circa Latymnum.

Battus.

Macilentus planè & taurus ille rufus: vtinã ſortiantur
Lampriadis populares , quando ſacrificant
Iunoni talem. improbus enim populus.

Corydon.

Ad paludis etiam oſtium agitur, & ad Phyſcum,
Et ad Neæthum : vbi præclara omnia naſcuntur
AEgipyrus , & cnyza, & odorifera melitia.

Battus.

Papæ papæ : ibunt & hæ boues,ô miſer AEgon,
Ad Orcum quando & tu infelicem appetis victoriã,
Et hæc fiſtula ſitu obducitur, quã quondam cõpegiſti.

Corydon.

Non illa,non per nymphas:quoniã ad Piſam abiens,
Dono mihi ĩpſam reliquit. ego autẽ quidã ſum cãtor,
Et bene quidẽ illa Glaucæ carmina accino, bene autẽ Pyrrhi.
Laudo Crotonẽ:pulchra ciuitas Zacynthus.
Et quod orientem ſpectat Lacinium, vbi ille pugil

Αἴγων ὀγδώκοντα μόνος κατεδαίσατο μάσδας·
Τηνεὶ καὶ τὸν ταῦρον ἀπ' ὤρεος ἆγε πιάξας
Τᾶς ὁπλᾶς, κἤδωκ' Ἀμαρυλλίδι· ταὶ δὲ γυναῖκες
Μακρὸν ἀνάϋσαν, χὼ βουκόλος ἐξεγέλασσεν.

Βάττος.

Ὦ χαρίεσσ' Ἀμαρυλλί, μόνας σέθεν οὐδὲ θανοίσας
Λασεύμεσθ'. ὅσον αἶγες ἐμὶν φίλαι, ὅσσον ἀπέ-
σβας.
Αἰαῖ τῶ σκληρῶ μάλα δαίμονος, ὅς μ' ἐλελόγχει.

Κορύδων.

Θαρσεῖν χρὴ φίλε Βάττε· τάχ' αὔριον ἔσσετ' ἄμεινον.
Ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀνέλπιστοι δὲ θανόντες.
Χὼ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει.
Βάτ. Θαρσέω. βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία. τᾶς γὰρ ἐλαίας
Τὸν θαλλὸν τρώγοντι τὰ δύσσοα. σίτθ' ὁ λέπαργος.

Κορύδων.

Σίτθ' ἁ Κυμαίθα ποτὶ τὸν λόφον· οὐκ ἐσακούεις;
Ἡξῶ ναὶ τὸν Πᾶνα, κακὸν τέλος αὐτίκα δωσῶν,
Εἰ μὴ ἄπει τουτῶθεν. ἴδ' αὖ πάλιν ἅδε ποθέρπει.
Εἴθ' ἦν μοι ῥοικὸν τὸ λαγωβόλον, ὥς τυ πατάξω.

Βάττος.

Θᾶσαί μ' ὦ Κορύδων ποτὶ τῶ Διός. ἁ γὰρ ἄκανθα
Ἁρμοῖ μ' ὧδ' ἐπάταξ' ὑπὸ τὸ σφυρόν· ὡς δὲ βαθεῖαι
Ταὶ ἀτρακτυλίδες ἐντί· κακῶς ἁ πόρτις ὄλοιτο.
Εἰς ταύταν ἐτύπαν χασμεύμενος. ἦ ῥά γε λεύσσεις;

Κορύδων.

Ναὶ ναί, τοῖς ὀνύχεσσιν ἔχω γέ νιν. ἅδε καὶ αὐτά.

Βάττος.

Ὁσσίχον ἐστὶ τὸ τύμμα, καὶ ἁλίκον ἄνδρα δαμάσδει.

Κορύδων.

Εἰς ὄρος ὅκχ' ἕρπεις, μὴ ἀνάλιπος ἔρχεο Βάττε·
Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι.

Εἴπ'

AEgon octoginta ſolus vorauit placentas:
Illic & taurum à monte duxit prehendens
Vngula, & dedit Amaryllidi : mulieres verò
Alta voce acclamarunt, & bubulcus riſit.

Battus.

O gratioſa Amarylli, ſolius tui ne quidem mortuæ
Obliuiſcemur. quantum capræ mihi charæ, tantum mihi chara interiiſti.
Heu heu duram valdè ſortem, quæ me ſortita eſt.

Corydon.

Fidere oportet chare Batte: forſitã cras erit melius.
Spes in viuis, deſperati autem mortui.
Et Iupiter interdũ eſt ſerenus; interdum pluit.
Battus. Fido. pelle deorſum vitulos. nam oleæ
Ramum rodunt perditi. abi tu albe.

Corydon.

Abi Cymætha ad collem : non audis?
Veniam per Pana, malam rem tibi ſtatim daturus,
Niſi abis iſtinc. vide, iterum eò accedit.
Vtinam eſſet mihi curuum pedum, vt te verberarẽ.

Battus.

Aſpice me ô Corydon per Iouem. nam ſpina
Modò me hìc ſauciauit ſub malleolum : vt verò alti
Hi aculei ſunt: malè vitula pereat.
In hanc inhians ſauciatus ſum. nunquid vides?

Corydon.

Ita ita, & vnguibus eam teneo. en eam ipſam.

Battus.

Quantula eſt ſpina, & quantum virum domat.

Corydon.

In montẽ quum venis, ne diſcalceatus venias ô Batte:
In mõte enim rubique & tribuli germinant.

Βάττος.

Εἴπ' ἄγε μοι Κορύδων, τὸ γερόντιον ἦρ' ἔτι μύλλει
Τήναν τὰν κυάνοφρυν ἐρωτίδα, τᾶς ποτ' ἐκνίσθη;

Κορύδων.

Ἀκμάν γ' ὦ δειλαῖε. πρᾶν γέ μὲν αὐτὸς ἐπενθὼν,
Καὶ ποτὶ τὰν μάνδραν κατελάμβανον, ἆμος ἐνάργη.

Βάττος.

Εὖγ' ὤνθρωπε φιλοῖφα· τό τοι γένος ἢ Σατυρίσκοις
Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ε Εἰδυλλίου.

ΤΟΥΤΟ τὸ Εἰδύλλιον δραματικώτερόν ἐστι. προσδιαλέγονται δὲ ἀλλήλοις ἐπὶ Ἰταλίας, καὶ περὶ βουκολίας ἐρίζουσιν, ὅ, τε αἰπόλος Κομάτας, ὃς Εὐμάρα τοῦ Συβαρίτα νέμει τὰς αἶγας, καὶ ὁ ποιμὴν Λάκων, ὃς Θουρίου τοῦ Συβαρίτα νέμει τὰ θρέμματα. Ἔχει δὲ ὁ μὲν Κομάτας κόρην ἐρωμένην Ἀλκίππην τοὔνομα· ὁ δὲ Λάκων, ἐρώμενον Εὐμήδην. καὶ ἆθλον τῆς νίκης τίθενται, ὁ μὲν αἰπόλος τράγον, ὁ δὲ ποιμὴν ἀμνόν· Μόρσωνα δὲ τῶν ᾠδῶν κριτὴν αἱροῦνται. Τελεσάντων δὲ τὴν ἅμιλλαν, ὁ κριτὴς Μόρσων τῷ αἰπόλῳ τὴν νίκην ἀπονέμει. Ἐπιγράφεται μὲν οὖν τοῦτο τὸ Εἰδύλλιον, Ὁδοιπόροι μὲν διὰ τὸ ἐν ὁδῷ φιλονεικεῖν, Βουκολιασταὶ δὲ διὰ τὸ βουκολιάζεσθαι, ἤγουν βουκολικῶς ᾄδειν αὐτούς.

Battus.

Dic age mihi Corydon, ille vetulus nunquid adhuc molit

Illam nigra ſupercilia habentem amicam, quam olim deperibat?

Corydon.

Nuper ô miſer. paulo antè ipſemet ingreſſus,

Et in ſtabulum deprehendi eum, in ipſo opere.

Battus.

Euge ô homo ſalaciſſime: natura tua vel cũ ſatyris

Propi⁹ vel cum faunis, quibus exilia crura ſunt, certauerit.

ARGVMENTVM QVINTI Idyllii.

In hoc Idyllio introducuntur Comatas caprarius, Eumaræ Sybaritæ capras paſcẽs, & Lacon paſtor, Thurii Sybaritæ pecora paſcens. Amat Comatas Alcippem, Lacon, Eumedẽ puerum. Prouocantes igitur adinuicem contendunt vter eorum ſit cantu præſtantior, & victori præmium ſtatuunt: caprarius hircum, paſtor, agnum. Vocant autem iudicem cantus Morſona: qui poſt certamen caprarium victorem pronuntiat, ille victoria elatus exultat, gratulatur ſuo gregi, & ad ſacrificiũ pro victoria faciendum ſe comparat.

Ο'ΔΟΙΠΟ'ΡΟΙ Η' ΒΟΥΚΟλιαςαὶ, Εἰδύλλιον έ.

ΚΟΜΑ'ΤΑΣ ΚΑΙ' ΛΑ'ΚΩΝ.

Αἶγες ἐμαὶ τῆνον τὸν ποιμένα τὸν Συβαρίταν
Φεύγετε τὸν Λάκωνα· τό μευ νάκος ἐχθὲς ἔκλεψεν.

Λάκων.

Οὐκ ἀπὸ τᾶς κράνας σίτθ' ἀμνίδες; οὐκ ἐσορῆτε
Τόν μευ ταν σύριγγα πρώαν κλέψαντα Κομάταν;

Κομάτας.

Ταν ποίαν σύριγγα; τὺ γὰρ πόκα δῶλε Συβαρίτα
Ἐκτάσω σύριγγα; τί δ'; οὐκέτι σὺν Κορύδωνι
Ἀρκεῖ τοι καλάμας αὐλὸν ποππύσδεν ἔχοντι;

Λάκων.

Τάν μοι ἔδωκε Λύκων, ὦ 'λεύθερε. τὶν δὲ τὸ ποῖον
Λάκων ἐκκλέψας ποκ' ἔβα νάκος; εἰπὲ Κομάτα·
Οὐδὲ γὰρ Εὐμάρα τῷ δεσπότῃ ἦς τοι ἐνεύδεν.

Κομάτας.

Τὸ Κροκύλος μοι ἔδωκε, τὸ ποικίλον, ἀνίκ' ἔθυσε
Ταῖς νύμφαις ταν αἶγα. τὺ δ' ὦ κακὲ καὶ τότ' ἐτάκευ
Βασκαίνων, καὶ νῦν με τὰ λοίσθια γυμνὸν ἔθηκας.

Λάκων.

Οὔ μ' αὐτὸν τὸν Πᾶνα, τὸν ἄκτιον, οὐ σέ γε Λάκων
Ταν βαίταν ἀπέδυσ' ὁ Καλαίθιδος· ἢ κατὰ τήνας
Τᾶς πέτρας, ὤνθρωπε, μανεὶς ἐς Κρᾶθιν ἁλοίμαν.

Κομάτας.

Οὐ μὰν οὔτ' αὐτὰς τὰς λιμνάδας ὦ 'γαθὲ νύμφας,
(Αἴτε μοι ἵλαοί τε καὶ εὐμενέες τελέθοιεν)
Οὔ τευ ταν σύριγγα λαθὼν ἔκλεψε Κομάτας.

Λάκων.

Αἴ τοι πιστεύσαιμι, τὰ Δάφνιδος ἄλγε' ἀροίμαν.
Ἀλλ' οὖν αἴκα λῇς ἔριφον θέμεν (ἐντὶ μὲν οὐδὲν
Ἱερόν) ἀλλά γέ τοι διαείσομαι, ἔστε κ' ἀπείπῃς.

VIATORES SEV BVCOliaſtæ, Idyllium V.

COMATAS ET LACON.

CApræ meæ illum paſtorem Sybaritam
Fugite Lacona: mei pellem caprinam heri fura-
Lacon. [tus eſt.
Nónne à fonte heus agnæ fugietis? nónne aſpicitis
Qui paulo antè meam fiſtulam furatus eſt Comatam?
Comatas.
Quam fiſtulam? tu enim quam ſerue Sybarita
Poſſediſti fiſtulam? quid? ánnon cum Corydone
Sufficit tibi ſtipulæ arundinem ſtridere tenenti?
Lacon.
Quam mihi dedit Lycon, ô liber. tibi autem qualem
Lacon furatus olim abiit pellem? dic Comata:
Nam ne Eumaræ quidē hero tuo erat in qua cubaret.
Comatas.
Quam Crocylus mihi dedit, variā, quādo ſacrificauit
Nymphis caprā. tu autē improbe etiā tūc tabeſcebas
Inuidens, & nunc me tandem nudum feciſti.
Lacon.
Non per ipſum Pana littoralem, non tibi Lacon
Pellē ademit filius Calæthidis: quòd ſi fallo, de illa
Petra, ô homo, furens in Crathin deſiliam.
Comatas.
Nēc etiam non per ipſas paluſtres ô bone nymphas,
(Quæ mihi propitiæ & beneuolæ ſint)
Non tui fiſtulam furtim furatus eſt Comatas.
Lacon.
Si tibi credam, Daphnidis dolores perferam.
Sed enim ſi vis hœdum ponere (eſt quidem nihil
Sacrum) cantu tecū certabo, donec te victū fatearis.

Κομάτας.

Ὗς ποτ' Ἀθηναίαν ἔριν ἤρισε· τηνίδε κεῖται
Ὥριφος· ἀλλ' ἄγε, καὶ τὺ τὸν εὔβοτον ἀμνὸν ἔρειδε.

Λάκων.

Καὶ πῶς ὦ κίναδ', εὖ τάδε γ' ἔσσεται ἐξ ἴσου ἄμμιν;
Τίς τρίχας ἀντ' ἐρίων ἐποκίξατο; τίς δὲ παρεύσας
Αἰγὸς πρατοτόκοιο, κακὰν κύνα βούλετ' ἀμέλγειν;

Κομάτας.

Ὅστις νικασεῖν τὸν πλατίον, ὡς τὺ, πεποίθει,
Σφὰξ βομβέων τέττιγος ἐναντίον. ἀλλὰ γὰρ οὔτοι
Ὥριφος ἰσοπαλής· τὺ (ἴδ' ὁ τράγος οὗτος) ἔρισδε.

Λάκων.

Μὴ σπεῦδ'· οὐ γάρ τοι πυρὶ θάλπεαι. ἅδιον ἀσῇ
Τᾶδ' ὑπὸ τὰν κότινον καὶ τἄλσεα ταῦτα καθίξας.
Ψυχρὸν ὕδωρ τηνεὶ καταλείβεται· ὧδε πεφύκει
Ποία, χ' ἁ στιβὰς ἅδε, καὶ ἀκρίδες ὧδε λαλεῦντι.

Κομάτας.

Ἀλλ' οὔτι σπεύδω· μέγα δ' ἄχθομαι εἰ τύ με τολμῇς
Ὄμμασι τοῖς ὀρθοῖσι ποτιβλέπειν, ὅν ποκ' ἐόντα
Παῖδ' ἔτ' ἐγὼν ἐδίδασκον. ἴδ' ἁ χάρις ἐς τί ποθέρπει.
Θρέψαι καὶ λυκιδεῖς, θρέψαι κύνας, ὥς τυ φάγωντι.

Λάκων.

Καὶ πόκ' ἐγὼ παρὰ τεῦ τι μαθὼν καλὸν ἢ καὶ ἀκούσας
Μέμναμ', ὦ φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον αὔτως;

Κομάτας.

Ἀνίκ' ἐπύγιζόν τυ, τὺ δ' ἄλγεες· αἱ δὲ χίμαιραι
Αἵδε κατεβληχῶντο, καὶ ὁ τράγος αὐτὰς ἐτρύπη.

Λάκων.

Μὴ βάθιον τήνω πυγίσματος ὕβε ταφείης.
Ἀλλὰ γὰρ ἕρφ' ὧδ', ἕρπε, καὶ ὕστερα βουκολιαξεῖς.

Κομάτας.

Οὐχ ἑρψῶ τηνεί· τούτᾳ δρύες, ὧδε κύπειρος,

Ὧδε

Comatas.

Sus contra Mineruā certamē ſuſcepit: ecce tamē ſtat
Hic hœdus: ſed age, tu quoq; ſaginatū agnū cōtrà ſta-
Lacon. [tue.
Et quomodo ô aſtute, rectè hæc erunt exæquo nobis?
Quis pilos pro lanis totondit? quis autem præſente
Capra primipara, malam canem vult mulgere?

Comatas.

Quicunque vincere alium, vt tu, confidit,
Crabro ſtrepens cicadam contra. ſedenim nequaquā
Hœdus par: tu (ecce hircus hic) certa.

Lacon.

Ne feſtina: non enim igne vreris. ſuauius cantabis
Hic ſub oleaſtro & nemoribus his ſedens.
Gelida aqua illic defluit: hic nata eſt
Herba, & thorus hìc, & auiculæ hîc canunt.

Comatas. [audes
Atqui non feſtino: ſed moleſtè admodū fero ſi tu me
Oculis rectis inſpicere, quem olim quum eſſes
Puer adhuc ego docebam. en gratia quò recidit.
Nutrito & catulos lupi, nutrito canes, vt te comedāt.

Lacon.

Et quando ego à te aliquid didiciſſe boni vel audiſſe
Memini, ô inuide tu & turpis homuncio nullius vſus?

Comatas.

Quando pedicabam te, tu autē dolebas. capellæ autē
Hæ balabant, & hircus ipſas terebrabat.

Lacon.

Non profundius illa pedicatione gibboſe ſepultus ſis.
Sedenim veni huc, veni, & poſtremùm cantabis.

Comatas.

Non veniam illuc: hîc quercus, hîc cyperus,
Hîc

Ὧδε καλὸν βομβεῦντι ποτὶ σμάνεσσι μέλισσαι·
Ἔνθ' ὕδατος ψυχρῶ κρᾶναι δύο· ταὶ δ' ἐπὶ δένδρει
Ὄρνιχες λαλαγεῦντι· καὶ ἁ σκιὰ οὐδὲν ὁμοία
Τᾷ παρὰ τίν. βάλλει δὲ καὶ ἁ πίτυς ὑψόθε κώνους.

Λάκων.

Ἦ μὰν ἀρνακίδας τε καὶ εἴρια τᾷδε πατησεῖς,
Αἴκ' ἔνθῃς, ὕπνω μαλακώτερα· ταὶ δὲ τραγεῖαι
Ταὶ παρὰ τὶν, ὄσδοντι κακώτερον ἢ τύ περ ὄσδεις.
Στασῶ δὲ κρητῆρα μέγαν λευκοῖο γάλακτος
Ταῖς νύμφαις, στασῶ δὲ καὶ ἁδέος ἄλλον ἐλαίω.

Κομάτας.

Αἰ δέ κε καὶ τὺ μόλῃς, ἁπαλὰν πτέριν ὧδε πατησεῖς,
Καὶ γλάχων' ἀνθεῦσαν. ὑπεσσεῖται δὲ χιμαιρᾶν
Δέρματα, τᾶν παρὰ τὶν μαλακώτερα τετράκις ἀρνᾶν.
Στασῶ δ' ὀκτὼ μὲν γαυλὼς τῷ Πανὶ γάλακτος,
Ὀκτὼ δὲ σκαφίδας μέλιτος πλέα κηρί' ἐχοίσας.

Λάκων.

Αὐτόθε μοι ποτέρισδε, καὶ αὐτόθι βουκολιάσδευ.
Τὰν σαυτῶ πατέων, ἔχε τὰς δρύας. ἀλλὰ τίς ἄμμε
Τίς κρινεῖ; αἴθ' ἔνθοι ποθ' ὁ βουκόλος ὧδε Λυκώπας.

Κομάτας.

Οὐδὲν ἐγὼ τήνω ποτιδεύομαι· ἀλλὰ τὸν ἄνδρα,
Αἰ λῇς, τὸν δρυτόμον βωστρήσομες, ὃς τὰς ἐρείκας
Τήνας τὰς παρὰ τὶν ξυλοχίσδεται· ἐντὶ δὲ Μόρσων.
Λάκ. Βωστρέωμες. Κομ. Τὺ κάλει νιν. Λάκ. Ἴθ' ὦ ξένε, μικκὸν ἄκουσον
Τῇδ' ἐνθών· ἄμμες γὰρ ἐρίσδομες ὅστις ἀρείων
Βουκολιαστὰς ἐστί. τὺ δ' ὦ φίλε μήτ' ἐμὲ Μόρσων
Ἐν χάριτι κρίνῃς, μήτ' ὦν τύ γα τοῦτον ὀνάσῃς.

Κομάτας.

Ναὶ ποτὶ τᾶν νυμφᾶν, ναὶ Μόρσων, μήτε Κομάτᾳ
Τὶ πλέον ἰθύνῃς, μήτ' ὦν τύ γα τῷδε χαρίξῃ.

Ἅδε τοι

Hic ſuaue ſuſurrant in aluearibus apes:
Vbi aquæ gelidæ fontes duo: in arbore autem
Aues garriunt: & vmbra nihil ſimilis
Iſti quæ eſt apud te. deiicit autē & pinus ſupernè nu-
Lacon. [ces.
Atqui agnorum pelles & lanas hîc calcabis,
Si veneris, ſomno molliores. iſtæ autē pelles hircinæ
Quæ apud te ſunt, olent peius quàm tu oles.
Statuam autem cratera magnum albi lactis
Nymphis, ſtatuam autem & ſuauis alium olei.
Comatas.
Si autē & tu veneris, tenerā filicē hîc calcabis,
Et pulegium florens. ſubſternentur autē capellarum
Pelles, his apud te molliores quadruplo agnorum,
Statuam autem octo quidem ſitulas Pani lactis,
Octo autem conchas mellis plenos fauos habentes.
Lacon.
Iſtinc mecum certa, & iſtic bucolicum cane carmen.
Tuū ipſius ſolum calcans, habe quercus. ſed quis nos
Quis iudicabit? vtinā veniat bubulcus huc Lycopas.
Comatas.
Nihil ego illo opus habeo: ſed hominem,
Si vis, ſyluicidam vocemus, qui ericas
Illas quæ ſunt apud te findit: eſt autem Morſon.
La. Vocemus. Co. Tu voca eum. La. Age, ô hoſpes, paulisper audi
Huc veniens: nos enim certamus vter melior
Cantor ſit. tu autem ô amice neque pro me Morſon
Per gratiam pronunties, neque etiā iſtum iuueris.
Comatas.
Ita per nymphas, ita Morſon, neque Comatæ
Plus tribuas, neque iſti tu gratificeris.

Hic

Ἁ δέ τοι ἁ ποίμνα τῶ Θουρίω ἐστὶ Συβάρτα·
Εὐμάρα δὲ τὰς αἶγας ὀρῆς φίλε τῶ Συβαρίτα.

Λάκων.

Μή τύ τις ἠρώτη ποτὶ τῶ Διός, αἴτε Συβάρτα,
Αἴτ' ἐμὸν ἐστὶ κάκιστε τὸ ποίμνιον; ὡς λάλος ἐσσί.

Κομάτας.

Βέντισθ' οὗτος, ἐγὼ μὲν ἀλαθέα πάντ' ἀγορεύω,
Κ' οὐδὲν καυχέομαι· τὺ δ' ἄγαν φιλοκέρτομος ἐσσί.

Λάκων.

Εἶα λέγ', εἴτι λέγεις· καὶ τὸν ξένον ἐς πόλιν αὖθις
Ζῶντ' ἄφες. ὦ παιάν, ἦ σωμύλος ἦσθα Κομάτα.

Κομάτας.

Ταὶ μῶσαί με φιλεῦντι πολὺ πλέον ἢ τὸν ἀοιδὸν
Δάφνιν· ἐγὼ δ' αὐταῖς χιμάρως δύο πρᾶν ποκ' ἔθυσα.

Λάκων.

Καὶ γὰρ ἔμ' ὡ πόλλων φιλέει μέγα· καὶ καλὸν αὐτῷ
Κριὸν ἐγὼ βόσκω. τὰ δὲ κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει.

Κομάτας.

Πλὰν δύο τὰς λοιπὰς διδυματόκος αἶγας ἀμέλγω·
Καί μ' ἁ παῖς ποθορεῦσα, Τάλαν, λέγει, αὐτὸς ἀμέλγεις;

Λάκων.

Φεῦ φεῦ, Λάκων τοι ταλάρως σχεδὸν εἴκατι πληροῖ
Τυρῶ, καὶ τὸν ἄναβον ἐν ἄνθεσι παῖδα μολύνει.

Κομάτας.

Βάλλει καὶ μάλοισι τὸν αἰπόλον ἁ Κλεαρίστα,
Τὰς αἶγας παρελῶντα, καὶ ἁδύ τι ποππυλιάσδει.

Λάκων.

Κἠμὲ γὰρ ὁ Κρατίδας τὸν ποιμένα λεῖος ὑπαντῶν
Ἐκμαίνει· λιπαρὰ δὲ παρ' αὐχένα σείετ' ἔθειρα.

Κομάτας.

Ἀλλ' οὐ σύμβλητ' ἐστὶ κυνόσβατος οὐδ' ἀνεμώνα
Πρὸς ῥόδα, τῶν ἄνδηρα παρ' αἱμασιαῖσι πεφύκει.

Λάκων.

Hic autem grex Thurii eſt Sybaritæ:
Eumaræ autem capras vides amice Sybaritæ.

Lacon.

Nunquis te rogabat per Iouem, an Sybaritæ,
An meus ſit ô improbiſſime hic grex? vt loquax es.

Comatas.

Heus bone vir, equidem vera omnia dico,
Et nihil glorior: tu autem valde mordax es.

Lacon. [rurſus

Dic age, ſiquid dicendū habes: & hoſpitē in vrbem
Viuū dimitte. o Apollo, certè linguaculus es Comata.

Comatas.

Muſæ me diligunt multo plus quàm cantorem
Daphnin: ego autē ipſis capellas duas nuper mactaui.

Lacon. [ei

Etenim me Apollo diligit magnopere, & pulchrum
Arietem ego paſco. carnea verò iam aduentant.

Comatas.

Præter duas reliquas geminiparas capras mulgeo:
Et me puella aſpiciēs, Ah miſer, inquit, tu ipſe mul-

Lacon. [ges?

Papæ papæ, at Lacon calathos ferè viginti implet
Caſeo, & impubem in floribus puerum inquinat.

Comatas.

Petit & pomis caprarium Cleariſta,
Capras præteragentem, & ſuaue quiddam canit.

Lacon.

Et me Cratidas paſtorem imberbis occurrens
Inſanire facit: pulchra verò ad eius ceruicē quatitur

Comatas. [coma.

At non conferenda ſunt cynoſbatus neque anèmone
Cum roſis, quarum flores apud ſæpes naſcuntur.

Λάκων.

Οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀκύλοις ὀρμαλίδες. αἱ μὲν ἔχοντι
Λεπτὸν ἀπὸ πρίνοιο λεπύριον, αἱ δὲ μελιχραί.

Κομάτας.

Κἠγὼ μὲν δωσῶ τᾷ παρθένῳ αὐτίκα φάσσαν,
Ἐκ τᾶς ἀρκεύθω καθελών· τηνεὶ γὰρ ἐφίσδει.

Λάκων.

Ἀλλ' ἐγὼ ἐς χλαῖναν μαλακὸν πόκον, ὁππόκα πέξω
Τὰν οἶν τὰν πέλλαν, Κρατίδᾳ δωρήσομαι αὐτός.

Κομάτας.

Σίττ' ἀπὸ τᾶς κοτίνω ταὶ μηκάδες· ὧδε νέμεσθε,
Ὡς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον, αἵ τε μυρῖκαι.

Λάκων.

Οὐκ ἀπὸ τᾶς δρυὸς οὗτος ὁ Κώναρος, ἅ τε Κιναίθα,
Τουτεὶ βοσκησεῖσθε ποτ' ἀντολάς, ὡς ὁ Φάλαρος;

Κομάτας.

Ἔστι δέ μοι γαυλὸς κυπαρίσσινος, ἔστι δὲ κρητήρ,
Ἔργον Πραξιτέλευς· τᾷ παιδὶ δὲ ταῦτα φυλάσσω.

Λάκων.

Χ' ἁμὶν ἐστὶ κύων φιλοποίμνιος, ὃς λύκος ἄγχει·
Ὃν τῷ παιδὶ δίδωμι τὰ θηρία πάντα διώκειν.

Κομάτας.

Ἀκρίδες αἳ τὸν φραγμὸν ὑπερπαδῆτε τὸν ἁμόν,
Μή μευ λωβάσησθε τὰς ἀμπέλος· ἐντὶ γὰρ ἅβαι.

Λάκων.

Τοὶ τέττιγες ὁρῆτε τὸν αἰπόλον ὡς ἐρεθίσδω·
Οὕτω κ' ὔμμες θὴν ἐρεθίσδετε τὼς καλαμευτάς.

Κομάτας.

Μισέω τὰς δασυκέρκος ἀλώπεκας, αἳ τὰ Μίκωνος
Αἰεὶ φοιτῶσαι τὰ ποθέσπερα ῥαγίζοντι.

Lacon.

Neque enim etiam cum glandibus poma montana.
 hæ quidem habent
Tenuem ab ilice corticulã, illa verò mellis colorem
 referunt.

Comatas.

Et ego quidem dabo puellæ ſtatim palumbum,
Ex iunipero detractum: illic enim incubat.

Lacon.

Ego verò in veſtem molle vellus, quum totondero
Ouem nigram, Cratidæ donabo ipſe.

Comatas.

Heus ab oleaſtro diſcedite capellæ: hîc paſcimini,
Ad accliuem hunc collem, vbi myricæ.

Lacon.

Non à quercu heus tu Conare, túque Cynætha,
Hîc paſcemini ortum verſus, ſicut Phalarus?

Comatas.

Eſt autem mihi ſitula ex cupreſſo, eſt autem crater,
Opus Praxitelis: puellæ autem hæc ſeruo.

Lacon.

Et nobis eſt canis amãs gregis, qui lupos ſtrãgulat:
Quẽ puero donabo, feras omnes vt perſequatur.

Comatas.

Locuſtæ quæ ſepem ſuperſaltatis meam,
Ne meas lædatis vineas: ſunt enim teneræ.

Lacon.

Cicadæ videtis caprarium vt ego irrito:
Sic & vos diu irritate meſſores.

Comatas.

Odi denſarum caudarum vulpes, quæ vites Miconis
Semper venientes ad veſperas comedunt.

Λάκων.

Καὶ γὰρ ἐγὼ μισέω τὼς κανθάρος, οἳ τὰ Φιλώνδα
Σῦκα κατατρώγοντες, ὑπανέμιοι φορέονται.

Κομάτας.

Ἢ οὐ μέμνασ' ὅτ' ἐγών τυ κατήλασα, καὶ τὺ σεσαρὼς
Εὖ ποτε κιγκλίζευ, καὶ τᾶς δρυὸς εἴχεο τήνας;

Λάκων.

Τοῦτο μὲν οὐ μέμναμ'· ὅκα μάν τῇδε τυ δήσας
Εὐμάρας ἐκάθηρε, καλῶς μάλα τοῦτό γ' ἴσαμι.

Κομάτας.

Ἤδη τις Μόρσων πικραίνεται· οὐχὶ παρῄσθευ;
Σκίλλας ἰὼν γραίας ἀπὸ σάματος αὐτίκα τίλλοις.

Λάκων.

Κἠγὼ μὲν κνίσδω Μόρσων τινά· καὶ τὺ δὲ λεύσσεις.
Ἐνθὼν τὰν κυκλάμινον ὄρυσσέ νυν εἰς τὸν Ἄλεντα.

Κομάτας.

Ἱμέρα ἀνθ' ὕδατος ῥείτω γάλα· καὶ τὺ δὲ Κρᾶθι
Οἴνῳ πορφύροις· τὰ δέ τ' οἴσια καρπὸν ἐνείκαι.

Λάκων.

Ῥείτω χ' ἁ Συβαρῖτις ἐμὶν μέλι· καὶ τὸ ποτ' ὄρθρον
Ἁ παῖς ἀνθ' ὕδατος τᾷ κάλπιδι κηρία βάψαι.

Κομάτας.

Ταὶ μὲν ἐμαὶ κύτισόν τε καὶ αἴγιλον αἶγες ἔδοντι,
Καὶ σχῖνον πατέοντι, καὶ ἐν κομάροισι κέονται.

Λάκων.

Ταῖσι δ' ἐμαῖς οἴεσσι πάρεστι μὲν ἁ μελίτεια
Φέρβεσθαι, πολλὸς δὲ καὶ ὡς ῥόδα κισσὸς ἐπανθεῖ.

Κομάτας.

Οὐκ ἔραμ' Ἀλκίππας, ὅτι με πρᾶν οὐκ ἐφίλασε,
Τῶν ὤτων καθελοῖσ', ὅκα οἱ τὰν φάσσαν ἔδωκα.

Λάκων.

Ἀλλ' ἐγὼ Εὐμήδευς ἔραμαι μέγα· καὶ γὰρ ὅκ' αὐτῷ

Ταν

Lacon.

Etenim ego odi ſcarabeos, qui Philondæ
Ficos vorantes, ſublimes feruntur.

Comatas. [ridens

Nunquid non meminiſti quũ ego te ſubagitaui, & tu
Scitè te mouebas, & quercus tenebas illas?

Lacon.

Hoc quidem non memini: quũ verò hìc te vinctum
Eumaras purgauit, probè admodum hoc ſcio.

Comatas.

Iam aliquis ô Morſon irritatur: non ſenſiſti?
Vade, & Scillas veteres ex monumẽto ſtatim euellito.

Lacon. [vides,

Et ego quidem vellico Morſon quendam: & tu etiam
Vade iam, & cyclaminum effodito ad Halenta.

Comatas.

Himera pro aqua fluat lac: & tu ô Crathi
Vino rubeſcas: & iunci fructum ferant.

Lacon.

Fluat & Sybaritis mihi mel: & in diluculo
Famula pro aqua vrnam fauis intingat.

Comatas.

Meæ quidem cytiſúmque & ægilum capræ edunt,
Et lentiſcum calcant, & in comaris cubant.

Lacon.

At meis ouibus adeſt apiaſtrum,
Quo paſcantur; multa autem & ſicut roſæ hedera flo-

Comatas. [ret.

Non amo Alcippem, quia me nuper nõ oſculata eſt,
Auribus ad ſe attrahens, quum ei palumbum dedi.

Lacon.

Sed ego Eumedẽ amo magnopere: etenim quum ei

d. iii.

Τὰν σύ γ' ἀμέλγ' ὤρεξα, καλόν τί με κάρτ' ἐφίλασεν.

Κομάτας.

Οὐ θεμιτὸν Λάκων ποτ' ἀηδόνα κίσσας ἐρίσδειν,
Οὐδ' ἔποπας κύκνοισι· τὺ δ' ὦ τάλαν ἐσσὶ φιλεχθής.

Μόρσων.

Παύσασθαι κέλομαι τὸν ποιμένα. τὶν δὲ Κομάτα
Δωρεῖται Μόρσων τὰν ἀμνίδα. καὶ τὺ δὲ θύσας
Ταῖς νύμφαις, Μόρσωνι καλὸν κρέας αὐτίκα πέμψον.

Κομάτας.

Πεμψῶ ναὶ τὸν Πᾶνα. φριμάσσεο πᾶσα τραγίσκων
Νῦν ἀγέλα. κἠγὼ γὰρ ἴδ' ὡς μέγα τοῦτο κα-
χαξῶ
Καττῶ Λάκωνος τῶ ποιμένος, ὅττι ποκ' ἤδη
Ἀνυσάμαν τὸν ἀμνόν· ἐς οὐρανὸν ὔμμιν ἀλεῦμαι.
Αἶγες ἐμαὶ θαρσεῖτε κερουχίδες· αὔριον ὔμμε
Πάσας ἐγὼ λουσῶ Συβαρίτιδος ἔνδοθι κράνας.
Οὗτος ὁ λευκίτας ὁ κορυπτίλος, εἴ τιν' ὀχεύσεις
Ταῖν αἰγῶν, φλασῶ τυ, πρὶν ἢ ἐμὲ καλλιερῆσαι
Ταῖς νύμφαις τὸν ἀμνόν. ὁ δ' αὖ πάλιν. ἀλλὰ γενοίμαν,
Αἰ μή τυ φλάσαιμι, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ϛ'

Εἰδυλλίου.

Δαμοίτας καὶ Δάφνις θέρους ὄντος μεσημβρίας εἰς ἓν τὰ θρέμματα συνελαύνουσι· καὶ ἀμοιβαίως τὴν περὶ Κύκλωπος καὶ Γαλατείας νύμφας ὑπόθεσιν ᾄδουσιν. ἄρχεται μὲν οὖν τῆς ᾠδῆς ὁ Δάφνις, ὡς πρὸς τὸν Κύκλωπα τὴν ἀπόδοσιν ποιούμενος· ὁ δὲ Δαμοίτας ἀποκρίνεται ἐκ προσώπου τοῦ Πολυφήμου δῆθεν.

Τὰ

Fiſtulam porrexi, ſuaue quiddam valdè me oſculatus
Comatas. [eſt.
Nefas ò Lacon cum luſciniis picas certare,
Atque vpupas cum cygnis: tu autẽ ô miſer es odio-
Morſon. [ſus.
Finem facere iubeo paſtorem. tibi autem Comata
Donat Morſon agnam. & tu ſacrificans
Nymphis, Morſoni pulchrũ carnis fruſtũ ſtatim mit-
Comatas. [tito.
Mittã per Pana. fremat præ gaudio totus hircorum
Nunc grex. nã ego quoque ecce quàm magnos iſtos
cachinnos edo
In Laconem paſtorem, quòd nunc tandem
Expediui agnum: in cœlum vobis ſaltabo.
Capræ meæ bono eſtote animo cornigeræ: cras vos
Omnes ego lauabo Sybaritidem intra fontem.
Heus tu leucita cornipetens, ſiquam incas
Caprarum, percutiam te, priuſquam immolem
Nymphis agnum. en iterum hic [petit] ego verò fiã,
Ni te percuſſero, Melanthius pro Comata.

ARGVMENTVM SEXTI Idyllii.

Damœtas & Daphnis æſtiuis menſibus ſub meridiem ſuos in vnum compellunt greges, & amores Cyclopis & Galateæ alternis canunt. Orditur cantum Daphnis: & quaſi Cyclops adſit, cum eo agit: Damœtas reſpondet, ſuſcepta perſona Cyclopis, qui Polyphemus vocabatur.

Τὰ πράγματα ἐν Σικελίᾳ. προσδιαλέγεται δὲ ὁ ποιητὴς Ἀράτῳ, οὗ καὶ μέμνηται ἐν τοῖς Θαλυσίοις, καὶ ἀλλαχοῦ. Διώκεται δὲ ὅτι εἴη ὁ τῶν φαινομένων ποιητής.

ΒΟΥΚΟΛΙΑΣΤΑΙ,

Εἰδύλλιον ϛ'.

ΔΑΜΟΙΤΑΣ ΚΑΙ ΔΑΦΝΙΣ.

Δαμοίτας καὶ Δάφνις ὁ βουκόλος εἰς ἕνα χῶρον
Τὰν ἀγέλαν πόκ' Ἄρατε συνάγαγον· ἧς δ' ὁ μὲν αὐτῶν
Πυῤῥὸς, ὁ δ' ἡμιγένειος. ἐπὶ κράναν δέ τιν' ἄμφω
Ἑσδόμενοι θέρεος μέσῳ ἄματι τοιάδ' ἄειδον.
Πρᾶτος δ' ἄρξατο Δάφνις, ἐπεὶ καὶ πρᾶτος ἔρισδεν.

Δάφνις.

Βάλλει τοι Πολύφαμε τὸ ποίμνιον ἁ Γαλάτεια
Μάλοισιν, δυσέρωτα τὸν αἰπόλον ἄνδρα καλεῦσα·
Καὶ τύ νιν οὐ ποθόρησθα τάλαν, τάλαν, ἀλλὰ κάθησαι
Ἁδέα συρίσδων. πάλιν ἄδ', (ἴδε) τὰν κύνα βάλλει
Ἅ τοι τᾶν οἴων ἕπεται σκοπός· ἁ δὲ βαΰσδει
Εἰς ἅλα δερκομένα. τὰ δέ νιν καλὰ κύματα φαίνει
Ἅσυχα καχλάζοντα, ἐπ' αἰγιαλοῖο θέοισαν.
Φράζεο μὴ τᾶς παιδὸς ἐπὶ κνάμαισιν ὀρούσῃ
Ἐξ ἁλὸς ἐρχομένας, κατὰ δὲ χρόα καλὸν ἀμύξῃ.
Ἁ δὲ καὶ αὐτόθι τοι διαθρύπτεται, ὡς ἀπ' ἀκάνθας
Ταὶ καπυραὶ χαῖται, τὸ καλὸν θέρος ἁνίκα φρύγει·
Καὶ φεύγει φιλέοντα, καὶ οὐ φιλέοντα διώκει.
Καὶ τὸν ἀπὸ γραμμᾶς κινεῖ λίθον. ἦ γὰρ ἔρωτι
Πολλάκις ὦ Πολύφαμε τὰ μὴ καλὰ καλὰ πέφανται.

Τῷ δ'

Res aguntur in Sicilia. narrat hæc poeta Arato, cuius meminit in Idyllio Thalyſiis,&alibi, Ἄρατος δὲ ὁ τὰ πάντα φιλαίτατος ἀνέρι τήνῳ. &, Μηκέτι τοι φρου-ρῶμες ἐπὶ προθύροισιν Ἄρατε. poteſt autem hic Aratus eſſe poeta τῶν φαινομένων.

BVBVLCI, Idyllium VI.

DAMOETAS ET DAPHNIS.

DAmœtas & Daphnis bubulcus in vnum locum
Gregem quondam Arate compulerunt: erat autem alter eorum
Rufus,alter ſemiberbis. ad fontē autē quendā ambo
Sedentes æſtate,meridie talia canebant.
Primus autē incepit Daphnis,quoniā & primus contendebat.

Daphnis.

Petit tibi Polypheme gregem ouium Galatea
Malis,difficilē amatorē caprariū hominē vocans:
Et tu ipſam non aſpicis miſer,miſer,ſed ſedes
Dulciter fiſtula canēs. iterū illa (ecce) canem petit
Quæ te ouium ſequitur cuſtos: ipſa verò latrat
In mare aſpiciens. puri autem fluctus eam oſtendūt
Placidè ſtrepentes,in littore currentem.
Caue ne puellæ in crura irruat
Ex mari exeuntis,néve corpus pulchrum laceret.
Illa verò etiam ibi laſciuit, ſicut ex carduo
Rufæ comæ, pulchra æſtas dum horret:
Et fugit amantem,& non amantem ſectatur.
Et à linea mouet lapidem. certè enim amore
Sæpe ô Polypheme, non pulchra, pulchra videntur.

Poſt

Τῷ δ' ἔπι Δαμοίτας ἀνεβάλλετο, καὶ τάδ' ἄειδεν·

Δαμοίτας.

Εἶδον ναὶ τὸν Πᾶνα τὸ ποίμνιον ἀνίκ' ἔβαλλε,
Κοὔ μ' ἔλαθ', οὐ τὸν ἐμὸν τὸν ἕνα γλυκὺν, ᾧ ποθόρημι
Ἐς τέλος. αὐτὰρ ὁ μάντις ὁ Τήλεμος ἔχθρ' ἀγορεύων
Ἐχθρὰ φέροι ποτὶ οἶκον, ὅπως τεκέεσσι φυλάξῃ.
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐγὼ κνίσδων πάλιν, οὐ ποθόρημι,
Ἀλλ' ἄλλαν τινὰ φαμὶ γυναῖκ' ἔχεν· ἁ δ' ἀΐοισα,
Ζαλοῖ μ', ὦ Παιὰν, καὶ τάκεται· ἐκ δὲ θαλάσσας
Οἰστρεῖ παπταίνοισα ποτ' ἄντρά τε καὶ ποτὶ ποίμνας.
Σῖγα δ' ὑλακτεῖν νιν καὶ τᾷ κυνί· καὶ γὰρ ὅκ' ἤρων
Αὐτᾶς, ἐκνυζᾶτο ποτ' ἰσχία ῥύγχος ἔχοισα.
Ταῦτα δ' ἴσως ἐσορεῦσα ποιεῦντά με πολλάκι, πεμψεῖ
Ἄγγελον. αὐτὰρ ἐγὼ κλασῶ θύρας, ἔστε κ' ὀμόσῃ
Αὐτά μοι στορέσειν καλὰ δέμνια τᾶσδ' ἐπὶ νάσω.
Καὶ γάρ θην οὐδ' εἶδος ἔχω κακὸν, ὥς με λέγοντι.
Ἦ γὰρ πρᾶν ἐς πόντον ἐσέβλεπον (ἦς δὲ γαλάνα)
Καὶ καλὰ μὲν τὰ γένεια, καλὰ δ' ἐμὶν ἁ μία κώρα,
(Ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται) κατεφαίνετο· τῶν δέ τ' ὀδόντων
Λευκοτέραν αὐγὰν παρίας ὑπέφαινε λίθοιο.
Ὡς μὴ βασκανθῶ δὲ, τρὶς εἰς ἐμὸν ἔπτυσα κόλπον.
Ταῦτα γὰρ ἁ γραία με Κοτυτταρὶς ἐξεδίδαξεν,
Ἃ πρᾶν ἀμάντεσσι παρ' Ἱπποκόωντι ποταύλει.

Τόσσ' εἰπὼν, τὸν Δάφνιν ὁ Δαμοίτας ἐφίλασε·
Χὠ μὲν τῷ σύριγγ', ὁ δὲ τῷ καλὸν αὐλὸν ἔδωκεν.

Poſt hunc Damœtas incepit, & hæc cecinit,

Damœtas.

Vidi per Pana ouium gregem quum peteret,
Et me non latuit, non per meũ vnicũ dulcẽ, quo video
Ad finẽ vſq; vitæ. at vates Telemus inimica vaticinãs,
Inimica referat domum, vt filiis aſſeruet.
Atenim ipſe quoq; vellicãs viciſſim [eã] non aſpicio,
Sed aliam quandam dico mulierem habere: ipſa verò audiens,
Inuidet mihi, ô Apollo, & tabeſcit: atque è mari
Inſana proſilit proſpectans in antra & greges ouium.
Placidè quoq; [iuſſi] canẽ adlatrare: etenim quando amabam
Ipſam, ganniebat ad femora roſtrum habens.
Hæc autẽ fortè inſpiciens facientẽ me ſæpius, mittet
Nuntium. at ego fores occludam, donec iurauerit
Se ipſam mihi ſtraturã pulchrum lectũ hac in inſula.
Neque enim admodum turpem formam habeo, vt de me dicunt.
Nuper enim in mare inſpiciebam: (erat autem tranquillitas)
Et pulchra quidẽ barba, pulchra autẽ mihi vnica pupilla,
(Vt meum fert iudicium) videbatur: dentium autem
Candidiorem nitorem pario referebat marmore.
Ac ne faſcinarer, ter in meum deſpui ſinum.
Hæc enim vetula me Cotyttaris edocuit,
Quæ nuper metẽtibus apud Hippocoontem canebat.
Hæc quũ dixiſſet, Daphnim Damœtas oſculat[9] eſt:
Et ille quidẽ huic fiſtulã, hic autẽ illi pulchrã tibiam dedit.

Tibia

Αὔλει Δαμοίτας, σύρισδε δὲ Δάφνις ὁ
βώτας·
Ὤρχευντ' ἐν μαλακᾷ ταὶ πόρτιες αὐτίκα ποίᾳ.
Νίκα μὰν οὐδ' ἄλλος, ἀνάσσατοι δ' ἐγένοντο.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ζ
Εἰδυλλίου.

Ἐπιδημήσας ὁ Θεόκριτος ἐν Κῷ, ὅτε πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀπῄει, φίλος κατίστη Φρασιδάμῳ καὶ Ἀντιγένει, Λυκωπέως υἱοῖς· καὶ κληθεὶς ὑπ' αὐτῶν εἰς ἀγρὸν ἐπὶ θαλύσια Δήμητρος, ἄπεισι μετὰ Εὐκρίτου καὶ Ἀμύντου. Ἐντυγχάνει δὲ καθ' ὁδὸν Λυκίδᾳ τῷ Κυδωνιάτῃ ἐκ Κρήτης, καὶ ἀλλήλοις ὁμιλοῦντες διεξέρχονται τοὺς ἑαυτῶν ἔρωτας. Ἔστι μὲν οὖν τοῦτο τὸ Εἰδύλλιον ὅλως διηγηματικόν.

ΘΑΛΥΣΙΑ, Η ΕΑΡΙΝΗ ΟΔΟΙπορία, Εἰδύλλιον ζ′.

Ἦς χρόνος ἁνίκ' ἐγώ τε καὶ Εὔκριτος εἰς τὸν Ἄλεντα
Εἵρπομες ἐκ πόλιος, σὺν καὶ τρίτος ἄμμιν Ἀμύντας.
Τᾷ Δηοῖ γὰρ ἔτευχε θαλύσια ὁ Φρασίδαμος
Κ' Ἀντιγένης, δύο τέκνα Λυκώπεος, εἴ τι περ ἐσθλὸν
Χαῶν τῶν ἐπ' ἄνωθεν, ἀπὸ Κλυτίας τε καὶ αὐτῶ
Χάλκωνος, Βούρειαν ὃς ἐκ ποδὸς ἄνυε κράναν,
Εὖ γ' ἐνερεισάμενος πέτρᾳ γόνυ· ταὶ δὲ παρ' αὐτὰν
Αἴγειροι πτελέαι τε ἐΰσκιον ἄλσος ἔφαινον,

Χλωροῖ-

Tibia canebat Damœtas, fiſtula autem canebat Daphnis bubulcus:
Saltabant in molli vitulæ ſtatim gramine.
Neuter tamen vicit, ſed inuicti fuerunt.

ARGVMENTVM SEPTIMI Idyllii.

Inſcriptio huius Idyllii eſt Θαλύσια. res agũtur in Co inſula. quo enim tẽpore poeta petebat Alexãdriã ad Ptolemæũ regẽ, eo appulit ad Co inſulã, & amicitiã iniit Phraſidami & Antigenis, qui Lycopei erãt filii. quos inuitatus rus ad Cereris feſtum vnà cum Eucrito & Amynta ſequutus eſt. hoc iter deſcribit poeta. docet ſe in medio itinere incidiſſe in Lycidam Cydoniatem: quem diligenter deſcribit. Sermonẽ quẽ cum eo habuit, exponit, & munera viciſſim data, & carmina quæ vterque in ſuos amores cecinit. Lycidas amabat Ageanactem, puerum Mitylenæũ: Theocritus amabat Myrtô puellam.

THALYSIA, SEV VERNVM iter, Idyllium VII.

ERAT tempus quũ ego & Eucritus in Halẽta
Ibamus ex vrbe: & tertius nobiſcũ Amyntas.
Cereri enim faciebat ſacrificia Phraſidamus
Et Antigenes, duo filii Lycopis: ſiquid boni [reſtat]
A generoſis illis nobilibus, à Clytia & ab ipſo
Chalcone, Buriam qui ex pede perfecit fontem,
Bene adnixus ad petram genu: penes autẽ ipſum
Populi vlmíque bene vmbroſum nemus oſtendebãt,

Viridibus

Χλωροῖσιν πετάλοισι κατηρεφέες κομόωσαι.
Κοὔπω τὰν μεσάταν ὁδὸν ἄνυμες, οὐδὲ τὸ σᾶμα
Ἁμῖν τῶ Βρασίλα κατεφαίνετο· καί τιν' ὁδίταν
Ἐσθλὸν σὺν Μοίσαισι Κυδωνικὸν εὕρομες ἄνδρα,
Οὔνομα μὲν Λυκίδαν, ἦς δ' αἰπόλος· οὐδέ κε τίς μιν
Ἠγνοίησεν ἰδών, ἐπεὶ αἰπόλῳ ἔξοχ' ἐῴκει.
Ἐκ μὲν γὰρ λασίοιο δασύτριχος εἶχε τράγοιο
Κνακὸν δέρμ' ὤμοισι, νέας ταμίσοιο ποτίσδον·
Ἀμφὶ δέ οἱ στήθεσσι γέρων ἐσφίγγετο πέπλος
Ζωστῆρι πλακερῷ· ῥοικὰν δ' ἔχεν ἀγριελαίω
Δεξιτερᾷ κορύναν. καί μ' ἀτρέμας εἶπε σεσαρὼς
Ὄμματι μειδιόωντι, (γέλως δέ οἱ εἴχετο χείλευς)
Σιμιχίδα, πᾷ δὴ τὺ μεσαμέριον πόδας ἕλκεις;
Ἁνίκα δὴ καὶ σαῦρος ἐφ' αἱμασιαῖσι καθεύδει,
Οὐδ' ἐπιτυμβίδιοι κορυδαλλίδες ἠλαίνοντι.
Ἦ μετὰ δαῖτα κλητὸς ἐπείγεαι; ἤ τινος ἀστῶν
Λανὸν ἐπιθρώσκεις; ὥς τευ ποσὶ νισσομένοιο
Πᾶσα λίθος πταίοισα ποτ' ἀρβυλίδεσσιν ἀείδει.
Τὸν δ' ἐγὼ ἀμειφθην, Λυκίδα φίλε, φαντί τυ πάντες
Ἔμμεν συρικτὰν μέγ' ὑπείροχον ἔν τε νομεῦσιν
Ἔν τ' ἀμητήρεσσι· τὸ δὴ μάλα θυμὸν ἰαίνει
Ἁμέτερον. καίτοι, κατ' ἐμὸν νόον, ἰσοφαρίσδεν
Ἔλπομαι. ἁ δ' ὁδὸς ἅδε θαλυσιάς· ἦ γὰρ ἑταῖροι
Ἀνέρες εὐπέπλῳ Δαμάτερι δαῖτα τελεῦντι,
Ὄλβω ἀπαρχόμενοι. μάλα γάρ σφισι πίονι μέτρῳ
Ἁ δαίμων εὔκριθον ἀνεπλήρωσεν ἀλωάν.
Ἀλλ' ἄγε δή, (ξυνὰ γὰρ ὁδός, ξυνὰ δὲ καὶ ἀώς)
Βουκολιασδώμεσθα· τάχ' ὥτερος ἄλλον ὀνασεῖ.
Καὶ γὰρ ἐγὼ Μοισᾶν καπυρὸν στόμα· κἠμὲ λέγοντι

Viridibus foliis tectæ comatæ.
Necdum mediam viam emēſi eramus, neq; ſepulcrū
Nobis Braſilæ apparebat: & in quendam viatorem
Bonum cum muſis Cydonicum incidimus virum,
Nomine quidem Lycidam, erat autem caprarius: neque quiſquam eum
Ignoraſſet aſpiciēs, quoniam caprario egregiè ſimilis [erat.
Nam ex hirſuto & villoſo hirco gerebat
Albam pellem humeris, nouum coagulū redolentem:
Circum autē eius pectora vetuſtū palliū erat adſtrictū
Cingulo textili: curuum autem ferebat ex oleaſtro
Dextra pedum. & me placidè ridens appellauit
Oculis ridentibus (riſus autem hærebat eius labris)
Simichides, quò iam tu meridie pedes trahis?
Quum & lacertus in ſæpibus dormit,
Neque criſtatæ corydallides errant. [uium
An ad conuiuiū vocatus properas? an ad alicuius ci-
Torcular properas? vt tui pedibus euntis
Omnis lapis occurſans ad ſoleas reſonat.
Huic ego reſpondi, Lycida dilecte, dicunt te omnes
Eſſe fiſtulatorem valdè egregium & inter paſtores
Et inter meſſores: quod valdè animum delectat
Noſtrū. quanquā, meo quidē iudicio, me quoq; tibi
Puto. en viam: en ad Thalyſia: nam amici [parē eſſe
Homines pulchræ Cereri epulum parant,
Fortunarū primitias offerentes. eis enim valdè cumulata menſura
Dea frugibus abundantem repleuit aream.
Sed age (iā cōmunis enim via, cōmunis autē & dies)
Canamus: fortè alter alterum iuuabit.
Etenim ego quoq; muſarum [ſum] facūdum os: & me dicunt

Omnes

Πάντες ἀοιδὸν ἄριστον· ἐγὼ δέ τις οὐ ταχυ-
πειθής,
Οὐ δάν· οὐ γάρ πω κατ' ἐμὸν νόον, οὔτε τὸν ἐσθλὸν
Σικελίδαν νίκημι τὸν ἐκ Σάμω, οὔτε Φιλητᾶν,
Ἀείδων· βάτραχος δέ ποτ' ἀκρίδας ὥς τις ἐρίσδω.
Ὣς ἐφάμαν ἐπίταδες. ὁ δ' αἰπόλος, ἁδὺ γελάσας,
Τάν τοι, ἔφα, κορύναν δωρήσομαι, οὕνεκεν ἐσσὶ
Πᾶν ἐπ' ἀλαθείᾳ πεπλασμένον ἐκ Διὸς ἔρνος.
Ὥς μοι καὶ τέκτων μέγ' ἀπέχθεται ὅστις ἐρευνῇ
Ἶσον ὄρευς κορυφᾷ τελέσαι δόμον Ὠρομέδοντος,
Καὶ μοισᾶν ὄρνιχες, ὅσοι ποτὶ Χῖον ἀοιδὸν
Ἀντία κοκκύζοντες, ἐτώσια μοχθίζοντι.
Ἀλλ' ἄγε, βωκολικᾶς ταχέως ἀρχώμεθ' ἀοιδᾶς
Σιμιχίδα· κἠγὼ μέν, ὅρη φίλος, εἴ τοι ἀρέσκει
Τοῦθ' ὅ, τι πρᾶν ἐν ὄρει τὸ μελύδριον ἐξεπόνασα.
Ἔσσεται Ἀγεάνακτι καλὸς πλόος ἐς Μιτυλάναν,
Χ' ὅταν ἐφ' ἑσπερίοις ἐρίφοις νότος ὑγρὰ διώκῃ
Κύματα, κ' Ὠρίων ὅτ' ἐπ' Ὠκεανῷ πόδας ἴσχῃ,
Αἴκεν τὸν Λυκίδαν ὀπτεύμενον ἐξ Ἀφροδίτας
Ῥύσηται· θερμὸς γὰρ ἔρως αὐτῶ με καταίθει.
Χ' ἀλκυόνες στορεσεῦντι τὰ κύματα, τάν τε θάλασσαν,
Τόν τε νότον, τόν τ' εὖρον, ὃς ἔσχατα φυκία κινεῖ·
Ἀλκυόνες, γλαυκαῖς Νηρηΐσι ταί τε μάλιστα
Ὀρνίθων ἐφίλαθεν ὅσαις τέ περ ἐξ ἁλὸς ἄγρα.
Ἀγεάνακτι πλόον διζημένῳ ἐς Μιτυλάναν
Ὥρια πάντα γένοιτο, καὶ εὔπλοον ὅρμον ἵκοιτο.
Κἠγὼ τῆνο κατ' ἆμαρ, ἀνήθινον ἢ ῥοδόεντα
Ἢ καὶ λευκοΐων στέφανον περὶ κρατὶ φυλάσσων,
Τὸν Πτελεατικὸν οἶνον ἀπὸ κρητῆρος ἀφυξῶ,
Πὰρ πυρὶ κεκλιμένος. κύαμον δέ τις ἐν πυρὶ φρυξεῖ,
Χ' ἁ στιβὰς ἑσσεῖται πεπυκασμένα ἔστ' ἐπὶ πᾶχυν
Κνύζα τ' ἀσφοδέλῳ τε πολυγνάμπτῳ τε σελίνῳ.

Καὶ

Omnes vatem optimũ:ego autem non facilè credulus.
Non per terram: nondum enim meo iudicio aut bonũ
Sicelidem ſupero illum Samium, aut Philetam,
Canẽdo: ſed quaſi rana quædã cum cicadis contẽdo.
Sic dixi dedita opera: caprarius verò, ſuauiter ridens,
Hoc tibi, inquit, pedum donabo, quoniam es
Totus reuera germen à Ioue factum.
Ita mihi & faber valdè inuiſus eſt, qui conatur
AEqualẽ mõtis ſummitati perficere domum Oromedontis,
Ac muſarum aues quotquot contrà Chium vatem
Ex aduerſo garrientes fruſtrà laborant.
Sed age, bucolicum citò incipiamus cantum
Simichida: & ego quidem, vide amice, an tibi placeat
Hoc quod nuper in monte paruum carmen elaboraui:
Erit Ageanacti tuta nauigatio in Mitylenem,
Et quũ propter occidẽtes hœdos not⁹ humidas vrget
Vndas, & Orion quando in Oceano pedes ſiſtit,
Si Lycidam toſtum amore
Liberauerit: ardens enim amor eius me vrit.
Et alcyones ſternent vndas, & mare,
Et notum, & eurum, qui imas algas mouet:
Alcyones, glaucis Nereidibus quæque maximè
Auium dilectæ ſunt quibuſque ex mari victus.
Ageanacti nauigationem quærenti in Mitylenem
Tempeſtiua omnia fiant, & tutum in portũ perueniat.
Et ego illo die, anethinam vel roſeam
Vel & violaceam coronam circa caput retinens,
Pteleaticum vinum ex cratere hauriam,
Ad ignem recubans, fabam aliquis in igne torrebit,
Et thorus erit extructus ad cubitum vſque
Cnyzáque, aſphodelóque lentóque apio.

Καὶ πίομαι μαλακῶς, μεμνημένος Ἀγεάνακτος,
Αὐταῖσιν κυλίκεσσι καὶ ἐς τρύγα χεῖλος ἐρείδων.
Αὐλησεῦντι δέ μοι δύο ποιμένες· εἷς μὲν, Ἀχαρνεύς,
Εἷς δὲ, Λυκωπίτας· ὁ δὲ Τίτυρος ἐγγύθεν ἀσεῖ,
Ὥς πόκα τᾶς Ξενέας ἠράσσατο Δάφνις ὁ βούτας,
Χ' ὡς ὄρος ἀμφεπολεῖτο, καὶ ὡς δρύες αὐτὸν ἐθρήνευν,
Ἱμέρα αἵτε φύοντι παρ' ὄχθαισιν ποταμοῖο·
Εὖτε χιὼν ὥς τις κατετάκετο μακρὸν ὑφ' Αἷμον,
Ἢ Ἄθω, ἢ Ῥοδόπαν, ἢ Καύκασον ἐσχατόεντα.
Ἀσεῖ δ' ὥς ποκ' ἔδεκτο τὸν αἰπόλον εὐρέα λάρναξ
Ζωὸν ἐόντα, κακῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ἄνακτος·
Ὥς τέ νιν αἱ σιμαὶ λειμωνόθε φέρβον ἰοῖσαι
Κέδρον ἐς ἁδεῖαν μαλακοῖς ἄνθεσσι μέλισσαι·
Οὕνεκά οἱ γλυκὺ μοῖσα κατὰ στόματος χέε νέκταρ.
Ὦ μακαριστὲ Κομάτα, τὺ θὴν τάδε τερπνὰ πεπόνθεις,
Καὶ τὺ κατεκλάσθης ἐς λάρνακα, καὶ τὺ μελισσᾶν
Κηρία φερβόμενος, ἔτος ὥριον ἐξετέλεσσας.
Αἴθ' ἐπ' ἐμεῦ ζωοῖς ἐναρίθμιος ὤφελες ἦμες,
Ὥς τοι ἐγὼν ἐνόμευον ἀν' ὤρεα τὰς καλὰς αἶγας,
Φωνᾶς εἰσαΐων· τὺ δ' ὑπὸ δρυσὶν ἢ ὑπὸ πεύκαις
Ἁδὺ μελισδόμενος κατεκέκλισο θεῖε Κομάτα.
Χὼ μὲν τόσ' εἰπὼν, ἀπεπαύσατο· τὸν δὲ μετ' αὖθις
Κἠγὼν τοῖ' ἐφάμαν, Λυκίδα φίλε, πολλὰ μὲν ἄλλα
Νύμφαι κἠμὲ δίδαξαν ἀν' ὤρεα βουκολέοντα
Ἐσθλὰ, τά που καὶ Ζανὸς ἐπὶ θρόνον ἄγαγε φάμα·
Ἀλλὰ τό γ' ἐκ πάντων μέγ' ὑπείροχον, ᾧ τὺ γεραίρειν
Ἀρξεῦμ'. ἀλλ' ὑπάκουσον, ἐπεὶ φίλος ἔπλεο μοίσαις.
Σιμιχίδᾳ μὲν Ἔρωτες ἐπέπταρον. ἦ γὰρ ὁ δειλὸς
Τόσον ἐρῇ Μυρτοῦς ὅσον εἴαρος αἶγες ἔρανται.
Ὤρατος δ' ὁ τὰ πάντα φιλαίτατος ἀνέρι τήνῳ,
Παιδὸς ὑπὸ σπλάγχνοισιν ἔχει πόθον. οἶδεν Ἄριστις,

Ἐσθλὸς

Et bibam ſuauiter, memor Ageänactis,
Ipſis calicibus ad fecem vſque labrum infigens.
Tibia canent autem mihi duo paſtores: alter, Acharnenſis,
Alter, Lycopitas: & Tityrus propè canet,
Vt olim Xeneam amauit Daphnis bubulcus,
Et vt montẽ circuibat, & vt quercus ipſum lugebant,
Himeræ quæ naſcuntur ad ripas fluuii:
Quũ ille ceu nix quædã liqueſcebat ſub altũ Hæmum,
Vel Atho, vel Rhodopẽ, vel Caucaſum extremum.
Cantabit etiam vt olim ſuſcepit caprarium lata arca
Viuum exiſtentem, ſæua impietate heri:
Vtque ipſum ſimæ ex prato paſcebant euntes
Cedrum in dulcem mollibus floribus apes:
Quoniam ei dulce muſa in ore fundebat nectar.
O beate Comata, tibi hæc iucunda diu acciderunt,
Et tu incluſus in arcam fuiſti, & tu apum
Fauos paſtus, trimeſtre tempus exegiſti.
Vtinam mea memoria inter viuentiũ numerũ fuiſſes,
Ita ego tibi paſcerem in montibus pulchras capras,
Vocẽ audiens: tu autem ſub quercubus vel ſub piceis
Suauiter modulans recubares diuine Comata.
Tantum ille locutus, finem fecit: poſt quem viciſſim
Et ego talia dixi, Lycida chare, multa quidem alia
Nymphæ & me docuerunt in montibus paſcentem
Præclara, quæ fortè vel ad Iouis ſolium ſuſtulit fama:
Sed illud ex omnibus valde egregium, quod canere
Incipiam. ſed auſculta, quãdoquidẽ muſis charus es.
Simichidæ quidem Amores ſternutarunt. certẽ enim
Tantum amat Myrtõ, quantũ ver capræ amãt. (miſer
Aratus autem qui omniũ chariſſimus eſt illi hominis
Pueri in viſceribus habet amorem. nouit Ariſtis,

Ἐσθλὸς ἀνὴρ μέγ' Ἄριστις, ὃν οὐδέ κεν αὐτὸς ἀείδεν
Φοῖβος σὺν φόρμιγγι παρὰ τριπόδεσσι μεγαίροι.
Ὡς ἐκ παιδὸς Ἄρατος ὑπ' ὀστέον αἴθετ' ἔρωτι.
Τόν μοι Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε λέλογχας,
Ἄκλητον κείνοιο φίλας ἐς χεῖρας ἐρείσαις,
Εἴτ' ἔστ' ἄρ' ὁ Φιλῖνος ὁ μαλθακὸς, εἴτε τις ἄλλος.
Κἢν μὲν ταῦθ' ἕρδοις ὦ Πὰν φίλε, μή τύ τι παῖδες
Ἀρκαδικοὶ σκίλλαισιν ὑπὸ πλευράς τε καὶ ὤμους
Τανίκα μαστίσδοιεν ὅτε κρέα τυτθὰ παρείη·
Εἰ δ' ἄλλως νεύσαις, κατὰ μὲν χρόα πάντ' ὀνύχεσσι
Δακνόμενος κνήσαιο, καὶ ἐν κνίδαισι καθεύδοις.
Εἴης δ' Ἠδωνῶν μὲν ἐν οὔρεσι χείματι μέσσῳ,
Ἕβρον πὰρ ποταμὸν τετραμμένος, ἐγγύθεν ἄρκτου·
Ἐν δὲ θέρει πυμάτοισι παρ' Αἰθιόπεσσι νομεύοις,
Πέτρᾳ ὑπὸ Βλεμύων, ὅθεν οὐκέτι Νεῖλος ὁρατός.
Υ̓́μμες δ' Ὑετίδος καὶ Βυβλίδος ἁδὺ λιπόντες
Νᾶμα, καὶ Οἰκεῦντες ξανθᾶς ἕδος αἰπὺ Διώνας,
Ὦ μάλοισιν Ἔρωτες ἐρευθομένοισιν ὁμοῖοι,
Βάλλετέ μοι τόξοισι τὸν ἱμερόεντα Φιλῖνον,
Βάλλετ'· ἐπεὶ τὸν ξεῖνον ὁ δύσμορος οὐκ ἐλεεῖ με.
Καὶ δὴ μὰν ἀπίοιο πεπαίτερος· αἱ δὲ γυναῖκες
Αἴ αἴ, φαντὶ, Φιλῖνε, τό τοι καλὸν ἄνθος ἀπορρεῖ.
Μηκέτι τοι φρουρέωμες ἐπὶ προθύροισιν Ἄρατε,
Μηδὲ πόδας τρίβωμες. ὁ δ' ὄρθριος ἄλλον ἀλέκτωρ
Κοκκύσδων νάρκαισιν ἀνιηρῇσι διδοίη·
Εἷς δ' ἀπὸ τᾶσδε φέριστε Μόλων ἄγχοιτο παλαίστρας·
Ἄμμιν δ' ἁσυχία τε μέλοι, γραία τε παρείη,
Ἅ τις ἐπιφθύζοισα, τὰ μὴ καλὰ νόσφιν ἐρύκοι.
Τόσσ' ἐφάμαν· ὁ δέ μοι τὸ λαγωβόλον, ἁδὺ γελάσσας,
Ὡς πάρος, ἐκ Μοισᾶν ξεινήιον ὤπασεν ἦμεν.
Χὠ μὲν ἀποκλίνας ἐπ' ἀριστερὰ, τὰν ἐπὶ Πύξας
Εἷρφ' ὁδόν· αὐτὰρ ἐγών τε καὶ Εὔκριτος ἐς Φρασιδάμω
Στρα-

Bonus vir valdè Ariſtis,quem ne ipſe quidem canere
Phœbus cum cithara ad ſuos tripodas dedignaretur.
Quàm pueri Aratus ſub oſſibus vritur amore.
Hūc mihi Pan,Homóles amabile ſolū qui ſortitus es,
Non vocatum illius charas in manus ſiſtas,
Siue is eſt tener Philinus,ſiue quiſpiam alius.
Et,ſi hæc facies ô Pan chare,ne te pueri
Arcadici ſquillis ſub latera & humeros
Tunc flagellent, quum carnes paucæ adſunt:
Sin aliter annues, tunc per totum corpus vnguibus
Morſus ſcalparis, & in vrticis dormias.
Sis autem Edonorū quidē in montibus hyeme media,
Ad Hebrum fluuium verſus,prope ſeptentrionem:
AEſtate verò vltimos apud AEthiopas paſcas, [pōt.
Sub ſcopulū Blemyorū, vnde nō ampli⁹ Nilus videri
Vos autem Hyetidis & Byblidis dulcem linquentes
Laticem,qui habitatis flauæ ædem altam Diones.
O malis amores rubentibus ſimiles,
Petite mihi arcubus amabilem Philinum,
Petite : quoniam amicum infelix non miſeratur mei,
Quanquam pyro iam mitior eſt, mulieres autem
Hei hei, dicunt, Philine, pulcher flos tibi defluit.
Ne amplius ad fores excūbemus ô Arate,
Neque pedes teramus : matutinus autem aliū gallus
Cucuriens torporibus ſollicitis tradat:
Vnus autē ſub hac optime Molō ſtrāguletur palæſtra:
Nobis autem quies curæ ſit,vetulàque adſit,
Quæ ſuſurrans , mala procul arceat.
Tantum dixi:ille autem mihi pedum,ſuaue ridens,
Sicut antea muſarum munus præbuit eſſe.
Atque ipſe deflectens ad ſiniſtrā , qua itur ad Pyxam
Perrexit via: ego verò & Eucritus ad Phraſidami

Στραφθέντες, χὠ καλὸς Ἀμύντιχος, ἔν τε βαθείαις
Ἁδείας σχίνοιο χαμευνίσιν ἐκλίνθημες,
Ἔν τε νεοτμάτοισι γεγαθότες οἰναρέοισι.
Πολλαὶ δ' ἄμμιν ὕπερθε κατὰ κρατὸς δονέοντο
Αἴγειροι πτελέαι τε· τὸ δ' ἐγγύθεν ἱερὸν ὕδωρ
Νυμφᾶν ἐξ ἄντροιο κατειβόμενον κελάρυσδεν.
Τοὶ δὲ ποτὶ σκιεραῖς ὀροδαμνίσιν αἰθαλίωνες
Τέττιγες λαλαγεῦντες ἔχον πόνον· ἁ δ' ὀλολυγὼν
Τηλόθεν ἐν πυκινῇσι βάτων τρύζεσκεν ἀκάνθαις.
Ἄειδον κόρυδοι καὶ ἀκανθίδες, ἔστενε τρυγών·
Πωτῶντο ξουθαὶ περὶ πίδακας ἀμφὶ μέλισσαι.
Πάντ' ὦσδεν θέρεος μάλα πίονος, ὦσδε δ' ὀ-
πώρης·
Ὄχναι μὲν παρὰ ποσσί, παρὰ πλευρῇσι δὲ μᾶλα
Δαψιλέως ἄμμιν ἐκυλίνδετο· τοὶ δ' ἐκέχυντο
Ὄρπακες βραβύλοισι καταβρίθοντες ἔραζε.
Τετράενες δὲ πίθων ἀπελύετο κρατὸς ἄλειφαρ.
Νύμφαι Κασταλίδες Παρνάσιον αἶπος ἔχοισαι,
Ἆρά γέ πα τοιόνδε Φόλω κατὰ λάϊνον ἄντρον
Κρατῆρ' Ἡρακλῆϊ γέρων ἐστάσατο Χείρων;
Ἆρά γέ πα τῆνον τὸν ποιμένα τὸν ποτ' Ἀνάπῳ
Τὸν κρατερὸν Πολύφαμον, ὃς ὤρεσι λᾶας ἔβαλλε,
Τοῖον νέκταρ ἔπεισε κατ' αὔλια ποσσὶ χορεῦσαι,
Οἷον δὴ τόκα πῶμα διεκρανάσατε νύμφαι,
Βωμῷ πὰρ Δάματρος ἁλωάδος; ἇς ἐπὶ σωρῷ
Αὖθις ἐγὼ πάξαιμι μέγα πτύον· ἁ δὲ γε-
λάσαι,
Δράγματα καὶ μάκωνας ἐν ἀμφοτέρῃσιν ἔχοισα.

Conuerſi,& bonus Amyntichus,in profundis
Suauis iunci thoris recubuimus,
Inque nuper abſciſſis læti pampinis.
Multæ autem nobis ſupra caput quatiebantur
Populíque vlmíque : & propius ſacer riuus
Nympharum ex antro defluens murmurabat.
Frondoſis autem in ramis æſtate gaudentes
Cicadæ canentes laborabant : acredula verò
Procul in denſis ruborum ſtridebat ſpinis.
Canebant caſſidæ & cardueles. gemebat turtur:
Volabant flauæ vndique fontes circum apes.
Omnia redolebant æſtatem vberrimam, redolebant autumnum:
Pyra ad pedes,ad latera autem,mala
Abundanter nobis voluebantur: curuati autem
Rami prunis grauati ad terram ferebantur:
Quadrimū autem à doliorū orificio relinebatur vinū.
Nymphæ Caſtalides quæ Parnaſi iuga tenetis,
Nunquid talem Pholi in lapideo antro
Cratera Herculi ſenex ſtatuit Chiron?
Nunquid illum paſtorem olim ad Anapum
Illum fortem Polyphemum,qui montes iaculabatur,
Tale nectar induxit in ſtabulis pedibus tripudiare,
Quale [dolii] tunc operculum releuaſtis ô nymphæ,
Ad aram Cereris arealis ? cuius in aceruo
Rurſus ego vtinam figam magnum ventilabrum : illa verò rideat,
Mergites & papauera vtraque manu tenens.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ η' Εἰδυλλίου.

ΤΑ μὲν πράγματα, ἐπὶ Σικελίας, ὁ δὲ λόγος, ἐκ τοῦ ποιητικοῦ προσώπου. εἰσὶ δ' ἐρίζοντες ἀλλήλοις Μενάλκας ποιμὴν καὶ Δάφνις βουκόλος, εἰληφότες κριτὴν αἰπόλον, οὗ τὸ ὄνομα σεσιώπηται. ἔπαθλον δὲ τιθεῖσι τὰς ἰδίας σύριγγας. τελεσάντων δὲ τὴν ἅμιλλαν, ὁ αἰπόλος τῷ Δάφνιδι τὴν νίκην ἀπονέμει. Ἔστι μὲν οὖν τοῦτο τὸ εἰδύλλιον μικτὸν ἔκ τε τοῦ διηγηματικοῦ καὶ τοῦ μιμητικοῦ.

ΒΟΥΚΟΛΙΑΣΤΑΙ, Εἰδύλλιον η'.

ΔΑΦΝΙΣ, ΜΕΝΑΛΚΑΣ, ΚΑΙ ΑΙΠΟΛΟΣ.

Δάφνιδι τῷ χαρίεντι συνάντετο βουκολέοντι,
Μᾶλα νέμων (ὡς φαντὶ) κατ' ὤρεα μακρὰ Μενάλκας.
Ἄμφω τώγ' ἤτην πυῤῥοτρίχω, ἄμφω ἀνάβω,
Ἄμφω συρίσδεν δεδαημένω, ἄμφω ἀείδεν.
Πρᾶτος δ' ὦν ποτὶ Δάφνιν ἰδὼν ἀγόρευε Μενάλκας,

Μενάλκας.

Μυκηταῖν ἐπίουρε βοῶν Δάφνι, λῇς μοι ἀεῖσαι;
Φαμὶ τὺ νικασεῖν ὅσσον θέλω αὐτὸς ἀείδων.
Τὸν δ' ἄρα χὠ Δάφνις τοιῷδ' ἀπαμείβετο μύθῳ,

Δάφ.

ARGVMENTVM
octaui Idyllii.

Daphnis bubulcus & Menalcas paſtor contendunt inter ſe cantu: Menalcas prouocat Daphnidem. deligunt iudicem caprarium incerti nominis: præmium victori ſuam vterque fiſtulam deponit. Caprarius pronuntiat, victorem Daphnidem. Res aguntur in Sicilia. Poeta rem orditur, & aperit occaſionem huius certaminis.

BVCOLICI CANTORES,
Idyllium octauum.

DAPHNIS, MENALCAS, ET CAPRARIVS.

Daphnidi formoſo occurrit boues paſcenti,
Oues paſcens (vt dicunt) in montibus altis Menalcas.
Ambo hi erant flauis crinibus, ambo impuberes,
Ambo fiſtulam inflare periti, ambo cantare.
Primus verò ad Daphnim aſpiciẽs dixit Menalcas,

Menalcas.

Mugentium cuſtos boum Daphni, vis mecum certare cantu?
Aio me victurum eſſe te canendo, quantum volo.
Huic verò Daphnis tali reſpondit oratione,

Daphnis

Δάφνις.

Ποιμὰν εἰροπόκων ὀΐων συρικτὰ Μενάλκα,
Οὔποτε νικασεῖς μ', οὐδ' εἴ τι πάθοις τύ γ' ἀείδων.

Μενάλκας.

Χρήσδεις δ' ὦν ἐσιδεῖν; χρήσδεις καταθεῖναι ἄεθλον;

Δάφνις.

Χρήσδω τοῦτ' ἐσιδεῖν, χρήσδω καταθεῖναι ἄεθλον.

Μενάλκας.

Ἀλλὰ τί θησεύμεσθ' ὅ κεν ἁμῖν ἄρκιον εἴη;

Δάφνις.

Μόσχον ἐγὼ θησῶ, τὺ δὲ θές γ' ἰσομάτορα ἀμνόν.

Μενάλκας.

Οὐ θησῶ πόκα ἀμνόν. ἐπεὶ χαλεπός θ' ὁ πα-
τήρ μευ,
Χ' ἁ μάτηρ· τὰ δὲ μᾶλα ποθέσπερα πάντ' ἀριθμεῦντι.

Δάφνις.

Ἀλλὰ τί μὰν θησεῖς; τί δὲ τὸ πλέον ἕξει ὁ νικῶν;

Μενάλκας.

Σύριγγ' ἃν ἐποίησα καλὰν ἐγὼ ἐννεάφωνον,
Λευκὸν κηρὸν ἔχοισαν, ἶσον κάτω, ἶσον ἄνωθεν·
Ταύταν κατθείην· τὰ δὲ τῶ πατρὸς οὐ καταθησῶ.

Δάφνις.

Ἦ μάν τοι κἠγὼ σύριγγ' ἔχω ἐννεάφωνον,
Λευκὸν κηρὸν ἔχοισαν, ἶσον κάτω, ἶσον ἄνωθεν.
Πρώαν νιν συνέπαξ'· ἔτι καὶ τὸν δάκτυλον ἀλγῶ
Τοῦτον, ἐπεὶ κάλαμός με διασχισθεὶς διέτμαξεν.
Ἀλλὰ τίς ἄμμε κρινεῖ; τίς ἐπάκοος ἔσσεται ἁμῶν;

Μενάλκας.

Τῆνόν πως ἐνταῦθα τὸν αἰπόλον ἢν καλέσωμες,
Ὧ ποτὶ ταῖς ἐρίφοις ὁ κύων ὁ φαλαρὸς ὑλακτεῖ.
Χ' οἱ μὲν παῖδες ἄϋσαν, ὁ δ' αἰπόλος ἦνθ' ἐπακοῦσαι·
Χ' οἱ μὲν παῖδες ἄειδον, ὁ δ' αἰπόλος ἤθελε κρῖναι.

Πρᾶτος

Daphnis.

Paſtor lanigerarum ouium fiſtulator Menalca,
Nunquam vinces me, etiamſi canendo diſrumparis.

Menalcas.

Víſne ergo facere periculũ? vis deponere præmium?

Daphnis.

Volo facere periculum, volo deponere præmium.

Menalcas.

Verùm quid ponemus quod nobis ſatis dignum ſit?

Daphnis.

Vitulum ego ponam, tu autem pone æqualem matri (agnum.

Menalcas.

Non ponam vnquam agnum: quoniam difficilis pater meus eſt,
Et mater: oues autem veſpera omnes numerant.

Daphnis.

Quid ergo pones? quid autem lucrabitur victor?

Menalcas.

Fiſtulam quàm feci bonam ego nouem vocum,
Albam ceram habentem, æquè infernè ac ſupernè.
Hanc deponam: res autem patris non deponam.

Daphnis.

Atqui & ego fiſtulam habeo nouem vocum,
Albam ceram habentem, æquè infernè ac ſupernè.
Nuper eam compegi: adhuc & digitum doleo
Iſtum, quoniam calamus ſciſſus incidit.
Sed quis nos iudicabit? quis auditor erit noſtrûm?

Menalcas.

Illum fortè huc caprarium ſi vocauerimus,
Cui prope hœdos canis ille albus adlatrat. [diſſet:
Et pueri vocauerunt, caprarius autẽ venit quum au-
Et pueri cantabant, caprarius autẽ volebat iudicare.

Primus

Πρᾶτος δ' ὦν ἄειδε λαχὼν ἰϋκτὰ Μενάλκας·
Εἶτα δ' ἀμοιβαίαν ὑπελάμβανε Δάφνις ἀοιδὰν
Βουκολικάν. οὕτω δὲ Μενάλκας ἄρξατο πρᾶτος.

Μενάλκας.

Ἄγκεα καὶ ποταμοὶ, θεῖον γένος, αἴ τι Μενάλκας
Πῆ ποχ' ὁ συρικτὰς προσφιλὲς ἇσε μέλος,
Βόσκοιτ' ἐκ ψυχᾶς τὰς ἀμνάδας· ἢν δέ ποκ' ἔνθῃ
Δάφνις ἔχων δαμάλας, μηδὲν ἔλασσον ἔχοι.

Δάφνις.

Κρᾶναι καὶ βοτάναι, γλυκερὸν φυτὸν, αἴπερ ὁμοῖον
Μουσίσδοι Δάφνις ταῖσιν ἀηδονίσι,
Τοῦτο τὸ βουκόλιον πιαίνετε· κἤν τι Μενάλκας
Τῇδ' ἀγάγοι, χαίρων ἄφθονα πάντα νέμοι.

Μενάλκας.

Παντᾷ ἔαρ, παντᾷ δὲ νομοὶ, παντᾷ δὲ γάλακτος
Οὔθατα πλήθουσιν, καὶ τὰ νέα τρέφεται,
Ἔνθ' ἁ καλὰ παῖς ἐπινίσσεται· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χὠ ποιμὰν ξηρὸς τηνόθι, χ' αἱ βοτάναι.

Δάφνις.

Ἔνθ' ὄϊς, ἔνθ' αἶγες διδυματόκοι, ἔνθα μέλισσαι
Σμάνεα πληρῶσιν, καὶ δρύες ὑψίτεραι,
Ἔνθ' ὁ καλὸς Μίλων βαίνει ποσίν· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χὠ τὰς βῶς βόσκων, χ' αἱ βόες αὐότεραι.

Μενάλκας.

Ὦ τράγε, τᾶν λευκᾶν αἰγῶν ἄνερ, ὦ βάθος ὕλας
Μυρίον, ὦ σιμαὶ δεῦτ' ἐφ' ὕδωρ ἔριφοι·
Ἐν τήνῳ γὰρ τῆνος. ἴθ' ὦ κόλε, καὶ λέγε Μίλων
Ὡς Πρωτεὺς φώκας, καὶ θεὸς ὢν, ἔνεμε.

Δάφνις.

Μή μοι γᾶν Πέλοπος, μή μοι χρύσεια τάλαντα
Εἴη ἔχειν, μηδὲ πρόσθε θέειν ἀνέμων·
Ἀλλ' ὑπὸ τᾷ πέτρᾳ τᾷδ' ᾄσομαι ἀγκὰς ἔχων τυ,

Σύννομα

Primus autem cecinit ſortitò canorus Menalcas:
Deinde alternum excepit Daphnis cantum
Bucolicum. ſic autem Menalcas incepit primus,

Menalcas.

Valles & flumina, diuinum genus, ſiquod Menalcas
Vnquam fiſtulator amabile cecinit carmen,
Paſcite ex animo agnas: ſi autem vnquam venerit
Daphnis habens vitulas, nihil minus habeat.

Daphnis.

Fontes & herbæ, iucunda germina, ſiquid ſimile
Canit Daphnis luſciniis,
Hoc armentum boum ſaginate: & ſiquid Menalcas
Huc duxerit, lætus abundè omnia paſcat.

Menalcas.

Vbique ver, vbique paſcua, vbique lacte
Hubera turgent, & agni ſaginantur,
Quà pulchra puella aduenit: ſi autem abit,
Et paſtor areſcit ibi, & herbæ.

Daphnis.

Ibi oues, ibi capræ gemelliparæ, ibi apes
Aluearia replent, & quercus altiores,
Vbi pulcher Milon incedit pedibus: ſi autem abeat,
Et boues paſcens, & boues ſqualidiores.

Menalcas.

O hirce, albarum caprarum marite, ô altitudo ſyluæ
Immenſa, ô ſimi huc venite ad aquam hœdi: [loni
In illo enim ille. vade ô cornibus macilate, & dic Mi-
Quòd Proteus phocas, quãuis eſſet deus, paſcebat.

Daphnis.

Non mihi terram Pelopis, non mihi aurea talenta
Liceat habere, neque curſu ſuperare ventos:
Sed ſub petra hac cantabo amplexu tenens te,

Simul

Σύννομα μᾶλ' ἐσορῶν ταὶ Σικελαὶ ἐς ἅλα.

Μενάλκας.

Δένδρεσι μὲν χειμὼν φοβερὸν κακὸν, ὕδασι δ' αὐχμὸς,
Ὄρνισιν δ' ὕσπλαγξ, ἀγροτέροις δὲ, λίνα·
Ἀνδρὶ δὲ, παρθενικᾶς ἁπαλᾶς πόθος. ὦ πάτερ, ὦ Ζεῦ,
Οὐ μόνος ἠράσθην· καὶ τὺ γυναικοφίλας.
Ταῦτα μὲν ὧν δι' ἀμοιβαίων οἱ παῖδες ἄεισαν·
Ταὶ πυμάταν δ' ᾠδὰν οὕτως ἐξᾶρχε Μενάλκας,

Μενάλκας.

Φείδευ τᾶν ἐρίφων, φείδευ λύκε τᾶν τοκάδων μευ·
Μηδ' ἀδίκει μ', ὅτι μικκὸς ἐὼν πολλαῖσιν ὁμαρτῶ.
Ὦ Λάμπουρε κύων, οὕτω βαθὺς ὕπνος ἔχει τύ;
Οὐ χρὴ κοιμᾶσθαι βαθέως σὺν παιδὶ νέμοντα.
Ταὶ δ' ὄιες, μηδ' ὔμμες ὀκνεῖθ' ἁπαλᾶς κορέσασθαι
Ποίας· οὔτι καμεῖσθ' ὅκκα πάλιν ἅδε φύηται·
Σίττα νέμεσθε, νέμεσθε· τὰ δ' οὔθατα πλήσατε πᾶσαι,
Ὥς τὸ μὲν ὥρνες ἔχωντι, τὸ δ' ἐς ταλάρως ἀπόθωμαι.
Δεύτερος αὖ Δάφνις λιγυρῶς ἀνέβαλλεν ἀείδειν,

Δάφνις.

Κἠμ' ἐκ τῶ ἄντρω σύνοφρυς κόρα ἐχθὲς ἰδοῖσα
Τὰς δαμάλας παρελῶντα, καλὸν καλὸν ἦμες ἔφασκεν·
Οὐ μὰν οὐδὲ λόγων ἐκρίθην ἄπο τὸν πικρὸν αὐτᾷ,
Ἀλλὰ κάτω βλέψας, τὰν ἁμετέραν ὁδὸν εἷρπον.
Ἁδεῖα φωνὰ τᾶς πόρτιος, ἁδὺ τὸ πνεῦμα·
Ἁδὺ δὲ χὠ μόσχος βρύεται, ἁδὺ δὲ χ' ἁ
βοῦς·
Ἁδὺ δὲ τῶ θέρεος παρ' ὕδωρ ῥέον αἰθριοκοιτεῖν·
Τᾷ δρυῒ ταὶ βάλανοι κόσμος, τᾷ μαλίδι μᾶλα,
Τᾷ βοῒ δ' ἁ μόσχος, τῷ βουκόλῳ αἱ βόες αὐταί.
Ὣς οἱ παῖδες ἄεισαν· ὁ δ' αἰπόλος ὧδ' ἀγόρευεν,

Αἰπόλος.

Ἁδύ τι τὸ στόμα τοι καὶ ἐφίμερος ὦ Δάφνι φωνά.

Κρέσσον

Simul paſcentes oues inſpicies Siculum in mare.

Menalcas.

Arborib' quidē hyems terribile malū,aquis autē ſic-
Auibus autē laqueus, feris ſyluestrib', retia. (citas,
Homini autē, virginis teneræ amor. ô pater, ô Iupiter,
Non ſolus amaui: & tu mulierum amator.
Hæc igitur alternis pueri cantauerunt:
Vltimum autem cantum ſic orſus eſt Menalcas,

Menalcas.

Parce hœdis, parce lupe fœto meo pecori:
Neque me iniuria affice, quòd paruus exiſtens multas
O Lāpure canis, ſiccine altus ſomnus tenet te? (ſequor.
Non oportet dormire profundè cum pueropaſcentē.
Neque vos oues pigeat tenera ſaturari
Herba: non laborabitis quando rurſus hæc naſcetur.
Heus paſcimini, paſcimini: & hubera replete omnes,
Vt partem agni habeant, partē in calathos reponam.
Deinde viciſſim Daphnis ſuauiter cœpit canere,

Daphnis.

Et me ex antro iuncta ſupercilia habens puella heri
proſpectās
Iuuencas agentem, pulchrū pulchrum eſſe dicebat:
Ego verò ne verbum quidem reſpondi amarum ipſi,
Sed dimiſſis oculis meum iter perſequebar.
Dulcis vox vitulæ, dulcis ſpiritus:
Dulce vitulus mugit, dulce etiam vacca:
Dulce autē æſtate ad riuum fluentem ſub dluo cubare:
Quercui glandes decus ſunt, malo ſua poma,
Boui autem vitulus, bubulco boues ipſæ.

Sic pueri cantauerunt: caprarius verò ſic dixit,

Caprarius.

Dulce valdè os tibi & deſiderabilis ô Daphni vox,

Præſtat

Κρέασον μελπομένω τευ ἀκουέμεν ἢ μέλι λείχειν.
Λάσδεο τὰς σύριγγας· ἐνίκησας γὰρ ἀείδων.
Αἰ δέ τι λῇς με καὶ αὐτὸν ἅμ' αἰπολέοντα διδά-
ξαι,
Τήναν τὰν μιτύλαν δωσῶ τὰ δίδακτρά τοι αἶγα,
Ἅ τις ὑπὲρ κεφαλᾶς αἰεὶ τὸν ἀμολγέα πληρεῖ.
Ὣς μὲν ὁ παῖς ἐχάρη καὶ ἀνήλατο καὶ πλατάγησε
Νικήσας, οὕτως ἐπὶ ματέρα νεβρὸς ἅλοιτο·
Ὣς δὲ κατεσμύχθη καὶ ἀνετράπετο φρένα λύπῃ
Ὥτερος, οὕτω καὶ νύμφα γαμεθεῖσ' ἀκάχοιτο.
Κὴκ τούτω Δάφνις παρὰ ποιμέσι πρᾶτος
ἔγεντο,
Καὶ νύμφαν, ἄκρηβος ἐὼν ἔτι, Ναΐδα γᾶμεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ θ' Βιδυλλίου.

ΤΑ μὲν πράγματα ἐπὶ Σικελίας κεῖνται· ἐγκαλοῦνται δὲ ὑπὸ συννομίας Δάφνις καὶ Μενάλκας ὅπως ἀλλήλοις ἀντᾴσωσιν. οἱ μὲν οὖν ἀμοιβαίως ᾄδουσιν· γέρας δὲ ἀπολαμβάνουσιν ἀμφότεροι, ὁ μὲν Δάφνις κορύναν, ὁ δὲ Μενάλκας στρόμβου ὄστρακον.

Præſtat modulantem te audire quàm mel lingere.
Accipe fiſtulas: viciſti enim cantando.
Quòd ſi velis & meipſum ſimul paſcentem docere,
Illam cornibus mutilam pro pretio tibi dabo,
Quæ ſummam ſemper mulctram implet.
Atque ita puer gauiſus eſt, & ſaltauit, & plauſū dedit
Quia vicit; ſicut in matrē hinnulus ſaltare ſolet:
Ita verò doluit & animò deiectus eſt mœrorē
Alter, vt ſponſa primo concubitu dolet.
Ex illo tempore Daphnis inter paſtores primus habitus eſt:
Et nympham Naiadem, quanquam eſſet adoleſcentulus, in matrimonium duxit.

ARGVMENTVM noni Idyllii.

Paſtor incerti nominis petit à Daphnide & Menalca vt viciſſim canant: illi canūt. paſtor cantu oblectatus, vtrunque laudat & afficit munere, atq; adeò carmine quoque ſuo remunerat. Res agūtur in Sicilia. paſtor incerti nominis: fortaſſe eſt Theocritus. Illud autē non eſt prætereundū, Menalcā iſtum qui in hoc Idyllio inducitur eſſe diuerſum ab eo qui in ſuperiore inducitur Idyllio. ille enim erat paſtor ouiū: iſte eſt bubulcus. quòd ſi eſt idem, ſequitur vt paſtor & bubulcus fuerit.

ΝΟΜΕΥ͂Σ, Ἠ ΒΟΥΚΟ΄ΛΟΙ,

Εἰδύλλιον θ'.

ΔΑ΄ΦΝΙΣ ΚΑῚ ΜΕΝΑ΄ΛΚΑΣ.

Βωκολιάσδεο Δάφνι· τὺ δ' ᾠδᾶς ἄρχεο πρᾶτος,
Ὠιδᾶς ἄρχεο πρᾶτος, ἐφεψάσθω δὲ Μενάλκας,
Μόσχως βωσὶν ὑφέντες, ὑπὸ στείραισι δὲ ταύρως·
Χ' οἱ μὲν ἀμᾶ βόσκοιντο, καὶ ἐν φύλλοισι πλανῷντο,
Μηδὲν ἀτιμαγελεῦντες. ἐμὶν δὲ τὺ βωκολιάσδευ.
Ἔμποθεν· ἄλλωθεν δέ γ' ὑποκρίνοιτο Μενάλκας.

Δάφνις.

Ἁδὺ μὲν ἁ μόσχος βρύεται, ἁδὺ δὲ χ' ἁ βῶς,
Ἁδὺ δὲ χ' ἁ σύριγξ, χὠ βωκόλος· ἁδὺ δὲ κἠγών.
Ἐντὶ δέ μοι παρ' ὕδωρ ψυχρὸν στιβάς· ἐν δὲ νένασται
Λευκᾶν ἐκ δαμαλᾶν καλὰ δέρματα, τάς μοι ἁπάσας
Λὶψ κόμαρον τρωγοίσας ἀπὸ σκοπιᾶς ἐτίναξε.
Τῶ δὲ θέρευς φρύγοντος ἐγὼ τόσσον μελεδαίνω,
Ὅσσον ἐρῶν τι πατρὸς μύθων καὶ ματρὸς ἀκούειν.
Οὕτω Δάφνις ἄεισεν ἐμίν· οὕτω δὲ Μενάλκας.

Μενάλκας.

Αἴτνα μᾶτερ ἐμά, κἠγὼ καλὸν ἄντρον ἐνοικῶ
Κοίλαις ἐν πέτραισιν· ἔχω δέ τοι ὅσσ' ἐν ὀνείρῳ
Φαίνονται, πολλὰς μὲν ὄις, πολλὰς δὲ χιμαίρας,
Ὧν μοι πρὸς κεφαλᾷ καὶ πὰρ ποσὶ κώεα κεῖνται.
Ἐν πυρὶ δὲ δρυΐνῳ χορία ζεῖ, ἐν πυρὶ δ' αὖαι
Φαγοὶ χειμαίνοντος· ἔχω δέ τοι οὐδ' ὅσον ὤραν
Χείματος, ἢ νωδὸς καρύων, ἀμύλοιο παρόντος.
Τοῖς μὲν ἐπιπλατάγησα, καὶ αὐτίκα δῶρον ἔδωκα,
Δάφνιδι μὲν κορύναν, τάν μοι πατρὸς ἔτρεφεν ἀγρός,

Αὐτο-

PASTOR, SIVE BVBVLCI, Idyllium nonum.

DAPHNIS ET MENALCAS.

CAne bucolicum carmen ô Daphni: & tu cantum incipe primus,
Cantum incipe primus, deinde ſequatur Menalcas,
Vitulos vaccis ſummittentes, & non fœtis tauros:
Atque illi ſimul paſcantur, & in foliis errent,
Armentum non negligentes. mihi autē tu canta.
Ex altera parte: ex altera verò reſpōdeat Menalcas.

Daphnis.

Dulce mugit vitulus, dulce & bos,
Dulce etiam fiſtula, & bubulcus: dulce & ego.
Eſt autem mihi ad aquā gelidam thorus, in quo ſtratæ ſunt
Albis ex buculis pulchræ pelles, quas mihi omnes
Aphricus arbutum rodentes à ſpecula deiecit.
AEſtatem autem torrentem ego tantum curo,
Quantū qui amat patris monitiones & matris audire.
Sic Daphnis cantauit mihi: ſic autem Menalcas,

Menalcas.

AEtna mater mea, & ego pulchrum antrū inhabito
Cōcauis in petris: poſſideo verò quotquot ī ſomnio
Apparent, multas quidem oues, multas autē capellas,
Quarum mihi ad caput & ad pedes pelles iacent.
In igne autem querno exta bulliūt, in igne autē aridæ
Phagi hyberno tempore: itaque ne tantillum quidem curo
Hyemem, vel quantū edētulus nuces, pulte appoſita.
His quidem applauſi, & ſtatim donum dedi,
Daphnidi quidem clauā, quā mihi patris aluit ager,

Αὐτοφυᾶ, τὰν οὐδ' ἂν ἴσως μωμάσατο
 τέκτων·
Τὴν δὲ, στρόμβω καλὸν ὄστρακον, ᾧ κρέας αὐτὸς
Σιτάθην, πέτραισιν ἐν Ἰκαρίαισι δοκεύσας,
Πέντε ταμὼν πέντ' οὖσιν. ὁ δ' ἐγκαναχήσατο
 κόχλῳ,
Βουκολικαὶ Μῶσαι μάλα χαίρετε, φαίνετε δ' ᾠδὰν
Τάν ποκ' ἐγὼ τήνοισι παρὼν ἄεισα νομεῦσι.
Μηκέτ' ἐπὶ γλώσσας ἄκρας ὀλοφυγγόνα φύσῃς.
Τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμακι δὲ μύρμαξ,
Ἴρηκες δ' ἴρηξιν· ἐμὶν δ' ἁ Μῶσα καὶ ᾠδά.
Τᾶς μοι πᾶς εἴη πλεῖος δόμος. οὔτε γὰρ ὕπνος,
Οὔτ' ἔαρ ἐξαπίνας γλυκερώτερον, οὔτε μελίσσαις
Ἄνθεα, ὅσον ἐμὶν Μῶσαι φίλαι. οὓς γὰρ ὁρεῦσαι
Γαθεῦσιν, τὼς δ' οὔτι ποτῷ δαλήσατο Κίρκα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ί Ειδυλλίου.

Προσδιαλέγονται ἀλλήλοις ἐν τῷ θερίζειν Μίλων καὶ Βάττος. Ἐρᾷ δ' ὁ Βάττος Βομβύκας αὐλητρίδος Πολυβώτου τινὸς εἴτε θυγατρὸς εἴτε θεραπαίνης, ὀκνηρῶς ἐργάζεται. καὶ διὰ τοῦτο πυνθανομένου τοῦ Μίλωνος τί οὕτω βραδέως θερίζει, ὁ Βάττος τὸν αὐτοῦ ἔρωτα δηλοῖ, καὶ ᾠδὴν εἰς τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ ἀπαγγέλλει. Παυσάμενον δὲ τῆς ᾠδῆς αἰνεῖ ὁ Μίλων ὡς πρέπουσαν ἐργάτῃ ᾠδὴν εἴρηκεν.

ΕΡΓ.

Sponte ſua natam: quam ne faber quidem fortaſſe
reprehendiſſet:
Alteri verò, conchæ pulchram teſtã, cuius carnẽ ipſe
Comederam, petris in Icariis quum obſeruaſſem,
Quinque in partes diuidens quinque qui aderant: ille verò, ſonauit teſta,
Bucolicæ muſæ multũ ſaluete, oſtẽdite autẽ carmen
Quod olim ego præſens illis cecini paſtoribus.
Non amplius in linguæ ſũmitate puſtulã produxeris.
Cicada quidẽ cicadæ amica, formicæ autẽ formica,
Accipitres autẽ accipitrib⁹: mihi autẽ muſa & cãtus.
Qua vtinã mihi omnis ſit plena dom⁹: neq; enĩ ſõnus,
Neque ver ſubitum dulcius, neque apibus
Flores, quantũ mihi muſæ charæ ſunt. quos enĩ aſpi-[ciẽtes
Gaudent, eos ſua potione non læſit Circe.

ARGVMENTVM
decimi Idyllii.

Agricolæ duo inducuntur in hoc Idyllio, Milo & Battus, qui inter metendum colloquuntur. Battus in metendo erat ſegnior: eũ Milo arguit, & cauſã iſtius tarditatis ex eo quærit. ille Bõbycæ tibicinis amorẽ quo ardebat, cauſam eſſe reſpondet: Milo irridet eũ, & amores eius eleuat: illudẽnſque ab eo impetrat vt carmẽ amatoriũ in ſuã Bombycã canat. ille paret: canit carmen: quod Milo reprehendit, & indignum homine agricola eſſe dicit: quæ carmina ſint canenda meſſoribus & agricolis denique ipſe docet.

ΕΡΓΑΤΙ'ΝΑΙ, Η' ΘΕΡΙΣΤΑΙ',

Εἰδύλλιον ί.

ΜΙ'ΛΩΝ ΚΑΙ' ΒΑ'ΤΤΟΣ.

Ἐργατίνα Βουκαῖε, τί νυῦ ὦ ζυρὲ πεπόνθεις;
Οὔτε τὸν ὄγμον ἄγειν ὀρθὸν δύνᾳ, ὡς τὸ πρὶν ἆγες·
Οὔθ᾽ ἅμα λαιοτομεῖς τῷ πλατίον, ἀλλ᾽ ὑπολείπῃ,
Ὥσπερ ὄϊς ποίμνας, ἇς τὸν πόδα κάκτος ἔτυψεν.
Ποῖός τις δείλαν τε καὶ ἐν μέσῳ ἄματος ἐσσῆ,
Ὅς νυῦ ἀρχόμενος τᾶς αὔλακος οὐκ ἀποτρώγεις;

Βάττος.

Μίλων ὀψαμᾶτα, πέτρας ἀπόκομμ᾽ ἀτεράμνε,
Οὐδαμά τοι συνέβα ποθέσαι τινὰ τῶν ἀπεόντων;

Μίλων.

Οὐδαμά. τίς δ᾽ ὁ πόθος τῶν ἔκτοθεν ἐργάτᾳ ἀνδρί;

Βάττος.

Οὐδαμά νυυ συνέβα τοι ἀγρυπνῆσαι δι᾽ ἔρωτα;

Μίλων.

Μηδὲ ξυμβαίη. χαλεπὸν χορίω κύνα γεῦσαι.

Βάττος.

Ἀλλ᾽ ἐγὼ ὦ Μίλων ἔραμαι σχεδὸν ἑνδεκαταῖος.

Μίλων.

Ἐκ πίθω ἀντλεῖς δῆλον· ἐγὼ δ᾽ ἔχω οὐδ᾽ ἅλις ὄξος.

Βάττος.

Τοιγάρτοι πρὸ θυρᾶν μευ ἀπὸ σπόρω ἄσκαλα πάντα.

Μίλων.

Τίς δ᾽ ἐ τὺ τᾶν παίδων λυμαίνεται; Βα. Ἁ Πολυβώτα,
Ἃ πρὰν ἀμῶντεσσι παρ᾽ Ἱπποκόωντι ποταύλει.

Μίλων.

Εὗρε θεὸς τὸν ἀλιτρόν· ἔχεις πάλαι ὧν ἐπεθύμεις.

Μάντις

OPERARII VEL MESSORES,
Idyllium decimum.

MILO, ET. BATTVS.

OPerarie ſtrenue, quid tibi nunc miſer accidit?
Neque ſulcum ducere rectū potes, vt priùs duce-
Neq; ſimul ſegetes metis cū aliis, ſed reſtitas, [bas:
Sicut ouis à grege, cuius pedem ſpina ſauciauit.
Qualis tandem meridie ac veſpere futurus es,
Qui nunc incipiens ſulcum non rodis?

Battus. [duræ,

Milon vſque ad veſperam metens, petræ fragmentū
Nunquámne tibi contigit deſiderare aliquē abſentiū?

Milo.

Nunquam. quod autem eſt deſiderium perſonarum externarum homini operario?

Battus.

Nunquámne contigit tibi vigilare propter amorē?

Milo.

Quin neque cōtingat: periculoſum eſt canē exta gu-

Battus. [ſtare.

At ego ô Milon amo ferè vndecimum iam diem.

Milo.

Ex dolio tu ſcilicet hauris: ego verò ne aceti quidē ſatis habeo.

Battus.

Itaque ante fores meas neque ſata neque culta ſunt

Milo. [omnia.

Quæ autē puella te cruciat? Ba. Filia Polybotæ,
Quæ nuper metentibus apud Hippocoonta cātabat.

Milo.

Inuenit deus peccatorē; habes diu quæ cōcupiſcebas.

Μάντις τοι τὰν νύκτα χροΐζεται ἁ Καλαμαία.

Βάττος.

Μαμμάθαι μ' ἄρχη τύ. τυφλὸς δ' οὐκ αὐτὸς ὁ Πλοῦτος,
Ἀλλὰ καὶ ὠ' φρόντιστος Ἔρως. μηδὲν μέγα μυθεῦ.

Μίλων.

Οὐ μέγα μυθεῦμαι. τὺ μόνον κατάβαλλε τὸ λαῖον,
Καί τι κόρας φιλικὸν μέλος ἀμβάλευ· ἅδιον οὕτως
Ἐργαξῇ. καὶ μὰν πρότερον πόκα μουσικὸς ἦσθα.

Βάττος.

Μοῖσαι Πιερίδες συναείσατε τὰν ῥαδινάν μοι
Παῖδ'. ὧν γάρ χ' ἅψησθε θεαὶ, καλὰ πάντα ποεῖτε.
Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέοντι τὺ πάντες,
Ἰσχνὰν, ἁλιόκαυστον· ἐγὼ δὲ μόνος μελίχλωρον.
Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐντὶ, καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος·
Ἀλλ' ἔμπας ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρᾶτα λέγονται.
Α' αἶξ τὸν κύτισον, ὁ λύκος τὰν αἶγα διώκει,
Α' γέρανος τὤροτρον· ἐγὼ δ' ἐπὶ τὶν μεμάνημαι.
Αἴθε μοι ἦσαν ὅσα Κροῖσον πόκα φαντὶ πεπᾶσθαι·
Χρύσεοι ἀμφότεροί κ' ἀνεκείμεθα τᾷ Ἀφροδίτᾳ·
Τὼς αὐλὼς μὲν ἔχοισα, καὶ ἢ ῥόδον, ἢ τύγε μᾶλον,
Σχῆμα δ' ἐγὼ καὶ καινὰς ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἀμύκλας.
Βομβύκα χαρίεσσ', οἱ μὲν πόδες ἀστράγαλοι τεῦ,
Α' φωνὰ δὲ τρύχνος· τὸν δ' αὖ τρόπον οὐκ ἔχω εἰπεῖν.

Μίλων.

Ἦ καλὰς ἄμμε ποιῶν ἐλελάθει Βοῦκος ἀοιδάς·
Ὡς εὖ τὰν ἰδέαν τᾶς ἁρμονίας ἐμέτρησεν.
Ὤ μοι τῶ πώγωνος, ὃν ἀλιθίως ἀνέφυσα·
Θᾶσαι δὴ καὶ ταῦτα τὰ τῶ θείω Λυτιέρσα·
Δάματερ πολύκαρπε, πολύσταχυ, τοῦτο τὸ λαῖον
Εὐεργόν τ' εἴη, καὶ κάρπιμον ὅττι μάλιστα.
Σφίγγετ' ἀμαλλοδέται τὰ δράγματα, μὴ παριών τις

Εἴποι,

Vates tibi nocte accubabit cicada.

Battus.

Carpere me incipis tu. cæcus autem non ſolus Plutus,
Verùm etiam curarũ autor Cupido. nihil ſuperbè di-
[xeris.

Milo.

Non ſuperbè loquor, tu modò depone ſegetem,
Et aliquod de puella carmen amatoriũ aggredere: iu-
Opus facies. nam & olim muſicus eras. (cundius ſic

Battus.

Muſæ Pierides vnà mecum canite gracilem (citis.
Puellã. quæ enim attigitis ô deæ, pulchra omnia effi-
Bombyca gratioſa, Syram vocant te omnes,
Gracilẽ, ſole toſtã: ego autem ſolus meli ſimilẽ colore.
Et viola nigra eſt, & notis inſcriptus hyacinthus:
Sed tamen in coronis præcipua nominatur.
Capra cytiſum, lupus capram ſequitur,
Grus aratrum: ego autem tui cauſa inſanio.
Vtinã mihi eſſent quot opes aiunt olim Crœſum poſ-
Aurei certè ambo ſtaremus dicati Veneri: (ſediſſe,
Tu tibias tenens, & vel roſam, vel tu malum,
Ego autem ſaltantis habitu & nouis in vtroque pede
calceamentis.
Bombyca gratioſa, pedes tui candidi ſunt.
Vox autem mollis: mores verò tuos non poſſum ex-
(primere.

Milo.

Certè fallebat nos operarius dũ carmina egregia fa-
Quàm aptè genus harmoniæ dimenſus eſt. (ceret:
O barbam, quàm fruſtrà aluiſti:
Attende iam & hæc carmina diuini Lytierſæ:
Ceres frugifera, effice vt ſeges iſta ſpicifera
Bene culta ſit, & fœcunda quammaximè.
Stringite meſſores manipulos, ne præteriens aliquis

Dicat,

Εἴποι, Σύκινοι ἄνδρες, ἀπώλετο χ' οὗτος ὁ μισθός.
Ἐς βορέην ἄνεμον τᾶς κόρθυος ἁ τομὰ ὔμμιν
Ἢ ζέφυρον βλεπέτω· πιαίνεται ὁ στάχυς οὕτως.
Σῖτον ἀλοιῶντας φεύγειν τὸ μεσαμβρινὸν ὕπνον.
Ἐκ καλάμης ἄχυρον τελέθει τημόσδε μάλιστα.
Ἄρχεσθαι δ' ἀμῶντας ἐγειρομένω κορυδαλλῶ,
Καὶ λήγειν εὕδοντος· ἐλινύσαι δὲ τὸ καῦμα.
Εὐκτὸς ὁ τῶ βατράχω παῖδες βίος· οὐ μελεδαίνει
Τὸν τὸ πιεῖν ἐγχεῦντα· πάρεστι γὰρ ἄφθονον αὐτῷ.
Κάλλιον ὦ 'πιμελητὰ φιλάργυρε τὼς φακὸς ἕψειν,
Μὴ 'πιτάμῃς τὰν χεῖρα καταπρίων τὸ κύμινον.
Ταῦτα χρὴ μοχθεῦντας ἐν ἁλίῳ ἄνδρας ἀείδεν.
Τὸν δὲ τεὸν Βουκαῖε πρέπει λιμηρὸν ἔρωτα
Μυθίσδεν τᾷ ματρὶ κατ' εὐνὰν ὀρθρευοίσᾳ.

ΥΠΟ'ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ' ια'
Εἰδυλλίου.

Ὑπόκειται ὁ Κύκλωψ παρηγορῶν ἑαυτῷ τὸν ἐπὶ Γαλατείᾳ ἔρωτα δι' ᾠδῆς. Προσδιαλέγεται δὲ ὁ Θεόκριτος ἰατρῷ Νικίᾳ, Μιλησίῳ τὸ γένος, ὃς συμφοιτητὴς γέγονεν Ἐρασιστράτου, ἰατροῦ ὄντος καὶ αὐτοῦ. Φέρεται δὲ καί τι ποιημάτιον αὐτοῦ ἀντιγεγραμμένον ὑπὸ Κύκλωπος πρὸς Θεόκριτον.

ARGVMENTVM
vndecimi Idyllii.

Cyclops inducitur in hoc Idyllio Galateã perditè amans, & ſuũ amorẽ leniens carmine. Scripſit Theocritus

Dicat,O ficulneos homines,periit hæc merces.
Ad boream ventum acerui ſectio vobis
Vel zephyrum ſpectet: pingueſcunt ariſtæ ſic.
Frumentũ triturantes fugere oportet meridianũ ſo-
Ex culmo tum paleæ maximè exeunt. [mnum.
Incipere meſſores oportet,cum galerita excitatur,
Et deſinere quũ dormitũ it:quieſcere autẽ æſtu meri-
Optabilis ranæ eſt,ô pueri,vita:nõ eſt ſolicita[diano.
Quis ſibi potum miniſtret: adeſt enim ei abundè.
Melius ô curator auare lentes coquere,
Caue ne incidas manum ſecans cyminum.
Hæc oportet laborantes in ſole viros canere.
Iſtum autem tuũ ô meſſor decet noxium amorem
Narrare matri in lecto manè vigilanti.

critus hoc poematium ad Niciã,medicum Mileſium, amicum ſuum,qui & ipſe,vt ſuſpicor, aliquã deperibat puellam: & eum admonet vt ſtudiis bonarum artium,poeſεως in primis,amorem ſuum leniat: exemplo Polyphemi fidem huic rei facit. Hoc Theocriti propoſitum facilè poteſt cognoſci ex primis huius Idyllii carminibus. Niciæ huius facit mentionẽ Theocritus in illo etiam hexaſticho , cuius initium , Ἦλθε καὶ ἐς Μίλητον ὁ τοῦ παιήονος υἱὸς Ἰητὴρ νόσων ἀνδρὶ συνεσόμενος Νικίᾳ &c.

Nicias iſte dicitur reſcripſiſſe ad Theocritum carmen,cuius initium erat,

Ἦν ἄρ᾽ ἀληθὲς τοῦτο Θεόκριτε. οἱ γὰρ ἔρωτες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

feciſſe etiam epigrammia in Eraſiſtratum, medicum Mileſium, præceptorem ſuum.

CYC.

ΚΥ'ΚΛΩΨ,

Εἰδύλλιον ιά.

ΟΥ'ΔΕ'Ν ποτὶν ἔρωτα πεφύκει φάρμακον ἄλλο,
Νικία, οὔτ' ἔγχριστον, (ἐμοὶ δοκεῖ) οὔτ' ἐπίπαστον,
Ἤ ταὶ Πιερίδες. κοῦφον δέ τι τοῦτο καὶ ἁδὺ
Γίνετ' ἐπ' ἀνθρώποις· εὑρῆν δ' οὐ ῥάδιόν ἐστι.
Γινώσκειν δ' οἶμαί τυ καλῶς, ἰατρὸν ἐόντα,
Καὶ ταῖς ἐννέα δὴ πεφιλαμένον ἔξοχα μοίσαις.
Οὕτω γοῦν ῥᾷστα διᾶγ' ὁ Κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν,
Ὡρχαῖος Πολύφαμος, ὅκ' ἤρατο τᾶς Γαλατείας,
Ἄρτι γενειάσδων περὶ τὸ στόμα τὼς κροτάφως τε·
Ἤρατο δ' οὔτι ῥόδοισιν, οὐ μάλοις, οὐδὲ κικίνοις,
Ἀλλ' ὀλοαῖς μανίαις· ἁγεῖτο δὲ πάντα πάρεργα.
Πολλάκι ταὶ ὄϊες ποτὶ τωὔλιον αὐταὶ ἀπῆνθον
Χλωρᾶς ἐκ βοτάνας· ὁ δὲ τὰν Γαλάτειαν ἀείδων,
Αὐτῶ ἐπ' ἀϊόνος κατετάκετο φυκιοέσσης
Ἐξ ἀοῦς, ἔχθιστον ἔχων ὑποκάρδιον ἕλκος,
Κύπριος ἐκ μεγάλας, τό οἱ ἥπατι πᾶξε βέλεμνον.
Ἀλλὰ τὸ φάρμακον εὗρε· καθεζόμενος δ' ἐπὶ πέτρας
Ὑψηλᾶς, ἐς πόντον ὁρῶν, ἄειδε τοιαῦτα,
Ὦ λευκὰ Γαλάτεια, τί τὸν φιλέοντ' ἀποβάλλῃ;
Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἁπαλωτέρα δ' ἀρνὸς,
Μόσχω γαυροτέρα, φιαρωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς.
Φοιτῇς δ' αὖθ' οὕτως ὅκκα γλυκὺς ὕπνος ἔχῃ με,
Οἴχῃ δ' εὐθὺς ἰοῖσα ὅκα γλυκὺς ὕπνος ἀνῇ με·
Φεύγεις δ' ὥσπερ ὄϊς πολιὸν λύκον ἀθρήσασα.
Ἠράσθην μὲν ἔγωγε κόρα τεῦ ἁνίκα πρᾶτον
Ἦνθες ἐμᾷ σὺν ματρὶ, θέλοισ' ὑακίνθινα φύλλα
Ἐξ ὄρεος δρέψασθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον.
Παύσασθαι δ' ἐσιδών τυ καὶ ὕστερον οὐδέ τι πω νῦν

Ἐκ

CYCLOPS.

Idyllium vndecimum.

NVllum contra amorem eſt remedium aliud
O Nicia, quod aut inūgi, meo quidem iudicio,
aut aſpergi poſſit,
Quàm Pierides. leue autem admodū hoc & ſuaue
Eſt hominibus: inuenire tamen difficile eſt.
Noſſe autem te probè hoc puto, medicū exeuntem,
Et nouem iam dilectum egregiè muſis.
Sic certè facillimè viuebat Cyclops ille apud nos,
Ille antiquus Polyphemus, quum amaret Galateam,
Iam primùm pubeſces circa os temporáque:
Amabat autem non roſis, non pomis, non cincinnis,
Sed pernicioſis furiis: ducebat autē omnia ſecunda.
Sæpe oues ad ſtabulum ipſæ abierunt
Viridi ex herba: ille autem Galateam cantans,
In ipſo littore tabeſcebat algoſo,
Ab ortu ſolis vſque acerbiſſimū gerēs in pectore vulnus,
Cupidinis potentis, qui ei in hepate infixerat ſagittā.
Attamen remedium inuenit: ſedens autem in rupe
Alta, in pontum proſpectans, talia cantabat,
O candida Galatea, cur amantem reſpuis?
Candidior lacte coacto aſpectu, tenerior autē agna,
Vitulo laſciuior, acerbior vua immatura:
Venis autem huc quum dulcis ſomnus tenet me,
Proripis autē te ſtatim quū dulcis ſónus dimittit me:
Fugis autē quemadmodū ouis canū lupū cōſpicata.
Amare cœpi ego puella te quum primùm
Veniſti mea cum matre, volens hyacinthina folia
Ex monte decerpere: ego autem viæ dux erā.
Quieſcere autē & quū te vidi & poſtea & ad hūc vſq; diē,

Ἐκ τήνω δύναμαι· τὶν δ' ὠ μέλει οὐ μὰ Δί' οὐδέν.
Γινώσκω χαρίεσσα κόρα τίνος οὕνεκα φεύγεις.
Οὕνεκά μοι λασία μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ
Ἐξ ὠτὸς τέταται ποτὶ θὤτερον ὡς μία μακρά·
Εἷς δ' ὀφθαλμὸς ἔπεστι· πλατεῖα δὲ ῥὶς ἐπὶ χείλει.
Ἀλλ' οὗτος τοιοῦτος ἐὼν, βοτὰ χίλια βόσκω,
Κἠκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω·
Τυρὸς δ' ὠ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρᾳ,
Οὐ χειμῶνος ἄκρω· ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί.
Συρίσδεν δ' ὡς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε Κυκλώπων,
Τὶν, τὸ φίλον γλυκύμαλον, ἁμᾶ κἠμαυτὸν ἀείδων,
Πολλάκι νυκτὸς ἀωρί. τρέφω δέ τοι ἕνδεκα νεβρὼς,
Πάσας ἀμνοφόρως, καὶ σκύμνως τέσσαρας ἄρκτων.
Ἀλλ' ἀφίκευ τὺ ποτ' ἀμὲ, καὶ ἑξεῖς οὐδὲν ἔλασσον·
Τὰν γλαυκὰν δὲ θάλασσαν ἔα ποτὶ χέρσον ὀρεχθεῖν.
Ἅδιον ἐν τὤντρῳ παρ' ἐμὶν τὰν νύκτα διαξεῖς·
Ἐντὶ δάφναι τηνεὶ, ἐντὶ ῥαδιναὶ κυπάρισσοι,
Ἐντὶ μέλας κισσὸς, ἔντ' ἄμπελος ὁ γλυκύκαρπος·
Ἐντὶ ψυχρὸν ὕδωρ, τό μοι ἁ πολυδένδρεος Αἴτνα
Λευκᾶς ἐκ χιόνος, ποτὸν ἀμβρόσιον, προΐητι.
Τίς κεν τῶνδε θάλασσαν ἔχειν ἢ κύμαθ' ἕλοιτο;
Αἱ δέ τοι αὐτὸς ἐγὼν δοκέω λασιώτερος ἦμεν,
Ἐντὶ δρυὸς ξύλα μοι, καὶ ὑπὸ σποδῷ ἀκάματον πῦρ·
Καιόμενος δ' ὑπὸ τεῦ καὶ τὰν ψυχὰν ἀνεχοίμαν,
Καὶ τὸν ἕν' ὀφθαλμὸν, τῶ μοι γλυκερώτερον οὐδέν.
Ὤ μοι ὅτ' οὐκ ἔτεκέν μ' ἁ μάτηρ βράγχι' ἔχοντα,
Ὡς κατέδυν ποτὶ τὶν, καὶ τὰν χέρα τεῦ ἐφίλασα,
Αἰ μὴ τὸ στόμα λῇς. ἔφερον δέ τοι ἢ κρίνα λευκὰ,
Ἢ μάκων' ἁπαλὰν, ἐρυθρὰ πλαταγώνι' ἔχοισαν.
Ἀλλὰ τὰ μὲν, θέρεος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι·

Ex eo tempore poſſum : tu autem non curas, nihil per
Iouem curas.
Intelligo venuſta puella cuius rei gratia fugis.
Quia mihi hirſutum ſupercilium per totam frontem
Ex altera ad alteram panditur aurē, quaſi vnica linea:
Vnus autē ſubeſt ocul⁹: lat⁹ autē naſus labris imminet.
Ego tamen, quanquam talis ſim, oues mille paſco,
Et ex his optimum mulgens lac bibo: (autumno,
Caſeus autē non deficit mihi neq; in æſtate, neque in
Nō extrema hyeme: fiſcellæ enim ſemper plenæ ſunt.
Fiſtula verò canere ſcio, vt nemo Cyclopū hic, [brā,
Te, charū dulcéq; pomū, & meipſum ſimul cātu cele-
Idque ſæpius ad noctem intempeſtam. nutrio autem
tibi vndecim ceruas,
Omnes fœtas, & catulos quatuor vrſarum.
Sed veni ad me, & habebis nihil minus:
Glaucum autem mare ſine in terram illidi.
Iucundius in antro apud me noctem tranſiges:
Sunt lauri illic, ſunt proceræ cupreſſi,
Eſt nigra hedera, eſt vinea dulces racemos ferens:
Eſt gelida aqua, quam mihi nemoroſa AEtna
Candida ex niue, potum diuinum, demittit:
Quis præ his in mari & fluctibus viuere malit?
Quòd ſi tibi ego ipſe videor hirſutior eſſe,
Sūt querna ligna mihi, & ſub cinere inextīctus ignis:
Cremari autem abs te vel animam tulerim,
Et vnicum oculum, quo mihi dulcius nihil.
Hei mihi quòd non peperit me mater branchia ha-
Vt deſcenderē ad te, & manū tuā oſcularer, (bentē,
Si non os vis. ferrem autem tibi vel lilia alba,
Vel papauer tenerum, rubra folia habens. (me:
Quāquā hæc quidē, æſtate, illa verò naſcūtur in hye-
Itaque

Ὥστ' οὐκ αὖ τοι ταῦτα φέρειν ἅμα πάντ' ἐδυνάθην.
Νῦν μὰν ὦ κόριον νῦν αὐτόγα νεῖν γε μαθεῦμαι,
Αἴκα τις σὺν ναῒ πλέων ξένος ὧδ' ἀφίκηται·
Ὥς κεν ἴδω τί ποθ' ἁδὺ κατοικῆν τὸν βυθὸν ὔμμιν.
Ἐξένθοις Γαλάτεια, καὶ ἐξενθοῖσα λάθοιο
(Ὥσπερ ἐγὼν νῦν ὧδε καθήμενος) οἴκαδ' ἀπενθεῖν·
Ποιμαίνειν δ' ἐθέλοις σὺν ἐμὶν ἅμα, καὶ γάλ' ἀμέλγειν,
Καὶ τυρὸν πᾶξαι, τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα.
Ἁ μάτηρ ἀδικεῖ με μόνα, καὶ μέμφομαι αὐτᾷ·
Οὐδὲν πάποχ' ὅλως ποτὶ τὶν φίλον εἶπεν ὑπὲρ μεῦ,
Καὶ ταῦτ', ἆμαρ ἐπ' ἆμαρ ὁρεῦσά με λεπτὸν ἐόντα.
Φασῶ τὰν κεφαλὰν καὶ τὼς πόδας ἀμφοτέρως μευ
Σφύσδειν, ὡς ἀνιαθῇ· ἐπεὶ κἠγὼν ἀνιῶμαι.
Ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι;
Αἴκ' ἐνθὼν ταλάρως τε πλέκοις, καὶ θαλλὸν ἀμάσας
Ταῖς ἄρνεσσι φέροις, τάχα κεν πολὺ μᾶλλον ἔχοις νῶν.
Τὰν παρεοῖσαν ἄμελγε· τί τὸν φεύγοντα διώκεις;
Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον' ἄλλαν.
Πολλαὶ συμπαίσδεν με κόραι τὰν νύκτα κέλονται,
Κιχλίζοντι δ' ἅπασαι, ἐπήν κ' αὐταῖς ὑπακούσω·
Δῆλον ὅτ' ἐν τᾷ γᾷ κἠγών τις φαίνομαι ἦμες.
Οὕτω τοι Πολύφαμος ἐποίμαινεν τὸν ἔρωτα,
Μουσίσδων· ῥᾷον δὲ διᾶγ' ἢ χρυσὸν ἔδωκεν.

ΥΠΟ-

Itaque non tibi hæc ferre ſimul omnia poſſem.
Nunc certe ô puellula nunc ipſum natare diſcam,
Siquis naui vectus hoſpes huc appulerit:
Vt cognoſcam quænã voluptas vobis eſt, in imo habitare gurgite.
Exeas ô Galatea, & egreſſa obliuiſcaris
(Quemadmodum ego nunc hìc ſedens) domũ redire,
Paſcere autem velis mecum ſimul, & lac mulgere:
Et caſeum premere, coagulum acre immittens.
Mater iniuria afficit me ſola, & de ea queror:
Nihil enim vnquã omnino tibi dixit amabile de me.
Præſertim quum me indies valdè attenuari cerneret,
Dicam caput & pedes ambos meos
Dolere, vt triſtetur: quoniam & ego triſtor.
O Cyclops, Cyclops, quò tibi mens auolauit?
Si abiens calathóſque texeres, & ramos frondentes metens
Agnis afferres, multo rectius planè ſaperes.
Præſentem mulge. cur fugientem perſequeris?
Inuenies Galateam fortè & pulchriorem aliam.
Multæ colludere me puellæ de nocte hortantur,
Et rident omnes, quum ipſis auſculto.
Scilicet ego quoque in terris videor eſſe aliquid.
Sic Polyphemus paſcebat amores ſuos,
Cantans: ſuauius autem vitam degebat quàm ſi dediſſet aurum.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ιβ΄ Εἰδυλλίου.

Ἐπιγέγραπται μὲν τὸ Εἰδύλλιον Ἀΐτης, γέγραπται δὲ Ἰάδι διαλέκτῳ. Ἀΐτας δὲ οἱ μὲν Θετταλοὶ καλοῦσι τοὺς ἐρωμένους, οἱ δὲ, Ἀΐτας, τοὺς ἑταίρους. φασὶ δέ τινες λέγεσθαι τοὺς ἀγαθοὺς, ὅτι μὴ ἴτας, ἀντὶ τοῦ μὴ ἰταμούς. ἢ Ἀΐτης, ὁ συναίτης καὶ συμπολίτης. Προσδιαλέγεται δὲ ὁ ἐραστὴς τῷ ἐρωμένῳ, καὶ εὔχεται δύο ψυχῶν ἁρμογὴν αὐτοῖς γενέσθαι, καὶ φιλίας ἀσφάλειαν μέχρι τέλους παραμένουσαν· ἵνα καὶ μετὰ θάνατον οἱ μετ' αὐτοὺς φημίσωσιν τὴν ἐν ἀμφοτέροις ὁμόνοιαν. Καὶ τοὺς Μεγαρεῖς ἐπαινεῖ, ὅτι τῷ τετιμηκέναι Διοκλέα ὑπεραποθανόντα τοῦ ἰδίου ἐρωμένου.

ΑΙΤΑΣ, Εἰδύλλιον ιβ΄.

Ἤλυθες ὦ φίλε κοῦρε τρίτη σὺν νυκτὶ καὶ ἀοῖ,
Ἤλυθες· οἱ δὲ ποθεῦντες, ἐν ἄματι γηράσκουσιν.
Ὅσσον ἔαρ χειμῶνος, ὅσον μᾶλον βραβύλοιο
Ἅδιον, ὅσσον ὄϊς σφετέρας λασιωτέρα ἀρνὸς,
Ὅσσον παρθενικὴ προφέρει τριγάμοιο γυναικὸς,
Ὅσσον ἐλαφροτέρη μόσχω νεβρὸς, ὅσσον ἀηδὼν
Συμπάντων λιγύφωνος ἀοιδοτάτη πετεηνῶν·
Τόσσον ἔμ' εὔφρηνας τὺ φανείς· σκιερὰν δ' ὑπὸ φαγὸν,
Ἀελίου φρύγοντος ὁδοιπόρος ἔδραμον ὥς τις.
Εἴθ' ὁμαλοὶ πνεύσειαν ἐπ' ἀμφοτέροισιν Ἔρωτες
Νῶϊν, ἐπεσσομένοις δὲ γενοίμεθα πᾶσιν ἀοιδά.

Δοιώ

ARGVMENTVM duodecimi Idyllii.

Gratulationem habet hoc Idyllium. gratulatur enim ſibi ipſe poeta, & gaudio exultat ob aduentum pueri quem vnicè amabat: optat vt in amore ſibi reſpondeat. futurum enim vt amor iſte ſingularis & reciprocus apud poſteros omnes prædicetur, & ad ſui æmulationem multos excitet. Laudat etiam Megarenſes, qui Dioclē, puerorum amatorem, hominem peregrinum magnis honoribus affecerint, & ludos funebres ad eius monumentum inſtituerint: & qui eſſent iſti ludi, demonſtrat.

ΑΙΤΑΣ, Idyllium duodecimum.

VEniſti ô chare puer tertiam poſt noctē & aurorā,
Veniſti: qui autem amant, in die ſeneſcunt.
Quantum ver hyeme, quantum pomum pruno
Suauius, quantum ouis ſua eſt villoſior agna,
Quantum virgo præſtat ter nuptæ mulieri,
Quantum leuior vitulo hinnulus, quantum luſcinia
Omnes canora cantu ſuperat volucres:
Tantum tu me exhilaraſti viſus. vmbroſam autem ſub fagum,
Sicut viator aliquis torrente ſole, cucurri.
Vtinam pares aſpirent ambobus Amores
Nobis, poſteris autem fiamus omnibus cantilena.

Δοιὼ δή τινε τώδε μετ' ἀμφοτέροισι γενέσθην
Φῶθ'· ὁ μὲν ἦς εἴσπνιλος, φαίη χὠ' μυκλαΐ-
σδων·
Τὸν δ' ἕτερον πάλιν ὥς κεν ὁ Θεσσαλὸς εἴποι ἀΐταν.
Ἀλλήλους δ' ἐφίλασαν ἴσῳ ζυγῷ. ἦ ῥα τότ' ἦσαν
Χρύσειοι πάλαι ἄνδρες, ὅτ' ἀντεφίλασ' ὁ φιλαθείς.
Εἰ γὰρ τοῦτο πάτερ Κρονίδα πέλοι, εἰ γὰρ ἀγήρῳ
Ἀθάνατοι· γενεαῖς δὲ διηκοσίῃσιν ἔπειτα
Ἀγγείλειεν ἐμοί τις ἀνέξοδον εἰς Ἀχέροντα,
Ἡ σὴ νῦν φιλότης καὶ τοῦ χαρίεντος ἀΐτεω
Πᾶσι διὰ στόματος, μετὰ δ' ἠϊθέοισι μάλιστα.
Ἀλλ' ἤτοι τούτων μὲν ὑπέρτεροι οὐρανίωνες
Ἔσσονθ' ὡς ἐθέλοντι· ἐγὼ δέ σε τὸν καλὸν αἰνῶν,
Ψεύδεα ῥινὸς ὕπερθεν ἀραιᾶς οὐκ ἀναφυσῶ.
Ἢν γὰρ καί τι δάκῃς, τὸ μὲν ἀβλαβὲς εὐθὺς ἔθηκας,
Διπλάσιον δ' ὤνασας· ἔχων δ' ἐπίμετρον ἀπῆλθες.
Νισαῖοι Μεγαρῆες, ἀριστεύοντες ἐρετμοῖς,
Ὄλβιοι οἰκοίητε, τὸν Ἀττικὸν ὡς περὶ ἄλλων
Ξεῖνον τιμήσασθε Διοκλέα τὸν φιλόπαιδα.
Αἰεί οἱ περὶ τύμβον ἀολλέες εἴαρι πρώτῳ
Κοῦροι ἐριδμαίνοντι φιλάματος ἄκρα φέρεσθαι·
Ὃς δέ κε προσμάξῃ γλυκερώτερα χείλεσι χείλη,
Βεβριθὼς στεφάνοισιν ἑὰν πρὸς μητέρ' ἀπῆλθεν.
Ὄλβιος ὅστις παισὶ φιλήματα κεῖνα διαιτᾷ.
Ἦ που τὸν χαροπὸν Γανυμήδεα πόλλ' ἐπιβώσεται
Λυδίῃ ἶσον ἔχειν πέτρῃ στόμα, χρυσὸν ὁποίῃ
Πεύθονται μὴ φαῦλον, ἐτήτυμον ἀργυραμοιβοί.

ΥΠΟ-

Duo quidam olim inuicem iuncti fuerunt
Viri: alter erat amans, vt Amyclæa lingua loquens, dixerit:
Alterum rurſus Theſſalus dixerit amatum.
Amarunt autem ſe inuicem pari iugo. certè tunc erãt
Aurei olim viri, quũ viciſſim amabat qui erat amatus.
Vtinam hoc pater Saturnide cõtingat, vtinã ſenio ca[rentes]
Dii immortales: & ſeculis ducentis poſtea
Nunciet mihi aliquis irremeabilem apud Acheronta.
Tuus nunc amor, & venuſti tui amati
Omnium eſt in ore, iuuenum præcipué.
Verùm horum omnium ſuperi cœlicolæ
Erunt [arbitri] vt volent: ego verò te formoſum cele[brans,]
Mendacii ſigna nulla ſuper patentem naſum edam.
Nam & ſi aliquid offenderis, illud ſtatim innoxium facis:
Duplo autem iuuiſti: habens itaque cumulũ diſcedo.
Niſæi Megarenſes, præſtantes remis,
Beati habitetis, illum Atticum quòd ſupra alios
Hoſpites honoraſtis Dioclem, amatorem puerorum.
Semper ad eius tumulum congregati vere primo
Pueri contendunt oſculi victoriam reportare:
Et qui labra labris dulcius impreſſerit,
Oneratus coronis ſuam ad matrem rediit.
Beatus ille quoque, qui pueriliũ illorum oſculorum arbiter eſt.
Certè formoſum Ganymedem conſtans fama eſt
Lydio lapidi os ſimile habuiſſe: aurum quo
Explorant verè argentarii an ſit adulterinum.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ιγ´ Εἰδυλλίου.

Τοῦτο μὲν τὸ Εἰδύλλιον ὅλως διηγηματικόν ἐστιν. ἐκτίθεται γὰρ ὁ ποιητὴς τοῦ μὲν Ὕλα τὴν ὑπὸ τῶν Νυμφῶν ἁρπαγὴν, ὅταν ἐς τὴν κρήνην ἐπιδόρπιον ὕδωρ τῷ Ἡρακλεῖ κομίζων ἀπώχετο· τοῦ δὲ Ἡρακλέος τὴν πλάνην, καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ Ὕλα βάσανον. Ἱστέον δὲ ὅτι ὁ Ὕλας παῖς ὑπῆρχε Θειοδάμαντος τοῦ δρυτόμου, οὗ ἤρα Ἡρακλῆς.

ΥΛΑΣ, Εἰδύλλιον ιγ´.

ΟΥΧ ἁμῖν τὸν Ἔρωτα μόνοις ἔτεχ᾽, ὡς ἐδοκεῦ-
μες,
Νικία, ᾧτινι τοῦτο θεῶν πόκα τέκνον ἔγεντο·
Οὐχ ἁμῖν τὰ καλὰ πράτοις καλὰ φαίνεται
ἦμες,
Οἳ θνατοὶ πελόμεσθα, τὸ δ᾽ αὔριον οὐκ ἐσορῶμες·
Ἀλλὰ καὶ Ἀμφιτρύωνος ὁ χαλκεοκάρδιος υἱὸς,
Ὃς τὸν λῖν ὑπέμεινε τὸν ἄγριον, ἤρατο παιδὸς
Τῶ χαρίεντος Ὕλα, τῶ τὰν πλοκαμῖδα φορεῦντος·
Καί μιν πάντ᾽ ἐδίδαξε, πατὴρ ὡσεὶ φίλον υἷα,
Ὅσσα μαθὼν, ἀγαθὸς καὶ ἀοίδιμος αὐτὸς ἔ-
γεντο.
Χωρὶς δ᾽ οὐδέποκ᾽ ἦς, οὐδ᾽ εἰ μέσον ἆμαρ ὄ-
ροιτο,
Οὐδ᾽ ὅκχ᾽ ἁ λεύκιππος ἀνατρέχοι ἐς Διὸς Ἀώς,
Οὐδ᾽ ὁπότ᾽ ὀρτάλιχοι μινυροὶ ποτὶ κοῖτον ὁρῷεν,

Σεισα-

ARG. XIII Idyllii.

Hylas inſcribitur hoc Idylliuḿ, quia poeta narrat raptum eius à Nymphis, ſed altius orſus docet, eum ab Hercule fuiſſe vehementer amatum, diligẽter inſtitutum, & in deliciis ſemper habitum. Raptum verò fuiſſe ſignificat eo tempore quo Argonautæ ſuſcepta ad Colchos nauigatione, velleris aurei gratia, in Propontidem venerunt. tunc enim Hylã veniſſe ad fontem quendam, vt aquã peteret: Nymphas verò captas pueri forma, eum rapuiſſe. Niciam medicũ hîc etiam, vt in Cyclope, alloquitur, vt eum fortaſſe qui amabat, conſolaretur exemplo Herculis.

HYLAS, Idyllium XIII.

NON nobis ſolis cupidinem peperit, vt arbitrabamur,
O Nicia, quicunque deorũ parens iam fuit huius filii:
Neque nobis primis quæ pulchra ſunt, pulchra videntur eſſe,
Qui mortales ſumus, craſtinum autem diem non cernimus,
Verùm etiã Amphitryonis ille cui ferreũ pectus erat,
Qui leonem ſuſtinuit ferocem, amauit puerum
Formoſum Hylam, cæſariem ferentem:
Et ipſum omnia docuit, pater tanquam charũ filium,
Quæcunque quum ipſe didiciſſet, præſtans & celebris euaſit.
Seorſum autem ab eo nunquam erat, neque quum meridies ſurgebat,
Neque quum niueis equis vecta ad Iouis ſalit aurora,
Neque quũ pulli auium queruli cubitum ſe cõferunt,

Σεισαμένας πτέρυγας ματέρος ἐπ' αἰθαλόεντι πετεύρῳ·
Ὥς αὐτῷ κατὰ θυμὸν ὁ παῖς πεποναμένος εἴη,
Αὐτῷ δ' εὖ ἕλκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη.
Ἀλλ' ὅτε τὸ χρύσειον ἔπλει μετὰ κῶας Ἰήσων
Αἰσονίδας, οἱ δ' αὐτῷ ἀριστῆες συνέποντο,
Πασᾶν ἐκ πολίων προλελεγμένοι, ὧν ὄφελός τι·
Ἵκετο χὠ ταλαεργὸς ἐς ἀφνειὰν Ἰαολκὸν
Ἀλκμήνας υἱὸς Μιδεάτιδος ἡρωίνας·
Σὺν δ' αὐτῷ κατέβαινεν Ὕλας εὔεδρον ἐς Ἀργὼ,
Ἅτις κυανεᾶν οὐχ ἥψατο συνδρομάδων ναῦς,
Ἀλλὰ διεξάϊξε, (βαθὺν δ' εἰσέδραμε Φᾶσιν)
Αἰετὸς ὥς, μέγα λαῖτμα, ἀφ' οὗ τότε χοιράδες ἔσταν.
Ἆμος δ' ἀντέλλοντι Πελειάδες, ἐσχατιαὶ δὲ
Ἄρνα νέον βόσκοντι, τετραμμένου εἴαρος ἤδη,
Τᾶμος ναυτιλίας μιμνάσκετο θεῖος ἄωτος
Ἡρώων· κοίλαν δὲ καθιδρυνθέντες ἐς Ἀργὼ,
Ἑλλάσποντον ἵκοντο, νότῳ τρίτον ἆμαρ ἀέντι·
Εἴσω δ' ὅρμον ἔθεντο Προποντίδος, ἔνθα Κιανῶν
Αὔλακας εὐρύνοντι βόες τρίβοντες ἄροτρον.
Ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα, κατὰ ζυγὰ δαῖτα πένοντο
Δειελινοί· πολλοὶ δὲ μίαν στορέσαντο χαμεύναι.
Λειμὼν γάρ σφιν ἔκειτο, μέγα στιβάδεσσιν ὄνειαρ·
Ἔνθεν βούτομον ὀξὺ, βαθὺν δ' ἐτάμοντο κύπειρον.
Κᾆχεθ' Ὕλας ὁ ξανθὸς ὕδωρ ἐπιδόρπιον οἰσῶν
Αὐτῷ θ' Ἡρακλῆϊ καὶ ἀστεμφεῖ Τελαμῶνι,
(Οἳ μίαν ἄμφω ἑταῖροι ἀεὶ δαίνυντο τράπεζαν)
Χάλκεον ἄγγος ἔχων. τάχα δὲ κράναν ἐνόησεν
Ἡμένῳ ἐν χώρῳ· περὶ δὲ θρύα πολλὰ πεφύκει,
Κυάνεόν τε χελιδόνιον, χλοερόν τ' ἀδίαντον,
Καὶ θάλλοντα σέλινα, καὶ εἰλιτενὴς ἄγρωστις·

Ὕδατι

Quatiente pennas matre in fuliginoſo tigno:
Vt ei puer ex ſententia inſtitutus eſſet,
Et ſecum rectè trahens in verum virum euaderet.
Sed quum aureum nauigabat ad vellus Iaſon
AEſonides, alii autem ſequebantur ipſum fortiſſimi,
Omnib' ex ciuitatibus electi, quorũ vſus erat aliquis:
Venit etiam patiens laborum in diuitem Iaolcum
Alcmenæ filius Mideatidis Heroines: (Argò,
Cum autẽ ipſo deſcẽdebat Hylas in bene tranſtratam
Quæ nauis Cyaneas inſulas concurrentes non attigit.
Sed præterlapſa eſt (profũdũ autẽ ĩgreſſa eſt Phaſidẽ)
Aquila tanquã per magnos fluctus, ex quo petræ illæ conſtiterunt.
Quum autem oriũtur Pleiades, prædia verò
Agnum nouum paſcunt, verſo vere iam:
Tunc nauigationis recordatus eſt diuinus flos
Heroum: cauáque ſedentes in Argo [te:
In Helleſpontũ venerũt, auſtro iam tertiã diem ſpirã-
Portúmque ceperũt intra Propontidẽ, vbi Cianorum
Sulcos dilatant boues terentes aratrum.
Egreſſi autem in littus, per ordines cœnã inſtruxerunt
Veſpere: multi autem vnũ ſtrauerunt humilẽ thorum.
Pratum enim aderat, magnum thoris extruendis adiumentum.
Inde butamum acutum, altúmque inciderũt cypirum.
Et abiit Hylas flauus àquam cœnæ gratia portaturus
Ipſique Herculi & forti Telamoni,
(Qui ad vnã ambo ſocii ſemper diſcũbebant mẽſam)
AEreum vas habẽs. ſtatim autem fontẽ animaduertit
Humili in loco: circùm autem folia multa nata erant,
Cæruleúmque chelidonium, viridéque adiantum,
Et vireſcentia apia, & criſpa agroſtis:

In me-

Ὕδατι δ' ἐν μέσσῳ νύμφαι χορὸν ἀρτίζοντο,
Νύμφαι ἀκοίμητοι, δειναὶ θεαὶ ἀγροιώταις,
Εὐνίκα καὶ Μαλὶς, ἔαρ θ' ὁρόωσα Νυχεία.
Ἤτοι ὁ κοῦρος ἐπεῖχε ποτῷ πολυχανδέα κρωσσὸν,
Βάψαι ἐπειγόμενος· ταὶ δ' ἐν χερὶ πᾶσαι ἔφυσαν.
Πασάων γὰρ ἔρως ἁπαλὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν
Ἀργείῳ ἐπὶ παιδί· κατήριπε δ' ἐς μέλαν ὕδωρ
Ἀθρόος, ὡς ὅτε πυρσὸς ἀπ' οὐρανοῦ ἤριπεν ἀστὴρ
Ἀθρόος ἐς πόντον. ναύταις δέ τις εἶπεν ἑταίροις,
Κουφότερ' ὦ παῖδες ποιεῖσθ' ὅπλα· πλευστικὸς οὖρος.
Νύμφαι μὲν σφετέροις ἐπὶ γούνασι κοῦρον ἔχοισαι
Δακρυόεντ', ἀγανοῖσι παρεψύχοντ' ἐπέεσσιν·
Ἀμφιτρυωνιάδας δὲ ταρασσόμενος περὶ παιδὶ,
Ὤχετο, Μαιωτιστὶ λαβὼν εὐκαμπέα τόξα,
Καὶ ῥόπαλον, τό οἱ αἰὲν ἐχάνδανε δεξιτερὴ χείρ.
Τρὶς μὲν Ὕλαν ἄϋσεν ὅσον βαθὺς ἤρυγε λαιμός,
Τρὶς δ' ἄρ' ὁ παῖς ὑπάκουσεν· ἀραιὰ δ' ἵκετο φωνὰ
Ἐξ ὕδατος· παρεὼν δὲ μάλα σχεδὸν, εἴδετο πόρρω.
Ὡς δ' ὁπότ' ἠϋγένειος ἀπόπροθι λῖς ἐσακούσας
Νεβρῶ φθεγξαμένας τις ἐν ὤρεσιν, ὠμοφάγος λῖς,
Ἐξ εὐνᾶς ἔσπευσεν ἑτοιμοτάτην ἐπὶ δαῖτα·
Ἡρακλέης τοιοῦτος ἐν ἀτρίπτοισιν ἀκάνθαις
Παῖδα ποθῶν δεδόνατο, πολὺν δ' ἐπελάμβανε χῶρον.
Σχέτλιοι οἱ φιλέοντες. ἀλώμενος ὅσσ' ἐμόγησεν
Ὤρεα καὶ δρυμώς· τὰ δ' Ἰάσονος ὕστερα πάντ' ἦς.
Ναῦς μὲν ἅρμεν' ἔχοισα μετάρσια τῶν παρεόντων·
Ἱστία δ' ἡμίθεοι μεσονύκτιον ἐξεκάθαιρον,
Ἡρακλῆα μένοντες· ὁ δ' ᾗ πόδες ἆγον ἐχώρει

Μαινό-

In media verò vnda nymphæ chorum inſtituebant,
Nymphæ peruigiles, metuenda numina ruſticis;
Eunica & Malis, vérque aſpiciens Nycheia.
Iámque puer admouebat vrnam multæ capacẽ aquæ,
Eam immergere feſtinãs: illæ verò omnes manui eius
inhæſerunt.
Omnium enim amor teneras mentes occupauerat
Argiui pueri: ille verò decidit in altam aquam
Statim, inſtar ſtellæ rutilantis quæ de cœlo decidit
Præceps in mare. quidã verò ex ſociis naualib' dixit,
Expedite ô iuuenes armamẽta: vẽtus ſpirat ſecundus.
Nymphæ quidem ſuis in genibus puerum tenentes
Lacrymantem, blandis conſolabantur verbis:
Amphitryoniades autem turbatus de puero
Abiit, more Scytharum ſumpto incuruo arcu,
Et claua, quam ei ſemper capiebat dextera manus.
Ter quidẽ Hylã vocauit quantũ capere poterat profundum
eius,
Ter autem puer reſpondit: ſed tenuis vox exiit
Ex aqua: & quanquã ille eſſet proximus, procul abeſſe
Ac veluti quũ barbatus leo procul audiẽs [videbatur.
Hinnulam vociferantem, leo inquam, aliquis crudiuorus
in montibus,
Ex luſtro ſuo properat ad certiſſimam prædam:
Hercules talis per inacceſſos ſentes
Puerũ deſiderãs ferebatur: multũ autẽ occupabat lo-
Ah miſeros amãtes: errãs quantũ laborũ pertulit (cũ.
Per mõtes & ſaltus: Iaſonis verò res poſthabebãtur.
Nauis quidem ſtabat, antennas habens ſublimes per
eos qui aderant:
Vela autẽ iuuenes media nocte explicabant, (rebatur.
Herculẽ expectãtes: ille autẽ quò pedes ducebãt fe-

Furens.

Μαινόμενος· χαλεπὸς γὰρ ἔσω θεὸς ἧπαρ ἄμυσσεν.
Οὕτω μὲν κάλλιστος Ὕλας μακάρων ἀριθμεῖται.
Ἡρακλῆα δ᾽ ἥρωες ἐκερτόμεον λιπο-
ναύταν,
Οὕνεκεν ἠρώησε τριακοντάζυγον Ἀργώ·
Πεζὸς δ᾽ ἐς Κόλχως τε καὶ ἄξενον ἵκετο Φᾶσιν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ιδ' Εἰδυλλίου.

Ἐπιγράφεται τοῦτο τὸ εἰδύλλιον Κυνίσκας ἔρως· ἡ γὰρ γυνὴ τοῦ Αἰσχίνου μᾶλλον προσέκειτο Λύκῳ τινὶ γείτονος υἱῷ, καταφρονοῦσα τοῦ Αἰσχίνου. Θυωνίχου δέ τινος ἑταίρου προσιόντος αὐτῷ διὰ χρόνου, διηγεῖται αὐτῷ τὰ περὶ Κυνίσκας. κατὰ δὲ τὸ τέλος λέγει καὶ ὁ Θυώνιχος βραχὺ μὲν ἀλλὰ λαμπρὸν Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἐγκώμιον.

ΚΥΝΙΣΚΑΣ ΕΡΩΣ, Η ΘΥΩΝΙΧΟΣ, Εἰδύλλιον ιδ'.

ΑΙΣΧΙΝΗΣ καὶ ΘΥΩΝΙΧΟΣ.

ΧΑΙΡΗΝ πολλὰ τὸν ἄνδρα Θυώνιχον. Θυ. Ἄλλα τοι αὐτῷ
Αἰσχίνα. ὡς χρόνιος. Αἰσχ. Χρόνιος. Θυ. Τί δέ τοι τὸ μέλημα;

Furens. ſæuus enim intus deus hepar laniabat.
Sic ergo pulcherrimus Hylas inter deos immortales
numeratur. [deſertorem,
Herculem autẽ heroes per conuitiũ appellabãt nauis
Quoniã auerſatus eſt Argò triginta habentẽ trãſtra:
Pedes tamẽ venit ad Colchos, & in hoſpitalẽ Phaſin.

ARGVMENTVM
decimiquarti Idyllii.

Hoc Idyllium habet expoſitionem amoris & rixæ amatoriæ. Inducitur AEſchines quidam, qui puellam nomine Cyniſcam amabat: ſed illa amabat alium, vocatum Lycum. hoc AEſchines in conuiuio quum animaduertiſſet, eam pugnis cæſam domo extrudit. vnum & alterum menſem illa iam aberat: AEſchines interea amore ſtimulatus, deſideriũ eius diutius ferre non poteſt. Accedit ergo mœſtus ad amicũ Thyonichum, vt eum conſulat quid ſibi ſit agendum, vt amoris huius moleſtia ſe liberet: Thyonich' ſuadet vt in AEgyptum proficiſcatur, & apud regem Ptolemæum mereat ſtipendia. Hoc loco nactus occaſionẽ, laudat Ptolemæum poeta. AEſchines ergo cũ Thyonicho colloquitur: aperit ei cauſam ſuæ mœſtitiæ atque ſqualoris, amorem videlicet Cyniſcæ: narrat ei conuiuium habitum, & rixam amatoriam, quæ in eo orta eſt: ab eo deniq; de profectione accipit conſiliũ.

CYNISCAE AMOR, VEL THYONICHVS, Idyllium XIIII.

AESCHINES & THYONICHVS.

MVltũ ſaluere virũ Thyonichũ. Th. Et tibi ipſi AEſchine. quam ſerus. AEſch. Serus. Th. Quæ autem tibi ſollicitudo?

 AEſch.

Αἰσχίνης.

Πειράσομες οὐχ ὡς λῷστα Θυώνιχε. Θυ. Ταῦτ' ἄρα λεπτὸς,
Χ' ὡ μύσταξ πολὺς οὗτ' ἄρ', αὐαλέοι δὲ κικῖνοι.
Τοιοῦτος πρᾶν τις ἀφίκετο Πυθαγορειστάς,
Ὠχρὸς κἀνυπόδητος· Ἀθηναῖος δ' ἔφατ' ἦμες.
Ἤρατο μὰν καὶ τῆνος (ἐμὶν δοκεῖ) ὀπτῶ ἀλεύρω.

Αἰσχίνης.

Παίσδεις ὠγαθ' ἔχων· ἐμὲ δ' ἁ χαρίεσσα Κυνίσκα
Ὑβρίσδει· λασῶ δὲ μανεὶς ποκα, θρὶξ ἀνὰ μέσσον.

Θυώνιχος.

Τοιοῦτος μὲν ἀεὶ τὺ φίλ' Αἰσχίνα, ἄσυχος, ὀξὺς,
Πάντ' ἐθέλων κατὰ καιρόν· ὅμως δ' εἰπὸν τί τὸ καινόν.

Αἰσχίνης.

Ὠργεῖος, κἠγών, καὶ ὁ Θεσσαλὸς ἱπποδιώκτας
Ἆπις καὶ Κλεόνικος ἐπίνομες ὁ στρατιώτας
Ἐν χώρῳ παρ' ἐμίν. δύο μὲν κατέκοψα νεοσσὼς,
Θηλάζοντά τε χοῖρον· ἀνῷξα δὲ βύβλινον αὐτοῖς
Εὐώδη, τετόρων ἐτέων, σχεδὸν ὡς ἀπὸ λανῶ.
Βολβός τις κοχλίας ἐξηρέθη· ἦς πότος ἁδύς.
Ἤδη δὲ προϊόντος, ἔδοξ' ἐπιχεῖσθαι ἄκρατον,
Ὧτινος ἤθελ' ἕκαστος· ἔδει μόνον ᾧτινος εἰπεῖν.
Ἄμμες μὲν φωνεῦντες ἐπίνομες ὡς ἐδέδοκτο·
Ἁ δ' οὐδὲν, παρεόντος ἐμεῦ. τίν' ἔχειν με δοκεῖς νόον;
Οὐ φθεγξῇ; λύκον εἶδες; ἔπαιξέ τις. ὡς σοφὸς, εἶπεν.
Κῆρθα· εὐμαρέως κεν ἀπ' αὐτᾶς καὶ λύχνον ἅψαις.

Ἐντὶ

AEſchines.

Non optimè nobiſcum agitur ô Thyoniche. Thy. Propterea ergo macer,
Et barba iſta ſuperior intonſa,capilli verò ſqualidi.
Talis huc nuper peruenit Pythagoricus,
Pallidus,& nudus pedes : Athenienſem autem ſe dicebat eſſe.
Appetiuit certè ille quoque(meo iudicio) aſſatam farinam.

AEſchines.

Iocaris tu quidem ô bone: me autē formoſa Cyniſca
Contumelia afficit : ego verò in inſaniam incidam: parum ſanè abeſt.

Thyonichus.

Ita factus es ſemper tu chare AEſchine,quietus, in iram præceps,
Omnia volens in tempore: tamen dic quid noui eſt.

AEſchines.

Argiuus,& ego,& Theſſalus equorum agitator
Apis & Cleunicus miles bibebamus
In loco apud me. duos mactauerā pullos colūbinos,
Lactentémque porcum : releui autem byblinum ipſis
Odoriferum quadrimum [& dulce] quaſi ex torculari iam hauſtum.
Bulbus & cochlea promebātur: erat ſuauis potus.
Iā verò cōuiuio incaleſcēte,placuit infūdere merū i',
Cuicunque volebat vnuſquiſque: oportebat ſolum aliquem nominare.
Nos quidem canentes bibebamus vt placebat:
Illa verò nihil,præſente me. quem habuiſſe me exiſtimas animum?
Nihil ergo loquutura es ? lupum vidiſti ? luſit quidā.
[illa] quàm ſapiens,dixit.
Et incenſa eſt : vt facilè ex ea vel lucernā accedere potuiſſes.

Eſt

Ἐντὶ Λύκος, Λύκος ἐντὶ, Λάβα τῶ γείτονος υἱός,
Εὐμάκης χ' ἁπαλὸς, πολλοῖς δοκέων καλὸς ἦμες·
Τούτω τὸν κλύμενον κατετάκετο τῆνον ἔρωτα·
Χ' ἁμὶν τοῦτο δι' ὠτὸς ἐγίνετο ποθ' ἡσυχὰ οὕτως.
Οὐ μὰν ἐξήταξα, μάταν εἰς ἄνδρα γενειῶν·
Ἤδη δ' ὦν πόσιος τοι τέτταρες ἐν βάθει ἦμες,
Χὠ Λαρισαῖος τὸν ἐμὸν Λύκον ᾆδεν ἀπ' ἀρχῆς,
Θεσσαλικόν τι μέλισμα, κακαὶ φρένες· ἁ δὲ Κυνίσκα
Ἔκλαεν ἐξαπίνας θαλερώτερον ἢ παρὰ ματρὶ
Παρθένος ἑξαέτις κόλπω ἐπιθυμήσασα.
Τᾶμος ἐγὼν, τὸν ἴσης τὺ Θυώνιχε, πὺξ ἐπὶ κόρρας
Ἤλασα, κἄλλαν αὖθις· ἀνειρύσασα δὲ πέπλως,
Ἔξω ἀπώχετο θᾶσσον. Ἐμὸν κακὸν, οὔ τοι ἀρέσκω;
Ἄλλός τοι γλυκίων ὑποκόλπιος· ἄλλον ἰοῖσα
Θάλπε φίλον· τήνῳ τὰ σὰ δάκρυα μᾶλα ῥέοντι.
Μάστακα δ' εἶα τέκνοισιν ὑπωροφίοισι χελιδὼν
Ἄψορρον ταχινὰ πέτεται βίον ἄλλον ἀγείρειν,
Ὠκυτέρα μαλακᾶς ἀπὸ δίφρακος ἔδραμε τήνα
Ἰθὺ δι' ἀμφιθύρου καὶ δικλίδος, ᾇ πόδες ᾆγεν·
Αἶνος θὴν λέγεταί τις, ἔβα καὶ ταῦρος ἀν' ὕλαν.
Εἴκατι ταὶ δ', ὀκτὼ ταὶ δ', ἐννέα ταὶ δὲ, δέκ' ἄλλαι,
Σάμερον ἑνδέκατος· ποτίθει δύο, καὶ δύο μῆνες,
Ἐξ ὧ ἀπ' ἀλλάλων· οὐδὲ Θρᾳκιστὶ κέκαρμαι.
Ἃ δὲ, Λύκῳ νῦν πάντα, Λύκῳ καὶ νυκτὸς ἀνῷκται·
Ἄμμες δ' οὔτε λόγω τινὸς ἄξιοι, οὔτ' ἀριθματοὶ,
Δύστανοι Μεγαρῆες, ἀτιμοτάτῃ ἐνὶ μοίρᾳ.
Κ' εἰ μὲν ἀποστέρξαιμι, τὰ πάντα κεν εἰς δέον ἕρποι·
Νῦν δέ ποθ', ὡς μῦς, φαντὶ, Θυώνιχε, γεύμεθα πίσσας.
Χὤ, τι τὸ φάρμακόν ἐστιν ἀμηχανέοντος ἔρωτος,
Οὐκ οἶδα· πλὰν Σῖμος ὁ τᾶς Ἐπιχάλκου ἐρασθεὶς,

Ἐκ-

Eſt Lycus, Lycus eſt Labæ vicini filius,
Procerus & tener, qui multis pulcher videtur eſſe:
Huius celebri illo amore tabeſcebat:
Idque nobis olim in aurem inſuſurratum fuerat.
Neque tamen explorauerã, fruſt. à virilẽ barbã alens.
Ac nos quatuor iam bene poti eramus,
Et Lariſſæus meum Lycum canebat de integro,
Theſſalicũ quendã cantũ, mala mens. Cyniſca verò
Flebat repentè profuſius quàm circa matrem
Virgo ſex annorum, maternum ſinum appetens.
Tunc ego, quẽ noſti tu ô Thyoniche, pugnũ in genam
Impegi, & alterum in alteram: at illa, ſublata veſte,
Foras abiit ocius. Mea peſtis (inquã) tibi non placeo?
Alius tibi dulcior amplexu, alium abiens
Foue amatorẽ, illi iſtæ tuæ lacrymæ [quaſi] poma deuoluuntur.
Ceu verò hirũdo cibũ vt ſuis pullis in nido pẽdentibus ferat,
Statim reuolat, vt alium quærat victum:
Sic illa ocius de molli ſella auolauit
Rectà per portam & bifores, quò pedes ducebãt:
Prouerbio vulgò dicitur, abiit & taurus in ſyluam.
Vigiti iã, octo adde, nouẽ præterea, & decẽ alias dies,
Hodie vndecim eſt: appone duos, & erũt duo mẽſes,
Ex quo ſeiũcti ſumus, neque more Thracũ tõ ſus ſum.
Illa verò Lyci iam tota eſt: Lyco etiam nocte patet:
Nos verò neq; loco neq; vllo numero digni cẽſemur.
Miſeros Megarenſes, abiectiſſimæ fortunæ.
Ac ſi amorem eius poſſem deponere, omnia recte cederent.
Iã verò ô Thyoniche, vt mus (aiũt) picẽ guſtauimus.
Et quid remedii ſit in amore inexplicabili
Non ſcio: verum Simus, qui Epichalci filiam amauit,

Ἐκπλεύσας, ὑγιὴς ἐπανῆλθ᾽, ἐμὸς ἁλικιώτας.
Πλευσοῦμαι κἠγὼ διαπόντιος· οὔτε κάκιστος,
Οὔτι πρᾶτος ἴσως, ὁμαλὸς δέ τις ὁ στρατιώτας.

Θυώνιχος.

Ὦ φίλε μὰν χωρεῖν κατὰ νοῦν τεὸν ὧν ἐπιθυμεῖς
Αἰσχίνα. εἰ δ᾽ οὕτως ἄρα τοι δοκεῖ ὥστ᾽ ἀποδημεῖν,
Μισθοδότας Πτολεμαῖος ἐλευθέρῳ οἷος ἄριστος.

Αἰσχίνης.

Τἄλλα δ᾽ ἀνὴρ ποῖός τις, Θυώνιχος. Ἐλευθέρῳ ὅστις ἄριστος,
Εὐγνώμων, φιλόμουσος, ἐρωτικὸς, εἰς ἄκρον ἁδύς·
Εἰδὼς τὸν φιλέοντα, τὸν οὐ φιλέοντ᾽ ἔτι μᾶλλον·
Πολλοῖς πολλὰ διδούς· αἰτεύμενος, οὐκ ἀνανεύων,
Οἷα χρὴ βασιλῆ᾽. αἰτεῖν δὲ δεῖ οὐκ ἐπὶ παντὶ,
Αἰσχίνα. ὥστ᾽ εἴ τοι κατὰ δεξιὸν ὦμον ἀρέσκει
Λῶπος ἄκρον περονᾶσθαι, ἐπ᾽ ἀμφοτέρων δὲ βεβακὼς
Τολμασεῖς ἐπιόντα μένειν θρασὺν ἀσπιδιώταν,
Ἆ τάχος εἰς Αἴγυπτον. ἀπὸ κροτάφων πελόμεσθα
Πάντες γηραλέοι, καὶ ἐπισχερὼ ἐς γένυν ἕρπει
Λευκαίνων ὁ χρόνος· ποιεῖν τι δεῖ οἷς γόνυ χλωρόν.

ΥΠΟ

AEqualis meus peregrè profectus, ſanus rediit.
Proficiſcar ego quoque per mare: neque ignauiſſimus ſum,
Neque primus nimirum: ſed aliorum ſimilis miles.

Thyonichus.

Vtinam tibi ex animo ceſſiſſent quæ cupis
AEſchine. quòd ſi tibi ita ſtatutũ eſt, peregrẽ proficiſci,
Ptolemæus præbet ſtipendia, homini libero quamoptimus.

AEſchines.

Quod ad alia attinet, qualis vir eſt? Th. Homini libero quamoptimus,
Benignus, muſarũ ſtudioſus, amabilis, ſummè iucundus:
Nouit amicum, inimicũ verò etiã magis:
Multis multa largiens, rogatus non abnuens,
Vt regẽ decet. petere autẽ oportet nõ omni [tẽpore]
AEſchine. quare ſi tibi in dextero humero placet
Sagulum ſupremum fibula nectere, vtroque autem pede innixus
Audebis irruentem hoſtem ſcutatum ſuſtinere,
[Pete] quamprimùm AEgyptum. à temporibus fieri incipimus
Omnes ſenes: inde ordine ad genas delabitur
AEtas quæ canos facit: gerendum eſt aliquid iis quibus genua vigent.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ιέ Ειδυλλίου.

Ἐπιγράφεται μὲν τοῦτο τὸ εἰδύλλιον Συρακούσαι ἢ Ἀδωνιάζουσαι. ὑποτίθεται δέ τινας Συρακουσίας τὸ γένος, παρεπιδημούσας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἐπὶ θέαν ἐξιούσας τῆς πομπῆς τοῦ κομισθέντος Ἀδώνιδος ὑπὸ Ἀρσινόης τῆς τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου γυναικός. ἔθος δὲ εἶχον οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τοῖς Ἀδωνίοις διακομίσαντας τὰ εἴδωλα τοῦ Ἀδώνιδος μετὰ τῶν νομιζομένων ἐπὶ τὴν θάλασσαν κομίζειν. Διαγράφει δὲ ὁ Θεόκριτος, χαριζόμενος τῇ βασιλίδι, ᾀδουσάν τινα, καὶ τὴν πολυτέλειαν τῆς Ἀρσινόης δι᾽ ᾠδῆς ἀπαγγέλλουσαν.

ΣΥΡΑΚΟΥΣΙΑΙ, Η ΑΔΩΝΙΑΖΟΥΣΑΙ,

Εἰδύλλιον ιέ.

ΟΡΓΩ, ΕΥΝΟΗ, ΠΡΑΞΙΝΟΗ, ΓΡΑΥΣ, ΞΕΝΟΣ.

ΕΝΔΟΙ Πραξινόα; ΕΥ. Γοργὼ φίλα, ὡς χρόνῳ ἔνδοι.

Πραξινόη.

Θαῦμ᾽ ὅτι καὶ νῦν ἦνθες. ὅρη δίφρον Εὐνόα αὐτῇ·
Ἔμβαλε καὶ ποτίκρανον. ΕΥ. Ἔχει κάλλιστα. Πρ.
Καθίζευ. Γορ.

ARGVMENTVM XV Idyllii.

In hoc Idyllio poeta venatur gratiam regis Ptolemæi,& reginæ Arſinoes. hic eſt ſcopus iſtius Idyllii. Inducit ergo poeta mulieres quaſdam Syracuſanas,quæ erant Alexādriæ,ire ſpectatum pompam Adonidos,& apparatus magnificentiā curatam ab Arſinoe regina. Facit vt iſtæ mulieres laudent regem & reginam , eorúmque parentes,Ptolemæum videlicet Sotera,& Berenicen. Hoc autem Idyllium eſt plenū actionis : plures enim perſonæ agentes inducuntur, Praxinoe,Gorgo,heræ : Eunoe ancilla,& Eutychis, vetula incerti nominis: hoſpes item incerti nominis: mulier quædam,quæ canit carmen in Adonidem,denique nullum in hoc volumine Idyllium reperias , in quo ſit plus actionis, & in quo plures perſonæ agant. Inſcriptio Idyllii eſt ſumpta à mulieribus,quæ veniūt ſpectatum Ἀδώνια .i. feſtum Adonidos , & pompam ſolennem.itaque Ἀδωνιάζουσαι dicūtur: Συρακούσιαι verò,quia erant Syracuſanæ.

SYRACVSIAE VEL ADONIASVSAE, Idyllium XV.

GORGO, EVNOE, PRAXINOE, ANVS, HOSPES.

INtúſne Praxinoe? Eun. Gorgo chara,vt ſerò: intus. Praxinoe.
Mirum quòd nūc etiā veniſti: diſpice ſelliā ei Eunoa:
Iniice & puluinum. Eunoe. Habet optimè. Pra. Sede.

Γοργώ.

Ω' τᾶς ἀδεμάτου ψυχᾶς· μόλις ὔμμιν ἐσώθην,
Πραξινόα, πολλοῦ μὲν ὄχλου, πολλῶν δὲ τεθρίππων.
Παντᾷ κρηπῖδες, παντᾷ χλαμυδηφόροι ἄνδρες·
Ἁ δ' ὁδὸς ἄτρυτος, τὺ δ' ἑκαστέρω ἐμ' ἀποικεῖς.

Πραξινόη.

Ταῦθ' ὁ πάραρος τῆνος ἐπ' ἔσχατα γᾶς ἔλαβ' ἐνθὼν
Ἰλεὸν, οὐκ οἴκησιν· ὅπως μὴ γείτονες ὦμες
Ἀλλάλαις, ποτ' ἔριν φθονερὸν κακὸν αἰὲν ἐμεῖο.

Γοργώ.

Μὴ λέγε τὸν τεὸν ἄνδρα φίλα τοιαῦτα Δίωνα,
Τῶ μικκῶ παρεόντος· ὅρη γύναι ὡς ποθορῇ τύ.

Πραξινόη.

Θάρσει Ζωπυρίων γλυκερὸν τέκος, οὐ λέγω ἀπφῦν.

Γοργώ.

Αἰσθάνεται τὸ βρέφος, ναὶ τὰν πότναν. καλὸς ἀπφῦς.

Πραξινόη.

Ἀπφῦς μὰν τῆνος πρῴαν (λέγομες δὲ πρῴαν θὴν
Πάντα) νίτρον καὶ φῦκος ἀπὸ σκανᾶς ἀγοράσδων,
Ἦνθε φέρων ἅλας ἄμμιν, ἀνὴρ τρεισκαιδεκάπηχυς.

Γοργώ.

Χὠμὸς ταὐτά γ' ἔχει, φθόρος ἀργυρίου, Διοκλείδας.
Ἑπτὰ δραχμῶν, κυνάδας, γραιᾶν ἀποτίλματα
    πηρᾶν.
Πέντε πόκως ἔλαβ' ἐχθὲς, ἅπαν ῥύπος, ἔργον ἐπ' ἔργῳ.
Ἀλλ' ἴθι, τὠμπέχονον καὶ τὰν περονατρίδα λάζευ.
Βᾶμες τῶ βασιλῆος ἐς ἀφνειῶ Πτολεμαίω,
Θασόμεναι τὸν Ἄδωνιν. ἀκούω χρῆμα καλόν τι
Κοσμὴν τὰν βασίλισσαν. Πρ. Ἐν ὀλβίῳ ὄλβια
    πάντα.
Ὧν εἶδες, χ' ὧν εἶπας ἰδοῖσα τὺ τῷ μὴ ἰδόντι.

Γοργώ.

Gorgo.

O patientiſſimum animum: vix vobis ſalua venio,
Praxinoa, per multam turbã, & per multas quadrigas.
Vbique [ſunt] crepidæ, vbique chlamidati viri:
Et via immenſa eſt, & tu procul à me habitas:

Praxinoe.

In hãc extremã terræ partẽ ille demẽs veniẽs cepit
Luſtrum, non domum: ne vicinæ eſſemus
Inter nos, inuida ſemper mei peſtis vt mihi aduer-
(ſaretur.

Gorgo.

Ne dicas de tuo marito talia, ô chara Dione,
Paruulo præſente: vide mulier vt aſpicit te.

Praxinoe.

Bono eſto animo vita mea, dulcis fili, nõ dico de pa-
[tre.

Gorgo.

Intelligit infans per Proſerpinam: pulcher eſt pater

Praxinoe.

Pater [inquam] ille nuper (nuper dicamus ſcilicet
Omnia) nitrum & fucum à tabernaculo empturus,
Venit ferens ſalem nobis, homo tredecim cubitorum.

Gorgo.

Et meus hæc habet [vitia] pernicies argẽti, Dioclides
Septem drachmis pilos caninos ex vetulis & mutila-
tis ouibus conuulſos,
Quinque vellera emit heri, meras ſordes, opus ſuper
Sed age, amiculũ & peplũ fibulatum cape. (opus
Eamus ad regis diuitis Ptolemæi,
Spectaturæ Adonidẽ. audio egregiã valdè pompam
Inſtruere reginam. Pr. Apud fortunatos fortunata
omnia.
Quæ vidiſti & quæ dixiſti [narra] tu quæ vidiſti, mihi
quæ non vidi.

Γοργώ.

Ἕρπην ὧρα κ' εἴη· ἀεργοῖς αἰὲν ἑορτά.

Πραξινόη.

Εὐνόα αἶρε τὸ νᾶμα, καὶ ἐς μέσον αἰνόθρυπτε,
Θὲς πάλιν, αἱ γαλέαι μαλακῶς χρήζοντι καθεύ-
δειν.
Κινεῦ δή, φέρε θᾶσσον ὕδωρ. ὕδατος πρότερον δεῖ.
Ἃ δὲ σμᾶμα φέρει. δὸς ὅμως, μὴ πουλύ, ἄπληστε.
Ἔγχει ὕδωρ. δύστανε τί μευ τὸ χιτώνιον ἄρδεις;
Παῦσαι· ὁποῖα θεοῖς ἐδόκει, τοιαῦτα νένιμμαι.
Ἁ κλὰξ τᾶς μεγάλας πᾶ λάρνακος; ὧδε φέρ' αὐτάν.

Γοργώ.

Πραξινόα, μάλα τοι τὸ καταπτυχὲς ἐμπερόναμα
Τοῦτο πρέπει· λέγε μοι πόσσω κατέβα τοι ἀφ' ἱστῶ;

Πραξινόη.

Μὴ μνάσῃς Γοργοῖ· πλέον ἀργυρίω καθαρῶ μνᾶν
Ἢ δύο. τοῖς δ' ἔργοις καὶ τὰν ψυχὰν ποτέθηκα.

Γοργώ.

Ἀλλὰ κατὰ γνώμαν ἀπέβα τοι. Πραξινόη. Ναὶ καλὸν
εἶπες.
Τὠμπέχονον φέρε μοι, καὶ τὰν θολίαν κατὰ κόσμον
Ἀμφίθες. οὐκ ἀξῶ τυ τέκνον. μορμὼ δάκνει ἵππος.
Δάκρυ' ὅσσα θέλεις· χωλὸν δ' οὐ δεῖ τυ γενέσθαι.
Ἕρπωμες. Φρυγία τὸν μικκὸν παῖσδε λαβοῖσα·
Τὰν κύν' ἔσω κάλεσον, τὰν αὐλείαν ἀπόκλαξον.
Ὦ θεοί, ὅσσος ὄχλος· πῶς καὶ πόκα τοῦτο περᾶ-
σαι
Χρὴ τὸ κακόν; μύρμακες ἀνήριθμοι καὶ ἄμετροι.
Πολλά τοι ὦ Πτολεμαῖε πεποίηταί καλὰ ἔργα·
Ἐξ ὧ ἐν ἀθανάτοις ὁ τεκών, οὐδεὶς κακοεργὸς

δαλεῖ-

Gorgo.

Tempus abire fuerit: otioſis ſemper feriæ ſunt.

Praxinoe.

Eunoa fer aquam, & in medium[infunde lebeta]male deliciosa,
Depone rurſus. feles molliter volunt dormire.
Moue te ocius: fer aquam: aqua prius opus eſt.
En vt aquam fert: infunde tamen. ne multā ô pro fuſa
Infunde aquā infelix. cur meā tuniculā cōmadefacis?
Deſine: vt diis placitum eſt, ita lota ſum.
Clauis magnæ vbi arcæ? huc fer ipſam.

Gorgo.

Praxinoa, valdè te fibulata veſtis
Iſta decet: dic mihi quanti conſtitit tibi à iugo telæ.

Praxinoe.

Ne memores Gorgo: plus argenti puri mina vna
Et altera. inſuper operi & animam appendi.

Gorgo.

Ex animo tamen res tibi ceſſit. Praxinoe. Ita eſt: bene dixiſti.
Amiculum fer mihi, & vmbellam: aptè
Impone. non ducā te fili: larua adeſt, mordet equus.
Plora quantū vis: claudum autē non oportet te fieri.
Eamus. Phrygia paruulum lude ſuſcipiens:
Canem intrò voca, portam veſtibuli claude.
Dii boni, quanta turba: quomodo & quando hoc pertranſire
Oportet malū? formicæ innumerabiles & infinitæ.
Multa tibi ô Ptolemæe facta ſunt præclara facinora,
Ex quo inter deos immortales eſt pater tuus: nemo maleficus

Lædit

Ἀλεῖται τὸν ἰόντα, παρέρπων Αἰγυπτιστί,
Οἷα πρὶν ἐξ ἀπάτας κεκροταμένοι ἄνδρες ἔπαισδον,
Ἀλλάλοις ὁμαλοί, κακὰ παίγνια, πάντες ἐρειοί.
Ἁδίστα Γοργοῖ, τί γενοίμεθα; τοὶ πολεμισταὶ
Ἵπποι τῶ βασιλῆος. ἄνερ φίλε μή με πατήσῃς.
Ὀρθὸς ἀνέστα ὁ πυῤῥός· ἴδ' ὡς ἄγριος, κυνοθαρσής.
Εὐνόα οὐ φευξῇ; διαχρησεῖται τὸν ἄγοντα.
Ὠνάθην μεγάλως ὅτι μοι τὸ βρέφος μένει ἔνδον.

Γοργώ.

Θάρσει Πραξινόα· καὶ δὴ γεγενήμεθ' ὄπισθεν·
Τοὶ δ' ἔβαν ἐς χώραν. Πρ. Κ' αὐτὰ συναγείρομαι ἤδη.
Ἵππον καὶ τὸν ψυχρὸν ὄφιν τὰ μάλιστα δεδοίκω
Ἐκ παιδός. σπεύδωμες· ὄχλος πολὺς ἄμμιν ἐπιῤῥεῖ.

Γοργώ.

Ἐξ αὐλᾶς ὦ μᾶτερ; Γρ. Ἐγὼν ὦ τέκνα. Γοργώ. Παρενθεῖν
Εὐμαρές; Γρ. Ἐς Τροίαν πειρώμενοι ἦλθον Ἀχαιοί.
Καλλίστα παίδων, πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται.

Γοργώ.

Χρησμὼς ἁ πρεσβῦτις ἀπῴχετο θεσπίξασα.
Πάντα γυναῖκες ἴσαντι, καὶ ὡς Ζεὺς ἀγάγεθ' Ἥραν.
Θᾶσαι Πραξινόα περὶ τὰς θύρας ὅσος ὅμιλος.

Πραξινόη.

Θεσπέσιος. Γοργοῖ δὸς τὰν χέρα μοι, λάβε καὶ τὺ
Εὐνόα Εὐτυχίδος· πότεχ' αὐτᾷ μή τυ πλανηθῇς.
Πᾶσαι ἅμ' εἰσένθωμες ἀπρίξ· ἔχευ Εὐνόα
ἁμῶν.
Ὤ μοι δειλαία, δίχα μευ τὸ θερίστριον ἤδη
Ἔσχισται Γοργοῖ. ποττῶ Διός, εἴ τι γένοιο
Εὐδαίμων, ἄνθρωπε, φυλάσσεο τὠμπέχονόν μευ.

Ξένος.

Lædit viatorem, doloſè ſubiens more AEgyptio,
Vt antea homines in fraude exercitati ludebant,
Inter ſe ſimiles, malos luſus, omnes contentioſi.
Dulciſſima Gorgo, quid nobis fiet? bellatores
Equi regis [adſunt] amice ne me proculces.
Erectus ſtetit hic rufus: vide quàm ferox & audax.
Eunoa nónne fugies? perimet ſuum inſeſſorem.
Magnum cepi fructum quòd filium domi reliqui.

Gorgo.

Bono eſto animo Praxinoe: iam ſumus poſt eos:
Illi abierunt in campum. Pra. Iam me ipſam colligo.
Equum & frigidum anguem maximè timeo
Ab ineũte ætate. feſtinemus: quãta turba nobis affluit.

Gorgo.

Ex atrio ô mater? An. Ego ô filiæ. Gor. An ingredi
Facile? An. In Troiã tentantes peruenerũt Achiui.
Optima filia, tentando omnia perficiuntur.

Gorgo.

Anus abiit, mera oracula nobis vaticinata.
Omnia mulieres norunt, etiã quomodo Iupiter duxit
Vide Praxinoe ad portas quãta turba ſit. (Iunonẽ.

Praxinoe.

Imměſa. Gorgo da manum mihi, prehende & tu
Eunoa Eutychidis: & ei hæreto, ne erraueris.
Omnes vnà confertim ingrediamur: hæreto nobis Eunoe.
Me miſeram, meum velum in duas partes iam
Diſſciſſum eſt Gorgo. per Iouem ita ſis.
Felix, ô homo, caue ne ſcindas meum amiculum.

Hoſpes.

Ξένος.

Οὐκ ἐπ' ἐμὶν μὲν, ὅμως δὲ φυλάξομαι. Πραξινόη.
Ἀθρόος ὄχλος·
Ὠθεῦνθ' ὥστε ὕες. Ξένος. Θάρσει γύναι· ἐν καλῷ
εἰμές.

Πραξινόη.

Κεἰς ὥρας κἤπειτα φίλ' ἀνδρῶν ἐν καλῷ εἴης,
Ἄμμε περιστέλλων· χρηστῶ κοἰκτίρμονος ἀνδρός.
Θλίβεται Εὐνόα ἄμμιν. ἄγ' ὦ δειλὰ τὺ
βιάζευ.
Κάλλιστ', ἐνδοῖ πᾶσαι, ὁ τὰν νυὸν εἶπ' ἀποκλά-
ξας.

Γοργώ.

Πραξινόα, πόταγ' ὧδε· τὰ ποικίλα πρᾶτον ἄθρησον,
Λεπτὰ καὶ ὡς χαρίεντα· θεῶν περονάματα φασεῖς.

Πραξινόη.

Πότνι' Ἀθηναία, τοῖαί σφ' ἐπόνασαν ἔριθοι;
Ποῖοι ζωογράφοι τἀκριβέα γράμματ' ἔγραψαν;
Ὡς ἔτυμ' ἑστήκαντι, καὶ ὡς ἔτυμ' ἐνδινεῦντι.
Ἔμψυχ', οὐκ ἐνυφαντά. σοφόν τι χρῆμ' ὁ ἄνθρω-
πος·
Αὐτὸς δ' ὡς θαητὸς ἐπ' ἀργυρέω κατάκειται.
Κλισμῶ, πρᾶτον ἴουλον ἀπὸ κροτάφων καταβάλλων
Ὁ τριφίλατος Ἄδωνις, ὁ κἠν Ἀχέροντι φιλεῖται.

Ξένος.

Παύσασθ' ὦ δύστανοι ἀνάνυτα κωτίλλοισαι.
Τρυγόνες ἐκκναισεῦντι, πλατυάσδοισαι ἅπαντα.

Γοργώ.

Μᾶ πόθεν ὤνθρωπος; τί δέ τιν εἰ κωτίλαι εἰμές;
Πασσάμενος ἐπίτασσε. Συρακοσίαις ἐπιτάσσεις;
Ὡς εἰδῇς καὶ τοῦτο, Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν,

Ὡς καὶ

Hoſpes.

Non eſt penes me. verumtamen cauebo. Praxinoe. Conferta turba:

Truditur intrò inſtar ſuum. Hoſpes. Bono eſto animo mulier. in tuto ſumus.

Praxinoe.

Et hoc anno,& in poſterum,chare hoſpes,in tuto ſis
Nos curans: boni & miſericordis viri faciēs officiū
Premitur Eunoa nobis. age ô miſera, tu quoque vt perrumpe.
Optime, omnes intus, vt dixit qui ſponſam in thalamo incluſit.

Gorgo.

Praxinoe,huc ades: textilia hæc primùm ſpecta
Quàm ſint tenuia & venuſta.-deorum opera dixeris.

Praxinoe.

Veneranda Minerua,quales illa elaborarunt lanificæ?
Quales pictores tam exactas picturas pinxerunt?
Quàm veræ ſtant,& quàm veræ mouentur:
Animatæ,non intextæ,ſunt. ſapiens quædam res eſt homo.
Ipſe autem quàm admirabilis in argentea iacet
Thoro,primam lanuginem à temporibus deiiciens:
Maximè amabilis Adonis, qui vel i Acherōte amatur.

Hoſpes.

Deſinite ô infelices immenſum garrientes.
Turtures ſtridunt lato ore pronunciantes omnia.

Gorgo.

Papæ. vnde hic homo? quid autē ad te ſi garrulæ ſumus?
Quærito quibus imperes.Syracuſanis imperas?
Atq; vt hoc etiā noſcas,Corinthiæ ſumus ab origine,

Sicut

Ὡς καὶ ὁ Βελλεροφῶν· Πελοποννησιστὶ λαλεῦμες.
Δωρίσδεν δ' ἔξεστι (δοκῶ) τοῖς Δωριέεσσι.

Πραξινόη.

Μὴ φυῇ μελιτῶδες, ὃς ἁμῶν καρτερὸς εἴη,
Πλὰν ἑνός· οὐκ ἀλέγω· μή μοι κενεὰν ἀπομάξῃς.

Γοργώ.

Σίγα Πραξινόα. μέλλει τὸν Ἄδωνιν ἀείδειν
Ἁ τᾶς Ἀργείας θυγάτηρ πολύιδρις ἀοιδός,
Ἅτις καὶ Σπέρχιν τὸν ἰάλεμον ἀρίστευσε·
Φθεγξεῖταί τι (σάφ' οἶδα) καλόν· διαθρύπτεται ἤδη.
Δέσποιν' ἃ Γολγόν τε καὶ Ἰδάλιον ἐφίλασας,
Αἰπεινάν τ' Ἔρυκα, χρυσῷ παίζουσ' Ἀφροδίτα,
Οἷόν τοι τὸν Ἄδωνιν ἀπ' ἀενάου Ἀχέροντος
Μηνὶ δυωδεκάτῳ μαλακαίποδες ἄγαγον
Ὧραι.
Βάρδισται μακάρων Ὧραι φίλαι, ἀλλὰ ποθειναὶ
Ἔρχονται, πάντεσσι βροτοῖσιν ἀεί τι φέροισαι.
Κύπρι Διωναία, τὺ μὲν ἀθανάταν ἀπὸ θνατᾶς
Ἀνθρώπων (ὡς μῦθος) ἐποίησας Βερενίκαν,
Ἀμβροσίαν ἐς στῆθος ἀποστάξασα γυναικός·
Τὶν δὲ χαριζομένα πολυώνυμε καὶ πολύ-
ναε
Ἁ Βερενικεία θυγάτηρ, Ἑλένα εἰκυῖα,
Ἀρσινόα, πάντεσσι καλοῖς ἀτιτάλλει Ἄδωνιν.
Πὰρ μέν οἱ ὥρια κεῖται ὅσα δρυὸς ἄκρα φέροντι,
Πὰρ δ' ἁπαλοὶ κᾶποι, πεφυλαγμένοι ἐν ταλαρίσκοις
Ἀργυρέοις· Συρίω δὲ μύρω χρύσει' ἀλάβαστρα·
Εἴδατά θ' ὅσσα γυναῖκες ἐπὶ πλαθάνῳ πονέον-
ται,
Ἄνθεα μίσγοισαι λευκῷ παντοῖ' ἅμ' ἀλεύρῳ,
Ὅσσα τ' ἀπὸ γλυκερῶ μέλιτος, τά τ' ἐν ὑγρῷ ἐλαίῳ·
Πάντ' αὐτῷ πετεηνὰ καὶ ἑρπετὰ τῇδε πάρεισι.

Χλωραὶ

Sicut & Bellerophon: Peloponneſiacè loquimur.
Doricè verò loqui licet (opinor) Dorienſibus.

Praxinoe.

Faceſſat dulcis Proſerpina, qui ĩ nos habeat imperiũ,
Vno excepto: non vereor ne mihi impingas alapam.

Gorgo.

Tace Praxinoe. eſt cantatura de Adonide
Illa Argiæ filia ſapiens vates,
Quæ vel Sperchin lugubre carmen canẽdo ſuperauit:
Cãtabit aliquid præclari (cõpertũ habeo) præparat ſe iam
Domina quæ Golgum & Idalium dilexiſti,
Altámque Eryca, auro ludens Venus,
Qualem tibi Adonidem à perenni Acheronte
Menſe duodecimo teneros pedes habentes reduxerũt Horæ.
Tardiſſimæ deorum Horæ charæ, ſed deſiderabiles
Veniũt, omnibus hominibus ſemper aliquid ferẽtes.
Venus Diones filia, tu quidẽ immortalẽ ex mortãlibus
Hominibus (vt fama eſt) feciſti Beronicen,
Ambroſiam in pectus inſtillans mulieris:
Tibi autem gratiam referens ò multis nominibus ac templis celebrata
Beronices filia, Helenæ ſimilis,
Arſinoa, omnibus bonis ornat Adonidem.
Adſunt ei fructus quotquot tẽpeſtiuè ferunt arbores,
Adſunt & molles hortuli, calathis incluſi
Argenteis: & Syrii vnguenti plena aurea alabaſtra:
Et quicquid placentarum mulieres in tabula pauitra fingunt,
Flores admiſcentes varios farinæ niueæ:
Quicquid ex dulci melle, quicquid ex humido oleo.

Omnia

Χλωραὶ δὲ σκιάδες μαλακῷ βρίθουσαι ἀνήθῳ
Δέδμανθ'· οἱ δέ τε κῶροι ὑπερποτῶνται Ἔρωτες,
Οἷοι ἀηδονιδῆες ἐφεζόμενοι ἐπὶ δένδρων,
Πωτῶνται, πτερύγων πειρώμενοι, ὄζον ἀπ' ὄζου.
Ὦ ἔβενος, ὦ χρυσὸς, ὦ ἐκ λευκῶ ἐλέφαντος
Αἰετὼ, οἰνοχόον Κρονίδᾳ Διῒ παῖδα φέροντες.
Πορφύρεοι δὲ τάπητες ἄνω, μαλακώτεροι ὕπνω,
Ἁ Μίλατος ἐρεῖ, χὡ τὰν Σαμίαν καταβόσκων.
Ἔστρωται κλίνα τῷ Ἀδώνιδι τῷ καλῷ ἄλλα·
Τὰν μὲν Κύπρις ἔχει, τὰν δ' ὁ ῥοδόπαχυς
Ἄδωνις.
Ὀκτωκαιδεκέτης, ἢ ἐννεακαίδεχ' ὁ γαμβρός.
Οὐ κεντεῖ τὸ φίλαμ', ἔτι οἱ περὶ χείλεα πυρρά.
Νῦν μὲν Κύπρις ἔχοισα τὸν αὐτᾶς χαιρέτω ἄνδρα·
Ἀῶθεν δ' ἄμμες νιν ἅμα δρόσῳ ἀθρόαι ἔξω
Οἰσεῦμες ποτὶ κύματ' ἐπ' ἀϊόνι πτύοντα,
Λύσασαι δὲ κόμαν, καὶ ἐπὶ σφυρὰ κόλπον ἀνεῖσαι,
Στήθεσι φαινομένοις, λιγυρᾶς ἀρξώμεθ' ἀοιδᾶς.
Ἕρπεις ὦ φίλ' Ἄδωνι, καὶ ἐνθάδε κεἰς Ἀχέροντα,
Ἡμιθέων (ὡς φαντὶ) μονώτατος. οὔτ' Ἀγαμέμνων
Τοῦτ' ἔπαθ', οὔτ' Αἴας ὁ μέγας βαρυμάνιος ἥρως,
Οὔθ' Ἕκτωρ Ἑκάβας ὁ γεραίτερος εἴκατι παίδων,
Οὐ Πατροκλῆς, ἢ Πύρρος ἀπὸ Τροίας ἐπανελθών,
Οὔθ' οἱ ἔτι πρότεροι Λαπίθαι καὶ Δευκαλίωνες,
Οὐ Πελοπηϊάδαι τε καὶ Ἄργεος ἄκρα Πελασγοί.
Ἵλαθι νῦν φίλ' Ἄδωνι καὶ ἐς νέωτ' εὐθυμήσαις.
Καὶ νῦν ἦνθες Ἄδωνι, καὶ ὅκκ' ἀφίκῃ, φίλος ἡξεῖς.

Γοργώ.

Πραξινόα, τὸ χρῆμα σοφώτερον ἁ θήλεια.
Ὀλβία ὅσσα ἴσατι, πανολβία, ὡς γλυκὺ φωνεῖ.
Ὥρα ὅμως κεἰς οἶκον· ἀνάριστος Διοκλείδας.

Χὡ 'νὴρ

Omnia ipſi volatilia & reptilia hîc adſunt:
Viridia etiam vmbracula molli grauata anetho
Extructa ſunt: paruuli verò ſuperuolant Cupidines,
Quales pulli luſciniarum inſidentes arboribus
Volitãt, alarum periculũ faciẽtes, de ramo in ramum.
O ebenum, ô aurum, ô ex albo ebore
Aquilas pincernam Saturnidæ Ioui puerum ferentes.
Purpurei autẽ tapetes in ſuperiore parte molliores ſomno:
Miletus hoc dixerit, & qui Samium agrum incolit.
Stratus etiã eſt alter lect⁹ in pulchri Adonidis gratiã:
Alterum Venus tenet, alterũ roſeis brachiis Adonis.
Octo & decem annorum, vel nouẽ & decem, ſponſus:
Nondum pungit oſculum in roſeis eius labris.
Nunc quidẽ Venus ſuũ habẽs ſpõſum, eo perfruatur:
Manè autem nos eum frequentes, dum ros eſt, foras
Efferemus ad vndas, in littus excreantes:
Et ſolutis crinibus, ac veſte ad talos demiſſa
Pectoribus apertis, canorum incipiemus cantum.
Commeas ô chare Adoni & huc, & in Acherontem,
Semideorũ (vt fama eſt) ſoliſſimus, neque Agamẽnon;
Hoc accidit, neq; Aiaci magno, grauiter furẽti heroi,
Neq; Hectori honoratiori inter viginti filios Hecu-
Non Patroclo, vel Pyrrho à Troia reuerſo, [bæ:
Neque illis antiquiorib⁹, Lapithis & Deucalionibus,
Non deniq; Pelopidis & Pelaſgis, flori Pelopõneſi,
Propitius eſto iam Adoni, & in futurum annum afferas lætitiam. [venies,
Et nũc veniſti charus ô Adoni: & quũ venies, charus
Gor. Praxinoe, ſapiẽs hæc res eſt, mulier [canit.
Beata: quàm multa nouit prorſus beata, quàm ſuaue
Tẽp⁹ tamẽ eſt & redire domũ: imprãſus eſt Dioclides:

Χὠ 'νὴρ ὄξος ἄγαν· πεινᾶντί γε μηδέποτ'
ἔνθῃς.
Χαῖρε Ἄδων ὀγαπητὲ, καὶ ἐς χαίροντας ἀφικνεῦ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ις' Εἰδυλλίου.

Τοῦτο τὸ εἰδύλλιον γέγραπται εἰς Ἱέρωνα τὸν Ἱεροκλέους, τὸν ἔσχατον Σικελίας τύραννον. κατέσχε δὲ τὴν ἀρχὴν, στρατηγὸς ὑποδειχθεὶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν, καὶ φθείρας τὰς δυνάμεις· ὥστε τύραννον αὐτὸν ἀγορευθῆναι. μετὰ δὲ τοῦτον ἦρξεν Ἱέρων ὁ Γέλωνος. μηδὲν οὖν εἰληφὼς παρὰ τοῦ Ἱέρωνος ὁ Θεόκριτος, διὰ τοῦτο τὸ εἰδύλλιον τοῦτο πεποίηκε, καὶ Χάριτας αὐτὸ ἐπέγραψεν. ἐν ᾧ καὶ τὰ τοῦ Σιμωνίδου ἐμφαίνει κιβώτια. λέγουσι γὰρ αὐτὸν ἔχειν δύο κιβώτια, τὸ μὲν, χαρίτων, τὸ δὲ, διδόντων· ὅτε οὖν τις πρὸς αὐτὸν παρεγίνετο χάριν αἰτούμενος, ἐκέλευε φέρειν τὰ κιβώτια· εὑρίσκετο οὖν τὸ μὲν τῶν χαρίτων, κενὸν, τὸ δὲ τῶν διδόντων, πλῆρες· καὶ οὕτως ὁ τὴν δωρεὰν αἰτούμενος ἀνεκόπτετο.

Eſtque homo valdè iracundus : eſurienti ei minimè occurras.

Vale Adoni chare, & ad gaudentes abi.

ARGVMENTVM decimiſexti Idyllii.

Scripſerat aliquid poeta ad Hieronem Hieroclis filium, tyrannum Syracuſanum, & ab eo nihil acceperat: itaque hoc Idyllio tentat iterum an aliquid munuſculi ex eo poſſit elicere. Argumentum itaque huius Idyllii eſt petitio, ſed obliqua, tecta, & artificioſa. erat eum accuſaturus poeta, & ſordes ei obiecturus, quòd tam illiberalis eſſet, præſertim erga poetas, qui ſuis carminibus nomen eius immortalitati tradere facilè poſſent: ſed ne eum offenderet, transfert cauſam ad locum communẽ, & in genere inuehitur in principes ſui ſeculi, qui in eo toti ſunt, vt vim argenti & auri ſibi congerant, aliis nihil præbeant, præſertim poetis, qui eos immortales reddere valeant. Probat variis exemplis Homeri & Simonidis, poetas hoc poſſe præſtare: atque ita concludit, auaritiam eſſe fugiendam, liberalitatem amplexandam: tum accedit ad cauſam, & docet inſtare occaſionẽ, quum ſcribendi argumentum amplum, & Hieronis laudes celebrandi, habiturus eſt. quare tacitè eum admonet vt liberalius agat ſecum, & benignius quàm antea. Stylus autem poetæ hic eſt ſublimis, & heroicus, non humilis, vt in ſuperioribus Idylliis.

ΧΑΡΙΤΕΣ, Η ΙΕΡΩΝ,

Εἰδύλλιον ις'.

Αἰεὶ τοῦτο Διὸς κούραις μέλει, αἰὲν ἀοιδοῖς,
Ὑμνεῖν ἀθανάτους, ὑμνεῖν ἀγαθῶν κλέα ἀνδρῶν.
Μοῦσαι μὲν, θεαί ἐντι, θεοὺς θεαὶ ἀείδοντι·
Ἄμμες δὲ βροτοὶ οἵδε, βροτοὺς βροτοὶ ἀείδωμεν.
Τίς γὰρ τῶν ὁπόσοι γλαυκὰν ναίουσιν ὑπ' ἠῶ,
Ἡμετέρας χάριτας πετάσας ὑποδέξεται οἴκῳ
Ἀσπασίως, οὐδ' αὖθις ἀδωρήτους ἀποπέμψει;
Αἳ δὲ σκυζόμεναι γυμνοῖς ποσὶν οἴκαδ' ἴασι,
Πολλά με τωθάζοισαι ὅτ' ἁλιθίαν ὁδὸν ἦνθον·
Ὀκνηραὶ δὲ πάλιν κενεᾶς ἐν πυθμένι χηλοῦ
Ψυχροῖς ἐν γονάτεσσι κάρη μίμνοντι βαλοῖσαι,
Ἔνθ' αἰεὶ σφίσιν ἕδρη, ἐπὴν ἄπρακτοι ἵκωνται.
Τίς τῶν νῦν τοιόσδε; τίς εὖ εἰπόντα φιλάσει;
Οὐκ οἶδ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄνδρες ἐπ' ἔργοις, ὡς πάρος, ἐσθλοῖς
Αἰνεῖσθαι σπεύδοντι· νενίκηνται δ' ὑπὸ κερδέων.
Πᾶς δ' ὑπὸ κόλπου χεῖρας ἔχων, πόθεν οἴσεται ἀθρεῖ
Ἄργυρον· οὐδέ κεν ἰὸν ἀποτρίψας τινὶ δοίη·
Ἀλλ' εὐθὺς μυθεῖται, ἀπωτέρω ἢ γόνυ κνήμη.
Αὐτῷ μοί τι γένοιτο· θεοὶ τιμῶσιν ἀοιδούς.
Τίς δέ κεν ἄλλου ἀκούσαι; ἅλις πάντεσσιν Ὅμηρος·
Οὗτος ἀοιδῶν λῷστος, ὃς ἐξ ἐμεῦ οἴσεται οὐδέν.
Δαιμόνιοι, τί δὲ κέρδος ὁ μυρίος ἔνδοθι χρυσὸς
Κείμενος; οὐχ ἅδε πλούτου φρονέουσιν ὄνασις·

Ἀλλὰ

GRATIAE, VEL HIERON.

Idyllium decimumſextum.

SEmper hoc Iouis filiabus curæ eſt, ſemper poetis,
Celebrare deos immortales, celebrare fortium
faćta præclara virorum.
Muſæ tamen deæ ſunt, deos dei celebrant:
Nos autem homines mortales: mortales ergo mortales celebremus.
Verùm quiſnam illorum quotquot ſplendidam habitant ſub auroram,
Noſtras gratias apertis portis recèperit domo
Lubenter, neque retrò indonatas remittet?
Illæ verò iratæ nudis pedibus domum vadunt,
Multis me conuitiis inſećtantes, quòd fruſtrà viam
ſuſceperint:
Pigræ autem, rurſum vacuæ in fundo arcæ,
Frigidis in genibus capite manent poſito,
Vbi ſqualida ſedes eis eſt, quum re infećta redeunt.
Quis tandem noſtri ſeculi hominum talis eſt? quis
bene dicentem amauerit? [præclara fačta
Neſcio: non enim amplius homines, vt antea, propter
Laudari cupiunt: ſed vićti ſunt à lucris.
Vnuſquiſque autem in ſinu manum tenés, circumſpicit vnde ipſe auferat [daret:
Argentum: ac ne æruginem quidem abſterſam alteri
Sed ſtatim ait, Longius abeſt tibia quàm genu.
Sit mihi modò aliquid: dii honorant poetas.
Nam quis alium audiat? ſatis omnibus Homerus.
Hic poetarum optimus, qui ex me referet nihil.
Miſeri, quid prodeſt immenſum in arca aurum
Repoſitum? non hic eſt vſus pecuniæ ſapientibus:

Ἀλλὰ τὸ μὲν ψυχᾷ, τὸ δὲ καί τινι δοῦναι ἀοιδῶν·
Πολλοὺς δ' εὖ ἔρξαι πηῶν, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλων
Ἀνθρώπων· αἰεὶ δὲ θεοῖς ἐπιβώμια ῥέζειν.
Μηδὲ ξεινοδόκον κακὸν ἔμμεναι, ἀλλὰ τραπέζῃ
Μειλίξαντ' ἀποπέμψαι, ἐπὴν ἐθέλωντι νέεσθαι.
Μουσάων δὲ μάλιστα τίειν ἱεροὺς ὑποφήτας·
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο κεκρυμμένος, ἐσθλὸς ἀκούσῃς,
Μηδ' ἀκλεὴς μύρηαι ἐπὶ ψυχροῦ Ἀχέροντος,
Ὡσεί τις μακέλα τετυλωμένος ἔνδοθι χεῖρας,
Δειλὴν ἐκ πατέρων πενίην ἀκτήμονα κλαίων.
Πολλοὶ ἐν Ἀντιόχοιο δόμοις καὶ ἄνακτος Ἀλεύα
Ἁρμαλιὴν ἔμμηνον ἐμετρήσαντο πενέσται·
Πολλοὶ δὲ Σκοπάδαισιν ἐλαυνόμενοι ποτὶ σακὸν
Μόσχοι σὺν κεραοῖσιν ἐμυκήσαντο βόεσσι·
Μυρία δ' ἀμπεδίον Κραννώνιον ἐνδιάασκον
Ποιμένες ἔκκριτα μῆλα φιλοξείνοισι Κρεώνδαις·
Ἀλλ' οὔ σφιν τῶν ἦδος, ἐπεὶ γλυκὺν ἐξεκένωσαν
Θυμὸν ἐς εὐρεῖαν σχεδίαν στυγνοῦ Ἀχέροντος,
Ἄμναστοι δὲ, τὰ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λιπόντες,
Δειλοῖς ἐν νεκύεσσι μακροὺς αἰῶνας ἔκειντο,
Εἰ μὴ δεινὸς ἀοιδὸς ὁ Κήϊος αἰόλα φωνέων
Βάρβιτον ἐς πολύχορδον, ἐν ἀνδράσι θῆκ' ὀνομαστοὺς
Ὁπλοτέροις. τιμαὶ δὲ καὶ ὠκέες ἔλλαχον ἵπποι,
Οἵ σφισιν ἐξ ἱερῶν στεφανηφόροι ἦλθον ἀγώνων.
Τίς δ' ἂν ἀριστῆας Λυκίων ποτὶ, τίς κομόωντας
Πριαμίδας, ἢ θῆλυν ἀπὸ χροιᾶς Κύκνον ἔγνω,
Εἰ μὴ φυλόπιδας προτέρων ὕμνησαν ἀοιδοί;
Οὐδ' Ὀδυσεὺς, ἑκατόν τε καὶ εἴκοσι μῆνας ἀλαθεὶς
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, Ἀΐδαν τ' εἰς ἔσχατον ἐλθὼν
Ζωὸς, καὶ σπήλυγγα φυγὼν ὀλοοῖο Κύκλωπος,

Δηναιὸν

Sed partẽ ſibi,partẽ etiã alicui poetæ dare [oportet:]
Multos ex affinibus beneficio afficere,multos etiã ex
Hominibus:ſemper autẽ deis ſacrificia facere. [aliis
Neque inhoſpitalem eſſe,ſed hoſpitem menſa
Benignè acceptum dimittere, quum vult abire:
Muſarum autẽ maximè honorare ſacros interpretes:
Vt etiam apud inferos conditus bene audias,
Neque inglorius lugeas in frigido Acheronte,
Quaſi foſſor aliquis qui ligone manus calloſas habeat,
Qui grauẽ à ſuis maioribus paupertatẽ inopẽ plorat.
Multi in Antiochi domo & regis Aleuæ
Cibum menſtruum dimenſi ſunt famuli:
Multi autem Scopadis acti ad ſtabula
Vituli cum cornutis mugiuerunt bobus:
Infinitas autẽ in campo Cranonio ad æſtiua agebant
Paſtores electas oues hoſpitalibus Creondis:
Sed nulla eos ſecuta eſt voluptas,poſteaquam dulcem emiſerunt
Animã in latam ratẽ triſtis Acherontis:
Inglorii verò,relictis multis illis & beatis opibus,
Miſeros inter mortuos per longa ſecula iacerent,
Niſi magnus vates ille Ceius variè canens
Ad barbitũ multichordũ , feciſſet eos claros inter homines
Poſteros.honorem autem & veloces ſortiti ſunt equi,
Qui ipſis ex ſacris coronati redierunt certaminibus.
Quis autẽ principes Lyciorum vnquã , quis comatos
Priamidas,vel muliebri colore Cygnum cognouiſſet,
Niſi bella veterum poetæ ceciniſſent?
Neque Vlyſſes. qui centum & viginti menſes errauit
Omnes per homines,& ad imum orcum deſcendit
Viuus, & ex ſpelunca euaſit pernicioſi Cyclopis,

Δωναῖον κλέος ἔσχεν. ἐσιγάθη δ' ἂν ὑφορ-
βὸς].
Εὔμαιος, καὶ βουσὶ Φιλοίτιος ἀμφ' ἀγελαίαις
Ἔργον ἔχων, αὐτός τε περίσπλαγχνος Λαέρτης·
Εἰ μὴ σφᾶς ὤνασαν Ἰάονος ἀνδρὸς ἀοιδαί.
Ἐκ μοισᾶν ἀγαθὸν κλέος ἔρχεται ἀνθρώποισι·
Χρήματα δὲ ζώοντες ἀμαλδύνουσι θανόντων.
Ἀλλ' ἶσος γὰρ ὁ μόχθος, ἐπ' ἀόνι κύματα μετρεῖν,
Ὅσσ' ἄνεμος χέρσονδε μετὰ γλαυκᾶς ἁλὸς ὠθεῖ,
Ἢ ὕδατι νίζειν θολερὰν ἰοειδέϊ πλίνθον,
Καὶ φιλοκερδείῃ βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν.
Χαιρέτω ὅστις τοῖος· ἀνήριθμος δέ οἱ εἴη
Ἄργυρος· αἰεὶ δὲ πλεόνων ἔχοι ἵμερος αὐ-
τόν·
Αὐτὰρ ἐγὼ τιμάν τε καὶ ἀνθρώπων φιλότητα
Πολλᾶν ἡμιόνων τε καὶ ἵππων πρόσθεν ἑλοίμαν.
Δίζημαι δὲ τίνι θνατῶν κεχαρισμένος ἔνθω
Σὺν μοίσαις. χαλεπαὶ γὰρ ὁδοὶ τελέθουσιν ἀοιδᾶν,
Μουσάων ἀπάνευθε, Διὸς μέγα βουλεύοντος.
Οὔπω μῆνας ἄγων ἔκαμ' οὐρανὸς οὐδ' ἐνιαυτούς·
Πολλοὶ κινήσουσιν ἔτι τροχὸν ἅρματος ἵπποι.
Ἔσσεται οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμοῦ κεχρήσετ' ἀοιδοῦ,
Ῥέξας ἢ Ἀχιλεὺς ὅσον μέγας, ἢ βαρὺς Αἴας
Ἐν πεδίῳ Σιμόεντος, ὅθι Φρυγὸς ἠρίον Ἴλου.
Ἤδη νῦν Φοίνικες, ὑπ' ἠελίῳ δύνοντι
Οἰκεῦντες Λιβύας ἄκρον σφυρὸν, ἐρρίγασιν·
Ἤδη βαστάζουσι Συρακόσιοι μέσα δοῦρα,
Ἀχθόμενοι σακέεσσι βραχίονας ἰτεΐνοισιν.
Ἐν δ' αὐτοῖς Ἱέρων, προτέροις ἶσος ἡρώεσσι,
Ζώννυται· ἵππειαι δὲ κόρυν σκιάουσιν ἔθειραι.
Αἲ γὰρ Ζεῦ, κύδιστε πάτερ, καὶ πότνι' Ἀθάνα,

Κούρη

Diuturnam gloriam obtinuiſſet. ſilentio etiam præteritus fuiſſet ſubulcus
Eumæus, & Philœtius, qui circa boues armentales
Opus habebat, ipſéque magnanimus Laertes:
Niſi eos iuuiſſent Iaonis viri carmina.
A muſis illuſtris fama venit hominibus:'
Fortunas autem mortuorum conſumunt viuentes.
Sed par eſt labor in littore vndas numerare,
Quotquot vētus in terrā cum cæruleo mari impellit,
Et aqua pura lauare impurum laterem,
Atque hominem oppreſſum auaritia flectere.
Valeat quicunque talis: innumerabile autem ei ſit
Argentum: ſemper autem pluris habendi deſiderium eum teneat.
At ego honorem & hominum beneuolentiam
Multis mulis & equis anteponam.
Quæro autem cui mortalium gratus veniam
Cum Muſis. difficiles enim viæ ſunt carminum.
Sine Muſis, Iouis ſapientiſſimi [filiabus.]
Nondum cœlū defeſſum eſt ducēdo menſes & annos:
Multi mouebunt adhuc rotam currus equi.
Exorietur ille vir qui me cantore indigebit, [Aiax
Gerens res tantas quātas magnus Achilles, aut ingēs
In campo Simoëtis, vbi Phrygis ſepulcrum Ili.
Iam Phœnices ſub ſole occiduo
Habitantes Libyæ in extremo calce, horreſcunt:
Iámque geſtant Syracuſii medias lanceas,
Onuſti ſcutis brachia ſalignis.
Interq; eos Hieron, ſuperioribus par heroibus,
Armatur: equinæ aūtem galeā cooperiunt iubæ. [ua,
Vtinā Iupiter, auguſtiſſime pater, & venerāda Miner
Et tu

Κούρη θ᾽ ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρον Ἐφυραίαν
Εἴληχας μέγα ἄστυ, παρ᾽ ὕδασι Λυσιμελείας,
Ἐχθροὺς ἐκ νάσοιο κακαὶ πέμψαιεν ἀνάγκαι
Σαρδόνιον κατὰ κῦμα, φίλων μόρον ἀγγελέοντας
Τέκνοις ἠδ᾽ ἀλόχοισιν, ἀριθματοὺς ἀπὸ πολλῶν.
Ἄστεα τε προτέροισι πάλιν ναίοιντο πολίταις,
Δυσμενέων ὅσα χεῖρες ἐλωβήσαντο κατ᾽ ἄκρας.
Ἀγροὺς δ᾽ ἐργάζοιντο τεθαλότας· αἵ τ᾽ ἀνάριθμοι
Μήλων χιλιάδες βοτάναις διαπιανθεῖσαι,
Ἀμπεδίον βληχῷντο, βόες δ᾽ ἀγεληδὸν ἐς αὖλιν
Ἐρχόμεναι σκνιπαῖον ἐπισπεύδοιεν ὁδίταν·
Νειοὶ δ᾽ ἐκπονέοιντο ποτὶ σπόρον, ἁνίκα τέττιξ
Ποιμένας ἐνδίους πεφυλαγμένος, ἔνδοθι δένδρων
Ἀχεῖ ἐν ἀκρεμόνεσσιν. ἀράχνια δ᾽ εἰς ὅπλ᾽ ἀράχναι
Λεπτὰ διαστήσαιντο, βοᾶς δ᾽ ἔτι μηδ᾽ ὄνομ᾽ εἴη.
Ὑψηλὸν δ᾽ Ἱέρωνι κλέος φορέοιεν ἀοιδοὶ
Καὶ πόντου Σκυθικοῖο πέραν, καὶ ὅπη πλατὺ τεῖχος
Ἀσφάλτῳ δήσασα Σεμίραμις ἐμβασίλευεν.
Εἷς μὲν ἐγώ, πολλοὺς δὲ Διὸς φιλέοντι καὶ ἄλλους
Θυγατέρες, τοῖς πᾶσι μέλοι Σικελὰν Ἀρέθοισαν
Ὑμνεῖν σὺν λαοῖσι, καὶ αἰχμητὰν Ἱέρωνα.
Ὦ Ἐτεόκλειοι Χάριτες θεαί, αἳ Μινύειον
Ὀρχομενὸν φιλέοισαι, ἀπεχθόμενόν ποτε Θήβαις,
Ἄκλητος μὲν ἐγὼ μίμνοιμί κεν· ἐς δὲ καλεύντων
Θαρσήσας Μοίσαισι σὺν ἁμετέρῃσιν ἱκοίμαν.
Καλλείψω δ᾽ οὐδ᾽ ὕμμε. τί γὰρ Χαρίτων ἀγαπατὸν
Ἀνθρώποις ἀπάνευθεν, ἀεὶ Χαρίτεσσιν ἅμ᾽ εἴην.

ΥΠΟ´-

Et tu ô puella quæ cum matre opibus affluentium E-
phyræorum
Sortita es magnam vrbem, apud aquas Lyſimeliæ,
Hoſtes ab inſula propulſent dura vi
Sardoniã per vndã, amicorum ſtragẽ nunciaturos
Filiis & vxoribus, numerabiles ex multis.
Oppida verò à prioribus iterum habitentur ciuibus,
Hoſtium quotquot manus corruperunt funditus.
Et agros virentes colant: & innumerabilia
Ouium millia herbis ſaginata
In cãpo balent, boues autẽ gregatim ad ſtabulum
Redeuntes tardum vrgeant viatorem: [cada
Noualia autem excolantur ad ſementem, quum ci-
A paſtoribus meridianis cauens, intra arbores
Reſonat in ſummis ramis. telas verò in arma araneæ
Tenues diſtẽdãt, belli autẽ ne nomẽ quidẽ ſit amplius.
Gloriam verò Hieronis ſublimem ferant poetæ
Et pontum Scythicum trans, & vbi latum murum
Bitumine ligans Semiramis regnabat.
Vnus quidẽ ego, multos autẽ Iouis diligunt & alios
Filiæ, quibus omnibus curæ erit Siculam Arethuſam
Celebrare vnà cum populis, & bellicoſum Hieronẽ.
O Gratiæ deæ Eteocleæ, quæ Minyium
Orchomenum amatis odioſum olim Thebis,
Equidẽ non vocatus manebo domi: aduocantiũ autẽ
Confidens Muſis cum noſtris veniam. [ædes]
Relinquam autem neque vos. quid enim amabile ho-
minibus, Gratiis
Sine eſſe poteſt? vtinam ſemper ſim cum Gratiis.

ARG.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ιζ' Εἰδυλλίου.

Τοῦτο τὸ εἰδύλλιον εἰς Πτολεμαῖον τὸν Φιλάδελφον γέγραπται. Ἀρατείᾳ δὲ κέχρηται εἰσβολῇ. ὁ δὲ Φιλάδελφος Πτολεμαῖος, Πτολεμαίου τοῦ Λάγου καὶ Βερενίκης ἦν παῖς. διὸ καὶ ἁμαρτάνει ὁ Μουνάτος, τοὺς χρόνους τοῦ Θεοκρίτου ἀναβιβάζων εἰς τὸν Φιλοπάτορα, τοσούτου χρόνου μαχόμενος διαστήματι.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΝ, Εἰδύλλιον ιζ'.

Ἐκ Διὸς ἀρχώμεσθα, καὶ εἰς Δία λήγετε Μοῖσαι,
Ἀθανάτων τὸν ἄριστον ἐπὴν ᾄδωμεν ἀοιδαῖς·
Ἀνδρῶν δ' αὖ Πτολεμαῖος ἐνὶ πρώτοισι λεγέσθω,
Καὶ πύματος, καὶ μέσος· ὁ γὰρ προφερέστατος ἀνδρῶν.
Ἥρωες τοὶ πρόσθεν ἀφ' ἡμιθέων ἐγένοντο,
Ῥέξαντες καλὰ ἔργα, σοφῶν ἐκύρησαν ἀοιδῶν·
Αὐτὰρ ἐγὼ Πτολεμαῖον ἐπιστάμενος καλὰ εἰπεῖν,
Ὑμνήσαιμ'. ὕμνοι δὲ, καὶ ἀθανάτων γέρας αὐτῶν.
Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλητόμος ἐλθὼν,
Παπταίνει παρεόντος ἄδην πόθεν ἄρξεται ἔργου·
Τί πρῶτον καταλέξω; ἐπεὶ πάρα μυρία εἰπεῖν,
Οἷσι θεοὶ τὸν ἄριστον ἐτίμησαν βασιλήων.

Ἐκ πα-

ARGVMENTVM decimiſeptimi Idyllii.

Hoc Idyllium habet laudationem regis Ptolemæi cognomento Philadelphi: qui habuit patrem τὸν σωτῆρα Πτολεμαῖον, matrem Berenicen.

LAVDATIO PTOLEMAEI, Idyllium decimumſeptimum.

AB Ioue principium faciamus, & in Ioue deſinite Muſæ,
Quum immortaliū præſtantiſſimū carminib⁹ canim⁹:
Hominum autē Ptolemæus inter primos celebretur,
Et vltimus, & medius. hic enim præſtantiſſimus virorum [eſt.]
Heroes qui olim à ſemideis orti ſunt,
Quum præclara facinora patraſſent, ſapientes vates nacti ſunt:
At ego Ptolemæum, bene dicendi peritus,
Carminibus celebrabo. carmina verò, etiam ipſorum immortalium decus ſunt.
Quanquā ſyluicida Idam ad nemoroſam quū venit,
Circūſpicit vnde opus incipiat, præſēte ingēti copia.
Quid primùm ediſſeram? occurrunt enim innumerabilia dicenda,
Quibus dii præſtantiſſimum honorauerunt regum.

Atque

Ἐκ πατέρων, οἷος μὲν ἔην τελέσαι μέγα ἔρ-
γον
Ὁ Λαγίδας Πτολεμαῖος, ὅκα φρεσὶν ἐγκατάθοιτο
Βουλὰν ἂν οὐκ ἄλλος ἀνὴρ οἷός τε νοῆσαι.
Τῆνον καὶ μακάρεσσι πατὴρ ὁμότιμον ἔθηκεν
Ἀθανάτοις, καί οἱ χρύσεος δόμος ἐν Διὸς οἴκῳ
Δέδμηται· παρὰ δ' αὐτὸν Ἀλέξανδρος φίλα εἰδὼς
Ἑδριάει, Πέρσαισι βαρὺς θεὸς αἰολομίτρας.
Ἀντία δ' Ἡρακλῆος ἕδρα σφιν ταυροφόνοιο
Ἵδρυται, στερεοῖο τετυγμένα ἐξ ἀδάμαντος·
Ἔνθα σὺν ἄλλοισιν θαλίας ἔχει οὐρανίδῃσι,
Χαίρων υἱωνῶν περιώσιον υἱωνοῖσιν·
Ὅττι σφέων Κρονίδας μελέων ἐξείλετο γῆρας,
Ἀθάνατοι δὲ καλεῦνται, θεοὶ νέποδες γεγαῶτες·
Ἀμφοῖν γὰρ πρόγονός σφιν ὁ καρτερὸς Ἡρακλείδας,
Ἀμφότεροι δ' ἀριθμεῦνται ἐς ἔσχατον Ἡρακλῆα.
Τῷ καὶ ἐπεὶ δαίτηθεν ἴοι κεκορημένος ἤδη
Νέκταρος εὐόδμοιο φίλας ἐς δῶμ' ἀλόχοιο,
Τῷ μὲν τόξον ἔδωκεν ὑπωλένιόν τε φαρέτραν,
Τῷ δὲ σιδάρειον σκύταλον, κεχαραγμένον ὄζοις·
Οἱ δ' εἰς ἀμβρόσιον θάλαμον λευκοσφύρου Ἥβας
Ὅπλα καὶ αὐτὸν ἄγουσι γενειήταν Διὸς υἱόν.
Οἵα δ' ἐν πινυταῖσι περικλειτὰ Βερε-
νίκα
Ἔπρεπε θηλυτέρης, ὄφελος μέγα γειναμένοισι·
Τῆς μὲν Κύπρον ἔχοισα Διώνας πότνια κούρα
Κόλπον ἐς εὐώδη ῥαδινὰς ἐπεμάξατο χεῖρας·
Τῷ, οὔπω τινὰ φαντὶ ἁδεῖν τόσον ἀνδρὶ γυναῖκα,
Ὅσσον περ Πτολεμαῖος ἑὴν ἐφίλασεν ἄκοιτιν.
Ἦ μὰν ἀντεφιλεῖτο πολὺ πλέον. ὧδέ κε παισὶ
Θαρσήσας σφετέροισιν ἐπιτρέπει οἶκον ἅπαντα,
Ὁππότε κεν φιλέων βαίνει λέχος ἐς φιλεούσης.

Ἀστόργου

[Atque vt ordiar] à maioribus, qualis erat ad magnas res gerendas
Lagides Ptolemæus, quum animo conceperat
Conſilium quod non alius vir excogitare poterat.
Illum pater fecit parem honoribus vel diis
Immortalibus, & ei aurea domus in Iouis palatio
Extructa eſt: apud autem ipſum Alexander amicus
Sedet, Perſis grauis deus pictam gerens mitram.
E regione verò [corũ] Herculis ſedes tauricidæ
Stat, ſolido facta ex adamante:
Vbi cum aliis conuiuia agitat cœleſtibus,
Gaudens maiorem in modum nepotum nepotibus:
Quòd eorũ ex membris Saturnius exemerit ſenectam,
Immortales autẽ vocãtur, facti dei pedũ vſu carẽtes:
Vtriuſq; enim eorũ generis autor fortis Herculides,
Et vtrique referunt originẽ ad extremum Herculem.
Itaque quum ex epulo redit ſaturatus iam
Nectare odorifero, dilectæ in domum vxoris,
Alteri arcum dedit, ſubulnalémque pharetram,
Alteri ferream clauam, nodis ſignatam: [Hebes
Illi verò in diuinum thalamum niueos talos habentis
Arma & ipſum deducũt progenitorẽ ſuũ Iouis filium.
Qualis autem inter ſapientes celeberrima Berenice
Excellebat fœminas, ingens gloria parentibus:
Huius quidẽ, Cyprum tenens Dione verẽda filia,
Sinum in odoratum teneras immiſit manus:
Itaque nullam adhuc mulierẽ aiũnt tantum placuiſſe marito,
Quantum Ptolemæus ſuam amauit coniugem.
Quanquã multo magis redamabatur. atque ita liberis
Confidens ſuis [ei] committit domum totam,
Quoties amans in amantis thorum aſcendit.

Vxoris

Ἀστόργου δὲ γυναικὸς ἐπ' ἀλλοτρίῳ νόος
αἰέν·
Ῥηίδιαι δὲ γοναί, τέκνα δ' οὔποτ' ἐοικότα πατρί.
Κάλλει ἀριστεύοισα θεάων πότνι' Ἀφροδίτα,
Σοὶ τήνα μεμέλητο· σέθεν δ' ἕνεκεν Βερενίκα
Εὐειδὴς Ἀχέροντα πολύστονον οὐκ ἐπέρασεν·
Ἀλλά μιν ἁρπάξασα, πάροιθ' ἐπὶ νᾶα κατενθεῖν
Κυανέον, καὶ στυγνὸν ἀεὶ πορθμῆα καμόντων,
Ἐς ναὸν κατέθηκας, ἑᾶς δ' ἀπεδάσσαο τιμᾶς.
Πᾶσιν δ' ἤπιος ἥδε βροτοῖς· μαλακοὺς μὲν
ἔρωτας
Προσπνείει, κούφας δὲ διδοῖ ποθέοντι μερίμνας.
Ἀργεία κυανόφρυ, σὺ λαοφόνον Διομή-
δεα,
Μισγομένα Τυδῆι, τέκες, Καλυδώνιον ἄνδρα·
Ἀλλὰ Θέτις βαθύκολπος ἀκοντιστὰν Ἀχιλῆα
Αἰακίδᾳ Πηλῆι· σὲ δ' αἰχμητὰ Πτολεμαῖε
Αἰχμητᾷ Πτολεμαίῳ ἀρίζηλος Βερενίκα.
Καί σε Κόως ἀτίταλλε, βρέφος νεογιλλὸν ἐόντα,
Δεξαμένα παρὰ ματρὸς, ὅτε πρώταν ἴδες ἀῶ.
Ἔνθα γὰρ Εἰλήθυιαν ἐβώσατο λυσίζωνον,
Ἀντιγόνας θυγάτηρ βεβαρημένα ὠδίνεσσιν.
Ἡ δέ οἱ εὐμενέουσα παρίστατο, κὰδ δ' ἄρα πάντων
Νωδυνίαν κατέχευε μελῶν. ὁ δὲ πατρὶ ἐοικὼς
Παῖς ἀγαπητὸς ἔγεντο. Κόως δ' ὀλόλυξεν ἰδοῖσα·
Φᾶ δὲ, καθαπτομένα βρέφεος χείρεσσι φίλῃσιν,
Ὄλβιε κοῦρε γένοιο, τίοις δέ με τόσσον ὅσον περ
Δᾶλον ἐτίμασεν κυανάμπυκα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἐν δὲ μιᾷ τιμῇ Τρίοπος καταθεῖο κολώναν,
Ἶσον Δωριέεσσι νέμων γέρας ἐγγὺς ἐοῦσιν,
Ἶσον καὶ Ῥήναιαν ἄναξ ἐφίλασεν Ἀπόλλων.
Ὣς ἄρα νᾶσος ἔειπεν. ὁ δ' ὑψόθεν ἔκλαγε φωνᾷ

Ἐς

Vxoris autem non amãtis animus ſemper ſpectat virum alienum,
Faciles autẽ partes: filii autem nunquã ſimiles patri.
Pulchritudine ſuperans deas veneranda Venus,
Tibi illa curæ erat: tui autem gratia Berenice
Formoſa Acherontem luctuoſum non tranſiuit:
Sed eam arreptam, priuſquam ad nauem deſcenderet
Nigram, & triſtem ſemper portitorem defunctorum,
In tuo tẽplo collocaſti, & ei de tuo honore impertiſti.
Omnibus autem placida hæc mortalibus: molles quidem amores
Aſpirat, leues autem dat amanti curas.
Argiua nigra ſupercilia habens, tu populos necantẽ Diomedem,
Mixta Tydeo, peperiſti, Calydonium virum:
At Thetis formoſa fortem Achillem
AEacidæ Peleo: te autem bellicoſe Ptolemæe
Bellicoſo Ptolemæo fortunata Berenice.
Et te Coos nutriuit infantem nuper ſuſceptum,
Excipiens à matre, quum primam vidiſti auroram.
Ibi enim Lucinam inuocauit, quæ parturiẽtes liberat,
Antigones filia grauata doloribus partus.
Illa verò ei benigna adfuit, & per omnia
Indolentiam diffudit membra: quum patri ſimilis
Puer amabilis factus eſt. Coos autem conſpicata ex-
Dixit autẽ, attrectãs iſantẽ charis manib⁹, [clamauit:
Sis felix ô puer, méque honores tantum quantum
Delum honorauit cæruleam Phœbus Apollo.
Et in eodem honore Triopis colloces promõtorium,
AEqualem Dorienſibus tribuens honorem vicinis,
AEquè etiam ac Rhenæam rex amauit Apollo.
Sic vtique inſula dixit. illa autè ab alto reſonuit voce

Ἐς τρὶς ὑπαὶ νεφέων Διὸς αἴσιος αἰετὸς ὄρνις.
Ζηνός που τόδε σῆμα. Διὶ Κρονίωνι μέλονται
Αἰδοίου βασιλῆος· ὁ δ' ἔξοχος ὅν κε φιλάσει
Γεινόμενον τὰ πρῶτα· πολὺς δέ οἱ ὄλβος ὀπη-
δεῖ,
Πολλᾶς δὲ κρατέει γαίης, πολλᾶς δὲ θαλάσσης.
Μυρίαι ἄπειροί τε καὶ ἔθνεα μυρία φωτῶν
Λήιον ἀλδήσκουσιν ὀφελλόμεναι Διὸς ὄμβρῳ·
Ἀλλ' οὔτις τόσα φύει ὅσα χθαμαλὸς Αἴ-
γυπτος,
Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ὅτε βώλακα θρύπτει.
Οὐδέ τις ἄστεα τόσσα βροτῶν ἔχει ἔργα δαέντων·
Τρεῖς μέν οἱ πολίων ἑκατοντάδες ἐνδεδόμηνται,
Τρεῖς δ' ἄρα χιλιάδες τρισσαῖς ἐπὶ μυριάδεσσι,
Δοιαὶ δὲ τριάδες, μετὰ δέ σφισιν ἐννεάδες τρεῖς·
Τῶν πάντων Πτολεμαῖος ἀγήνωρ ἐμβασιλεύει.
Καὶ μὴν Φοινίκας ἀποτέμνεται, Ἀῤῥαβίας τε,
Καὶ Συρίης, Λιβύης τε, κελαινῶν τ' Αἰθιοπήων·
Παμφυλίοισί τε πᾶσι καὶ αἰχμηταῖς Κιλίκεσσι
Σημαίνει, Λυκίοις τε, φιλοπτολέμοισί τε Κάρεσσι,
Καὶ νάσοις Κυκλάδεσσιν. ἐπεί οἱ νᾶες ἄρισται
Πόντον ἐπιπλώοντι· θάλασσα δὲ πᾶσα καὶ αἶα
Καὶ ποταμοὶ κελάδοντες ἀνάσσονται Πτολεμαίῳ·
Πολλοὶ δ' ἱππῆες, πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται
Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι ἀσφαραγεῦντι.
Ὄλβῳ μὲν πάντας καταβεβρίθει βασιλῆας·
Τόσσον ἐπ' ἆμαρ ἕκαστον ἐς ἀφνειὸν ἔρχεται οἶκον
Πάντοθε. λαοὶ δ' ἔργα περιστέλλουσιν ἕκηλοι.
Οὐ γάρ τις δηΐων πολυκήτεα Νεῖλον ἐπιμβὰς,
Πεζὸς ἐν ἀλλοτρίαισι βοὰν ἐστάσατο κώμαις·
Οὐδέ τις αἰγιαλόνδε θοᾶς ἐξάλατο ναὸς,
Θωρηχθεὶς ἐπὶ βουσὶν ἀνάρσιος Αἰγυπτίῃσι.

Τοῖος

Ter ſub nebulis Iouis fauſta aquila ales.
Iouis hoc ſanè ſignum. Ioui Saturnio curæ eſt
Venerandus rex: ille verò eſt eximius quẽ dilexerit
Natum iam primùm: multa autem ipſum opulentia
ſequitur:
Multæ autem dominatur terræ, multo autem mari:
Infinitǽque continentes & gentes infinitæ virorum
Segetem augent amplificatam Iouis imbre:
Nulla tamen terra tam multa gignit, quàm multa hu
milis AEgyptus,
Nilus quum exundans humidã glebam comminuit.
Neque quiſquã tot habet vrbes hominũ artificum:
Tres ei vrbium centuriæ parent eius imperio,
Tria inſuper millia, ſupra triginta millia,
Duo item terniones, & præterea ter vndecim:
His omnibus Ptolemæus magnanimus imperat.
Partem etiam Phœniciæ Arabiǽque obtinet,
Et Syriæ, Libyǽque, nigrorúmque AEthiopum:
Pamphyliiſque omnibus & bellicoſis Cilicibus
Imperat, Lyciiſque, & belli ſtudioſis Caribus,
Et inſulis Cycladibus. nam naues eius optimæ
Per mare nauigant. mare enim omne & terra
Et fluuii reſonantes imperio Ptolemæi parent:
Multi autem equites, multi milites ei ſcutati
AEre reſplendenti ſtipati ſtrepunt.
Opulentia quidem omnes ſuperat reges:
Tantum in dies ſingulos in diuitem venit domum
Vndique. populi autem opera curant quieti.
Nullus enim hoſtium piſcoſum Nilum inuadens,
Pedibus in alienis tumultum excitauit villis:
Neque quiſquam in littus veloci exiliit naui,
Armatus in armenta hoſtili animo AEgyptia:

Τοῖος ἀνὴρ πλατέεσσιν ἐνίδρυται πεδίοισι,
Ξανθοκόμας Πτολεμαῖος, ἐπιστάμενος δόρυ πάλλειν·
Ὧ, ἔπι πάγχυ μέλει πατρώϊα πάντα φυλάσσειν,
Οἷ' ἀγαθῷ βασιλῆϊ· τὰ δὲ κτεατίζεται αὐτός.
Οὐ μὰν ἀχρεῖός γε δόμῳ ἐνὶ πίονι χρυσὸς,
Μυρμάκων ἅτε πλοῦτος ἀεὶ κέχυται μογεόντων·
Ἀλλὰ πολὺν μὲν ἔχοντι θεῶν ἐρικυδέες οἶκοι,
Αἰὲν ἀπαρχομένοιο, σὺν ἄλλοισιν γεράεσσι·
Πολλὸν δ' ἰφθίμοισι δεδώρηται βασιλεῦσι,
Πολλὸν δὲ πολίεσσι, πολὺν δ' ἀγαθοῖσιν ἑταί-
ροις.
Οὐδὲ Διανύσου τις ἀνὴρ ἱεροὺς κατ' ἀγῶνας
Ἵκετ' ἐπιστάμενος λιγυρὰν ἀναμέλψαι ἀοιδὰν,
Ὧ, οὐ δωτίναν ἀντάξιον ὤπασε τέχνας.
Μουσάων δ' ὑποφῆται ἀείδοντι Πτολεμαῖον
Ἀντ' εὐεργεσίης. τί δὲ κάλλιον ἀνδρί κεν εἴη
Ὀλβίῳ, ἢ κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἀρέσθαι;
Τοῦτο καὶ Ἀτρείδαισι μένει· τὰ δὲ μυρία
τῆνα
Ὅσσα μέγαν Πριάμοιο δόμον κτεάτισσαν ἑλόντες,
Ἀέρι πᾷ κέκρυπται, ὅθεν πάλιν οὐκέτι νόστος.
Μοῦνος ὅδε προτέρων τοκέων ἔτι θερμὰ κονίη
Στειβόμενος καθύπερθε, ποδῶν ἐκμάσσεται ἴχνη.
Ματρὶ φίλᾳ καὶ πατρὶ θυώδεας εἵσατο ναούς·
Ἐν δ' αὐτοὺς χρυσῷ περικαλλέας ἠδ' ἐλέφαντι
Ἵδρυσεν, πάντεσσιν ἐπιχθονίοισιν ἀρωγούς.
Πολλὰ δὲ πιανθέντα βοῶν ἐπὶ μηρία καίει
Μασὶ περιπλομένοισιν, ἐρευθομένων ἐπὶ βωμῶν,
Αὐτός τ', ἰφθίμα τ' ἄλοχος, τᾶς οὔτις ἀρείω
Νυμφίον ἐν μεγάροισι γυνὰ περιβάλλετ' ἀγοστῷ,
Ἐκ θυμοῦ στέργοισα κασίγνητόν τε πόσιν τε.
Ὧδε καὶ ἀθανάτων ἱερὸς γάμος ἐξετελέσθη,

Οὓς

Talis vir latè patentibus ſedet in campis,
Flauus capillos Ptolemæus, ſciens lanceam vibrare:
Cui omnino curæ eſt paterna omnia ſeruare,
Vt præſtantem regem decet: alia verò quærit ipſe.
Non tamen inutile domo in opima aurum,
Formicarū tanquā diuitiæ ſemper iacet laborātiū:
Sed multum quidem habent deorum inclytæ domus,
[Illo] ſemper primitias ſoluente, præter alia munera:
Multum autem potentibus donat regibus,
Multum autē ciuitatibus, multū autē bonis ſodalibus.
Neque Bacchi vllus vir ſacra in certamina
Venit ſciens canorum canere carmen,
Cui non munus dignum præbuit arte.
Muſarum autem vates canunt Ptolemæum
Propter beneficentiā. quid autē pulchrius viro fuerit
Diuiti, quàm gloriā bonam inter homines conſequi?
Hæc & Atridis integra manet: illæ autē immēſæ opes
Quas magnam Priami domum quæſiuerunt capiētes,
Caligine alicubi tectæ ſunt, vnde amplius non datur reditus.
Solus hic priorum parentum adhuc calida in cinere
Calcans deſuper pedum exprimit veſtigia:
Matri charæ & patri fragrantia inſtituit templa:
Et in his ipſis ex auro atque ebore inſignes
Statuit omnibus mortalibus auxiliatores.
Multa autem pinguia boum femora vrit,
Menſibus circumactis, in aris rubētibus,
Ipſéque poténſque vxor: qua nulla præſtantiorem
Sponſum domi mulier amplectitur vlnis,
Ex animo amans fratrémque virúmque.
Sic & immortalium ſacra connubia confecta ſunt,

Οὓς τέκετο κρείουσα Ῥέα βασιλῆας ὀλύμπου·
Ἓν δὲ λέχος στόρνυσιν ἰαύειν Ζηνὶ καὶ Ἥρῃ,
Χεῖρας φοιβήσασα μύροις, ἔτι παρθένος Ἶρις.
Χαῖρ' ὦ ἄναξ Πτολεμαῖε· σέθεν δ' ἐγὼ ἶσα καὶ ἄλλων
Μνάσομαι ἡμιθέων· δοκέω δ' ἔπος οὐκ ἀπόβλητον
Φθέγξομαι ἐσσομένοις. ἀρετήν γε μὲν ἐκ Διὸς αἰτεῦ.

ARGVMENTVM

Epithalamion inſcribitur hoc Idylliū .i. carmen nuptiale. Inducuntur duodecim Spartanæ puellæ ex primariis familiis in Helenæ nuptiis veſpere ante thalamū hoc carmen canentes. ac primum iocis nuptialibus ludunt: deinde ſponſo Menelao gratulantur, quòd ſolus inter tot principes procos nuptiis talis ſponſæ potitus ſit, & gener Iouis factus. Helenam deinde laudant.

ἙΛΕΝΗΣ ἘΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ,

Εἰδύλλιον ιη.

ἘΝ ποκ' ἄρα Σπάρτᾳ, ξανθότριχι πὰρ Μενελάῳ
Παρθενικαὶ θάλλοντα κόμαις ὑάκινθον ἔχοισαι,
Πρόσθε νεογράπτω θαλάμω χορὸν ἐστάσαντο,
Δώδεκα ταὶ πρᾶται πόλιος, μέγα χρῆμα Λακαινᾶν,
Ἁνίκα Τυνδαρίδα κατεκλάξατο τὰν ἀγαπατὰν
Μναστεύσας Ἑλέναν ὁ νεώτερος Ἀτρέος υἱός.

Quos peperit regnans Rhea reges olympi:
Vnũ autẽ lectũ ſternit in quo dormiãt Ioui & Iunoni,
Iris adhuc virgo, purgatis vnguento manibus.
Salue ô rex Ptolemæe: te autẽ ego æquè atque alios
Celebrabo ſemideos: puto autem carmen non vile
Dicam poſteris. virtutem tamen tu à Ioue petito.

XVIII Idyllii.

dant: & in eo loco nonnihil immoratur poeta. In extremo denique carmine bene precantur ſponſis. Sunt autem duo genera epithalamii carminis: alterum, κατακοιμητικὸν, quod accinebant veſpere, quum ſponſa in thalamum deducebatur: alterum, διεγερτικὸν, quod manè ſub auroram canebatur, quaſi ſponſos vellent excitare.

HELENAE EPITHALAMIVM,

Idyllium decimumoctauum.

IN Sparta quondam, apud flauum Menelaum,
Virgines virentem hyacinthum comis implicitum habentes,
Ante nuperpictum thalamum chorum ſtatuerunt,
Duodecim primariæ ciuitatis, magnum decus Lacænarum,
Quando Tyndarei filiam in thalamo cõcluſit dilectã Helenam, cuius nuptias ambierat minor natu filius, Atrei.

Ἄειδον δ' ἄρα πᾶσαι ἐς ἓν μέλος ἐγκροτέοισαι
Ποσσὶ περιπλίκτοις, περὶ δ' ἴαχε δῶμ' ὑμεναίῳ.
Οὕτω δὴ πρώϊζα κατέδραθες ὦ φίλε γαμβρέ;
Ἦ ῥά τις ἐσσὶ λίαν βαρυγούνατος; ἦ ῥα φίλυπνος;
Ἦ ῥα πολύν τιν' ἔπινες, ὅτ' εἰς εὐνὰν κατεβάλλευ;
Εὕδειν μὲν χρήζοντα καθ' ὥραν, αὐτὸν ἐχρῆν τυ,
Παῖδα δ' ἐᾶν σὺν παισὶ φιλοστόργῳ παρὰ ματρὶ
Παίσδειν ἐς βαθὺν ὄρθρον· ἐπεὶ καὶ ἔνας, καὶ ἐς ἀῶ,
Κεἰς ἔτος ἐξ ἔτεος Μενέλαε τεὰ νυὸς ἅδε.
Ὄλβιε γάμβρ', ἀγαθός τις ἐπέπταρεν ἐρχομένῳ τοι
Ἐς Σπάρταν, ὅποι ὦλλοι ἀριστέες, ὡς ἀνύσαιο·
Μοῦνος ἐν ἁμιθέοις Κρονίδαν Δία πενθερὸν ἑξεῖς.
Ζανός τοι θυγάτηρ ὑπὸ τὰν μίαν ὤχετο χλαῖναν,
Οἵα Ἀχαιϊάδων γαῖαν πατεῖ οὐδεμί' ἄλλα.
Ἦ μέγα τοί κε τέκοιτ', εἰ ματέρι τίκτεν ὁμοῖον.
Ἄμμες γὰρ πᾶσαι συνομάλικες, αἷς δρόμος ωὑτὸς,
Χρισαμέναις ἀνδριστὶ παρ' Εὐρώταο λοετροῖς,
Τετράκις ἑξήκοντα κόραι, θῆλυς νεολαία·
Ταῖν οὐδ' ἄν τις ἄμωμος, ἐπεί χ' Ἑλένᾳ παρισωθῇ.
Ἀὼς ἀντέλλοισα καλὸν διέφαινε πρόσωπον,
Πότνια νὺξ ἅτε, λευκὸν ἔαρ χειμῶνος ἀνέντος,
Ὧδε καὶ ἁ χρυσέα Ἑλένα διεφαίνετ' ἐν ἡμῖν,
Πιείρα μεγάλα· ἅτ' ἀνέδραμεν ὄγμος ἀρούρᾳ,
Ἢ κάπῳ κυπάρισσος, ἢ ἅρματι Θεσσαλὸς ἵππος·
Ὧδε καὶ ἁ ῥοδόχρως Ἑλένα Λακεδαίμονι κόσμος.
Οὔτε τις ἐν ταλάρῳ πανίσδεται ἔργα τοιαῦτα,
Οὔτ' ἐνὶ δαιδαλέῳ πυκινώτερον ἤτριον ἱστῷ
Κερκίδι συμπλέξασα μακρῶν ἔταμ' ἐκ κελεόντων.
Οὐ μὰν οὐ κιθάραν τις ἐπίσταται ὧδε κροτῆσαι,

Ἄρτεμιν

Canebant autem omnes in vnum carmen pulſan-
tes [ſolum] [menæo.
Pedibus connexis, circùm autē reſonabat domus hy-
Siccine crepuſculo cubitum abiiſti ô chare ſponſe?
Nunquid grauatus nimiū es genibus? nūquid ſōnicu-
Nunquid potaſti nimiū quū lectū petebas? [loſus?
Dormire quidem volentem tempeſtiuè, te ſolum o-
portuerat [dormire]
Puellā verò ſinere cum puellis charā apud matrem
Ludere ad altū diluculum. nā & veſperi, & manè,
Et in annū ex anno Menelae tua ſpōſa hæc erit. [bi
Fortunate ſpōſe, fauſtus aliquis ſternutauit veniēti ti
In Spartā, vbi alii prīcipes [erāt] vt [hoc] cōficeres.
Solus in ſemideis Saturnium Iouē ſocerum habebis.
Iouis tibi filia ſub vnum venit ſtragulum,
Qualis mulierum Achaicarum terrā nulla calcat alia.
Certè magnum tibi pariet, ſi matri pariet ſimile.
Nos enim omnes æquales eius quib⁹ curſus idē erat,
Vnctis virorum more apud Eurotæ lauacra,
Quater ſexaginta puellæ, fœminea iuuentus: [na.
Ex his tamē nulla vitio caret, quū cōfertur cū Hele-
Vt aurora exoriens decoram oſtendit faciem,
Quū veneranda nox [abit] hyeme candidū ver remit-
Sic & aurea Helena elucebat inter nos, [tente,
Ampla, procera: qualis exurgit ſulcus in aruis,
Aut in horto cupreſſus, aut in curſu Theſſalus equ⁹:
Sic & roſei coloris Helena Lacedæmoni ornamen-
to eſt.
Nulla in calatho pingit tam varia opera,
Neque in variegata prudentius ſtamen tela
Radio intextum longis incidit ex furculis.
Nulla etiam nouit citharam ſic pulſare,

Dianam

Ἄρτεμιν ἀείδοισα καὶ εὐρύστερνον Ἀθάναν,
Ὡς Ἑλένα· τᾶς πάντες ἐπ' ὄμμασιν ἵμεροι ἐντί.
Ὦ καλὰ, ὦ χαρίεσσα κόρη, τὺ μὲν οἰκέτις ἤδη·
Ἄμμες δ' ἐς δρόμον ἦρι καὶ ἐς λειμώνια φύλλα
Ἑρψεῦμες, στεφάνως δρεψεύμεναι ἁδὺ πνέοντας·
Πολλὰ τεοῦ ὦ Ἑλένα μεμναμέναι, ὡς γαλαθηναὶ
Ἄρνες γειναμένης ὄιος μαστὸν ποθέοισαι.
Πρᾶταί τοι στέφανον λωτῶ χαμαὶ αὐξομένοιο
Πλέξασαι, σκιερὰν καταθήσομεν ἐς πλατάνιστον·
Πρᾶται δ' ἀργυρέας ἐξ ὄλπιδος ὑγρὸν ἄλειφαρ
Λαζόμεναι, σταξεῦμες ὑπὸ σκιερὰν πλατάνιστον.
Γράμματα δ' ἐν φλοιῷ γεγράψεται (ὡς παριών τις
Ἀγνοίη) Δωριστὶ, Σέβου μ'· Ἑλένας φυτὸν εἰμί.
Χαίροις ὦ νύμφα, χαίροις εὐπένθερε γαμβρέ.
Λατὼ μὲν δοίη Λατὼ κουροτρόφος ὔμμιν
Εὐτεκνίαν, Κύπρις δὲ θεὰ Κύπρις ἶσον ἔρασθαι
Ἀλλάλων· Ζεὺς δὲ Κρονίδας Ζεὺς ἄφθιτον ὄλβον,
Ὡς ἐξ εὐπατριδᾶν εἰς εὐπατρίδας πάλιν ἔνθῃ.
Εὕδετ' ἐς ἀλλάλων στέρνον φιλότητα πνέοντες
Καὶ πόθον. ἔγρεσθε δὲ πρὸς ἀῶ· μή τι λάθησθε.
Νεύμεθα κἄμμες ἐς ὄρθρον, ἐπεί κα πρᾶτος ἀοιδὸς
Ἐξ εὐνᾶς κελαδήσῃ ἀνασχὼν εὔτριχα δειράν.
Ὑμὴν ὦ Ὑμέναιε γάμῳ ἐπὶ τῷδε χαρείης.

ARG.

Dianam cantu celebrans, & amplo pectore Mineruã,
Sicut Helena: cuius omnes in oculis amores ſunt.
O pulchra, ô gratioſa puella, tu quidẽ matrona iã es:
Nos autẽ in curſum manè & in frondoſa prata
Veniemus, coronas vt legamus ſuaue ſpirantes:
Tui ô Helena bene memores, ſicut lactentes
Agnæ quæ matris ouiculæ mammam deſiderant.
Primæ tibi coronam ex loto humi creſcente
Nectentes, vmbroſam ſuſpendemus ad platanum:
Primæ autẽ tibi ex argẽtea pyxide humidũ vnguẽtũ
Capientes, ſtillabimus ſub vmbroſam platanum:
Literæ autẽ in cortice ſcribẽtur (vt prætericis aliquis
Perlegat) Doricè, Venerare me: Helenæ plãta ſum.
Salue ô ſponſa, ſalue ô nobiliſſimi ſoceri gener.
Latona quidem det Latona alma vobis
Bonã ſobolem, Venus autẽ dea Venus parẽ amorem
Inter vos: Iupiter autem Saturnides Iupiter durabiles diuitias,
Vt ex generoſis ad generoſos poſthac perueniant.
Dormite mutuò in pectus amorem ſpirantes
Et deſiderium. ſurgite autem ad auroram: neque obliuiſcamini.
Redibimus & nos mane quum primus cantor
Ex ſuo cubili canet erigens pulchrè pennatã ceruicẽ.
Hymen ô hymenæe nuptiis his gaudeas.

XIX.

læ vulnere cõqueritur. Illa & ipſum, quum paruulus ſit, magna vulnera infligere reſpondet.

FAVORVM FVR.

Idyllium XIX.

FVrem quondam Amorẽ improba punxit apicula,
Fauos ex aluearibus deprædantem: ſummos verò manuum
Digitos omnes perſtrinxit. at ille dolebat, & manum ſufflabat.
Et terram pulſauit & exiliit, atque Veneri
Oſtendit dolorem: & queſtus eſt quòd exilis
Beſtiola eſſet apis, & tanta vulnera faceret.
Mater autem ridens, Quid? [inquit] annon tu ſimilis es apibus?
Et tu quum paruus ſis, tamen vulnera tanta facis.

XX.

vigeſimi Idyllii.

impudentiam & habitum ac mores ruſticos deteſtata, à ſe illum reiecit. Conqueritur ergo ille miſer de ingenti contumelia qua affectus ſit, déque faſtu ac ſuperbia vrbanæ puellæ. Laudat ſuam formam : vt magis indignum videatur quòd ita contemptus ſit. Atque in fine commemorat etiam dearum exempla, quæ paſtorum amore arſerint.

B V B V L C V S,

Idyllium vigeſimum.

EVnica me irriſit, quum ipſam vellem ſuauiter
 oſculari,
Et mihi conuicians dixit, Abi in malam rem [procul] à me:
Bubulcus quum ſis, vis me oſculari miſer? nō didici
More ruſtico oſculari, verùm vrbana labra premere.
Ne tu meum pulchrum os oſculeris, ne per ſomnium quidem.
Quali aſpectu es! quomodo loqueris! quàm ruſticè ludis!
Quàm delicatè loqueris! quàm blāda verba fundis!
Quàm mollē habes barbulā! quàm pulchrā cæſariē.
Labra tibi ſunt velut ægroti, manus verò ſunt nigræ:
Et malè oles. fuge à me, ne me contamines.

Hæc

Τοιάδε μυθίζοισα, τρὶς εἰς ἑὸν ἔπτυσε κόλπον,
Καί μ' ἀπὸ τᾶς κεφαλᾶς ποτὶ τὼ πόδε συννεχὲς εἶδεν,
Χείλεσι μυθίζοισα, καὶ ὄμμασι λοξὰ βλέποισα·
Καὶ πολὺ τᾷ μορφᾷ θηλύνετο, καί τι σεσαρὸς
Καὶ σοβαρόν μ' ἐγέλαξεν. ἐμοὶ δ' ἄφαρ ἔζεσεν αἷμα,
Καὶ χρόα φοινίχθην ὑπὸ τὤλγεος, ὡς ῥόδον ἔρσᾳ.
Χὰ μὲν ἔβα με λιποῖσα· φέρω δ' ὑποκάρδιον ὀργὰν
Ὅττι με τὸν χαρίεντα κακὰ μωμήσαθ' ἑταίρα.
Ποιμένες εἴπατέ μοι τὸ κρήγυον· οὐ καλὸς ἐμμί;
Ἆρά τις ἐξαπίνας με θεὸς βροτὸν ἄλλον ἔτευξε;
Καὶ γὰρ ἐμοὶ τὸ πάροιθεν ἐπάνθεεν ἁδύ τι κάλλος
Ὡς κισσὸς ποτὶ πρέμνον, ἐμὰν δ' ἐπύκαζεν ὑπήναν·
Χαῖται δ' οἷα σέλινα περὶ κροτάφοισι κέχυντο·
Καὶ λευκὸν τὸ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι λάμπε μελαίναις,
Ὄμματά μοι δ' ἄρ' ἦν χαροπώτερα πολλὸν Ἀθαίας·
Τὸ στόμα καὶ πακτᾶς γλυκερώτερον· ἐκ στομάτων δὲ
Ἔρρεέ μοι φωνὰ γλυκερωτέρα ἢ μελικήρω.
Ἁδὺ δέ μοι τὸ μέλισμα, καὶ ἢν σύριγγι μελίσδω,
Κἢν αὐλῷ λαλέω, κἢν δώνακι, κἢν πλαγιαύλῳ·
Καὶ πᾶσαι καλόν με κατ' ὤρεα φαντὶ γυναῖκες,
Καὶ πᾶσαί με φιλεῦντι· τὰ δ' ἀστικά μ' οὐκ ἐφίλασεν,
Ἀλλ' ὅτι βουκόλος ἐμμὶ παρέδραμε· κ' οὔποτ' ἀκούει
Ὡς καλὸς Διόνυσος ἐπ' ἄγκεσι πόρτιν ἐλαύνει·
Οὐκ ἔγνω δ' ὅτι Κύπρις ἐπ' ἀνέρι μήνατο βούτᾳ,
Καὶ Φρυγίης ἐνόμευσεν ἐν ὤρεσιν· αὐτὸν Ἄδωνιν

Hæc locuta, ter in ſuum deſpuit ſinum,
Et me à capite ad pedes vſque continuè aſpexit,
Labris muſſitans, & oculis toruè aſpiciens:
Atque admodũ propter formam laſciuiebat, & ore aliquantum diducto
Ac faſtuoſè me deriſit. mihi autem ſtatim exæſtuauit ſanguis,
Et corpore rubefact' ſũ præ dolore, ſicut roſa à rore.
Atque illa quidem me relicto abiit: fero autem in pectore iram
Quòd me feſtiuum improba irriſit meretrix.
Vos paſtores verũ mihi dicite: nónne ſum pulcher?
Num quis me ſubitò deus alium hominem fecit?
Etenim mihi priùs efflore ſcebat grata quædã forma,
Sicut hedera circa arboris ſtirpem, meámque addenſabat barbam:
Capilli autem, velut apium, circũ tempora fuſi erant:
Et frons alba ſplendebat ſupra nigra ſupercilia,
Oculi autem mihi erant multo magis cærulei quàm Mineruæ:
Os vel caſeo dulcius: ex ore autem
Fluebat mihi vox dulcior quàm faui.
Dulce meum carmen eſt, & quum fiſtula canto,
Et quum tibia loquor, quúmque calamo & obliqua tibia cano:
Et omnes me pulchrum dicunt in montibus mulieres,
Omnéſque me amant: vrbanæ verò me non amarunt,
Verùm propterea quòd bubulcus ſum, prætereunt: neque vnquam audiunt
Quòd formoſus Bacchus in vallibus vitulam paſcit:
Neque ſcit quòd Venus amore bubulci inſaniuit,
Et in montibus Phrygiæ vnà pauit: ipſúmque Adonidem,

Ἐν δρυμοῖσι φίλασε, καὶ ἐν δρυμοῖσιν ἔκλαυσεν.
Ἐνδυμίων δὲ τίς ἦν; οὐ βωκόλος; ὅντε
Σελάνα
Βουκολέοντα φίλασεν· ἀπ᾽ οὐλύμπω δὲ μολοῖσα
Λάτμιον ἂν νάπος ἦλθε, καὶ εἰς ἕνα παιδὶ κάθευδε.
Καὶ τὺ Ῥέα κλαίεις τὸν βωκόλον. οὐχὶ δὲ καὶ τὺ
Ὦ Κρονίδα διὰ παῖδα βουνόμον αὐτὸς ἐπλάγ-
χθης;
Εὐνίκα δὲ μόνα τὸν βωκόλον οὐκ ἐφίλασεν,
Ἁ Κυβέλας κρέσσων καὶ Κύπριδος, ἅτε Σελά-
νας·
Μηκέτι μηδὲ σὺ Κύπρι τὸν ἁδέα μήτε κατ᾽ ἄστυ
Μήτ᾽ ἐν ὄρει φιλέοις, μώνη δ᾽ ἀνὰ νύκτα καθεύδοις.

ARGVMENTVM.

Quum piſcatores duo ſub noctem ad capturam piſciū domo exiſſent, & in tuguriolo quod ad mare ex frondibus & virgis temerè ſtructum habebant, ante mediam noctem dormirent: alter eorum ſomniat, ſe hamo capere piſcem inuſitatæ magnitudinis: quē quum ex vndis in terram extraxiſſet, totum aureum eſſe videt. Ibi ingenti

In ſyluis cuſtodiuit, & in ſyluis deplorauit.
Endymion autem quis erat? nunquid bubulcus? quẽ tamen Luna
Boues paſcentem amauit, déque cœlo deſcendens
In Latmium ſaltum venit, & vnà cum puero cubuit.
Et tu Rhea deploras bubulcum. nónne & tu
O Iupiter propter puerum boues paſcentem erraſti?
Eunica verò ſola bubulcum amore nõ eſt complexa,
Quæ Cybele melior eſt [ſcilicet] & Venere & Luna:
Neque amplius tu Venus amabilẽ illum vel in vrbe
Vel in mõte ames, verùm ſola per noctem dormias.

XXI Idyllii.

ingenti gaudio affectus, in ſomnis ſanctè iurat ſe nunquam amplius piſcaturum eſſe, verùm de aureo illo piſce in otio & luxu poſthac ſuauiter victurum. Quum autem manè aureus ille piſcis & cum piſce illa ſpes auolaſſet, neque eſſet vnde familiam ſuſtentaret, vel inuitus & contra quàm iurauerat in ſomnis ad conſuetos labores redit.

Α' Λ Ι Ε Ι͂ Σ,
Εἰδύλλιον κα'.

Ἀ' πενία Διόφαντε μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει.
Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. οὐδὲ γὰρ εὕδειν
Ἄνδρασιν ἐργατίναισι κακαὶ παρέχοντι μέριμναι.
Κἂν ὀλίγον νυκτός τις ἐπιψαύσῃσι τὸν ὕπνον,
Αἰφνίδιον θορυβεῦσιν ἐφιστάμεναι μελεδῶναι.
Ἰχθύος ἀγρευτῆρες ὁμῶς δύο κεῖντο γέροντες,
Στρωσάμενοι βρύον αὖον ὑπὸ πλεκταῖς καλύβαισι,
Κεκλιμένοι τοίχῳ τῷ φυλλίνῳ. ἐγγύθι δ' αὐ-
τοῖν
Κεῖτο τὰ ταῖν χεροῖν ἀθλήματα, τοὶ καλαθίσκοι,
Τοὶ κάλαμοι, τἄγκιστρα, τὰ φυκιόεντά τε λῆδα,
Ὁρμιαὶ, κύρτοι, καὶ ἐκ σχοίνων λαβύρινθοι,
Μήρινθοι, κῶας τε, γέρων δ' ἐπ' ἐρείσμασι
λέμβος·
Νέρθεν τᾶς κεφαλᾶς φορμὸς βραχὺς, εἵματα, πῖλοι.
Οὗτος τοῖς ἁλιεῦσιν ὁ πᾶς πόνος, οὗτος ὁ πλοῦτος.
Οὐδεὶς δ' οὐ χύτραν εἶχ', οὐ κύνα· πάντα πε-
ρισσὰ
Πάντ' ἐδόκει τήνοις ἄγρας· πενία σφιν ἑταίρα.
Οὐδεὶς δ' ἐν μέσσῳ γείτων, πάντᾳ δὲ παρ' αὐτὴν
Θλιβομέναν καλύβαν τρυφερὸν προσέναχε θάλασσα.
Οὔπω τὸν μέσατον δρόμον ἄνυεν ἅρμα σελάνας,
Τοὺς δ' ἁλιεῖς ἤγειρε φίλος πόνος· ἐκ βλεφά-
ρων δὲ
Ὕπνον ἀπωσάμενοι σφετέραις φρεσὶν ἤρεθον ᾠδάν.
α. Ψεύδονται φίλε πάντες ὅσοι τὰς νύκτας ἔφασκον
Τῶ θέρεος μινύθειν, ὅτε τἄματα μακρὰ φέρει Ζεύς·
Ἤδη μυρί' ἐσεῖδον ὀνείρατα, κοὐδέπω
ἀώς.

Μὴ

PISCATORES,

Idyllium vigeſimumprimum.

PAupertas, ô Diophante, ſola excitat artes.
Ipſa laboris magiſtra eſt. neque enim dormire
Viros opifices improbæ curæ ſinunt.
Quòd ſiquis vel tantillum noctu attigerit ſomnum,
Subitò obturbant inſtantes curæ.
Piſcium venatores vna duo iacebant ſenes,
Qui ſtrauerant aridam algam ſub textili tugurio,
Reclinati ad parietem factum ex foliis. prope verò apud ipſos
Poſita erant manuum exercitia, calathiſci,
Arundines, hami, & algoſa retia,
Funiculi ex ſetis equinis, ſagenæ gibboſæ, & viminei labyrinthi [naſſæ]
Laquei, & pellis, & vetuſta ſuper phalangas cymba,
Sub capite ſtorea breuis, veſtes, pilea.
Hic erat piſcatoribus omnis labor, hæ diuitiæ:
Nullus verò ollam habebat, nec canem: omnia ſuperuacanea,
Omnia videbantur eius venationis: paupertas ipſis [amica.
Neq; vllus aderat vicinus, verùm vndecunq; ad ipſam
Percuſſam fluctibus caſulam delicatè adnatabat mare.
Nondum medium curſum confecerat currus lunæ,
Quum piſcatores expergefaciebat amicus labor: è palpebris autem
Somnũ excutiẽtes, hoc animis ſuis excitabant carmẽ,
p. Mentiũtur amice omnes quicũque noctes dixerũt
AEſtate minui, quando dies longos adfert Iupiter.
Iam enim innumerabilia vidi ſomnia, needum tamẽ aurora eſt,

Μὴ λαθόμαν; τί τὸ χρῆμα; χρόνον δ' αἱ νύκτες ἔχοντι.

β. Ἀσφαλίων, μέμφῃ τὸ καλὸν θέρος· οὐ γὰρ ὁ καιρὸς
Αὐτομάτως παρέβα τὸν ἑὸν δρόμον· ἀλλὰ τὸν ὕπνον
Ἁ φροντὶς κόπτοισα, μακρὰν τὰν νύκτα ποιεῖ τι.

α. Ἆρ' ἔμαθες κρίνειν ποκ' ἐνύπνια; χρηστὰ γὰρ εἶδον.
Οὔ σε θέλω τῶ 'μῶ φαντάσματος ἦμεν ἄμοιρον·
Ὡς καὶ τὰν ἄγραν, τὠνείρατα πάντα μερίζευ.
Οὐ γὰρ νικαξεῖ κατὰ τὸν νόον. οὗτος ἄριστος
Ἐστὶν ὀνειροκρίτας, ὁ διδάσκαλός ἐστι παρ' ᾧ νοῦς.
Ἄλλως καὶ σχολή ἐστι. τί γὰρ ποιεῖν ἂν ἔχοι τις
Κείμενος ἐν φύλλοις ποτὶ κύματι, μηδὲ καθεύδων
Ἄσμενος ἐν ῥάμνῳ; τὸ δὲ λύχνιον ἐν πρυτανείῳ
Φαντὶ γὰρ αἰὲν ἄγραν τόδ' ἔχειν. β. Λέγε μοι ποτὶ νυ-
Οψιν, πάντα τεῷ δὲ λέγων μάνυσον ἑταίρῳ. (κτὸς

α. Δειλινὸν ὡς κατέδαρθον ἐν εἰναλίοισι πόνοισιν,
(Οὐκ ἦν μὰν πολύσιτος· ἐπεὶ δειπνεῦντες ἐν ὥρᾳ,
Εἰ μέμνῃ, τᾶς γαστρὸς ἐφειδόμεθ')· εἶδον ἐμαυτὸν
Ἐν πέτρᾳ μεμαῶτα· καθεζόμενος δ' ἐδόκευον
Ἰχθύας, ἐκ καλάμων δὲ πλάνον κατέσειον ἐδωδάν.
Καί τις τῶν τραφερῶν ὠρέξατο. καὶ γὰρ ἐν ὕπνοις
Πᾶσα κύων ἄρκτον μαντεύεται, ἰχθύα κἠγών.
Χὠ μὲν τῷ γκίστρῳ ποτιφύετο, καὶ ῥέεν αἷμα·
Τὸν κάλαμον δ' ὑπὸ τῶ κινήματος ἀγκύλον εἶχον.
Τὼ χέρε τεινόμενος, περὶ κνώδαλον εὖρον ἀγῶνα,

Πῶς

Nunquid oblitus ſum? quid hoc eſt rei? ſpatium lõgum noctes habent.
b. Aſphalion, accuſas pulchram æſtatem: non enim tempus
Sponte tranſit curſum ſuum: ſed ſomnum
Solicitudo interrumpens, longam noctem efficit.
a. Nunquid interpretari didiciſti ſomnia? nam bona vidi.
Non volo te meæ viſionis eſſe ignarum:
Vt ſicut piſcium prædam, ita & ſomnia diuidamus.
Non enim vinceris ingenio. ille optimus eſt
Somniorum iudex, in quo mens eſt quæ ipſum docere poſſit.
Nam alioqui & otium eſt. Quid enim faciat aliquis
In foliis iacens iuxta fluctus, neque dormiens
Lubenter in frondibus? nam lychnum in Prytaneo
Semper prædã habere ferunt. b. Dic mihi noctis
Viſionem, & omnia narrans tuo indica amico.
a. Veſpere vt obdormiui in marinis laboribus,
(Non eram tamen multo cibo repletus: nam quum cœnam caperemus ſerò,
Si meminiſti, ventri parcebamus) vidi meipſum
In rupe incitatum [ad piſcationem] ſedens enim obſeruabam
Piſces, ex arundine verò [ſuſpenſam] fallacem quatiebam eſcam.
Et vnus ex grandibus appetiuit [illã] nam in ſomnis
Omnis canis offam auguratur [ſic] & ego piſces.
Et ille quidẽ hamo adhæreſcebat, fluebátq; ſanguis:
Et arundinem tenebam curuatam à motu.
Manus [itaque] extendens circa hoc animal inueni certamen,

Πᾶς μὲν ἔλας μέγαν ἰχθὺν ἀφαυροτέροισι σιδάροις.
Εἶθ' ὑπομιμνάσκων τῶ τραύματος, ἆρ' ἐμὲ νύξεις;
Καὶ νύξῃ χαλεπῶς. καὶ οὐ φθέγγοντος ἔτεινα.
Ἤνυσ' ἰδὼν τὸν ἄεθλον· ἀνήλκυσα χρύσεον ἰχθύν.
Παντᾶ τοι χρυσῷ πεπυκασμένον. εἶχε δὲ δεῖμα
Μή τι Ποσειδάωνι πέλοι πεφιλαμμένος ἰχθύς,
Ἢ τάχα τᾶς γλαυκᾶς κειμήλιον Ἀμφιτρίτης.
Ἠρέμα δ' αὐτὸν ἐγὼ ἐκ τῶ 'γκίστρω ἀπέλυσα,
Μήποτε τῶ στόματος τὼ 'γκίστρια χρυσὸν ἔχοιεν.
Καὶ τὸν μὲν πεισῆρσι κατήγον ἐπ' ἠπείροιο·
Ὤμοσα δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγευς πόδα θεῖναι,
Ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γᾶς καὶ τῷ χρυσῷ βασιλεύειν.
Ταῦτά με κἀξήγειρε. τὺ δ' ὦ ξένε λοιπὸν ἔρειδε
Τὰν γνώμαν· ὅρκον γὰρ ἐγὼ τὸν ἐπώμοσα ταρβῶ.
β. Καὶ σύ γε μὴ τρέσῃς· οὐκ ὤμοσας. οὐδὲ γὰρ ἰχθὺν
Χρύσεον εἶδες ἢ εὗρες· ἴσα δὲ ψεύδεσιν ὄψεις.
Εἰ δ' ὕπαρ, οὐ κνώσσων τὺ τὰ χωρία ταῦτα ματεύσεις,
Ἐλπὶς τῶν ὕπνων ζατεῖ τὸν σάρκινον ἰχθύν.
Μὴ σὺ θάνῃς λιμῷ, καίτοι χρυσοῖσιν ὀνείροις.

ARG.

Quomodo magnum caperem piſcem exiguo ferro.
Deinde & de vulnere cogitans, num me punges? [inquam]
Et pungeris grauiter. & quum non fugeret, extendi [manum]
Video me confeciſſe certamen: attraxi aureum piſcē,
Vndique ex auro compactum. metus me tenuit
Ne fortè Neptuno dilectus eſſet piſcis,
Aut fortè cæruleæ theſaurus Amphitrites.
Placidè verò ipſum ex hamo ſolui,
Ne hamo ex ore aurum adhæreret,
Et illum funiculis traxi in terram,
Ac iuraui me poſthac in mari non amplius poſiturum eſſe pedem,
Sed in terra manſurum, & auro regnaturum eſſe.
Hæc me excitarunt. tu verò ad id quod reſtat intēde
Mentem: nam iuſiurandum me terret quod iuraui.
b. At tu ne verearis: non enim iuraſti. nam neque piſcem
Aureum vidiſti aut nactus es: ſed tales viſiones ſimiles ſunt mendaciis.
Nam ſi vigilans, nec dormiens, loca illa ſcruteris,
Tum ſpes ſomniorum carneum piſcem requiret,
Ne tu moriaris fame, licet inter aurea ſomnia.

XXII.

ARGVMENTVM

Deſcribitur certamen inter Pollucem & Amycum, Bebrycum regem. Nam Amycus, quum robore corporis & pugillatu omnibus antecelleret, crudelem tulit legem, nequis hoſpes aut peregrinus, qui ea loca adiiſſet, inde diſcederet, quin priùs ſecum cæſtu decertaſſet. Atque quũ ita multos hoſpites interfeciſſet, tandem & Pollucem, qui cum Argonautis eò venerat, ſecum decertare cogit: ſed ab eo victus & occiſus eſt. Hæc autem pugna etiam deſcribitur ab Apollonio, initio libri ſecundi Argonauticωn. Atque hæc prior pars eſt Idyllii. In poſteriore parte commemorat pugnam inter Caſtorem &

ΔΙΟ'ΣΚΟΥΡΟΙ,

Εἰδύλλιον κβ΄.

Ὑμνέομες Λήδας τε καὶ αἰγιόχω Διὸς υἱὼ,
Κάςορα καὶ φοβερὸν Πολυδεύκεα πὺξ ἐρεθίζειν,
Χεῖρας ἐπιζεύξαντα μέσαις βοέοισιν ἱμᾶσιν.
Ὑμνέομες καὶ δὶς καὶ τὸ τρίτον ἄρσενα τέκνα
Κώρης Θεςιάδος, Λακεδαιμονίους δύ᾽ ἀδελφοὺς,
Ἀνθρώπων σωτῆρας ἐπὶ ξυροῦ ἤδη ἐόντων,
Ἵππων θ᾽ αἱματόεντα ταρασσομέναν καθ᾽ ὅμιλον,
Ναῶν θ᾽ αἳ δυνόντα καὶ οὐρανοῦ ἐξανιόντα

Ἄςρα

vigeſimiſecundi Idyllii.

ſtorem & Lyncea: & quomodo Lynceus à Caſtore interfectus ſit. Eius certaminis hæc cauſa fuit: Caſtor & Pollux rapuerunt filias Leucippi, Phœben & Talayran, Lynceo atque Idæ fratribus, filiis Apharei, deſponſatas. Sponſi eas bello repetiuerunt. In eo bello Caſtor à Lynceo interfect⁹ eſt, & Pollux Lyncea interemit. fuiſſétque & ipſe ab Ida interfectus, niſi Iupiter id fulmine prohibuiſſet. Hæc ab Ouidio referuntur in fine libri quinti Faſtorum, & à Propertio. Theocritus tamen aliter narrat. ait enim Lyncea à Caſtore occiſum fuiſſe, & Idam fulmine à Ioue ictum periiſſe.

DIOSCVRI,

Idyllium XXII.

HYmno celebramus Ledæ & Iouis ægiochi filios,
Caſtorem & terribilem Pollucem in certamine pugilum,
Quum manus cinxit mediis bubulis loris [.i. cæſtib⁹]
Canimus bis térque maſculos filios [tres,
Filiæ Theſtii [Ledæ] Lacedæmonios geminos fra-
Hominum ſeruatores in [acie] nouaculæ iam exiſtentium,
Et equorum turbatorum in cruento [hominū] cœtu,
Et nauium quæ occidentia & cœlo orientia

Aſtra

Ἄστρα βιαζόμεναι, χαλεποῖς ἐνέκυρσαν ἀήταις.
Οἱ δὲ, σφέων κατὰ πρύμναν ἀείραντες μέγα κῦμα,
Ἠὲ καὶ ἐκ πρῴραθεν, ἢ ὅππα θυμὸς ἑκάστου,
Εἰς κοίλαν ἔρριψαν, ἀνέρρηξαν δ' ἄρα τοίχους
Ἀμφοτέρους· κρέμαται δὲ σὺν ἱστίῳ ἅρμενα πάντα,
Εἰκῆ ἀποκλασθέντα· πολὺς δ' ἐξ οὐρανοῦ ὄμβρος
Νυκτὸς ἐφερπύσας· παταγεῖ δ' εὐρεῖα θάλασσα,
Κοπτομένη πνοιαῖς τε καὶ ἀρρήκτοισι χαλάζαις.
Ἀλλ' ἔμπης ὑμεῖς τε καὶ ἐκ βυθοῦ ἕλκετε νᾶας
Αὐτοῖσιν ναύτῃσιν ὀιομένοις θανέεσθαι·
Αἶψα δ' ἀπολήγοντ' ἄνεμοι, λιπαρὰ δὲ γαλάνα
Ἀμπέλαγος· νεφέλαι δὲ διέδραμον ἄλλυδις ἄλλαι·
Ἐκ δ' ἄρκτοι τ' ἐφάνησαν, ὄνοι τ' ἀνὰ μέσσον ἀμαυρὴ
Φάτνη, σημαίνοισα τὰ πρὸς πλόον εὔδια πάντα.
Ὦ ἄμφω θνατοῖσι βοηθόοι, ὦ φίλοι ἄμφω,
Ἱππῆες, κιθαρισταὶ, ἀεθλητῆρες, ἀοιδοί·
Κάστορος ἢ πρώτου Πολυδεύκεος ἄρξομ' ἀείδειν;
Ἀμφοτέρους ὑμνέων, Πολυδεύκεα πρῶτον ἀείσω.
Ἡ μὲν ἄρα προφυγοῦσα πέτρας εἰς ἓν ξυνιούσας
Ἀργὼ, καὶ νιφόεντος ἀταρτηρὸν στόμα Πόντου,
Βέβρυκας εἰσαφίκανε, θεῶν φίλα τέκνα φέρουσα·
Ἔνθα μιᾶς πολλοὶ κατὰ κλίμακος ἀμφοτέρων ἐκ
Τοίχων ἄνδρες ἔβαινον Ἰησονίης ἀπὸ νηός.
Ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα βαθὺν, καὶ ὑπήνεμον ἀκτὴν,
Εὐνάς τ' ἐστόρνυντο, πυρειά τε χερσὶν ἐνώμων.
Κάστωρ δ' αἰολόπωλος ὅ, τ' οἰνωπὸς Πολυδεύκης

Ἄμφω

Aſtra eluctantes,in graues inciderunt ventorũ flatus.
Hi à puppi ipſarum attollentes ingentem vndam,
Aut etiam à prora, aut vnde libet vnicuique [ventorum]
In cauam [nauim] proiecerunt,ruperúntque latera
Vtraque. pendent autẽ cum velo inſtrumenta omnia,
Temerè ſciſſa:plurimus verò è cœlo imber
Sub noctem ſubſequens : & cum fremitu reſonat amplum mare,
Pulſatũ flatibúſque [ventorũ]& validis grandinibus.
Sed tamen vos ex ipſo eti ĩ profundo retrahitis naues
Vnà cum nautis,qui ſe morituros eſſe putabant:
Statim verò venti deſinunt,& mitis trẽquillitas [eſt]
Per mare: nebulæ que diffugêre aliæ aliò,
Et apparẽt vrſæ,atque inter medios aſinos obſcurum
Præſepe,ſignificans ad nauigationẽ ſerena omnia.
O ambo mortalibus auxiliatores, ô amici ambo,
Equites,citthariſtæ,pugiles,cantores:
Vtrum de Caſtore prius an Polluce incipiam canere,
Vtroſque hymno celebrans? De Polluce priùs canã.
Ipſa quidem quum effugiſſet petras in vnum concurrentes
Argo,& niuoſi ſæuum os Ponti,
Ad Bebrycas peruenit, deorum charos liberos vehens.
Ibi vnam multi per ſcalam ex vtriſque
[Nauis]parietibus viri deſcendebãt ex naue Iaſonia.
Egreſſi autem in littus & ventoſam oram,
Thoros ſternebant: & vaſa quæ ad ignem ponerent, manibus verſabant.
Caſtor autem eques,& fuſcus Pollux,

Ambo

Ἄμφω ἐρημάζεσκον, ἀποπλαγχθέντες ἑταί-
ρων.
Παντοίην δ' ἐν ὄρει θηεύμενοι ἄγριον ὕλην,
Εὗρον ἀένναον κράναν ὑπὸ λισσάδι πέτρῃ
Ὕδατι πεπληθυῖαν ἀκηράτῳ· αἱ δ' ὑπένερθεν
Ἄλλαι κρυστάλλῳ ἠδ' ἀργύρῳ ἰνδάλλοντο
Ἐκ βυθοῦ· ὑψηλαὶ δὲ πεφύκεσαν ἀγχόθι πεῦκαι,
Λεῦκαί τε, πλάτανοί τε, καὶ ἀκρόκομοι κυπάρισσοι,
Ἄνθεά τ' εὐώδη, λασίαις φίλα ἔργα μελίσσαις,
Ὅσσ' ἔαρος λήγοντος ἐπιβρύει ἂν λειμῶνας.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ὑπέροπλος ἐνήμενος ἐνδιάασκε,
Δεινὸς ἰδεῖν, σκληρῇσι τεθλασμένος οὔατα πυγμαῖς·
Στήθεα δ' ἐσφαίρωτο πελώρια, καὶ πλατὺ
νῶτον,
Σαρκὶ σιδηρείῃ, σφυρήλατος οἷα κολοσσός·
Ἐν δὲ μύες στερεοῖσι βραχίοσιν ἄκρον ὑπ' ὦμον
Ἕστασαν, ἠύτε πέτροι ὀλοίτροχοι, οὕστε κυλίνδων
Χειμάρρους ποταμὸς μεγάλαις περιέξεσε δίναις.
Αὐτὰρ ὑπὲρ νώτοιο καὶ αὐχένος ᾐωρεῖτο
Ἄκρων δέρμα λέοντος ἀφημμένον ἐκ ποδεώνων.
Τὸν πρότερος προσέειπεν ἀεθλοφόρος Πολυδεύκης,
π. Χαῖρε ξεῖν', ὅστ' ἐσσί· τίνες βροτοὶ ὧν ὅδε
χῶρος;
α. Χαίρω πῶς, ὅτε τ' ἄνδρας ὁρῶ τοὺς μήποτ' ὄ-
πωπα;
π. Θάρσει· μήτ' ἀδίκους, μήτ' ἐξ ἀδίκων φάθι
λεύσσειν.
α. Θαρσέω· κοὐκ ἐκ σοῦ με διδάσκεσθαι τόδ'
ἔοικεν.
π. Ἄγριος εἶ, πρὸς πάντα παλίγκοτος, ἠδ' ὑπερ-
όπτης.
α. Τοιόσδ'

Ambo in ſolitudine vagabantur, errantes procul à ſociis.
Qui quum variã in monte ſpectarẽt & agreſtẽ ſyluã,
Inuenerunt fontem perennem ſub ardua rupe
Plenum pura aqua: atque infrà
Alii fontes cryſtallo & argento ſimiles erant
Ex imo fundo: ſublimes autẽ propè natæ erãt tædæ,
Populíque, plataníque, & frondoſæ cupreſſi,
Floréſque odoriferi, gratum opus hirtis apiculis,
Quicunque ſub finem veris pullulant in pratis.
Ibi vir immanis ſedem habens, ſub dio manebat,
Sæuus aſpectu, cui duris pugnis aures erant fractæ:
Pectus autem ei eminebat rotundum in modum globi, & latum erat dorſum,
Carne ferrea, quaſi malleis fabricatus inſtar coloſſi:
Muſculi verò in validis brachiis ſub ſummo humero
Extabant, ceu ſcopuli rotundi, quos voluens
Præceps fluuius magnis circumpoliuit gurgitibus.
At ſemper dorſum & collum extabat
Pellis leonis, ab extremis ſuſpenſa pedibus:
Eũ Pollux in certaminib⁹ victor, prior alloquebatur.

p. Salue hoſpes, quicunque es: quínam ſunt homines quorum hic eſt locus?

a. Quomodo ſaluus ſim, quum videam homines quos nunquam vidi?

p. Bono animo eſto: neque iniuſtos, neque ex iniuſtis [natos] te videre dicito.

a. Bono animo ſum: neque à te hoc me diſcere oportet.

p. Agreſtis es, & ad omnia iracundus & contumax.

α. Τοιόσδ' οἷος ὁρᾷς· τῆς σῆς γε μὲν οὐκ ἐπιβαίνω.
π. Ἔλθοις, καὶ ξενίων γε τυχὼν, πάλιν οἴκαδ' ἱκάνοις.
α. Μήτε σύ με ξείνιζε· τὰ τ' ἐξ ἐμοῦ οὐκ ἐν ἑτοίμῳ.
π. Δαιμόνι', οὐδ' ἂν τοῦ γε πιεῖν ὕδατος σύ γε δοίης;
α. Γνώσεαι, εἴ σου δίψος ἀνειμένα χείλεα τέρσει.
π. Ἄργυρος, ἢ τίς ὁ μισθὸς ἐρεῖς, ᾧ κέν σε πίθοιμεν;
α. Εἷς ἑνὶ χεῖρας ἄειρον, ἐναντίος ἀνδρὶ καταστάς
Πυγμάχος, ἢ καὶ ποσσὶ θένων σκέλος· ὄμματα δ' ὀρθά.
Πὺξ διατεινάμενος, σφετέρης μὴ φείδεο τέχνης.
π. Τίς γὰρ ὅτῳ χεῖρας καὶ ἐμοὺς συνερείσω ἱμάντας;
α. Ἐγγὺς ὁρᾷς· οὐ γύννις ἐὼν κεκλήσεθ' ὁ πύκτης.
π. Ἦ καὶ ἄεθλον ἕτοιμον ἐφ' ᾧ δηρισόμεθ' ἄμφω;
α. Σὸς μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμὸς κεκλήσεαι, εἴ κε κρατήσω.
π. Ὀρνίχων φοινικολόφων τοιοίδε κυδοιμοί.
α. Εἴτ' οὖν ὀρνίχεσσιν ἐοικότες εἴτε λέουσι
Γινόμεθ', οὐκ ἄλλῳ γε μαχεσσαίμεθ' ἐπ' ἀέθλῳ.
Ἦ ῥ' Ἄμυκος, καὶ κόχλον ἑλὼν μυκήσατο κοῖλον.
Οἱ δὲ θοῶς συνάγερθεν ὑπὸ σκιερὰς πλατανίστου,
Κόχλου φυσηθέντος, ἀεὶ Βέβρυκες κομόωντες.
Ὣς δ' αὔτως ἥρωας ἰὼν ἐκαλέσσατο πάντας
Μαγνήσσης ἀπὸ νηὸς ὑπείροχος ἐν δαῒ Κάστωρ.
Οἱ δ', ἐπεὶ οὖν σπείρῃσιν ἐκαρτύναντο βοείαις
Χεῖρας, καὶ περὶ γυῖα μακροὺς εἵλιξαν ἱμάντας,
Ἐς μέσσον σύναγον, φόνον ἀλλάλοισι πνέοντες.
Ἔνθα πολύς σφισι μόχθος ἐπειγομένοισιν ἐτύχθη,

Ὁππό-

a. Talis qualẽ vides: attamẽ tuam nõ calco [terrã]

p. Venias, & dona adeptus hoſpitalia, rurſum domum redeas.

a. Neque tu me hoſpitio accipias, quæque à me [accipienda eſſent] non ſunt in promptu.

p. Vir mire, an ne bibere quidem de hac aqua concedes?

a. Scies, ſi tibi ſitis labra remiſſa cruciabit.

p. Argentũ, aut quæ ſit merces, dicas, vt tibi perſuadeamus.

a. Vnus contra vnum manus attolle, aduerſus virum conſiſtens,

Pugil, aut etiã pedibus figẽs crus: oculos verò rectos
Pugilicè intendens, veſtræ ne parcito arti.

p. Quis ille eſt cum quo manibus & meis contendam ceſtibus?

a. Propè eſt: nõ effœminat⁹ eſſe dicetur ille pugil.

p. An & præmium adeſt pro quo decertabimus ambo?

a. Tuus ego, tu verò meus vocabere, ſi vincam.

p. Auium rubram criſtã gerentiũ talia ſunt prælia.

a. Siue auibus ſimiles ſeu leonibus

Erimus: non aliud certabimus ob præmium.
Sic dixit Amycus, & caua concha accepta inſonuit.
Tunc celeriter conuenerunt ſub vmbroſas platanos,
Concha inflata, Bebryces ſemper comam alentes:
Sic & heroas abiens euocauit omnes
Magneſia è naui præſtans in pugna Caſtor.
Illi igitur, quum ſpiris muniuiſſent bubulis
Manus, & circum mẽbra innexuiſſent longa lora,
In mediũ congreſſi ſunt, cædẽ ſibi mutuò ſpirantes.
Ibi magnus ipſis labor annitentibus fuit,

Ὁππότερος κατὰ νῶτα λάβῃ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἰδρείῃ μέγαν ἄνδρα παρήλυθες ὦ Πολύδευκες·
Βάλλετο δ' ἀκτίνεσσιν ἅπαν Ἀμύκοιο πρόσωπον·
Αὐτὰρ ὅγ' ἐν θυμῷ κεχολωμένος ἵετο πρόσσω,
Χερσὶ τιτυσκόμενος· τοῦ δ' ἄκρον τύψε γένειον
Τυνδαρίδης ἐπιόντος. ὀρίνθη δὲ πλέον ἢ πρίν,
Σὺν δὲ μάχαν ἐτάραξε, πολὺς δ' ἐπέκειτο νενευκὼς
Ἐς γαῖαν. Βέβρυκες δ' ἐπαΰτεον· ἐκ δ' ἑτέρωθεν
Ἥρωες κρατερὸν Πολυδεύκεα θαρσύνεσκον,
Δειδιότες μή πως μιν ἐπιβρίσας δαμάσῃ
Χώρῳ ἐνὶ στεινῷ Τιτυῷ ἐναλίγκιος ἀνήρ.
Ἤτοι ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα παριστάμενος Διὸς υἱὸς
Ἀμφοτέρῃσιν ἄμυσσεν ἀμοιβαδίς· ἔσχεθε δ' ὁρμῆς
Παῖδα Ποσειδάωνος, ὑπερφίαλόν περ ἐόντα.
Ἔστη δὲ πληγαῖς μεθύων, ἐκ δ' ἔπτυσεν αἷμα
Φοίνιον. οἱ δ' ἅμα πάντες ἀριστῆες κελάδησαν,
Ὡς ἴδον ἕλκεα λυγρὰ περὶ στόμα τε γναθμούς τε·
Ὄμματα δ' οἰδήσαντος ἀπεστείνωτο προσώπου.
Τὸν μὲν ἄναξ ἐτάραξεν, ἐτώσια χερσὶ προδεικνὺς
Πάντοθεν. ἀλλ' ὅτε δή μιν ἀμηχανέοντ' ἐνόησε,
Μέσσης ῥινὸς ὕπερθε κατ' ὀφρύος ἤλασε πυγμὴν,
Πᾶν δ' ἀπέσυρε μέτωπον ἐς ὀστέον. αὐτὰρ ὁ πληγεὶς
Ὕπτιος ἐν φύλλοισι τεθαλόσιν ἐξετανύσθη.
Ἔνθα μάχη δριμεῖα πάλιν γένετ' ὀρθωθέντος.
Ἀλλήλους δ' ὄλεκον στερεοῖς θείνοντες ἱμᾶσιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐς στῆθός τε καὶ ἔξω χεῖρας ἐνώμα
Αὐχένος ἀρχαγὸς Βεβρύκων· ὁ δ' ἀεικέσι πληγαῖς

Πᾶν

Vter poſt tergum acciperet lumen ſolis.
Sed ſolertia ingentẽ virum anteuertiſti, ô Pollux.
Feriebatur verò radiis totus Amyci vultus.
At ipſe animo iratus pergebat vltrà,
Manibus ictum dirigens: huius autem ſummam percuſſit genam [antea,
Tyndarides irruẽtis. Cõmotus eſt autẽ magis quàm
Pugnámq; concitauit: & multũ incũbebat, inclinãs ſe
In terram. Bebryces verò acclamabant: ex altera autem parte
Heroes fortem Pollucem confirmabant,
Metuentes ne quo modo ipſum obruens ſuperaret
In loco anguſto vir Tityo [terræ filio] ſimilis.
At ille hinc & hinc inſtans Iouis filius,
Ambabus manibus laniabat alternis, & ab impetu cohibebat
Filium Neptuni, quanuis immanem exiſtentem.
Conſtitit igitur [ille] plagis ebrius, & expuit ſanguinem
Purpureum. principes verò omnes exclamauerunt,
Vt vlcera dira viderunt circa os & genas:
Oculi verò in tumido vultu arctiores facti erant.
Illum quidẽ rex quatiebat manibus, fruſtrà protẽdẽs
Vndique: verùm quum ipſum deficere ſenſit,
Supra medium naſum inter ſupercilia impegit ictũ,
Totámq; auulſit frontẽ, vſque ad ós. at ille ſauciatus,
Supinus in foliis virentibus extenſus iacuit.
Ibi pugna aſpera iterum excitata eſt, quum ſe iterum erexiſſet.
Nam mũtuò ſe vulnerabant duris cædẽtes cæſtibus.
Neque in pectus manus iactabat & extra
Ceruicem princeps Bebrycum: ſed indignis plagis

Πᾶν συνέφυρε πρόσωπον ὑλίκατος Πολυδεύκης.
Σάρκες δ' αἱ μὲν ἱδρῶτι συνίζανον· ἐκ μεγάλου δὲ
Αἶψ' ὀλίγος γένετ' ἀνδρός· ὁ δ' αἰεὶ μάσσονα γυῖα
Ἁπτόμενος φορέεσκε πόνου, καὶ χροιῇ ἀμείνω.
Πῶς γὰρ δὴ Διὸς υἱὸς ἀδηφάγον ἄνδρα καθεῖλεν,
Εἰπὲ θεά· σὺ γὰρ οἶσθα. ἐγὼ δ' ἑτέρων ὑποφήτης
Φθέγξομαι ὡς ἐθέλεις σὺ, καὶ ὅππως τοι φίλον αὐτῇ.
Ἤτοι ὅγε ῥέξαι τι λιλαιόμενος μέγα ἔργον,
Σκαιῇ μὲν σκαιὴν Πολυδεύκεος ἔλλαβε χεῖρα,
Δοχμὸς ἀπὸ προβολῆς κλινθείς· ἑτέρᾳ δ' ἐπιβαίνων,
Δεξιτερῆς ἤνεγκεν ἀπαὶ λαγόνος πλατὺ γυῖον.
Καί κε τυχὼν ἔβλαψεν Ἀμυκλαίων βασιλῆα,
Ἀλλ' ὅγ' ὑπεξανέδυ κεφαλῇ· στιβαρᾷ δ' ἄρα χειρὶ
Πλᾶξεν ὑπὸ σκαιὸν κρόταφον, καὶ ἐπέμπεσεν ὤμῳ·
Ἐκ δὲ χύθη μέλαν αἷμα θοῶς κροτάφοιο χανόντος.
Λαιῇ δὲ στόμα τύψε, πυκνοὶ δ' ἀράβησαν ὀδόντες.
Αἰεὶ δ' ὀξυτέρῳ πιτύλῳ δηλεῖτο πρόσωπον,
Μέχρι συνηλοίησε παρήια· πᾶς δ' ἐπὶ γαῖαν
Κεῖτ' ἀλλοφρονέων, καὶ ἀνέσχεθε, νεῖκος ἀπαυδῶν,
Ἀμφοτέρας ἅμα χεῖρας, ἐπεὶ θανάτου σχεδὸν ἦεν.
Τὸν μὲν ἄρα, κρατέων περ, ἀτάσθαλον οὐδὲν ἔρεξας
Ὦ πύκτα Πολύδευκες· ὄμοσσε δέ τοι μέγαν
ὅρκον,
Ὃν πατέρ' ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνα κικλήσκων,
Μήποτ' ἔτι ξείνοισιν ἑκὼν ἀνιηρὸς ἔσεσθαι.
Καὶ σὺ μὲν ὕμνησαί μοι ἄναξ. σὲ δὲ Κάστορ
ἀείσω
Τυνδαρίδα, ταχύπωλε, δορυσσόε, χαλκεο-
θώραξ.
Τὼ μὲν ἀναρπάξαντε δύω φερέτην Διὸς υἱὼ
Δοιὰς Λευκίπποιο κόρας· δοιὼ δ' ἄρα τώ γε
Ἐσσυμένως ἐδίωκον ἀδελφεὼ υἱ' Ἀφαρῆος,

Γαμ-

Totam faciem fœdabat inuictus Pollux.
Caro autem ſudore ſubſidebat, & è magno
Mox paruus vir factus eſt: at ille firmiora membra
Laborem ſuſtinens ferebat, & colore fiebat melior.
Quomodo tãdem Iouis filius voracem virum ſuſtulit,
Dic dea. tu enim noſti: ego verò aliorum interpres,
Loquar ſicut tu vis, & vt tibi gratum eſt.
Scilicet quum Amycus magnum opus facere cuperet,
Siniſtra ſiniſtram Pollucis apprehendit manum,
Obliquus ab ictu declinans: altera verò ſubiens,
Dextrò extulit à latere latam manum,
Et [fortè] aſſequutus læſiſſet Amyclæorum regem:
Verùm ille elabebatur capite: & forti manu
Percuſſit ſub læuum tempus, & incidit humero:
Effuſus autem eſt ater ſanguis ex hianti tempore.
Siniſtra verò percuſſit os, crebriq; increpuerũt dẽtes:
Sẽper autẽ acrius pugnos infligendo lædebat faciem,
Donec contudit genas. totus verò ſtratus humi
Iacebat exanimis, & porrigebat, victoriæ renuntiãs,
Ambas ſimul manus: quoniam morti proximus erat.
Huic quidem, licet victor, indignum nihil feciſti,
O pugil Pollux. iurauit autẽ tibi magnũ iuſiurandum,
Inuocans patrem ſuum Neptunum è mari,
Quòd nunquam amplius hoſpitibus ſponte moleſtus futurus eſſet.

Et tu quidem iam mihi hymno celebratus es. Te quoque ô Caſtor canam
Tyndarida, celerrime eques, bellator, æreo thorace [loricate]
Duo Iouis filii raptas abducebant
Duas Leucippi filias: verùm hos duos
Celeriter perſequebantur fratres, filii Apharei,

Γαμβρὼ μελλογάμω, Λυγκεὺς καὶ ὁ καρτερὸς Ἴδας.
Ἀλλ' ὅτε τύμβον ἵκανον ἀποφθιμένου Ἀφαρῆος,
Ἐκ δίφρων ἅμα πάντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν,
Ἔγχεσι καὶ κοίλοισι βαρυνόμενοι σακέεσσι.
Λυγκεὺς δ' αὖ μετέειπεν ὑπὸ ἐκ κόρυθος μέγ' ἀΰσας,
Δαιμόνιοι τί μάχης ἱμείρετε; πῶς δ' ἐπὶ νύμφαις
Ἀλλοτρίαις χαλεποί, γυμναὶ δ' ἐν χερσὶ μάχαιραι;
Ἡμῖν τοι Λεύκιππος ἑὰς ἔδνωσε θυγατρας
Τάσδε πολὺ προτέροις· ἀμῖν γάμος οὗτ' ἐν ὅρκῳ.
Ὑμεῖς δ' οὐ κατὰ κόσμον, ἐπ' ἀλλοτρίοις λεχέεσσι,
Βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι, καὶ ἀλλοτρίοις κτεάτεσσιν,
Ἄνδρα παρετρέψασθε, γάμον δ' ἐκλέψατε δώροις.
Ἦ μὰν πολλάκις ὔμμιν ἐναντίος ἀμφοτέροισιν
Αὐτὸς ἐγὼ τάδ' ἔειπα, καὶ οὐ πολύμυθος ἐών περ·
Οὐχ οὕτω φίλοι ἄνδρες ἀριστήεσσιν ἔοικε
Μνηστεύειν ἀλόχους αἷς νυμφίοι ἤδη ἑτοῖμοι.
Πολλά τοι Σπάρτα, πολλὰ δ' ἱππήλατος Ἆλις,
Ἀρκαδία τ' εὔμαλος, Ἀχαιῶν τε πτολίεθρα,
Μεσσάνα τε καὶ Ἄργος, ἅπασά τε Σισυφὶς ἀκτά·
Ἔνθα κόραι τοκέεσσιν ὑπὸ σφετέροισι τρέφονται
Μυρίαι, οὔτε φυῆς ἐπιδευέες οὔτε νόοιο·
Τάων εὐμαρὲς ὔμμιν ὀπυίειν ἅς κ' ἐθέλητε.
Ὡς ἀγαθοῖς πολέες βούλοιντό κε πενθεροὶ εἶν·
Υ̓́μμες δ' ἐν πάντεσσι διάκριτοι ἡρώεσσι,
Καὶ πατέρες, καὶ ἄνωθεν ἅπαν πατρώϊον αἷμα.
Ἀλλὰ φίλοι τοῦτον μὲν ἐάσατε πρὸς τέλος ἐλθεῖν
Ναῖ γάμον, σφῷν δ' ἄλλον ἐπιφραζώμεθα πάντες.
(Ἴσκον τοιάδε πολλά· τὰ δ' εἰς ὑγρὸν ᾤχετο κῦμα
Πνοιὴ ἔχοισ' ἀνέμοιο· χάρις δ' οὐχ ἕσπετο μύθοις.)
Σφὼ γὰρ ἀκηλήτω καὶ ἀπηνέες. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
Πείθεσθ'· ἄμφω δ' ἄμμιν ἀνεψιὼ ἐκ πατρὸς
ἐστόν.

Sponſi futuri, Lynceus & robuſtus Idas.
Verùm vt ad tumulum venerunt mortui Apharei,
E curribus ſimul omnes in ſe inuicem irruerunt,
Haſtis & cauis onerati ſcutis.
Lynceus autem dixit è galea altum clamans,
Infelices, cur pugnā appetitis? quid propter ſpōſas
Alienas moleſti eſtis,& ſtricti ſunt in manibus enſes?
Nobis certè Leucippus ſuas deſpondit filias
Has longè prioribus: hæ nuptiæ nobis iureiurādo cō-
Vóſque non decenter in alienos toros, (firmatæ ſunt:
Bouéſque & mulos & alienas opes [irruentes]
Virum peruertiſtis,& nuptias furati eſtis muneribus.
Certè ego ipſe vobis ſæpe coràm ambobus
Hæc dixi, etſi homo non verboſus ſum:
Amici, non ita principes decet
Ducere vxores quibus ſponſi iam ſunt parati.
Lata eſt Sparta, lata equeſtris Elis,
Et Arcadia pecoroſa, & ciuitates Achaiæ,
Meſſenéque & Argos, & tota Siſyphia ora maritima:
Vbi puellæ ſub parentibus ſuis aluntur
Multæ, neque bona indole carentes, neque mente.
Ex his facile erit vobis ducere quaſcūque volueritis:
Nam bonis multi volent ſoceri eſſe;
Vos autem inter omnes excellentes heroes eſtis,
Et patres veſtri, & à maioribus omne paternū genus.
Verùm amici has ſinite ad finem procedere
Nobis nuptias: vobis alias excogitabimus omnes.
(Dicebāt talia multa: ea verò in humidos fluctꝰ abiit
Ventus auferens, neque gratia ſecuta eſt ſermonem)
Vos enim immites & ſæui. ſed etiam nunc
Obtemperate. ambo enim nobis fratres patrueles ex
patre eſtis.

Εἰ δ᾽ ὑμῖν κραδίη πόλεμον ποθεῖ, αἵματι δὲ χρὴ
Νεῖκος ἀναῤῥήξαντας ὁμοίιον ἔχθεα λῦσαι,
Ἴδας μὲν καὶ ὅμαιμος ἐμὸς κρατερὸς Πολυδεύκης
Χεῖρας ἐρωήσουσιν ἀπεχθομένας ὑσμίνης·
Νῶϊ δ᾽, ἐγὼ Κάστωρ τε διακρινώμεθ᾽ Ἄρηϊ
Ὁπλοτέρω γεγαῶτε. γονεῦσι δὲ μὴ πολὺ πένθος
Ἁμετέροις λείπωμεν· ἅλις νέκυς ἐξ ἑνὸς οἴκου
Εἷς· ἀτὰρ ὦλλοι πάντας ἐϋφρανέουσιν ἑταίρους,
Νυμφίοι ἀντὶ νεκρῶν, ὑμεναιώσουσι δὲ κούρας
Ταύτας. ὀλίγῳ τοι ἔοικε κακῷ μέγα νεῖκος ἀναιρεῖν.
Εἶπε. τὰ δ᾽ οὐκ ἄρ᾽ ἔμελλε θεὸς μεταμώνια θήσειν.
Τοὶ μὲν γὰρ ποτὶ γαῖαν ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἔθεντο,
Τὼ γενεᾷ προφέρεσκον· ὁ δ᾽ εἰς μέσον ἤλυθε Λυγκεὺς,
Σείων καρτερὸν ἔγχος ὑπ᾽ ἀσπίδος ἄντυγα πρώταν·
Ὣς δ᾽ αὔτως Κάστωρ ἐτινάξατο δούρατος ἀκμὰς
Καρτερός· ἀμφοτέροις δὲ λόφων ἐπένευον ἔθειραι.
Ἔγχεσι μὲν πρώτιστα τιτυσκόμενοι πόνον εἶχον,
Ἀλλάλων, εἴπου τι χροὸς γυμνωθὲν ἴδοιεν.
Ἀλλ᾽ ἤτοι τὰ μὲν ἄκρα, πάρος τινὰ δηλήσασθαι,
Δοῦρ᾽ ἐάγη, σακέεσσιν ἐνὶ δεινοῖσι παγέντα.
Τὼ δ᾽ ἄορ᾽ ἐκ κολεοῖιν ἐρυσσαμένω, φόνον αὖτις
Τεῦχον ἐπ᾽ ἀλλάλοισι· μάχης δ᾽ οὐ γίνετ᾽ ἐρωή.
Πολλὰ μὲν εἰς σάκος εὐρὺ καὶ ἱππόκομον τρυφάλειαν
Κάστωρ, πολλὰ δ᾽ ἔνυξεν ἀκριβὴς ὄμματι Λυγκεὺς
Τοῖο σάκος, φοίνικα δ᾽ ὅσον λόφον ἵκετ᾽ ἀκωκή.
Τοῦ μὲν ἄκραν ἐκόλουσεν ἐπὶ σκαιὸν γόνυ χεῖρα
Φάσγανον ὀξὺ φέροντος ὑπεξαναβὰς ποδὶ Κάστωρ
Σκαιῷ. ὁ δὲ, πλαγεὶς ξίφος ἔκβαλεν· ὦκα δὲ φεύγειν
Ὡρμάθη ποτὶ σᾶμα πατρὸς, τόθι καρτερὸς Ἴδας

Κεκλι-

Sin autem animus bellum cupit,& ſanguine oportet
Prælio ancipiti conſerto odia redimere,
Idas quidem & conſanguineus meus fortis Pollux
Manus continebunt inimicas à pugna:
Nos duo verò,ego & Caſtor prælio decertabimus,
Minores natu exiſtentes. parentibus autem ne multum luctum
Noſtris relinquamus: ſatis eſt mortuus vna ex domo
Vnus: verùm alii amicos omnes lætitia afficient,
Et ſponſi pro mortuis virgines ducent
Haſce. exiguo malo pár eſt magnũ diſſidium tollere.
Sic dixit:ea verò deus non irrita facturus erat.
Illi enim ab humeris in terram arma deponebant,
Qui ætate ãtecedebãt:at Lynceus in mediũ proceſſit,
Quatiens fortem haſtam ſub orbe ſummo ſcuti:
Eodem modo & Caſtor quatiebat validam haſtam
Fortis: vtrique verò criſtæ in cono galeæ nutabant.
Haſtas quidẽ dirigentes primùm certamen habebant
Alter in alterum,ſiquã corporis partẽ nudã viderent.
Verùm extremitates, priuſquam quenquam læderẽt,
Haſtarũ frangebãtur,quum in duris ſcutis fixæ eſſent.
Illi verò enſes è vaginis ſtringentes, rurſum cædem
Struebãt ſibi mutuó:neque vlla pugnæ remiſſio fiebat.
Multum in ſcutum latum & comantem galeam
Caſtor, multum etiã percuſſit acribus oculis Lynceus
Illius ſcutum, ſed tantùm rutilam ad criſtam vſque gladii acies peruenit.
Huius quidem ſummã mutilauit manum in læuo genu
Acutum enſem ferentis cedens pede Caſtor
Siniſtro. ille verò ictus abiecit enſem,& ſtatim ad fugiendum
Incitabatur ad patris ſepulcrum, vbi fortis Idas

Κεκλιμένος θαεῖτο μάχην ἐμφύλιον ἀνδρῶν.
Ἀλλὰ μεταΐξας πλατὺ φάσγανον ὦσε διαπρὸ
Τυνδαρίδας λαγόνος τε καὶ ὀμφαλοῦ· ἔγκατα δ᾿ εἴσω
Χαλκὸς ἄφαρ διέχευεν. ὁ δ᾿ εἰς χθόνα κεῖτο νενευκὼς
Λυγκεὺς, κὰδ δ᾿ ἄρα οἱ βλεφάρων βαρὺς ἔδραμεν ὕπνος.
Οὐ μὰν οὐδὲ τὸν ἄλλον ἐφ᾿ ἑστίῃ εἶδε πατρῴῃ
Παίδων Λαοκόωσα, φίλον γάμον ἐκτελέσαντα.
Ἦ γὰρ ὅγε στάλαν Ἀφαρηίου ἐξανέχουσαν
Τύμβου ἀναρρήξας ταχέως Μεσσάνιος Ἴδας
Μέλλε κασιγνήτοιο βαλεῖν σφετέροιο φονῆα·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἐπάμυνε, χερῶν δέ οἱ ἔκβαλε τυκτὰν
Μάρμαρον, αὐτὸν δὲ φλογέῳ συνέφλεξε κεραυνῷ.
Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμιζέμεν οὐκ ἐπ᾿ ἐλαφρῷ·
Αὐτοί τε κρατέοντε, καὶ ἐκ κρατέοντος ἔφυσαν.
Χαίρετε Λήδας τέκνα, καὶ ἁμετέροις κλέος ὕμνοις
Ἐσθλὸν ἀεὶ πέμποιτε. φίλοι δέ τε πάντες ἀοιδοὶ
Τυνδαρίδαις, Ἑλένᾳ τε, καὶ ἄλλοις ἡρώεσσιν,
Ἴλιον οἳ διέπερσαν, ἀρήγοντες Μενελάῳ.
Υ̓́μμιν κῦδος ἄνακτες ἐμήσατο Χῖος ἀοιδὸς,
Ὑμνήσας Πριάμοιο πόλιν, καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
Ἰλιάδας τε μάχας, Ἀχιλῆά τε πύργον ἀϋτῆς·
Ὑμῖν αὖ καὶ ἐγὼ λιγεᾶν μειλίγματα μουσᾶν,
Οἷ᾿ αὐταὶ παρέχοισι, καὶ ὡς ἐμὸς οἶκος ὑπάρχει,
Τοῖα φέρω. γεράων δὲ θεοῖς κάλλιστον ἀοιδή.

ARG.

Reclinatus ſpectabat pugnam ciuilem virorum.
Sed irruens latum enſem penitus adegit
Tyndarides per ilia & vmbilicũ: inteſtina verò intus
Ferrum ſtatim diſiecit. humi igitur ſtratus iacebat
Lynceus, oculóſque grauis inuaſit ſomnus:
Neque ſanè alterum etiam vidit in domo paterna
Ex filiis Laocooſſa, gratas nuptias perficientem.
Nam profectò columnam in Apharei extantem
Sepulcro erutam celeriter Meſſenius Idas
Proiecturus erat in fratris ſui interfectorem:
Sed Iupiter opem tulit, manibúſque illius excuſſit fabrefactum
Marmor, ipſúmque flammeo combuſſit fulmine.
Sic cum Tyndaridis pugnare haud eſt leue.
Nam & ipſi fortes ſunt, & ex forte nati.
Saluete filii Ledæ, & noſtris famam hymnis
Bonã ſemper mittite. Amici enim ſunt omnes poetæ
Tyndaridis & Helenæ, & aliis heroibus,
Qui Ilion exciderunt, auxilium ferentes Menelao.
Vobis, ô reges, gloriam excogitauit Chiuś vates,
Carmine celebrans vrbem Priami, & naues Græcorum,
Et prælia Iliaca, & Achillem turrim belli:
Vobis autem & ego ſuauiter canentium lenimina Muſarum,
Sicut ipſæ præbent, & vt domus noſtræ facultas eſt,
Talia fero. Honorũ autẽ pulcherrim⁹ diis eſt carmẽ.

XXIII.

ARGVMENTVM

Infelix quidam amator quum ferocis & crudelis adoleſcentis amore captus eſſet, & ab eo contemneretur, ipſe ſibi mortem conſciuit. Sed ille quoque adoleſcens mox interiit, ſtatuæ Cupidinis ruina oppreſſus. Simile argumentum eſt ſecundæ Eclogæ Virgilii, præterquam quòd

ΕΡΑΣΤΗΣ, ἢ ΔΥΣΕΡΩΣ, Εἰδύλλιον κγ΄.

ΑΝΗΡ τις πολύφιλτρος ἀπηνέος ἤρατ' ἐφάβου,
Τὰν μορφὰν ἀγαθῶ, τὸν δὲ τρόπον οὐκ ἔθ' ὁμοίω.
Μίσει τὸν φιλέοντα, καὶ οὐδὲ ἓν ἅμερον εἶχε·
Κοὐκ ᾔδει τὸν Ἔρωτα τίς ἦν θεὸς, ἡλίκα τόξα
Χερσὶ κρατεῖ, πῶς πικρὰ βέλη ποτὶ παιδία βάλλει.
Πάντα δὲ κἀν μύθοισι καὶ ἐν προσόδοισιν ἀτειρής.
Οὐδέ τι τῶν πυρσῶν παραμύθιον, οὐκ ἀμάρυγμα
Χείλεος, οὐκ ὄσσων λιπαρὸν σέλας, οὐ ῥοδόμαλον,
Οὐ λόγος, οὐχὶ φίλαμα τὸ κουφίζον τὸν ἐραστάν.
Οἷα δὲ θὴρ ὑλαῖος ὑποπτεύῃσι κυναγώς,
Οὕτω πάντ' ἐποίει ποτὶ τὸν βροτόν· ἄγρια δ' αὐτῷ
Χείλεα, καὶ κῶραι δεινὸν βλέπον, εἶχεν ἀνάγκαν.
Τᾶς δὲ χολᾶς τὸ πρόσωπον ἀμείβετο· φεῦγε δ' ἀπὸ χρὼς,

Ὕβριν

quam quòd hoc magis tragicum eſt. Traditur verò hîc doctrina, non eſſe ſuperbiendum propter formam, quia id bonum fragile eſt & fugaciſſimum, iuxta dictum Ouidianum,

> Forma bonum fragile eſt, quantúmque accedit ad annos,
> Fit minor, & ſpatio carpitur ipſa ſuo.

AMATOR, vel PERDITE AMANS, Idyllium XXIII.

VIR quidam valdè amori deditus amore captus erat immitis adoleſcentis,
Forma quidē egregij, ſed moribus nequaquā ſimilis.
Oderat amantē, neque quicquā manſuetū habebat:
Nec norat Amorem qualis eſſet deus, quantos arcus
Manibus teneret, quomodo acerbas ſagittas in adoleſcentes coniiceret.
Vbique verò & in verbis & in congreſſibus ferus:
Neque vllum flammarum ſolatium erat, non nitor
Oris, non oculorum nitidum iubar, non roſeæ genæ,
Non oratio, non oſculum leniens amorem:
Sed veluti fera ſylueſtris, quæ ſuſpectos habet venatores,
Ita omnia faciebat erga hominem, ſæua illi erant
Labra, & oculis toruùm tuebatur: inerat his truculen-
Atq; bili facies reſpōdebat: fugiebat inde color, [tia,

Contumeliæ

Ὕβριν τᾶς ὀργᾶς περιειμένος· ἀλλὰ καὶ οὕτως
Ἦ καλὸς ἐξόρπαξ ἐρεθίζετο μᾶλλον ἐραστάς.
Λοίσθιον οὐκ ἤνεικε τὰ σύμφορα τᾶς Κυθερείας,
Ἀλλ' ἐλθὼν ἔκλαιε ποτὶ στυγνοῖσι μελάθροις,
Καὶ κύσε τὰν φλιάν· οὕτω δ' ἀνενείκατο φωνάν,
Ἄγριε παῖ καὶ στυγνέ, κακᾶς ἀνάθρεμμα λεαίνας,
Λάϊνε παῖ, καὶ ἔρωτος ἀνάξιε, δῶρά τοι ἦλθον
Λοίσθια ταῦτα φέρων, τὸν ἐμὸν βρόχον. οὐκ ἔτι γάρ σε
Κῶρε θέλω λυπεῖν κεχολωμένον· ἀλλὰ βαδίζω
Ἔνθα τύ μευ κατέκρινας· ὅπῃ λόγος ἦμεν ἀταρπὸν,
Ξυνὸν τοῖσιν ἐρῶσι τὸ φάρμακον, ἔνθα τὸ λᾶθος.
Ἀλλὰ καὶ ἢν ὅλον αὐτὸ λαβὼν ποτὶ χεῖλος ἀμέλξω,
Οὐδέ κε τῶς σβέσω τὸν ἐμὸν πόθον. ἄρτι δὲ χαίρειν
Τοῖσι τεοῖς προθύροις ἐπιβάλλομαι. οἶδα τὸ μέλλον·
Καὶ τὸ ῥόδον καλόν ἐστι, καὶ ὁ χρόνος αὐτὸ μαραίνει·
Καὶ τὸ ἴον καλόν ἐστιν ἐν εἴαρι, καὶ ταχὺ γηρᾷ·
Λευκὸν τὸ κρίνον ἐστί, μαραίνεται ἁνίκα πίπτῃ.
Ἁ δὲ χιὼν λευκά, καὶ τάκεται ἁνίκα παχθῇ·
Καὶ κάλλος καλόν ἐστι τὸ παιδικόν, ἀλλ' ὀλίγον ζῇ.
Ἥξει καιρὸς ἐκεῖνος ὁπανίκα καὶ τὺ φιλάσεις,
Ἁνίκα τὰν κραδίαν ὀπτεύμενος, ἁλμυρὰ κλαύσεις.
Ἀλλὰ τὺ παῖ κἂν τοῦτο πανύστατον ἁδύ τι ῥέξον·
Ὁππόταν ἐξενθὼν ἠρτημένον ἐν προθύρεσσι
Τοῖσι τεοῖσιν ἴδῃς, τὸν τλάμονα μή με παρένθῃς·
Στᾶθι δὲ, καὶ βραχὺ κλαῦσον· ἐπισπείσας δὲ τὸ δάκρυ,
Λῦσον τᾶς σχοίνω με· καὶ ἀμφίθες ἐκ ῥεθέων σῶν
Εἵματα, καὶ κρύψον με· τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασον·
Κἂν νεκρῷ χάρισαι τὰ σὰ χείλεα. μή με φοβαθῇς·

Οὐ

Qui ſæuitia ex iracundia circumfuſus erat. attamen etiam ſic,
Velut pulcher eſſet,magis irritabatur amator.
Tandem non continuit lacrymas Veneris,
Sed accedens fleuit ad triſtem domum,
Et oſculatus eſt limen: ſic autem extulit vocem,
Sæue puer, triſtiſque alumne malæ leænæ,
Saxee puer, & indigne amore, dona tibi veni
Vltima hæc ferẽs, nẽpe laqueũ meum. non enim am- [plius te
Puer, volo moleſtia afficere iratũ: ſed abeo
Quò tu me condemnaſti: vbi fama eſt eſſe viam,
Commune amãtibus remedium, vbi obliuionem [eſſe fama eſt]
Quam etiamſi totam ori admouens exhauriam,
Ne ſic quidem reſtinxero meum deſiderium. iam verò valere
Tuis veſtibulis denuntio. Scio quid futurum ſit:
Et roſa pulchra eſt, & tempus eam marcidam reddit:
Et viola pulchra eſt in vere, & ſtatim ſeneſcit:
Candidum eſt lilium, tabeſcit verò quum decidit:
Et nix candida eſt, & liquitur quum concreuerit:
Et forma puerilis pulchra eſt, ſed breui tẽpore viuit:
Veniet tempus illud quum & tu amabis,
Quum cor exuſtus amarè flebis.
Sed tu puer ſaltem hoc vltimum mihi gratum facito:
Quando egreſſus ſuſpenſum in foribus
Hiſce tuis videris, ne me miſerum prætereas,
Sed conſiſte, & aliquantulum lacrymare: vbi autem libaueris lacrymam,
Solue à laqueo me, & circumda à membris tuis
Veſtimenta, & tege me: & poſtremùm me oſculare:
Saltem mortuo gratificare labris tuis: ne me metuas.

Non

Οὐ δύναμαι ζῆν, ἐγὼ διαλλάξας με φυλάσσε.
Χῶμα δέ μοι κοίλανον, ὅ μευ κρύψει τὸν ἔρωτα·
Κἂν ἀπίῃς, τόδε μοι τρὶς ἐπάϋσον, ὦ φίλε κεῖσαι.
Ἢν δέ γε λῇς, καὶ τοῦτο, καλός δέ μοι ὤλεθ' ἑταῖρος·
Γράψον καὶ τόδε γράμμα, τό σοι τοίχοισι χαράξω,
Τοῦτον Ἔρως ἔκτεινεν, ὁδοιπόρε· μὴ παροδεύσῃς,
Ἀλλὰ στὰς τόδε λέξον, Ἀπηνέα εἶχεν ἑταῖρον.
Ὣς δ' εἰπών, λίθον εἷλεν· ἐρεισάμενος δ' ὅτι τοίχῳ
Ἄχρι μέσων οὐδῶν φοβερὸν λίθον, ἧπτεν ἀπ' αὐτῶ
Ταὶ λεπταὶ χοινίδα· βρόχον δ' ἔμβαλλε τραχήλῳ.
Ταὶ ἕδραν δ' ἐκύλισεν ὑπ' ἐκ ποδός, ἠδ' ἐκρεμάσθη
Νεκρός. ὁ δ' αὖτ' ὤιξε θύρας, καὶ τὸν νεκρὸν εἶδεν
Αὐλᾶς ἐξ ἰδίας ἠρτημένον· οὐδ' ἐτυλίχθη
Ταὶ ψυχαὶ, οὐ κλαῦσε νέον φόνον· ἀλλ' ὅτι νεκρῷ
Εἵματα πάντ' ἐμίανεν ἐραστικά. βαῖνε δ' ἐπ' ἄθλον
Γυμνασίων, καὶ τῆλε φίλων ἐπεμαίετο λουτρῶν.
Καὶ ποτὶ τὴν θεὸν ἦνθε τὸν ὕβρισε· λαΐνεας δὲ
Ἵστατ' ἀπὸ κρηπῖδος Ἔρως, ὑδάτων ἐφύπερθεν.
Ἅλατο καὶ τὤγαλμα, κακὸν δ' ἔκτεινεν ἔφαβον.
Αἷμα δ' ἐφοινίχθη· παιδὸς δ' ἐπινάχετο φωνά,
Χαίρετε τοὶ φιλέοντες· ὁ γὰρ μισῶν ἐφονεύθη.
Στέργετε δ' ὕμμες ἄτας· ὁ γὰρ θεὸς οἶδε δικάζειν.

ARG.

Non poſſum reuiuiſcere, etſi mutatus me oſculaberis.
Tumulū verò mihi excauato, qui meum tegat amorē:
Quúmque diſcedes, tunc ter mihi ſic acclama, O amice iaces.
Si voles, & hoc adde, Bonus mihi periit ſodalis:
Scribe & hāc inſcriptionē, quā tibi verſibus exarabo,
Hunc amor occidit, viator, ne tranſeas,
Sed conſiſtens hoc dicito, Immitem habuit ſocium.
Sic loquutus, accepit lapidem: & eum erigens ad parietem
Vſq; ad medium limē ſæuum lapidē, alligauit ex illo
Exilem funiculum: laqueúmque iniecit collo,
Et ſedile [lapidem illum] deuoluit à pedibus, atque pependit [vidit
Mortuus. Ille autem ipſe aperuit fores, & mortuum
Ex atrio ſuo ſuſpenſum: neque delinitus eſt
Animo, nec defleuit recentē interitum, ſed ī mortuo
Veſtimenta omnia polluit puerilia: iuítq; ad certamē
Athletarum, & procul grata requirebat lauacra.
Et ad deum venit quem læſerat: nam lapidea
Stabat à baſi Cupido [eminens] ſupra aquas.
Exiliit ſimulacrū, & improbum occidit adoleſcentē.
Fluxit ſanguis purpureus; pueri autem ſupernatabat vox,
Valete amantes: nam qui oderat interfectus eſt.
Vos verò amicos diligite: deus enim nouit iudicare.

ARGVMENTVM

Commemorat ſiue Theocrit⁹, ſiue Moſchus, aut Bion (nam quidam horum duorum alterum eſſe potius eius autorem putarunt) quomodo Hercules puer, decem tantùm natus menſes, duos immani magnitudine dracones nocturno tempore, vt ipſum interficerent, immiſſos à Iunone, manibus eliſerit ac lacerauerit. Deinde vaticinium Teireſiæ refertur. Sequitur poſtea pulchra diſtributio, quibus præceptorib⁹ Hercules, quáque in arte vſus fuerit. Ait Linum illi præceptorem in literarum ac doctrinæ ſtudiis fuiſſe: ab Eumolpo verò muſicam ipſum didiciſſe: ab aliis porro belli artes & rei militaris ſcientiam. Pars vltima, qua vitæ ac victus ratio exponitur, intercidit. Mancum itaque ſeu mutilum hoc Idyllium fine præciſo, habemus: ſicut & ſequenti Idyllio caput ſeu initium deeſt. Eſt verò

ἩΡΑΚΛΙΣΚΟΣ,

Εἰδύλλιον κδ'.

Ἡρακλέα δεκάμηνον ἐόντα ποχ' ἁ Μιδεᾶτις
Ἀλκμήνα, καὶ νυκτὶ νεώτερον Ἰφικλῆα,
Ἀμφοτέρους λούσασα καὶ ἐμπλήσασα γάλακτος,
Χαλκείαν κατέθηκεν ἐς ἀσπίδα, τὰν Πτερελάου
Ἀμφιτρύων καλὸν ὅπλον ἀπεσκύλευσε πεσόντος.

Ἁπτομένα

XXIIII Idyllii.

eſt. Eſt verò in primis illuſtris ac venuſta in principio huius Idyllii imago, quum Alcmena pueros, Herculem atque Iphiclum, in ſcuto æreo, quod hoſti occiſo maritus ademerat, ponit, ſcutúmque, ceu cunas, mouet: & precationem addit, vt pueri ſuauiter dormiant. Dulcis hic eſt ſcuti vſus, & iucundus poſt res bello geſtas finis, pacata educatio ſobolis. Eſt verò imago eorum qui futuri ſint præſtantes viri, & magni bellatores: quum etiam infantes in armis cubuerint, & inter arma prima vitæ exordia ſumpſerint. Eo autem quòd Hercules, decem menſium puer, dracones elidit, ſignificatur, maturè eminere eam quæ futura ſit eximia virtus: iuxta veteris verſiculi ſententiam,

Αὐτίκα μὲν φυτὰ δῆλα, ἃ μέλλει κάρπιμ' ἔσεσθαι.

PARVVS HERCVLES,

Idyllium vigeſimumquartum.

Herculem, quum iam decem menſes natus eſſet, quondam Mideatis
Alcmena, & nocte [vna] iuniorem Iphiclum,
Quum ambos lauiſſet & lacte repleuiſſet,
Poſuit ſuper ſcutum æreum, quod Pterelæ
Amphitryon pulchram armaturam ademerat interfecto.

Α᾽πτομένα δὲ γυνὰ κεφαλᾶς μυθήσατο παίδων,
Εὕδετ᾽ ἐμὰ βρέφεα γλυκερὸν καὶ ἐγέρσιμον ὕπνον,
Εὕδετ᾽ ἐμὰ ψυχά, δύ᾽ ἀδελφεώ, εὔσοα τέκνα,
Ὄλβιοι εὐνάζοισθε καὶ ὄλβιοι ἀῶ ἵκοισθε.
Ὣς φαμένα δίνασε σάκος μέγα· τὼς δ᾽ ἔλαβ᾽ ὕπνος·
Ἆμος δὲ στρέφεται μεσονύκτιον ἐς δύσιν ἄρκτος
Ὠρίωνα κατ᾽ αὐτόν, ὁ δ᾽ ἀμφαίνει μέγαν ὦμον·
Τᾆμος ἄρ᾽ αἰνὰ πέλωρα δύω πολυμήχανος Ἥρη
Κυανέαις φρίσσοντας ὑπὸ σπείραισι δράκοντας
Ὦρσεν ἐπὶ πλατὺν οὐδόν, ὅθι σταθμὰ κοῖλα θυράων
Οἴκου· ἀπειλήσασα φαγεῖν βρέφος Ἡρακλῆα.
Τὼ δ᾽ ἐξειλυσθέντες ἐπὶ χθονὶ γαστέρας ἄμφω
Αἱμοβόρους ἐκύλιον· ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν δὲ κακὸν πῦρ
Ἐρχομένοις λάμπεσκε, βαρὺν δ᾽ ἐξέπτυον ἰόν.
Ἀλλ᾽ ὅτε δὴ παίδων λιχμώμενοι ἐγγύθεν ἦλθον,
Καὶ τότ᾽ ἄρ᾽ ἐξέγροντο (Διὸς νοέοντος ἅπαντα)
Ἀλκμήνας φίλα τέκνα· φάος δ᾽ ἀνὰ οἶκον ἐτύχθη.
Ἤτοι γ᾽ εὐθὺς ἄυσεν, ὅπως κακὰ θηρί᾽ ἀνέγνω
Κοίλου ὑπὲρ σάκεος, καὶ ἀναιδέας εἶδεν ὀδόντας
Ἰφικλέης· οὔλαν δὲ ποσὶν διελάκτισε χλαῖναν,
Φευγέμεν ὁρμαίνων· ὁ δ᾽ ἐναντίος εἴχετο χερσὶν
Ἡρακλέης, ἄμφω δὲ βαρεῖ ἐνεδήσατο δεσμῷ,
Δραξάμενος φάρυγος, τόθι φάρμακα λυγρὰ τέτυκται
Οὐλομένοις ὀφίεσσι, τὰ καὶ θεοὶ ἐχθαίροντι.
Τὼ δ᾽ αὖτε σπείρησιν ἑλισσέσθην περὶ παῖδα
Ὀψίγονον, γαλαθηνόν, ὑπὸ τροφῷ αἰὲν ἄδακρυν.

Tangens verò mulier puerorum capita ſic dixit,
Dormite pueri mei dulcem & excitabilem ſomnum,
Dormite animi mei, fratres duo, incolumes liberi,
Felices dormiatis, & felices ad auroram perueniatis.
Sic locuta, mouit ſcutum grande: illos autem occupauit ſomnus:
Quum verò media nocte vrſa ad occaſum vertitur
Iuxta Orionẽ ipſum, ille autem latũ oſtendit humerũ:
Tunc horrẽda mõſtra duo Iuno multorũ machinatrix
Cæruleis horrentes ſpiris dracones
Immiſit ad latum limen, vbi ſunt poſtes caui ianuæ
Domus, minis inſtigans vt deuorarent infantem Herculem.
Illi verò prouoluti in terra, ventres ambo
Cruoriuoros voluebant: ab oculis verò mala flamma
Euntibus lucebat, noxiúmque expuebant venenum.
Verùm vbi iam prope pueros venerũt, ora lãbentes,
Tunc illi experrecti ſunt, (Ioue proſpiciente omnia)
Alcmenæ chari pueri: lux autem in domo extitit.
Et alter quidem ſtatim exclamauit, vbi malas beſtias ſenſit,
Cauum ſuper ſcutum, & obſcœnos vidit dentes
Iphiclus, mollémq; pedibus calcitrãdo diſiecit lænã,
Fugere cupiens: alter autem aduerſus prehendebat manibus
Hercules, ambóſque graui innexuit vinculo,
Comprimens iugulum, vbi mala venena ſunt,
Pernicioſis ſerpentibus, quos etiam dii oderunt.
Illi autem ſpiris voluebantur circum puerum,
Tardè genitum, lactentem ſub nutrice ſemper fletu abſtinentem.

Ἂψ δὲ πάλιν διέλυον ἐπεὶ μογέοιεν ἀχαί-
σθαι,
Δεσμοῦ ἀναγκαίου πειρώμενοι ἔκλυσιν εὑρεῖν.
Ἀλκμήνα δ᾽ ἐσάκουσε βοᾶς, καὶ ἐπέγρετο
πρᾶτα,
Ἄνσταθ᾽ Ἀμφιτρύων· ἐμὲ γὰρ δέος ἴσχει ὀκνηρόν.
Ἄνστα, μηδὲ πόδεσσι τεοῖς ὑπὸ σάνδαλα θείης.
Οὐκ ἀΐεις παίδων ὁ νεώτερος ὅσσον ἀϋτεῖ;
Οὐ νοέεις ὅτι νυκτὸς ἀωρί που, οἱ δέ τε τοῖχοι
Πάντες ἀριφραδέες, καθαρᾶς ἅτερ ἠριγενείης;
Ἔστι τί μοι κατὰ δῶμα νεώτερον, ἔστι, φίλ᾽ ἀνδρῶν.
Ὣς φάθ᾽· ὁ δ᾽ ἐξ εὐνᾶς ἀλόχῳ κατέβαινε πιθήσας·
Δαιδάλεον δ᾽ ὥρμησε μετὰ ξίφος, ὅππ᾽ οἱ ὕπερθε
Κλιντῆρος κεδρίνου περὶ πασσάλῳ αἰὲν ἄωρτο.
Ἤτοι ὅγ᾽ ὠριγνᾶτο νεοκλώστου τελαμῶνος,
Κουφίζων ἑτέρα κολεόν, μέγα λώτινον ἔργον.
Ἀμφιλαφὴς δ᾽ ἄρα παστὰς ἐνεπλήσθη πάλιν ὄρφνης.
Δμῶας δὴ τότ᾽ ἄϋσεν ὕπνον βαρὺν ἐκφυσῶντας,
Οἴσετε πῦρ ὅτι θᾶσσον ἀπ᾽ ἐσχαρεῶνος ἑλόντες
Δμῶες ἐμοί, στιβαροὺς δὲ θυρᾶν ἀνακόψατ᾽ ὀχῆας.
Ἄνστατε δμῶες ταλασίφρονες. αὐτὸς ἀϋτεῖ.
Οἱ δ᾽ αἶψα προγένοντο λύχνοις ἅμα δαιομένοισι
Δμῶες· ἐνεπλήσθη δὲ δόμος σπεύδοντος ἑκάστου.
Ἤτοι ἄρ᾽ ὡς εἴδοντ᾽ ἐπιτίτθιον Ἡρακλῆα
Θῆρε δύω χείρεσσιν ἀπρὶξ ἁπαλαῖσιν ἔχοντα
Συμπλήγδην ἰάχησαν· ὁ δ᾽ ἐς πατέρ᾽ Ἀμφι-
τρύωνα
Ἑρπετὰ δεικανάασκεν· ἐπάλλετο δ᾽ ὑψόθι
χαίρων
Κουροσύνα· γελάσας δέ, πάρος κατέθηκε ποδοῖιν
Παιδὸς ἑοῦ θανάτῳ κεκαρωμένα δεινὰ πέλωρα.
Ἀλκμήνα μὲν ἔπειτα ποτὶ σφέτερον βάλε κόλπον

Ξηρὸν

Mox verò rurſum [ſpiras] ſoluerunt quum fatiſcerēt
ſpinis [dorſi]
Vinculi violenti conantes ſolutionem inuenire.
Alcmena autem audiuit clamorem, & expergefacta
eſt prima,
Surge Amphitryo: me enim metus tenet formidolo-
Surge, neque pedibus tuis ſandala ſubiicias. [ſus:
Non audis filiorum minor natu quantum clamat?
Non ſentis quòd nocte intempeſta adhuc hi parietes
Omnes conſpicui, quum nondum ſit clara aurora?
Aliquid mihi noui eſt in domo, eſt, chare vir.
Sic ait: ille verò è lecto deſcendit, coniugi obtēperās:
Arte fabricatū ad enſem properabat, qui illi ad caput
Lecti cedrini à clauo ſem per ſuſpenſus erat.
Petebat récens contextum lorum,
Leuans altera manu vaginam, magnum è loto opus.
Amplus autem thalamus rurſum caligine repletus eſt:
Tunc famulos vocauit, grauem ſomnum efflantes,
Afferte quamcelerrimè ignem è foco arreptum,
Famuli mei, & firma ianuarum reſcindite repagula:
Surgite famuli operum patientes. Sic ipſe clamabat:
Illi verò ſtatim aderant vnà cum lychnis ardentibus
Famuli: & dom⁹ repleta eſt, quū feſtinaret vnuſquiſq;.
Hi ſanè vt viderunt Herculem paruulum
Monſtra duo tenaciter manibus prementem
Conſtrictim, exclamauerūt: ille verò ad patrem Am-
phitryonem
Serpentes [comprehenſos] porrigebat: & altè exilie-
[bat gaudens
Pueriliter: cúmque riſu ad pedes abiecit
Patris ſui morte grauata horrenda monſtra.
Alcmena deinde in ſuum coniecit gremium

Ξηρὸν ὑπαὶ δείους ἀκράχολον Ἰφικλῆα·
Ἀμφιτρύων δὲ τὸν ἄλλον ὑπ' ἀμνείαν θέτο χλαῖναν.
Παῖδα· πάλιν δ' ἐς λέκτρον ἰὼν ἐμνάσατο κοίτου.
Ὄρνιθες τρίτον ἄρτι τὸν ἔσχατον ὄρθρον ἄειδον,
Τειρεσίαν τόκα μάντιν, ἀλαθέα πάντα λέγοντα,
Ἀλκμήνα καλέσασα, χρέος κατέλεξε νεοχμὸν,
Καί νιν ὑποκρίνεσθαι ὅπως τελέεσθαι ἔμελλεν
Ἠνώγει, Μηδ' εἴτι θεοὶ νοέοντι πονηρὸν,
Αἰδόμενος ἐμὲ κρύπτε. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν ἀλύξαι
Ἀνθρώποις ὅ,τι μοῖρα κατὰ κλωστῆρος ἐπείγει,
Μάντι Εὐηρείδα, μάλα σε φρονέοντα διδάσκω.
Τὼς ἔλεγεν βασίλεια· ὁ δ' ἀνταμείβετο τοίως,
Θάρσει ἀριστοτόκεια γύναι, Περσήιον αἷμα.
Ναὶ γὰρ ἐμὸν γλυκὺ φέγγος ἀποιχόμενον πάλαι ὄσσων,
Πολλαὶ Ἀχαιϊάδων μαλακὸν περὶ γούνατι νάμα
Χειρὶ καταστρέψοντι, ἀκρέσπερον ἀείδοισαι
Ἀλκμήναν ὀνομαστί· σέβας δ' ἔσῃ Ἀργείαισι.
Τοῖος ἀνὴρ ὅδε μέλλει ἐς οὐρανὸν ἄστρα φέροντα
Ἀμβαίνειν, τεὸς υἱὸς, ἀπὸ στέρνων πλατὺς ἥρως,
Οὗ καὶ θηρία πάντα καὶ ἀνέρες ἥσσονες ἄλλοι.
Δώδεκά οἱ τελέσαντι πεπρωμένον ἐν Διὸς οἰκεῖν
Μόχθους· θνατὰ δὲ πάντα πυρὰ Τραχίνιος ἑξεῖ.
Γαμβρὸς δ' ἀθανάτων κεκλήσεται, οἳ τάδ' ἐπῶρσαν
Κνώδαλα φωλεύοντα βρέφος διαδηλήσασθαι.
Ἔσται δὴ τοῦτ' ἆμαρ ὁπηνίκα νεβρὸν ἐν εὐνᾷ
Καρχαρόδων σίνεσθαι ἰδὼν λύκος οὐκ ἐθελήσει.
Ἀλλὰ γύναι πῦρ μέν τοι ὑπὸ σποδῷ εὔτυκον ἔστω,
Κάγκανα δ' ἀσπαλάθου ξύλ' ἑτοιμάσατ', ἢ παλιούρου,
Ἢ βά-

Exanimatum metu bilioſum Iphiclum:
Amphitryo verò alterum ſub agninam poſuit læнам
Puerum:& iterum ad lectum rediit vt dormiret.
Galli tertium iam vltimum diluculũ cantu indicabãt,
Tunc Teireſiam vatem, vera omnia dicentem,
Alcmena quum vocaſſet, caſum expoſuit nouum,
Et ipſum reſpondere quid euenturum eſſet
Iuſſit: &, Ne, ſiquid [inquit] dii aduerſi cogitant,
Reuueritus me celes. non enim effugere poſſunt
Homines id quod parca per fila ſua vrget:
Vates Eueride [fili Eueræ] admodum ſapientem te doceo.
Sic locuta eſt regina: ille autem taliter reſpondit,
Bonum animum habe, præſtantiſſimæ prolis parens, nata ex ſanguine Perſei:
Per meũ dulce lumẽ quod olĩ ab oculis meis receſſit,
Multæ Achaiades molle inter genua ſtamen
Manibus verſabũt, extremo veſpere cantu celebrãtes
Alcmenã nominatim, & reuerẽter colẽt te mulieres
Talis hic vir in aſtriferum cœlum [Argiuæ.
Aſcenſurus eſt filius tuus, lato pectore heros,
A quo & beluæ omnes & alii viri ſuperabuntur.
Cui fato decretum eſt vt in domo Iouis habitet, vbi duodecim exantlauerit
Labores: omnia autẽ mortalia capiet pyra Trachinia.
Gener autem deorum immortaliũ vocabitur, qui hæc excitarunt
Monſtra ſpeluncis occultata vt puerum interimerẽt.
Tempus erit illud quando hinnulum in ſuo lecto
Serratis dentibus lupus videns lædere non volet.
Verùm domina, vide vt ignis tibi ſub cinere paratus
Et ligna arida aſpalathi inſtruite, vel paliuri, [ſit,

Ἢ βάτῳ, ἢ ἀνέμῳ δεδονημένον αὖον ἄχερδον·
Καῖε δὲ τώδ' ἀγρίῃσιν ἐπὶ σχίζῃσι δρά-
κοντε
Νυκτὶ μέσᾳ, ὅκα παῖδα κανῆν τεὸν ἤθελον αὐτοί.
Ἦρι δὲ, συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις,
Ῥιψάτω εὖ μάλα πᾶσαν ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα,
Ῥωγάδας ἐς πέτρας, ὑπὲρ οὖρον· ἂψ δὲ νέεσθαι
Ἄστρεπτος· καθαρῷ δὲ πυρώσατε δῶμα θεείῳ
Πρᾶτον, ἔπειτα δ' ἅλεσσι μεμιγμένον (ὡς νενόμισται)
Θαλλῷ ἐπιῤῥαίνειν ἐστεμμένον ἀβλαβὲς ὕδωρ.
Ζηνὶ δ' ἐπιῤῥέξαι καθυπερτέρῳ ἄρσενα χοῖρον,
Δυσμενέων αἰεὶ καθυπέρτεροι ὡς τελέθοιτε.
Φῆ, καὶ ἐρωήσας ἐλεφάντινον ᾤχετο δίφρον
Τειρεσίας, πολλοῖσι βαρύς περ ἐὼν ἐνιαυτοῖς.
Ἡρακλέης δ' ὑπὸ ματρὶ, νέον φυτὸν ὡς ἐν
ἀλωᾷ
Ἐτρέφετ', Ἀργείου κεκλημένος Ἀμφιτρύωνος.
Γράμματα μὲν τὸν παῖδα γέρων Λίνος ἐξεδίδαξεν,
Υἱὸς Ἀπόλλωνος, μελεδωνεὺς, ἄγρυπνος ἥρως·
Τόξον δ' ἐντανύσαι καὶ ἐπίσκοπον εἶναι ὀϊστῶν,
Εὔρυτος, ἐκ πατέρων μεγάλαις ἀφνειὸς ἀρούραις.
Αὐτὰρ ἀοιδὸν ἔθηκε καὶ ἄμφω χεῖρας ἔπλαξε
Πυξίνᾳ ἐν φόρμιγγι Φιλαμμονίδας Εὔμολπος.
Ὅσσα δ' ἀπὸ σκελέων ἑδροστρόφοι Ἀργόθεν
ἄνδρες
Ἀλλήλους σφάλλοντι παλαίσμασιν, ὅσσα τε πύκται
Δεινοὶ ἐν ἱμάντεσσιν, ἅ τ' εἰς γαῖαν προπεσόντες
Πυγμάχοι ἐξεύροντο παλαίσματα σύμφορα τέχνᾳ,
Πάντ' ἔμαθ' Ἑρμείαο διδασκόμενος παρὰ παιδὶ
Ἁρπαλύκῳ Φανοτῆϊ· τὸν οὐδ' ἂν τηλόθι λεύσσων
Θαρσαλέως τις ἔμεινεν ἀεθλεύοντ' ἐν ἀγῶνι·
Τοῖον ἐπισκύνιον βλοσυρῷ ἐπέκειτο προσώπῳ.

Ἵππως

Vel rubi, vel vẽto agitatũ aridũ acherdũ[ſpinæ gen*]
Et combure ſuper ſylueſtribus hiſce lignis ſectis hos dracones, [volebant.
Media nocte, quo tẽpore puerum tuum occidere ipſi
Sub aurorã autẽ aliqua ex ancillis collectum cinerem
Proiiciat bene omnem, ad fluuium ferens,
In petras abruptas, atque in ventum: ſtatímq; redeat,
Nõ reſpectãs: & puro ſuffite[luſtrate]domũ ſulphu-
Primùm: deinde ſale mixtã(iuxta ritum) [re
Ramo virenti oliuæ coronatam inſpergite purã aquã.
Ioui autem mactate ſupremo maſculum porcum,
Hoſtes ſemper veſtros vt ſuperetis.
Dixit, & recedens ad eburneum currum abiit
Tireſias, etſi multis annis grauis erat.
Hercules verò apud matrem, ſicut tenera planta in viridario,
Alebatur, Argiui [filius] dictus Amphitryonis.
Literas quidem puerum iam ſenex docuit Linus,
Apollinis filius, diligens, vigil heros: [torem.
Arcum autem tendere, & certum eſſe ſagitta iacula-
Eurytus [docuit] à patre amplos agros poſſidens.
Sed cantorem eum fecit, & ambas manus formauit
In buxea cithara Philammonides Eumolpus.
Quomodo verò à cruribus clunes verſantes[agiliter] ex Argo viri [giles
Seſe mutuò ſupplantant luctando, & quomodo pu.
Sæui cæſtibus, & quæ in terram ruentes
Luctatores inuenerunt certamina idonea arti,
Omnia hæc didicit edoctus à filio Mercurii [ctum
Harpalyco Phanopeo: cuius ne procul quidẽ cõſpe-
Facilè quis ſuſtinuit pugnantis in certamine:
Tale ſupercilium terribili incumbebat faciei.

Ἵππους δ' ἐξελάσασθαι ὑφ' ἅρματι, καὶ περὶ νύσσαν
Ἀσφαλέως κάμπτοντα τροχῷ σύριγγα φυ-
λάξαι,
Ἀμφιτρύων ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἐδίδασκεν
Αὐτὸς· ἐπεὶ μάλα πολλὰ θοῶν ἐξήρατ' ἀγώ-
νων
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ κειμήλια· καί οἱ ἀαγεῖς
Δίφροι ἐφ' ὧν ἐπέβαινε, χρόνῳ διέλυσαν ἱμάν-
τας.
Δούρατι δὲ προβολαίῳ, ὑπ' ἀσπίδι νῶτον ἔχοντα,
Ἀνδρὸς ὀρέξασθαι, ξιφέων τ' ἀνέχεσθαι ἀμυχμόν·
Κοσμῆσαί τε φάλαγγα, λόχον τ' ἀναμετρήσασθαι
Δυσμενέων ἐπιόντα, καὶ ἱππήεσσι κελεῦσαι,
Κάστωρ ἱππελάδας ἔδαεν, φυγὰς Ἄργεος ἐλθών,
Ὁππόκα κλᾶρον ἅπαντα καὶ οἰνόπεδον μέγα Τυδεὺς
Ναῖε, παρ' Ἀδρήστοιο λαβὼν ἱππήλατον Ἄργος.
Κάστορι δ' οὔτις ὁμοῖος ἐν ἀμιθέοις πολεμιστὴς
Ἄλλος ἔην, πρὶν γῆρας ἀποτρίψαι νεότητα.
Ὧδε μὲν Ἡρακλῆα φίλα παιδεύσατο μάτηρ.
Εὐνὰ δ' ἦς τῷ παιδὶ τετυγμένα ἀγχόθι πατρὸς,
Δέρμα λεόντειον, μάλα οἱ κεχαρισμένον αὐτῷ·
Δεῖπνον δὲ, κρέα τ' ὀπτὰ, καὶ ἐν κανέῳ μέγας ἄρτος
Δωρικός· ἀσφαλέως κε φυτοσκάφον ἄνδρα κορέσσαι·
Αὐτὰρ ἐπ' ἄματι τυννὸν ἄνευ πυρὸς αἴνυτο δόρπον·
Εἵματα δ' οὐκ ἀσκητὰ μέσας ὑπὲρ ἕννυτο
κνήμας.

ARG.

Porro equos ad currũ iunctos educere,& circa metã
Tutò flectendo, in rotis modiolos axium, ne frangantur,tueri, [docuit
Amphytrio filium ſuum, bene conſultũ illi cupiens,
Ipſe: quoniam valdè multa ex velocibus reportauit certaminibus [infracti
In equeſtri Argo repoſita pretioſa munera: & ei
Currus quibus vehebatur, præ vetuſtate lora ſoluta habebant.
At quomodo haſta directa,tergo ſub ſcutũ occultato
Virum peteret,& gladiorum vulnera ſuſtineret,
Inſtruerétque aciem, atque inſidias diſponeret,
Hoſtes aggrediens,& equites hortaretur,
Caſtor eques docuit,quũ profugus ex Argo veniſſet,
Quo tẽpore totum regnum & vineã magnã Tydeus
Tenebat,equeſtri Argo ab Adraſto accepto.
Caſtori autem nullus ſimilis inter heroas bellator
Alius erat,priuſquã ſenium excuſſiſſet iuuentam.
Sic quidem Herculem chara edocuit mater.
Thorus autẽ erat puero extruct⁹ propè patris thorũ,
Exuuium leonis valdè gratum illi.
Cœna autẽ, carnes aſſatæ, & grandis è caniſtro panis
Doric⁹, qui facilè etiã foſſorẽ plãtarũ ſatiare poſſet,
Verùm de die exilem, abſque igni,ſumebat cœnam:
Veſtes autem non elaboratas induebat ſuper mediã ſuram.

XXV.

Deeſt finis huius Idyllii, & ſequentis initium.

ARGVMENTVM

Hercules venit in Elidem: & quum Augiam regem quæreret, in ſenem quendam paſtorem Augiæ primùm incidit: ab eo ad regem, qui rus ex vrbe ad inſpiciendà armenta cum filio Phyleo expatiatus fuerat, deducitur. Inde in vrbem vnà eunt Hercules & Phyleus: & orto

ΗΡΑΚΛΗΣ ΛΕΟΝΤΟΦΟΝΟΣ,

ἢ κατά τινα ἀντίγραφα, Αὐγείου κλῆρος.

Εἰδύλλιον κέ.

ΤΟΝ δ' ὁ γέρων προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ,
Παυσάμενος ἔργοιο τό οἱ μετὰ χερσὶν ἔκειτο,
Ἔκ τοι ξεῖνε πρόφρων μυθήσομαι ὅσσ' ἐρεείνεις,
Ἑρμέω ἁζόμενος δεινὴν ὄπιν εἰνοδίοιο.
Τὸν γὰρ φασὶ μέγιστον ἐπουρανίων κεχολῶσθαι
Εἴ κεν ὁδοῦ ζαχρεῖον ἀνήνηταί τις ὁδίτην.
Ποῖμναι μὲν βασιλῆος ἐΰτριχες Αὐγείαο,
Οὐ πᾶσαι βόσκονται ἴαν βόσιν, οὐδ' ἕνα χῶρον·
Ἀλλ' αἱ μέν ῥα νάοντος ἐπ' ὄχθαις ἀμφ' Ἐλισσοῦντος,
Αἱ δ' ἱερὸν θείοιο παρὰ ῥόον Ἀλφειοῖο,
Αἱ δ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυβότρυος· αἱ δὲ καὶ ὧδε.
Χωρὶς δὲ σηκοί σφι τετυγμένοι εἰσὶν ἑκάστοις·
Αὐτὰρ βουκολίοισι περιπλήθουσί περ ἔμπης

Πάντεσσιν

vigeſimiquinti Idyllii.

& orto inter eos in itinere (vt fit) ſermone, dũ Phyleus immane exuuium leonis, quo Hercules tectus erat, miratur, & vnde illi hæc pellis ſit, quærit: Hercules, quomodo à ſe leo Nemeæus interfectus ſit, commemorat. Hæc ſumma eſt Idyllii, cuius initium deeſt.

HERCVLES LEONIS interfector, vel, Augiæ opulentia.

Idyllium XXV.

Hic ſenex dicebat boum paſtor,
Intermittens opus quod illi in manibus erat,
Lubens tibi hoſpes quod quæris dicam,
Mercurii hoſpitalem reuerentiam veritus, in viis conſecrati:
Hunc enim cœlicolarum maximè aiunt iraſci
Siquis via indigentem auerſetur viatorem.
Greges quidem lanigeri [ſunt] regis Augiæ,
Neque omnes in iiſdem paſcuis, aut eodem in loco paſcuntur:
Namque alii ad & circum ripas fluentis Eliſuntis,
Alii ad ſacra fluenta diuini Alphei,
Alii ad Buprasium vitiferum: alii & hîc.
Separati illis [gregibꝰ] & ſtabula extructa ſunt ſingu-[lis:
Et armentis quãuis valdè multis, tamen

Omnibus

Πάντεσσιν νομοὶ ὧδε τεθηλότες αἰὲν ἔασι,
Μηνίου ἂν μέγα τῖφος. ἐπεὶ μελιηδέα ποίην
Λειμῶνές τε φέρουσιν ὑπόδροσοι εἱαμεναί τε
Εἰς ἄλις, ἥ ῥα βόεσσι μένος κεραῇσιν ἀέξει.
Αὖλις δέ σφισιν ἥδε τεῆς ἐπιδέξια χειρὸς
Φαίνεται εὖ μάλα πᾶσα πέρην ποταμοῖο ῥέοντος,
Κείνῃ ὅθι πλατάνιστοι ἐπηεταναὶ πεφύασι,
Χλωρή τ' ἀγριέλαιος, Ἀπόλλωνος νομίοιο
Ἱερὸν ἁγνὸν, ξεῖνε, τελειοτάτοιο θεοῖο·
Εὐθὺς δὲ σταθμοὶ περιμήκεες ἀγροιώταις
Δέδμηνθ', οἳ βασιλῆϊ πολὺν καὶ ἀθέσφατον ὄλβον
Ῥυόμεθ' ἐνδυκέως, τριπόλοις σπόρον ἐν νειοῖσιν
Ἔσθ' ὅτε βάλλοντες καὶ τετραπόλοισιν ὁμοίως.
Οὔρους μὴν ἴσασι φυτοσκάφοι, οἱ πολυεργοὶ
Ἐς ληνοὺς ἱκνεῦνται, ἐπὴν θέρος ὥριον ἔλθῃ.
Πᾶν γὰρ δὴ πεδίον τόδ', ἐΰφρονος Αὐγείαο,
Πυροφόροι τε γύαι, καὶ ἀλωαὶ δενδρήεσσαι,
Μέχρι πρὸς ἐσχατιὰς πολυπίδακος Ἀκρω-
ρείης·
Ἃς ἡμεῖς ἔργοισιν ἐποιχόμεθα πρόπαν ἦμαρ,
Ἣ δίκη οἰκήων οἷσιν βίος ἔπλετ' ἐπ' ἀγροῖς.
Ἀλλὰ σύ πέρ μοι ἔνισπε, (τό τοι καὶ κέρδιον αὐτῷ
Ἔσσεται) ὅτινος ὧδε κεχρημένος εἰλήλουθας.
Ἤ τοι Αὐγείην ἢ καὶ δμώων τινὰ κείνου
Δίζεαι, οἵ οἱ ἔασιν. ἐγὼ δέ κέ τοι σάφα εἰδὼς
Πάντα μάλ' ἐξείποιμ'. ἐπεὶ οὔ σέ γε φημὶ κακῶν ἐξ
Ἔμμεναι, οὐδὲ κακοῖσιν ἐοικότα φύμεναι αὐτὸν,
Οἷόν τοι μέγα εἶδος ἐπιπρέπει· ἦ ῥά νυ παῖδες
Ἀθανάτων τοιοίδε μετὰ θνητοῖσιν ἔασι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Διὸς ἄλκιμος υἱὸς,
Ναὶ γέρον Αὐγείην ἐθέλοιμί κεν ἀρχὸν Ἐπειῶν
Εἰσιδέειν· τοῦ γάρ με καὶ ἤγαγεν ἐνθάδε χρειώ.

Εἰ δ'

Omnibus paſcua hîc virentia ſemper ſunt,
Circa loca paluſtria Meneii. nam dulces herbas
Prata ferunt roſcida,& loca irrigua
Abundè,quæ cornutis bobus robur augent.
Stabulum iliorum hoc ad dexteram tuam manum
Apparet,totum trans fluentem amnem,
Illic vbi platani perennes natæ ſunt,
Viridiſque oleaſter,Apollinis à paſtoribus culti
Sacellum inuiolabile,ô hoſpes, ſummi dei:
Mox & ſtabula valdè ſpatioſa agricolis
AEdificata ſunt,qui regi multas & immenſas opes
Acquirimus iuſtè, ter ſubactis ſementem noualibus
Interdum iniicientes,& quater aratis ſimiliter.
Limites norunt plantarũ foſſores,qui multũ laborioſi
Ad torcularia veniunt,quum æſtas tẽpeſtiua venit.
Nam omnes hi campi ſunt læti Augiæ,
Iugera frumentifera,& horti arboribus conſiti,
Vſque ad extrema montium iuga,vbi multæ ſunt fontium ſcaturigines.
Ad quæ loca nos opus facientes cõmeamus toto die,
Sicut decet famulos,quibus vita ruri peragitur.
Sed tu mihi dic (quod & tibi ipſi vtilius
Erit)cuius indigens huc veneris.
Númnam Augiam, aut aliquem famulorum illius
Quæris,qui ei ſunt? ego autem qui ſcio, tibi certò
Omnia dicere poſſũ. neq; enim te ex malis natũ reor
Eſſe,neque ipſum malis ſimilem,
Talis in te præſtans forma eminet : certè deorum
Filii tales inter homines ſunt.
Huic reſpondens dixit fortis filius Iouis,
Certè ſenex,Augiam velim Epiorum principem
Videre. eius enim me huc adduxit indigentia.

Εἰ δ' ὁ μὲν ἄρ κατ' ἄστυ μένει παρὰ οἷσι πολίταις,
Δήμου κηδόμενος, διά τε κρίνουσι θέμιστας,
Δαίμον δή τινα τῶνδε σύ μοι φράσον ἡγεμονεῦσαι,
Ὅστις ἐπ' ἀγρῶν τῶνδε γεραίτερος αἰσυμνήτης,
Ὧ κε τὸ μὲν κ' εἴποιμι, τὸ δ' ἐκ φαμένοιο πυθοίμην.
Ἄλλου δ' ἄλλον ἔθηκε θεὸς γ' ἐπιδευέα φωτῶν.
Τὸν δ' ὁ γέρων ἐξαῦτις ἀμείβετο δῖος ἀγρώτης,
Ἀθανάτων ὦ ξεῖνε φραδῇ τινὸς ἐνθάδ' ἱκάνεις.
Ὥς τοι πᾶν ὃ θέλεις αἶψα χρέος ἐκτετέλεσται.
Ὧδε γὰρ Αὐγείης υἱὸς φίλος Ἠελίοιο,
Σφωιτέρῳ σὺν παιδὶ, βίῃ Φυλῆος ἀγαυοῦ,
Χθιζὸς γ' εἰλήλουθεν ἀπ' ἄστεος, ἤμασι πολλοῖς
Κτῆσιν ἐποψόμενος ἥ οἱ νήριθμος ἐπ' ἀγρῶν·
Ὥς που καὶ βασιλεῦσιν ἐείδεται ἐν φρεσὶν ᾗσιν
Αὐτοῖς κηδομένοισι σαώτερος ἔμμεναι οἶκος.
Ἀλλ' ἴομεν μάλα πρός μιν· ἐγὼ δέ τοι ἡγεμονεύσω
Αὔλιν ἐς ἡμετέρην, ἵνα κεν τέτμοιμεν ἄνακτα.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖτο· νόῳ δ' ὅγε πολλὰ μενοίνα,
Δέρμα τε θηρὸς ὁρῶν χειροπληθῆ τε κορύνην,
Ὁππόθεν ὁ ξεῖνος· μέμονεν δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ἂψ δ' ὄκνῳ ποτὶ χεῖλος ἐλάμβανε μῦθον ἰόντα,
Μή τι οἱ οὐ κατὰ καιρὸν ἔπος ποτιμυθήσαιτο
Σπερχομένῳ· χαλεπὸν δ' ἑτέρου νόον ἴδμεναι ἀνδρός.
Τοὺς δὲ κύνες προσιόντας ἀπόπροθεν αἶψ' ἐνόησαν,
Ἀμφότερον, ὀδμῇ τε χροὸς, δούπῳ τε ποδοῖιν.
Θεσπέσιον δ' ὑλάοντες ἐπέδραμον ἄλλοθεν ἄλλος
Ἀμφιτρυωνιάδῃ Ἡρακλεῖ· τὸν δὲ γέροντα
Ἀχρεῖον κλάζοντες ἐσαίνεον ἑτέρωθεν.

Qui ſi in vrbe verſatur apud ſuos ciues,
Plebem curans, atque ius dicens,
Ex his famulis iube aliquem mihi ducem eſſe,
Qui ruri hic ſenior & præfectus eſt,
Cui exponere aliquid poſſim, aliquid ex ipſo loquẽ-
te audire.
Nam deus alium aliarum rerum indigentẽ fecit.
Huic ſenex viciſſim reſpõdit, inclytus agricola,
Alicui⁹ ex diis ĩmortalib⁹ cõſilio huc veniſti hoſpes.
Nam tibi omne negotiũ quod vis, ſtatim effectũ eſt.
Huc enim Augias charus Solis filius,
Vnà cum filio ſuo illuſtri Phyleo,
Heri venit ab vrbe, multis diebus
Inſpecturus opes, quæ illi innumerabiles ruri ſunt.
Sic aliquando & regibus videtur in animo ſuo
Quum ipſi curant, domus magis ſalua eſſe.
Sed eamus ad eum: egóque tibi dux ero
In ſtabulum noſtrum, vbi inueniemus regem.
Sic loquutus præibat: animo verò multa cogitabat,
Exuuium feræ videns, & grandem clauam, [rogare.
Vnde hic hoſpes veniret: cupiebat autẽ ipſum inter-
Rurſum verò præ metu intra labra ſermonem eun-
tem cohibebat,
Ne quod ei non opportunè verbum diceret
Properanti. Difficile autem eſt ſenſum alterius ho-
minis noſſe.
Hos accedentes procul canes ſtatim ſenſerunt,
Vtroq; modo, & ab odore corporis, & ſtrepitu pedũ.
Valdè autem latrantes incurrerunt aliunde alius
In Amphitryoniadem Herculem: ſed circa ſenem
Fruſtrà ſtrepentes, adblandiebantur ab altera parte.

Τοὺς μὲν ὅγ' ἐλάασκεν, ἀπὸ χθονὸς ὅσσον ἀείρων,
Φθογγέμεν αἶψ' ὀπίσω δειδίσσετο. τρηχὺ δὲ φωνῇ
Ἠπείλει μάλα πᾶσιν, ἐρητύσασκε δ' ὑλαγμοῦ·
Χαίρων ἐν φρεσὶν ᾗσιν ὅθ' οὕνεκεν αὖλιν ἔρυντο
Αὐτοῦ γ' οὐ παρεόντος· ἔπος δ' ὅγε τοῖον ἔειπεν,
Ὢ πόποι, οἷον τοῦτο θεοὶ ποίησαν ἄνακτες
Θηρίον ἀνθρώποισι μετέμμεναι· ὡς ἐπιμηθές.
Εἴ οἱ καὶ φρένες ὧδε νοήμονες ἔνδοθεν ἦσαν,
Ἤδει δ' ᾧ τε χρὴ χαλεπαινέμεν, ᾧ τε καὶ οὐκί,
Οὐκ ἄν τοι θηρῶν τις ἐδήριεν ἀμφὶ τιμῆς·
Νῦν δὲ λίην ζάκοτόν τε καὶ ἀρρώδες γένεθ' αὔτως.
Ἦ ῥα, καὶ ἐσσυμένως ποτὶ ταὔλιον ἷξον ἰόντες.
 Ἠέλιος μὲν ἔπειτα ποτὶ ζόφον ἔτραπεν ἵππους,
Δείελον ἦμαρ ἄγων· τὰ δ' ἐπήλυθε πίονα μῆλα
Ἐκ βοτάνης ἀνιόντα μετ' αὔλιά τε σηκούς τε·
Αὐτὰρ ἔπειτα βόες μάλα μυρίαι ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις
Ἐρχόμεναι φαίνονθ', ὡσεὶ νέφη ὑδατόεντα
Ὅσσα τ' ἐν οὐρανῷ εἶσιν ἐλαυνόμενα προτέρωσε
Ἠὲ νότοιο βίῃ ἠὲ Θρηκὸς βορέαο.
Τῶν μέν τ' οὔτις ἀριθμὸς ἐν ἠέρι γίνεται ὄντων,
Οὐδ' ἄνυσις· τόσα γάρ τε μετὰ προτέροισι κυλίνδει
Ἲς ἀνέμου, τὰ δὲ τἄλλα κορύσσεται αὖτις ἐπ' ἄλλοις·
Τόσσ' αἰεὶ μετόπισθε βοῶν ὑπὸ βουκόλι' ᾔει.
Πᾶν δ' ἄρ' ἐνεπλήσθη πεδίον, πᾶσαι δὲ κέλευθοι,
Ληΐδος ἐρχομένης· στείνοντο δὲ πίονες ἀγροὶ
Μυκηθμῷ· σηκοὶ δὲ βοῶν ῥεῖα πλήσθησαν
Εἰλιπόδων· ὄιες δὲ κατ' αὐλὰς ηὐλίζοντο.
α, ου Ἔνθα μὲν οὔτις ἕκηλος, ἀπειρεσίων παρ' ἐόντων,

Εἱστήκει

Hos ille lapidibus à terra tantùm ſublatis,
Vt fugerēt retrò perterrefaciebat: aſperè verò voce
Minabatur omnibus,& cohibuit à latratu,
Animo ſuo gaudens quòd ſtabulum cuſtodirent
Ipſo abſente: & ſic dixit,
Papæ,quale hoc fecerunt dii reges
Animal,vt cum hominibus ſit:quàm callidum,
Cui ſi & mens ita intelligens in pectore eſſet,
Vt intelligeret cui iraſci deberet,& cui minus:
Tunc nullū animal cum hoc de honore certare poſſet,
Nunc nimis furēter iracundū, & ſæuum eſt temeré.
Sic dixit: atque canes celeriter ad ſtabulum euntes ſedebant.
Interea ſol ad occaſum vertit equos,
Veſpertinum diem adducens: aduenerunt autem pinguia pecora,
Ex paſcuis redeuntia ad caulas & ſtabula.
Deinde boues innumeræ,aliæ poſt alias
Venientes apparebant: ſicut nubes pluuioſæ
Quàm multæ in cœlo quæ propelluntur vlterius
Vel noti impulſu, vel Threicii boreæ.
Harum quidē nullus numerus eſt in aere exiſtētium,
Neque modus: tam multas prioribus agglomerat
Vis venti,& aliæ ſubinde exurgent ſuper alias:
Tot ſemper poſt boues bubulcus ibat:
Omnes vtique campi implebantur,omnes viæ,
Incedentium pecorum multitudine: reſonabántque pingues agri
Mugitu. ſtabula autem boum ſtatim repleta ſunt
[Bobus] curuis pedibus incedentibus, oues autem in caulis ſtabulabantur.
Ibi nullus otioſus,quanuis innumeri eſſent,

Εἰσῄει παρὰ βουσὶν ἀνὴρ κεχρημένος ἔργου·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἀμφὶ πόδεσσιν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
Καλοπέδιλ' ἀράρισκε, παρασταδὸν ἐγγὺς ἀμέλγειν·
Ἄλλος δ' αὖ φίλα τέκνα φίλαις ὑπὸ μητέρας ἵει
Πινέμεναι λιαροῖο· πέπλωτο δὲ πάγχυ γάλακτος.
Ἄλλος ἀμόλγιον εἶχ', ἄλλος τρέφε πίονα τυρόν·
Ἄλλος ἐσήγεν ἔσω ταύρους, δίχα θηλειάων.
Αὐγείας δ' ἐπὶ πάντας ἰὼν θηεῖτο βοαύλους
Ἥντινά οἱ κτεάνων κομιδὴν ἐτίθεντο νομῆες.
Σὺν δ' υἱός τε βίη τε πολύφρονος Ἡρακλῆος
Ὡμάρτευν βασιλῆϊ διερχομένῳ μέγαν ὄλβον.
Ἔνθα καὶ ἄρρηκτόν περ ἔχων ἐν στήθεσι θυμὸν
Ἀμφιτρυωνιάδης, καὶ ἀρηρότα νωλεμὲς αἰεί,
Ἐκπάγλως θαύμαζε βοῶν τόγε μυρίον ἔθνος
Εἰσορόων. οὐ γάρ κεν ἔφασκέ τις οὐδὲ ἐώλπει
Ἀνδρὸς ληΐδ' ἑνὸς τόσσην ἔμεν· οὐδὲ δέκ' ἄλλων,
Οἵ γε πολύρρηνες πάντων ἔσαν ἐκ βασιλήων.
Ἠέλιος δ' ὧ παιδὶ τόδ' ἔξοχον ὤπασε δῶρον,
Ἀφνειὸν μήλοις περὶ πάντων ἔμμεναι ἀνδρῶν.
Καί ῥά οἱ αὐτὸς ὄφελλε διαμπερέως βοτὰ πάντα
Ἐς τέλος. οὐ μὲν γάρ τις ἐπήλυθε νοῦσος ἐκείνοις
Βουκολίοις, αἵ τ' ἔργα καταφθείρουσι νομήων.
Αἰεὶ δὲ πλέονες κεραοὶ βόες, αἰεὶ ἀμείνους
Ἐξ ἔτεος γίνοντο μάλ' εἰς ἔτος. ἦ γὰρ ἅπασαι
Ζωοτόκοι τ' ἦσαν περιώσια θηλυτόκοι τε.
Ταῖς δὲ τριηκόσιοι ταῦροι συνάμ' ἐστιχόωντο,
Κνήμαργοί θ' ἕλικές τε· διηκόσιοι τε μὲν ἄλλοι
Φοίνικες· πάντες δ' ἐπιβήτορες οἵγ' ἔσαν ἤδη.
Ἄλλοι δ' αὖ μετὰ τοῖσι δυώδεκα βουκολέοντο,
Ἱεροὶ Ἠελίου· χροιὴν δ' ἔσαν ἠΰτε κύκνοι,

Stabat apud boues vir indigens operis:
Verùm alius pedibus [vaccarum] ſectilibus loris
Ligneas cõpedes adaptabat, propè adſtãdo mulgẽs:
Alius autẽ charis matrib9 charã ſobolẽ ſubmittebat,
Vt biberent de dulci [lacte] prorſum autem lacte diſtentæ erant.
Alius mulctrã tenebat, alius pinguẽ addẽſabat caſeũ:
Alius intra [ſtabula] tauros agebat, ſcorſum à vaccis.
Augias verò ad omnia vadẽs boũ ſtabula, ſpectabat
Quem illi opum prouentum repoſuiſſent paſtores.
Vnà filius & ſapiens Hercules
Sequebantur regẽ circũeuntẽ per ſuas magnas opes.
Ibi quanuis infragilem haberet in pectore animum
Amphitryoniades, & ſibi conſtantem iugiter,
[Tamen] vehemẽter mirabatur hoc boũ infinitũ agmẽ
Aſpiciens. non enim diceret aliquis, neque putaret,
Vnius viri opes tantas eſſe, neque decem aliorum,
Qui maximè abundantes pecore ex omnibus fuiſſent regibus.
Sol verò filio ſuo eximium hoc donum præbuit,
Diuitem pecorum eſſe præ omnibus hominibus.
Et quidem ipſe augebat penitus illi armenta omnia
Perpetuò. nam nullus morbus illa inuadebat
Armẽta, qui [morbi] corrumpunt labores paſtorum.
Sẽper itaque plures cornutæ boues, ſemper meliores
In annos ſingulos naſcebantur. certè enim omnes
Viuiparæ erant eximiè & fœmellipara.
Cum his autem trecenti tauri vnà incedebant,
Cruribus albis, incuruis cornibus: & ducenti alii
Rutili: qui omnes vaccarum inſcenſores erant.
Rurſum alii poſt iſtos duodecim paſcebantur,
Sacri Soli: erant verò colore ſicut cycni,

Ἀργησαί. πᾶσιν δὲ μετέπρεπον εἰς ὑπόδεξιν,
Οἳ καὶ ἀτιμαγέλαι βόσκοντ' ἐριθηλέα ποίην
Ἐν νομῷ, ὧδ' ἔκπαγλον ἐπὶ σφίσι γαυριόωντες.
Καί ῥ' ὁπότ' ἐκ λασίοιο θοοὶ προγένοιατο θῆρες
Ἐς πεδίον δρυμοῖο, βοῶν ἕνεκ' ἀγροτεράων,
Πρῶτοι τοί γε μάχηνδε κατὰ χροὸς ᾔεσαν ὀρμήν.
Δεινὸν δὲ βρυχῶντο, φόνον λεύσσοντε προσώπῳ.
Τῶν μέν τε προφέρεσκε βίηφί τε καὶ σθένεϊ ᾧ,
Ἠδ' ὑπεροπλίῃ Φαέθων μέγας· ὅν ῥα βοτῆρες
Ἀστέρι πάντες ἔισκον, ὅθ' οὕνεκα πολλὸν ἐν ἄλλοις
Βουσὶν ἰὼν λάμπεσκεν, ἀρίζηλος δ' ἐτέτυκτο.
Ὅς δή τι σκύτος αὖον ἰδὼν χαροποῖο λέοντος,
Αὐτῷ ἔπειτ' ἐπόρουσεν ἐϋσκόπῳ Ἡρακλῆϊ,
Χρίμψασθαι ποτὶ πλευρὰ κάρη στιβαρόν τε μέτωπον.
Τοῦ μὲν ἄναξ προσιόντος ἐδράξατο χειρὶ παχείῃ
Σκαιοῦ ἄφαρ κέραος· κατὰ δ' αὐχένα νέρθ' ἐπὶ γαίης
Κλάσε βαρύν περ ἐόντα· πάλιν δέ μιν ὦσεν ὀπίσω,
Ὤμῳ ἐπιβρίσας· ὁ δέ οἱ ἐπὶ νεῦρα τανυσθεὶς
Μυὼν ἐξ ὑπάτοιο βραχίονος ὀρθὸς ἀνέστη.
Θαύμαζεν δ' αὐτός τε ἄναξ, υἱός τε δαΐφρων,
Φυλεὺς, οἵ τ' ἐπὶ βουσὶ κορωνίσι βουκόλοι ἦσαν,
Ἀμφιτρυωνιάδαο βίην ὑπέροπλον ἰδόντες.
Τὼ δ' εἰς ἄστυ, λιπόντε κατ' αὐτόθι πίονας ἀγροὺς,
Ἐστιχέτην, Φυλεύς τε βίη θ' Ἡρακληείη.
Λαοφόρου δ' ἐπέβησαν ὅθι πρώτιστα κελεύθου,
Λεπτὴν καρπαλίμοισι τρίβον ποσὶν ἐξανύσαντες,
Ἥ ῥα δι' ἀμπελεῶνος ἀπὸ σταθμοῦ τετάνυστο,

Οὔτι

Candidi. & inter omnes boues excellebant,
Qui & ſegregantes ſe ab armento paſcebantur virẽtibus herbis
In paſcuis, ſic mirificè ſibi placentes.
Quúmque ex denſis celeres venirent feræ
Saltibus in campum, propter boues agreſtes,
Hi primi ad pugnam corporum impetu ruebant.
Horribiliter verò fremebant, cædem ipſo aſpectu minantes.
Inter hos autem excellebat viribus & robore ſuo,
Atque animo elato, Phaethon ingens: quem quidem paſtores
Stellæ omnes comparabant, propterea quòd longè ſupra alios
Boues incedens lucebat, & inſigniter cõſpicuus erat.
Qui quum aridã pellẽ videret cæſios oculos habentis
In ipſum mox irruit cautũ Herculem, [leonis,
Vt impingeret in latera caput, & robuſtã frontem.
Huius quidẽ accedentis rex prehẽdit craſſa manu
Siniſtrum ſtatim cornu: deorſum verò ceruicẽ ĩ terrã
Inflexit, quamuis grauem exiſtentẽ: & rurſum ipſum impulit retrorſum,
Humerũ[ipſius]premẽs: ille verò neruos extendens
Muſculorum, in ſummis armis rectus conſtitit.
Mirabatur & rex ipſe, & filius artis militaris perit⁹,
Phyleus, quíque apud cornutas boues paſtores erãt,
Herculis vires immenſas videntes.
Illi verò in vrbẽ, relictis illic pinguibus agris,
Ibant, Phyleus & Herculea virtus.
Publicã autem viam quumprimùm ingreſſi ſunt,
Exigua velocibus ſemita pedibus confecta,
Quæ per vinetum à ſtabulo porrecta erat,

Οὔτι λίην ἀείσαμος ἐν ὕλῃ χλωρὰ ἰοῦσα·
Τὴν μὲν ἄρα προσέειπε Διὸς γόνον ὑψίστοιο
Αὐγείεω φίλος υἱὸς ἔθεν μετόπισθεν ἰόντα,
Ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν κατὰ δεξιὸν ὦμον·
Ξεῖνε, πάλαι τινὰ πάγχυ σέθεν πέρι μῦθον ἀκούσας,
Ὦ σέ περ σφετέρῃσιν ἐνὶ φρεσὶ βάλλομαι ἄρτι.
Ἤλυθε γὰρ στείχων τις ἀπ' Ἄργεος ὡς νέος ἀκμὴν
Ἐνθάδ' Ἀχαιὸς ἀνὴρ, Ἑλίκης ἐξ ἀγχιάλοιο,
Ὅς δή τοι μυθεῖτο καὶ ἐν πλεόνεσσιν Ἐπειῶν,
Οὕνεκεν Ἀργείων τις ἔθεν παρεόντος ὄλεσσε
Θηρίον, αἰνολέοντα, κακὸν τέρας ἀγροιώταις,
Κοίλην αὖλιν ἔχοντα Διὸς Νεμέοιο παρ' ἄλσος.
Οὐκ οἶδ' ἀτρεκέως ἢ Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο
Αὐτόθεν, ἢ Τίρυνθα νέμων πόλιν, ἠὲ Μυκήνην.
Ὣς κεῖνος ἀγόρευε· γένος δέ μιν εἶναι ἔφασκεν.
(Εἰ ἐτεόν περ ἐγὼ μιμνήσκομαι) ἐκ Περσῆος.
Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε τλήμεναι Αἰγιαλήων
Ἠέ σε. δέρμα δὲ θηρὸς ἀριφραδέως ἀγορεύει
Χειρῶν καρτερὸν ἔργον, ὅ τοι περὶ πλευρὰ καλύπτει.
Εἴπ' ἄγε νῦν μοι πρῶτον (ἵνα γνώω κατὰ θυμὸν,
Ἥρως, εἴτ' ἐτύμως μαντεύομαι, εἴτε καὶ οὐκί)
Εἰ σύ γ' ἐκεῖνος ὃν ἄμμιν ἀκουόντεσσιν ἔειπεν
Οὑξ Ἑλίκηθεν Ἀχαιὸς, ἐγὼ δέ σε φράζομαι ὀρθῶς.
Εἰπὲ δ' ὅπως ὀλοὸν τόδε θηρίον αὐτὸς ἔπεφνες,
Ὅππως τ' εὔυδρον Νεμέης εἰσήλυθε χῶρον.
Οὐ μὲν γάρ κε τοσόνδε κατ' Ἀπίδα κνώδαλον εὕροις,
Ἱμείρων ἰδέειν. ἐπεὶ οὐ μάλα τηλίκα βόσκει,
Ἀλλ' ἄρκτους τε σύας τε, λύκων τ' ὀλοφώϊον ἔρνος.

Τῷ καὶ

Non admodum conſpicua in viridi ſylua exiſtens:
Ibi alloquutus eſt Iouis altiſſimi filium
Augiæ dilectus filius, poſt ſe incedentem,
Leuiter inclinans caput in dextrum humerum:
Iampridem, hoſpes, quendã omnino de te ſermonẽ audiui,
Sicut in animum meum nunc immitto.
Venit enim aliquis ex Argo profectus, vigore ætatis quaſi iuuenis,
Huc vir Achiuus, ex Helice maritima,
Qui etiam inter plures Epeios narrabat,
Quòd quum ipſe adeſſet, quidã Argiuus interfeciſſet
Feram, ſæuum leonem, malum monſtrum agricolis,
Cauum luſtrum habẽtem in nemore Iouis Nemeæi.
Neque certò ſcio vtrum ex Argo ſacro
Indidem [natus] an verò in Tirynthe habitans, aut Mycenis.
Sic ille cõmemorabat: genere autẽ ipſũ eſſe dicebat,
(Si rectè quidem ego commemini) ex Perſeo.
Exiſtimo non alium hoc [efficere] ſuſtinuiſſe ex AEgialenſibus [id eſt Achiuis]
Quam te. nam pellis beluæ id manifeſtè indicat
Opus forte manuum, quæ tibi latera tegit.
Dic age nunc mihi primùm (vt cognoſcam in animo
O heros, vtrum verùm auguror, an verò minus)
Vtrum tu ille es de quo nobis audientibus dicebat
Qui ex Helice aderat Achiuus, egóq; rectè reputo.
Narra verò quomodo exitialẽ feram ipſe occidiſti,
Et quomodo in aquoſæ Nemeæ intrauit regionem.
Non enim talẽ beluã in Pelopõneſo inuenire poſſis,
Si cupias videre. non enim tam grandes alit,
Sed vrſos tantùm & ſues, & exitialẽ luporũ gentem.
Quapro-

Τῷ καὶ θαυμάζεσκον ἀκούοντες τότε μῦθον·
Οἱ δέ νυ καὶ ψεύδεσθαι ὁδοιπόρον ἀνέρ' ἔφαντο,
Γλώσσης μαψιδίοιο χαριζόμενον παρεοῦσιν.
Ὣς εἰπὼν μέσσης ἐξηρώησε κελεύθου
Φυλεὺς, ὄφρα κιοῦσιν ἅμα σφίσιν ἄρκιος εἴη,
Καί ῥά τε ῥηΐτερον φαμένου κλύοι Ἡρακλῆος·
Ὅς μιν ὁμαρτήσας τοίῳ προσελέξατο μύθῳ,
Ὦ Αὐγηϊάδη, τὸ μὲν ὅ, τι με πρῶτον ἀνήρου,
Αὐτὸς καὶ μάλα ῥεῖα κατὰ στάθμην ἐνόησας·
Ἀμφὶ δέ σοι τὰ ἕκαστα λέγοιμί κε τοῦδε πελώρου,
Ὅππως ἐκράανθεν· (ἐπεὶ λελίησαι ἀκούειν)
Νόσφιν γ' ἢ ὅθεν ἦλθε· τὸ γὰρ πολέων περ ἐόντων
Ἀργείων οὐδείς κεν ἔχοι σάφα μυθήσασθαι·
Οἷον δή ἀθανάτων τιν' ἐΐσκομεν ἀνδράσι πῆμα
Ἱερῶν μηνίσαντα Φορωνήεσσιν ἐφεῖναι.
Πάντας γὰρ Πισῆας ἐπικλύζων ποταμὸς ὣς,
Λὶς ἄμοτον κεράϊζε· μάλιστα δὲ Βεμβιναίους,
Οἳ ἕθεν ἀγχίμολοι ναῖον, ἄτλητα παθόντες.
Τὸν μέν μοι πρώτιστα τελεῖν ἐπέταξεν ἄεθλον
Εὐρυσθεὺς, κτεῖναι δέ μ' ἐφίετο θηρίον αἰνόν.
Αὐτὰρ ἐγὼ κέρας ὑγρὸν ἑλὼν, κοίλην τε φαρέτραν,
Ἰῶν ἐμπλείην, νεόμην· ἑτέρηφι δὲ βάκτρον
Εὐπαγὲς, αὐτόφλοιον, ἐπηρεφέος κοτίνοιο,
Εὔμετρον· τὸ μὲν αὐτὸς ὑπὸ ζαθέῳ Ἑλικῶνι
Εὑρὼν, σὺν πυκινῇσιν ὁλοσχερὲς ἔσπασα ῥίζης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸν χῶρον ὅπη λὶς ἦεν ἵκανον,
Δὴ τότε τόξον ἑλὼν, στρεπτὴν ἐπέλασσα κορώνῃ
Νευρειὴν, περὶ δ' ἰὸν ἐχέστονον εἶθαρ ἔβησα.

Πάντῃ

Quapropter mirabantur, qui illum tunc ſermonem audiebant:
Quidam & mentiri viatorem illum dicebant,
Vt vana lingua gratificaretur præſentibus.
Sic loquutus, è media deflexit via
Phyleus, vt ambobus incedētibus ſufficiēs eſſet[via]
Et vt facilius Herculem loquentem exaudiret:
Qui ipſum comitans, tali alloquutus eſt ſermone,
O fili Augiæ, id de quo me primùm interrogaſti
Ipſe, & quidē valdè facilè ad amuſſim intellexiſti.
Dicam verò tibi ſingula de hoc monſtro,
Quomodo peracta ſunt (quoniam cupis audire)
Præterquā vnde venerit. nam hoc, quāuis multi ſunt
Argiui, nemo tamen queat certò commemorare.
Tantùm aliquem deorum coniicimus hominibus [hoc] malum
Pelopōneſiacis ſuccēſentē[gratia] ſacrorū immiſiſſe.
Omnes enim Piſeos inundans ceu fluuius,
Leo aſſiduè vaſtabat: maximè verò Bembiniæos,
Qui ipſi finitimi habitabant, intolerabilia paſſi.
Hoc mihi primum exantlare præcepit certamen
Euryſtheus, & interficere iubebat ſæuam beſtiam.
Ego itaque flexibilem arcum & cauam pharetram quum accepiſſem,
Sagittis plenam, ibam: altera verò manu clauam,
Benè compactam [ſolidam] vnà cum ſuo cortice, ex alto oleaſtro,
Satis magnam, quam ſub ſacro Helicone
Quū inueniſſem vnà cū denſis integrā auulſi radicib⁹.
Verùm vbi ad locum in quo leo erat, perueni,
Tūc arcu accepto, ad flexibile curuamē[ei⁹] applicui
Neruum, & ſagittam exitialem ſtatim impoſui.

Cir-

Πάντη δ' ὄσσε φέρον, ὀλοὸν τέρας ἐσκοπιάζων,
Εἴ μιν ἐσαθρήσαιμι πάρος γ' ἐμὲ κεῖνον ἰδέσθαι.
Ἤματος ἦν τὸ μεσηγὺ, καὶ οὐδέ πη ἴχνια τοῖο
Φρασθῆναι δυνάμην, οὐδ' ὠρυθμοῖο πυθέσθαι·
Οὐδὲ μὲν ἀνθρώπων τις ἔην ἐπὶ βουσὶ καὶ ἔργοις
Φαινόμενος σποριμοῖο δι' αὔλακος, ὅντιν' ἐροίμην·
Ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς χλωρὸν δέος εἶχεν ἕκαστον.
Οὐ μὴν πρὶν πόδας ἔσχον, ὄρος τανύφυλλον ἐρευνῶν,
Πρὶν ἰδέειν, ἀλκῆς τε μεταυτίκα πειρηθῆναι.
Ἤτοι ὁ μὲν σήραγγα προδείελος ἔστιχεν εἰς ἥν,
Βεβρωκὼς κρειῶν τε καὶ αἵματος· ἀμφὶ δὲ χαίτας
Αὐχμηρὰς πεπάλακτο φόνῳ, χαλεπόν τε πρόσωπον,
Στήθεά τε· γλώσσῃ δὲ περιλιχμᾶτο γένειον.
Αὐτὰρ ἐγὼ θάμνοισιν ἅμα σκιεροῖσιν ἐκρύφθην
Ἐν ῥίῳ ὑλήεντι, δεδεγμένος ὁππόθ' ἵκοιτο·
Καὶ βάλον ἆσσον ἰόντος ἀριστερὸν εἰς κενεῶνα
Τηϋσίως· οὐ γάρ τι βέλος διὰ σαρκὸς ὄλισθεν
Ὀκρυόεν, χλωρῇ δὲ παλίσσυτον ἔμπεσε ποίῃ.
Αὐτὰρ ὁ κρᾶτα δαφοινὸν ἀπὸ χθονὸς ὦκ' ἐπάειρεν
Θαμβήσας, πάντη δὲ διέδρακεν ὀφθαλμοῖσι
Σκεπτόμενος, λαμυροὺς δὲ χανὼν ὑπέδειξεν ὀδόντας.
Τῷ δ' ἐγὼ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆς προΐαλλον,
Ἀσχαλόων ὅτι μοι πρὶν ἐτώσιος ἔκφυγε χειρός.
Μεσσηγὺς δ' ἔβαλον στηθέων, ὅθι πνεύμονος ἕδρα·
Ἀλλ' οὐδ' ὧς ὑπὸ βύρσαν ἔδυ πολυώδυνος ἰὸς,
Ἀλλ' ἔπεσε προπάροιθε ποδῶν ἀνεμώλιον αὔτως.
Τὸ τρίτον αὖ μέλλεσκον, ἀσώμενος ἐν φρεσὶν αἰνῶς,
Αὐερύειν· ὁ δέ μ' εἶδε περιγληνώμενος ὄσσοις
Θὴρ ἄμοτος· μακρὴν δὲ παρ' ἰγνύησιν ἕλιξε

Κέρκον,

Circumquaque autē oculos ferens, pernitioſum monſtrum obſeruabam,
Si ipſum aſpicere poſſem priuſquam ille me videret.
Iam diei medium erat, neque vſquam veſtigia illius
Obſeruare poteram, neque rugitum exaudire:
Neq; quiſquā hominū erat apud boues, aut in opere
Apparens in ſationi idoneo ſulco, quē interrogarem:
Sed in ſtabulis pallidus metus quemque continebat.
Non tamē priùs pedes repreſſi, frondoſum montem perſcrutans,
Quàm viderem, & vires ſtatim experirer.
Ille quidem in ſpecum ſuum ante veſperum ibat,
Paſtus carnibus & cruore: vndique autem iubas
Squalidas maculatus erat tabo, trucémque faciem,
Et pectus: lingua verò vndiq; circūlingebat mētum:
Ego autem arbuſtis continuò vmbroſis occultaui me,
In rupe ſyluoſa expectans quando veniret:
Et emiſi ſagittam in propius accedentis ſiniſtrum ile
Fruſtrá: neque enim ſagitta per carnem penetrabat
Acuta, verùm reſiliens in virides herbas cecidit.
At ille caput fuluum à terra ſtatim ſuſtulit,
Obſtupeſcens, & vndique circumuoluit oculos,
Obſeruans, hiatúque terribiles oſtendit dentes.
Huic ego aliam ſagittam à neruo miſi,
AEgrè ferēs q̄ mihi priùs irrita effugiſſet è manu.
In medium verò ieci pectus, vbi ſedes eſt pulmonis:
Sed ne tunc quidem per corium penetrauit dolorifica ſagitta,
Sed cecidit ante pedes irrita ſimpliciter.
Tertiò parabam, grauiter animo commotus,
Tendere arcū: at ille me vidit circumſpiciens oculis,
Belua ingens, lōgámq; circū crurū poplites voluebat
Caudam,

Κέρκον, ἄφαρ δὲ μάχης ἐμνήσατο· πᾶς δέ οἱ
 αὐχὴν
Θυμοῦ ἐνεπλήσθη, πυρσαὶ δ' ἔφριξαν ἔθειραι
Σκυζομένῳ· κυρτὴ δὲ ῥάχις γένετ' ἠύτε τόξον,
Πάντοθεν εἰλυθέντος ὑπαὶ λαγόνας τε καὶ ἰξύν.
Ὡς δ' ὅταν ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ, πολέων ἴδρις
 ἔργων,
Ὅρπηκας κάμπτῃσιν ἐρινεοῦ εὐκεάτοιο,
Θάλψας ἐν πυρὶ πρῶτον ἐπαξονίῳ κύκλα
 δίφρῳ,
Τοῦ μὲν ὑπ' ἐκ χειρῶν ἔφυγεν τανύφλοιος ἐρινὸς
Καμπτόμενος, τηλοῦ δὲ μιῇ πήδησεν ὑφ' ὁρμῇ·
Ὣς ἐπ' ἐμοὶ λῖς αἰνὸς ἀπόπροθεν ἀθρόος ἆλτο,
Μαιμώων χροὸς ἆσαι. ἐγὼ δ' ἑτέρηφι βέλεμνα
Χειρὶ προεσχεθόμην, καὶ ἀπ' ὤμων δίπλακα
 λώπην,
Τῇ δ' ἑτέρῃ ῥόπαλον κόρσης ὕπερ αὖον ἀείρας,
Ἤλασα κακκεφαλῆς· διὰ δ' ἄνδιχα τρηχὺν ἔαξα
Αὐτῷ ἐπὶ λασίοιο καρήατος ἀγριέλαιον
Θηρὸς ἀμαιμακέτοιο. πέσεν δ' ὅγε, πρὶν ἔμ'
 ἱκέσθαι,
Ὑψόθεν ἐν γαίῃ, καὶ ἐπὶ τρομεροῖς ποσὶν ἔστη,
Νευστάζων κεφαλῇ· περὶ γὰρ σκότος ὄσσε οἱ ἄμφω
Ἦλθε, βίῃ σεισθέντος ἐν ὀστέῳ ἐγκεφάλοιο.
Τὸν μὲν ἐγὼν ὀδύναισι παραφρονέοντα βαρείαις
Νωσάμενος, πρὶν αὖθις ὑπὲξ ἔμπνουν ἀμπνυνθῆναι,
Αὐχένος ἀρρήκτοιο παρ' ἰνίον ἤλασα προφθάς,
Ῥίψας τόξον ἔραζε πολύρραπτόν τε φαρέτρην.
Ἦγχον δ' ἐγκρατέως, στιβαρὰς σὺν χεῖρας ἐρείσας
Ἐξόπιθεν, μὴ σαρκὸς ἀποδρύψῃ ὀνύχεσσι.
Πρὸς δ' οὖδας πτέρνῃσι πόδας στερεῶς ἐπίεζον
Οὐραίους ἐπιβάς, πλευρῇσί τε μῆρ' ἐφύλασσον,

Μέχρις

Caudam, ac ſtatim pugnam meditabatur: totum autem collum ipſi
Ira impletum eſt, & fuluæ horruerunt comæ
Iraſcenti: ac ſpina dorſi curua facta eſt ſicut arcus,
Quũ vndiq; cõglobatus eſſet ipſe circa latera & ilia:
Quemadmodum autem carpentarius, multorũ operum gnarus,
Quum ramos inflectit caprifici ſectilis,
Calefaciens in igne priùs, vt rotæ ſint currui, qui ad axem voluitur,
Illius è manu caprificus denſa cortice elabitur
Dum curuatur, & procul vno exilit impetu:
Sic in me leo ſæuus eminus toto impetu proſiliit,
Cupiens corpus lædere, ego autem altera ſagittas
Manu prætẽdebã, & ab humeris duplex veſtimẽtum:
Altera verò clauã aridã ſupra tẽpora illius attollens,
Impĩgebã in caput: in duas verò partes aſperã fregi
Ibidem ſupra hirſutum caput ſylueſtrem oleam
Indomitæ beluæ. concidit verò ille, antequam ſuperuenirem,
Ex alto in terram, & tremulis pedibus conſtitit,
Nutans capite: nam caligo illi oculos ambos
Inuaſit, quum cerebrum intra os vi concuſſum eſſet.
Hunc igitur ego dolore exanimatum graui
Obſeruans, priuſquã iterum ad ſe rediens reſpiraret,
Ad inuicti colli tendinem perculſi anteuertens,
Abiecto in terram arcu & ſutili pharetra.
Angebã autem firmiter manus robuſtas comprimẽs
A tergo, nequid de carne mihi laniaret vnguibus.
Inque terram cruribus pedes robuſtos premebam
Poſteriores, inſidens, & lateribus femora muniebam,

Μίγδην οἱ ἐξετάνυσσα βραχίονας, ὀρθὸν ἀείρας
Ἄπνευστον· ψυχὴν δὲ πελώριον ἔλλαβεν
ἅδης.
Καὶ τότε δὴ βούλευον ὅπως λασιαύχενα βύρσαν
Θηρὸς τεθνειῶτος ἀπὸ μελέων ἐρύσαιμι·
Ἀργαλέον μάλα μόχθον· ἐπεὶ οὐκ ἔσκε σιδήρῳ
Τμητὴ, οὐδὲ λίθῳ, πειρωμένῳ, οὐδὲ μὲν ὕλῃ.
Ἔνθα μοι ἀθανάτων τὶς ἐπὶ φρεσὶ θῆκε νοῆσαι
Αὐτοῖς δέρμα λέοντος ἀνασχίζειν ὀνύχεσσι.
Τοῖσι θοῶς ἀπέδειρα, καὶ ἀμφεθέμην μελέεσσιν,
Ἕρκος ἐνυαλίου ταμεσίχροος ὄφρα μοι
εἴη.
Οὗτός τοι Νεμέου γένετ' ὦ φίλε θηρὸς ὄλεθρος,
Πολλὰ πάρος μήλοισι καὶ ἀνδράσι πήματα θέντος.

ARG.

Donec illi extendi armos, rectum attollens,
Carentem reſpiratione: animam autem ingētem accepit infernus.
Et tunc quidem deliberabā quomodo hirſutā pellē
Beluæ extinctæ à membris traherem:
Difficilem ſanè illum laborē. neque enim erat ferro
Sectilis, nec lapide, quum experirer, nec ligno.
Ibi deorum aliquis in mente poſuit vt cogitarem
De pelle leonis ipſis ſcindenda vnguibus.
His celeriter excoriaui: & circumpoſui membris,
Vt munimentum mihi eſſet aduerſus Martem corpora incidentem.
Hic Nemeææ ſiſit, ô amice, beluæ interitus,
Multa priùs pecudibus & viris damna quæ intulerat.

ARGVMENTVM.

Interitus Penthei, regis Thebani, hoc Idyllio commemoratur. Eum, quum orgia, hoc eſt ſacra Bacchi, noua adhuc, & imprimùm incipientia, prohibere conaretur, à matre & materteris, aliiſque Mænadibus in furorem actis, diſcerptum eſſe ferunt. Tractatur idem argumentum in Bacchis Euripidis fuſius: vbi & diſputationes inter ſenes contra nouas ſuperſtitiones, proque illis.

ΛΗΝΑΙ, ἢ ΒΑΚΧΑΙ, Εἰδύλλιον κϛ΄.

ΙΝΩ', κ' ΑΥ'τονόα, χἀ μαλοπαρῆος
  Ἀγαύα,
Τρεῖς θιάσως ἐς ὄρος τρεῖς ἄγαγον αὐταὶ ἐοῖσαι·
Χαὶ μὲν ἀμερξάμεναι λασίας δρυὸς ἄγρια φύλλα,
Κισσόν τε ζώοντα, καὶ ἀσφόδελον τὸν ὑπὲρ γᾶς,
Ἐν καθαρῷ λειμῶνι κάμον δυοκαίδεκα βω-
  μοὺς,
Τὰς τρεῖς τᾷ Σεμέλᾳ, τὼς ἐννέα τῷ Διονύσῳ.
Ἱερὰ δ' ἐκ κίστας πεποναμένα χερσὶν ἑλοῖσαι,
Εὐφάμως κατέθεντο νεοδρέπτων ἐπὶ βωμῶν,
Ὡς ἐδίδαξ', ὡς αὐτὸς ἐθυμάρει Διόνυσος.
Πενθεὺς δ' ἀλιβάτου πέτρας ἄπο πάντ' ἐθεώρει,
Σχῖνον ἐς ἀρχαίαν καταδὺς, ἐπιχώριον ἔρνος·
Αὐτονόα πράτα νιν ἀνέκραγε δεινὸν ἰ-
  δοῖσα,

Σιὼ

vigeſimiſexti Idyllii.

próque illis graues ac dignæ obſeruatione referuntur. Ouidius eandem fabulam exponit in fine 3. Metamorph. Irrepſerunt ea ſacra, paulatim hominum ſuperſtitione approbata & recepta, atque aduerſus illas ſæpe gubernatoribus certamina fuerunt. Quomodo autem corruptelæ & facinorũ in illis ſacris fœditas Romæ primum deprehenſa & vindicata fuerit, cõmemoratur à Liuio lib. 9. Dec. 4.

Α Η Ν Α Ι, ſeu, B A C C H Æ,

Idyllium XXVI.

INO & Autonoe, & genas malis ſimiles habens Agaue,
Tres thiaſos in montẽ, tres ipſæ quũ eſſent, ducebãt:
Et hæ ſtringentes hirſutæ quercus ſyluestres frõdes,
Et hederã viridẽ, & aſphodelum humi naſcentem,
In puro [.i. vacuo fruticibus] campo extruebãt duodecim aras,
Tres Semelæ, & nouem aras Baccho.
Et ſacra è ciſta inſtructa manibus capientes,
Bene precando impoſuerunt in recentibus aris,
Sicut docuerat, & ſicut ipſe gratũ habebat Bacch⁹.
Pentheus vero ex alta rupe omnia ſpectabat,
Quũ ſe in veteri lentiſco abdidiſſet, iis in locis nato:
Autonoe primùm ipſum conſpicata, horribiliter exclamauit,

Σιὼ δ' ἐπέρεξε ποσὶν μανιώδεος ὄργια Βάκχου,
Ἐξαπίνας ἐπιοῦσα· τὰ δ' οὐχ ὁρέοντι βέβαλοι.
Μαίνετο μέν τ' αὐτά, μαίνοντο δ' ἄρ' εὐθὺ καὶ ἄλλαι.
Πενθεὺς μὲν φεῦγεν πεφοβημένος· αἱ δ' ἐδίωκον,
Πέπλως ἐκ ζωστῆρος ἐπ' ἰγνύ' ἀνειρύσασαι.
Πενθεὺς μὲν τόδ' ἔειπε, Τίνος κέχρησθε γυναῖκες;
Αὐτονόα τόδ' ἔειπε, Τάχα γνώσῃ πρὶν ἀκοῦσαι.
Μάτηρ μὲν κεφαλὰν μυκήσατο παιδὸς ἑλοῖσα,
Ὅσσον περ τοκάδος τελέθει μύκημα λεαίνης·
Ἰνὼ δ' αὖτ' ἔρρηξε σὺν ὠμοπλάτα μέγαν ὦμον,
Λὰξ ἐπὶ γαστέρα βᾶσα· καὶ Αὐτονόας ῥυθμὸς αὐτός·
Αἱ δ' ἄλλαι τὰ περισσὰ κρέα νομέοντο γυναῖκες.
Ἐς Θήβας δ' ἀφίκοντο πεφυρμέναι αἵματι πᾶσαι,
Ἐξ ὄρεος πένθημα, καὶ οὐ Πενθῆα, φέρουσαι.
Οὐκ ἀλέγω, μηδ' ἄλλος ἀπεχθομένω Διονύσῳ
Φροντίζοι, μηδ' εἰ χαλεπώτερα τῶνδ' ἐμόγησε,
Εἴη δ' ἐνναέτης, ἢ καὶ δεκάτω ἐπιβαίνοι·
Αὐτὸς δ' εὐαγέοιμι, καὶ εὐαγέεσσιν ἅδοιμι.
Ἐκ Διὸς αἰγιόχω τιμὰν ἔχει αἰετὸς οὕτω.
Εὐσεβέων παίδεσσι τὰ λώϊα, δυσσεβέων δ' οὔ.
Χαίροι μὲν Διόνυσος, ὃν ἐν Δρακάνῳ νιφόεντι
Ζεὺς ὕπατος μεγάλαν ἐπιγουνίδα θήκατο λύσας·
Χαίροι δ' εὐειδὴς Σεμέλα, καὶ ἀδελφεαὶ αὐτῆς
Καδμεῖαι, πολλαῖς μεμελημέναι ἡρωίναις,
Αἳ τόδε ἔργον ἔρεξαν ὀρίνοντος Διονύσου,
Οὐκ ἐπιμωμητόν. μηδεὶς τὰ θεῶν ὀνόσαιτο.

Et pedibus turbauit orgia inſani Bacchi,
Subitò incurrens. hæc enim non aſpiciunt profani.
Furebat ipſa, furebant ſtatim & aliæ,
Pentheus quidem fugiebat expauefactus: at illæ perſequebantur,
Longas veſtes à cingulo ad poplites trahentes.
Pẽtheus quidẽ tunc dixit, Quid vobis deſit mulieres?
Autonoe ait, Statim cognoſces priuſquam audias.
Mater quidem immugiit, capite filii ſublato,
[Tanto mugitu] quãtus eſt fœtæ mugitus leænæ.
Ino autem auulſit vnà cum ſcapula grandẽ humerũ,
Pedibus ventrẽ calcans: & Autonoes idẽ tenor erat:
Reliquæ quod ſupererat carnium diſcerpebant mulieres.
Et in vrbem Thebanam redierunt contaminatæ ſanguine omnes,
Ex monte luctum, non Penthea, reportantes.
Non moror: neque alius infenſus eſſe Baccho
Curet, neque ſiquis atrociora hiſce patret,
Sitq; vel nouẽ annorum, aut decimũ ingreſſus annũ:
Ipſe verò ſanctè agam, & ſanctè agentibus placeam.
A Ioue ægidem geſtante honorem ſortitur hæc auis. [.i. hoc augurium]
Piorum liberis bona eueniunt, impiorum verò, non.
Lætetur Bacchus, quem in Dracano niuoſo
Iupiter ſummus poſuit, magnũ femur quum ſoluiſſet:
Lætetur & ſpecioſa Semele, ipſiúſque ſorores,
Cadmi filiæ, à multis dilectæ heroidibus:
Quæ hoc factum perfecerunt, incitante Baccho,
Non reprehendendum. nemo quæ deorum ſunt viſuperet.

ARGVMENTVM

Colloquium hîc deſcribitur inter duos amãtes, Daphnidem procum & puellam, cuius nomen non ponitur. Hi poſt oſcula de coniugio diſputant: & tandem quum puella perſuaſa eſſet, ineunt.

ὈΑΡΙΣΤΥΣ ΔΑΦΝΙΔΟΣ καὶ ΚΟΡΗΣ,

Εἰδύλλιον κζ΄.

ΔΑΦΝΙΣ, ΚΟΡΗ.

Τὰν πινυτὰν Ἑλέναν Πάρις ἥρπασε βωκόλος ἄλλος·
Μᾶλλον ἐμ' ἤδ' Ἑλένα τὸν βωκόλον ὅδε φιλοῦσα.
κ. Μὴ καυχῶ σατυρίσκε· κενὸν τὸ φίλαμα λέγουσιν.
δ. Ἔστι καὶ ἐν κενεοῖσι φιλάμασιν ἁδέα τέρψις.
κ. Τὸ στόμα μευ πλύνω, καὶ ἀποπτύω τὸ φίλαμα.
δ. Πλύνεις χείλεα σεῖο; δίδου πάλιν ὄφρα φιλάσω.
κ. Καλόν σοι δαμάλας φιλέειν, οὐκ ἄζυγα κώραν.]
δ. Μὴ καυχῶ· τάχα γάρ σε παρέρχεται, ὡς ὄναρ ἥβα.
κ. Ἁ σταφυλὶς σταφίς ἐστι, καὶ οὐ ῥόδον αὖον ὀλεῖται.
δ. Δεῦρ' ὑπὸ τὰς κοτίνους, ἵνα σοί τινα μῦθον ἐνίψω.
κ. Οὐκ ἐθέλω· καὶ πρίν με παρήπαφες ἁδέϊ μύθῳ.
δ. Δεῦρ' ὑπὸ τὰς πτελέας, ἵν' ἐμᾶς σύριγγος ἀκούσῃς.
κ. Τὴν σαυτοῦ φρένα τέρψον· ὀϊζυρὸν οὐδὲν ἀρέσκει.

Φεῦ

ſet, ineunt furtiuas nuptias. Præcipuus in hoc Idyllio locus eſt, antitheſis commodorum & incommodorum coniugii. Sunt qui ab alio quàm Theocrito ſcriptum eſſe arbitrentur.

COLLOQVIVM AMATORIVM

Daphnidis & puellæ.

Idyllium XXVII.

DAPHNIS, PVELLA.

PRudentem Helenam Paris rapuit bubulcus alius:
Magis [prudens] hæc Helena eſt quæ me bubulcum oſculatur.

p. Ne gloriare ſatyriſce: inane oſculum eſſe dicūt.
d. Eſt etiam in inanibus oſculis dulcis voluptas.
p. Lauo os meum, & oſculum deſpuo.
d. Lauáſne labra tua? da mihi iterum vt oſculer.
p. Decet te vaccas oſculari, non innuptā puellam.
d. Ne ſuperbi: ſtatim tibi tranſibit, ſicut ſomnium, pubertas.
p. Quæ [priùs erat vua] ea paſſula eſt: & nónne roſa areſcens perit?
d. Huc veni ſub oleaſtros, vt tibi aliquid dicam.
p. Nō volo: nā & antè me dulci ſermone fefelliſti.
d. Huc veni ſub vlmos, vt meā fiſtulam audias.
p. Tuum animū oblecta: nihil quod moleſtum eſt mihi placet.

δ. Φεῦ φεῦ, τᾶς Παφίας χόλον ἅζεο· καὶ σύ γε κώρα.
κ. Χαιρέτω ἁ Παφία· μόνον ἵλαος Ἄρτεμις εἴη.
δ. Μὴ λέγε, μὴ βάλλῃ σε, καὶ ἐς λίνον ἄλλυτον ἔλθῃς.
κ. Βαλλέτω ὡς ἐθέλει, πάλιν Ἄρτεμις ἄμμιν ἀρήγει.
Μὴ 'πιβάλῃς τὴν χεῖρα, καὶ εἰσέτι χεῖλος ἀμύξω.
δ. Οὐ φεύγεις τὸν Ἔρωτα, τὸν οὐ φύγε παρθένος ἄλλη.
κ. Φεύγω ναὶ τὸν Πᾶνα· σὺ δὲ ζυγὸν αἰὲν ἀείρεις.
δ. Δειμαίνω μὴ δή σε κακωτέρῳ ἀνέρι δώσω.
κ. Πολλοί με μνώοντο, νόον δ' ἐμὸν οὔτις ἕαδε.
δ. Εἷς καὶ ἐγὼ πολλῶν, μνηστὴρ τεὸς ἐνθάδ' ἱκάνω.
κ. Καὶ τί φίλος ῥέξαιμι; γάμοι πλήθουσιν ἀνίας.
δ. Οὐκ ὀδύνην, οὐκ ἄλγος ἔχει γάμος, ἀλλὰ χορείην.
κ. Ναὶ μὰν φασὶ γυναῖκας ἑοὺς τρομέειν παρακοίτας.
δ. Μᾶλλον ἀεὶ κρατέουσι· τίνα τρομέουσι γυναῖκες;
κ. Ὠδίνειν τρομέω· χαλεπὸν βέλος Εἰλυθυίης.
δ. Ἀλλὰ τεὴ βασίλεια μογοστόκος Ἄρτεμίς ἐστιν.
κ. Ἀλλὰ τεκεῖν τρομέω, μὴ καὶ χρόα καλὸν ὀλέσω.
δ. Ἢν δὲ τέκῃς φίλα τέκνα, νέον φάος ὄψεαι υἷας.
κ. Καὶ τί μοι ἕδνον ἄγεις γάμου ἄξιον, ἢν ἐπινεύσω;
δ. Πᾶσαν τὰν ἀγέλαν, πάντ' ἄλσεα καὶ νομὸν ἕξεις.

κ. Ὄμνυε

d. Hei mihi, reuerere Veneris iram & tu puella.
p. Valeat Venus: tantùm Diana ſit mihi placata.
d. Ne hoc dixeris, ne te feriat, & in laqueum ineuitabilem incidas.
p. Feriat vt voluerit, rurſũ Diana nobis auxilietur. Ne mihi iniicias manũ, etiã adhuc labrũ tibi laniabo.
d. Non effugies Amorẽ, quem non effugit puella [vlla] alia.
p. Effugio per Pana: tu verò iugũ ſemper attollis.
d. Metuo ne te deteriori viro tradat [Amor]
p. Multi meas nuptias ambiebant, ſed nullus animo meo placet.
d. Et ego vnus ex multis procus tuus huc venio.
p. Quid autem faciam amice? nuptiæ plenæ ſunt moleſtiarum.
d. Non dolorem, non mœſtitiam afferunt nuptiæ, ſed choream.
p. Certè dicunt mulieres ſuos maritos metuere.
d. Immò potius dominãtur: quem [enim] metuunt mulieres?
p. A pariendi doloribus mihi metuo: graue vulnus eſt Lucinæ.
d. Verùm regina tua Diana obſtetricatrix eſt.
p. Sed parere horreo, ne & pulchram formam amittam.
d. Si verò pepereris charos liberos, nouam lucem videbis filios.
p. Sed quam mihi dotem affers, nuptiis dignam, ſi annuero?
d. Vniuerſum gregem, omnia nemora & paſcua habebis.

p. Iura

κ. Ὄμνυε· μὴ μετὰ λέκτρα, λιπὼν ἀέκουσαν ἀπέλθῃς.

δ. Οὐ μ' αὐτὸν τὸν Πᾶνα, καὶ ἢν κ' ἐθέλῃς με διῶξαι.

κ. Τεύχεις μοι θαλάμους, τεύχεις καὶ δῶμα καὶ αὐλάς;

δ. Τεύχω σοι θαλάμους, τὰ δὲ πώεα καλὰ νομεύω.

κ. Πατρὶ δὲ γηραλέῳ τίνα καὶ τίνα μῦθον ἐνίψω;

δ. Αἰνήσει σέο λέχος, ἐπὴν ἐμὸν οὔνομ' ἀκούσῃ.

κ. Οὔνομα σὸν λέγε τήνῳ. καὶ οὔνομα πολλάκι τέρπει.

δ. Δάφνις ἐγώ, Λυκίδας δὲ πατήρ, μήτηρ δὲ Νομαίη.

κ. Ἐξ εὐηγενέων· ἀλλ' οὐ σέθεν εἰμὶ χερείων.

δ. Οὐδ' ἄκρα τιμήεσσα· πατὴρ δέ σοί ἐστι Μενάλκας.

κ. Δεῖξον ἐμοὶ σέθεν ἄλσος, ὅπῃ σέθεν ἵσταται αὖλις.

δ. Δεῦρ' ἴδε πῶς ἀνθεῦσιν ἐμαὶ ῥαδιναὶ κυπάρισσοι.

κ. Αἶγες ἐμαὶ βόσκεσθε· τὰ βουκόλω ἔργα νοήσω.

δ. Ταῦροι καλὰ νέμεσθ', ἵνα παρθένῳ ἄλσεα δείξω.

κ. Τί ῥέζεις σατυρίσκε; τί δ' ἔνδοθεν ἅψαο μαζῶν;

δ. Μᾶλα τεὰ πρώτιστα τάδε χνοάοντα διδάξω.

κ. Ναρκῶ ναὶ τὸν Πᾶνα· τεὴν πάλιν ἔξελε χεῖρα.

δ. Θάρσει κοῦρα φίλα· τί μοι ἔτρεμες; ὡς μάλα δειλά.

κ. Βάλλεις εἰς ἀμάρην με, καὶ εἵματα καλὰ μιαίνεις.

δ. Ἀλλ' ὑπὸ σοὺς πέπλους ἁπαλὸν νάκος ἠνίδε βάλλω.

κ. Φεῦ φεῦ, καὶ τὰν μίτραν ἀπέσχισας· ἐς τί δ' ἔλυσας;

δ. Τᾷ Παφίᾳ πρώτιστον ἐγὼ τόδε δῶρον ὀπάζω.

κ. Μίμνε

p. Iura igitur, ne poſt concubitum inuitam relinquens abeas.

d. Non, per ipſum Pana, ſi modò me ſequi voles.

p. Extrues mihi thalamos, extrues & domum, & ſtabula?

d. Extruam tibi thalamos: hos pulchros ouium greges ego paſco.

p. Patri autē ſeni quemnam quem ſermonē dicā?

d. Probabit connubium tuum, vbi meum nomen audierit.

p. Dic nomē illud tuū nam & nomē ſæpe delectat.

d. Daphnis ego ſum: Lycidas verò mihi pater eſt, mater Nomæa.

p. Ex bene natis [ortus es] ſed non te ſum deterior.

d. Neque ſummè [es] honorata: pater enim tibi eſt Menalcas.

p. Oſtende mihi tuum nem⁹, vbi tuum eſt ſtabulū.

d. Veni: vide vt florent meæ procere cupreſſi.

p. Capellæ meæ paſcimini [interim] paſtoris opera inſpiciam.

d. Tauri bene paſcimini, vt nemora virgini oſtēdā.

p. Quid facis ſatyriſce? quid mamillas intus tetigiſti?

d. Mala tua primùm hæc pubeſcentia cognoſcam.

p. Torpeo per Pana: manū tuam rurſum extrahe.

d. Bono animo eſto mea puella: quid mihi horruiſti? quantum es timida!

p. Coniicis me in ſordes, & veſtes pulchras contaminas.

d. At pellem mollem veſtibus tuis ecce ſubſterno.

p. Hei mihi, & mitrā amouiſti. quare verò ſoluiſti?

d. Veneri primum hoc ego donum offeram.

p. Expecta

κ. Μίμνε τάλαν. τάχα τίς τοι ἐφέρχεται· ἦχον ἀκούω.

δ. Ἀλλήλαις λαλέοντι τεὸν γάμον αἱ κυπάρισσοι.

κ. Τὠμπέχονον ποίησας ἐμὸν ῥάκος· εἰμὶ δὲ γυμνά.

δ. Ἄλλαν ἀμπεχόναν τῆς σῆς τοι μείζονα δωσῶ.

κ. Φὴς μοι πάντα δόμεν, τάχα δ' ὕστερον οὐδ' ἅλα δοίης.

δ. Αἴθ' αὐτὰν δυναίμαν καὶ τὰν ψυχὰν ἐπιβάλλειν.

κ. Ἄρτεμι μὴ νεμέσα· σῆς ἐρημαίας οὐκέτι πιστή.

δ. Ῥέξω πόρτιν Ἔρωτι, καὶ αὐτᾷ βοῦν Ἀφροδίτᾳ.

κ. Παρθένος ἔνθα βέβηκα, γυνὴ δ' εἰς οἶκον ἀφέρπω.

δ. Ἀλλὰ γυνὴ μήτηρ, τεκέων τροφὸς, οὐκέτι κώρα.

Ὣς οἱ μὲν χλοεροῖσιν ἰαινόμενοι μελέεσσιν,
Ἀλλήλοις ψιθύριζον, ἀνίστατο φώριος εὐνή.
Χὰ μὲν, αἰγεμένη διέστιχε μᾶλα νομεύειν,
Ὄμμασιν αἰδομένη, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ἰάνθη.
Ὃς δ' ἐπὶ ταυρείας ἀγέλας, κεχαρημένος εὐνᾶς ἤιε.

ARG.

p. Expecta miſer. fortaſſe aliquis tibi ſuperuenit: ſtrepitum audio.

d. Inter ſe colloquuntur de nuptiis tuis cupreſſi.

p. Amiculum mihi lacerum feciſti: ſúmque nuda.

d. Aliud amiculum tuo maius tibi dabo.

p. Ais te mihi omnia daturum eſſe, fortaſſe autem poſtea ne ſalem quidem dederis.

d. Vtinam ipſam poſſem etiam animã immittere.

p. O Diana, ne ſuccenſe: tua illa ſolitaria non amplius fidelis [tibi eſt]

d. Mactabo vitulam Amori, & ipſi bouem Veneri.

p. Virgo huc veni, mulier verò domum redibo.

d. Imò mulier mater, liberorum nutrix, non amplius puella.

Dum illi florentibus fruentes membris,
Inter ſe blandè ſuſurrabant, conſurgit furtiuum cubile.
Ipſáque quum ſurrexiſſet, ibat ad oues paſcendas,
Oculis verecundans: cor autem illi intus geſtiebat.
Ille autẽ ad armenta boum concubitu lætus [abibat.]

XXVIII.

ARGVMENTVM

Colum eburneam affert Theocritus Theugenidi, vxori Niciæ, medici Mileſii (cuius alibi mentionẽ fecit) ad eum proficiſcens. Commendat autem & munus, & eam cui illud affert. Genus car-

ΗΛΑΚΑΤΑ, Εἰδύλλιον κη.

Γλαυκᾶς ὦ φιλέριθ' ἀλακάτα δῶρον Ἀθανάας,
Γυναιξὶ νόος οἰκωφελέεσσι σοῖς ἐπήβολος·
Θαρσεῦσ' ἄμμιν ὁμάρτει πόλιν ἐς Νείλεω ἀγλαάν,
Ὅππα Κύπριδος ἱερὸν καλάμω χλωρὸν ὑφ' ἁπαλῶ.
Τῆδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτεύμεθα παρ Διός,
Ὅππως ξεῖνον ἐμὸν τέρψομ' ἰδὼν κἀντιφιλήσομαι
Νικίαν, Χαρίτων ἱμεροφώνων ἱερὸν φυτόν.
Καί σε τὰν ἐλέφαντος πολυμόχθω γεγενημέναν,
Δῶρον Νικιέας εἰς ἀλόχω χέρρας ὀπάσομεν.
Σὺν τᾷ πολλὰ μὲν ἔργ' ἐκτελέσεις ἀνδρείοις πέπλοις,
Πολλὰ δ' οἷα γυναῖκες φορέοισ' ὑδάτινα βράκη.
Δὶς γὰρ ματέρες ἀρνῶν μαλακοὺς ἐν βοτάνᾳ πόκους
Πέξαιντ' αὐτοετεί, Θευγενίδος γ' ἕνεκ' εὐσφύρω.
Οὕτως αἰσιεργός· φιλέει δ' ὅσσα σαόφρονες.
Οὐ γὰρ εἰς ἀκιρὰς οὐδ' ἐς ἀεργοὺς μὲν ἐβαλλόμαν
Ἐππάσαι σε δόμοις, ἀμετέρας ἐούσαν ἀπὸ χθονός.

Καὶ

XXVIII. Idyllii.

Genus carminis Theocriti eſt choriambicum pentametrum: ſicut illud apud Catullum,

Alphene immemor atque unanimis falſe ſodalibus.

COLVS, Idyllium XXVIII.

GLaucæ, ô colus amica lanificii, donum Mineruæ,
Matronis domū augentibus: mēs eſt ſui compos:
Confidens ſequere nos in illuſtrem vrbem Neilei,
Vbi Veneris delubrum eſt viride ſub arundineto tenero.
Eò enim nauigationem proſperam petimus à Ioue,
Vt hoſpitē meū oblectē videns, & viciſſim oblecter
Niciam, Gratiarum ſuaueloquentium ſacram ſtirpē,
Téque ex elaborato ebore factam,
Munus in coniugis Niciæ manus præbebimus.
Cum ea multa opera perficies ad viriles veſtes [pertinentia]
Multa & ad braccas quas mulieres geſtāt, aquatiles,
Bis enim matres agnorum mollem in paſcuis lanam
Tondētur eodem anno, propter Theugenidem, quæ pulchris eſt talis.
Adeo illa operoſa eſt, amátq; ea quæ [matronæ] ſapientes.
Neque enim in ignauam aut otioſam decreui
Te dare domum, exiſtentem ex noſtra terra.

Καὶ γάρ τοι πατρὶς ἂν ὡ 'ξ Ἐφύρας κτίσσε ποτ' Ἀρχίας,
Νάσω Τρινακρίας μυελὸν, ἀνδρῶν δοκίμων πόλιν.
Νῦν μὰν οἶκον ἔχοισ' ἀνέρος ὃς πόλλ' ἐδάη σοφὰ
Ἀνθρώποισι νόσους φάρμακα λυγρὰς ἀπαλαλκέμεν,
Οἰκήσεις κατὰ Μίλατον ἐρατεινὰν μετ' Ἰαόνων,
Ὡς εὐαλάκατος Θευγένις ἐν δαμότισιν πέλη,
Καί οἱ μνᾶσιν ἀεὶ τῶ φιλαοιδῶ παρέχῃς ξένω.
Κεῖνο γάρ τις ἐρεῖ τὤπος ἰδών σ', Ἦ μεγάλα χάρις
Δώρω ξὺν ὀλίγω· πάντα δὲ τιμᾶντα τὰ πὰρ φίλων.

ARG.

Etenim tibi patria eſt ea quam condidit olim Archias Ephyræus,

Inſulæ Trinacriæ medullam, præſtantium virorum vrbem.

Nunc ſanè domum tenens viri qui multa nouit ſalutaria

Remedia ad arcendos ab hominibus triſtes morbos,

Habitabis in Mileto amabili inter Ionas,

Vt pulchram colum habens Theugenis ſit inter populares,

Et illi memoriam hoſpitis carminum amantis ſemper renoues.

Hoc enim quis aliquando dicet, te aſpiciens, Certè magna gratia

Exiguo muneri adeſt, omnia verò honorem merentur quæ [veniunt] ab amicis.

ARGVMENTVM

Expoſtulatio cum amico, propter inconſtantiam in amore, qua nihil crebrius neque vulgarius eſt in communi vita. Hoc vitium & hic amico ſuo Theocritus exprobrat: atque in fine concludit.

ΠΑΙΔΙΚΑ',

Εἰδύλλιον κθ'.

ΟἿΝΟΣ ὦ φίλε παῖ λέγεται καὶ ἀλά-
θεα·
Κἄμμες χρὴ μεθύοντας ἀλαθέας ἔμμεναι.
Κἠγὼ μὲν τὰ φρενῶν ἐρέω κέατ' ἐν μυχῷ.
Οὐχ ὅλας φιλέειν μ' ἐθέλησθ' ἀπὸ καρδίας,
Γινώσκω· τὸ γὰρ ἥμισυ τᾶς ζωΐας ἔχω,
Ζῶ τὰν σὰν ἰδέαν, τὸ δὲ λοιπὸν ἀπώλετο.
Χὤταν μὲν σὺ θέλῃς, μακάρεσσιν ἴσαν ἄγω
Ἁμέραν· ὅκα δ' οὐκ ἐθέλεις τύ, μάλ' ἐν σκότῳ.
Πῶς ταῦθ' ἁρμόζει, τὸν φιλέοντ' ἀνίαις διδῶν;
Ἀλλ' εἴ μοι τι πίθοιο, νέος προγενεστέρῳ,
Τῷ καὶ λώϊον αὐτὸς ἔχων ἔμ' ἐπαινέσαις,
Ποίησαι καλιὰν μίαν εἰν ἑνὶ δενδρίῳ,
Ὅπῃ μηδὲν ἀπίξεται ἄγριον ἑρπετόν.
Νῦν δὲ τῶδε μὲν ἄματος ἄλλον ἔχεις κλάδον,
Ἄλλον δ' αὔριον· ἐξ ἑτέρω δ' ἕτερον ματῇς.
Καὶ μὲν σεῦ τὸ καλόν τις ἰδὼν ῥέθος αἰ-
νέσαι,
Τῷ δ' εὐθὺς πλέον ἢ τριέτης ἐγένευ φίλος·

Τὸν

concludit, eum qui bene audire apud homines honeſtos velit, non leuem neque inconſtantem in colēdis amicitiis eſſe oportere. Genus carminis eſt dactylicum pentametrum: in prima tamen ſede etiam aliquando trocheus eſt.

AMORES,

Idyllium XXIX.

Vinum, ô chare puer, (vt prouerbio dicitur) & veritas:
Nos quoque ebrios oportet veraces eſſe.
Egóque ea dicā quæ in angulo pectoris condita ſunt.
Non integro me pectore voluiſti amare,
Intelligo. nam hoc dimidium vitæ quod habeo,
Viuit per tuam formam, reliquum interiit.
Et quum tu volueris, diis immortalibus ſimilē agam
Vitam: quum autem nolueris tu, valdè in tenebris.
Quomodo hæc congruunt, amantē moleſtia afficere?
At ſi mihi obtemperares, iuuenis ſeniori,
Tunc & tibi melius quum eſſet, me laudares.
Fac nidum vnum vna in arbore,
Quò nullum accedat ſæuum reptile.
Nunc verò hodie alium tenes ramum,
Cras alium, & alium poſt alium requiris;
Et quidem aliquis faciem tuam pulchram aſpiciens laudauerit,
Huic ſtatim amicus factus es plusquam triennis.

Τὸν πρότερον δὲ φιλεῦντα, τριταῖον ἐθήκαο.
Ἀνδρῶν τῶν ὑπερηνορέων δοκέεις πνέειν.
Φίλει δ', ὥς κε ζώῃς, τὸν ὅμοιον ἔχειν ἀεί.
Αἰ γὰρ ὧδε ποιῇς, ἀγαθὸς μὲν ἀκούσεαι
Ἐξ ἀστῶν· ὁ δέ τοι Ἔρος οὐ χαλεπῶς ἔχοι,
Ὃς ἀνδρῶν φρένας εὐμαρέως ὑποδάμναται,
Κἠμὲ μαλθακὸν ἐξεπόνασε σιδαρέου.
Ἀλλὰ πὲρ ἁπαλῶ στόματός σε πεδέρχομαι.

ARGVMENTVM.

Hoc Idyllio (quod eſt odarium) deſcribitur quomodo Adonidis interfector aper ad Venerē ab Amoribus ſeu Cupidinib⁹ adductus fuerit eius iuſſu.

ΕἸΣ ΝΕΚΡῸΝ ἌΔΩΝΙΝ,

Εἰδύλλιον λ'.

Ἄδωνιν ἡ Κυθήρη
Ὡς εἶδε νεκρὸν ἤδη,
Στυγνὰν ἔχοντα χαίταν,
Ὠχράν τε τὴν παρειὰν,
Ἄγειν τὸν ὗν πρὸς αὐτὴν
Ἔταξε τὼς Ἔρωτας.
Οἱ δ' εὐθέως ποτανοὶ
Πᾶσαν δραμόντες ὕλαν,
Στυγνὸν τὸν ὗν ἀνεῦρον,
Δῆσάν τε κἀπέδησαν.

Primum verò amantem tertio loco poſuiſti.
Virorum ſuperborum [more] videris ſpirare.
Ama, vt viuas, conſimilem ſemper habere.
Hoc ſi feceris, bene audies
Apud ciues: & amor tibi iſte non moleſtus erit,
Qui virorum mentes facilè ſuperat,
Et me ex ferreo mollem fecit,
Verùm circa tenerum os te amplector.

XXVII Idyllii.

eius iuſſu, & quomodo Ven' eius, miſerta ſit vbi eũ audiit. Genus carminis eſt Anacreontiũ: vt,

Οὔ μοι μέλει Γύγεω
Τοῦ Σαρδίων ἄνακτος.

IN MORTVVM ADONIN,

Idyllium xxx.

ADonin Cytherea
Vt vidit iam mortuum,
Horridam habentem comam,
Et pallidas genas,
Ducere ad ſe aprum
Iuſſit Amores.
Illi verò ſtatim [vtpote] volucres,
Per omnem currentes ſyluam,
Triſtem ſuem inuenerunt,
Et vinxerunt, atque alligarunt,

Χὼ μὲν, βρύχων καθάψας,
Ἔσυρεν αἰχμάλωτον,
Ὁ δ᾽ ἐξόπισθ᾽ ἐλαύνων,
Ἔτυπτε τοῖσι τόξοις.
Ὁ θὴρ δ᾽ ἔβαινε [illegible]
Φοβεῖτο γὰρ Κυθήρην.
Τῷ δ᾽ εἶπεν Ἀφροδίτα,
Πάντων κάκιστε θηρῶν,
Σὺ τόνδε μηρὸν ἴψω;
Σύ μου τὸν ἄνδρ᾽ ἔτυψας;
Ὁ θὴρ δ᾽ ἔλεξεν ὧδε,
Ὄμνυμί σοι Κυθήρη,
Αὐτήν σε, καὶ τὸν ἄνδρα,
Καὶ ταῦτά μου τὰ δέσμα,
Καὶ τούσδε τοὺς κυναγοὺς,
Τὸν ἄνδρα τὸν καλόν σου
Οὐκ ἤθελον πατάξαι·
Ἀλλ᾽ ὡς ἄγαλμ᾽ ἐσεῖδον,
Καὶ μὴ φέρων τὸ καῦμα,
Γυμνὸν τὸν εἶχε μηρὸν,
Ἐμαινόμην φιλᾶσαι,
Καί μου κατεσίναζε.
Τούτους λαβοῦσα Κύπρι,
Τούτους κόλαζε, τέμνε.
Τί γὰρ φέρω περισσοὺς
Ἐρωτικοὺς ὀδόντας;
Εἰ δ᾽ οὐχί σοι τάδ᾽ ἀρκεῖ,
Καὶ ταῦτ᾽ ἐμοῦ τὰ χείλη.
Τὸν δ᾽ ἠλέησε Κύπρις,
Εἶπέν τε τοῖς Ἔρωσι
Τὰ δεσμά οἱ ᾽πιλῦσαι.
Ἐκ τῶ δ᾽ ἐπηκολούθει,

Καὶ

Et vnus quidẽ[illorũ] laqueo quum aſtrinxiſſet,
Trahebat captiuum:
Alter à tergo impellens
Percutiebat arcu.
Fera autem incedebat timidè;
Metuebat enim Venerem.
Huic verò dixit Venus,
Omnium peſſima beſtiarum,
Tûne iſtud femur læſiſti?
Tun' meum virum percuſſiſti?
Fera autem ſic dixit,
Iuro tibi Venus,
Per ipſam te, & virum,
Et iſta mea vincula,
Et hoſce venatores,
Tuum formoſum virum
Non volebam ferire:
Sed velut ſimulacrum aſpexi,
Et non ferens incendium[amoris]
Femur quod illi nudum erat,
Inſano furore oſculari cupiebam,
Idque mihi nocuit.
Hos igitur accipiens [dentes] Venus,
Hos puni, excide.
Quid enim gero ſuperuacaneos
Amatorios dentes?
Et hoc ſi minus tibi ſufficit,
Etiam iſtæc mea labra.
Huius autem miſerta eſt Venus,
Et dixit Amoribus
Vt vincula illi ſoluerent.
Ex eo tempore Venerem ſequebatur,

Neque

Καὶ θλᾶν ἐπέβαινε·
Καί τι πυρὶ προσελθὼν
Ἔκαιε τοὺς Ἔρωτας.

ΘΕΟΚΡΙ´ΤΟΥ ΤΟΥ͂ ΣΥΡΑΚΟΥ-ΣΙ´ΟΥ ἘΠΙΓΡΑ´ΜΜΑΤΑ.

Τὰ ῥόδα τὰ δροσόεντα, καὶ ἡ κατάπυκνος ἐκείνα
    Ἕρπυλλος κεῖται ταῖς Ἑλικωνιάσι·
Ταὶ δὲ μελάμφυλλοι δάφναι τὶν Πύθιε Παιάν·
    Δελφὶς ἐπεὶ πέτρα τοῦτό τοι ἀγλάϊσε.
Βωμὸν δ' αἱμάξει κεραὸς τράγος οὗτος ὁ μαλὸς
    Τερμίνθου τρώγων ἔσχατον ἀκρέμονα.

ἌΛΛΟ.

Δάφνις ὁ λευκόχρως, ὁ καλᾷ σύριγγι με-
        λίσδων
    Βουκολικοὺς ὕμνους, ἄνθετο Πανὶ τάδε·
Τοὺς τρητοὺς δόνακας, τὸ λαγωβόλον, ὀξὺν ἄκοντα,
    Νεβρίδα, τὰν πήραν ᾇ ποκ' ἐμαλοφόρει.

ἌΛΛΟ.

Εὕδεις φυλλοστρῶτι πέδῳ Δάφνι, σῶμα κε-
        κμηκὸς
    Ἀμπαύων· στάλικες δ' ἀρτιπαγεῖς ἀν'
        ὄρη.
Ἀγρεύει δέ τυ Πὰν, καὶ ὁ τὸν κροκόεντα Πρίηπος
    Κισσὸν ἐφ' ἱμερτῷ κρατὶ καθαπτόμενος,
Ἄντρον ἔσω στείχοντες ὁμόρροθοι. ἀλλὰ τὺ φεῦγε,
    Φεῦγε μεθεὶς ὕπνου κῶμα καταγρόμενον.

ἌΛΛΟ.

Neque in ſyluam rediit:
Et accedens ad ignem,
Exuſſit amores [amatorios dentes.]

THEOCRITI SYRACVSII
Epigrammata.

ROſæ illæ roſcidæ, & denſum illud
Serpyllum dicatū eſt Heliconiadibus [Muſis]
At nigra folia habentes lauri, tibi, ô Pythie Apollo:
Delphica enim petra his te ornauit.
Aram autem cruētabit cornutus hircus iſte villoſus,
Terebinthi comedens vltimum ramum.

ALIVD.

Daphnis ille cādidus, ille qui pulchra fiſtula modulabatur
Bucolicos hymnos, hæc dedicauit Pani:
Tres tibias, pedum, acutum iaculum,
Pellem ceruinā, & peram quæ olim poma ferebat.

ALIVD.

Dormis in ſolo foliis conſtrato, ô Daphni, corpus defeſſum
Quieti dans: furculæ, v. nuper compactæ [ſunt] in montibus.
Venatur te Pan, & Priapus qui croceam
Hederam pulchro capiti circumligatam habet,
Antrum ingredientes vnanimes. Verùm tu fuge,
Fuge (inquam) deſerens ſomni ſoporem nutantē.

ALIVD.

ἌΛΛΟ.

Τήναν ταὶ λαύραν τὰς αἱ δρύες αἰπόλε κάμψας,
Σύκινον εὑρήσεις ἀρτιγλυφὲς ξόανον,
Τρισκελὲς, αὐτόφλοιον, ἀνούατον· ἀλλὰ φάλητι
Παιδογόνῳ δυνατὸν Κύπριδος ἔργα τελεῖν.
Σακὸς δ' εὖ ἱερὸς περιδέδρομεν· ἀέναον δὲ
Ῥεῖθρον ἀπὸ σπιλάδων πάντοσε τηλεθάει
Δάφναις καὶ μύρτοισι καὶ εὐώδει κυπαρίσσῳ,
Ἔνθα πέριξ κέχυται βοτρυόπαις ἕλικι
Ἄμπελος· εἰαρινοὶ δὲ λιγυφθόγγοισιν ἀοιδαῖς
Κόσσυφοι ἀχεῦσιν ποικιλότραυλα μέλη·
Ξουθαὶ ἀηδονίδες μινυρίσμασιν ἀνταχεῦσι,
Μέλπουσαι στόμασι τὰν μελίγηρυν ὄπα.
Ἕζεο δὴ τηνεῖ, καὶ τῷ χαρίεντι Πριήπῳ
Εὔχε' ἀποστέρξαι τοὺς Δάφνιδός με πόθους·
Κεὐθὺς ἐπιρρέξειν χίμαρον καλόν· ἢν δ' ἀνανεύσῃ,
Τοῦδε τυχὼν ἐθέλω τρισσὰ θύη τελέσαι.
Ῥέξω γὰρ δαμάλαν, λάσιον τράγον, ἄρνα τὸν ἴσχω
Σακίταν· ἀΐοι δ' εὐμενέως ὁ θεός.

ἌΛΛΟ.

Λῇς ποτὶ τᾶν νυμφᾶν διδύμοις αὐλοῖσιν ἀεῖσαι
Ἁδύ τί μοι; κἠγὼν πακτίδ' ἀειράμενος
Ἀρξεῦμαί τι κρέκειν· ὁ δὲ βουκόλος ἅμμιγα θέλξει
Δάφνις, κηροδέτῳ πνεύματι μελπόμενος.
Ἐγγὺς δὲ στάντες λασίας δρυὸς ἄντρου ὄπισθεν
Πᾶνα τὸν αἰγιβόταν ὀρφανίσωμεν ὕπνου.

ἌΛΛΟ.

Ἆ δείλαιε τὺ Θύρσι, τί τὸ πλέον εἰ κατατάξεις
Δάκρυσι διγλήνους ὦπας ὀδυρόμενος;
Οἴχεται ἁ χίμαρος, τὸ καλὸν τέκος, οἴχετ' ἐς ᾅδαν·
Τραχὺς γὰρ χαλαῖς ἀμφεπίαξε λύκος.
Αἱ δὲ κύνες κλαγγεῦντι· τί τὸ πλέον, ἁνίκα τήνας

Ὀστέον

ALIVD.

Per illũ vicũ vbi quercus[ſunt] ô caprarie, deflectes,
Ficulneam inuenies recens ſculptam ſtatuam,
Tripedẽ, cum ipſo cortice, ſine auribus. Sed Priapo
Generatori poſſibile[eſt] Veneris opera perficere,
AEdes autẽ ſacra pulchrè circumcurrit, & perenne
Fluentum è ſaxis vndique viret
Lauris & myrtis, & odorata cupreſſo,
Vbi circumcircà diffuſa eſt racemoſa cũ capreolis
Vitis: vernæ autem ſtridulis cantibus
Merulæ modulantur variè ſonora carmina.
Flauæ luſciniæ ſibilis ex aduerſo canunt,
Cantantes gutture ſuauiſſimum ſonum.
Sede igitur illic, & amabilem Priapum [ribus;
Precare vt ego poſſim renũtiare Daphnidis amo-
Et mox ſacrificaturũ me pulchrũ caprũ. at ſi abnuerit,
Hoc adeptus volo tres hoſtias offerre. [habeo
Sacrificabo enim iuuencã, & hirſutum hircũ, agnũ quẽ
Stabularium. audiat autem beneuolè deus.

ALIVD.

Víſne, per nymphas, duplicibus tibiis cantare
Suaue aliquid mihi? & ego pectidem ſumens
Incipiã aliquid ſonare: bubulcus autẽ ſimul oblectabit
Daphnis, cera cõpacto ſpiritu [ſ. fiſtula] modulãs.
Stantes.v. prope hirſutam quercum poſt antrum,
Pana caprarium priuauerimus ſomno.

ALIVD.

Ah miſer tu Thyrſi, quid proderit ſi contabefacias
Lacrymis geminos oculos lugendo?
Abiit capella, præclara ſoboles, abiit ad inferos:
Nam durus vngulis [eam] comprehendit lupus.
Canes verò clamant: quid prodeſt, quum illius

Nec

Ὅσιον οὐδέ τί περ λείπεται οἰχομένοις;

ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ.

Ἦλθε καὶ ἐς Μίλητον ὁ τοῦ Παιήονος υἱὸς,
Ἰητῆρι νόσων ἀνδρὶ συνεσσόμενος
Νικίᾳ· ὅς μιν ἐπ᾽ ἦμαρ ἀεὶ θυέεσσιν ἱκνεῖται,
Καὶ τόδ᾽ ἀπ᾽ εὐώδους γλύψατ᾽ ἄγαλμα κέδρου,
Ἠετίωνι χάριν γλαφυρῆς χερὸς ἄκρον ὑποστὰς
Μισθόν· ὁ δ᾽ εἰς ἔργον πᾶσαν ἀφῆκε τέχνην.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΟΡΘΩΝΟΣ.

Ξεῖνε, Συρηκόσιός τοι ἀνὴρ τόδ᾽ ἐφίεται Ὄρθων·
Χειμερίης μεθύων μηδαμὰ νυκτὸς ἴοις.
Καὶ γὰρ ἐγὼ τοιοῦτον ἔχω πότμον· ἀντὶ δὲ πολλᾶς
Πατρίδος ὀθνείαν κεῖμαι ἐφεσσάμενος.

ΑΛΛΟ.

Ἄνθρωπε ζωῆς περιφείδεο, μηδὲ παρ᾽ ὥραν
Ναυτίλος, ἴσθι ὡς οὐ πολὺς ἀνδρὶ βίος.

ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑ
Μουσῶν.

Ὑμῖν τοῦτο θεαὶ κεχαρισμένον ἐννέα πάσαις
Τὤγαλμα Ξενοκλῆς θῆκε τὸ μαρμάρινον,
Μουσικός· οὐχ ἑτέρως τις ἐρεῖ. σοφίῃ δ᾽ ἐπὶ τῇδε
Αἶνον ἔχων, Μουσέων οὐκ ἐπιλανθάνεται.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΕΥΣΘΕΝΟΥΣ
τοῦ φυσιογνώμονος.

Εὐσθένεος τὸ μνᾶμα· φυσιγνώμων ὁ σοφιστὴς,
Δεινὸς ἀπ᾽ ὀφθαλμοῦ καὶ τὸ νόημα μαθεῖν.
Εὖ μιν ἔθαψαν ἑταῖροι ἐπὶ ξείνης ξεῖνον ὄντα·
Χ᾽ ὑμνοθέτης αὐτοῖς δαιμονίως φίλος ἦν.
Πάντων ὧν ἐπέοικεν ἔχει τεθνεὼς ὁ σοφιστὴς,
Κεἴπερ ἄκικυς ἐών, εἶχ᾽ ἄρα κηδεμόνας.

ΕΙΣ

Nec os [quidē] neque cinis relictus ſit abeuntis?

IN STATVAM AESCVLAPII.

Venit & Miletum Pæonis filius,
Cum viro ſanatore morborum conuerſaturus
Nicia: qui ipſum quotidie ſemper ſacrificiis adit,
Et iſtud ex odorata ſculpſit [ei] ſimulacrū cedro,
Eetioni propter ſcitam manum magnum pollicitus
Præmiū. ille v. ad opus omne ſuū cōtulit artificiū.

EPITAPHIVM ORTHONIS.

Hoſpes, Syracuſanus vir Orthon hoc tibi præcipit,
Hyberna nocte ebrius ne iter facias.
Nam ego talem habeo interitum: & pro magna
Patria [mea] peregrina [terra] iaceo coopertus.

ALIVD.

O homo, vitæ parce, neque præter anni tempus
Nauta ſis: quia non eſt magna homini vita.

IN SIMVLACRVM
Muſarum.

Vobis hoc, ô deæ, gratum nouem omnibus
Simulacrum Xenocles erexit marmoreum,
Muſicus: non aliter quiſpiam dicet. & propter hanc
Laudē habens, Muſarū non obliuiſcitur. [ſcientiā

EPITAPHIVM EVSTHE-
nis phyſiognomonis.

Euſthenis hoc [eſt] monumentū: phyſiognomon [eſt] philoſophus,
Peritus ex oculo mentem etiam cognoſcere.
Honeſtè ipſum ſepelierunt ſocii in peregrina [terra] peregrinum exiſtentem,
Et poeta ipſis mirè gratus erat.
Omnia quæ par eſt habet mortuus philoſophus,
Quāuis nihil virium habens, habuit ergo qui curam ſui gererent.

IN

ΕΙΣ ΤΡΙΠΟΔΑ ΤΩ ΔΙΟ-
νύσῳ, ἀπὸ Δημοτέλους.

Δαμοτέλης ὁ χορηγὸς, ὁ τὸν τρίποδ' ὦ Διόνυσε,
Καί σε τὸν ἥδιστον θεῶν μακάρων ἀναθεὶς,
Μέτριος ἦν ἐν πᾶσι· χορῷ δ' ἐκτήσατο νίκην
Ἀνδρῶν, καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ προσῆκον ὁρῶν.

ΕΙΣ ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΟΥ-
ρανίας Ἀφροδίτης.

Ἡ Κύπρις οὐ πάνδημος· ἱλάσκεο τὴν θεὸν εἰπὼν
Οὐρανίαν, ἁγνᾶς ἄνθεμα Χρυσογόνας
Οἴκῳ ἐν Ἀμφικλέους, ᾧ καὶ τέκνα καὶ βίον εἶχε
Ξυνάν. αἰεὶ δέ σφιν λώϊον εἰς ἔτος ἦν
Ἐκ σέθεν ἀρχομένοις ὦ πότνια. κηδόμενοι γὰρ
Ἀθανάτων αὐτοὶ πλεῖον ἔχουσι βροτοί.

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ ΕΥΡΥ-
μέδοντος.

Νήπιον υἱὸν ἔλειπες, ἐν ἁλικίᾳ δὲ καὶ αὐτὸς
Εὐρύμεδον τύμβου τοῦδε θανὼν ἔτυχες.
Σοὶ μὲν ἕδρα θείοισι μετ' ἀνδράσι· τὸν δὲ πολῖται
Τιμασεῦντι, πατρὸς μνώμενοι ὡς ἀγαθοῦ.

ΕΙΣ ΤΟ ΑΥΤΟ.

Γνώσομαι εἴ τι νέμεις ἀγαθοῖς πλέον, ἢ καὶ ὁ δειλὸς
Ἐκ σέθεν ὡσαύτως ἶσον ὁδοιπόρ' ἔχει.
Χαιρέτω οὗτος ὁ τύμβος, ἐρεῖς, ἐπεὶ Εὐρυμέδοντος
Κεῖται τῆς ἱερῆς κοῦφος ὑπὲρ κεφαλῆς.

ΕΙΣ ΑΝΑΚΡΕΟΝΤΟΣ
ἀνδριάντα.

Θᾶσαι τὸν ἀνδριάντα τοῦτον ὦ ξένε
Σπουδᾷ, καὶ λέγ', ἐπὰν ἐς οἶκον ἔνθῃς.
Ἀνακρέοντος εἰκόν' εἶδον ἐν Τέῳ
Τῶν πρόσθ' εἴ τι περισσὸν ᾠδοποιῶν.

Προσθεὶς

IN TRIPODEM BACCHO
dedicatum, nomine Demotelis.

Demoteles choragus, qui tripodem, ô Bacche,
Et te iucundiſſimũ deorum beatorum conſecrauit,
Moderatus erat in omnibus: in chorea .v. obtinuit
victoriam [dens.
Virorum, & quod pulchrũ & quod decẽs [eſt] vi-

IN SIMVLACRVM
cœleſtis Veneris. cans [eã]

Venus iſta non[eſt] vulgaris: propitiã redde deã, vo-
Cœleſtem, caſtæ donarium Chryſogonæ
In domo Amphiclis, cũ quo & liberos & vitã hăbuit
Communẽ. ſemper .a. ipſis melius quotannis erat
A te incipientibus, ô veneranda. nam dum curant
Immortales ipſi plus habent mortales.

EPITAPHIVM
Eurymedontis. [ætatis

Paruulum filium reliquiſti, & tu ipſe etiam in flore
O Eurymedon hoc ſepulcrũ mortuus obtinuiſti.
Tibi quidẽ ſedes[eſt]inter diuinos viros, hũc autẽ ci-
Honorabunt, patris memores vtpote boni. [ues

IN IDEM. [etiã improbus

Cognoſcam ſiquid amplius bonis [viris] tribuas, an
A te, ô viator, itidem æqualem habet [honorem]
Salueat iſte tumulus, inquies: nam Eurymedontis
Iacet ſacrum leuis ſuper caput.

IN ANACREONTIS
ſtatuam.

Contemplare ſtatuam hanc ô hoſpes
Diligenter, & dic, quum domum redieris,
Anacreontis ſimulacrum vidi in Teo,
[Excellẽtis] ſiquid antiquorũ poetarũ præſtans fuit.

Προσθεὶς δὲ χὤτι τοῖς νέοισιν ἅδετο,
Ἐρεῖς ἀτρεκέως ὅλον τὸν ἄνδρα.

ΕἸΣ ἘΠΊΧΑΡΜΟΝ.

Ἅ τε φωνὰ Δώρειος, χὠνὴρ ὁ τὰν κωμῳδίαν
Εὑρὼν Ἐπίχαρμος.
Ὦ Βάκχε, χάλκεόν νιν ἀντ' ἀλαθινοῦ
Τὶν ὧδ' ἀνέθηκαν.
Τὸν Συρακόσαις ἐνίδρυνται πελωριστᾷ πόλει
Οἷα ἀνδρὶ πολίτᾳ.
Σωρὸν γὰρ εἶχε χρημάτων μεμναμένοις
Τελεῖν ἐπίχειρα.
Πολλὰ γὰρ ποττὰν ζωὰν τοῖς παισὶν εἶπε χρήσιμα·
Μεγάλα χάρις αὐτῷ.

ἘΠΙΤΆΦΙΟΝ ΚΛΕΊΤΑΣ,
τροφοῦ Μηδείου.

Ὁ μικκὸς τόδ' ἔτευξε τᾷ Θρεΐσσᾳ
Μήδειος τὸ μνᾶμ' ἐπὶ τᾷ ὁδῷ, κἠπέγραψε Κλείτας.
Ἕξει τὴν χάριν ἡ γυνὴ ἀντὶ τήναν
Ὧν τὸν κοῦρον ἔθρεψ'· ἔτι μὴν ἔτι χρησίμη καλεῖται.

ΕἸΣ ἈΡΧΊΛΟΧΟΝ.

Ἀρχίλοχον καὶ στᾶθι καὶ εἴσιδε τὸν πάλαι ποιητὰν
Τὸν τῶν ἰάμβων, οὗ τὸ μυρίον κλέος
Διῆλθε κἠπὶ νύκτα καὶ πρὸς ἀῶ.
Ἦ ῥά μιν αἱ Μοῦσαι καὶ ὁ Δάλιος ἠγάπευν Ἀπόλλων,
Ὡς ἐμμελής τ' ἔγεντο κἀπιδέξιος
Ἔπεά τε ποιεῖν, πρὸς λύραν τ' ἀείδειν.

ΕἸΣ ἈΝΔΡΙΆΝΤΑ ΠΕΙΣΆΝΔΡΟΥ,
τοῦ τὴν Ἡράκλειαν ποιήσαντος.

Τὸν τοῦ Ζανὸς ὅδ' ὑμῖν υἱὸν ἁνήρ,
Τὸν λεοντομάχαν, τὸν ὀξύχειρα,
Πρᾶτος τῶν ἐπάνωθε μουσοποιῶν
Πείσανδρος ξυνέγραψεν ὠκ Καμείρου,

Χὤσσους

Addens verò quòd iuuenibus delectabatur,
Dices verè totum virum.

IN EPICHARMVM.

Et vox Dorica [eſt] & vir qui comœdiam
Inuenit [eſt] Epicharmus.
O Bacche, æneum ipſum pro vero
Tibi hîc dicarunt.
Quem Syracuſis collocarunt in prægrandi ciuitate,
Vt virum ciuem [decet]
Aceruũ enim habebat rerum vtilium iis qui memo-
Rependere mercedem. [res erant
Multa enim ad vitam pueros docuit vtilia:
Magna gratia illi [habenda eſt.]

EPITAPHIVM CLITAE, nutricis Medei.

Paruulus iſtud ſtruxit Threiſſæ
Medeus monumentum in via, & inſcripſit Clitæ.
Habebit gratiam mulier pro eo [tur.
Quòd puerũ nutriuit: adhuc nẽpe adhuc vtilis voca-

IN ARCHILOCHVM.

Conſiſte, & Archilochum aſpice, veterem poetã,
Iambographum, cuius celeberrima fama
Permanauit & ad occidentem & ad orientem.
Certè ipſum Muſæ & Delius Apollo amauerunt:
Adeo exactus erat ac dexter
Carmináque componendo, & ad lyram cantando.

IN STATVAM PISANDRI, qui Herculeam carmine ſcripſit.

Iouis iſte vobis filium vir,
Eum qui cum leone pugnauit, promptum manũ,
Primus ſuperiorum poetarum
Piſander conſcripſit [oriundus] ex Camerio,

Χὤσους ἐξεπόνασεν εἶπ᾽ ἀέθλους.
Τοῦτον δ᾽ αὐτὸν ὁ δᾶμος (ὡς σάφ᾽ εἰδῇς)
Ἔστασ᾽ ἐνθάδε, χάλκεον ποιήσας,
Πολλοῖς μησὶν ὄπισθε κἠνιαυτοῖς.

ΕἸΣ ἹΠΠΏΝΑΚΤΑ.

Ὁ μουσοποιὸς ἐνθάδ᾽ Ἱππώναξ κεῖται.
Εἰ μὲν πονηρὸς, μὴ ποτέρχευ τῷ τάφῳ·
Εἰ δ᾽ ἐστὶ κρήγυός τε καὶ παρὰ χρηστῶν,
Θαρσέων καθίζευ· κἂν θέλῃς, ἀπόβριξον.

ΤΟΥ̃ ΑΥ̓ΤΟΥ̃ ΕἸΣ ΤῊΝ ἑαυτοῦ βίβλον.

Ἄλλος ὁ Χῖος· ἐγὼ δὲ Θεόκριτος ὃς τάδε
γράψα,
Εἷς ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰμὶ Συρακοσίων,
Υἱὸς Πραξαγόραο περικλειτῆς τε Φιλίνης.
Μοῦσαν δ᾽ ὀθνείην οὔποτ᾽ ἐφελκυσάμην.

Et quotquot laborando confecit,recenſuit labores.
Hunc verò ipſum populus (vt certò ſcias)
Collocauit hîc,æneum quum feciſſet,
Multis menſibus poſtea & annis.

IN HIPPONACTEM.

Poeta hîc Hipponax iacet:
Si quidem improbus es, ne accedas ſepulcrum:
Sin autem es bonus,& ex probis [natus]
Confidens ſede, &,ſi volueris,dormi.

EIVSDEM IN SVVM ipſius librum.

Alius eſt [Theocritus] Chius : ego. a. Theocritus qui hæc ſcripſi,
Vnus ex plebe ſum Syracuſana,
Filius Praxagoræ inclytæque Philinæ:
Muſam verò alienam nunquam attraxi.

ΕΙ'ΔΥ'ΛΛΙΑ
ΜΟ'ΣΧΟΥ Συρακοσίου
καὶ
ΒΙ'ΩΝΟΣ Σμυρναίου.

ΣΙΜΜΙ'ΟΥ Ῥοδίου
Σύριγξ, Πέλεκυς, Ὠὸν, Βωμὸς, Πτερύγιον.

ΜΟΣΧΟΥ ΕἸΔΥΛΛΙΑ.

ἜΡΩΣ ΔΡΑΠΕΤΗΣ,

Εἰδύλλιον α΄.

Ἁ Κύπρις τὸν Ἔρωτα τὸν υἱέα μακρὸν
ἐβώστρει,
Εἴ τις ἐνὶ τριόδοισι πλανώμενον εἶδεν Ἔρωτα,
Δραπετίδας ἐμός ἐστιν· ὁ μανύσας γέρας ἑξεῖ.
Μισθός τοι τὸ φίλαμα τὸ Κύπριδος· ἢν δ' ἀγά-
γῃς νιν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμα, τὺ δ' ὦ ξένε καὶ πλέον ἑξεῖς.
Ἔστι δ' ὁ παῖς περίσαμος· ἐν εἴκοσι πᾶσι μά-
θοις νιν.
Χρῶτα μὲν οὐ λευκὸς, πυρὶ δ' εἴκελος· ὄμματα δ' αὐτῷ
Δριμύλα καὶ φλογόεντα· κακαὶ φρένες, ἁδὺ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσον νοέει καὶ φθέγγεται. ὡς μέλι φωνά·
Ἢν δὲ χολᾷ, νόος ἐστὶν ἀνάμερος, ἠπεροπευτάς·
Οὐδὲν ἀλαθεύων. δόλιον βρέφος, ἄγρια παίσδει.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρανον, ἔχει δ' ἰταμὸν τὸ
πρόσωπον.
Μικκύλα μὲν τήνῳ τὰ χερύδρια, μακρὰ δὲ βάλλει
Βάλλει κ' εἰς Ἀχέροντα καὶ εἰς ἀΐδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲν τόγε σῶμα, νόος δέ οἱ ἐμπεπύκασται.
Καὶ πτερόεις ὥστ' ὄρνις ἐφίπταται ἄλλοτ' ἐπ'
ἄλλους
Ἀνέρας ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ σπλάγχνοις δὲ κάθηται.
Τόξον ἔχει μάλα βαιόν, ὑπὲρ τόξω δὲ βέλεμνον·
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖται.
Καὶ χρύσεον περὶ νῶτα φαρέτριον, ἔνδοθι δ' ἐντὶ

MOSCHI IDYLLIA.

AMOR FVGITIVVS,

Idyllium I.

VEnus Amorem filium altùm inclamabat [.i. alta voce inclamans, dicebat],
Siquis in triuiis vagantem vidit Amorem,
Fugitiuus meus eſt: index munus habebit.
Merces tibi erit ſuauium Veneris: ſi verò adduxeris ipſum,
Non nudum ſuauium, ſed tu hoſpes plus etiam habebis.
Inſunt.a. plurima ſigna puero: inter viginti alios cognoueris ipſum.
Corpore non albus, verùm igni ſimilis: oculi ipſius
Acres & flammei: mala mens, dulcia verba.
Non enim idē ſentit quod loquitur. vox illi dulcis vt mel:
Sed quum iraſcitur, mens eſt immitis, fraudulenta:
Nihil veri dicens. doloſus puer, crudeliter ludit.
Pulchrè capillatum eſt illi caput, habet autem proteruam faciem.
Exiguæ quidē illi ſunt manus, ſed procul iaculatur:
Iaculatur vſque ad Acherontem, & inferni regem.
Corpore quidem nudus, at mens illi tecta eſt.
Et volucris ſicut auis circumuolat nunc ad hos, nunc ad illos,
Viros & mulieres: viſceribus autem inſidet.
Arcum habet valdè exiguū, ſuper arcu verò ſagittā:
Exigua illa ſagitta, at in cœlum vſque fertur.
Et aurea in humeris pharetra: in ea autem ſunt

Τοὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κἠμὲ τιτρώσκει.
Πάντα μὲν ἄγρια, πάντα· πολὺ πλέον δέ οἱ αὐτῷ
Βαιὰ λαμπὰς ἐοῖσα τὸν ἅλιον αὐτὸν ἀναίθει.
Ἢν τύ γ' ἕλῃς τῆνον, δήσας ἄγε, μηδ' ἐλεήσῃς.
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ·
Κἢν γελάᾳ, τύ νιν ἕλκε. καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι,
Φεῦγε· κακὸν τὸ φίλαμα, τὰ χείλεα φάρμακον ἐντί.
Ἢν δὲ λέγῃ, Λάβε ταῦτα, χαρίζομαι ὅσσα μοι ὅπλα,
Μή τι θίγῃς· πλάνα δῶρα· τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπται.

ΕΥΡΩΠΗ,

Εἰδύλλιον β'.

Εὐρώπῃ ποτὲ Κύπρις ἐπὶ γλυκὺν ἧκεν ὄνειρον,
Νυκτὸς ὅτε τρίτατον λάχος ἵσταται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
Ὕπνος ὅτε γλυκίων μέλιτος βλεφάροισιν ἐφίζων,
Λυσιμελὴς, πεδάᾳ μαλακῷ κατὰ φάεα δεσμῷ·
Εὖτε καὶ ἀτρεκέων ποιμαίνεται ἔθνος ὀνείρων.
Τῆμος ὑπωροφίοισιν ἐνικνώσσουσα δόμοισι
Φοίνικος θυγάτηρ, ἔτι παρθένος Εὐρώπεια,
Ὠΐσατ' ἠπείρους δοιὰς περὶ εἷο μάχεσθαι,
Ἀσιάδ' ἀντιπέρην τε. φυὴν δ' ἔχον οἷα γυναῖκες.
Τῶν δ' ἡ μὲν ξείνης μορφὴν ἔχεν· ἡ δ' ἄρ' ἐῴκει
Ἐνδαπίῃ, καὶ μᾶλλον ἑῆς περιείχετο κούρης·
Φάσκεν δ' ὥς μιν ἔτικτε καὶ ὥς ἀτίτηλέ μιν αὐτή.

Ἡ δ'

Amarulentæ arundines, quibus ſæpe etiã me ſauciat.
Omnia ſunt crudelia, omnia: multo. v. magis quæ ipſi
Parua fax ſolem ipſum perurit. [eſt
Si tu ceperis illum, vinctum duc, neque miſerearis.
Et ſiquando flentem videris, caue ne te fallat: [lari,
Etiãſi riſerit, tu attrahe ipſum: atq; ſi voluerit te oſcu
Fuge: malum eſt oſculum, ipſa labra ſunt venenum.
Si. v. dixerit, Cape hæc, dono tibi quæcunque mihi
ſunt arma,
Ne quicquã attigeris: fallacia dona ſunt: igne enim
omnia tincta ſunt.

EVROPA,

Idyllium II.

EVropæ olim Venus ſuaue ſomnium immiſit,
Quum tertia pars noctis [.i. gallicinium] ſtat, &
aurora propè [eſt]
Quum ſomnus melle dulcior in palpebris ſedens,
Membra reſoluens, oculos molli vinculo ligat,
Quum & veracium paſcitur turba ſomniorum.
Tunc illa dormiens in ædibus quæ ſub tecto ſunt [.i.
in parte ædium inferiore]
Phœnicis filia adhuc virgo Europa, [identes,
Videbatur ſibi videre continentes duas de ſe conten
Aſianam, & alteram oppoſitam: indolem autem ha-
bebant vt mulieres. [lis erat
Harũ.a.altera peregrinæ formã habebat, altera ſimi-
Indigenæ, &[vt] filiam ſuam magis vindicabat:
Dicebat.v.quòd eam genuiſſet & enutriuiſſet ipſa.

Ἡ δ' ἑτέρη, κρατερῇσι βιαζομένα παλάμῃσιν,
Εἴρυεν οὐκ ἀέκουσαν· ἐπεὶ φάτο μόρσιμον εἶναι
Ἐκ Διὸς αἰγιόχου γέρας ἔμμεναι Εὐρώπειαν.
Ἡ δ' ἀπὸ μὲν στρωτῶν λεχέων θόρε δειμαίνουσα,
Παλλομένη κραδίην· τὸ γὰρ ὡς ὕπαρ εἶδεν
ὄνειρον.
Ἑζομένη δ' ἐπὶ δηρὸν ἀκὴν ἔχεν, ἀμφοτέρας δὲ
Εἰσέτι πεπταμένοισιν ἐν ὄμμασιν εἶχε γυναῖκας.
Ὀψὲ δὲ δὴ μάλ' ἔπειτ' ἀνενείκατο παρθένος αὐδήν,
Τίς μοι τοιάδε φάσματ' ἐπουρανίων προΐηλε;
Ποῖοί με στρωτῶν λεχέων ὕπερ ἐν θαλάμοισιν
Ἡδὺ μάλα κνώσσουσαν ἀνεπτοίησαν ὄνειροι;
Τίς δ' ἦν ἡ ξείνη ἣν εἴσιδον ὑπνώουσα;
Ὥς μ' ἔβαλε κραδίην κείνης πόθος· ὥς με καὶ αὐτὴ
Ἀσπασίως ὑπέδεκτο, καὶ ὡς σφετέρην ἴδε παῖδα.
Ἀλλά μοι εἰς ἀγαθὸν μάκαρες κρίνειαν ὄνειρον.
Ὣς εἰποῦσ', ἀνόρουσε· φίλας δ' ἐπεδίζεθ' ἑταίρας
Ἥλικας, οἰέτεας, θυμήρεας, εὐπατερείας·
Τῇσιν ἀεὶ συνάθυρεν, ὅτ' ἐς χορὸν ἐντύναιτο,
Ἢ ὅτε φαιδρύνοιτο χρόα προχοῇσιν Ἀναύρου,
Ἢ ὁπότ' ἐκ λειμῶνος εὔπνοα λείρια κέρ-
ποι.
Ταὶ δέ οἱ αἶψα φάανθεν· ἔχον δ' ἐν χερσὶν ἑ-
κάστη
Ἀνθοδόκον τάλαρον· ποτὶ δὲ λειμῶνας ἔβαινον
Ἀγχιάλους, ὅθι τ' αἰὲν ὁμιλαδὸν ἠγερέθοντο,
Τερπόμεναι ῥοδέῃ τε φυῇ καὶ κύματος ἠχῇ.
Αὐτὴ δὲ χρύσεον τάλαρον φέρεν Εὐρώπεια
Θηητὸν, μέγα θαῦμα, μέγαν πόνον Ἡφαίστοιο,
Ὃν Λιβύῃ πόρε δῶρον, ὅτ' ἐς λέχος Ἐννοσιγαίου
Ἤιεν· ἡ δὲ πόρεν περικαλλέϊ Τηλεφαάσσῃ,
Ἥτε οἱ αἵματος ἔσκεν· ἀνύμφῳ δ' Εὐρωπείῃ

Verùm altera validis contendens manibus,
Trahebat non inuitam: quoniam fatale eſſe dicebat
A Ioue ægiocho vt præmium [ſibi] eſſet Europa.
Illa.v.è ſtrato exiliit toro, metu perculſa,
Palpitans corde. nam ſomnium viderat tãquam rem euidentem.
Diu autem taciturna ſedebat: ambas enim
Adhuc in oculis apertis habebat mulieres.
Verùm poſtea valdè ſerò extulit virgo vocem,
Quis mihi ex ſuperis hæc ſpectra obtulit?
Qualia me ſuper ſtratum torum in thalamis
Suauiter admodum dormientẽ perterruerũt ſomnia?
Quæ.v.fuit hoſpita quam aſpexi dormiens? [ipſa
Quàm mihi perculit cor illius amor! quàm me &
Amanter ſuſcepit, & tanquam ſuam aſpexit filiam!
Sed mihi dii bene vertant ſomnium.
Sic loquuta, ſurrexit, & charas quæſiuit ſodales
AEquales, coæuas, animo charas, nobiles,
Quibuſcũ ſemper ludebat, choream quum iniret,
Vel corpus quum ablueret ad oſtia Anauri,
Aut quando è prato odorata lilia tonderet [id eſt carperet.]
Atque illæ ſtatim ei comparuerunt. quælibet.a. manu tenebat
Flores recipientem calathum: & in prata exibant
Maritima, vbi ſemper vnà congregari ſolebant,
Oblectantes ſe roſarum germine, & vndarũ ſtrepitũ.
Ipſa.v.aureum ferebat calathum Europa,
Spectabilẽ, valdè mirandũ, magnum opus Vulcani,
Quem Libyæ dederat dono, quãdo in torũ Neptuni
Iuit: illa.v.præbuit formoſæ Telephaeſſæ,
Quæ ex illius ſanguine erat: innuptæ.v.Europæ
Mater

Μήτηρ Τηλεφάεσσα περικλυτὸν ἅπασι δῶρον·
Ἐν τῷ δαίδαλα πολλὰ τετεύχατο μαρμαίροντα.
Ἐν μὲν ἔην χρυσοῖο τετυγμένη Ἰναχὶς Ἰὼ,
Εἰσέτι πόρτις ἐοῦσα, φυὴν δ' οὐκ εἶχε γυναικός·
Φοιταλέη δὲ πόδεσσιν ἐφ' ἁλμυρὰ βαῖνε κέλευθα,
Νηχομένῃ ἰκέλη· κυανῆ δ' ἐτέτυκτο θάλασσα.
Δοιοὶ δ' ἕστασαν ὑψοῦ ἐπ' ὀφρύος αἰγιαλοῖο
Φῶτες ἀολλήδην· θηεῦντο δὲ ποντοπόρον βοῦν.
Ἐν δ' ἦν Ζεὺς, ἐπαφώμενος ἠρέμα χειρὶ θείῃ
Πόρτιος εἰναλίης, τὴν ἑπταπόρῳ παρὰ Νείλῳ,
Ἐκ βοὸς εὐκεράοιο πάλιν μετάμειβε γυναῖκα.
Ἀργύρεος μὲν ἔην Νείλου ῥόος· ἡ δ' ἄρα πόρτις,
Χαλκείη. χρυσοῦ δὲ τετυγμένος αὐτὸς ἔην Ζεύς.
Ἀμφὶ δὲ δινήεντος ὑπὸ στεφάνην ταλάροιο
Ἑρμείης ἤσκητο· πέλας δέ οἱ ἐκτετάνυστο
Ἄργος, ἀκοιμήτοισι κεκασμένος ὀφθαλμοῖσι.
Τοῖο δὲ φοινήεντος ἀφ' αἵματος ἐξανέτελλεν
Ὄρνις ἀγαλλόμενος πτερύγων πολυανθέϊ χροιῇ·
Ταρσὸν ἀναπλώσας, ὡσεί τέ τις ὠκύαλος νηῦς,
Χρυσοῖο ταλάροιο περίσκεπε χείλεα ταρσοῖς.
Τοῖος ἔην τάλαρος περικαλλέος Εὐρωπείης.
Αἱ δ', ἐπεὶ οὖν λειμῶνας ἐσήλυθον ἀνθεμόεντας,
Ἄλλαι ἐπ' ἀλλοίοισι τότ' ἄνθεσι θυμὸν ἔτερπον.
Τῶν ἡ μὲν νάρκισσον εὔπνοον, ἡ δ' ὑάκινθον,
Ἡ δ' ἴον, ἡ δ' ἕρπυλλον ἀπαίνυτο· πολλὰ δ' ἔραζε
Λειμώνων ἐαροτρεφέων πίπτεσκε πέτηλα.
Αἱ δ' αὖτε ξανθοῖο κρόκου θυόεσσαν ἐθείρην
Δρέπτον ἐριδμαίνουσαι· ἀτὰρ μέση ἔστη ἄνασσα,

Ἀγλαΐην

Mater Telephaeſſa eximium præbuit donum:
In eo artificioſa multa fabrefacta erãt reſplendentia.
Inerat ex auro facta Inachi filia Io,
Adhuc vitula exiſtẽs, indolẽ autẽ nõ habebat mulie-[ris:
OEſtro autẽ percita pedibus per mare ambulabat,
Natanti ſimilis: mare.a.cæruleo colore factum erat.
Duo verò ſtabant supernè in ſupercilio littoris
Viri ſimul: ſpectabant autem pontigradam bouem.
Aderat & Iupiter, demulcens placidè manu diuina
Vitulam marinam: quam apud Nilum ſeptem oſtiã habentem
Ex boue pulchrè cornuta rurſum transformauit in mulierem.
Argentea erant Nili fluenta: ipſa verò vitula
AErea. ex auro. v. factus erat ipſe Iupiter.
Circùm verò, ſub corona calathi rotundi,
Mercurius fabrefactus erat: propéque cum extenſus [erat
Argus, peruigilibus inſtructus oculis.
Huius. a. ex purpureo ſanguine naſcebatur
Auis, exultans pennarum multiflorido colore,
Caudæ pennas explicans, ſicut aliqua velox nauis [vela pandit]
Aurei calathi extremum orbem pennis tegebat.
Talis erat calathus formoſiſſimæ Europæ.
Illæ verò poſtquam ad prata peruenerunt florida,
Aliæ aliis animum tunc oblectabant floribus.
Ex eis hæc odoratum narcıſſũm, illa hyacinthum,
Illa violam, illa verò ſerpyllum decerpebat: multáque in terram
Pratorum vernorum cadebant folia.
Aliæ porro flaui croci odoratam comam
Decerpebãt certãtes: verùm in medio ſtabat ipſa re-[gina,
Splendorem

Ἀγλαΐην πυρσοῖο ῥόδου χείρεσσι λέγουσα,
Οἵαπερ ἐν Χαρίτεσσι διέπρεπεν Ἀφρογένεια.
Οὐ μὲν δηρὸν ἔμελλεν ἐπ' ἄνθεσι θυμὸν ἰαίνειν,
Οὐδ' ἄρα παρθενικὴν μίτρην ἄχραντον ἔρυσθαι.
Ἦ γὰρ δὴ Κρονίδης, ὥς μιν φράσαθ', ὡς ἐβέβλητο
Θυμὸν, ἀνωΐστοισιν ὑποδμηθεὶς βελέεσσι
Κύπριδος, ἣ μούνη δύναται καὶ Ζῆνα δαμάσσαι.
Δὴ γὰρ ἀλευόμενός τε χόλον ζηλήμονος Ἥρης,
Παρθενικῆς τ' ἐθέλων ἀταλὸν νόον ἐξαπατῆσαι,
Κρύψε θεὸν, καὶ τρέψε δέμας· καὶ γίγνετο ταῦρος,
Οὐχ οἷος σταθμοῖς ἐνιφέρβεται, οὐδὲ μὲν οἷος
Ὦλκα διατμήσει, σύρων εὐκαμπὲς ἄροτρον·
Οὐδ' οἷος ποίμνης ἐπιβόσκεται, οὐδὲ μὲν οἷος
Ὅστις ὑποδμηθεὶς ἐρύει πολύφορτον ἀπήνην.
Τοῦ δ' ἤτοι τὸ μὲν ἄλλο δέμας ξανθόχροον ἔσκεν,
Κύκλος δ' ἀργύφεος μέσσῳ μάρμαιρε μετώπῳ,
Ὄσσε δ' ὑπογλαύκεσκε δ' ἵμερον ἀστράπτοντε·
Ἶσά τ' ἐπ' ἀλλήλοισι κέρα ἀνέτελλε καρήνου,
Ἄντυγος ἡμιτόμου κεραῆς ἅτε κύκλα σελήνης.
Ἤλυθε δ' ἐς λειμῶνα· καὶ οὐκ ἐφόβησε φαανθεὶς
Παρθενικὰς, πάσῃσι δ' Ἔρως γένετ' ἐγγὺς ἱκέσθαι,
Ψαῦσαί θ' ἱμερτοῖο βοὸς, τοῦ ἄμβροτος ὀδμὴ
Τηλόθι καὶ λειμῶνος ἐκαίνυτο λαρὸν ἀϋτμήν.
Στῆ δὲ ποδῶν προπάροιθεν ἀμύμονος Εὐρωπείης,
Καί οἱ λιχμάζεσκε δέρην, κατέθελγε δὲ κούρην·
Ἡ δέ μιν ἀμφαφάασκε, καὶ ἠρέμα χείρεσιν ἀφρὸν
Πολλὸν ἀπὸ στομάτων ἀπομόργνυτο, καὶ κύσε ταῦρον.
Αὐτὰρ ὃ μειλίχιον μυκήσατο· φαίης κ' αὐλοῦ
Μυγδονίου λιγὺν ἦχον ἀνηπύοντος ἀκούειν.
Ὤκλασε δὲ πρὸ ποδοῖιν· ἐδέρκετο δ' Εὐρώπειαν,
Αὐχέν' ἐπιστρέψας, καί οἱ πλατὺ δείκνυε νῶτον.
Ἡ δὲ, βαθυπλοκάμοισι μετέννεπε παρθενικῇσι,

Δεῦτε

Splendorem purpureæ roſæ manibus colligens,
[Et] excellebat ſicut inter Gratias Venus.
Neque diu animum floribus oblectatura erat,
Nec virginalem zonam impollutam conſeruatura.
Nã certè Iupiter, vt ipſam cõſiderauit, mox ictus eſt
In animo, inopinatis domitus ſagittis
Veneris, quæ ſola poteſt etiam Iouem domare.
Etenim vt vitaret iram zelotypæ Iunonis,
Quum vellet teneram puellæ mentem fallere,
Occuluit deũ, & mutauit corpus, & factus eſt taurꝰ,
Non qualis in ſtabulis nutritur, neque qualis
Sulcum ſecat, trahens curuum aratrum:
Neque qualis inter armẽta paſcitur, neq; qualis ille
Qui domitus valdè onuſtum trahit plauſtrum.
Eius reliquum quidem corpus flauum erat,
Circulus autem candidus in media ſplẽdebat fronte,
Oculi verò ſubglauci erant, amore coruſcantes:
AEqualia verò inter ſe cornua è capite emergebãt,
Sicut orbes lunæ cornutæ, dimidiati ambitus.
Venit autem in prata: nec exterruit, quum viſus eſt,
Virgines, ſed omnibus libebat accedere propius,
Et contrectare amabilem bouem, cuius diuinus odor
Procul & prati ſuperabat dulcem halitum.
Stetit autem ante pedes inculpatæ Europæ,
Et illi lambebat collum, demulcebátque puellam.
Illa verò cõtrectabat eum, & placidè manibus ſpumã
Multam ab ore abſtergebat, & oſculabatur taurum.
At ille placidè mugiit: diceres tibiam
Mygdoniam ſtridulum ſonum edentem [te] audire.
Flexit autẽ genua ante pedes: atq; intuebatur Europã
Ceruice retorta, & illi latum oſtendit dorſum.
Illa verò valdè capillatis dixit virginibus,

Δεῦθ᾽ ἑτάραι φίλιαι καὶ ὁμήλικες, ὄφρ᾽ ἐπὶ τῷδε
Ἑζόμεναι ταύρῳ τερπώμεθα. δὴ γὰρ ἁπάσας,
Νῶτον ὑποστρέσας ἀναδέξεται, οἷά τε νηῦς.
Πρηΰς ὅδ᾽ εἰσιδέειν καὶ μείλιχος, οὐδέ τι ταύροις
Ἄλλοισι προσέοικε· νόος δέ οἱ ἠΰτε φωτὸς
Αἴσιμος ἀμφιθέει, μούνης δ᾽ ἐπιδεύεται αὐδῆς.
Ὣς φαμένη, νώτοισιν ἐφίζανε μειδιόωσα·
Αἱ δ᾽ ἄλλαι μέλλεσκον. ἄφαρ δ᾽ ἀνεπήλατο ταῦρος,
Ἣν θέλεν ἁρπάξας· ὠκὺς δ᾽ ἐπὶ πόντον
ἵκανεν.
Ἡ δὲ μεταστρεφθεῖσα φίλας καλέεσκεν ἑταίρας,
Χεῖρας ὀρεγνυμένη· ταὶ δ᾽ οὐκ ἐδύναντο κιχάνειν.
Ἀκτάων δ᾽ ἐπιβὰς πρόσσω θέεν, ἠΰτε Δελφίς.
Νηρεΐδες δ᾽ ἀνέδυσαν ὑπ᾽ ἐξ ἁλὸς, αἱ δ᾽ ἄρα πᾶσαι
Κητείοις νώτοισιν ἐφήμεναι ἐστιχόωντο.
Καὶ δ᾽ αὐτὸς βαρύδουπος ὑπεὶρ ἁλὸς Ἐννοσίγαιος,
Κῦμα κατιθύνων, ἁλίης ἡγεῖτο κελεύθου
Αὐτοκασιγνήτῳ· τοὶ δ᾽ ἀμφί μιν ἠγερέθοντο
Τρίτωνες, πόντοιο βαθυῤῥόου ἐναετῆρες,
Κόχλοισιν ταναοῖς γάμιον μέλος ἠπύοντες.
Ἡ δ᾽ ἄρ᾽ ἐφεζομένη Ζηνὸς βοέοις ἐπὶ νώτοις,
Τῇ μὲν ἔχεν ταύρου δολιχὸν κέρας, ἐν χερὶ δ᾽
ἄλλῃ
Εἴρυε πορφυρέας κόλπου πτύχας, ὄφρα κεν αὐτὴν
Δεύοι ἐφελκόμενον πολιῆς ἁλὸς ἄσπετον ὕδωρ.
Κολπώθη δ᾽ ὤμοισι πέπλος βαθὺς Εὐρώπης,
Ἱστίον οἷά τε νηὸς, ἐλαφρίζεσκε δὲ κούρην.
Ἡ δ᾽ ὅτε δὴ γαίης ἀπὸ πατρίδος ἦεν ἄνευθεν,
Φαίνετο δ᾽ οὔτ᾽ ἀκτή τις ἁλίῤῥοος, οὔτ᾽ ὄρος
αἰπὺ,
Ἀλλ᾽ ἀὴρ μὲν ὕπερθεν, ἔνερθε δὲ πόντος ἀπείρων,
Ἀμφί ἑ παπτήνασα, τοίην ἀνενείκατο φωνήν,

Πῆ με

Huc adeſte ſodales charæ atque æquales, vt in hoc
Cõſidẽtes tauro nos oblectemus. certè enim omnes,
Dorſum vbi ſubſtrauerit, recipiet, veluti nauis.
Manſuetus hic aſpectu eſt, & blandus: neque tauris
Aliis ſimilis. mens enim ei tanquam viro
Benigna verſatur, & ſola indiget voce.
Sic locuta, tergo inſidebat ridens.
Cæteræ. v. aſcẽſuræ erant. Statim autẽ exiliit taurus,
Quum eam quam volebat rapuiſſet: ac celeriter ad mare peruenit.
Ipſa. a. conuerſa charas vocabat ſodales,
Manus porrigens: at illæ non poterant eam aſſequi.
Ex littore. v. mare ingreſſus, longè procurrit vt Delphin.
Nereides autẽ è mari ẽmerſerũt, atq; omnes
Cetorum tergis inſidentes ordine ibant.
Et ipſe grauiſonus Neptunus ſupra mare
Fluctus complanans, marini dux erat itineris
Germano fratri: atque circa ipſum congregabantur
Tritones, profundi maris incolæ,
Longis conchis nuptiale carmen ſonantes.
Illa verò ſedens in bubulo tergo Iouis,
Altera quidem [manu] tenebat longum tauri cornu, manu verò altera [fimbriam
Trahebat purpureæ veſtis ſinus, [eouſque] quouſque
Commadefaceret attractã cani maris copioſa vnda.
Sinuabatur autem in humeris veſtis ampla Europæ,
Ceu velum nauis, atque alleuabat puellam.
At illa, quum iam terra à patria eſſet procul,
Conſpiceretúrque nec littus vllum quod à mari alluitur, nec [vllus] mons altus,
Verùm ſuprà cœlum, & infrà immenſum mare,
Circum ſe ſpectans, talem extulit vocem,

Πῆ με φέρεις θεόταυρε; τίς ἔπλεο; πῶς δὲ κέλευθον
Ἀργαλέοισι πόδεσσι διέρχεαι, οὐδὲ θάλασσαν
Δειμαίνεις; νηυσὶν γὰρ ἐπίδρομός ἐστι θάλασσα
Ὠκυάλοις, ταῦροι δ' ἁλίην τρομέουσιν ἀταρπόν.
Ποῖόν σοι ποτὸν ἡδύ; τίς ἐξ ἁλὸς ἔσσετ' ἐδωδή;
Ἦ ῥά τις ἐστὶ θεός· τί θεοῖς ἀπεοικότα ῥέζεις;
Οὔθ' ἅλιοι δελφῖνες ἐπὶ χθονὸς, οὔτέ τι ταῦροι
Ἐν πόντῳ στίχουσι· σὺ δὲ χθόνα καὶ κατὰ πόντον
Ἄβροχος ἀΐσσεις, χηλαὶ δέ τοι εἰσὶν ἐρετμά.
Ἦ τάχα καὶ γλαυκῆς ὑπὲρ ἠέρος ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ἴκελος αἰψηροῖσι πετήσεαι οἰωνοῖσιν.
Οἴμοι, ἐγὼ μέγα δή τι δυσάμμορος, ἥ ῥά τε δῶμα
Πατρὸς ἀποπρολιποῦσα, καὶ ἑσπομένη βοῒ τῷδε,
Ξείνην ναυτιλίην ἐφέπω, καὶ πλάζομαι οἴη.
Ἀλλὰ σύ μοι μεδέων πολιῆς ἁλὸς Ἐννοσίγαιε
Ἵλαος ἀντιάσαις. ἐέλπομαι εἰσοράασθαι
Τόνδε κατιθύνοντα πλόον προκέλευθον ἐμεῖο.
Οὐκ ἀθεεὶ γὰρ ταῦτα διέρχομαι ὑγρὰ κέλευθα.
Ὣς φάτο. τὴν δ' ὧδε προσεφώνεεν ἠΰκερως βοῦς,
Θάρσει παρθενική, μὴ δείδιθι πόντιον οἶδμα·
Αὐτός τοι Ζεὺς εἰμὶ, καὶ ἐγγύθεν εἴδομαι εἶναι
Ταῦρος· ἐπεὶ δύναμαί γε φανήμεναι ὅ,τι ἐθέλοιμι.
Σὸς δὲ πόθος μ' ἀνέηκε τόσην ἅλα μετρήσασθαι
Ταύρῳ ἐειδόμενον. Κρήτη δέ σε δέξεται ἤδη,
Ἥ μ' ἔθρεψε καὶ αὐτόν· ὅπη νυμφήια σεῖο
Ἔσσεται. ἐξ ἐμέθεν δὲ κλυτοὺς μάλα φύσεαι υἷας,
Οἳ σκηπτοῦχοι ἅπασιν ἐπιχθονίοισιν ἔσονται.
Ὣς φάτο· καὶ τετέλεστο τάπερ φάτο. φαίνετο μὲν δὴ
Κρήτη, Ζεὺς δὲ πάλιν ἑτέρην ἀνελάζετο μορφήν·
Λῦσε δέ οἱ μίτρην, καί οἱ λέχος ἔντυνον Ὧραι.
Ἡ δὲ πάρος κούρη, Ζηνὸς γένετ' αὐτίκα νύμφη,
Καὶ Κρονίδῃ τέκνα τίκτε, καὶ αὐτίκα γίνετο μήτηρ.

Quò me vehis, diuine taure? quis es? quomodo autẽ
Grauibus pedibus conficis, neque mare [hãc viam
Reformidas? nauibus enim peruium eſt mare
Velocibus, at tauri marinum iter reformidant.
Qualis tibi potus dulcis? quis è mari cibus erit?
Nunquid deus aliquis es? cur quæ deos non decent
Neque marini delphines in terra, neq; tauri [facis?
In mari ambulant: tu verò per terram & mare
Immadefactus ruis: vngulæ autem tibi ſunt remi.
Fortè etiam in cæruleum aerem altè ſublatus
Volabis, velocibus ſimilis volucribus.
Hei mihi multum infelici, quæ quidem domo
Patris relicta, & hunc bouem ſecuta,
Peregrinam nauigationem conficio, & erro ſola.
Sed tu mihi Neptune qui cano in mari regnũ tenes,
Propitius occurras. ſpero me viſuram eſſe
Hunc qui curſum dirigit, ducem meum.
Non enim ſine deo per has humidas tranſeo vias.
Sic ait. Hanc .v. ſic alloquutus eſt laticornis bos,
Bono animo eſto virgo, ne time marinos fluctus.
Ipſe enim ſum Iupiter, & è propinquo videor eſſe
Taurus. nã apparere poſſum quicquid velim.
Amor .a. tui impulit me tam longum mare emetiri,
Tauro aſſimilatum. iámque te Creta recipiet,
Quæ meipſum quoque enutriuit, vbi nuptiæ tuæ
Erunt. ex me autem inclytos paries filios,
Qui reges ſceptrigeri inter omnes homines erunt.
Sic dixit: & facta ſũt quæ dixerat. apparebat enim
Creta, & Iupiter rurſus aliam aſſumebat formam,
Soluítque ei zonam: & illi lectum parabant Horæ.
Illa verò antea virgo, mox ſponſa Iouis facta eſt:
Et Ioui filios peperit, ſtatímque facta eſt mater.

ΕΠΙΤΑ'ΦΙΟΣ ΒΙ'ΩΝΟΣ,

βουκόλου ἐρωτικοῦ,

Εἰδύλλιον γ'.

Αἴλινά μοι στοναχεῖτε νάπαι, καὶ Δώριον
ὕδωρ,
Καὶ ποταμοὶ κλαίοιτε τὸν ἱμερόεντα Βίωνα.
Νῦν φυτά μοι μύρεσθε, καὶ ἄλσεα νῦν γοάοισθε·
Ἄνθεα νῦν συγνοῖσιν ἀποπνείοιτε κορύμβοις·
Νῦν ῥόδα φοινίσσεσθε τὰ πένθιμα, νῦν ἀνεμῶναι·
Νῦν ὑάκινθε λάλει τὰ σὰ γράμματα, καὶ πλέον
αἰαῖ
Λάμβανε τοῖς πετάλοισι· καλὸς τέθνηκε μελικτάς.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Ἀδόνες αἱ πυκινοῖσιν ὀδυρόμεναι ποτὶ φύλλοις,
Νάμασι τοῖς Σικελοῖς ἀγγείλατε τῆς Ἀρεθούσης,
Ὅτι Βίων τέθνηκεν ὁ βωκόλος, ὅτι σὺν αὐτῷ
Καὶ τὸ μέλος τέθνακε, καὶ ὤλετο Δωρὶς ἀοιδά.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Στρυμόνιοι μύρεσθε παρ' ὕδασιν αἴλινα κύκνοι,
Καὶ γοεροῖς στομάτεσσι μελίσδετε πένθιμον ᾠδὰν,
Οἵαν ὑμετέροις ποτὶ χείλεσι γῆρυν ἄειδεν.
Εἴπατε δ' αὖ κούραις Οἰαγρίσιν, εἴπατε πάσαις
Βιστονίαις νύμφαισιν, Ἀπώλετο Δώριος Ὀρφεύς.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Κεῖνος ὁ ταῖς ἀγέλαισιν ἐράσμιος οὐκέτι μέλπει,
Οὐκέτ' ἐρημαίαισιν ὑπὸ δρυσὶν ἥμενος ᾄδει·
Ἀλλὰ παρὰ Πλουτῆϊ μέλος λήθαιον ἀείδει.

Ὤρεα

EPITAPHIVM BIONIS,

bubulci amatoris,

Idyllium I I I.

CVM lamentatione miſerabili mihi ingemiſcite
  ſaltus,& Dorica vnda,
Et fluuii deflete amabilem Bionem.
Nunc plantæ mihi lugete ,& nemora nunc plorate:
Nunc flores triſtibus odorem emittite corymbis:
Nunc Roſæ rubete lugubriter,nunc Anemone:
Nunc Hyacinthe literas tuas loquere , & amplius
  [ſolito] Hei hei
Accipe tuis foliis: præclarus mortuus eſt cantor.
  Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ.
Luſciniæ quæ denſis lugetis in foliis,
Nuntiate Siculis vndis Arethuſæ,
Quòd paſtor Bion mortuus eſt,quódq; vnà cum ipſo
Et carmen interiit,periítque Dorica Muſa.
  Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ.
Strymonii cycni miſerabiliter lugete apud vndas,
Et gemebundo ore canite lugubre carmen,
Quali voce Bion in veſtris labris cecinit.
Dicite autem puellis OEagriis,dicite omnibus
Biſtoniis nymphis,Periit Doricus Orpheus.
  Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ,
Ille armentis charus non amplius canit,
Non amplius ſolitariis ſub quercubus recubãs cãtat:
Verùm apud Plutonem carmen Lethæum canit.

Ὤρεα δ' ἐστὶν ἄφωνα, καὶ αἱ βόες αἱ ποτὶ ταύροις
Πλαζόμεναι γοάοντι, καὶ οὐκ ἐθέλοντι νέμεσθαι.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Σεῖο Βίων ἔκλαυσε ταχὺν μόρον αὐτὸς Ἀπόλλων,
Καὶ σάτυροι μύροντο, μελάγχλαινοί τε Πρίηποι·
Καὶ Πᾶνες στοναχεῦντι τὸ σὸν μέλος· αἵ τε καθ' ὕλαν
Κρανίδες ὠδύραντο, καὶ ὕδατα δάκρυα γέντο.
Ἀχὼ δ' ἐν πέτρῃσιν ὀδύρεται, ὅττι σιωπῇ,
Κοὐκέτι μιμεῖται τὰ σὰ χείλεα. σῷ δ' ἐπ' ὀλέθρῳ
Δένδρεα καρπὸν ἔριψε, τὰ δ' ἄνθεα πάντ' ἐμαράνθη·
Μάλων οὐκ ἔρρευσε καλὸν γλάγος, οὐ μέλι σίμβλων·
Κάτθανεν ἐν κηρῷ, λυπεύμενον. οὐκέτι γὰρ δεῖ
Τῶ μέλιτος τῶ σῶ τεθνακότος ἄλλο τρυγᾶσθαι.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Οὐ τόσον εἰναλίαισι παρ' ἠόσι μύρατο δελφὶν,
Οὐδὲ τόσον πόκ' ἄεισεν ἐνὶ σκοπέλοισιν ἀηδὼν,
Οὐδὲ τόσον θρηνῆσεν ἀν' ὤρεα μακρὰ χελιδών·
Ἀλκυόνος δ' οὐ τόσσον ἐπ' ἄλγεσιν ἴαχε Κήυξ.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Οὐδὲ τόσον γλαυκοῖς ἐνὶ κύμασι Κηρύλος ᾆσεν,
Οὐ τόσον ἠώοισιν ἐν ἄγκεσι παῖδα τὸν Ἀοῦς,
Ἱπτάμενος περὶ σᾶμα κινύρατο Μέμνονος ὄρνις,
Ὅσσον ἀποφθιμένοιο κατωδύραντο Βίωνος.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Ἀδονίδες, πᾶσαί τε χελιδόνες, ἅς ποκ' ἔτερπεν,
Ἃς λαλέειν ἐδίδασκε, καθεζόμεναι δ' ἐπὶ πρέμνοις,
Ἀντίον ἀλλάλαισιν ἐκώκυον· αἱ δ' ὑπεφώνευν
Ὄρνιθες, λυπεῖσθε· πελειάδες ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.

Τίς

Montes verò ſunt muti,& vaccæ quæ apud tauros
Vagantur, plorant,& non volunt paſci.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
Tuum ô Bion defleuit ſubitũ interitum ipſe Apollo.
Et ſatyri lugebãt,atque atris veſtibus induti Priapi:
Et Panes cum gemitu requirunt tuum carmẽ: & per ſyluam
Fõtiũ nymphæ plorãt, & ex vndis factæ ſunt lacry-
Echo .v. in rupibus luget,quòd taceat, [mæ.
Neq; amplius labra tua imitetur. in tuo autẽ interitu
Arbores fructus ſuos abiecerũt,&flores omnes marcidi facti ſunt:
Ex pomis nõ fluxit pulchrũ lac,nõ mel ex aluearib⁹:
Periit in cera,dolore tabefactum. non .n. opus eſt,
Melle tuo extincto aliud carpere.
Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ.
Non adeo in littore marino delphin luxit,
Neque adeo cecinit vnquam in rupibus luſcinia,
Nec tãto cũ luctu queſta eſt altis in mõtibus hirũdo:
Neq; Halcyonis mœrorib⁹ adeo premebatur Ceyx.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
Nec Cerylus adeo cecinit in mari cæruleo,
Nec in vallibus orientis filium Auroræ
Volitans circum ſepulcrũ adeo deplorauit Memno-
Quantũ extinctum deplorauerunt Bionẽ. [nis ales,
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
Luſciniæ,omnéſq; hirũdines,quas olim oblectabat,
Quas loqui docebat,reſidentes in arborum ramis,
Ex aduerſo aliæ aliarum lamentabantur. aliæ verò reſpondebant
Volucres,vos quoque columbæ mœrorem oſtendite.
Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ.

Τίς ποτὶ σᾷ σύριγγι μελίσδεται ὦ τριπόθατε;
Τίς δ' ἐπὶ σοῖς καλάμοις θήσει στόμα; τίς θρασὺς οὕ-
Εἰσέτι γὰρ πνείει τὰ σὰ χείλεα καὶ τὸ σὸν ἆσθμα. (τως;
Ἀχὼ δ' ἐν δονάκεσσι τεᾶς ἐπιβόσκετ' ἀοιδᾶς.
Πανὶ φέρω τὸ μέλισμα· τάχ' ἂν κἀκεῖνος ἐρεῖσαι
Τὸ στόμα δειμαίνοι, μὴ δεύτερα σεῖο φέρηται.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Κλαίει καὶ Γαλάτεια τὸ σὸν μέλος, ἅν ποκ' ἔτερπες
Ἑζομέναν περὶ σεῖο παρ' ἠιόνεσσι θαλάσσης.
Οὐ γὰρ ἴσον Κύκλωπι μελίσδεο. τὸν μὲν ἔφευγεν
Ἁ καλὰ Γαλάτεια, σὲ δ' ἁδὺ ἀπέβλεπεν ἅλμας.
Καὶ νῦν λασαμένη τῶ κύματος, ἐν ψαμάθοισιν
Ἕζετ' ἐρημαίαισι, βόας δ' ἔτι σεῖο νομεύει.
Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Πάντα τοι ὦ βοῦτα ξυγκάτθανε δῶρα τὰ Μοισᾶν,
Παρθενικᾶν ἐρόεντα φιλάματα, χείλεα παίδων·
Καὶ συγνὸν περὶ σῆμα τεὸν κλαίοισιν Ἔρωτες.
Ἁ Κύπρις φιλέει σε πολὺ πλέον ἢ τὸ φίλαμα
Τὸ πρώαν τὸν Ἄδωνιν ἀποθνάσκοντα φίλασε.
Τοῦτό τοι ὦ ποταμῶν λιγυρώτατε δεύτερον ἄλγος,
Τοῦτο Μέλη νέον ἄλγος. ἀπώλετο πρᾶν τοι Ὅμηρος,
Τῆνο τὸ Καλλιόπας γλυκερὸν στόμα, καί σε λέγοντι
Μύρεσθαι καλὸν υἷα πολυκλαύστοισι ῥεέθροις,
Πᾶσαν δ' ἔπλησας φωνᾶς ἅλα· νῦν πάλιν ἄλλον
Υἱέα δακρύεις, αἰνῷ δ' ἐπὶ πένθεϊ τάκῃ.
Ἀμφότεροι παγαῖς πεφιλαμένοι· ὃς μὲν ἔπινε
Παγασίδος κράνας, ὁ δ' ἔχεν πόμα τᾶς Ἀρεθούσας.
Χὢ μὲν Τυνδαρέοιο καλὰν ἄεισε θύγατρα,
Καὶ Θέτιδος μέγαν υἷα, καὶ Ἀτρείδαν Μενέλαον·
Κεῖνος δ' οὐ πολέμους, οὐ δάκρυα, Πᾶνα δ' ἔμελπε,

Καὶ

Quis iam tua fiſtula canet ô deſideratiſſime ?
Quis calamis tuis os admouebit? quis adeo audax e-
Nam adhuc ſpirant tua labra & tuũ halitum. [rit ?
Echo etiam inter arundines tuos decerpit cantus:
Pani fero fiſtulam tuam: fortaſſe & ille affigere
Os verebitur, ne poſt te ſecundas ferat.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
Deflet & Galatea tuum carmẽ, quam olim oblectare ſolebas,
Sedentem apud te in littore maris. [bat
Nõ enim ſicut Cyclops canebas: nã ab illo re fugie-
Pulchra Galatea, te verò blandè è mari aſpiciebat,
Et nunc oblita pelagi, in arenis
Sedet deſertis, & adhuc boues tuos paſcit.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
Omnia tecum, ô paſtor, mortua ſunt dona Muſarum,
Virginum ſuauia oſcula, & puerorum labra,
Et miſerabiliter apud tuũ ſepulcrũ plorant Amores.
Venus te amat multo magis quàm oſculum
Quo nuper Adonidem morientẽ oſculata eſt. [eſt:
Hic tibi, ô fluuiorum maximè canore, alter mœror
Hic, ô Mele, nouus dolor. interiit .n. tibi priùs Ho-
Illud Calliopes dulce os: & te aiunt [merus,
Deploraſſe pulchrum filium flebilibus vndis,
Totúmque repleuiſſe voce tua mare: nunc iterũ aliũ
Filium deploras, & triſti luctu contabeſcis.
Ambo fontibus chari [erant] alter bibebat
De fõte Pegaſeo, alter tenebat poculũ de fõte Are-
Et alter Tyndarei formoſam cecinit filiam, [thuſæ.
Et magnum Thetidis filium, & Atridam Menelaum:
Alter verò non bella, non lacrymas, verùm Pana canebat,

Et

Καὶ βώτας ἐλίγαινε, καὶ ἀείδων ἐνόμευε,
Καὶ σύριγγας ἔτευχε, καὶ ἁδέα πόρτιν ἄμελγε,
Καὶ παίδων ἐδίδασκε φιλάματα, καὶ τὸν Ἔρωτα
Ἔτρεφεν ἐν κόλποισι, καὶ ἤρεσε τὴν Ἀφροδίτην.
  Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Πᾶσα Βίων θρηνεῖ σε κλυτὴ πόλις, ἄστεα πάντα.
Ἄσκρη μὲν γοάει σε πολὺ πλέον Ἡσιόδοιο·
Πίνδαρον οὐ ποθέοντι τόσον Βοιωτίδες ὕλαι·
Οὐ τόσον Ἀλκαίῳ περιμύρατο Λέσβος ἐρυμνά,
Οὐδὲ τόσον τὸν ἀοιδὸν ἐμύρατο Κήϊον ἄστυ.
Σὲ πλέον Ἀρχιλόχοιο ποθεῖ Πάρος· ἀντὶ δὲ
  Σαπφοῦς
Εἰσέτι σεῦ τὸ μέλισμα κινύρεται ἁ Μιτυλάνα.

* * * *

Ἐν ᾗ Συρακοσίοισι Θεόκριτος. αὐτὰρ ἐγώ τοι
Αὐσονικᾶς ὀδύνας μέλπω μέλος, οὐ ξένος ᾠδᾶς
Βωκολικᾶς, ἀλλ' ἥντ' ἐδιδάξαο σεῖο μαθητὰς
Κλαρονόμως μώσας τᾶς Δωρίδος ἄμμε γεραίρων.
Ἄλλοις μὲν τεὸν ὄλβον, ἐμοὶ δ' ἀπέλειψας ἀοιδάν.
  Ἄρχεται Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Αἲ αἲ, ταὶ μαλάχαι μὲν ἐπὰν κατὰ κᾶπον ὄλωνται,
Ἢ τὰ χλωρὰ σέλινα, τό, τ' εὐθαλὲς οὖλον ἄνηθον,
Ὕστερον αὖ ζώοντι, καὶ εἰς ἔτος ἄλλο φύοντι·
Ἄμμες δ' οἱ μεγάλοι καὶ καρτεροὶ ἢ σοφοὶ ἄνδρες,
Ὁππότε πρᾶτα θάνωμες, ἀνάκοοι ἐν χθονὶ κοίλᾳ
Εὕδομες εὖ μάλα μακρὸν ἀτέρμονα νήγρετον ὕπνον.
Καὶ σὺ μὲν ἐν σιγᾷ πεπυκασμένος ἔσσεαι ἐν γᾷ,
Ταῖς νύμφαισι δ' ἔδοξεν ἀεὶ τὸν βάτραχον ᾄδειν.
Τῷ δ' ἐγὼ οὐ φθονέοιμι· τὸ γὰρ μέλος οὐ καλὸν ᾄδει.
  Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.

Φάρμα-

Et paſtores ſonabat, & inter canendū pecora paſce-
Et fiſtulas fabricabat,& ſuauē vitulā mulgebat, [bat,
Et puerorum oſcula docebat, & Amorem
In gremio fouebat, atque Veneri charus erat.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ. [rant,
O Biō,omnes inclytæ vrbes, omnia oppida te deplo
Aſcra te deflet multo magis quam Heſiodum:
Neque adeo deſiderant Pindarum Bœoticæ ſyluæ:
Nec propter Alcæum adeo fleuit Leſbus munita,
Nec vatem ſuum adeo fleuit Ceium oppidum:
Te magis quàm Archilochū deſiderat Parus: próq;
Adhuc tuum carmen ſonat Mitylena. [Sapphone

* * * *

Intérque Syracuſanos Theocritus. verùm ego tibi
Auſonici mœroris carmē cano,non alienus à cātione
Bucolica,quam docuiſti tuos diſcipulos,
Hæredes Muſæ Doricæ nos eo honore afficiens:
Aliis opes tuas,mihi verò reliquiſti carmen.
Incipite Siculæ luctum,incipite Muſæ.
Hei hei,maluæ quum in horto interierunt,
Vel viride apium,vel florens criſpum anethum,
Poſtea reuiuiſcunt,& altero anno renaſcuntur:
Nos .v. qui magni & fortes aut ſapiētes viri ſumus,
Vbi ſemel mortui fuerimus, obſcuri in terra cōcaua
Dormimus valdè longum, infinitum, inexcitabilem
ſomnum.
Et tu quidē in ſilentio conditus eris in terra:
Nymphis verò ita placet, vt rana ſemper cantet.
Cui ego ſanè non inuideo. nā carmē non bonū canit.
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.

Φάρμακον ἦλθε Βίων ποτὶ σὸν στόμα, φάρμακον εἶδες.
Πῶς τευ τοῖς χείλεσσι ποτέδραμε, κοὐκ ἐγλυ-
  κάνθη;
Τίς δὲ βροτὸς τοσσοῦτον ἀνάμερος, ἢ κεράσαι τοι,
Ἢ δοῦναι καλέων τοι φάρμακον, ἔκφυγεν ᾠδάν;
  Ἄρχετε Σικελικαὶ τῶ πένθεος, ἄρχετε Μοῖσαι.
Ἀλλὰ δίκα κίχε πάντας· ἐγὼ δ' ἐπὶ πένθεϊ τῷδε
Δακρυχέων τεὸν οἶτον ὀδύρομαι. εἰ δυνάμην δὲ,
Ὡς Ὀρφεὺς καταβὰς ποτὶ τάρταρον, ὥς ποκ' Ὀδυσσεὺς,
Ὡς πάρος Ἀλκείδας, κἠγὼ τάχ' ἂν ἐς δόμον ἦλθον
Πλουτέος, ὥς κεν ἴδοιμι καὶ εἰ Πλουτῆϊ μελίσδεις,
Ὡς ἂν ἀκουσαίμην τί μελίσδεαι. ἀλλ' ἐπὶ κώρᾳ
Σικελικόν τι λίγαινε, καὶ ἁδύ τι βουκολιάσδευ.
Κἀκείνη Σικελαῖς καὶ Αἰτναίαισιν ἔπαιξεν
Αἰόσι, καὶ μέλος ᾖδε τὸ Δώριον. οὐκ ἀγέραστος
Ἐσσεῖθ' ἁ μολπή· χ' ὡς Ὀρφέϊ πρόσθεν ἔδωκεν
Ἁδέα φορμίζοντι παλίσσυτον Εὐρυδίκειαν,
Καὶ σὲ Βίων πέμψει τοῖς ὤρεσιν. εἰ δέ τι κἠγὼν
Συρίσδεν δυνάμην, παρὰ Πλουτῆϊ καὐτὸς
  ἄειδον.

ΜΕΓ.

Venenum venit Bion ad tuum os, venenum ſenſiſti.
Quomodo ad tua labra acceſſit, & dulce factum non fuit?
Quis homo adeo immitis, vel miſcens tibi,
Vel præbere tibi iubẽs venenũ, effugit tuã cantionẽ?
Incipite Siculæ luctum, incipite Muſæ.
At pœna iuſta deprehẽdit omnes: ego.v.in hoc luctu
Lacrymas fundo, tuúmq; fatũ deploro. quòd ſi poſſẽ,
Vt Orpheus, qui deſcẽdit ad inferos, ſicut olĩ Vlyſſes,
Et ante eũ Alcides: ita & ego forſitã venirẽ ad domũ
Plutonis, vt viderem an etiam Diti cantes,
Atque quid cantes audirem. Verùm apud Hecaten
Siculũ aliquid reſona, & ſuaue aliquod bucolicũ cane.
Nam & illa in Siculo & AEtneo luſit
Littore, & carmẽ Doricum cecinit. non inhonoratũ
Carmen erit: & ſicut Orpheo priùs dedit
Suauiter cithara canenti reducem Eurydicen,
Sic & te ô Bion remittet montibus. Si.v.& ego
Fiſtula cantare ſcirem, ipſe apud Plutonem [ad recuperandum te] cantare vellem.

MEG.

ΜΕΓΑ΄ΡΑ, ΓΥΝΗ΄ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ,

Εἰδύλλιον γ'.

Μᾶτερ ἐμὰ τίφθ' ὧδε φίλον κατὰ θυμὸν ἰάπτεις,
Ἐκπάγλως ἀχέουσα, τὸ πρὶν δέ τοι οὐκ ἔτ' ἔρευθος
Σώζετ' ἐπὶ ῥεθέεσσι; τί μοι τόσον ἠνίησαι;
Ἦ ῥ' ὅτι ἄλγεα πάσχει ἀπείριτα φαίδιμος υἱὸς
Ἀνδρὸς ὑπ' οὐτιδανοῖο, λέων ὡσεί θ' ὑπὸ νεβροῦ;
Ὤ μοι ἐγὼ, τί νυ μ' ὧδε θεοὶ τόσον ἠτίμασαν
Ἀθάνατοι; τί νυ μ' ὧδε κακῇ γονέες τέκον αἴσῃ;
Δύσμορος, ἥτ' ἐπεὶ ἀνδρὸς ἀμύμονος ἐς λέχος ἦλθον,
Τὸν μὲν ἐγὼ τίεσκον ἴσον φαέεσσιν ἐμοῖσιν,
Ἠδ' ἔτι νῦν σέβομαί τε καὶ αἰδέομαι κατὰ θυμόν·
Τοῦ δ' οὔτις γένετ' ἄλλος ἀποτμότερος ζωόντων,
Οὐδὲ τόσων σφετέρῃσιν ἐγεύσατο φροντίσι κηδέων.
Σχέτλιος, ὃς τόξοισιν ἅ οἱ πόρεν αὐτὸς Ἀπόλλων,
Ἠέ τινος κηρῶν ἢ Ἐριννύες αἰνὰ βέλεμνα,
Παῖδας ἑοὺς κατέπεφνε, καὶ ἐκ φίλον εἵλετο θυμὸν,
Μαινόμενος κατὰ οἶκον· ὁ δ' ἔμπλεος ἔσκε φόνοιο.
Τοὺς μὲν ἐγὼ δύστηνος ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
Βαλλομένους ὑπὸ πατρί· (τὸ δ' οὐδ' ὄναρ ἤλυθεν ἄλλῳ)
Οὐδέ σφιν δυνάμην ἀδινὸν καλέουσιν ἀρῆξαι
Μητέρ' ἐλώ· ἐπεὶ ἐγγὺς ἀνίκατον κακὸν ἦεν.
Ὡς δέ τ' ὀδύρεται ὄρνις ἐπὶ σφετέροισι νεοσσοῖς
Ὀλλυμένοις, οὕστ' αἰνὸς ὄφις ἔτι νηπιάχοντας
Θάμνοις ἐν πυκινοῖσι κατεσθίει· ἡ δὲ κατ' αὐτοὺς
Πωτᾶται κλάζουσα μάλα λιγὺ πότνια μήτηρ·

Οὐδ'

MEGARA VXOR HERCV-LIS, Idyllium III.

MAter mea quid ita charum animum affligis,
Horrificè gemens? priſtinus verò tibi non amplius rubor [ficeris?
Conſeruatur in genis? quid mihi adeo mœrore con
Anne quia infinitas patitur ærumnas inclytus filius
A viro nihili, tanquam leo ab hinnulo?
Hei mihi, cur me ita dii adeo contumelia affecerunt
Immortales? cur me ita aduerſo parentes genuerūt fato? [veni,
[O ego] infelix, quæ poſtquam viri inculpati in torū
Eum quidem colebam ſicut oculos meos,
Et adhuc veneror ac reuereor ex animo:
Sed hoc nemo fuit alius miſerior viuentium,
Neque guſtauit ſuis in curis tantum dolorum.
Miſer, qui arcu quem illi præbuit ipſe Apollo,
Vel alicuius ex Parcis aut Furiæ diris telis
Liberos ſuos interfecit, & illis charā eripuit animā,
Furens in domo: atque plenus cædis erat.
Hos ego infelix oculis meis vidi
A patre confixos: (quod neque per ſomnium alteri in mentem veniret).
Neque ipſis poterā opem ferre crebrò inuocantibus
Matrē ſuā: quoniā imminebat inſuperabile malum.
Verùm vt queritur auicula ob ſuos pullos
Pereuntes, quos ſæuus anguis adhuc paruulos
In denſis arbuſtis deuorat: ipſa verò circum ipſos
Volat ſtridens admodum acuta voce pia mater:

Οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔχει τέκνοισιν ἐπαρκέσαι· ἦ γάρ οἱ αὐτῇ
Ἆσσον ἴμεν μέγα τάρβος ἀμειλίκτοιο πελώρου·
Ὣς ἐγὼ αἰνοτόκεια, φίλον τέκος αἰάζουσα,
Μαινομένῃσι πόδεσσι δόμον κάτα πολλὸν ἐφοίτων.
Ὥς γ᾽ ὄφελον μετὰ παισὶν ἅμα θνήσκουσα καὶ αὐτὴ
Κεῖσθαι, φαρμακόεντα διὰ ἥπατος ἰὸν ἔχουσα,
Ἄρτεμι θηλυτέρῃσι μέγα κρείουσα γυναιξί.
Τῷ χ᾽ ἡμέας κλαύσαντε φίλαις ἐπὶ χερσὶ τοκῆες
Πολλοῖς σὺν κτερέεσσι πυρῆς ἐπέβησαν ὁμοίης,
Καί κεν ἕνα χρύσειον ἐς ὀστέα κρωσσὸν ἁπάντων
Λέξαντες κατέθαψαν ὅθι πρῶτον γενόμεσθα.
Νῦν δ᾽ οἱ μὲν Θήβην ἱπποτρόφον ἐνναίουσιν,
Ἀονίου πεδίοιο βαθεῖαν βῶλον ἀροῶντες·
Αὐτὰρ ἐγὼ Τίρυνθα κατὰ κραναὴν πόλιν Ἥρας
Πολλοῖσιν δύστηνος ἰάπτομαι ἄλγεσιν ἦτορ
Αἰεὶ ὁμῶς· δακρύων δὲ παρέστι μοι οὐδ᾽ ἴ᾽ ἐρωή.
Ἀλλὰ πόσιν μὲν ὁρῶ παῦρον χρόνον ὀφθαλμοῖσιν
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ. πολέων γάρ οἱ ἔργον ἑτοῖμον
Μόχθων, τοὺς ἐπὶ γαῖαν ἀλώμενος ἠδὲ θάλασσαν
Μοχθίζει, πέτρης ὅγ᾽ ἔχων νόον ἠὲ σιδήρου
Καρτερὸν ἐν στήθεσσι. σὺ δ᾽ ἠΰτε λείβεαι ὕδωρ,
Νύκτας τε κλαίουσα καὶ ἐκ Διὸς ἤμαθ᾽ ὁπόσσα.
Ἄλλος μὰν οὐκ ἄν τις ἐϋφρήναι με παραστὰς
Κηδεμόνων· οὐ γάρ σφε δόμων κατὰ τοῖχος ἐέργει.
Καὶ λίην πάντες γε πέρην πιτυώδεος Ἰσθμοῦ
Ναίουσ᾽. οὐδέ μοι ἐστὶ πρὸς ὅντινά κε βλέψασα,
Οἷα γυνὴ πανάποτμος, ἀναψύξαιμι φίλον κῆρ·
Νόσφι γε δὴ Πύῤῥης συνομαίμονος· ἡ δὲ καὶ αὐτὴ
Ἀμφὶ πόσει σφετέρῳ πλέον ἄχθεται Ἰφι-
κλῆϊ,
Σῷ υἱῷ. πάντων γὰρ ὀϊζυρώτατα τέκνα
Γείνασθαί σε θεῷ τε καὶ ἀνέρι θνητῷ ἔολπα.

Ὣς

Neque ſanè poteſt filiis opem ferre: nam ad ipſum
Propè venire valdè metuit immite monſtrum:
Ita ego infelix mater, charam prolem deplorans,
Pedibus furioſis per domum hinc inde currebam.
Vtinam cum filiis ſimul mortua & ipſa
Strata iacuiſſem, venenatã in iecore ſagittã habens,
Diana mollibus potenter imperans mulieribus.
Tunc nos vbi defleuiſſent, amicis manibus parentes
Vnà cum multis inferiis in cõmuni poſuiſſent rogo:
Et omnium oſſa in vna aurea vrna
Collecta, in eo loco vbi primùm nati ſumus, ſepeliiſ-[ſent.
Nunc verò illi Theben equorum altricem incolunt,
Aonii campi pinguem glebam arantes:
Ego verò in Tirynthe aſpera Iunonis vrbe
Multis miſera afficior doloribus cor
Eodẽ modo ſemper: neque à lacrymis vlla eſt quies,
Sed maritum exiguo tempore oculis conſpicio
Domi noſtræ. nam illi multorum paratum eſt opus
Laborum, quos terra marique oberrans
Suſtinet, ex ſaxo aut ferro animum habens
Rigidum in pectore. tu verò ſicut aqua liqueſcis
Per noctes lugens, & ex Ioue quotquot dies ſunt.
Alius autem nemo me exhilararit aſtans
Affinium. non enim illos ædium paries retinet,
Sed omnes procul vltra pinoſum Iſthmum
Habitant. neque vllus eſt ad quem reſpiciens,
Vt mulier afflicta, charum cor recreare poſſim,
Excepta Pyrrha ſorore: ea verò & ipſa
Propter virum ſuum Iphiclum multo dolore con-
ficitur,
Filium tuum: omnium enim ærumnoſiſſimos liberos
Te deo & viro mortali peperiſſe credo.

Ὣς ἄρ' ἔφη· τὰ δέ οἱ θαλερώτερα δάκρυα μήλων
Κόλπον ἐς ἱμερόεντα κατὰ βλεφάρων ἐχέοντο,
Μνησαμένῃ τέκνων τε καὶ ὧν μετέπειτα τοκήων.
Ὣς δ' αὔτως δακρύοισι παρήϊα λεύκ' ἐδίαινεν
Ἀλκμήνη. βαρὺ δ' ἥγε καὶ ἐκ θυμοῦ στενάχουσα,
Μύθοισιν πυκινοῖσι φίλην νυὸν ὧδε μετηύδα.
Δαιμονίη παίδων, τί νύ τοι φρεσὶν ἔμπεσε τοῦτο
Πευκαλίμῃς; πῶς ἄμμ' ἐθέλεις ὀροθυνέμεν ἄμφω
Κήδε' ἄλαστα λέγουσα; τὰ δ' οὐ νῦν πρῶτα κέκλαυται.
Οὐχ ἅλις οἷς ἐχόμεσθα τὸ δεύτατον αἰὲν ἐπ' ἦμαρ
Γιγνομένοις; μάλα μέν γε φιλοθρηνής κέ τις εἴη
Ὅστις ἀριθμήσειεν ἐφ' ἡμετέροις ἀχέεσσι.
Θάρσει· οὐ τοιῆσδ' ἐκυρήσαμεν ἐκ θεοῦ αἴσης.
Καὶ δ' αὐτὴν ὁρόω σε φίλον τέκος ἀτρύτοισιν
Ἄλγεσι μοχθίζουσαν· ἐπιγνώμων δέ τοι εἰμὶ
Ἀσχαλάαν, ὅτε δή γε καὶ εὐφροσύνης κόρος ἐστί.
Καί σε μάλ' ἐκπάγλως ὀλοφύρομαι ἠδ' ἐλεαίρω,
Οὕνεκεν ἡμετέροιο λυγροῦ μετὰ δαίμονος ἔσχες,
Ὅσθ' ἡμῖν ἐφύπερθε κάρης βαρὺς αἰωρεῖται.
Ἴστω γὰρ κούρη τε καὶ εὔεανος Δημήτηρ,
(Ἅς κε μέγα βλαφθείς τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ
Δυσμενέων) μηδέν σε χερειότερον φρεσὶν ᾗσι
Στέργειν ἢ εἴπερ μοι ὑπ' ἐκ νηδύοφιν ἦλθες,
Καί μοι τηλυγέτη ἐνὶ δώμασι παρθένος ἦσθα.
Οὐδ' αὐτήν γέ νυ πάμπαν ἔολπά σε τοῦτό γε λήθειν.
Τῷ μηδ' ἐξείπῃς τόγ' ἐμὸν θάλος ὥς σευ ἀκηδῶ,
Μηδ' εἰ κ' ἠϋκόμου Νιόβης πυκινώτερα κλαίω.

Οὐδὲν

Sic loquuta eſt: & teneriores lacrymæ malis
In pulchrum ipſius ſinum è palpebris fundebantur,
Recordanti liberorum & ſuorum deinde parentum.
Eodē .a.modo lacrymis albas genas rigabat
Alcmena: grauiter.a. hæc & ex [me] pectore ingemiſcens,
Verbis ſapientibus charam nurum ſic alloquuta eſt,
Filia prolibus infelix, quomodo hoc in mentem tibi venit
Triſtem? quomodo nos vis commouere ambas,
Intolerabiles curas commemorans? quas non nunc primùm defleuimus.
Annon ſufficiunt quibus afficimur ſemper in proximum quemque diem
Incidentibus? vt admodum lugendi cupidus ſit
Qui noſtra mala numerare velit.
Bono animo eſto: non tale fatum ex deo ſortitæ ſumus:
Nam te quoque video, chara filia, ingenti
Dolore confici: ignoſco verò tibi
Quòd doles: quoniam & lætitiæ ſatietas eſt.
Et te valdè vehementer deploro ac miſeror,
Quòd noſtræ triſtis fortunæ particeps facta es,
Quæ capitibus noſtris grauis incumbit.
Nam ſciat Proſerpina & decenter velata Ceres,
(Quas cum ſuo magno malo ſponte aliquis periurè iurauerit
Ex hoſtibus) quòd te non minus in animo meo
Charam habeo, quàm ſi mihi ex vtero egreſſa eſſes,
Et mihi vnica in domo virgo eſſes.
Neque te ipſam hoc omnino latere exiſtimo.
Quare ne dicas, meum germen, quòd te non curo:
Non, quanuis crebrius ploro quàm pulchrra Niobe.

Οὐδὲν γὰρ νεμεσητὸν ὑπὲρ τέκνου γοάασθαι
Μητέρι δυσπενθεῖ· ἐπεὶ δέκα μῆνας ἔκα-
μνον,
Πρίν περ καί τ' ἰδέειν μιν, ἐμῷ ὑπὸ ἥπατ' ἔχουσα·
Καί με πυλάρταο σχεδὸν ἤγαγεν Ἀϊδωνῆος·
Ὧδέ ἑ δυστοκέουσα κακὰς ὠδῖνας ἀνέτλαν.
Νῦν δέ μοι οἴχεται οἶος ἐπ' ἀλλοτρίης νέον ἆθλον
Ἐκτελέων· οὐδ' οἶδα δυσάμμορος εἴτε μιν αὖτις
Ἐνθάδε νοστήσαντ' ὑποδέξομαι, εἴτε καὶ οὐκί.
Πρὸς δ' ἔτι μ' ἐπτοίησε διὰ γλυκὺν αἰνὸς ὄνειρος
Ὕπνον· δειμαίνω δὲ παλίγκοτον ὄψιν ἰδοῦσα,
Ἐκπάγλως μή μοι τι τέκνοις ἀποθύμιον ἕρδοι.
Εἴσατο γάρ μοι ἔχειν μακέλην εὐεργέα χερσὶ
Παῖς ἐμὸς ἀμφοτέρῃσι βίη Ἡρακληείη·
Τῇ μεγάλην ἐλάχαινε (δεδεγμένος ὡς ἐπὶ
μισθῷ)
Τάφρον τηλεθάοντος ἐπ' ἐσχατιῇ τινὸς ἀγροῦ,
Γυμνὸς, ἄτερ χλαίνης τε καὶ εὐμίτροιο χιτῶνος.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ παντὸς ἀφίκετο πρὸς τέλος ἔργου,
Καρτερὸν οἰνοπέδοιο πονεύμενος ἕρκος ἀλωῆς,
Ἤτοι ὁ λίστρον ἔμελλεν ἐπὶ προὔχοντος ἐρείσας
Ἀνδύεσθαι καταδῦναι ἃ καὶ πάρος εἵματα ἕστο·
Ἐξαπίνης δ' ἀνέλαμψεν ὑπὲρ καπέτοιο βαθείης
Πῦρ ἄμοτον, περὶ δ' αὐτὸν ἀθέσφατος εἰλεῖτο
φλόξ.
Αὐτὰρ ὅγ' αἰὲν ὄπισθε θοοῖς ἀνεχάζετο ποσσὶν,
Ἐκφυγέειν μεμαὼς ὀλοὸν μένος Ἡφαίστοιο·
Αἰεὶ δὲ προπάροιθεν ἑοῦ χροὸς, ἠΰτε γέρρον,
Νώμασκεν μακέλην· περὶ δ' ὄμμασιν ἔνθα καὶ ἔνθα
Πάπταινεν μὴ δή μιν ἐπιφλέξῃ δήϊον πῦρ.
Τῷ μὲν ἀοσσῆσαι λελιημένος (ὥς μοι ἔικτο)
Ἰφικλέης μεγάθυμος, ἐπ' οὔδεϊ κάππεσ' ὀλισθὼν,

Πρίν γ'

Neque enim culpanda eſt ſi propter filium lugeat
Mater afflictum: quoniam decem menſium laborem ſuſtinui, [habebam.
Priuſquam ipſum aſpicerem, quem ſub hepate meo
Et me adduxit prope munitas habētē portas Plutonē
Sic ipſum difficulter enixa graues dolores pertuli.
Nunc verò abeſt peregrè, nouum certamen
Perficiens, neque infelix ſcio vtrum ipſum
Huc reducem receptura ſim nécne.
Præterea etiā ſomnium triſte terruit me per dulcem
Somnū: quare metuo, quum infeſtā viſionē viderim
Vehementer, nequid liberis iniucundum adferat.
Viſus eſt enim mihi, tenēs ligonē fabrefactū mani-
Ambabus filius meus Hercules: [bus
Quo magnam effodiebat, (tanquam ſuſcepiſſet [hoc opus pacta] mercede)
Foſſam in extremitate cuiuſdam florentis agri,
Nudus, abſque læna, & abſque cinctili tunica.
Sed poſtquam totius peruenerat ad finem operis,
Validum vitiferæ elaborans munimentum areæ:
Tunc ille defixo ligone in eminenti
Sulco induturus erat veſtes quibus antè indutus fue-
Subitò verò eluxit ſupra foſſam profundam [rat.
Ignis indefeſſus, & immēſa circa ipſum flamma vol-uebatur.
Verùm ille ſemper velocibus retrocedebat pedibus,
Effugere cupiens ſæuam vim Vulcani:
Semper verò ante ſuum corpus, velut ſcutum,
Quatiebat ligonem: oculiſque huc illuc
Circumſpiciebat, ne ipſum adureret infeſtus ignis.
Huic quidem opē ferre cupiens (vt mihi videbatur)
Iphiclus magnanimus in terram cecidit lapſus,

Πρίν γ' ἐλθεῖν· οὐδ' ὀρθὸς ἀναστῆναι δύνατ' αὖτις,
Ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔκειτο, γέρων ὡσεί τ' ἀμβλωὸς,
Ὅν τε καὶ οὐκ ἐθέλοντα βιήσατο γῆρας ἀτερπὲς
Καππεσέειν· κεῖται δ' ὅγ' ἐπὶ χθονὸς ἔμπεδον αὐτοῦ,
Εἰσόκε τις χερός μιν ἀνειρύσῃ παριόντων,
Αἰδεσθεὶς ὄπιδα προτέρην πολιοῖο γενείου·
Ὣς ἐν γῇ λελίαστο σακέσπαλος Ἰφικλείης.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαίεσκον ἀμηχανέοντας ὁρῶσα
Παῖδας ἐμούς, μέχρι δή μοι ἀπέσσυτο νήδυμος ὕπνος
Ὀφθαλμῶν, ἠὼς δὲ παραυτίκα φαίδιμος ἦλθε.
Τοῖα φίλη μοι ὄνειρα διὰ φρένας ἐπτοίησαν
Παννυχίη· τὰ δὲ πάντα πρὸς Εὐρυσθῆα τρέποιτο,
Οἴκου ἀφ' ἡμετέροιο· γένοιτο δὲ μάντις ἐκεῖνος
Θυμὸς ἐμός, μηδ' ἄλλο παρεκτελέσειέ τι δαίμων.

ΕΙ'ΔΥ'ΛΛΙΟΝ έ.

ΤΑ'Ν ἅλα τὰν γλαυκὰν ὅταν ὥνεμος ἀτρέμα βάλλῃ,
Τὰν φρένα τὰν δειλὰν ἐρεθίζομαι, οὐδ' ἔτι Μοῖσα
Ἐντὶ φίλα, ποτάγει δὲ πολὺ πλέον ἄμμε γαλάνα·
Ἀλλ' ὅταν ἀχήσῃ πολιὸς βυθός, ἁ δὲ θάλασσα
Κυρτὸν ἐπαφρίζῃ, τὰ δὲ κύματα * μεμήνῃ,
Ἐς χθόνα παπταίνω καὶ δένδρεα, τὰν δ' ἅλα φεύγω·
Γᾶ δέ μοι ἁ πιστά, τάχα δ' εὔσκιος εὔαδεν ὕλα·
Ἔνθα καὶ ἢν πνεύσῃ πολὺς ὤνεμος, ἁ πίτυς ᾄδει.
Ἦ κακὸν ὁ γριπεὺς ζώει βίον, ᾧ δόμος ἁ ναῦς,
Καὶ πόνος ἐντὶ θάλασσα, καὶ ἰχθὺς ἁ πλάνος ἄγρα.
Αὐτὰρ ἐμοὶ γλυκὺς ὕπνος ὑπὸ πλατάνῳ βαθυφύλλῳ·
Καὶ παγᾶς φιλέοιμι τὸν ἐγγύθεν ἦχον ἀκούειν,
Ἃ τέρπει ψοφέοισα τὸν ἀγρικόν, οὐχὶ ταράσσει.

Priuſquam ad [ipſum] perueniret: neque rectus rurſum reſurgere potuit,
Sed immobiliter iacebat, ſicut imbecillus ſenex,
Quem etiam inuitum vi coegit iniucunda ſenecta
Concidere: iacet autem humi defixus ibi,
Donec quis manu attraxerit prætereuntium,
Reueritus aſpectum ſenilem canæ barbæ:
Ita in terra voluebatur bellicoſus Iphiclus.
At ego flebam ope deſtitutos videns
Filios meos: donec mihi excuſſus eſt dulcis ſomnus
Ex oculis, & aurora ſtatim illuſtris prodiit.
Talia mihi ſomnia mentem perterruerunt
De nocte: verùm omnia ad Euryſthea vertantur,
A domo noſtra: fiátque vates illi
Animus meus, nec quid aliud fortuna perficiat.

IDYLLIVM V.

QVVM ventus leniter mare glaucum ferit,
Timidus me ſolicitat animus, nec amplius Muſa
Grata eſt, ſed multo magis me rapit tranquillitas:
At quando reſonat canum pelagus, & vnda marina
Incuruata ſpumat, ac plurimi fluctus agitantur,
Ad terram oculos conuerto & arbores, mare autem fugio: [cet:
Terráq; mihi fida videtur, & ſtatim opaca ſylua pla-
In qua magno etiam ſpirante vento pinus canit.
Malam profectò piſcator vitam degit, cui domus eſt nauis,
Et labor in mari, & piſces, fallax venatio.
At mihi dulcis ſomnus ſub platano comata,
Et fontis amem vicinum murmur audire,
Qui oblectat ſtrepitu agreſtem, non exterret.

IDYL.

ΕἸΔΥΛΛΙΟΝ ϛʹ.

Ἤρα Πὰν Ἀχῶς τᾶς γείτονος, ἤρατο δ' Ἀχὼ
Σκιρτητᾶ Σατύρω, Σάτυρος δ' ἐπεμήνατο Λύδᾳ·
Ὡς Ἀχὼ τὸν Πᾶνα, τόσον Σάτυρος φλέγεν Ἀχῶ,
Καὶ Λύδα Σατυρίσκον· ἔρως δ' ἐσμύχετ' ἀμοιβᾷ.
Ὅσον γὰρ τήνων τις ἐμίσεε τὸν φιλέοντα,
Τόσον ὁμῶς φιλέων ἠχθαίρετο, πάσχε δ' ἄποινα.
Ταῦτα λέγω πᾶσιν τὰ διδάγματα τοῖς ἀνεράστοις,
Στέργετε τὼς φιλέοντας, ἵν' ἢν φιλέητε, φιλῆσθε.

ΕἸΔΥΛΛΙΟΝ ζʹ.

Ἕσπερε, τᾶς ἐρατᾶς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας,
Ἕσπερε, κυανέας ἱερὸν φίλε νυκτὸς ἄγαλμα,
Τόσον ἀφαυρότερον μήνας ὅσον ἔξοχος ἄστρων,
Χαῖρε φίλος· καί μοι ποτὶ ποιμένα κῶμον ἄγοντι
Ἀντὶ σελαναίας τὺ δίδου φάος· ὥνεκα τήνα
Σάμερον ἀρχομένα, τάχιον δύεν. οὐκ ἐπὶ φωρὰν
Ἔρχομαι, οὐδ' ἵνα νυκτὸς ὁδοιπορέοντ' ἐνοχλήσω·
Ἀλλ' ἐράω· καλὸν δέ τ' ἐρασαμένῳ συνερᾶσθαι.

ΕἸΔΥΛΛΙΟΝ ηʹ.

Ἀλφειὸς μετὰ Πίσαν ἐπὴν κατὰ πόντον ὁδεύῃ,
Ἔρχεται εἰς Ἀρέθουσαν ἄγων κοτινηφόρον ὕδωρ,
Ἕδνα φέρων καλὰ φύλλα καὶ ἄνθεα, καὶ κόνιν ἱεράν·
Καὶ βαθὺς ἐμβαίνει τοῖς κύμασι· τὴν δὲ θάλασσαν
Νέρθεν ὑποτροχάει, κοὐ μίγνυται ὕδασιν ὕδωρ·

Ἀ δ'

IDYLIVM VI.

PAN amabat Echo vicinã, Echo autẽ ardebat
Saltatorem Satyrum, Satyrus verò inſanè deperibat Lydam:
Quantũ Echo Pana, tantum & Satyrus Echo vrebat,
Et Satyrum Lyda: ſic amor per vices flagrabat.
Quantum enim ipſorum aliquis amantem oderat,
Tantũ & ipſe amans odioſus erat, & patiebatur vindictam.
Hæc ego documenta narro ab amore alienis,
Diligite amantes, vt, ſi ametis, redamemini.

IDYLLIVM VII.

Veſper, aurea lux amabilis Veneris,
Chare veſper cæruleæ noctis imago ſacra,
Tantum obſcurior luna, quantum præſtantior aſtris,
Salue dilecte: & mihi ad paſtorem comeſſatum eunti
Tu lumen præbeto vice lunæ: hæc enim
Incipiens hodie, citius occidit. Non ad furandum
Eo, nec vt iter noctu facientem inuadam:
Sed amo: decet autem amantem ſimul ab allis amari.

IDYLLIVM VIII.

Alpheus poſt Piſam vbi mare ingreſſus eſt,
Procedit in Arethuſam, aquam adducens oleaſtros vegetantem,
[Et] dona ferens pulchras frondes, floréſq;, & ſacrũ puluerem,
Et profundus vndas ingreditur: ſub mari autem
Inferius currit, nec aqua aquæ miſcetur.

Cæterùm

Ἃ δ' οὐκ οἶδε θάλασσαν διερχομένου ποταμοῖο.
Κεῖνος δεινοθέτας, κακομάχανος, αἰνὰ διδάσκων,
Καὶ ποταμὸν διὰ φίλτρον Ἔρως ἐδίδαξε κολυμβεῖν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Ἐπίγραμμα εἰς Ἔρωτα ἀροτριῶντα.

Λαμπάδα θεὶς καὶ τόξα, βοηλάτιν εἵλετο ῥάβδον
Οὖλος Ἔρως, πήρην δ' εἶχε κατωμαδίην·
Καὶ ζεύξας ταλαεργὸν ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα ταύρων,
Ἔσπειρεν Δηοῦς αὔλακα πυροφόρον.
Εἶπε δ' ἄνω βλέψας αὐτῷ Διΐ, Πλῆσον ἀρούρας,
Μή σε τὸν Εὐρώπης βοῦν ὑπ' ἄροτρα βάλω.

BIO-

Cæterùm mare non ſentit tranſeuntem fluuium.

[Sic] puer ille grauiter afficiens, mala machinãs, ardua docens,

Cupido, amnem quoque propter amoris vim natare docuit.

EIVSDEM

Epigramma in Amorem arantem.

Face depoſita & arcu, boum agitatricẽ accepit virgã
Pernicioſus Amor: pendebat autem illi pera ab humeris:
Et quum iunxiſſet ſub iugo laborum patiens collum taurorum,
Seminauit Cereris ſulcum frugiferum.
Dixit autem, ſurſum aſpiciẽs, ipſi Ioui, Cõbure arua,
Ne te Europæ bouem aratro ſubiiciam.

BIO-

ΒΙΏΝΟΣ ΣΜΥΡΝΑΊΟΥ Εἰδύλλια.

ἘΠΙΤΆΦΙΟΣ ἈΔΏΝΙΔΟΣ, Εἰδύλλιον α.

Αἰάζω τὸν Ἄδωνιν· ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Ὤλετο καλὸς Ἄδωνις, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.
Μηκέτι πορφυρέοις ἐνὶ φάρεσι Κύπρι κάθευδε·
Ἔγρεο δειλαία κυανόστολε, καὶ πλατάγησον
Στάθεα, καὶ λέγε πᾶσιν, Ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Αἰάζω τὸν Ἄδωνιν, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.
Κεῖται καλὸς Ἄδωνις ἐπ' ὤρεσι μηρὸν ὀδόντι
Λευκῷ λευκὸν ὀδόντι τυπεὶς, καὶ Κύπριν ἀνιῇ
Λεπτὸν ἀποψύχων· τὸ δέ οἱ μέλαν εἴβεται αἷμα
Χιονέας κατὰ σαρκός. ὑπ' ὀφρύσι δ' ὄμματα ναρκῇ,
Καὶ τὸ ῥόδον φεύγει τῶ χείλεος· ἀμφὶ δὲ τήνῳ
Θνάσκει καὶ τὸ φίλαμα τὸ μήποτε Κύπρις ἀφήσει.
Κύπριδι μὲν τὸ φίλαμα καὶ οὐ ζώοντος ἀρέσκει,
Ἀλλ' οὐκ εἶδεν Ἄδωνις ἅ μιν θνάσκοντ' ἐφίλασεν.
Αἰάζω τὸν Ἄδωνιν, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.
Ἄγριον ἄγριον ἕλκος ἔχει κατὰ μηρὸν Ἄδωνις,
Μεῖζον δ' ἁ Κυθέρεια φέρει ποτικάρδιον ἕλκος.
Κεῖνον μὲν περὶ παῖδα φίλοι κύνες ὠρύσαντο,
Καὶ νύμφαι κλαίουσιν Ὀρειάδες· ἁ δ' Ἀφροδίτα,
Λυσαμένα πλοκαμῖδας, ἀνὰ δρυμὼς ἀλάληται

Πενθαλέα,

BIONIS SMYRNAEI IDYLLIA.

EPITAPHIVM ADONIDIS.

Idyllium I.

LAmentor Adonidem: interiit pulcher Adonis.
Periit pulcher Adonis, adlamentantur Amores.
Ne amplius purpureis in veſtibus dormias Venus:
Surge miſera, pullata, & plange
Pectora: & dic omnibus, Periit pulcher Adonis.
Lamentor Adonidem, adlamentantur Amores.
Formoſus Adonis in montibus iacet, femur dente
Candidum candido dente percuſſus, & Venerem dolore afficit,
Tenuiter ſpirans: ater verò cruor manat
Niueam per carnē: ſub ſuperciliis autē oculi torpēt.
Et roſa [.i. roſeus color] labrorum fugit: vnáq; cū illo
Moritur & oſculum quod Venus nunquā relinquet.
Veneri quidem oſculum, etiam non amplius viuētis, gratum eſt,
Sed Adonis non ſenſit quòd ipſum morientem oſculata eſt.
Lamentor Adonidem, adlamentantur Amores.
Atrox atrox vulnus habet in femore Adonis,
Maius autem Venus habet in corde vulnus.
Circa illum puerum & chari canes vlularunt,
Et Nymphæ plorant Oreades: ipſáque Venus,
Solutis capillis, per ſaltus errat

Lugubris,

Πενθαλέα, νήπλεκτος, ἀσάνδαλος· αἱ δὲ βάτοι νιν
Ἐρχομέναν τείροντι, καὶ ἱερὸν αἷμα δρέπονται.
Ὀξὺ δὲ κωκύουσα, δι' ἄγκεα μακρὰ φορεῖται,
Ἀσσύριον βοόωσα πόσιν, καὶ παῖδα καλεῦσα.
Ἀμφὶ δέ μιν μέλαν αἷμα παρ' ὀμφαλὸν ᾐωρεῖτο,
Στάθεα δ' ἐκ μηρῶν φοινίσσετο· οἱ δ' ὑπομαζοὶ
Χιόνεοι τοπάροιθεν Ἀδώνιδι πορφύροντο.
Αἲ αἲ τὰν Κυθέρειαν, ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.
Ὤλεσε τὸν καλὸν ἄνδρα, συνώλεσεν ἱερὸν εἶδος.
Κύπριδι μὲν καλὸν εἶδος ὅτε ζώεσκεν Ἄδωνις,
Κάτθανε δ' ἁ μορφὰ σὺν Ἀδώνιδι. Κύπριδος αἲ αἴ.
Ὤρεα πάντα λέγοντι καὶ αἱ δρύες, Αἲ τὸν Ἄδωνιν·
Καὶ ποταμοὶ κλαίοντι τὰ πένθεα τᾶς Ἀφροδίτας,
Καὶ παγαὶ τὸν Ἄδωνιν ἐν ὤρεσι δακρύοντι,
Ἄνθεα δ' ἐξ ὀδύνας ἐρυθραίνεται· ἁ δὲ Κυθήρη
Πάντας ἀνὰ κναμοὺς καὶ ἀνὰ πτόλιν οἰκτρὸν ἀείδει.
Αἲ αἲ τὰν Κυθέρειαν, ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Ἀχὼ δ' ἀντεβόασεν, Ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Κύπριδος αἰνὸν ἔρωτα τίς οὐκ ἔκλαυσεν ἄν; αἲ αἴ.
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐνόησεν Ἀδώνιδος ἄσχετον ἕλκος,
Ὡς ἴδε φοίνιον αἷμα μαραινομένῳ περὶ μηρῷ,
Πάχεας ἀμπετάσασα, κινύρετο, μεῖνον Ἄδωνι,
Δύσποτμε, μεῖνον Ἄδωνι, πανύστατον ὥς σε κιχείω,
Ὥς σε περιπτύξω, καὶ χείλεα χείλεσι μίξω.
Ἔγρεο τυτθὸν Ἄδωνι, τὸ δ' αὖ πύματόν με φίλασον·
Τοσοῦτόν με φίλασον ὅσον ζώει τὸ φίλαμα·
Ἄχρις ἀπὸ ψυχῆς ἐς ἐμὸν στόμα κεἰς ἐμὸν ἧπαρ
Πνεῦμα τεὸν ῥεύσῃ, τὸ δέ σευ γλυκὺ φίλτρον ἀμέλξω,
Ἐκ δὲ πίω τὸν ἔρωτα. φίλαμα δὲ τοῦτο φυλάξω
Ὡς αὐτὸν τὸν Ἄδωνιν· ἐπεὶ σύ με δύσμορε φεύγεις,
Φεύγεις μακρὸν Ἄδωνι, καὶ ἔρχεαι εἰς Ἀχέροντα,

Καὶ

Lugubris, incompta, nudis pedibus: & rubi ipſam
Incedentem infeſtāt, ac ſacrum ſanguinem carpunt.
Acuta .a. voce eiulans, per longas valles fertur,
Aſſyrium maritū clamore requirens & puerū vocās.
At circa ipſius vmbilicū ater ſanguis altè erūpebat,
Et à fœmore pectus cruentabatur: coſtarū autē loca
Niuea priùs Adonidi rubebant.
Ah ah Venus, adlamentantur Amores.
Amiſit pulchrū illū virū, vnáque ſacrā formā amiſit.
Nam dū vixit Adonis, Veneri præclara forma fuit,
Commortua cum Adonide eſt & forma Veneris, hei hei.
Montes omnes & quercus dicunt, Ah Adoni:
Et fluuii deflent luctus Veneris,
Et fontes Adonidem in montibus deplorant;
Flores autem præ dolore rubeſiunt: Venus verò
Per omnes colles & per vrbem flebiliter canit.
Ah ah Venus, periit pulcher Adonis.
Echo occinuit cū clamore, Periit pulcher Adonis.
Veneris dirum amorem quis non deploret? hei hei.
Vt vidit, vt cognouit Adonidis intolerabile vulnus,
Vt vidit purpureū ſanguinē in marceſcēte femore,
Brachia expandēs gemendo dicebat, Mane Adoni,
Miſer mane Adoni, vt te poſtremùm inueniam,
Vt te amplectar, & labra labris miſceam.
Expergiſcere pauliſper Adoni, iámq; poſtremò me
Tantillū me oſculare donec viuit oſculū: [oſculare:
Donec ab anima in meum os & in meum iecur
Spiritus tuus fluxerit, & tuum dulcē amorē exuxero,
Atque imbibero amorem, oſculum .a. hoc aſſeruabo,
Tanquā ipſum Adonidē quando tu me infelix fugis:
Fugis longè Adoni, & abis ad Acherontem,

Καὶ στυγνὸν βασιλῆα καὶ ἄγριον· ἁ δὲ τάλαινα
Ζώω καὶ θεὸς ἐμμὶ, καὶ οὐ δύναμαί σε διώκειν.
Λάμβανε Περσεφόνα τὸν ἐμὸν πόσιν. ἐσσὶ γὰρ αὐτὰ
Πολλὸν ἐμεῦ κρείσσων· τὸ δὲ πᾶν καλὸν ἐς σὲ καὶ
Ἄρη·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ πανάποτμος, ἔχω δ' ἀκόρεστον ἀνίαν,
Καὶ κλαίω τὸν Ἄδωνιν, ὅ μοι θάνε, καὶ σε φοβεῦμαι.
Θνάσκεις ὦ τριπόθατε· πόθος δέ μοι ὡς ὄναρ
ἔπτη·
Χήρη δ' ἁ Κυθέρεια, κενοὶ δ' ἀνὰ δώματ' Ἔρωτες.
Σοὶ δ' ἅμα κεστὸς ὄλωλε. τί γὰρ τολμηρὲ κυ-
νάγεις;
Καλὸς ἐὼν τοσσοῦτον ἐμήνας θηρσὶ παλαίειν;
Ὧδ' ὀλοφύρατο Κύπρις· ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες,
Αἶ αἶ τὰν Κυθέρειαν, ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Δάκρυον ἁ Παφίη τόσον ἐκχέει, ὅσσον Ἄδωνις
Αἷμα χέει. τὰ δὲ πάντα ποτὶ χθονὶ γίγνεται
ἄνθη·
Αἷμα ῥόδον τίκτει, τὰ δὲ δάκρυα τὰν ἀνεμώναν.
Αἰάζω τὸν Ἄδωνιν· ἀπώλετο καλὸς Ἄδωνις.
Μηκέτ' ἐνὶ δρυμοῖσι τὸν ἀνέρα μύρεο Κύπρι·
Ἔστ' ἀγαθὰ στιβὰς, ἔστιν Ἀδώνιδι φυλλὰς ἑτοίμα.
Λέκτρον ἔχει Κυθέρεια τὸ σὸν τόδε νεκρὸς Ἄδωνις·
Καὶ νέκυς ὢν καλός ἐστι, καλὸς νέκυς οἷα κα-
θεύδων.
Κάτθεο καὶ μαλακοῖς ἐνὶ φάρεσιν οἷς ἐνίαυεν,
Τοῖς μετὰ σεῦ ἀνὰ νύκτα τὸν ἱερὸν ὕπνον ἐμόχθει,
Παγχρυσέῳ κλιντῆρι· ποθεῖ καὶ στυγνὸν Ἄ-
δωνιν.
Βάλλε δ' ἐνὶ στεφάνοισι καὶ ἄνθεσι· πάντα σὺν αὐτῷ,
Ὡς τῆνος τέθνακε, καὶ ἄνθεα πάντ' ἐμα-
ράνθη.

Et triſtem regem & immitem: ego verò miſera
Viuo, & dea ſum, neque te perſequi poſſum.
Accipe Proſerpina virum meum. nam tu es
Longè me potentior: & quicquid pulchrum eſt, ad te deuoluitur.
Sũ.a. ego valdè infelix, & inexhauſto dolore cõficior,
Deplorans Adonidẽ, quòd extinctus eſt, téq; timeo.
Moreris ô deſideratiſſime: amor autem ſicut ſomniũ mihi auolauit.
At Venus vidua eſt, & Amores in domo inanes ſunt.
Tecum verò vnà ceſtus periit: quid enim temerariè venabaris?
Quũ adeo pulcher eſſes, cum feris congredi auſus es?
Sic lugebat Venus, Amores vnà lugebant.
Væ væ Veneri, interiit pulcher Adonis.
Lacrymarũ tantum Venus effundit, quantũ Adonis
Sanguinis fundit. Hæc verò omnia in terra conuertuntur in flores:
Sanguis roſam gignit, ſed lacrymæ anemonen.
Lamentor Adonidem, interiit pulcher Adonis.
Ne in ſyluis amplius virum deplora ô Venus.
Eſt rectè inſtructus tor⁹, eſt Adonidi torus paratus.
Tuum ô Venus hunc lectulũ tenet mortuus Adonis:
Et, licet mortuus, tamen pulcher eſt: pulcher mortuus, quaſi dormiens.
Depone[eũ] & in mollibus veſtibus in quib⁹ cubabat,
In quibus tecum per noctẽ ſacrum ſomnũ capiebat,
aurea culcitra: require Adonin, etiamſi triſti ſit aſpectu,
Depone[eum] inter coronas & flores: omnes cũ eo,
poſtquam ille mortuus eſt, omnes [inquam] flores etiam contabuerunt.

Ῥαῖνε δέ μιν μύροισιν, ἀλείφασι, ῥαῖνε μύροισι·
Ὀλλύσθω μύρα πάντα, τὸ σὸν μύρον ὤλετ' Ἄδωνις.
Κέκλιται ἁβρὸς Ἄδωνις ἐν εἵμασι πορφυρέοισιν·
Ἀμφὶ δέ μιν κλαίοντες ἀναστενάχουσιν Ἔρωτες,
Κειράμενοι χαίτας ἐπ' Ἀδώνιδι· χὡ μὲν ὀϊστώς,
Ὃς δ' ἐπὶ τόξον ἔβαιν'· ὃς δ' εὔπτερον ἆγε φαρέτρην.
Χὡ μὲν ἔλυσε πέδιλον Ἀδώνιδος· ὃς δὲ λέβησι
Χρυσείοις φορέησιν ὕδωρ, ὁ δὲ μηρία λούει·
Ὃς δ' ὄπιθεν πτερύγεσσιν ἀναψύχει τὸν Ἄδωνιν.
Αὐτὰν τὰν Κυθέρειαν ἐπαιάζουσιν Ἔρωτες.
Ἔσβεσε λαμπάδα πᾶσαν ἐπὶ φλιαῖς Ὑμέναιος,
Καὶ στέφος ἐξεπέτασσε γαμήλιον. οὐκέτι δ' ὑμὰν,
Ὑμὰν οὐκέτ' ἀειδόμενον μέλος ᾄδεται, αἲ αἴ.
Αἲ αἲ καὶ τὸν Ἄδωνιν ἔτι πλέον, ἢ Ὑμέναιον.
Αἱ Χάριτες κλαίοντι τὸν υἱέα τῶ Κινύραο·
Ὤλετο καλὸς Ἄδωνις, ἐν ἀλλήλῃσι λέγοισαι·
Αὐταὶ δ' ὀξὺ λέγοντι πολὺ πλέον ἢ τὺ Διώνα.
Καὶ Μοῖραι τὸν Ἄδωνιν ἀνακλαίοισιν Ἄδωνιν,
Καί μιν ἐπαείδουσιν. ὁ δὲ σφίσιν οὐκ ἐπακούει·
Οὐ μὰν οὐκ ἐθέλει, κώρα δέ μιν οὐκ ἀπολύει.
Λῆγε γόων Κυθέρεια, τὸ σήμερον ἴσχεο κόμμων·
Δεῖ σε πάλιν κλαῦσαι, πάλιν εἰς ἔτος ἄλλο δακρῦσαι.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ β'.

Ἰξευτὰς ἔτι κῶρος, ἐν ἄλσεϊ δενδράεντι
Ὄρνεα θηρεύων, τὸν ἀπότροπον εἶδεν Ἔρωτα
Ἐσδόμενον πύξοιο ποτὶ κλάδον· ὡς δ' ἐνόασε,
Χαίρων οὕνεκα δὴ μέγα φαίνετο ὄρνεον αὐτῷ,

Riga autem ipſum myrtis [variis]olei generibus,riga vnguentis:
Pereāt vnguēta omnia :tuū vnguentū periit Adonis.
Recubat tener Adonis purpureis in veſtibus:
Circa eum autē plorantes gemunt Amores,
Tōſi capillos propter Adonidē:&hic quidē ſagittas,
Ille verò arcū calcat : alius volucrē frāgit pharetrā,
Alius calceamentum Adonidis ſoluit:alius lebetibus
Aureis fert aquam, alius femora lauat:
Alius retrò alis refrigerat Adonidem.
Ipſam Cythéream adlamentantur Amores.
Extinxit totam facem in limine Hymenæus,
Et coronā nuptialē expandit : non amplius Hymen;
Hymē non amplius cātilena eſt:[ſed]cātatur Ah ah.
Ah ah propter Adonidem adhuc magis,ah propter Hymenæum.
Charites deplorant filium Cinyræ:
Periit pulcher Adonis,inter ſe dicentes,
Et id voce acutiore dicunt quàm tu Dione.
Et Parcæ Adonidem deplorant Adonidem,
Et ipſum cantu reuocant. at ille non exaudit:
Non ſanè,neq; vult,Proſerpina ipſum non dimittit.
Finem facito Cytherea lugendi, & hodie abſtine à conuiuiis.
Iam te rurſum lugere oportet, atque in alium annū lacrymari.

IDYLLIVM II.

...ceps [qui erat adhuc adoleſcens,in nemore arboribus denſo,
...m venatur aues, fugitiuum vidit Amorem,
...i ramo inſidentem: vt igitur animaduertit,
...udens (quoniam auis ei permagna videbatur)

Τὼς καλάμως ἅμα πάντας ἐπ' ἀλλάλοισι συνάπτων,
Τᾷ καὶ τᾷ τὸν Ἔρωτα μετάλμενον ἀμφεδόκευεν.
Χὠ παῖς ἀσχαλάων ἕνεχ' οἱ τέλος οὐδὲν ἀ-
παντῆ,
Τὼς καλάμως ῥίψας ποτ' ἀροτρέα πρέσβυν ἵκανεν,
Ὅς νιν τάνδε τέχναν ἐδιδάξατο· καὶ λέγεν αὐτῷ,
Καί οἱ δεῖξεν Ἔρωτα καθήμενον. αὐτὰρ ὁ πρέσβυς
Μειδιάων κίνησε κάρη, καὶ ἀμείβετο παῖδα.
Φείδεο τᾶς θήρας, μηδ' ἐς τόδε τὤρνεον ἔρχευ.
Φεῦγε μακράν· κακόν ἐντι τὸ θηρίον. ὄλβιος ἔσσῃ
Εἰσόκα μή μιν ἕλῃς· ἢν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθῃς,
Οὗτος ὁ νῦν φεύγων καὶ ἀπάλμενος, αὐτὸς ἀφ' αὑτῶ
Ἐλθὼν ἐξαπίνας, κεφαλὰν ἔπι σεῖο καθιξεῖ.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ γ'.

Ἁ μεγάλα μοι Κύπρις ἔθ' ὑπνώοντι παρέστα,
Νηπίαχον τὸν Ἔρωτα καλᾶς ἐκ χειρὸς ἄγοισα,
Ἐς χθόνα νευστάζοντα· τόσον δέ μοι ἔφρασε μῦθον,
Μέλπειν μοι φίλε βοῦτα λαβὼν τὸν Ἔρωτα
δίδασκε.
Ὣς λέγε. χ' ἃ μὲν ἀπῆλθεν· ἐγὼ δ' ὅσα βουκο-
λίασδον,
Νήπιος, ὡς ἐθέλοντα μαθεῖν τὸν Ἔρωτα δίδασκον,
Ὡς εὗρε πλαγίαυλον ὁ Πάν, ὡς αὐλὸν Ἀθάνα,
Ὡς χέλυν Ἑρμάων, κίθαριν δ' ὡς ἁδὺς Ἀπόλλων.
Ταῦτά νιν ἐξεδίδασκον· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων,
Ἀλλά μοι αὐτὸς ἄειδεν ἐρωτύλα, καί μ' ἐδίδασκε
Θνατῶν ἀθανάτων τε πόθους, καὶ ματέρος
ἔργα.
Κἠγὼν ἐκλαθόμαν μὲν ὅσων τὸν Ἔρωτα δίδασκον,
Ὅσσα δ' Ἔρως μ' ἐδίδασκεν ἐρωτύλα, πάντ'
ἐδιδάχθην.

Calamos ſimul omnes inter ſe coniungens,
Huc illuc tranſilientem obſeruabat Amorem.
Tandem verò adoleſcens indignatus, quia nihil proficiebat,
Abiectis arundinibus ſenem adiit aratorem,
A quo hanc artem didicerat, eíque rem narrauit,
Et ſedentem oſtendit Amorem. Porro ſenex
Subridens mouit caput, & reſpondit puero,
Abſtine à venatione, nec iſtam auem inſequitor.
Fuge procul: mala eſt hæc beſtia: eris beatus
Dum non ceperis ipſam: ſed ſi viri menſurã attigeris,
Ille qui nunc fugit & reſilit, ipſe ſua ſponte
Accedens ſubitò capiti tuo inſidebit.

IDYLLIVM III.

Magna mihi Venus adhuc dormienti adſtitit,
Infantem Amorem pulchra manu ducens,
In terram nutantem: atque his me verbis affata eſt,
Cantare mihi chare bubulce ſumptum Cupidinem doceto.
Sic loquuta abiit: ego autem quæcunque paſtoralia carmina canere ſolebam,
Stultus, tanquã diſcere volentem Cupidinẽ docebã,
Quomodo tibiã obliquã Pã inuenerit, Minerua tibiã,
Teſtudinem Mercurius, & citharam dulcis Apollo.
Hæc ipſum edocebã: at ille nihil curabat mea verba,
Sed ipſe mihi canebat amatoria: méque docebat
Mortalium & immortalium amores, & genitricis [ſuæ] opera.
Tum ego oblitus ſum illorũ quæ Cupidinẽ docebã,
At quæcũque me docebat Cupido amatoria, cuncta didici.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ δ΄.

ΤΑῚ Μοῖσαι τὸν Ἔρωτα τὸν ἄγριον ἢ φοβέονται,
Ἢ 'κ θυμῶ φιλέοντι, καὶ ἐκ ποδὸς αὐτῷ ἕπονται.
Κ' ἢν μὲν ἄρα ψυχάν τις ἔχων ἀνέραστον ὀπηδῇ,
Τῆνον ὑπεκφεύγοντι, καὶ οὐκ ἐθέλοντι διδάσκειν·
Ἢν δὲ νόον τις Ἔρωτι δονεύμενος ἁδὺ με-
λίσδῃ,
Ἐς τῆνον μάλα πᾶσαι ἐπειγόμεναι προρέοντι.
Μάρτυς ἐγὼν ὅτι μῦθος ὅδ' ἔπλετο πᾶσιν ἀληθής.
Ἢν μὲν γὰρ βροτὸν ἄλλον ἢ ἀθανάτων τινὰ
μέλπω,
Καμβαίνει μοι γλῶσσα, καὶ ὡς πάρος οὐκ ἔτ' ἀείδει·
Ἢν δ' αὖτ' ἐς τὸν Ἔρωτα καὶ ἐς Λυκίδαν τι μελίσδω,
Καὶ τόκα μοι χαίροισα διὰ στόματος ῥέει ᾠδά.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ε΄.

ΕἸ μοι καλὰ πέλει τὰ μελύδρια, καὶ τάδε μοῦνα
Κῦδος ἐμοὶ θήσοντι, τά μοι πάρος ὤπασε Μοῖρα·
Εἰ δ' οὐχ ἁδέα ταῦτα, τί μοι πολὺ πλήονα μοχθεῖν;
Εἰ μὲν γὰρ βιότω διπλόον χρόνον ἀμὶν ἔδωκεν
Ἢ Κρονίδας, ἢ Μοῖρα πολύτροπος, ὥστ' ἀνύεσθαι
Τὸν μὲν ἐς εὐφροσύναν καὶ χάρματα, τὸν δ' ἐνὶ μόχθῳ,
Ἦν τάχα μοχθήσαντι ποθ' ὕστερον ἐσθλὰ δέχεσθαι·
Εἰ δὲ θεοὶ κατένευσαν ἕνα χρόνον ἐς βίον
ἐλθεῖν
Ἀνθρώποις, καὶ τόνδε βραχὺν καὶ μείονα πάντων,
Ἐς πόσον ἆ δειλοὶ καμάτως κ' εἰς ἔργα πονεῦμες;
Ψυχὰν δ' ἄχρι τίνος ποτὶ κέρδεα καὶ ποτὶ τέχνας
Βάλλομες, ἱμείροντες ἀεὶ πολὺ πλήονος ὄλβω;
Λαθόμεθ' ἢ ἄρα πάντες ὅτι θνατοὶ γενόμεσθα,
Χ' ὡς βραχὺν ἐκ Μοίρας λαχόμεν χρόνον.

ΤΟΥ

IDYLLIVM IIII.

Muſæ Amorem non metuunt crudelem,
Quin amant ex animo,& veſtigia ſequuntur eius.
Ac ſiquis ingenio præditus inamabili [eas]ſequatur,
Illum refugiunt,& docere nolunt:
At ſi mentem Amore agitatam habens, ſuauiter cecinerit,
Ad ipſum ſimul omnes feſtinæ confluunt.
Quòd autem hic ſermo planè verus ſit,ego teſtis ſũ.
Nam ſi hominem quempiam alium aut immortalem carmine celebro,
Ceſſat mea lingua,nec vt antè ſolebat,canit:
Rurſum quũ in Amorẽ vel in Lycidã aliquid modu-
Tunc mihi lætum ore carmen profluit. [lor,

IDYLLIVM V.

SI pulchra mea ſunt carmina,vel illa ſola
Gloriã mihi afferẽt quæ iã antea mihi præbuit Parca:
Sin illa non probãtur,quid eſt quòd amplius laborẽ?
Nam ſi nobis viuendi duo tempora dediſſet
Siue Iupiter,ſiue Parca verſuta,ita vt ageretur
Alterum cum lætitia & gaudio,alterum in labore,
Liceret poſt labores aliquando bonis frui:
At ſi dii vnum duntaxat tempus annuerunt ad vitam [tranſigendam] venire
Hominibus,idque breue & minus omnibus,
Quàm diu vah miſeri in labores & opera nos fatiga-
Et quouſque animum ad lucra & artes [mus?
Applicam⁹, ſemper deſiderãdo multo maiores opes?
Omnes ſanè obliti ſumus,mortales nos eſſe natos,
Et quòd breue tempus à Parca ſortiti ſumus.

Κλεόδαμος καὶ Μύρσων.

Εἴαρος, ὦ Μύρσων, ἢ χείματος, ἢ φθινοπώρου,
Ἢ θέρεος, τί τοι ἀδύ; τί δὲ πλέον εὔχεαι ἐλθεῖν;
Ἢ θέρος, ἀνίκα πάντα τελείεται ὅσσα μογεῦμες;
Ἢ γλυκερὸν φθινόπωρον, ὅτ' ἀνδράσι λιμὸς ἐλαφρά;
Ἢ καὶ χεῖμα δύσεργον; ἐπεὶ καὶ χείματι πολλοὶ
Θαλπόμενοι θέλγονται ἀεργίῃ τε καὶ ὄκνῳ;
Ἤ τοι καλὸν ἔαρ πλέον εὔαδεν; εἰπὲ τί τοι φρὴν
Αἱρεῖται. λαλέειν γὰρ ἐπέτραπεν ἁ σχολὰ ἡμῖν.
μυ. Κρίνειν οὐκ ἐπέοικε θεήια ἔργα βροτοῖσι.
Πάντα γὰρ ἱερὰ ταῦτα καὶ ἁδέα· σεῦ δὲ ἕκατι
Ἐξερέω Κλεόδαμε, τό μοι πέλεν ἅδιον ἄλλων.
Οὐκ ἐθέλω θέρος ἦμεν, ἐπεὶ τόκα μ' ἅλιος ὀπτῇ·
Οὐκ ἐθέλω φθινόπωρον, ἐπεὶ νόσον ἄρια τίκτει·
Οὖλον χεῖμα φέρειν, νιφετὸν κρυμούς τε, φοβεῦμαι.
Εἶαρ ἐμοὶ τριπόθατον ὅλῳ λυκάβαντι παρείη,
Ἁνίκα μήτε κρύος, μήθ' ἅλιος ἄμμι βαρύνει.
Εἴαρι πάντα κύει, πάντ' εἴαρος ἁδέα βλαστεῖ,
Χ' ἀ νὺξ ἀνθρώποισιν ἴσα, καὶ ὁμοίιος ἀώς.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

εἰς Ὑάκινθον.

Ἀμφασία δὲ Βίων ἕλε τοσσῆνδ' ἄλγος ἔχοντα.
Δίζετο φάρμακα πάντα, σοφὰν δ' ἐπεμαίετο τέχναν·
Χρῖεν δ' ἀμβροσίῃ καὶ νέκταρι, χρῖεν ἅπασαν
Ὠτειλάν. Μοίραισι δ' ἀναλθέα φάρμακα πάντα.

Cleodamus & Myrſon.

Vere ô Myrſon, aut hyeme, aut autumno,
Aut æſtate, quid tibi iucundum? & quódnã [ex his] magis optas aduenire?
Num æſtatem, quum omnia abſoluta ſunt quæcunque laboramus?
An dulcẽ autumnũ, quum hominibus fames leuis eſt?
An verò hyemem ad opera pigram? quoniã & hyeme multi,
Dum ſe calefaciunt, oble&antur otio & pigritia?
An .v. tibi pulchrum ver magis placet? dic quid tibi
Eligit. loqui enim permittit otiũ nobis. [animus
M. Iudicare non decet mortales diuina opera.
Omnia enim hæc ſacra ſunt, & iucũda: tui autẽ gratia
Dicam, Cleodame, quódnam præ aliis gratum ſit.
Non volo æſtatem eſſe, quoniam tunc me ſol torret:
Nec volo autumnum, quoniam morbos fructus autumnales pariunt:
Perniciosãm hyemẽ ſufferre, niues pruináſq;, timeo.
Ver mihi ter exoptatum toto anno adſit,
Quum neque frigus, neque ſol nos grauat.
Vere omnia fœcũda ſunt, omnia vere ſuauia germi-
Et nox hominibus par, & par dies. [nant

EIVSDEM IN HYACINthum, fragmentum.

Conſilii inopia Bionem occupauit tantum dolorem ſuſtinentem.
Quærebat remedia omnia, & ſapientẽ obibat artem:
Vngebat etiam ambroſia & nectare, vngebat totum
Vulnus: ſed Parcis omnia remedia vana ſunt.

EIVS-

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ὄλβιοι οἱ φιλέοντες, ἐπὴν ἴσον ἀντεράωνται.
Ὄλβιος ἦν Θασεὺς τῶ Πειριθόω παρεόντος,
Εἰ καὶ ἀμειλίκτοιο κατήλυθεν εἰς Ἀΐδαο.
Ὄλβιος ἦν χαλεποῖσιν ἐν ἀξείνοισιν Ὀρέστης
Οὕνεκά οἱ ξυνὰς Πυλάδας ἄρητο κελεύθους.
Ἦν μάκαρ Αἰακίδας ἑτάρω ζώοντος Ἀχιλλεύς,
Ὄλβιος ἦν θνάσκων ὅτι οἱ μόρον αἰνὸν ἄμυνεν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Οὐ καλὸν, ὦ φίλε, πάντα λόγον ποτὶ τέκτονα φοιτῆν,
Μηδέ τι πάντ' ἄλλου χρέος ἰσχέμεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
Τεχνᾶσθαι σύριγγα. πέλει δέ τοι εὐμαρὲς ἔργον.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Μοίσας Ἔρως καλέοι, Μοῖσαι τὸν Ἔρωτα φέροιεν.
Μολπὰν ταὶ Μοῖσαι μοὶ ἀεὶ ποθέοντι διδοῖεν,
Τὰν γλυκερὰν μολπὰν, τᾶς φάρμακον ἅδιον οὐδέν.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἐκ θαμινῆς ῥαθάμιγγος, ὅκως λόγος, αἰὲν ἰοίσας,
Χἁ λίθος ἐς ῥωχμὸν κοιλαίνεται.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Αὐτὰρ ἐγὼν βασεῦ καὶ ἐμὰν ὁδὸν, ἐς τὸ κάταντες
Τήνω, ποτὶ ψάμαθόν τε καὶ ἠιόνα ψιθυρίσδω,

Λισσό-

EIVSDEM.

Beati qui amant,quum æqualiter redamantur.
Beatus erat Theſeus quum Pirithous adeſſet,
Etiamſi implacabilis deſcēderit in Plutonis [domū]
Beatus erat inter rigidos Axenos Oreſtes,
Quoniam communes cum eo Pylades ſuſceperat profectiones.
Erat felix AEacides ſocio viuente Achilles:
Beatus erat moriens, quoniam ab eo mortem horrēdam propulſauit.

EIVSDEM.

Non pulchrum [eſt] ô amice, omni de cauſa ad fabrum ventitare,
Neque in omnibus alio indigere: ſed & ipſe
Fabrica fiſtulam. eſt autem tibi facile opus.

EIVSDEM.

Muſas Amor vocet, Muſæ Amorem ferant:
Cantum Muſæ mihi ſemper cupienti donent,
Dulcem cantum, quo medicamentū iucundius nullū.

EIVSDEM.

Ex crebra gutta, vt prouerbiū[eſt]ſemper eunte.
Etiam lapis in foramen cauatur.

EIVSDEM.

At ego bene procedens meúmque iter, in loco decliui
Iſto, apud arenam & littus ſuſurro,

Duram

Λιπόμενος Γαλάτειαν ἀπηνέα· τὰς δὲ γλυκείας
Ἐλπίδας ὑστατίω μέχρι γήραος οὐκ ἀπολείψω.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Μηδὲ λίπῃς μ' ἀγέραστον, ἐπὴν καὶ Φοῖβος ἀείδειν
Μισθὸν ἔδωκε. τιμὰ δὲ τὰ πράγματα κρέσσονα ποιεῖ.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Μορφὰ θηλυτέρῃσι πέλει καλὸν, ἀνέρι δ'
ἀλκά.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂, ἘΠΙΘΑΛΆΜΙΟΣ ἈΧΙΛΛΈΩΣ καὶ Δηϊδαμείας.

Μύρσων, Λυκίδας.

Λῆς νύ τι μοὶ Λυκίδα Σικελὸν μέλος ἁδὺ λιγαίνειν,
Ἱμερόεν, γλυκύθυμον, ἐρωτικὸν, οἷον ὁ Κύκλωψ
Ἄεισεν Πολύφαμος ἐπ' ἠιόνι Γαλατείᾳ;
λ. Κἠμοὶ συρίσδεν Μύρσων φίλον. ἀλλὰ τί μέλψω;
μ. Σκύριον Λυκίδα ζαλῶν μέλος, ἁδὺν ἔρωτα,
Λάθρια Πηλείδαο φιλάματα, λάθριον εὐνάν.
Πῶς παῖς ἕσσατο φάρος, ὅκως δὲ ἐψεύσατο μορφάν,
Χ' ὤπως ἐν κώραις Λυκομηδίσιν ἀπαλέγοισα.
Ἀηδώνη τ' ἀπαστὸν Ἀχιλλέα Δηϊδάμεια. *
λ. Ἅρπασε τὰν Ἑλέναν ποθ' ὁ βουκόλος· ἆγε δ' ἐς
Ἴδαν,
Οἰνώνῃ κακὸν ἄλγος. ἐχώσατο ἁ Λακεδαίμων
Πάντα δὲ λαὸν ἄγειρεν Ἀχαϊκόν. οὐδέ τις Ἑλλάν,
Οὔτε Μυκηναίων, οὔτ' Ἤλιδος, οὔτε Λακώνων
Μεῖνεν ἑὸν κατὰ δῶμα, φέρων δυστὶν· αἰαὶ ἄρηα, *

Λάθεν

Duram obſecrans Galateam: dulcem verò
Spem ad extremam vſque ſenectutē non relinquam.

EIVSDEM.

Nec ſinas me ſine præmio: nā & Apollo pro cantu
Mercedem dedit. honor verò res meliores facit.

EIVSDEM.

Forma mulieribus eſt res decora: viris autem,
fortitudo.

Λάνθανε δ' ἐν κώραις Λυκομηδίσι μοῦνος Ἀχιλλεύς·
Εἴρια δ' ἀνθ' ὅπλων ἐδιδάσκετο, καὶ χερὶ λευκᾷ
Παρθενικὸν κόρον εἶχεν· ἐφαίνετο δ' ἠύτε κώρα.
Καὶ γὰρ ἴσον τήναις θηλύνετο, καὶ τόσον ἄνθος
Χιονέαις πόρφυρε παρειῆς· καὶ τὸ βάδισμα
Παρθενικῆς ἐβάδιζε, κόμας δ' ἐπύκαζε καλύπτρῃ·
Θυμὸν δ' Ἄρεος εἶχε, καὶ ἄρεος εἶχεν ἔρωτα,
Ἐξ ἀοῦς δ' ἐπὶ νύκτα παρίζετο Δηϊδαμείᾳ·
Καὶ ποτὲ μὲν κείνας ἐφίλει χέρα, πολλάκι δ' αὐτᾶς
Στέμ' αἰεὶ καλὸν ἄειρε, τά δ' ἀδέα δάκρυ' ἐπήνει. *
Ἤσθιε δ' οὐκ ἄλλᾳ σὺν ὁμάλικι· πάντα δ' ἐποίει
Σπεύδων κοινὸν ἐς ὕπνον. ἔλεξέ νυ καὶ λόγον αὐτᾷ,
Ἄλλαι μὲν κνώσσοισι σὺν ἀλλήλαισιν ἀδελφαί·
Αὐτὰρ ἐγὼ μούνα μίμνω, σὺ δὲ νύμφα καθεύδεις.
Αἱ δ' ὑπὸ παρθενικαὶ συνομάλικες αἱ δύο καλαί.
Ἀλλὰ μόναι καὶ λέκτρα καθεύδομες. ἁ δὲ πονηρὰ
Νύσσα γὰρ δολία με κακῶς ἀπὸ σεῖο μερίσδει.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο * * *

Bioni à quibuſdam tribuitur & illud paruum Idyllium cuius primus eſt uerſus Ἕσπερε τᾶς ἐρατᾶς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας, *quod inter Moſchi Idyllia præceſſit.*

MOSCHI ET BIONIS IDYLLIA,

Latinis verſibus à diuerſis reddita.

MOSCHI IDYL. I,

AMOR FVGITIVVS.

Angelo Politiano interprete.

QVVM Venus intento natum clamore vocaret;
Si quiſquam in triuiis errantem vidit Amorem,
Hic fugitiuus, ait, meus eſt. pretium feret index
Baſiolum Veneris: quòd ſi ad me duxeris illum,
Non ſimplex dabo baſiolum, plus hoſpes habebis.
Inſignis puer eſt: totam hac cognoſce figuram:
Corpore non niueus, verùm ignem imitatur. ocelli
Acres, flammeoli: mala mens, ſuauiſſima verba.
Quod loquitur non ſentit idem. vox mellea, ſed quũ
Ira inflammatur, tum mens illi effera, fallax:
Fraudator, mendax, ludit crudele puellus.
Criſpulus eſt illi vertex, faciéſque proterua,
Exiguæque manus, procul autem ſpicula torquet:
Torquet in vmbriferúmque Acheronta, & regna ſilentum.
Membra quidem nudus, mentem velatus: auíſque
More citans pennas, nunc hos, nunc aduolat illos,

Sæpe viri preſſans præcordia, ſæpe puellæ.
Arcum habet exiguũ, ſuper arcu impoſta ſagitta eſt.
Parua ſagitta quidem, ſed cœlum fertur aduſque:
Parua pharetra olli dependet & aurea tergo:
Sunt & amari intus calami, quibus ille proteruus
Me quoque ſæpe ferit matrem; ſunt omnia ſæua,
Omnia, ſéque ipſum multo quoque ſæuius angit.
Paruula fax olli, ſed & ipſum Hyperiona vincit.
Verbere, ſi prendes, age, ne miſerare puellum:
Si flentem aſpicias, ne mox fallare caueto:
Sin arridebit, magis attrahe: & oſcula ſi fors
Ferre volet, fugito: ſunt oſcula noxia, in ipſis
Súntque venena labris. ſi fors ita dixerit, Heus tu
Accipe, nempe tibi cuncta hæc mea largior arma,
Nequicquam attigeris fallacia munera Amoris.
Omnia namque igni ſunt infecta illius arma.

IDEM IDYLLIVM,

Interpr. Laurentio Gambara.

ALMA Venus natum Paphiis amiſerat oris,
Et voce ingenti clamabat, Siquis Amorem
Errantem in triuiis conſpexerit, ilicet ipſam
Me moneat matrem: puer eſt meus ille, domo qui
E noſtra furtim aufugit: túque ipſe repertor
Amiſſi nuper nati, mercede tua pro
Oſcula mille feres: ſed ſi tu in tecta reduces
Errantem puerum, tu baſia non mea tantùm
Accipies, ſed plus tu nati ductor habebis.
Tu verò puerum indiciis his omnibus ipſum
Cognoſces. olli niueus non eſt color, igni
At ſimilis: fulgent veluti ſua lumina flammæ,
Et longè claréque vident. ſuauíſque loquela

Eſt illi, at prauum ingenium, moréſque ferini.
Quod loquitur, non ſentit idem, vox ipſáque mel eſt:
Innectit ludens fraudes, & vera fateri
Non ſolet. huic facies nullo eſt perfuſa pudore:
Sed ſi bile tumet, puer implacabilis ille eſt.
Obnubit nullo flauos velamine crines
Intortos: paruas habeat licet impiger ambas
Ille manus, tamen intorquet tela aurea longè:
Eiacit ad Phlegethonta ſuas regémque ſagittas
Tartareum. nullo corpus tegit acer amictu,
Sed mentem tegit: atque alas habet ille, volátque
Quantum ales ſolet ætherio dilecta tonanti.
Nunc & ad hos celer ille viros, nunc aduolat illos:
Fœmineo ſæuus generi nec parcit, & imis
Viſceribus ſedet exultans. eſt paruulus arcus,
Paruáque tela ſuper, quibus ardua ſydera cœli
Attingit, ſuperûmque domos, regémque deorum.
Aureáque ex humeris dependet parua pharetra,
Spicula qua permiſta tegit ſucco intus amaro:
His matrem petit ille ferox me ſæpe ſagittis.
Omnia amara gerit ſecum, atque aſperſa veneno.
Quámque minor fax ſit puero, quàm lucida ſoli
Lampas, at ille tamen ſolem crudeliter vrit.
Hunc tu ſi inuentum capies, vincla iniice capto
Confeſtim, nec tu pueri miſerere precantis:
Si verò lacrymis aſperſerit ora profuſis,
Ipſe caue te decipiat: ſi arriſerit vltrò
Ille tibi, faciem auerte, & trahe compede vinctum:
Si dare fortè tibi volet oſcula, tu fuge longè.
Oſcula nam mala ſunt, & ſunt labra ipſa venenum.
Hæc cape, quæ mea ſunt (ſi forſan dixerit) arma,
Quæ dono nunc ſponte tibi: non munera tanges
Illius. namque hæc ſunt tot fallacia dona,
Et latet his ignis, ſunt & ſparſa omnia flammis.

MOSCHI IDYL. II,

EVROPA,

Laurentio Gambara interprete.

PER noctem Europæ Venus alma inſomnia miſit,
Quum non diſtaret longè Tithonia coniunx,
Et pars vrgeret tenebroſæ tertia noctis,
Somnia quum vera eſſe ſolent mortalibus ægris:
Huic dulcis tunc melle ſopor magis, humida molli
Lumina deuinxit nodo, geminiſque reſedit
Palpebris, ſoluens languentia lumina ſomno.
Tunc illa in ſomnis, latis arma impia campis
Inter ſe geminas regiones ferre videbat,
Fœminea inſignes forma. Quarum altera dixit
Europæ, O virgo, genui te, atque vbera noſtra
Suxiſti primùm, atque alui pubentibus annis.
Altera vim manibus illi iniiciebat, & illam
Inuitam trahere in ditiſſima regna volebat,
Europam memorans (ſic fata immota manebant)
Fama olim illuſtrem fore, perpetuúmque daturam
Et genti noménque loco. tunc oſſa tremore
Sunt ſubitò concuſſa nouo: & ſic mœſta reſedit,
Non ducens ſomnos, ſtratis: puróque videbat
Lumine adhuc geminas ſtantes in limine formas.
In talem hanc ſomno erumpit perterrita vocem,
Quis deus his mentem tranquilláque pectora binis
Vexat imaginibus, dum ſtratis nocte quieſco?
Quæ verò eſt hoſpes, quæ me nunc fronte recepit
Tam læta, & geminis eſt me complexa lacertis,
Non ſecus ac concepta forem ſi illius in aluo?

Hæc deus omnipotens inſomnia noſtra ſecundet.
Hæc dicens, ſubitò ſtratis ſurrexit, & ipſas
Aetâte æquales comites & ſanguine claro
Quærebat, quum queis ſyluis ludebat in altis,
Aut ſolitos quando illa choros agitare parabat,
Vel nitidum quando corpus merſabat Anauri
Ad fauces, qua ſe ille maris commiſcet apertis
Fluctibus: aut quando carpebat lilia campis,
Lilia odoratis foliis, niueóque colore.
Actutum venêre omnes, calathúmque legendis
Floribus in læua, ſolito de more, gerebant:
Curuáque pernici petierunt littora paſſu,
Quà iuxtà ſemper beneolentia prata virebant,
Aeſtiuos ſoles vbi condere ſæpe ſolebant
Vndarum pelagi ſtrepitu, florúmque colore
Gaudentes, necnon nemorum frigentibus vmbris.
Auratum verò calathum mira arte ferebat
Intextum niueis manibus Sidonia virgo,
Ignipotentis opus Vulcani. quem dedit olim
Is dono Libyæ, peteret quum dulcia regis
Connubia æquorei: Libye ſed Telephaeſſæ
Munere conceſsit, dehinc charæ mater habendum
Europæ: quo diuerſis diſtincta figuris
Dædala facta aderant. Io ſub imagine vaccæ
Fulgebat longè ex auro cælata nitenti,
Atque viam carpens pedibus maria alta ſecabat,
Nanti haud diſſimilis. námque illic cærula ponti
Vnda relucebat tremuli: quam leniter aura
A dulci flatu zephyri commota mouebat.
At læua de parte, viri duo littore in ipſo
Aſtabant, pelagíque bouem freta ſalſa tenentem,
Tranantémque maris fluctus mirantur amaros.
Parte alia ponti diuûm cælatus erat rex,
Tractabátque manu dextra læuáque iuuencam

Molliter. hæc autem poſtquam peruenit ad alta
Oſtia qua Nilus liquido pede currit in æquor,
Rurſus in antiquam formam conuerſa iuuenca eſt
Ab Ioue, ſed verſæ facies erat ænea vaccæ
Inachiæ: cælatus erat Saturnius auro
Ex ſolido. Nili color ipſe argenteus vndis
Non ſe immiſcebat pelagi, circúmque coronam
Inſignem hanc calathi latè fulgentis, & oras
Inſignitus erat formoſa Atlantide natus.]
Hunc proſtratus erat iuxta vigilantibus Argus
Luminibus quondam ornatus, de ſanguine cuius
Purpureo prodibat auis: quæ ſparſa colore
Diuerſo geminas alas corpúſque virentum
Pratorum æquabat flores, greſſúque ſuperbo
Læta videbatur procedere, ceu ratis altum
Per pelagus: calathíque oras incinxerat alis.
Talis erat calathi ornatus: quem læta ferebat
Sidonis æquales inter pulcherrima formæ
Aſpectu, dehinc prata petunt fundentia flores:
Hæc animum vario florum paſcebat honore,
Narciſſúmque aliæ carpebant, ſiue hyacinthum:
Serpyllúmque aliæ, violáſque thymúmq; legebant:
Hæc & odoratis miſcebat floribus herbas:
Illa croci frondente comas in valle metebat.
In medio ſtabat comitum, & tondebat olentes
Suaue roſas Europa, velut formoſa Dione
Tergeminas inter Charitas: quum ducit ad vndam
Fontis Acidaliæ nymphis permiſta choreas,
Virgineum ipſa diu non ſeruatura pudorem.
Namque pater zonam ſoluet Sáturnius, & non
Amplius illa animum cum nymphis carpere blãdos
Adiiciet flores. genitor nam Iuppiter & rex
Cœlicolûm in pratis, vt vidit Agenore natam,
Formoſæ eſt telis Veneris percuſſus, & imo

Incautus dulces concepit pectore flammas:
(AEtherium nam ſola poteſt ſua ſub iuga regem
Mittere) & euitans ſuſpectæ coniugis iras,
Atque volens tectis inuoluere fraudibus ipſam
Europam, ignaram facti, celer occulit artus
Diuinos, & ſe taurino tergore texit.
Et iam factus erat præſtanti corpore taurus:
Non qualis campo aut ſtabulis nutritur in altis,
Nec qualis qui nunc domito trahit eſſeda tergo.
Illi flauus erat color, & nota candida tantùm
Fronte inerat media: circùm longéque relucens,
Spirabat Venerem ex oculis: æqualia ſeſe
Cornua tollebant capite, incuruatáque in orbem
Tangebant ſeſe (viſu mirabile) tanquam
Exoriens noua luna ſimul quum cornua curuat.
Hic tandem ardenti florentia paſcua greſſu
Deuenit, nympháſque ſuo non terruit ipſe
Aſpectu: ſed amor ingens mentémque animúmque
Illarum ſubiit, manſuetum tangere taurum:
Cuius odor latè ſpirans de corpore, cunctos
Et prati nemoríſque ſimul ſuperabat odores:
Dehinc ſtetit ante pedes formoſæ virginis, oréque
Illius miti collum lambebat, & illam
Mulcebat nitido aſpectu: tunc ipſa ſiniſtra
Molliter, & dextra leui tangebat, & ore
Spumam abſtergebat manibus, atque oſcula tauro
Inſcia libabat fraudis. fundebat at ille
Tales mugitus, quales caua tibia fundit
Mygdonis. ille genu incuruans ſpectare nitentem
Europam, & collum flectens oſtendere dorſum;
Illa autem ſocias ſic eſt affata timentes,
O fidæ & charæ comites, accedite ad vmbram;
Hanc viridem, vt tauri tergo ſedeamus, & vnà
Errantes ſyluis, frigus captemus & auras.

Λιπόμενος Γαλάτειαν ἀπηνέα· τὰς δὲ γλυκείας
Ἐλπίδας ὑστατίω μέχρι γήραος οὐκ ἀπολείψω.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Μηδὲ λίπῃς μ' ἀγέραστον, ἐπὴν χὼ Φοῖβος ἀείδειν
Μισθὸν ἔδωκε. τιμὰ δὲ τὰ πράγματα κρέσσονα ποιεῖ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Μορφὰ θηλυτέρῃσι πέλει καλὸν, ἀνέρι δ' ἀλκά.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ, ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ καὶ Δηϊδαμείας.

Μύρσων, Λυκίδας.

Ἆς νύ τι μοὶ Λυκίδα Σικελὸν μέλος ἁδὺ λιγαίνειν,
Ἱμερόεν, γλυκύθυμον, ἐρωτικὸν, οἷον ὁ Κύκλωψ
Ἄεισεν Πολύφαμος ἐπ' ἠϊόνι Γαλατείᾳ;
λ. Κἠμοὶ συρίσδεν Μύρσων φίλον. ἀλλὰ τί μέλψω;
μ. Σκύριον Λυκίδα ζαλῶν μέλος, ἁδὺν ἔρωτα,
Λάθρια Πηλείδαο φιλάματα, λάθριον εὐνάν.
Πῶς παῖς ἕσσατο φᾶρος, ὅπως δὲ ἐψεύσατο μορφάν,
Χ' ὥπως ἐν κώραις Λυκομηδίσιν ἀπαλέγοισα.
Ἀνηδώνητ' ἀπαστὸν Ἀχιλλέα Δηϊδάμεια. *
λ. Ἅρπασε τὰν Ἑλέναν ποθ' ὁ βωκόλος· ἆγε δ' ἐς Ἴδαν,
Οἰνώνῃ κακὸν ἄλγος. ἐχώσατο δ' ὁ Λακεδαίμων.
Πάντα δὲ λαὸν ἄγειρεν Ἀχαϊκόν. οὐδέ τις Ἑλλάν,
Οὔτε Μυκηναίων, οὔτ' Ἤλιδος, οὔτε Λακώνων
Μεῖνεν ἑὸν κατὰ δῶμα, φέρων δνοτὶν· αἰαὶ ἄρηα. *

Λάνθανε

Duram obſecrans Galateam: dulcem verò
Spem ad extremam vſque ſenectutē non relinquam.

EIVSDEM.

Nec ſinas me ſine præmio: nā & Apollo pro cantu
Mercedem dedit. honor verò res meliores facit.

EIVSDEM.

Forma mulieribus eſt res decora: viris autem,
fortitudo.

Λάνθανε δ' ἐν κώραις Λυκομηδίσι μοῦνος Ἀχιλλεύς·
Εἴρια δ' ἀνθ' ὅπλων ἐδιδάσκετο, καὶ χερὶ λευκᾷ
Παρθενικὸν κόρον εἶχεν· ἐφαίνετο δ' ἠύτε κώρα.
Καὶ γὰρ ἴσον τήναις θηλύνετο, καὶ τόσον ἄνθος
Χιονέαις πόρφυρε παρειῆς· καὶ τὸ βάδισμα
Παρθενικῆς ἐβάδιζε, κόμας δ' ἐπύκαζε καλύπτρῃ·
Θυμὸν δ' Ἄρεος εἶχε, καὶ ἀνέρος εἶχεν ἔρωτα,
Ἐξ ἀοῦς δ' ἐπὶ νύκτα παρίζετο Δηϊδαμείᾳ·
Καὶ ποτὲ μὲν κείνας ἐφίλει χέρα, πολλάκι δ' αὐτᾶς
Στέμ' ἀνὰ καλὸν ἄειρε, τά δ' ἀδέα δάκρυ' ἐπήνει. *
Ἤσθιε δ' οὐκ ἄλλᾳ σὺν ὁμάλικι· πάντα δ' ἐποίει
Σπεύδων κοινὸν ἐς ὕπνον. ἔλεξέ νυ καὶ λόγον αὐτᾷ,
Ἄλλαι μὲν κνώσσοισι σὺν ἀλλήλαισιν ἀδελφαί·
Αὐτὰρ ἐγὼ μούνα μίμνω, σὺ δὲ νύμφα καθεύδεις.
Αἱ δ' ὑποπαρθενικαὶ συνομάλικες αἱ δύο καλαί.
Ἀλλὰ μόναι καὶ λέκτρα καθεύδομες. ἁ δὲ πονηρὰ
Νύσσα γὰρ δολία με κακῶς ἀπὸ σεῖο μερίσδει.
Οὐ γὰρ ἐγὼ σέο * * *

Bioni à quibuſdam tribuitur & illud paruum Idyllium cuius primus eſt uerſus Ἕσπερε τᾶς ἐρατᾶς χρύσεον φάος Ἀφρογενείας, *quod inter Moſchi Idyllia præceſſit.*

MOSCHI ET BIONIS
IDYLLIA,
Latinis verſibus à diuerſis reddita.

MOSCHI IDYL. I,
AMOR FVGITIVVS.
Angelo Politiano interprete.

QVVM Venus intento natum clamore vocaret,
Si quiſquam in triuiis errantem vidit Amorem,
Hic fugitiuus, ait, meus eſt. pretium feret index
Baſiolum Veneris: quòd ſi ad me duxeris illum,
Non ſimplex dabo baſiolum, plus hoſpes habebis.
Inſignis puer eſt: totam hac cognoſce figuram:
Corpore non niueus, verum ignem imitatur. ocelli
Acres, flammeoli: mala mens, ſuauiſſima verba.
Quod loquitur non ſentit idem. vox mellea, ſed quũ
Ira inflammatur, tum mens illi effera, fallax:
Fraudator, mendax, ludit crudele puellus.
Criſpulus eſt illi vertex, faciéſque proterua,
Exiguæque manus, procul autem ſpicula torquet:
Torquet in vmbriferúmque Acheronta, & regna ſilentum.
Membra quidem nudus, mentem velatus: auíſque
More citans pennas, nunc hos, nunc aduolat illos,

Sæpe viri preſſans præcordia, ſæpe puellæ.
Arcum habet exiguũ, ſuper arcu impoſta ſagitta eſt.
Parua ſagitta quidem, ſed cœlum fertur aduſque:
Parua pharetra olli dependet & aurea tergo:
Sunt & amari intus calami, quibus ille proteruus
Me quoque ſæpe ferit matrem; ſunt omnia ſæua,
Omnia, ſéque ipſum multo quoque ſæuius angit.
Paruula fax olli, ſed & ipſum Hyperiona vincit.
Verbere, ſi prendes, age, ne miſerare puellum:
Si flentem aſpicias, ne mox fallare caueto:
Sin arridebit, magis attrahe: & oſcula ſi fors
Ferre volet, fugito: ſunt oſcula noxia, in ipſis
Súntque venena labris. ſi fors ita dixerit, Heus tu
Accipe, nempe tibi cuncta hæc mea largior arma,
Nequicquam attigeris fallacia munera Amoris.
Omnia namque igni ſunt infecta illius arma.

IDEM IDYLLIVM,

Interpr. Laurentio Gambara.

ALMA Venus natum Paphiis amiſerat oris,
Et voce ingenti clamabat, Siquis Amorem
Errantem in triuiis conſpexerit, ilicet ipſam
Me moneat matrem: puer eſt meus ille, domo qui
E noſtra furtim aufugit: túque ipſe repertor
Amiſſi nuper nati, mercede tua pro
Oſcula mille feres: ſed ſi tu in tecta reduces
Errantem puerum, tu baſia non mea tantum
Accipies, ſed plus tu nati ductor habebis.
Tu verò puerum indiciis his omnibus ipſum
Cognoſces. olli niueus non eſt color, igni
At ſimilis: fulgent veluti ſua lumina flammæ,
Et longè clareque vident. ſuauíſque loquela

Eſt illi, at prauum ingenium, moréſque ferini.
Quod loquitur, non ſentit idem, vox ipſáque mel eſt:
Innectit ludens fraudes, & vera fateri
Non ſolet. huic facies nullo eſt perfuſa pudore:
Sed ſi bile tumet, puer implacabilis ille eſt.
Obnubit nullo flauos velamine crines
Intortos: paruas habeat licet impiger ambas
Ille manus, tamen intorquet tela aurea longé:
Et iacit ad Phlegethonta ſuas regémque ſagittas
Tartareum. nullo corpus tegit acer amictu,
Sed mentem tegit: atque alas habet ille, volátque
Quantum ales ſolet ætherio dilecta tonanti.
Nunc & ad hos celer ille viros, nunc aduolat illos:
Fœmineo ſæuus generi nec parcit, & imis
Viſceribus ſedet exultans. eſt paruulus arcus,
Paruáque tela ſuper, quibus ardua ſydera cœli
Attingit, ſuperûmque domos, regémque deorum.
Aureáque ex humeris dependet parua pharetra,
Spicula qua permiſta tegit ſucco intus amaro:
His matrem petit ille ferox me ſæpe ſagittis.
Omnia amara gerit ſecum, atque aſperſa veneno.
Quúmque minor fax ſit puero, quàm lucida ſoli
Lampas, at ille tamen ſolem crudeliter vrit.
Hunc tu ſi inuentum capies, vincla iniice capto
Confeſtim, nec tu pueri miſerere precantis:
Si verò lacrymis aſperſerit ora profuſis,
Ipſe caue te decipiat: ſi arriſerit vltrò
Ille tibi, faciem auerte, & trahe compede vinctum:
Si dare fortè tibi volet oſcula, tu fuge longé.
Oſcula nam mala ſunt, & ſunt labra ipſa venenum.
Hæc cape, quæ mea ſunt (ſi forſan dixerit) arma,
Quæ dono nunc ſponte tibi: non munera tanges
Illius. namque hæc ſunt tot fallacia dona,
Et latet his ignis, ſunt & ſparſa omnia flammis.

MOSCHI IDYL. II,

EVROPA,

Laurentio Gambara interprete.

PER noctem Europæ Venus alma inſomnia miſit,
Quum non diſtaret longè Tithonia coniunx,
Et pars vrgeret tenebroſæ tertia noctis,
Somnia quum vera eſſe ſolent mortalibus ægris:
Huic dulcis tunc melle ſopor magis, humida molli
Lumina deuinxit nodo, geminíſque reſedit
Palpebris, ſoluens languentia lumina ſomno.
Tunc illa in ſomnis, latis arma impia campis
Inter ſe geminas regiones ferre videbat,
Fœminea inſignes forma. Quarum altera dixit
Europæ, O virgo, genui te, atque vbera noſtra
Suxiſti primùm, atque alui pubentibus annis.
Altera vim manibus illi iniiciebat, & illam
Inuitam trahere in ditiſſima regna volebat,
Europam memorans (ſic fata immota manebant)
Fama olim illuſtrem fore, perpetuúmque daturam
Et genti noménque loco. tunc oſſa tremore
Sunt ſubitò concuſſa nouo: & ſic mœſta reſedit,
Non ducens ſomnos, ſtratis: puróque videbat
Lumine adhuc geminas ſtantes in limine formas.
In talem hanc ſomno erumpit perterrita vocem,
Quis deus his mentem tranquilláque pectora binis
Vexat imaginibus, dum ſtratis nocte quieſco?
Quæ verò eſt hoſpes, quæ me nunc fronte recepit
Tam læta, & geminis eſt me complexa lacertis,
Non ſecus ac concepta forem ſi illius in aluo?

Hæc deus omnipotens inſomnia noſtra ſecundet.
Hæc dicens, ſubitò ſtratis ſurrexit, & ipſas
Aetâte æquales comites & ſanguine claro
Quærebat, quum queis ſyluis ludebat in altis,
Aut ſolitos quando illa choros agitare parabat,
Vel nitidum quando corpus merſabat Anauri
Ad fauces, quà ſe ille maris commiſcet apertis
Fluctibus: aut quando carpebat lilia campis,
Lilia odoratis foliis, niueóque colore.
Actutum venêre omnes, calathúmque legendis
Floribus in læua, ſolito de more, gerebant:
Curuáque pernici petierunt littora paſſu,
Quà iuxtà ſemper beneolentia prata virebant,
Aeſtiuos ſoles vbi condere ſæpe ſolebant
Vndarum pelagi ſtrepitu, florúmque colore
Gaudentes, necnon nemorum frigentibus vmbris.
Auratum verò calathum mira arte ferebat
Intextum niueis manibus Sidonia virgo,
Ignipotentis opus Vulcani. quem dedit olim
Is dono Libyæ, peteret quum dulcia regis
Connubia æquorei: Libye ſed Telephaeſſæ
Munere conceſsit, dehinc charæ mater habendum
Europæ: quo diuerſis diſtincta figuris
Dædala facta aderant. Io ſub imagine vaccæ
Fulgebat longè ex auro cælata nitenti,
Atque viam carpens pedibus maria alta ſecabat,
Nanti haud diſſimilis. námque illic cærula ponti
Vnda relucebat tremuli: quam leniter aura
A dulci flatu zephyri commota mouebat.
At læua de parte, viri duo littore in ipſo
Aſtabant, pelagíque bouem freta ſalſa tenentem,
Tranantémque maris fluctus mirantur amaros.
Parte alia ponti diuûm cælatus erat rex,
Tractabátque manu dextra læuáque iuuencam

Molliter. hæc autem poſtquam peruenit ad alta
Oſtia qua Nilus liquido pede currit in æquor,
Rurſus in antiquam formam conuerſa iuuenca eſt
Ab Ioue, ſed verſæ facies erat ænea vaccæ
Inachiæ: cælatus erat Saturnius auro
Ex ſolido. Nili color ipſe argenteus vndis
Non ſe immiſcebat pelagi, circúmque coronam
Inſignem hanc calathi latè fulgentis, & oras
Inſignitus erat formoſa Atlantide natus.]
Hunc proſtratus erat iuxta vigilantibus Argus
Luminibus quondam ornatus, de ſanguine cuius
Purpureo prodibat auis: quæ ſparſa colore
Diuerſo geminas alas corpúſque virentum
Pratorum æquabat flores, greſſúque ſuperbo
Læta videbatur procedere, ceu ratis altum
Per pelagus: calathíque oras incinxerat alis.
Talis erat calathi ornatus: quem læta ferebat
Sidonis æquales inter pulcherrima formæ
Aſpectu, deinc prata petunt fundentia flores:
Hæc animum vario florum paſcebat honore,
Narciſſúmque aliæ carpebant, ſiue hyacinthum:
Serpyllúmque aliæ, violáſque thymúmq; legebant:
Hæc & odoratis miſcebat floribus herbas:
Illa croci frondente comas in valle metebat.
In medio ſtabat comitum, & tondebat olentes
Suaue roſas Europa, velut formoſa Dione
Tergeminas inter Charitas: quum ducit ad vndam
Fontis Acidaliæ nymphis permiſta choreas,
Virgineum ipſa diu non ſeruatura pudorem.
Namque pater zonam ſoluet Saturnius, & non
Amplius illa animum cum nymphis carpere blãdos
Adiiciet flores. genitor nam Iuppiter & rex
Cœlicolûm in pratis, vt vidit Agenore natam,
Formoſæ eſt telis Veneris percuſſus, & imo

Incautus dulces concepit pectore flammas:
(AEtherium nam ſola poteſt ſua ſub iuga regem
Mittere) & euitans ſuſpectæ coniugis iras,
Atque volens tectis inuoluere fraudibus ipſam
Europam, ignaram facti, celer occulit artus
Diuinos, & ſe taurino tergore texit.
Et iam factus erat præſtanti corpore taurus:
Non qualis campo aut ſtabulis nutritur in altis,
Nec qualis qui nunc domito trahit eſſeda tergo.
Illi flauus erat color, & nota candida tantùm
Fronte inerat media: circùm longéque relucens,
Spirabat Venerem ex oculis: æqualia ſeſe
Cornua tollebant capite, incuruatáque in orbem
Tangebant ſeſe (viſu mirabile) tanquam
Exoriens noua luna ſimul quum cornua curuat.
Hic tandem ardenti florentia paſcua greſſu
Deuenit, nympháſque ſuo non terruit ipſe
Aſpectu: ſed amor ingens mentémque animúmque
Illarum ſubiit, manſuetum tangere taurum:
Cuius odor latè ſpirans de corpore, cunctos
Et prati nemoríſque ſimul ſuperabat odores:
Dehinc ſtetit ante pedes formoſæ virginis, oréque
Illius miti collum lambebat, & illam
Mulcebat nitido aſpectu: tunc ipſa ſiniſtra
Molliter, & dextra leui tangebat, & ore
Spumam abſtergebat manibus, atque oſcula tauro
Inſcia libabat fraudis. fundebat at ille
Tales mugitus, quales caua tibia fundit
Mygdonis. ille genu incuruans ſpectare nitentem
Europam, & collum flectens oſtendere dorſum:
Illa autem ſocias ſic eſt affata timentes,
O fidæ & charæ comites, accedite ad vmbram
Hanc viridem, vt tauri tergo ſedeamus, & vnà
Errantes ſyluis, frigus captemus & auras.

Nam dorſo duplici ſeſe tellure reclinans
Suſcipiet cunctas, veluti ratis acta per æquor.
Non toruo aſpectu eſt taurus, ſed mitis ei mens,
Haud ſecus atque homini: tantùm vox illius ipſum
Non hominem ſonat. Hæc dicens ridenſque reiedit
Flauentis dorſo tauri: tunc ilicet ipſe
Erexit ſe ſe, raptámque ad littora prædam
Portat, & accelerans ponto ſe immiſit aperto.
Illa autem magna deſertas mœſta vocabat
Voce ſuas comites, iunctáſque ad littora palmas
Vertebat: ſed curua ſequi per littora taurum
Haud poterant miſeræ comites. nã per maris altas
Currebat taurus delphine fugacior vndas.
Egreſſæ ſunt è pelago Nereides almæ,
Cetorum latis humeris dorſóque ſedentes
Ibant æquato tranquilla per æquora curſu.
Ipſe ſonans pelagi domitor ſubter mare fluctus
Mulcebat, fratríque fauens pandebat eunti
Per freta lata viam: & circùm Tritones aduncis
Ludentes conchis hymenæum ad lucida cœli
Sidera tollebant pariter cantúque ſonóque,
Quem reſonans caua concha dabat per cærula ponti.
Ipſa Europa ſedens taurino tergore, dextra
Prendebat dextrum cornu, læuáque fluentes
Purpureos chlamydíſque ſinus limbúmq; trahebat,
AEquorea pictas veſtes ne tingeret vnda:
Qua littus non illa ſuum monteſque videbat,
Aerios licet, vlterius. namque aureus æther
Suprà erat, aſt infrà ponti freta cærula tantúm:
Mox circùm aſpiciens tali ſic voce loquuta eſt.
Quò me fers ô taure tuo per marmora dorſo?
Aut quis es? hæc pedibus non eſt via tuta biſulcis.
Nónne times pelagi fluctus? facilè eſt maris vnda
Puppibus, horreſcunt omnes freta ſalſa iuuenci.

Ecquis erit potus tibi? num potabis amaros
Hos latices? mediis paſces an fluctibus algas?
Si deus es, tu indigna facis pulcherrime, quæ non
Numina ſancta decent: non vaſto in marmore tauri
Delphinéſve ſolo incedunt. tu paſcua namque
Læta ſimul terrámque colis, pelagíque profundi
AEquora, nec ſalſo tingis tua corpora fluctu.
Vngula pro remis tibi ſeruit, & humida tranas
Hæc maria: aerias fors tu ſublatus in auras,
Haud ſecus ac volucris cœli per inane volabis.
Infelix Europa, patris tecta alta reliqui,
Atque ſequens taurum hunc, ſequor hoc iter æquoris alti
Non notum, & ſola his ſpumoſis fluctibus erro.
Tu verò Neptune pater, cui cærula parent,
Sis felix, cupio ipſa aliquem qui monſtret apertam
Per maria alta viam. neque enim ſine numine ſcindo
Hæc vada. tunc alta cœpit ſic taurus ab vnda,
Confide ô virgo, nec noſtri hæc inuia fratris
Regna time: ſum regnator radiantis olympi,
Cœlicolûmque deûm genitor: videórque iuuencus
Eſſe tibi, quoniam formas conuertere in omnes
Me poſſum. ſed Amor metiri hæc marmora me nunc
Impulit, in taurum mutatum. aſt inſula Crete
Accipiet te læta ſinu, quæ lucis in auras
Me fudit, nécnon aluit: tu regia noſtri
Illic connubia aſpicies, prolémque deabus
AEthereis ſimilem partu dabis, atque parentem
Me regum facies quondam dulciſſima coniunx.
Dixit, & euenere ſimul quæ dixerat ipſe
Europæ rex Dictæus. formámque deorum
Accepit, thalamíſque deæ genialibus Horæ
Fulcra toróſque parant: dehinc aurea vincula ſoluit
Iuppiter, & lætis reſonant concentibus ædes.

Quæque puella fuit nuper, nunc ſponſa tonantis
Eſt Iouis: atque Ioui genuit fœcunda virilem
Progeniem, & partu facta eſt lætiſſima mater.

IDYLLIVM III.

EPITAPHIVM BIONIS,

Interpr. eodem Laurentio Gambara.

VOS mecum herboſi ſaltus, & Dorica Muſa,
Trinacriæ & paſſim fluuii, plantǽque virentes,
Et poſita hos circum colles nemora alta, Bionem
Deflete, & vos ô flores oſtendite luctum,
Nec veſtris ſolitum foliis effundite odorem.
Vóſque roſæ quódam niueæ, niueúmque papauer
Contrahere amiſſo non vos paſtore viciſſim
Puniceum pigeat dumis hortíſque colorem:
Túque tuos memora caſus Hyacinthe, tuíſque
Adde etiam hoc foliis, Heu heu: cantu inclytus olim
Trinacriis periit vates celeberrimus oris.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Tu Procne, nécnon & tu Philomela, ſonoris
Quæ canitis ſyluis, Arethuſæ dicite Nymphæ,
Morte Bion periit, carménque & Dorica Muſa.
Strymoniis in aquis cycni cantate querelis
Flebilibus carmen, ſed quali voce Bion iam
In veſtris cecinit labris: & dicite nymphis
OEagriis & Biſtoniis, Sua lumina noctem
Clauſit in æternam iam languida Doricus Orpheus.
Armentíſque Bion charus, non amplius illis
Ilicea aſſuetos cantus modulatur in vmbra,

Carmen at infernis lethæum condit in oris.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Viciníque ſilent montes, iuxtáque iuuencæ
Errantes tauros, lacrymas gemitúſque videntur
Fundere, ob illarum per florea paſcua longos
Mugitus: parcúntque boues beneolentibus herbis.
Sicanios mecum cantus cane Dorica Muſa.
Ipſe tuam longùm fleuit turbatus Apollo
Mortem inſperatam: pulláque in veſte Ithyphalli
Luxerunt, Satyríque tuum per prata requirunt
Cum gemitu carmen Panes, Dryadéſque per altas
Flent ſyluas: quarum gemitus lacrymǽque cadẽtes
Sunt verſæ in liquidos latices, & rupibus Echo
Mœſta ſilet, quòd non tam longa ſilentia poſſit
Rumpere, & aſſuetos imitari garrula cantus.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Palmitibus vitis vuas excuſſit, & arbos
Pendentes fructus: flos lætis aruit hortis,
Lacteus in pomis rubet haud color, heu nece vatis
Sicanii: fruſtrà pecudum premit vbera paſtor.
Mella ſuis periere fauis, nec ruſticus ipſe
Mella poteſt legere vlla, tuo iam melle perempto.
Sicanios mecum cantus cane Dorica Muſa.
Non tantum æquoreo delphin in littore fleuit,
Nec tantum Philomela cauis in montibus, & nec
Per montes tantum frondoſos luxit hirundo,
Aut tanto Halcyone fleuit Ceyca dolore.
Sicanios mecum cantus cane Dorica Muſa.
Cerylus haud tantum pelagi defleuit in vndis,
Nec tantùm Auroræ prolem fleuere volantes
Olim Memnonides Eoo in littore, circa
Illius tumulum, quantum fleuere Bionem.]
Sicanios mecum cantus cane Dorica Muſa.
Quáſque olim ſyluis cantu vel voce tenebat,

ſque loqui recubans vmbra viridante docebat.
[illegible] uerſas volucres dumis aut rupe ſedentes,
Inter ſe hæ mœſtis luxere Biona querelis.
Aſt aliæ reſponſa dabant, Lugete columbæ
Vos quoque, vóſque dolor teneat luctúſq; perennis.
Sicanios mecum cantus cane Dorica Muſa.
Ecquis erit tandem ille tuis qui labra cicutis
Admoueat ſua, & æquiparet te voce canendo?
Aut canat ad calamos, quos olim inflare ſolebas?
Ipſa tuos nam ſpirat adhuc tua fiſtula cantus,
Mœſta & arundinibus Echo te quærit in altis.
Pan ſtipula deus ipſe tua formaſſe timebit
Ludere, ne cedat tibi, deuictúſque recedat.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Flet Galatea tuos cantus, quam carmine dulci
Mulcebas, tecum prope littora curua ſedentem.
Non etenim ille tibi Cyclops æquale canebat
Carmen, & illum ideo fugiebat cærula Nereis,
Viciníque maris te reſpiciebat ab vndis:
Nunc liquidas ſedes oblita recumbit arenis
Deſertis, ſequitúrque tuam per littora vocem.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Tecum vnà Aonidum perierunt dona ſororum
Omnia, & ad tumulum lacrymas effundere Amores
Indigenæ videre. Venus te paſtor amabat,
Atque amat ipſa magis quàm dulcia Adonidis olim
Oſcula quæ dederat morienti mœſta marito.
Ecquis erit poſthac qui dulcia cantet amantum
Oſcula, Sicaniis tantum celebrata puellis?
Angit te miſerande Mele dolor alter, & ingens
Cum gemitu luctus. nam ſub tua flumina quondam
Te fleuiſſe ferunt, intérque ſonantia ſaxa,
[illegible]que impleſſe tuis lacrymoſis vocibus æquor
[illegible]ce os Calliopæ, quum vita exceſſit Homerus:

Nunc alium defles immiti funere natum
Abreptum, luctúque gemens tabeſcis amaro.
Ambo autem liquidis dilecti fontibus, ambo
Felici inſignes cantu. prior ille bibebat
Pagaſidos viuos latices: è dulcibus alter
Hauribat gratas Arethuſæ fontibus vndas.
Alter Ledæam prolem, primóſque Pelaſgum
Ductores & Peliden: hic non fera bella,
Non lacrymas cecinit, ſed tantùm Pana canebat,
Nécnon paſtores Siculos, intérque canendum
Paſcebat pecudes ad amœni littoris oras:
Iungebátque ſimul teretes mira arte cicutas,
Diſparibus quas ordinibus numeróque locabat.
Interdum vitulæ ſiccabat lactea palmis
Vbera, & interdum conceſſa docebat amantum
Oſcula languentum, gremióque fouebat Amorem:
Charus erat Veneri, nécnon & charus Amori.
  Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Te magnæ deflent vrbes, atque oppida circùm
Cuncta Bion, mage quàm prædùris aſpera ſaxis
Aſcra ſuum vatem egregium: Thebǽque Pelaſgæ,
Inſula nec Leſbos, niueis nec Cea iuuencis
Grata, ſuos mage deflerunt per compita vates.
Quinetiam te parua Paros cupit ipſa magis quàm
Archilochum: vatíſque ſuæ non carmina curat,
Sed tua per ſyluas Mitylene Leſbia cantat.
Téque Syracuſius defleuit carmine vates.
Auſonii luctus modulabor carmina, namque
Ignarus non ſum deductos dicere verſus,
Quos nos paſtores docuiſti: tu quoque magnas
Diuitias aliis liquiſti, at Dorica nobis
Carmina, nos tanto quondam dignatus honore.
  Sicánios verſus mecum cane Dorica Muſa.
Heu, maluæ poſtquam campis periere, & anethum

Interiit,floréſque nouo ſub ſole,nouum ver
Quum rediit,redeunt flores,& ſurgit anethum,
Atque ornata comas ridet lætiſſima tellus
Floribus,& pratis diuerſos afflat odores.
Nos verò virtute viríque & robore tanto
Præſtantes,poſtquam vacuo noſtra oſſa ſepulcro
Tecta iacent,tenet æternùm nos ſomnus,& auras
Has liquidas mors ſæua negat nos lumine ſueto
Cernere: túque ſilens tellure es conditus alta:
At Muſis viſum eſt vt ſemper carmina condat
Batrachus:at non inuideo.namque ille ſub vmbra
Cantando,incultum diſperdit carmen in auras.
Sicanios mecum verſus cane Dorica Muſa.
Quis tua tam tetrum virus crudelis ad ora
Admouit,iuſsítve dari,vel nigra venena
Miſcuit, atque tuo non ſit commotus agreſti
Carmine,cantantem ſi te vnquam vidit in vmbra?
Caſtigat ſed læta viros Aſtræa nocentes.
Nam pœnas ſubiere graues pro crimine tanto.
Magne Bion,nunc ipſe fleo tua funera:quòd ſi
Vt quondam OEagrius vates,& durus Vlyſſes,
Alcideſque,Orci deſcendere ad intima poſſem
Tartara,fortè domos inferni regis adirem,
Cernere ibi vt poſſem ſi nunc tua carmina Diti
Tu cantas,téque audirem. ſed tu quoque magnam
Carmen apud cane Perſephonen, at quale ſolebas
Vallibus his canere,& dulces effundere voces.
Illa etenim toties Sicana luſit in AEtna,
Et duxit comitata choros ad littoris vndam,
Et Siculos cantus,& Dorica carmina nouit.
Non ſine honore tuum,nec erit ſine munere carmen:
Et ſicut vati fidibus citharáque canenti
Conſortem thalami Eurydicem conceſſit,vt illam
Duceret ad ſuperas auras,ſic te quoque forſan

In dulces patriæ colles ſalúſque remittet.
Aſt ego ſi ſcirem calamos inflare ſonantes,
Pro te chare Bion non tartara nigra timerem,
Vt poſſem has cœli mecum te ducere ad oras.

IDYLIVM IIII.

MEGARA.

Eodem L.G. *interprete.*

CVR torques animum inſano miſeranda dolore
O mater? cur purpureus rubor ore receſſit?
Anne tuo regis Stheneli illaudata propago
Imperitat nato, timidus velut ipſe leoni
Hinnulus, & iam nunc in ſæua pericula mittit,
Præcipiens aliquod monſtrum domitare per orbem?
Heu quali diuûm genitor me affecit honore!
Aduerſo quàm me fato genuere parentes?
Infelix heu, quæ poſtquam ſortita mariti
Inſontis tedas ego ſum, hunc coluíque colóque
Ex animo, venerórque volens, ceu lumina noſtra:
Quo non mortales fuit infelicior alter
Inter, ab æterno poſtquam ſunt facta parente
Sydera, & Oceani tractus, terræque patentes:
Et paſſus tot iam caſus, animóque dolores:
Qui calamis, arcúque fero (quo munere Phœbus
Donarat) iactis fixit ſua pignora telis,
Parcarum tanquam ſi ſpicula dira fuiſſent:
Atque illis vitam eripuit, plenúſque cruore
Natorum, veluti Furiis agitatus Auernis,
Per thalamos huc ille miſer currebat & illuc.

Quos tunc infelix vidi paritérque paternis
Transfixos iaculis. quod non per ſomnia cuiquam,
Accidit, id miſeræ contingit cernere clara
Luce mihi. natis poteram nec ferre ſupremum
Auxilium, quamuis matrem me voce vocarent
Sæpe ſuam. namque ipſa manus aut tela furentis
Effugere haud poteram, & crudelia fata mariti.
Vt Procne, implumes cuius fera vipera natos
Ore vorat nemorum in dumis, atque illa petentes
Vitale auxilium ſtridenti gutture natos
Peruolitat circum, quod non dare paruula mater
Imbellíſque poteſt. namque hoc accedere monſtrum
Horrendum & crudele timet. ſic ipſa querebar,
Infelix partu, nécnon & ſtirpe meorum
Natorum: quos tunc deflens, per regia demens
Præcipiti huc illuc currebam hæc atria curſu.
Fœminei ô virgo generis Latonia præſes,
Ipſa meos inter iacuiſſem mortua natos
O vtinam, transfixa iecur pectúſque ſagitta,
Quæ foret immiti nigróque armata veneno.
Tunc nos luxiſſent ciues, atque ordine longo
Flammarum magna duxiſſent funera pompa,
Communíque rogo poſuiſſent, oſſáque in vrna
Aurea clauſiſſent: ciueréſque vrnámque locaſſent
Vno eodémque loco, quo cœli has hauſimus auras.
Hi pueris florentem vrbem, tot & oppida Thebes
Circumhabitant, atque Aonii ferro arua recuruo
Felicis campi proſcindunt: aſt ego mentem
Vulnere iam turbata graui, ſum triſtis in vrbe
Tirynthe ſacra Iunoni: & ſemper eodem
Corda graui gerimus percuſſa dolore, nec vlla eſt
A lacrymis vel luce quies vel nocte cadente.
Namq; opus ante oculos multorũ habet ille laborũ,
Quos tanquam terra iactatus & æquore cunctos
Suſtinet

Suſtinet,acrem animum præſtanti in pectore ſeruās,
Prædurum mage quàm ferrum vel robora ſaxi:
Tu verò totóſque dies noctéſque liqueſcis,
Ceu nix ad tepidam ſolem,ſub tempora veris.
Noſtrorum at nullus me nunc ſolatur acerbo
Concuſſam caſu. namque hos non regia noſtra
Tecta tenent,aſt Iſthmū habitant: nec qui mea poſſit
Eſt mala,nec tantas afflicto in pectore curas
Lenire,excepta Pyrrha: licet illa dolorem
Sollicitum ſub corde premat pro coniuge charo.
Non tam infelices natos vlla edidit vnquam
Mortalis partu,quæ multa deóque hominique
Sit pariter,quantum ipſa meos. Sic mœſta locuta eſt
Alcidæ coniux: illi ex oculis pérque ora fluebant
Pérq; genas lacrymæ in pectus gremiúmq; loquēti,
Dum natos recolit, conſanguineóſque viciſſim.
Hoc eodémque Alcmena modo miſeranda rigabat
Pallentes lacrymis malas, grauitérque dolebat
Suſpirans: talique nurum ſermone gementem
Alloquitur, Prole infelix mea nata tenet cur
Nunc deſiderium lacrymas te effundere,& ambas
Perturbare ſimul, memorans mala noſtra,gráuéſque
Ingentéſque animo curas,quas cogimur vnà
Deflere. haud ſatis eſt vidiſſe pericula mille,
Mille neces, niſi multa aliis addantur in horas
Deteriora. auidus flendi foret ille velit qui
Præteritos caſus & tot mala noſtra referre.
Sed confide, deûm non nos ſuprema voluntas
Addixit tali fato,preſſámque doloré
Nata gemens te proſpicio caſúque recenti;
Atque ideò ignoſco tibi,quòd tua lumina flendo
Feſſa tument, paritérque genæ. nam gaudia grata
Non ſunt perpetuò,ceſſátque expleta cupido.
Téque fleo dilecta,tui miſerétque meique,

Fortunæ quoniam conſors es tu quoque noſtræ.
Et ſciat hoc dea Perſephone, velata Ceréſque
Tempora(quas ſiquis periurus fallat,acerbas
Dat pœnas)quòd chara velut mihi nata fuiſti,
Et domibus tanquam noſtris educta paternis:
Téque latere puto non hoc nurus optima.quare
Ne dicas quòd poſthabui te, nec tua quondam
Pignora:nec poſthac vllo te tempore habebo,
Ipſa licet Nioben ſuperarem prole carentem
Natorum,ſemper flendo. culpandáque nulla eſt
Heu natos etiam mater ſi deflet ademptos:
Ingenti hunc decimo ſum menſe enixa labore.
Difficilis nam me partus propè depulit vndas
Ad Stygias, crebíque domos,& nunc miſer ille
Vt ferat immiti duros à rege labores,
Eſt miſſus: nec eum reducem me certa videndi
Spes tenet. & me etiam per dulcem inſomnia ſomnũ
Triſtia terruerunt,noctéſque diéſque timore
Suſpenſa afficior,miſeris ne incommoda natis
Exitiúmque ferat. media mihi viſus in ipſa eſt
Nocte tenens manibus factum mira arte ligonem
Filius: atque illo foſſam fodiebat in agri
Florentis parte extremâ,quem nulla tegebat
Purpura.conductus tanquam mercede colonus
Aduena:ſed poſtquam duri peruenit ad ipſum
Finem operis,poſito cingens munimine campum,
Incuruum herboſo defixit in aggere ferrum,
Induere & ſolitas veſtes,velut antè,volebat:
Quum ſubitò foſſam ſupra Vulcania peſtis
Effulſit,circáque meum noua voluebatur
Alcidem flamma. ille retrò veſtigia vertens,
Effugere accenſum plantis pernicibus ignem,
Atque huc atque illuc dextra verſare ligonem
Pro clypeo: & ſeſe defendere ab igne ſequaci,

Intentóſque oculos vigil huc voluebat & illuc,
Nudatum crepitans ne corpus adureret ignis.
Ipſe videbatur fortiſſimus Iphiclus illi
Auxilium dare velle. at humi tunc concidit, antè
Quàm magnum curſu Alciden accedere poſſet:
Vt quondam ſenior longo confectus ab æuo,
Inuitum quem corripuit non grata ſenectus
Puluerea imbellis lapſus tellure recumbit,
Multa gemens, veniat donec qui ſubleuet ipſum
A terra, venerans faciem, canámque ſenectam.
Iphiclus haud aliter ſtratus tellure iacebat.
Aſt ego mœſta meos flebam tunc filia natos
Deſertos omni auxilio, donec mihi ſomnus
Ex oculis eſt excuſſus, & ab æquore ſurgens
Aurora, aduentu Phœbi perfuſa rubebat.
Sic noctem duxi inſomnem: nam ſomnia mœſto
Terrorē incuſſere animo: verùm hæc mala ad ipſum
Sæua Mycenæum regem vertantur, & illi
Sit vates animus: nec nos fors ſueta fatiget.

IDYLLLIVM V.

Henr. Stephano interprete.

QVVM mare trāquillū tenui perſtringitur aura,
Tunc animus geſtit, nec, vt antè, tenetur amore
Muſæ, ſed placidi rapit hunc pellacia ponti.
At ſimul iratum turgentibus æſtuat vndis,
Inſanúmque fremens, ſpumis caneſcere cœpit,
Tum verò fugiens, terram reſpecto: nihílque
Tellure eſt fida, nemoríſque optatius vmbra,
Pinus vbi ad flantes argutum ſibilat auſtros.
Piſcator miſer heu, domus eſt cui concaua puppis,

IDYLLIVM VI,

Henr. Stephano interprete.

PAN vicinæ Echûs, Satyri ſaltantis at Echo,
Lydæ autem Satyrus magno flagrabat amore.
Quantum Echo Panem, tantum Satyriſcus & illam
Vrebat, tantum & Lyda vrebat Satyriſcum.
Sic flammas illis Amor alternabat eaſdem.
Namq; ſuum exoſus quantum quiſque eſſet amantẽ,
Tanto erat iis odio quibus ipſe volebat amari.
His doceo exemplis te quiſquis amare recuſas:
Siquis amet, redames, vt amans redamêre viciſſim.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

PAN olim vicinam Echo Tegeæus amabat:
At Satyrus ſaltans Echo torquebat amore,
Sed Lyda hunc Satyrũ: nec amatus amabat amantẽ:
Et tot Amor varias gaudebat cernere curas.
Vtque deum Pana vrebat iam nubilis Echo,
Echo ſic Satyrus, Satyrum ſic candida Lyda.
Illorúmque aliquis quanto ſpernebat amantem,
Tanto mœſtus amans contemnebatur: at ille
Quem non ſæuus Amor telis percuſſit, eadem
Conficitur cura qua conficiebat amantem.
Omnibus hæc præcepta dedi, quorum ipſe Cupido
Non potuit ſolitis animos inuoluere flammis:
Vos verò qui amant, vltrò permittite amari.
Nãque olim quũ vos miſeros noua flamma tenebit,
Ardeat ille eodem quo vos ardebitis igne.

IDYLLIVM VII,

(quod à quibuſdam Bioni adſcribitur)

Henr. Stephano interprete.

H ſpere, iucũdæ pulcherrima flamma Cytheres,
Heſpere, noſter amor, nigræ decus Heſpere noctis,
Qui tantum lunæ, quantum tibi ſydera, cedis:
Salue, & paſtorem comeſſabundus amicum
Dum viſo, lunæ mihi tu vice ſuggere lumen.
Nãque hodie naſcẽs, ſtatim occidit. haud paro furta,
Atque viatori nocturno haud eſſe moleſtus.
Verùm amo: tu mecum par eſt ſocieris amore.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Dulcis Acidaliæ Veneris lux aurea Veſper,
Et noctis cœlique decus, te roſcida quanto
Luna magis fulget, quum nox tegit humida terras,
Tanto tu ſtellas inter ſalue ætheris ingens
Stellantis iubar, & lucem pro lumine Phœbæ
Naſcentis concede mihi: dum limina Niſæ
Inuiſo, comitéſque meos, vt læta canentes
Carmina, certatim dominæ referamus amores.
Namque hodie primùm noſtris luceſcere terris
Incepit noua luna, citóque recedet olympo.
Per noctem incedo, non vt mortalibus vllas
Nocte parem inſidias miſeris, noſtróque viator
Enſe cadat: ſtabuli ſiue armenta abducere furtim
Non mihi mens tam dira venit: ſed amore teneri

Me fateor. fer opem miſerans, & lumen eunti
Per tenebras oſtende mihi. ſic te Venus alma
Aſtrorum ante alios omnes amet ætheris ignes.

IDYLLIVM VIII,

Henr. Stephano interprete.

Alpheus, Piſam linquens, curréńſque per æquor,
Rectà Arethuſan adit, ſecum voluens oleaſtri
Fertilem aquam, & portans illi ſua munera, ſacrum
Puluerem, & innumeros flores, ramóſque virentes.
Atque profunda petit, & ſubterlabitur imos
Fluctus, ac nunquam lymphæ ſe lympha remiſcet:
Haúdque is præteriens ſentitur ab æquoris vndis.
Imperioſe puer, maleſuade & ſæue magiſter,
Nare doces etiam fluuios in amore Cupido.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Alpheus, magnæ labens prope mœnia Piſæ,
Ad pelagus celeri curſu peruenit: ibique
Immittens ſeſe ſubter freta cærula ponti,
Occultum per iter Siculas tendebat ad oras,
Multa ſuæ portans Arethuſæ munera, ſacri
Innumeras frondes oleaſtri, & gramina mille.
Puluis Olympiacus latè redolebat odoris
Floribus: in medio quem fluminis vnda tenebat.
Ille ſuos liquidos latices non miſcuit vndis
AEquoreis: mare nec nouit ſubter vada ſalſa
Alpheum tenuiſſe vias. Amor improbus, audax,

Et ſcelerum inuentor, ſuadens mortalibus ipſis
Omne nefas, docuit fluuium non nota ſecare
AEquora, non vndis ſeſe immiſcere marinis.

EIVSDEM EPIGRAMMA
IN AMOREM ARANTEM,
interprete eodem Gambara.

Sæuus Amor ſumpſit habitum formámque bubulci,
  Et ſua depoſuit tela, facéſque ſuas:
Et manibus ferrum arripuit: ſocióſque laborum
  Adiunxit properans ad iuga panda boues.
At poſtquam curuo tellurem inuertit aratro,
  Commiſit verſo grandia farra ſolo.
Atque Iouem aſpiciens fulua de nube tuentem
  Terrarum tractus, ſic ait, O genitor,
Hos pingues campos fœcundis frugibus imple:
  Europæ ne tu ſub iuga taurus eas.

Hæc interpretatio ſequitur alteram lectionem πλῆσον ἀρούρας.

BIONIS SMYRNÆI IDYLLIA,

Interprete Laurentio Gambara Brixiano.

EPITAPHIVM ADONIDIS.

DEflemus Cinyra genitum, qui nuper ab oris
Conceſſit ſuperis. lacrymæ voluuntur Amorum
Ora per impubéſque genas. Tu linque mariti
Intextos Cytherea toros & murice & auro.
Surge age, & illacrymans nunc te indue veſtib⁹atris:
Et manibus nudata tuis tua pectora tunde:
Et cunctis dic, Interiit meus ignis Adonis.
Dum flemus, teneri in lacrymas ſoluũtur Amores.
Candida traiectus patriis iacet inguina ſyluis
Dente ferocis apri niueo Cinyreia proles.
Dúmque animã aerias effundit Adonis in auras,
Corde incredibilem Venus accipit ægra dolorem.
Sed niger heu pueri niueos cruor imbuit artus:
Et nec labra notat ſolitus rubor: ipſa ſub ipſis
Preſſa ſuperciliis pallentia lumina torpent.
Atque illo moriente vnà moriuntur & ipſa
Oſcula, quæ nunquam Cypri regina relinquet.
Nam Veneri ſunt grata, licet non amplius illum
Fata deûm viuum ſeruent. ſed Adonis amantem
Non ſentit fixiſſe ſuis mille oſcula labris,
Vitali è vita dum cederet: & rate vectus
Fumantes Phlegethontis aquas tranſiret auari.
Proſtratus tellure gerit graue vulnus Adonis.

In femore: at caſu Venus exanimata recenti)
Imo in corde magis graue vulnus ſentit amantis
Interitu. circa puerum lugubre per agros
Nequicquam luxere canes. nymphæque virentum
Cuſtodes nemorum ſyluis fleuere ſub altis.
Atque ſoluta comas dea Cypria ſaltibus errat,
Nécnon nuda pedes, & candida crura: rubi quam
Horrentes ſæpe affligunt, ſacrúmque cruorem
Eliciunt membris. ſublata at voce vagatur
Per valles magno Aſſyrium clamore maritum
Perquirens, puerúmque vocans. ipſius & ater
Circa orbem medium ventris cruor erumpebat:
Atque cruentabat nudatum pectus ab imis
Inguinibus. Latera alba prius coſtǽque colorem
Migrarunt in purpureum ſuperante cruore.
Alma Venus puerum formoſum amiſit, & vnà
Amiſit ſolitam formam. nam dum puer auras
Carperet has cœli liquidas dilectus Adonis,
Ore erat egregio Cypris: ſed amante perempto,
Forma deæ in celeres ventos, velut aura, receſſit.
Heu rigidæ quercus terrarúmque ardua dicunt,
Ah puer infelix: vicináque flumina luctum
Ingentem Veneris deflent: fontes & Adonim
Extinctum pariter lugent. Venus alma per vrbem
Et per frondoſos Arabum canit anxia colles,
Flebiliter recolens pueri graue vulnus amati.
Ah Cytherea, tuus periit formoſus Adonis.
Ipſa Echo reſonat, Periit formoſus Adonis.
Arſinoæ dirum quis non defleuit amorem?
Vt verò vidit diua immedicabile vulnus,
Nécnon ſanguineos rores putreſcere, ſic eſt
Queſta ſuos tollens ſupera ad conuexa lacertos,
O puer, ô miſerande mane: dum tete ego viuum
Inueniam, amplectárque ſimul: miſceréque poſſim

Labra tuis mea labra: parum expergiſcere Adoni:
Oſcula dáque, tuo viuunt ea donec in ore.
Inque meum fluet os nécnon iecur igneus ille
Spiritus, atque vigor animæ vitalis: amorémque
Hauriam Adoni tuum: ſeruabóque hæc tua ſemper
Oſcula, tanquam ipſum: quando tu me fugis eheu
Infelix, longéque fugam moliris, & vmbras,
Et regem petis vmbrarum pietate carentem.
Inuiſa hac ego luce fruor, & ſum Dea: nec te
Poſſe ſequi miſeræ fata, inuida fata dederunt.
Túque inferna meum puerũ Iuno accipe. namque es
Me magis ipſa potens: & quicquid corpore pulchro
Ipſa parens natura creat, deuoluitur ad te,
Ad Stygiúmque Iouem. ſed acerbo oppreſſa dolore
Sum Venus infelix: nec magno hoc ſoluere luctu
Me poſſum: quia iam letho eſt conſumptus Adonis.
Permetuo te Perſephone. ſic ô puer, olim
Et noſtri deſiderium & mea ſola voluptas,
Sic moreris? ſed amor abiit, ceu ſomnus, in auras:
Ipſa Erycina ſuo languet viduata marito,
Et viduata cohors tenerorum mœret Amorum.
  Aſt ceſtus tecum periit. Quid per iuga montis
Venando, vitam, vel per nemora alta trahebas,
Quum ſuperis æquanda foret tua forma decórque?
Cúrve feris iaculo trucibus te opponere es auſus?
  Sic nati flebant vnà cum matre Dione,
  Veh Veneri: interiit ſyluis formoſus Adonis.
Heu quantum effudit lacrymarum Cypria, tantum
Sanguinis ingenti de vulnere fluxit Adonis.
Vertuntur verò in varios circum omnia flores.
Namque roſam cruor emiſit, lacrymæque papauer.
  Heu queritur Venus ipſa, Obiit formoſus Adonis,
  O Erycina, virum ſyluis ne quære ſub altis
Amplius: ipſe toro iacet exanimatus Adonis

Inſtructo, lectúmque tuum tenet: & licet ille
Sit caſſus luce ætherea,& vitalibus auris,
Pulcher at ille tamen,ſomno ceu preſſus ab alto.
Tu poſito tua membra loca Cytherea cubili,
Quod picturato percurrit murice limbus,
Atque oſtro intertexta tegunt velamina & auro:
In quo per noctem tecum ducebat amator
Felices olim ſomnos: & Adonida quære.
Cúmque viro flores rutilos tu proiice. nam quum
Occubuit puer ille tuus,traxere repentè
Languentem ſyluis flores hortíſque colorem.
Vnge & odorato miſerandum corpus amomo
Et myrrha. Iacet ille tener in veſtibus aureis
Et Tyriis: circáque virum renouantur Amorum
...um gemitu inſani luctus. Hic fortè ſagittas,
Ille arcum pedibus calcat: trahit ille pharetram
Alatam , atque alius ſqualenti è crure cothurnos
Diripit accelerans: aliúſque lebetibus aureis
Fert mœſtus tepidos latices, aliúſque cruore
Abluit aſperſum femur: atque alius fouet alis
A tergo puerum geminis, circúmque iacentem
Flamina lenta facit. magna dehinc voce Dionem
Deflent Extinxítque faces Hymenæus in ipſo
Limine, diſſoluítque animo indignante coronam.
Heu ſolitum carmen modulari (quum noua nupta
Ducitur ad chari ſublimia tecta mariti)
Amplius haud cantat per compita læta iuuentus,
Lugubri ſed voce heu heu canit,ô Hymenæe.
Et Charites deflent Cinyra Myrrháque creatum,
Inque vicem referunt,Periit formoſus Adonis.
Sublimi ſed voce magis quàm tu Venus alma,
Tergeminæ hunc Parcæ deflent : ſuperas & ad auras
Hunc dulci cantu reuocant. ſed carmen Adonis
Non audit,nec ſæua ſinit Proſerpina ſedes.

Linquere tartareas illum. Tu Cypria finem
Spargere tot riuos lacrymarum impone: ſimúlque
Ne poſthac adeas conuiuia. namque neceſſe eſt
Te lacrymas alium diffundere rurſus in annum.

IDYLLIVM II,

Henr. Stephano interprete.

Avceps fortè puer dum venaretur opaca
In ſylua volucres, infelix omen; Amorem
Fronde ſuper buxi cernit pallente ſedentem.
Tunc ergo exultans, magna velut alite viſa,
Continuo viſcum calamóſque recolligit omnes,
Atque dolos varios volitanti tendit Amori.
Sed tandem incaſſum mœrens cecidiſſe laborem,
Ad vetulum, abiectis calamis, accedit arantem,
Vſus ea fuerat quo nuper in arte magiſtro:
Ordine rem narrat, ſuper arbore monſtrat Amorem.
Ille, caput quaſſans, ridétque & talibus infit,
Parce puer prædæ huic, procul hac abſiſte volucri.
Peſtiferum eſt animal: tu térque quaterque beatus,
Dum non hoc capies: verùm ſiquando viriles
Attigeris annos, qui nunc huc, nunc volat illuc
Te fugitans, aderit tunc improuiſus, cúmque
Impoſitis cernes pedibus tibi colla prementem.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Svb lucem captans nemoroſa in valle volucres
Thyrſis, adhuc puer, inuiſum conſpexit Amorem

In viridis buxi ramo frondente ſedentem.
Eſt tunc lætitia perfuſus: namque auis illi
Magna videbatur, nemorum nec viſa per vmbras
Amplius: & calamos aptans huc ille volantem
Per nemus atque illuc vigil obſeruabat Amorem.
Deuictúſque dolore, ſui quia nulla laboris
Meta erat, abiectis calamis properabat ad ipſum
Agricolam, ſub quo volucres captare magiſtro
Nouerat, atque rei ſeriem memorabat inanem:
Et poſitum viridi ramo monſtrauit Amorem.
Tunc quaſſans caput & ridens ſic inquit arator,
Parce ſequi puer hanc prædã, & fuge: bellua ſæua eſt,
Quam ſpectas: & eris felix ſi retia ſyluis
Tenſa leges, volucréſque alias captare parabis.
Aſt ætas te læta virum pubentibus annis
Quum faciet, nunc qui nemoris ſubteruolat vmbras,
Et fugit, in capite ille tuo tunc ſponte ſedebit.

IDYLLIVM III.

Henr. Stephano interprete.

Aſtitit alma Venus placidam dum carpo quietem,
Quæ pulchra tenerum dextra ducebat Amorem,
Fixum in terram oculos: & compellauit amicè,
Chare bubulce, precor, modulari carmina noſter
Ex te diſcat Amor. Nec plura loquuta, receſſit.
Mox, paſtorali quicquid meditabar auena,
Demens, vt cupidum diſcẽdi, illum omne docebam.
Panis obliqua vt ſit, ſit tibia recta Mineruæ,
Mercurii chelys innuentum, citharæ autor Apollo.
Hæc illum doceo: ſed negligit ille magiſtrum;

Et contrà ipſe ſuos ignes argutat,amores
Méque deûm docet atque hominum, maternáqne furta.
Sic mihi ſunt oblita illum quæcunque docebam,
At didici quæ me præcepta docebat amoris.

IDEM IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Somnus adhuc prima Phœbi me luce premebat
Sopitum,quum magna mihi Venus aſtitit ipſam
Sub lucem: ſecúmque manu ducebat Amorem,
Spectantem tellurem oculis,vultúmque pudore
Suffuſum. mox hæc inquit, Cape paſtor Amorem
Hunc ex me genitum : quem tu mihi chare docebis
Et canere,& calamos teneris percurrere labris.
Dixit, & in tenues ſubitò ſe ſuſtulit auras.
Ipſe autem,tenui ſtipula quæcunque canebam,
Hunc puerum,veluti cupientem diſcere,ſemper
Decedente die, ſemper ſurgente docebam,
Vt citharam Phœbus,calamos inuenerit vt Pan,
Mercuriúſque chelyn: vt ſit caua tibia magnæ
Palladis inuentum. Narrabam hæc ſtultus : at ille
Curabat mea verba nihil: ſed prima canebat
Furta deûm,& varios caſus memorabat amantum.
Aſt oblita mihi nunc ſunt quæcunque docebam
Dilectum Veneri natum: quoſcunque at amores
Me docuit puer ille hominúmq; deûmque recordor.

IDYLLIVM IIII,

Henr. Stephano interprete.

AVT ſæuum metuunt aut amplexantur Amorem
Ex animo, illiúſque legunt veſtigia Muſæ.
Nam quicunque canit, dulcis contemptor Amoris,
Illum auerſantur, dedignantúrque docere:
Sin quis Amore animum perculſus, mollia cantet,
Vno concurrunt ad eum tunc agmine cunctæ.
Omnibus hæc noſtro exemplo teſtata relinquam.
Namque ego ſiquem alium celebrare hominúmve deûmve
Aggrediar, tunc balba mihi fit lingua repentè,
Nec iam ſuccurrunt mihi verba aſſueta, modíque:
De Lycida ſin quid nos rurſum & amore canamus,
Tunc verò è noſtro vox dulcis profluit ore.

IDEM. IDYLLIVM,

Laur. Gambara interprete.

Aonides, magni proles Iouis inclyta, Muſæ,
Crudelem quanuis puerum, quem candida Cypris
Has in vitales effudit luminis oras,
Non exhorreſcunt: ſed amant, puerúmq; ſequuntur
Ex animo. at vates quem non noua flamma perurit,
Aut fouet antiquam, magni ſi fortè labores
Herculis, aut deuicta canat Priameia regna,
Hunc ſubitò fugiunt, atque hunc accedere ad vndas
Permeſſi prohibent, aut labra immergere lymphis:
Si verò vati dulces Amor acer amanti

Oſſibus

Oſſibus implicuit flammas, tunc ille ſororum
Caſtalidum auxilio fretus diffundit ad auras
Aerias dignos Muſis & Apolline cantus.
Teſtis ego his dudum cantu notiſſimus oris.
Nam ſi fortè viros celebrem heroáſve canendo,
Rauca canit mea lingua: nec vt priùs illa Napæas
Paſtoréſve tenet cantu, ſed frigida fractas
Emittit nemorum vicina per auia voces:
At ſi fortè cano Teleſillæ aut Pytios ignes,
E noſtro tunc ore fluit memorabile carmen,
Et me circumſtant admirantúrque canentem
Syluani, Dryadéſque deæ, pecudúmque magiſtri.

IDYLLIVM V,

Henr. Stephano interprete.

Scita quidem mea ſunt ſi carmina, ſat mihi laudis
Sola vel illa ferent quæ iam dedit antea Muſa:
Sin minimè placeant, quid me amplius hiſce fatigē?
Humanæ nam ſi geminaſſet tempora vitæ
Iuppiter, aut verſans variè mortalia Parca,
Hæc in lætitia peragenda, laboribus illa:
Quiſque fatigatus, pòſt carpere dulcia poſſet.
At quum vitæ vnum ſuperi dent tempus, & illud
Præcipuè ipſi homini ſpatiis breuioribus arctent,
Quem tandem miſeri volumus noſtro eſſe labori
AErumníſq; modum? vel quò mentē vſque iuuabit
Artibus atque aliis aliiſque intendere lucris,
Dum nos vrget opum nunquam ſatiata cupido?
Proh ſumùs obliti, nos conditione creatos
Mortali, noſtræque fugacia tempora vitæ.

IDEM IDYLLIV. M,

Laur. Gambara interprete.

Ipse ego ſi condam felicia carmina, quæ iam
Fata dedêre mihi, tollent ea nomen ad alta
Aſtra meum: ſed erunt ſi fortè ingrata Camœnis,
Et Phœbo, quid opus tantos perferre labores
Eſt nobis? nam ſi rerum ſator ipſe dediſſet,
Aut fatum, vitæ duplicatum tempus, vt illud
Conceſſum foret & ſtudiis multóque labori,
Atque hoc lætitiæ, ſpes nos tunc certa maneret,
Poſſe frui ſine fine bonis, meritóſque laborum
Carpere noſtrorum fructus. verùm quia tantùm
Dii dederunt vitæ tempus mortalibus vnum,
Exiguum, quis erit finis certúſque laborum
Terminus? ad varias animum conuertimus artes,
Diuitiáſque ſimul ſequimur componere. certum eſt
Nos eſſe oblitos mortali è ſemine natos,
Et breue ſortitos fatorum ex ordine tempus.

IDYLLIVM VI,

Henr. Stephano interprete.

CLEODEMVS ET MYRSON.

Qvid veris volupe eſt autũni aut tẽpore, Myrſõ?
Quid volupe æſtatis vel quid tibi tempore brumæ?
Cuius & aduentum votis maioribus optas?
Optatúrne æſtas, noſtros quia perficit æſtas,

Maturat noſtros lætos reddítque labores?
Autumnúſne? fami facilè quum quiſque medetur?
An tibi hyems optatur iners? quo tempore multi
Ante focum ceſſant, pigráque quiete fruuntur?
Gratius éſtne iſtis ver pulchrum? dic tibi quid mens
Optet: ſermonem concedunt otia talem.
M. Diuûm opera haud par eſt humano examine pendi:
Et pariter ſacra ſunt hæc quattuor, & mihi grata.
Scire tamen quoniam cupis hoc Cleodeme, fatebor
Quódnam plus nobis placeat quàm cætera tempus.
Aeſtatem nolo, radiis tunc ſolis aduror:
Haud cupio autumnũ: nã ob fructus morbifer ille eſt.
Formido triſtes hyemis glaciéſque niuéſque:
Durare annum ver cuperem peramabile totum:
Tum neque nos frigus, nec ſolis nos grauat ardor,
Omnia tunc fœtu vel germine læta recenti,
Ipſa dies etiam ſpatium tunc noctis adæquat.

IDEM IDYLLIUM,

Laur. Gambara interprete.

VERNE tibi, vel hyems, aut æſtas, an autumnus
O Myrſon, cordi eſt? tu dic mihi, Quid magis optas?
An priùs æſtatem? quum debita ſacra coloni
Legiferæ faciunt Cereri, frugúmque ſuarum
Proſpectant cumulos, atque horrea plena laborum?
An placet autumnus? quum proles ruſtica curat
Solari non glande famem, non tollere largo
Fonte ſitim. nam tunc variis exuberat arbos
Fructibus, atque nouo redolet vindemia Baccho.
Ignauam cupis ánne hyemem? clauſúſque paternis

Sedibus, ob gelidi penetralia frigora cœli,
Ante focum, partóque frui, & conuiuia læta
Ducere, & hybernos agere alta per otia ſoles?
Anne iuuant te nunc hæc florea tempora veris?
Da mihi quóque ferat te nunc tua certa cupido.

Myrſon.

Quum ſint (vt referunt vates) hæc quattuor anni
Tempora ab æterni manibus diſtincta parentis,
Numinibúſque dicata ſuis, & cognita ſacris,
Iudicium non ferre licet mortalibus vllum.
Sed dicam Cleodeme tibi, quæ gratior anni
Pars mihi ſit vel chara magis. Mihi diſplicet æſtas,
Quæ me, ſi breuis hora tenet ſub ſole, coquit me
Sol ſubitò, atque æſtu vires & membra fatigat.
Eſt pater Autumnus non gratus: namque recentes
Diuerſa effundunt morborum ſemina fructus.
Horreſco glacialem hyemem, & reſonantia cœli
Murmura perflātéſque notos: pluuiáſque niuéſque
Non poſſum, Cleodeme, pati. Sed purpureum ver
Térque quatérque mihi charum eſt: vtinámq; rubēti
Floreret vere æternùm Sicania tellus:
Quando non æſtus grauis eſt, ſceleratáque brumæ
Tempora, præcipuéque nocens autumnus: at æther
Purior, & volucrum reſonant auiaria cantu:
Et paſſim veſtit ſe verſicoloribus arbos
Floribus, & viridante coma: fœcundáque tellus
Effundit varios è iacto ſemine fœtus,
Et læti carpunt ſyluis noua pabula tauri:
AEqualiſque dies ſomno eſt: vmbræque virentes
Inuitant dulcem captare in valle ſoporem.
Omnipotens pater æthereas quum conderet oras,
(Iudice me) & molem hanc mundi, pecudéſque, vi-
Ver erat, & dulces ſpirabant leniter auræ, [róſque,
Et paſſim florebat humus beneolentibus herbis.

IDYLLIUM VII,

Interprete Laurentio Gambara.

MYRSON, LYCIDAS.

DVM virides herbas depaſta armenta ſoporem
Strata ſub arboribus carpunt, & luce ſua ſol
Iam medium liquidi ſpatium conſcendit olympi,
Et pulſata terit maturas area meſſes,
Víſne aliquod canere, ô Lycida, Siculũ mihi carmẽ,
Quod teneat paſtorum aures, nemorúmque puellas?
Quale ferus pelagi nymphæ Polyphemus amore
Incenſus cecinit Neptuni ad littora patris.
L. Hæc ſemper mihi Muſa fuit gratiſſima: ſed quid
Ipſe canã? Myr. Cane Peliden tecta alta tenentem
Scyria, & incauti natæ Lycomedis amores,
Et ſimul AEacidæ, furtiuáque fœdera lecti,
Amplexúſque datos, atque oſcula rapta: quibúſve
Veſtibus induerit ſeſe formoſus Achilles:
Quóque modo Thetis ipſa parẽs, quũ duxit ad ædes
Regales puerum, pulcherrima Deidamia
Tali incedentem ficto haud cognouit amictu.
L. Poſtquam frondoſa paſtor formauerat Ida
Dardanius claſſem infauſtam, deuenit ad oras
Argolicas, rapuítque Helenam, & perduxit ad Idam,
Exitium pariter Troiæ, nymphǽque dolorem
OEnonæ, comitem thalamíque toríque iugalis.
Tunc ira eſt accenſa graui Lacedæmon, & arma
Sumpſit, in arma vocans cum Graiis vrbibus vrbes
Vicinas, venítque Agamemnon ductor Achiuũm:
Elei venêre duces, venêre Lacones,
Tydidéſque ferox, & fallere doctus Vlyſſes:
Ipſe aderat prædæ coniux Menelaus abactæ:

Dehinc omnes patriam proceres liquêre Pelaſgi:
Et Spartam petiêre, fidem promiſſaque regi
Seruarunt ſubitò vnanimes. ſed fortis Achilles
Non aderat, qui ſe dudum Lycomedis in aula,
Nerinæ matris metuens mandata, latebat.
Hic vbi virgineos habitus mentitus & ora,
Circumducta colo Mileſia penſa trahebat,
Filáque formabat manibus deducta viciſſim,
In gyrum torquens vnà cum vellere fuſum,
Pro clypeo atque haſta, vel equo, currúve ſonanti.
Ipſa videbatur forma faciéque ſorores
Inſigni ſuperare ſuas, & corpore molli:
Purpureúſque genis flos, & decus ore rubebat.
Par illis inceſſus erat: niueóque tegebat
Tegmine cæſariem intonſam: Martiſque gerebat
Ingentes animos puerili in pectore. at illum
Vrebat furtiuus amor: & Deidamiam
Ille idem vrebat Phœbææ lucis ab ortu,
Nécnon occaſu: modò quæ malè ſana fouebat
Formoſum AEacidæ corpus: nunc oſcula amantis
Mille dabat manibus Pelidæ: & ſaucia totis
Artubus occultum ſub pectore vulnus alebat.
Interdum lacrymis perfuſa atque ora pudore
Virgineo, niueóſque artus laudabat Achillis.
Ille autem ardenti ſtudio quærebat vt vnà
Optatos poſſet chara cum coniuge ſomnos
Ducere: & hæc animo recolens affatur amantem.
Hæ noſtræ quæ ſunt æquali ætate ſorores,
Binæ ineunt dulcem thalamis de more ſoporem:
Aſt ego ſola cubo: nécnon & tu quoque dormis
O virgo, ſola, ante alias mihi grata ſorores:
Et nos vnanimes hæc ſerua excludit iniqua,
Obiicibus veluti oppoſitis.

EIVSDEM.

Quum iuuenis magno premerētur mēbra dolore,
Illius inuaſit mentem ſtupor,oráque & artus:
Quærebátque artes medicas adhibere cruentum
Ad vulnus, quod vitali ſucco Panaceæ
Fouit,& Ambroſiæ pariter. ſed non habet vllam
Vim contra Parcas herbarum magna poteſtas.

EIVSDEM.

Felices qui amant, quando pars vtraque amanti
Reſpondet paribus curis,atque æquat amorem.
Pirithoo fuit AEgides comitante beatus,
Deſcendit licet ad regem implacabilis Orci.
Et fuit immites populos apud acer Oreſtes
Ter felix,quoniam Strophio generatus Achæo
Infrænes illum ad muros non liquit euntem.
Et felix fuit AEacides viuente Patroclo.
Et felix fuit ille: necem namque vltus amici eſt
Actoridis magnus Teucrorum terror Achilles.

EIVSDEM.

Conſulere artificem, vel opem depoſcere in omni
Re, decet haud quenquam. tu cera iunge cicutas:
Nam res eſt facilis, nec eget multo illa labore.

EIVSDEM.

Pieridas vocet acer Amor,chorus omnis Amorē
Sublimem portent humeris: mihi dulcia ſemper
Carmina concedant cupienti & læta Camœnæ.
Nam mihi res nec grata magis,nec dulcior vlla eſt.

EIVSDEM.

Gutta, licet tenuis ſit aquæ, & molliſſima tactu,
De lapſu tamen illa ſuo cauat aſpera ſaxa.

EIVSDEM.

Sicanium ad littus pergam, qua ſemita ducit
Ad mare, quáque meas cingũt nemora ardua valles,
Crudelíque canens Galateæ in littore fundam
Mille preces: nec ſpes vllo me tempore dulces
Deſtituent: licet & tremulum caput induat albam
Caniciem: & vires premat incuruata ſenectus.

EIVSDEM.

O Lycida, magno non me ſine honore relinquas:
Nãque mihi pretium exhibuit pro carmine Phœbus,
Atque facit res maiores honor ipſe, fouétque.

EIVSDEM.

Fœminei decus eſt generis forma ipſa: virûmque
Eſt animus præſtans, magnóque in corpore robur.

HENRICVS STEPHANVS

LECTORI S. D.

Idylliorum ſequentium Moſchi & Bionis, ſanequàm elegantium, aliam interpretationem, quæ eſt Eobani Heſſi, *ideo libuit ſubiungere, quòd vnius cum altera collatio iis qui & poetices ſtudioſi ſunt, & ſe in huiuſmodi labore exercere volunt, delectationem pariter & vtilitatem afferre poſſet: præſertim quum diuerſum hoc ſit à præcedenti interpretandi genus: & lector in Laurentio Gambara paraphraſticæ & valdè liberæ interpretationis, in* Eobano *aliquantum adſtrictæ exemplar habeat: ſic tamen vt nonnulla neceſſaria etiam, quæ ille prætermiſit, apud hunc inuenire queat. Cuius prætermiſſionis exemplum eſt in interpretatione horum verſuum idyllii quod Megara inſcriptum eſt.*

Ἴστω γὰρ κούρη τε καὶ εὐέανος Δημήτηρ,
(Ἃς κε μέγα βλαφθείς τις ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσῃ
Δυσμενέων) μηδέν σε χερειότερον φρεσὶν ᾗσι
Στέργειν ἢ εἴπερ μοι ὑπαὶ ἐκ νηδύοφιν ἦλθες,
Καί μοι τηλυγέτη ἐνὶ δώμασι παρθένος ἦσθα.

Ita enim Gambara,

Et ſciat hoc dea Perſephone, velata Ceréſque
Tempora (quas ſiquis periurus fallat, acerbas
Dat pœnas) quòd chara velut mihi nata fuiſti,
Et domibus tanquam noſtris educta paternis.

At verò Eobanus ita,

Numina Perſephones Acheruſia teſtor, & ipſam

Spiciferis Cererem redimitam tempora ſertis:
(Quas prudens aliquis noſtris ex hoſtibus optem
Peieret, vt magno luat hæc periuria damno)
Non minus eſſe mihi charam, nec peius amari
Quàm ſi te proprio peperiſſem ſanguine, quàm ſi
Sola domi ſuperes atque vnica filia noſtræ.

In hac enim interpretatione genitiuus δυσμενέων *prætermiſſus non eſt, ſicut in illa: qui genitiuus ab illo neglectus fecit vt non animaduerterit eſſe imprecationem, ſicut alia multa poetas hoſtibus imprecari videmus.*

Sed ecce, quiddam hoc de loco (quem tamen vt teſtem duntaxat eius quod à me dictum erat produxeram) mihi ſubitò in mentem venit, quod non ſolùm hoſce duos interpretes, ſed alios etiã omnes, fortaſſe autẽ & quotquot vnquam locum hunc legerunt, latuit: & tamen eiuſmodi eſt vt non alia eſſe videatur ſeſe hoc ex loco expediendi via. Quomodo enim fieri poſſet vt aoriſtus βλαφθεὶς *vſum futuri* βλαφθησόμενος *præſtaret, etiãſi particula* κε *illi iungeretur? At ſi* βλαφθεὶς *exponatur Mẽte læſus, id eſt Inſania captus, vel Furore captus, imprecationi aptiſſima ſignificatio hæc erit: atque adeo acrior multo erit ipſa imprecatio: hoc ſenſu, Quas vtinam aliquis ex noſtris hoſtibus [vel inimicis] magno furore correptus peieret. Dico autem Magno furore correptus, vt interpreter* μέγα *unà cum* βλαφθεὶς. *Sed quid facit ut de hac uerbi* βλάπτεσθαι *ſignificatione cogitare audeam? Faciunt compoſita* βλαψίφρων *&* φρενοβλαβής*: à quo poſteriore eſt etiam* φρενοβλάβεια. *Viſum eſt autem & tertiam huius loci interpretationẽ (quæ mea eſt) uerſum uerſu & penè uerbum uerbo reddentem, adſcribere,*

Nam tibi Perſephonen, Cererẽ tibi teſtor (earum
Peieret vt numẽ, tantus furor occupet hoſtem)
Pectora non leuiore tui mea amore teneri,
Ex vtero quàm ſi tu noſtro egreſſa fuiſſes,

Et poſſem te vna ſi me iactare parentem.

Sed quum illa quæ incluſa ſunt parentheſi, ſint optãtis, rectius ὀμόσαι legeretur.

Monendus autem es, Eobanũ hæc idyllia non partim ſub Moſchi, partim ſub Bionis nomine interpretatũ eſſe, ſed ſub nomine Theocriti, quòd in ſuperioris tẽporis editionibus, illius idylliis immixta & illi adſcripta eſſent.

Vale.

MOSCHI IDYL. II,

EVROPA,

Interprete Eobano Heſſo.

EVropæ placidum quondam per membra ſoporem
Immiſit Venus,& nocturno dulcia viſu
Somnia non vanis dedit apparere figuris.
Tempus erat, iam ſydereæ pars tertia noctis
Tranſierat, propè erat roſeis aurora quadrigis:
Tempore quo mollis gratiſſima munera ſomni
Irrepunt, vinclíſque ligant prædulcibus artus,
Veráque per cunctas paſcuntur ſomnia terras.
Excelſa placidam carpebat in arce quietem
Virginitatis adhuc vernans in flore pudicæ
Filia Phœnicis, formoſa Europa, ſuperbi,
Talia quum tacita ſub nocte inſomnia vidit.
Fortè duas terras, Aſiam, quǽque obtinet oram
Littoris oppoſiti, pro ſe certare putabat:
Vtraque fœminei præſtabat imagine cultus.
Ex his plus Aſia eſt contendere viſa, puellam
Eſſe ſuam, ſe vitales ediſſe ſub auras,
Se genitam, ſibi præſentes aluiſſe ſub annos:
Altera præualidis manibus tractabat,& ipſam
Non tamen inuitam rapiens, fatalia dixit
Iſta dari Iouis arbitrio ſibi præmia magni
Europen. placida quum nox excuſſa quiete eſt,
Deſiluit thalamis (vt erat conterrita) pulchris,
Et ſtupefacta nouis animum per talia monſtris
Viſa, diu tacitè ſedit, manibúſque quietis
Sicut adhuc oculis geminas aſſiſtere coràm

Matronas cupido contendere cerneret auſu:
Tandem hæc attonita, ſibi reddita, voce loquuta eſt,
Quis ſuperûm noua monſtra, quis hæc mihi ſomnia miſit?
Corpora quæ grata requie defeſſa fouemi
Mollibus in lectis, thalamíque cubilibus alti,
Tam certis vacuum venere per aera pennis?
Quænam viſa mihi dulcis ſub imagine ſomni
Hoſpes erat mulier? quàm me ſuccendit amore
Illa ſui! quàm me vultu ſuſcepit amico,
Agnouítque ſuam ceu quæ peperiſſet & ipſam!
Sed tamen iſta bono faciles mihi ſomnia diuos
Teſtor vt eueniant. Hæc illa loquuta, requirit
Protinus æquales genere atque ætate puellas,
Dilectáſque ſibi ſocias, quibus ipſa ſolebat
Colluſiſſe, choros ſiquando aut feſta parabat
Gaudia, ſiue vndis liquidi laueretur Anauri,
Aut varios legeret per prata nitentia flores.
Atque illi ſociæ mox apparere puellæ
Incipiunt, calathos implendos floribus omnes
Geſtantes manibus niueis, & prata petentes
Proxima littoribus, quò ſæpe venire ſuetæ
Quærebant roſeis grata oblectamina campis,
Curuáque ſpectabant ferientes littora fluctus.
Quas inter calathum de vimine textilis auri
Ipſa tulit, pulchrum, Vulcania dona, laborem,
Quem Libyæ dedit ignipotẽs, quo tempore primùm
Neptuni intrauit thalamos: hæc Telephaeſſæ,
Sanguine coniunctæ ſibi: Telephaeſſa pudicæ
Mater Agenoridi tantum dedit inclyta donum,
Munera Dædaliam multum ſpectanda per artem.
Illic artifici deſculpta erat Inachis auro,
Ipſa bouem referens, & adhuc mugitibus Io
Apta, ſed ingenium retinens animúmque puellæ,

Triſte videbatur rapido pede nare per æquor.
Cæruleum namque ignipotens deſculpſerat æquor:
E regione viri ſtabant duo littore in alto,
Mirantes liquida arua bouem tranſire natantem.
Verùm illic inerat quoque Iuppiter, ille iuuencam
Leniter attrectans manibus cœleſtibus, illi
Blandus erat: tandémque exutam cornibus Io
Ad vaga delatam ſeptemplicis oſtia Nili
Priſtina reſtituit formoſæ in membra puellæ.
Stabat enim referens argentea cornua Nilus.
AErea vacca fuit, cælatum Iuppiter aurum
Extrema circùm calathi rutilantis in ora
Sculpſerat, idem opifex Ioue natũ & Pleiade Maia,
Quem propè ſicut erat virga confectus & Harpe,
Lumina perpetuo, quondam intentiſſima, ſomno
Fractus in æquorea iacuit vigil Argus arena:
Cuius ab effuſo quæ ſanguine prodiit ales,
Florigeris varios pennis imitata colores
Stabat, & amplexu caudæ ceu naue tegebat
Extremas calathi pennis vmbrantibus oras.
Talem tum calathum ſpecioſa Europa ferebat.
Vt ſimul in campum variis venere virentem
Floribus, hîc alias aliæ cœpere parato
Vere voluptates. hyacinthum hæc legit odorum,
Iſta verecundo narciſſum flore comantem:
Hæc breuibus foliis ſerpylla virentia carpſit,
Multáque decliui naſcentia proxima terræ
Germina: molle crocum carpentes floris odori,
Gramina contundunt. quas inter regia virgo
It media incedens, & lilia ſumma roſarum
Demetit: (ignito veluti fulgore micantum
Qualis cincta choro Charitum Venus, omnibus vnà
Plus decet) illa quidem nec virginitatis honorem
Seruatura diu, nec lilia pulchra legendo

Indultura animo. nam viſa Iuppiter illa
Vulnera Cypriaca noua fixus arundine ſenſit.
Sola quidem Cytherea Iouem domat ipſa ſuperbū,
Qui nunc zelotypæ metuens Iunonis ab ira,
Et teneram captare volens in virgine mentem,
Eſſe deum celat, ſolitæque inſignia formæ
Ponit,& induitur ſpecioſi corpore tauri.
Non tamen haud qualis ſtabulis nutritur in altis,
Aut qualis domito trahit eſſeda grandia collo.
Hunc formæ melioris honor commendat:in omni eſt
Parte color flauus formoſi corporis: albam
AEquali ſpatio diſtantia cornua frontem
Ornabant: non magna quidem,ſed qualia lunæ
Dixeris,in medium quum ſe vaga contrahit orbem.
Talis vbi in prati viridantia paſcua venit,
Non torua timidas terrebat fronte puellas,
Sed magis allectos vultus probitate trahebat,
Nulláque non fieri propior cupiebat,& ipſum
Contrectare manu, cuius de corpore ſpirans
Immortalis odor fragrantia lilia prati
Vincebat. ſtetit ante pedes ab Agenore natæ,
Lambebátque manus & eburnea colla puellæ,
Decepítque animum non duræ virginis: ipſum
Illa tenens manibus ſenſim contrectat,& albam
Abſtergens labris ſpumam,ſimul oſcula iungit.
Ille ſonans blanda ſummugit voce:putaris
Mygdonis audiri quos reddit tibia cantus.
Iam verò ante pedes ſeſe inclinatus amator
Proiicit Europæ:ſimul hanc ceruice reflexa
Aſpicit,oſtentans lati molliſſima dorſi
Tergora:longicomas quum ſic affata puellas
Dicitur ipſa,Agite ô ſociæ,conſidere mecum
Quid prohibet tergo bouis huius amabilis? & iam,
Non ſecus ac nauem,placidiſſima terga reclinans,

Omnes accipiet vultu manſuetus,& ipſo
Blandus ab aſpectu,non iam ſimulantia tauri
Ora gerens aliis, & certè viuus in ipſo
Eſt animus,tantúmque humanæ vocis egebat.
Hæc effata,bouem ridens conſcendit,& alto
Inſiliit tergo,reliquas cunctatio præſens
Detinuit. prædam raptor mox taurus amatam
Conſtringebat agens,& proxima littora ſaltu
Contingens,rapido curſu peruenit in æquor.
At conuerſa retrò ſocias vocat ipſa puellas
Europe,tendítque manus:timor impedit illas,
Nec potuere ſequi iam marmora ſalſa tenentem,
Atque alios fluctus delphini more ſecantem.
Tum verò ex ima Nereides æquoris vnda
Grandia progreſſæ cetei̇a terga tenebant
Innantes: mare Neptunus tranquillat,ab vndis
Grandiſonum caput attollens, fratríque marinum
Sternit iter:circùm hunc madidi Tritones euntes,
Cærulei maris indigenæ,conchiſque ſonantes
Oblongis,pæana hymenæáque ſacra canebant.
Ipſa ſedens Iouis in tergo bouis,hac tenet vncum
Cornu,læua manus veſtes legit,vda plicatas
Ne riget vnda maris. nam quæ per longa pependit
Ex humeris, tremulo ſinuata eſt flamine veſtis,
Non ſecus ac leuibus volitantia vela carinis:
Sic vt & Europen quadamtenus ipſa leuaret.
Quæ poſtquam patriæ de littore longius oræ
Abfuit,& neque iam littus montéſve videntur,
Iámque nihil vacuum niſi deſuper aera cernit,
Præter aquas infrà vaſta feritate patentes,
Circùm proſpiciens timido ſic ore loquuta eſt,
Quò me taure rapis? quis eras? quibus artib⁹ vſus
Has potes ire vias,nullis hominúmve ferarúmve
Immenſas pedibus? neque te mare terret euntem,
Quum

Quum tantùm rapidæ ſuperent vada cærula naues,
Et tauros ſit fama vias metuiſſe marinas?
Vnde tibi dulcem potu mare proferet vndam?
Vnde cibum dabit? ánne aliquis, tu taure, deorum?
Quòd ſi es, cur indigna deis facis? at neque ſicci
Per terram delphines eunt, neque per mare tauri:
Tu verò & terra vadis, neque mergeris vnda
AEquoris: officium remorum ſuſtinet anceps
Vngula. quàm vereor ne mox & in aera ſummum
Sublatus volites, auiúmque ſimillimus alas
Aerias moueas! miſeram me ſcilicet, écquid
Ipſa domum linquens patriam, taurúmque ſequuta
Naue peregrinas tauro feror exul in oras?
At tu magne vagæ Neptune tridentifer vndæ,
Sis placidus, quem luminibus iam cernere veris
Ipſa mihi videor ſternentem paſſibus vndas
Lenibus æquoreas, curſúmque tridente regentem.
Non hæc abſque deo peragro freta cærula ponti,
Humentéſque vias pelagi. Sic illa loquuta
Conticuit, quam ſic affatus corniger eſt bos,
  Fide animo, ne virgo time quas aſpicis vndas
AEquoreas, ego ſum magni moderator olympi,
Quem nunc adſimilem tauro ſub imagine falſa
Ire vides, quoniam poſſum apparere figura
Qua volui, quandóque libet. tuus ardor amantem
Me trahit, & taurum tanti maris æquora iuſſit
Metiri: iam te Crete, quæ me quoque paruum
Nutriit, excipiet ſponſam Iouis: ipſa iugales
Creta tibi thalamos & ſacra hymenæa parabit.
Ipſa ex me paries clariſſima pignora, natos
Sceptrigeros, reges in maxima regna futuros.
  Dixit, & euenit quod dixerat. inclyta namque
Iam Creta apparet: quem poſtquam Iuppiter orbem
Attigit, hîc falſi deponit cornua tauri,

Fitque quod eſſe decet, ſoluentem virginis oram,
Atque pudicitiæ primum libantis honorem.
Huic lectum celeres ſternebant pluribus Horæ
Floribus. ipſa, priùs virgo, Ioue ſponſa marito
Prodiit, & facta eſt non vno pignore mater.

EIVSDEM MOSCHI ID. III, EPITAPHIVM BIONIS,

Interprete Eobano Heſſo.

TRISTIA lugentes ſuſpiria ducite ſyluæ,
Nunc mihi Sicelides, & amaræ Doridos vndæ
Flumina, nunc deflete peremptum morte Biona.
Nunc triſtes plantæ lacrymarum fundite guttas,
Nunc nemora & ſaltus miſeris vlulate querelis:
Triſtibus ô mœſti flores ſpirate corymbis,
Nunc lugubre roſæ rubeant, nunc triſte papauer,
Nunc hyacinthe ſonet tua littera, ſcilicet ai ai.
Non tamen hoc ſatis eſt ai ai: plus ergo loquatur,
Litteruláſque velis foliis inſcribere plures:
Occidit indigna confectus morte poeta.
Dicite Sicelides lugentes, dicite Muſæ.
Luſciniæ denſa foliorum in fronde querentes,
Fluminibus Siculis Arethuſæ dicite, fato
Interiiſſe Biona: mala quo morte perempto
Mortuus eſt & cantus & omnis Dorica Muſa,
Dicite Sicelides lugentes, dicite Muſæ.
Strymonii nunc flete ad aquas lugubria cygni,
Clangite flebilibus funebria carmina collis,
Qualem de veſtris labris dedit ipſe canorem,
Quale melos cecinit per ſtagna OEagria. nymphis
Dicite, Biſtoniiſque palàm narrate puellis,
Interiit fato crudeli Doric' Orpheus. Dic. Sic. &c.
Quem pecus omne cupit, quẽ grex deſiderat omnis,

Non canit amplius ille,ſub arboribus deſertis
Non ſedet amplius ille canens,ſed Ditis in aula
Immemores hymnos & longa obliuia cantat.
Nunc omnes muti ſcopuloſa cacumina montes,
Omnia nunc armenta tacent:taurique bouéſque
Errantes vlulant,nec dulcia gramina carpunt.
Dicite Sicelides lugentes,dicite Muſæ.
Ipſe tuam mortem flauus defleuit Apollo,
Ante diem ſublate Bion,te lumine caſſum
Et Satyri lugent,& nigra in veſte Priapi,
Longáque capripedes ducunt ſuſpiria Panes:
Per ſyluas etiam lugent te Naiades vdæ,
Omnis & in lacrymas conuerſa eſt vnda profuſas:
Ipſa vagans tacitis petroſa per auia luſtris
Mœſta dolet, quoniam tibi non reſpondeat,Echo,
Quòd ſileat,quòd non imitetur labra canentis
Amplius: ad cuius mortem ſunt protinus omnes
Arboribus fructus deiecti,floribus omnis
Interiit vigor,ipſe ouibus defecerat humor
Lactis,& aluea non aliquo iam melle fluebant,
Sed cera moriebantur lugubre ſub ipſa:
Extincto nec melle tuo, diuine poeta,
Promere mel aliud nobis vel habere neceſſe eſt.
Dicite Sicelides lugentes,dicite Muſæ.
Non tantum æquoreis Delphin lugebat in vndis,
Nec tãtum in ſcopulis queſta eſt philomela remotis,
Nec tantum aerios per montes fleuit hirundo,
Nec tantum Alcyone potuit ſenſiſſe dolorem,
Amiſſũ Ceyca ſuũ quo tẽpore flebat. Dicite Sic.&c.
Nec verò tantum glaucis in fluctibus olim
Cerylus ingemuit,nec tantum in vallibus curi
Memnona deflerunt volucres ad buſta volantes,
Quantum omnes lugent extincti fata Bionis.
Dicite Sicelides lugentes,dicite Muſæ.

Luſciniæ cantu ſuaues,atque omnis hirundo:
Ille canens olim quas oblectare ſolebat,
Quáſque loqui docuit denſa ſub fronde ſedentes
Mutua flebilibus diffundunt carmina linguis:
Et quibus ipſæ olim recinebant ſæpe columbæ,
Triſtia lugubri recinunt ſua murmura cantu:
Nos quoque triſte leui modulamur carmen auena.
Dicite Sicelides lugentes, dicitæ Muſæ.
Quis nunc, quis calamóſque leues ſyringáque dulcẽ
Inflabit, ter & amplius ô adamate poeta?
Ore quis audebit tales contingere cannas?
Namque tuum ſpirant & adhuc os, guttura flatum:
Ipſa tuis denſa ſub arundine vocibus Echo
Paſcitur,& cupidis mandit tua carmina labris:
Quæ nunc ipſa fero Pani, qui forſan & ipſe
Carminibus certare tuis vereatur & ori,
Ne tecum cantando ferat fortaſſe ſecundas.
Nunc etiam, quo te quondam oblectare ſolebas
Spectantem fluctus, in littoribúſque ſedentem
Flet Galatea melos. nec enim tu qualia Cyclops
(Hunc fugiebat enim)cantabas carmina,ſed te
Aſpiciens formoſa choros Galatea mouebat:
Nunc oblita maris deſerta in littore vaccas
Paſcit adhuc, quas tu quondam ſeruare ſolebas.
Dicite Sicelides lugentes,dicite Muſæ.
Omnia Muſarum demortua munera paſtor
Sunt tecum: periêre tenerrima baſia tecum
Cuncta puellarum latam per Doridos oram.
Impia nunc mœſti tua fata queruntur Amores
Ante ſepulcralem tumulum:te Cypris amauit
Plus quàm quæ charo dedit oſcula nuper Adonidi,
Illo quo iuuenem morientem contigit ore.
Hic tibi nunc fluuiorum ô vocaliſſime mœror,
Hic alter dolor ille tuos depaſcitur artus.

Interiit ſiquidem quondam diuinus Homerus,
Ipſius hoc os Calliopes tam dulce ſonánſque,
Quem tu flebilibus lacrymis & voce ſequutus,
Impia tam dulcis deploras funera nati,
Littora,& indigno impleſti maria omnia planctu.
Filius en alter tibi nunc defletur, & ægro
Illius ob mortem conſumeris oſſa dolore.
Muſarum ſiquidem biberant de fontibus ambo:
Pegaſidum latices de fontibus ille bibebat:
Sicelis huic cupidas fauces Arethuſa rigabat.
Ille malum cecinit Troiæ fatale Lacænam,
Et magnum Thetidis lacrymoſa ad Pergama natum,
Et cum forti Agamemnone flauicomum Menelaum:
Hic verò non bella aut triſtia facta canebat,
Sylueſtrem ſed Pana, boues in paſcua ducens,
Oblectabat amœno carmine,pauit & ipſos,
Componens tenui dulces ſyringas auena:
Formoſis docuit dare baſia grata puellis,
Inque ſinu Venerem & dulces nutribat Amores.
Dicite Sicelides lugentes,dicite Muſæ,
Omnes præclaris orbatæ ciuibus vrbes
Illuſtres fleuêre ſuos, ceu numina,ciues:
Te luget breuis ipſa ſuo plus Aſcra,poeta,
Carmina nec tantum Bœotidos aurea ſyluæ
Pindaricæ fleuêre lyræ,quantum tua lugent:
Alcæo plus ipſa ſuo te Leſbos ademptum
Luget, & ipſa ſuo plus Ceia mœnia vate,
Te plus Archilocho Paros ingemit, inclyta Sappho
Carminibus poſitis tua cantat adhuc Mitylene,
Carminibus quicunque valent & voce poetæ
Deplorant tua fata Bion, te funere merſum
Sicelides,decus ille Sami deplorat, at inter
Conſueuit quibus ille priùs ridere Cydonas,
Luminibus lacrymas Lycidas nunc fundit inanes:

Triopidum uerò te deſlet in urbe Philetas,
Teſtatúrque ſuos lugens ad Alenta dolores.
Ipſe Syracuſiæ tua fata Theocritus vrbi
Cōqueritur monſtrátque: ſed hæc ego mœſta doloris
Auſonici ſero officio tibi carmina ſoluo,
Qui non hoſpes in hæc paſtoria carmina veni,
Sed quæ diſcipulus didici tuus, atque Camœnas
Adſero ceu proprias Siculæ per Doridos oram:
Diuitias aliis, mihi carmina ſola relinquens.
 Dicite Sicelides lugentes, dicite Muſæ.
Heu mihi quòd maluæ virides & adhuc redolentes,
Atque apium viride, & quod totum floret anethum,
Sæpe reuiuiſcunt, & in annum deinde reuerſo
Sole renaſcuntur: nos magni, nóſque potentes,
Quum ſemel occidimus, quum primùm fata ſubimus,
Condimur in terram, atque intra caua buſta recluſi
Perpetuo durum dormimus tempore ſomnum.
Et tua clare Bion nunc molliter oſſa quieſcunt,
Perpetuóque tacens, terra ſepeliris in alta.
Batrachon at nymphis placuit ſupereſſe poetam,
Et ſemper cantare aliquid. quod ſcilicet illi
Haudquaquam inuideo: nam peſſima carmina cātat.
 Dicite Sicelides lugentes, dicite Muſæ.
Noxia crudeli tibi ſunt data pharmaca dextra
Clare Bion, certè tu dira venena bibiſti.
Quis tamen acceſsit quem non tua labra ſonoro
Mouerunt cantu? quis tam ferus ille? quis autem
Tam crudelis erat, qui vel tibi miſcuit? aut qui
Miſta dari iuſſit tibi pharmaca? nec ſit captus
Carminibus, miráque tui dulcedine cantus?
 Dicite Sicelides lugentes, dicite Muſæ.
Iuſtitiam ſed nemo poteſt euadere quiſquam.
Verùm ego nunc luctu afficior te propter acerbo,
Et lacrymas fundo. quòd ſi deſcendere poſſem

Viuus ad inferni Phlegethontia tartara Ditis,
Sicut & Iſmarius cithara venerabilis Orpheus,
Et Laertiades Troiæ populator Vlyſſes,
Sicut & Alcides quondam deſcendit: & ipſe
Fortè domum peterem Plutonis & alta ſilentum
Limina, vt inſpicerem nunquid pallentibus vmbris,
Et magno caneres & qualia carmina Diti
Audirem. ſed tu dominæ noua carmina Ditis
Bucolicum Siculúmq; melos cane, quod iuuet illam.
Illa quidem Siculis etiam conſueuerat olim
Ludere littoribus, patriæque in vallibus Aetnæ
Dorica virginea modulari carmina lingua.
Non ſine honore canes, non præmia nulla dabuntur:
Vt blandis citharæ modulanti cantibus Orphei
Reddidit Eurydicen, ſic te quoque fortè remittet
Montibus his diuine Bion. quòd ſi mihi Muſæ
Sint faciles, nihil addubitem quin protinus ipſam
Accedam, & blando Plutonem carmine tentem.

Septem uerſus, quos in huius Idyllii interpretatione habes alio literarum typographicarũ genere excuſos, ſunt expreſſi ex Græcis non Theocriti ſed Muſuri uerſibus: his uidelicet, quibus lacunam explere conatus eſt,

Πάντες ὅσοις καπυρὸν τελέθει στόμα βωκολιασταὶ
Ἐκ μοισῶν, σέο πότμον ἀνακλαίουσι θανόντος.
Κλαίει Σικελίδας τὸ Σάμου κλέος· ἐν δὲ Κύδωσιν,
Ὁ πρὶν μειδιόωντι σὺν ὄμματι φαιδρὸς ἰδέσθαι
Δάκρυα νῦν Λυκίδας κλαίων χέει. ἔν τε πολίταις
Τριοπίδαις ποταμῷ θρηνεῖ παρ' Ἄλεντι Φιλητᾶς.

EIVSDEM MOSCHI
Idyllium IIII,
MEGARA,
Interprete Eobano Heſſo.

QVID curis adeo te nunc mea mater acerbis
Affligis? magnóque animum mœrore dolentem
Conficis? & tua non vllus iam tempore longo
Inficit ora rubor, ſed vultu marcida palles?
Nempe malis premitur clariſſimus ille tuorum
Filius, & requiem non inuenit ærumnarum
Rege ſub ignauo, tanquam ſi fortè leonis
Seruiat imbelli generoſa ferocia ceruo.
Heu cur me tantis cœleſtia numina diuûm
Affecere malis? cur me genuere parentes
In tam viuacem crudelia fata futuram?
O ego non felix, quando non illa merentis
Inuenere viri thalamum mala, cuius honorem
Tam colui, quanti chariſſima lumina feci,
Quem quoque nũc animo venerórque colóq; fideli,
Quo neque viuentum quiſquam conteptior vnquam
Extiterit, neque qui tantos perferre labores,
Aut poterit tales inuicto pectore curas.
Infelix, qui quas vel ei dedit autor Apollo
Vel mala Parcarum, vel Erinnyos impia turba,
Occidit grauibus ſua pignora chara ſagittis,
Perditus atque furens animo per tota vagatus
Limina, cæde replens & cæſis omnia natis,
Quos oculis vidi ipſa meis à patre peremptos
Infelix. nam quiſquam alius non talia vidit,
Ne per viſa quidem tacitæ nocturna quietis;
Nec tamen auxilio me ſæpe vocantibus ipſis

Mater eram,nec erant vires mihi tale potentes.
Namque aderat fatale malum, vincíque negatum.
Paruula ceu verò volucris triſtatur,vbi illi
Implumes pereunt pulli,quos improbus anguis
Vepribus in denſis rapiens vorat ore cruento:
Quos ſupra querulum ſtridens volat anxia mater,
Nec tamen auxilii quicquam pereuntibus affert.
Nam pauet,& ſæuum propius timet ire draconem:
Sic ego quæ pariens ſum facta miſerrima mater,
Dilectos lugens quondam mea pignora natos,
Per mea non ſano currens pede tecta vagabar.
Atque vtinam triſti confixa ſub hepate dirum
Ipſa experta forem telum,natiſque peremptis
Mortua ſim ſimul ex illo confecta veneno.
Cynthia, fœmineis numen venerabile turbis,
Sic poterant chari tibi nos fleuiſſe parentes,
Plurimáque in manibus funebria dona ferentes,
Impoſuiſſe pyris æqualibus,oſſáque eodem
Mandaſſent tumulo,quacunque in parte ſepultis.
Nunc pueris fœcunda colunt hi mœnia Thebas,
Poſſeſſa Aonii perarantes pinguia campi,
Verùm ego Tiryntho ſterili Iunonis in vrbe,
Pluribus infelix cor fracta laboribus angor.
Nec varia fortuna modum mihi ſæua malorum,
Nec lacrymis requies nunquam ceſſantibus vlla eſt,
Quóque virum,videam vix temporis hora puſilli eſt,
AEdibus in noſtris etenim numeroſa laborum
Otia vertentes ,terráque maríque ſuperbis
Viribus affligit ſaxo vehementior omni,
Durior & ferro pectúſque animúmque ferocem:
Ac tu non aliter quàm ſi de flumine pleno
Stillet aquæ riuus,noctéſque diéſque profuſis
Fletibus indulges ,ſedenim nec qui mea præſens
Vulnera ſoletur quiſquam eſt affinis amicus.

Non etenim mecum nunc tecta domeſtica ſeruant:
Verùm omnes nemoroſa vltra prædiuitis Iſthmi
Regna colunt, nec adeſt quiſquam mihi cui mea curæ
Sint mala, qui placida ſoletur voce relictam:
Sola ego cunctarum ſum facta miſerrima matrum.
Sed quæ ſola meos potuit lenire dolores,
Et quadamtenus eſt animo leuis aura iacenti
Pyrrha ſoror, ſed & ipſa ſui nunc ægra mariti
Flet ſuper Iphiclo nato tibi & hoc quoque. nam te
Mortalique deóque viris peperiſſe putarim
Natos per totum miſeros magis omnibus orbem.
Hactenus illa quidē querulo ſermone profata eſt,
Et ſimul vndanti demiſit lumine guttas,
Plus pomis viridi lectis de fronde recentes,
Dum memor infelix natorum eſt atque parentum.
Haud aliter lacrymis humectans ora genáſque
Conſtitit Alcmene: & ſuſpiria triſtia ducens,
Sic affata nurum verbis prudentibus infit,
O nimis infelix aduerſo filia fato,
Quid venit in mentem res hæc tibi? triſtibus ambas
Quídve moues lacrymis, miſeros dum mēte labores
Enumeras memori, quos iam defleuimus olim?
Num ſatis hæc toleraſſe fuit, ſi ſola fuiſſent?
Nunc mala continuò creſcunt, nunc nulla dierum
Non aliquid noſtris lugubre doloribus addit,
Et luctus vehementer amans queat ille videri,
Qui noſtri ſtudeat titulos numerare doloris.
Fide animo: non hæc ſumus ex Ioue fata ſupremo
Sortitæ. ſedenim te fine carente laborum
Inuolui cumulo video mea filia: verùm
Ipſa tuo poſſum facilè ignouiſſe dolori,
Quum nulla inuitent ſatiatam gaudia mentem
Amplius, & nunc te ſuprà quàm credere poſſis
Lugeo, & ex animo miſeror, quia te quoque noſtri

Participem fieri voluit ſors improba fati,
Et quæ triſte grauant noſtrum caput ærumnarum.
Numina Perſephones Acheruſia teſtor, & ipſam
Spiciferis Cererem redimitam tempora ſertis,
(Quas prudens aliquis noſtris ex hoſtibus optem
Peieret, vt magno luat hæc periuria damno)
Non minus eſſe mihi charam, nec peius amari
Quàm ſi te proprio peperiſſem ſanguine, quàm ſi
Sola domi ſuperes, atque vnica filia noſtræ.
Quod te non dubiè meminiſſe fatebere: quare
Ne te, deliciæ noſtræ, dulcíſque voluptas,
Hac mihi neglectam tam dura ſorte querraris:
Non ſi vel grauiora fleam, vel largius atris
Pulchricomæ Niobes lacrymis. nec plurima lugens
In mala deiectum genitrix(vt nos quoque) natum,
Ex vlla penitus reprehendi parte meretur.
Ipſa quidem longos menſes bis quinque peregi,
Grande laboranti pondus ſub pectore geſtans.
Ipſam qui Stygii me penè ſubire coegit
Præualidas portas & ferrea limina Ditis,
Talia támque grauis tolerantem incommoda partus,
Nunc tamen externo mihi perditus ille ſub orbe,
Forſitan ad ſæui pergens certamina Martis,
In noua bella ruit: nec adhuc rationibus vllis
Auguror infelix num ſit rediturus, & ipſum
Exceptura ego ſim, vel an hoc quoque fata negarint.
Nunc quoque me terrent quæ triſtia ſomnia vidi
Nuper, quum placidæ demiſi membra quieti.
Quàm metuo ne triſte aliquid portendere nobis
Viſa horrenda velint. mihi enim ſub nocte ſilenti
Adſtitit attritum retinens vtraque ligonem,
Herculis inuicti virtus illa inclyta: tanquam
Agricola, aut magno conductus munere foſſor,
Ingentem viridi foſſam facturus in agro,

Nudus & inueſtis,nec amictus,vt antè,virili
Corpus erat tunica,neque craſſæ tegmine lenæ.
Poſtquam, ceu valido cui cincta eſt vinea vallo,
Impoſito totum confecit fine laborem,
Ferrato innitens excelſo pectore telo,
Iam ſumpturus erat,quos antè ſolebat,amictus,
Quum ſubitò emicuit rapidæ vis ignea flammæ
Pro magnæ tumulo cæcáque voragine foſſæ:
Iámque furens immenſus & inſedabilis ignis,
Ante ipſum iuxtáque & in ipſius ora ruebat.
Ille quidem pedibus ſemper velocibus vſus
Dirum Vulcani prompta virtute furorem
Vitabat,cedénſque retrò,ſua membra ligone,
Non ſecus ac ſcuto,defenſans: denique circùm
Omnia luſtrabat,huc illuc lumina verſans,
Impia pugnantem ne flamma prehenderet ipſum.
Cui dum ſubſidio(niſi vana inſomnia vidi)
Magnanimus venit Iphiclus,procumbere terræ
Viſus erat labens,nec poſſe reſurgere rectus:
Sed miſer immotus iacuit,ceu debilis æuo
Decreſcente ſenex,quem viribus inuida magnis
Inuitum populatur & opprimit ægra ſenectus:
Stratus humi iaceat,donec quis prætereuntum
Subleuet,exhibeátque manum:ſic ipſe iacebat
Scutifer Iphiclus,latera ægrè ignauia verſans.
Ipſa videns natos caſſos ope, denique flebam,
Donec noſtra leuis diſſoluit lumina ſomnus,
Et rubicunda diem veniens aurora reduxit.
Talia per tacitæ quæ vidi inſomnia noctis
Excubias: quæ cuncta,precor,vertantur in ipſum
Euryſtheum genere à noſtro: ſed fiet & illi
Maximus hic vates animus meus,omnia diui
Sic,& non alia ducant ratione fauentes.

BIONIS IDYLLIVM,

EPITAPHIVM ADONIDIS,

Interpr. Eobano Heſſo.

LAmentamur Adonin, obit formoſus Adonis,
Pulcher Adonis obit, teneri allacrymantur Amo-
Iam nō purpureis Venus amplius aurea pallis [res.
Indormi: quin ſurge, ſtola circumdata nigra,
O miſera, & grauibus tua pectora plange lacertis,
Et dic omnibus, Interiit formoſus Adonis.
Flemus Adonin, Acidalii ploretis Amores,
Saucius albo dente iacet formoſus Adonis,
Dente femur percuſſus apri, Venerémque dolore
Afficit exſpirans paulatim, cuius ab albo
Corpore deſtillat ſanguis niger, ipſa ſub altis
Bina ſuperciliis flacceſcunt lumina, & oris
Purpurei roſa dulcis abit, ſimul oſcula ſecum
Illa rapit moriens, quæ tempore non tamen vllo
Deſeret alma Venus: ſiquidémque & lumine caſſi
Oſcula ſumpta placent Veneri, ſed neſcit Adonis
Vltima quis dederit morientibus oſcula labris.
Flemus Adonin, flentibus allacrymātur Amores,
Lugubre lugubre vulnus habet percuſſus Adonis
In femore: at multo grauius ſub pectore Cypris
Vulnus habet: nam turba canum fidiſſima circùm
Aſſiſtens puerum lugent: hæc funera nymphæ
Lamentantur Oreades: ipſa ſoluta capillos,
Et ſine ſandaliis, incinctáque corpus honeſtum,
Et luctu confuſa Venus, per ſaxa, per altos
Fertur iniquarum ſyluarum culmina montes.
Corpore quam nudo per deuia luſtra vagantem
Hirſutíque rubi lacerant ſentéſque moleſti,
Et ſacer exprimitur laniato è corpore ſanguis.

Illa querens alta per valles voce profundas
Fertur, & Aſſyrium clamat ſine fine maritum,
Et puerum ſibi dilectum, cui ſanguine nigro
Iam quoque molliculi fœdantur tubera ventris:
Pectoráque effuſo contacta cruore rubeſcunt
De femore, & niueæ quondam ſub pectore mammæ
Purpurea iam tabe rubent ſaniéque cruenta.
Eheu heu Venerem, teneri allacrymãtur Amores.
Formoſum illa virum primis amiſit in annis,
Cúmque viro formam diuinam perdidit. ipſi
Namque decens Veneri, donec ſupereſſet Adonis,
Forma fuit, cum quo vitali munere functo,
Forma ſimul Veneris ceu vitæ munere functa eſt.
Heu heu ingeminant lacrymoſo murmure mõtes,
Arboreǽque trabes: & ſyluis inſonat heu heu.
Plorant & fluuii Veneris graue vulnus Adonin:
Alba priùs florum capita icta dolore rubeſcunt:
Per colles Venus ipſa omnes, per rura, per vrbes
Conqueritur, carménque canit miſerabile queſtu.
Eheu heu Venerem, periit formoſus Adonis.
Ipſa Echo reſonat, Periit formoſus Adonis.
Quis magnum Veneris non deplorauit amorem?
Vt vidit durum, vt cognouit Adonidis vlcus,
Vt femur aſpexit rubicundo ſanguine fœdum,
Molliculas proiecta manus, Mane, inquit, Adoni,
Vt loquar extremùm, & complectar, & oſcula ſumã:
Surge parum mi dulcis Adoni, atq; oſcula ſume hæc,
Vltima túque dato: ſed quantum viuida poſſunt
Oſcula perdurare, anima dum prorſus ab ipſa
Per mea labra means, iecoríſque ſub intima noſtri
Spiritus ille tui dulciſſimus influit oris,
Ipſa ego dulce tuo mulgebo ex corpore philtrum,
E totóque bibam manſurum pectore amorem:
Suauiolum tamen hoc in Adonin dulce reponam,
Quandoquidem tu me fugis, & me linquis Adoni,

Et longum fugis infelix Acheronta ſub atrum,
Crudelémque petis regem Plutona. ſed ipſa
In vita hac muita moror, dea nempe, velimque
Præpetibus tua poſſe ſequi veſtigia plantis.
Accipe nunc inferna meum Proſerpina Adonin,
Me ſiquidem es melior: te nanque tuámque maritum
Omnia pulchra petūt, ad vos pulchra omnia tēdūt,
Et nimis infelix ego ſum: quia triſtor, & ipſum
Quod doleo nulla ſanabile vulnus ab arte eſt.
Et ploro extinctum qui me oblectabat Adonin,
Téque ſimul metuo: verùm optatiſsime rerum
Tu moreris, mihi dulcis amor ceu ſomnia vana
Effugit: in vacuo iaceo vidua ipſa cubili,
Cunctáque iam vacui per tecta vagantur Amores,
Et ſimul ipſe tibi, mea maxima munera, ceſtus
Deperiit. quid enim puer audaciſsime fortes
Exagitare feras, quum formoſiſsimus eſſes,
Tam libuit? num tanta tuam veſania mentem
Cepit, vt vſqueadeo velles luctator haberi?
Sic eſt queſta Venus, ſic allacrymantur Amores.
Eheu heu Venerem, periit formoſus Adonis.
Tantum diua putres lacrymarum fundit in herbas,
Quantum Myrrhigeno de corpore ſanguinis exit.
Quæ ſimul ad terram pulchri labentia flores
Fiunt: namque roſam ſanguis parit ipſe rubentem,
De lacryma Veneris procera papauera ſurgunt.
Lamentamur Adonin, obiit formoſus Adonis.
Deſere iam ſyluas, iam deſine flere maritum
Diua tuum, iam lectus habet bene ſtratus Adonin,
Illum lectus habet Cypri iam tuus, ille peremptus
Eſt etiam formoſus, adhuc ceu dormiat ille.
Mortuus eſt formoſus Adonis, age accipe, & illum
Mollibus impoſitum facito requieſcere ſtratis:
Qualibus ille cubans tecum tot noctibus olim
Carpebat dulces ſomnos, quum lectulus aurum

Totus erat qui vos capiebat: nunc tamen ipſum
Triſtis adhuc triſtem ſuſpira mater Adonin
Alma Venus: iam pone ſuis in floribus ipſum,
Cúmque ipſo omnia florigeris impone coronis.
Namque ipſo moriente vigórque & gratia florum
Marcuit,& poſita defloruit omnis in herba:
Nunc aſperge oleo, pretioſis vnge venenis.
Ah pereãt nunc vnguenta omnia,quãdo vnguentum
Dulcis Adoni tuum periit: nunc ipſe recumbit
Veſtibus infectis oſtro formoſus Adonis,
Circũſtant teneri, & multum lacrymantur Amores,
Flauicomos pulchro detonſi à vertice crines:
Ille manu teretes tractat mœrente ſagittas,
Hic arcum tenet:exermem trahit ille pharetram,
Alter parua pedum tibi vincula ſoluit Adoni:
Alter aquam properat fudiſſe lebetibus aureis:
Ille femur lauat,hic à tergo concutit alas,
Vt iuuenem releuet,motáque refrigeret aura,
Ipſi omnes lugent Veneris graue vulnus Amores.
Lampadas extinxit cunctas Hymenæus in ipſo
Limine,& excuſſit genialem à fronte coronam.
Dulce melos quõdã nõ ampli⁹ inſonat hymẽ, [heu,
Amplius haud hymẽ canitur,placet hoc magis,heu,
Eheu heu & Adonin, & amplius heu Hymenæũ.
Lugent & niueæ Charites Cynareide natum:
Interiit formoſus Adonis, id alternantes
Alta voce canunt,& te Venus alma querendo
Exuperant: lugent etiam fatalia Parcæ
Numina Adonidis,& cantu lacrymantur Adonin,
Quas, etſi cupiat, Stygia non audit ab vmbra:
Namque ipſum duro cohibet Proſerpina vinclo.
Deſine mœſta Venus,nimios iam deſine luctus,
Pone modum lacrymis hodie; nam flere neceſſe eſt,
Sæpius atque alium lacrymabere rurſus in annum.

SIMMIÆ RHODII
Ouum, Alæ, Securis, ſiue Bipennis.

Omnia Græcolatina, conuerſa ſimul & emendatè expoſita à Claudio Auberio Triuncuriano.

IOANNI CRISPINO CL. AVBERIVS *Triuncurianus.*

OVVM Simmiæ Rhodij *mibi* ἀνωφρμόςως *ſuppoſitum foui qua diligentia potui, ſumma ſanè & incredibili. Quid præſtiterim neſcio: neque enim ipſe mihi ſoleo applaudere. Tuum erit, bonorúmque omnium iudiciū. Si malè foui, neque ad has partes accedere potui,* Frigidus obſtitit circum præcordia ſanguis, *vt ait poeta. Eduxi pullum, quem vereor vt accipiant noſtri poetæ & muſici.* Tua *fretus autoritate ſuſcepi: tua autoritate me cōſolor. Addidimus quædam de verſibus* Oui *non inutilia, quæ ad veterem accuratámque metiendi & percutiendi rationem reuocauimus. Et quoniam alites ex ouis excluduntur, poſt* Ouum *eius* Alas *pennis diſtinctas & explicatas ad te mitto, qui vix* Ouo *ſe prognatum agnoſcit.* Poſtremò *quoniam ad ſimilitudinem* Alarum *pennarúmque bipennis ipſa effecta eſt, poſt alas collocatam ad te mitto. Quòd ſi mihi ſpem dederis poſſe placere doctis, iacentem me eriges, & ad maiora excitabis.* D. Blaſius Marcuardus, *hoſpes meus omnium humaniſſimus, qui me ad amicitiam tuam colendam aſſiduè hortatur, te peramanter & perofficioſè ſalutat.* Vale *vir clariſſime, méque ama, vt facis.*

EDITIO SVPERIORVM impreſſionum.

Κωτίλας
ματέρος τι τόδ'
ὠὸν νέον, πρόφρων δὲ
θυμῷ δέξο δὴ ἁγνᾶ·
τὸ μὲν θεῶν ἐριβόας
Ἑρμῆς ἤικιζε κάρυξ, ὄνωδ' ὀρ *
ἐκ μέτρου μονοβάμονος μέταν
πάροιθ' αὔξε. θοῶς δ' ὕπερθεν ὠκὺ
λέχριον φέρον νεῦμα ποδῶν πίασκε
θοαῖσι τ' αἰόλαις κῶλα. δηγὰ σῶν ὀρσιπέδων
ἐλάφων τεκέεσσι πάλαι κραιπνοῖς ὕπερ
ἄκρων ἱέμεναι ποδὶ λόφων κατ' ἀρυθμίας ἴχνος
πηθῆνας· καὶ τ' ὁμόθυμος ἀμφίπαλτον αἶψ' οὐδ' αὖ
θὴς ἐν κόλποις δεξάμενος πυκνότητα· καὶ τάδ' ἀκοβοᾶς
κοῖν μεθέπων ἄφαρ, ὃ γηλαστίαν· ὀρσοβόλων ἀν' ὀ-
ρέων ἔσσυτ' ἀνάγκαις· ταῖς δὴ δαίμων κλυταῖς θο-
ποσὶ πονέων πολύπλοκα μεθίει μέτρα μολπαῖς· ῥίμφα
πτερίκοτον ἐκλιπὼν ὄρους εὐναὶ ματρὸς πλακτὸν καμόμενος
βαλίαις ἑλεῖν τέκος. λαχαὶ δ' οἰῶν πολυβότων ἀν' ὀρέων
νόμον ἔβαν, τανυσφύρων τ' ἄντρα νυμφῶν, τάδ' ἀμβρότῳ
πόθῳ φίλας ματρὸς ῥόωντ' ἄψα μὲν ἱμερόεντα
μαζὸν, ἴχνει θένων τὸν παναίολον Πιερίδων μο-
νόδουπον αὐδάν, ἀριθμὸν δὴ εἰς ἄκρος δέκα
δ' ἰχνίων κόσμον νέμοντα ῥυθμὸν φίλος
Λεσβροτῶν ὑπὸ φίλας ἑλὼν πτέ-
ρυσι ματρός· λίγεια μὲν
κ' ἀμφὶ ματρὸς αὐδὶς
αἴνας ἀηδόνος Δω-
ρίας ἀγείου.

Omnia ferè corrupta, è quibus vix vllum ſenſum quis elicere poſſit.

HYPOTHESIS OVI SIMMIAE RHODII.

HOC Ouum poeta Dianæ offert, filiæ Latonæ, ſororíque Apollinis: in quo de iniuria muſicæ ſeu poeticæ quondam à Mercurio facta conqueritur, qui, relictis carminibus, traditáq; Apollini teſtudine (quæ dimidiatum Ouum refert) ſeſe conuerterit ad alia, nempe ad quadrupedũ curam, quibus nihil ineptius ad muſicam: vnde prouerbium Ὄνος πρὸς λύραν. Ouum autem quod offert, dicit eſſe velut auis cuiuſdam μελιστικωτάτης partum: ſignificans hoc modo muſicæ primum ortum ab ouo, hoc eſt à principio ipſo à ſe repeti. Monet interim ne in gremio collocet quũ ad venationem proficiſcitur, & choros cum ſociis exercet. Porro prudenter poeta Ouum hoc offert Dianæ: primùm quòd parturientibus adſit, vt eſt apud poetarum maximum, Caſta faue Lucina, tuus iam regnat Apollo. Deinde quòd ſoror Apollinis ipſa ſit, qui muſicam & poeticen ardenti ſtudio amplexus eſt à Mercurio relictam. Poſtremò quòd caſtitatem ſummopere colat, quam vera muſica, nempe Dorica, ſui ſtudioſis affert, inſanos libidinum motus reprimens: vt eſt apud Platonẽ, Πολιτειῶν 3, & Ariſtotelem 8. & Boetium libro De muſica primo, in præfatione. Cæterùm venuſta eſt metalepſis, qua ouum commutat in teſtudinem, quæ, vt dixi, dimidiatũ Ouum refert: & rurſus teſtudinem in Ouum. Ipſum autem OVVM ita emendamus vt videbis pagina ſequente.

SIMMIAE RHODII
OVUM.

Canoræ
matris quoddã hoc
ouum nouum lubens
aĩo ſuſcipe igitur ô caſta.
Huic quidem ex diis clamoſus
Mercuri⁹ caduceator notũ inuſsit, cúmque aſino impetu
[deſciſcẽs] à metro ſingularis inceſsus, ob [ipſum ouum]
cõtiguè proſilijt: citoq́ʒ deſuper cele
rẽ obliquũ ferẽs greſsũ pedũ, premebat
iugis pernicib⁹ mẽbra. Sed eũ [tuorũ] ſolũ quaſſãtũ
ceruorũ ſobole, iampridẽ pernicibus ſuper ſũ
mos incedẽs pedib⁹ colles iuxta cõcinnũ veſtigiũ
matris, & ſociarũ vndique peltis denſo, facilè ne
poſueris in gremio, admiſſo comitatu. A facundo verò
acceptur⁹ (tractãs hoc ilico) ex hirſutis ſerpẽtis percuſſor
mõtib. erũpebat fataliter. his ergo dæmõ p̃claris (pernices
pedes exercẽs) multiplicia pſeq̃batur metra cãtib. ſubitò
ornatũ cũ liqſſet mõtis lectũ, matre errabundũ flagrãte
eqs recipere filiũ. Sorte. v. q̃ obtigerãt oues fertiliũ mõtiũ
paſcua obibãt, velociúmqʒ antra nympharũ. tũc auido
matris charæ deſiderio ſe p̃mouens ſtatĩ ad amabilẽ
mammam, veſtigio edebat variam Pieridum
vni⁹ ſonit⁹ vocẽ, numerũ. v. aduſq; ſũmũ decẽ
ueſtigiorũ uenuſtũ diſtribuit rhythmũ, char⁹
teſtaceã [teſtudinẽ] ſub charę cũ cepiſſet ſa
xis matris. Canorus quidem vel
in vtero partus caſtæ luſci-
niæ, ſed oryũ ferus.

SCHOLIA IN OVVM Simmiæ Rhodii.

ANTE omnia ſciendum eſt huius Oui argumentū ab Homerico hymno in Mercuriū, vt à fonte quodam, ductum eſſe. Qui quidem hymnus, quia eſt politiſſimus & iucundiſſimus, vt ab omnibus poetices & elegantiæ ſtudioſis diligentiſſimè legatur, meritus eſt. Huius verſus aliquot adſcribimus, eos præſertim qui ad noſtrum inſtitutum pertinere videbuntur, vt res ipſa atque occaſio tulerit. Quæ porro emendauimus, ex ipſa collatione facilè ſtudioſus lector animaduertet.

Κωτίλας ματέρος] Ariſtoteles ζώων ἱστορίας α´, dicit, Animalium quædam eſſe κωτίλα, quædam σιγηλὰ, quædam λάλα: rurſus quædam ᾠδικὰ, quædam ἄνῳδα. Aues illæ dicuntur Cotilæ, quæ ſunt πλατύγλωσσοι, vt eſt apud eundem περὶ ζώων μορίων β´. Porro Dorienſes olim dicebantur κωτίλλειν, quia ſono lato atque patenti delectabantur, vt eſt apud Theocr. εἰδύλλ. ιέ,

Παύσασθ᾽ ὦ δύστανοι ἀνάνυτα κωτίλλοισαι.
Τρυγόνες· ἐκναισεῦντι, πλατυάσδοισαι ἅπαντα.

Deinde reſpondent mulieres,

-- Πελοποννησιστὶ λαλεῦμες·
Δωρίσδεν δ᾽ ἔξεστι (δοκῶ) τοῖς Δωριέεσσι.

Κωτίλαι autem potius canoram quàm garrulam, reddidimus, quia garrulitas ponitur in vitio.

Τὸ μὲν θεῶν ἐριβόας Ἑρμᾶς.] Obſcurè ſignificat Mercurium, relicta teſtudine, Apolliniq; tradita, ſuſcepiſſe curam quadrupedum: quorum vnum comme-

morat omnium ſtolidiſſimũ & ἀμαθέστατον. Nam quis ignorat aſinum omnino eſſe ἄμουσον; Vnde etiam prouerbium, Ὄνος πρὸς λύραν. In hanc ſententiam narrantur multa in hymno Homerico. Verſus aliquot ſubiiciemus, qui paucis rem complectantur,

Ὡς εἰπὼν ὤρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἑρμῇ δ' ἠγγυάλιξεν, ἔχων μάστιγα φαεινὴν,
Βουκολίας δ' ἐπέτελλεν. ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱὸς
Γηθήσας. κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς
Λητοῦς ἀγλαὸς υἱὸς ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος. &c.

Rurſus ſub finem hymni,

Ταῦτ' ἔχε Μαιάδος υἱὲ, καὶ ἀγραύλους ἕλικας βοῦς
Ἵππους τ' ἀμφιπόλευε καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς·
Καὶ χαροποῖσι λέουσι, καὶ ἀργιόδουσι σύεσσι,
Καὶ κυσὶ, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν,
Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν·
Οἶον δ' εἰς ἀΐδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι.

Cæterùm poeta noſter hæc dicit paulo obſcurius, vt diximus. Nam, vt inquit Pindarus, Ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν ἐοικὸς ἀμφὶ δαιμόνων καλά.

Ἐκ μέζου μονοβάμονος] Sententia hæc eſt, Cùm aſino Mercurius erumpẽs, relicta muſica, penè hoc Ouum, canoræ matris ſobolem, contumelioſè obtriuit. Obterere ouum canoræ auis, nihil aliud eſt quàm afficere muſicam ipſam inſigni contumelia. ſiquidem ouum auis canoræ, facultate auis eſt canora. Porro prudentiſſimè ex omnibus quadrupedibus ſolius aſini mentionem fecit. Cauſam attulimus antea. Quid ſtolidius aſino? quàm inſuaue audire rudentem aſinum! Contrà κωτίλαι aues & πλατύγλωσσοι, ſunt dociles, garriúntque ſuauiſſi-

mè,hoc eſt,μουσικώτατα canunt: quomodo poetæ lyrici canere dicuntur à Pindaro, εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν ἔλδεαι φίλον ἦτορ. Sed declarandum eſt quid intelligat poeta, quum dicit ὀκ μέσου μονοβάμονος. Significatio vocis μονοβάμονος priùs eſt explicanda. Conſtat ex partibus duabus,quarum poſterior παρωνύμως ἀπὸ τῆς βάσεως προσηγορίαν ἔχει. Significationem βάσεως ex Platone promere poſſumus: cuius hæc ſunt verba πολιτειῶν γ', Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἦν δ' ἐγὼ, καὶ μετὰ Δάμωνος βουλευσόμεθα, τίνες τε ἀνελευθερίας καὶ ὕβρεως, ἢ μανίας καὶ ἄλλης κακίας πρέπουσαι βάσεις, καὶ τίνας τοῖς ἐναντίοις λειπτέον ῥυθμούς. Quo in loco quænam harmonia in rempublicam bene moratam ſit admittenda quæritur. Alii βάσιν motum reddunt, nos inceſſum, hanc vocem vſurpantes qua vſus eſt poeta in illo loco,

-& vera inceſſu patuit dea.

Neque enim illic βάσις motum ἁπλῶς ſignificat, ſed motum τοιόνδε: vt videantur penè idem ſignificare βάσις & ῥυθμός. Dicit enim τίνες βάσεις, & continuò, τίνας λειπτέον ῥυθμούς. At ῥυθμὸς modum quendam in cantorum diſpoſitione ſignificat: quare etiam βάσις. Diſtinguit tamen Ariſtoteles inter βάσιν & ῥυθμὸν, πολιτειῶν β', reprehēdens hypotheſin Socratis, qui ciuitatē vnitate omnino metiebatur: ὥσπερ κἂν εἴ τις συμφωνίαν ποιήσειεν ὁμοφωνίαν, ἢ τὸν ῥυθμὸν βάσιν μίαν. Atqui, inquit Ariſtoteles, quo magis ciuitas accedet ad vnitatē eiuſmodi, eo minus erit ciuitas: vt familia ad vnitatem magis accedit quàm ciuitas, tamen ciuitatē minimè facit vna familia. Itaque perinde eſt acſi quis concentum vellet eſſe vocis coniunctionē, ſeu duplicationē vnam aut rhythmum, vnum gradū,

ſeu pedis vnum inceſſum. Vult igitur Ariſtoteles ῥυθμὸν conſtare ἐκ πλειόνων βάσεων, vt συμφωνίαν ἐκ πλειόνων ὁμοφωνιῶν. Sed ſciendum eſt, vt ῥυθμὸν, ita βάσιν conſiderari duobus modis. Eſt enim ῥυθμὸς & βάσις prius in ſyllabis propter pedes, poſterius in pedibus propter verſum. Plato igitur in priore ſignificatu vſurpat ῥυθμὸν & βάσιν. Hoc verum eſſe intelligi poteſt ex verbis ſequentibus: οἶμαι δέ γε ἀκηκοέναι οὐ σαφῶς, ἐνόπλιόν τε τινὰ ὀνομάζοντος αὐτοῦ, ξύνθετον, καὶ ἡρῷόν γε, καὶ ἴσον ἄνω καὶ κάτω τιθέντος, εἰς βραχύ τε καὶ μακρὸν γινόμενον, καὶ, ὡς ἐγ᾽ ᾦμαι, ἴαμβον, καί τιν᾽ ἄλλον τροχαῖον ὠνόμαζε. μήκη δὲ καὶ βραχύτητας προσῆπτε. καὶ τούτων τισὶν, οἶμαι, τὰς ἀγωγὰς τοῦ ποδὸς αὐτὸν οὐχ ἧττον ψέγειν τε καὶ ἐπαινεῖν, ἢ τοὺς ῥυθμοὺς αὐτοὺς, ἤτοι ξυναμφότερόν τι. Locus eſt ad inſtitutum noſtrum accommodatus, ſed difficilis: quem interpretari conabimur, vt non alienum ab hoc Ouo noſtro muſico. Audiui, inquit, Damonem, cuius verba non ſatis percepi, quum quędam rhythmum appellaret bellicoſum, compoſitum, Dactylúmque, atque Heroicum, cuius tempora quæ ſurſum ſunt & deorſum, æqualiter diuiderentur. Alium quendam rhythmum qui ex breui vna & altera longa conſtaret, qui eſt, vt opinor, Iambus: item alium quendam Trochæum dictum. Atque hoc modo breues & longas ſyllabas, vel has cum illis, vel ipſas ſecum componebat. Quas quidem compoſitiones ſeu conformationes & ductiones pedis ſæpe non minus laudabat & vituperabat quàm rhythmos ipſos, aut amborum aliquid. Ex hoc Platonis & illo Ariſtotelis loco intelligitur, rhythmum cōſiderari duobus modis, aut in ſyllabis propter pedes, aut in pedibus

propter verſum. Rhythmus hic, eſt concinnitas pedum in verſu: ille verò, eſt concinnitas ſyllabarum in pede aliquo. pedum enim concinnitas in ſyllabarũ temporibus ſita eſt. Alio etiã nomine ῥυθμὸς à Platone appellatur, nempe βάσις. Sed Ariſtoteles ita vſurpat ῥυθμὸν, vt ſignificet concinnitatem pedum inter ſe propter verſum: βάσιν autem, vt ſignificet cõcinnitatem ſyllabarum propter pedem. Contrà noſter poeta, in qua ſignificatione Ariſtoteles vſurpat ῥυθμὸν, in ea hîc vſurpat dictionem βάσιν. Quare apud poetam noſtrum τὸ ἐκ μέζου μονοβάμονος idem ſignificat atque τὸ ἐκ μέζου μονορύθμου, &, vt ita dicam, συῤῥύθμου. Atque huic συῤῥυθμία opponitur ἀῤῥυθμία. Quod nomen συῤῥυθμίας inuſitatum effinximus ad ſimilitudinem vocis συμφωνίας, vt huic loco obſcuriſſimo lucem afferremus. Cæterùm quod poeta hîc expreſſit his verbis, ἐκ μέζου μονοβάμονος, paulo luculentioribus verbis expreſſit paulo pòſt, dicẽs, ἴχνει θένων τὰν παναιόλον Πιερίδων μονόδουπον αὐδάν. Quo in loco iniecit nobis ſuſpicionem αἰνίγματος coniunctio duorum verborum παναιόλον & μονόδουπον, quæ diſcrepare inter ſe maximè videntur. Itaque παναιόλον dixit ratione varietatis ſyllabarum & pedum: μονόδουπον autem, ratione συῤῥυθμίας ſeu concinnitatis, ſeu æqualitatis & proportionis pedum in ipſo verſu. AEqualitas enim eſt vnitas quam conformat λόγος ἑνοποιῶν. Nam quum in verſu inſit multiplicitas propter pedes & tempora, vt multiplicitas non ſit ἄλογος, vniatur neceſſe eſt. Porro ad vnitatem nunquam deducetur, niſi ſubſit æqualitas. Quare æqualitas eſt ſecũdaria vnitas, quæ fabricatur à ratione, vt dicit Ariſtoteles Metaphyſ. 9, ἐκ δεὶ ἢ τῷ ἀριθμῷ ἓν τὸ

μέτρων, ἀλλ' ἐνίοτε πλείω· οἷον αἱ διέσεις δύο, αἱ μὴ κατὰ τὴν ἀκοήν, ἀλλὰ ἐν τοῖς λόγοις· καὶ αἱ φωναὶ πλείους αἷς μετροῦμεν· καὶ ἡ διάμετρος δυσὶ μετρεῖται, καὶ ἡ πλευρά, καὶ τὰ μεγέθη πάντα. Cæterùm de æqualitate aliquid dicemus quando rationem verſuum huius Oui inueſtigabimus. Huius loci difficillimi, lector, interpretationem hanc æqui boníque conſules. Scimus quidem alia poſſe afferri de Monochordo, de Monaulo, de ſimpliciſſimis muſicæ primordiis, quo pacto in vna chorda magadis miniſterio omnium interuallorum proportiones examinentur: ſed hæc non diſſoluunt ἀπορίας συμβαινούσας, vt ipſe potes experiri. Porro hunc verſus inceſſum æqualem & λογικὸν componit cum inceſſu aſinino, obliquo planéque ἀλόγῳ, vt in proximè ſequentibus videbimus. Porro verbi ἀΐσσειν nota eſt ſignificatio: ex quo μεταναΐσσω.

Λέχριον φέρων νεῦμα ποδῶν πίασκε κῶλα] Fingit Mercurium inſidentem aſino, aut iugis mulorum, cuius inceſſum cum aſino & mulis mirificè exprimit. Porro quadrupedum inceſſum hoc modo deſcribit Ariſtot. in libro περὶ ζώων πορείας, Κινεῖται δὲ τὰ ὀπίσθια πρὸς τὰ ἔμπροσθεν κατὰ διάμετρον. μετὰ γὰρ τὸ δεξιὸν τῶν ἔμπροσθεν, τὸ ἀριστερὸν τῶν ὄπισθεν κινοῦσιν· εἶτα τὸ ἀριστερὸν τῶν ἔμπροσθεν· μετὰ δὲ τοῦτο τὸ δεξιὸν τῶν ὄπισθεν. Porro κῶλον non ſolùm de membris, ſed etiam de aliis poteſt dici. Videtur autem hìc alludere ad κῶλα verſuum.

Ἀλλὰ σὺν ὀρσιπέδων ἐλάφων τεκέεσσι] Sententia hæc eſt, Noli ô Diana in gremium aſſumere hoc ouum quum ad venationem te accingis, more matris Latonæ, vel choros exerces cum ſociis: nimirum ne

obteratur aut illidatur peltis comitum ſeu ſociarum virginum, quæ vndique circa te denſæ ſunt & multæ. De Dianæ choris hæc ſummus poeta, 1 AEneidos,

Qualis in Eurotæ ripis aut per iuga Cynthi
Exercet Diana choros, quam mille ſequutæ
Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa
    pharetram
Fert humero, gradiénſque deas ſupereminet
    omnes.
Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus.

Homerus etiam ante Virgil. dixerat, Ὀδυς. ζ´,

Οἵη δ᾽ Ἄρτεμις εἶσι κατ᾽ οὔρεος ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι.
Τῇ δέ θ᾽ ἅμα νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ,
Πασάων δ᾽ ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει, ἠδὲ μέτωπα.
Ῥεῖα δ᾽ ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι.

Τῷ δ᾽ ὠκυβοᾷ κοᾷ (μεθέπων τὸ δ᾽ ἄφαρ.) Senſus eſt, Apollo ſerpentis Pythonis interfector fataliter ad Mercurium venit accipiendæ teſtudinis cauſa. Quæ quidem cauſa fuit fortuita & fatalis, quum recuperandorum boum gratia veniſſet, non teſtudinis cauſa. hæc omnia habes in hymno Homerico. Cæterùm κοᾷ ſignificat audire vel intelligere, hoc eſt, aliquid animo vel auribus accipere.

Ταῖς δὴ δαίμων κλυταῖσι θοῇσι ποσὶ πονέων] His igitur cantibus dæmon, nempe Mercurius, oblectabatur, metráque multiplicia commentabatur, antequam Apollini teſtudinem tradidiſſet, ac nuper natus relicto cubili matris peregrinabatur, quē equis velociſſimis cupiebat recipere mater. Homerus,

Ἠῷος γεγονὼς μέσῳ ἤματι ἐγκιθάριζεν,
Ἑσπέριος βοῦς κλέψεν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Τετράδι τῇ προτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
Ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ᾽ ἀθανάτων θόρε γυίων,
Οὐκ ἔτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ.

Obiurgationem matris adiiciemus, ſolicitæ expe-ctatione filii,

Τίπτε σὺ ποικιλομῆτα, πόθεν τάδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ
Ἔρχῃ ἀναιδείην ἐπιειμένε; νῦν σε μάλ᾽ οἴω, &c.

Et paulo pòſt,

Ἔρρε πάλιν, μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

Solicitum animum matris mirificè nobis expreſſit poeta noſter his verbis, ματρὸς πλαγκτὸν καιομένας βαλίαις ἑλεῖν τέκος: hoc eſt, matre flagrante filium equis velociſſimis recipere.

Ῥόων ἄγρα μεθ᾽ ἱμερόεντα μαζόν] Appoſitiſſimè dixit hæc poeta. Nam & hoc modo ſe Apollini excuſat Mercurius apud Homerum in hymno,

Οὔτε βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἔοικα,
Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
Ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρὸς,
Σπάργανά τ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισιν ἔχειν καὶ θερμὰ λοετρά.

Et paulo pòſt,

-τόδ᾽ ἀπρεπέως ἀγορεύεις·
Χθὲς γενόμην, ἁπαλοὶ τε πόδες, τρηχεῖα δ᾽ ὑπὸ χθών.

Μονόδουπον αὐδάν] Huic loco ſunt accommodandæ quæ diximus quum interpretaremur verba illa obſcuriſſima, ἐκ μέτρου μονοβάμονος.

Δέκα ἰχνίων κόσμιον νεῖμε ῥυθμόν] Hoc in loco decē pedes intelligo, quos puto vocari à poeta δέκα ἴχνια,

quibus verſuum menſura conſtet. Nam pedes cōpoſiti ſimplicibus conſtituuntur pedibus. Quòd ſi rerum naturam ſpectes, non plures ſunt pedes quàm decem: quos ita enumeramus, vt Spondæus & Moloſſus ſimul coniungantur, item Pyrrhichius & Tribrachus.

1 Pyrrhichius, Tribrachus.
2 Spondæus, Moloſſus.
3 Iambus.
4 Trochæus.
5 Dactylus.
6 Anapæſtus.
7 Bacchius.
8 Palimbacchius.
9 Amphimacrus.
10 Amphibrachus.

Ratio cur Spondæus & Moloſſus, item Pyrrhichius & Tribrachus coniungantur, eſt hæc, quia ſyllabarum quantitatem eandem obtinent in primo, ſecundo, & tertio loco. Cæterùm rectè dixit ἀριθμὸν εἰς ἄκρον, quia denarius numerus, ſummus eſt apud omnes, vt eſt in x v ſectione problematum Ariſtot. quæſtione tertia, & Μεταφ. ά, ὅτι τέλειον ἡ δεκὰς εἶναι δοκεῖ, καὶ πᾶσαν περιειληφέναι τὴν τῶν ἀριθμῶν φύσιν.

Λεπυρότον ὑπὸ φίλας ἑλὼν πτέρυγος ματρὸς] Legebatur Λεσβερτῶν. Veſtigia quædam & literarum ſimilitudo nos eò adduxerunt, vt legendnm eſſe λεπυρότον putemus: quod nomen eiuſdem formæ eſt atque πτερότον, aliáque permulta. Quo quidē nomine aptiſſimè vſus eſt, vt ſimul ad putamen ſeu teſtam oui alluderet. Porro innuit Teſtudinē, quā Homerus in hymno vocat ὄςρακον,

Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,
Οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο,
Ἔνθα χέλυν εὑρὼν ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.

Et paulo poſt,

-πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,
Αἰόλον ὄστρακόν ἐσσι χέλυς ὄρεσι ζώουσα; &c.

Ὠρύων δ' ἄγειος] Legebatur, Δαρίας ἀγείου, nullo ſenſu. Comparat partum auium quarum cantus eſt ſuauis, vt luſciniæ, cum partu ferarum, quarum clamor eſt horribilis. Feræ autem dicuntur ὠρύεσθαι, vt eſt apud Theocritum εἰδύλλ. ά,

Τῆνον μὰν θῶες, τῆνον λύκοι ὠρύσαντο,

de Daphnide. Ὤρυες enim, ſiue ὄρυες, dicuntur feræ quæ horrendum vociferantur: hinc ὠρύεσθαι. Notum eſt etiam ὠδῖνα partum aliquando ſignificare. Nicander,

Πολλάκι δ' ὀρταλίχων ἀπαλὴν ὠδῖνα κενώσας.

Cæterùm hoc in loco tacitè vel ipſa muſicæ ac poetices primordia commẽdat, quibus effectum vt ab omni feritate quàm longiſſimè abſimus. Legebatur etiam ἀμοὶ ματρὸς ὠδῖς, nos repoſuimus ἀμφιμάτειος, (ἀπὸ τῆς μήτρας.) Item λίγεια μιν: nos, λίγεια μέν. Sed (vt diximus) collatione diligens lector animaduertet. Omnia enim ferè corruptiſſima erant: quibus enumerandis noluimus immorari.

Qualis Oui figura debeat eſſe, & cur non omnino rotunda ſit, docet his verbis Ariſtoteles, περὶ ζώων γενέσεως γ', καὶ γίνεται δὴ ἀνόμοιον τὸ τῶν διχρόων ᾠῶν, καὶ οὐ πάμπαν στρογγύλον, ἀλλ' ὅτι θάτερα ὀξύτερον, διὰ τὸ διαφέρειν δεῖν ἀεὶ τοῦ λευκοῦ ἐν ᾧ ἔχει τὴν ἀρχήν. καὶ διὰ τοῦτο ἐξέρχεται ὕστερον τοῦ ᾠοῦ τὸ ὀξύ. τὸ γὰρ περεστεφυκὸς ὕστερον ἐξέρχεται. κατὰ τὴν

ἀρχὴν δὲ προεστηκυῖαν· ἐν τῷ ὀξεῖ δὲ ἡ ἀρχή. Et paulo pòst, ἡ δὲ ἔξοδος τοὐναντίον γίνεται τοῖς ᾠοῖς ἢ τοῖς ζωοτοκουμένοις. τοῖς μὲν γὰρ ἐπὶ κεφαλήν τε καὶ τὴν ἀρχήν, τῷ δὲ ᾠῷ γίνεται ἔξοδος οἷον ἐπὶ πόδα. τούτου δ' αἴτιον τὸ εἰρημένον, ὅτι προσπέφυκε κατὰ τὴν ἀρχήν.

LECTORI.

ANTEQVAM ad rationẽ carminum veniamus, lector, Ouum Simmiæ Rhodii rurſus ita tibi exhibemus, vt à ſiniſtra numerum verſuum habeas, à dextra verò numerum ſyllabarum ex quibus conſtat quiſque verſus. Noli verò putare hanc operam eſſe inutilem. Primùm numerus ſyllabarum vniuſcuiuſquè verſus docebit te rationem figuræ oualis, quæ eſt vt pars oui ſuperior paulo acutior ſit: pars verò inferior, paulo obtuſior. Hæc enim eſt figura ouorum pulcherrima. Quòd ſi aliquando animaduertes vnum aut alterum verſum, treſve interdum (quod fit præſertim in medio ouo) in eodem numero ſyllabarum conſiſtere, ſcias id exigere figuram oui illo in loco, nimirum ne verſus excurrat. deinde hæc opera laborem tuum leuabit. Poſtremò vſus erit maximus horum numerorum in iis quæ dicemus de ratione carminum, vt ipſe experieris.

1 Κωτίλας 3
2 ματέρος τὶ τόδ' 5
3 ᾠὸν νέον· πρόφρων 6
4 θυμῷ δέξο δὴ ἁγνᾶ. 7
5 τὸ μὲν θεῶν ἐριβόας 8
6 Ἑρμᾶς ἀείκιζε κάρυξ, ἄνωγε δ' ἀρ- 11
7 σας ἐκ μέτρου μονοβάμονος μέγαν 11
8 πάροιθεν αὔξε, θοῶς δ' ὕπερθεν ἀ- 12
9 κὼ λέχριον φέρων νεῦμα ποδῶν, πίασκε 13
10 θοιαῖσιν αἰόλαις κῶλ'. ἀλλὰ σὺν ὀρσιπέδων 14
11 ἐλάφων τεκέεσσι, πάλαι κραιπνοῖσιν ὑπὲρ ἄ- 15
12 κρων ἱεμένα ποσὶ λόφων κατὰ ῥύθμιον ἴχνος 16
13 τιθήνας, καὶ τοῦ ὁμοθύμων ἀμφίπαλτον αἶψ' ἐκ δ' αἰ 16
14 θὴς ἐν κόλποις δεξαμένα πυκνότητα. τοῦ δ' ἀκυβοᾶ 17
15 κοὰ (μεθέπων τὶ δ' ἄφαρ) ὅγ' ἐκ λασίων ὀφιαβόλος αἰ 18
16 ν' ὀρέων ἔσυτ' αἰπάγης τὸν δὴ δαίμων κλυταῖσι, θοοῖσι 18
17 ποσὶ πονέων, πολύπλοκα μέλη ἐμέτρα μολπαῖσι, ῥίμφα 18
18 περίκομψον ἐκλιπὼν ὄρους εὐναί, ματεύει πλαστικῇ κομμένας 19
19 βαλίαις ἢ ἐὸν τέκος. λάχαι δ' οἰῶν πολυβότων ἀν' ὀρέων 20
20 νομὸν ἔβαν, τανυσφύρων τ' ἄντρα νυμφῶν. τὸν ἀβρῶτι 16
21 ματεύεις φίλας πόθῳ ῥόων ἄγχα μὲν ἱμερόεντα 16
22 μαζὸν, ἴχνει θένων τὰν παναίολον Πιερίδων 15
23 μονόδουπον αὐδάν, ἀριθμὸν εἰς ἄκρον δέκα 14
24 ἰχνίων κόσμιον νέμει ῥυθμὸν, φίλος 12
25 λεπυρωτὸν ὑπὸ φίλας ἑλὼν πτέ- 11
26 ροισι ματρός. Λίγα μὲν 8
27 κ' ἀμφιμάτειος ὠδὶς 7
28 ἁγνᾶς ἀηδόνος, ὦ- 7
29 ρύων δ' ἄγειος. 5

RATIO VERSVVM OVI.

SCIENTIA numerorum eſt accuratiſſima, quia nō eſt καθ᾽ ὑποκειμένου, hoc eſt, ἐκ προσθέσεως. At cùm ἁρμονικὴ & poeticè ſint καθ᾽ ὑποκείμενα ſeu ἐκ προσθέσεως, non eſt mirum in hac & in illa tantam ἀκρίβειαν ſæpenumero non obſeruari. Poetæ igitur perſæpe vtuntur στοχασμῷ, vt alii artifices, nec tenēt διότι, & (vt ait Socrates in Apologia) οὐ σοφίᾳ ποιοῦσιν ὃ ποιοῦσιν, ἀλλὰ φύσει τινὶ, καὶ ἐνθουσιάζοντες ὥσπερ οἱ θεομάντεις καὶ οἱ χρησμῳδοί. Hoc quidem verum eſt: veruntamen magni poetæ cauſas ſemper perquiſiuerunt ἁρμονιῶν: quibus cognitis ita modulati ſunt vt pedes rebus, non res pedibus ſubſeruirent. Cauſa ἁρμονίας eſt æqualitas pedum in temporibus & percuſſione: vt Trochæus & Iambus ſunt æquales pedes tēporibus. Sed ſi percutias vtrunque, non repeties æqualitatē in percuſſione. Nam Trochæus incipit à duobus temporibus, & deſinit in vnum tempus: contrà Iambus incipit ab vno tempore, & deſinit in duo. Dactylus autem & Spondæus ſunt æquales tum numero temporū, tum etiā percuſſione. Vterque enim quatuor habet tempora, vterque etiā æqualiter diuiditur in 2 & 2 tempora. Idcirco heroicus verſus eſt nobiliſſimus & pleniſſimus. Quòd ſi pedes alicuius verſus fuerint κατὰ ταύτην τὴν ἀκρίβειαν elaborati, planè verſus ille καλὸς καὶ ἐμμελὴς fuerit. Hæc eſt igitur accuratio ſumma quæ in verſibus requiritur, quā poetæ perſæpe negligunt. Exēpli gratia, in Iambicorum verſuū locis imparibus collocātur etiā Dactyli & Anapæſti, qui pedes excedunt numerū temporū Iambi. Hoc tamen permiſit vſus, quia quatuor à tribus non multū diſtant. Atque hæc quidē altius repetēda eſſe duximus, tum quia hoc Ouum inſtitutum eſt de pri-

mordiis poetices ſeu muſicæ, tum quia poeta noſter obſeruat hanc ἀκρίβειαν, quantum fieri poteſt.

Primus verſus eſt Monometer Catalecticus Trochaicus. Nā ſecūda κωτίλας, eſt breuis. Theocr. εἰδυλλίῳ κά, -ὡς κωτίλα ῥήματα φέροισθεις;

II. Eſt Monometer Trochaicus ὑπερκατάληκτος.

III. Eſt Dimeter Iambicus βραχυκατάληκτος.

IIII. Eſt Spondaicus interpoſito Dactylo, nimirū correpto δή.

V. Eſt Dimeter καταληκτος. nā in tertia ſede Tribrachus eſt loco Iambi, quod non eſt ἄτοπον. Nam Tribrachus & temporū numero & percuſſione cōſpirat cum Iambo. Nā vt Iambus eſt trium temporum, ita Tribrachus: & vt Iambus diuiditur in vnum & duo, ita etiam Tribrachus.

VI. Totus conſtat ex Palimbacchiis ſeu Antibacchiis. Eſtque mira æqualitas in numero temporū ipſius, & in percuſſione pedū: quare βάσις eſt æquabilis. Porro Palimbacchius quiſque diuiditur in 2 & 3 tēpora. Hoc modo igitur percuties. Siletur autē breuis ſyllaba, quæ deſideratur in fine, vt impleatur vltimus Palimbacchius.

VII. Eſt Trimeter Iambicus βραχυκατάληκτος.

VIII. Conſtat ex dipodia Iambica, Choriambo, & Iambica rurſus dipodia in fine. Suauis eſt βάσις pedum, tum propter numerum temporū æqualē, tum etiam propter æqualem percuſſionē. Nam vt Choriambus ſex tempora, ita διποδία Iambica ſex habet tempora: & vt διποδία Iambica diuiditur in 3 & 3, ita Choriambus in tria & tria.

IX. In prima, ſecunda & tertia ſedibus, habet Iābos, in quarta Choriambū, in quinta Iambum. Supereſt in fine prior pars Iambi, cuius poſterior ſiletur. Eſt quidē æqualitas in percuſſione quædā, ſed ſua-

uior, ſi dipodia Iambica vtrinque clauderet Choriambum, haberetur. Scribas igitur hoc modo,

κὼ λέχιον νεῦμα ποδῶν φέρον πίσυνε.

Vides, tralato vocabulo *φέρον*, verſu eſſe concinnũ, & dipodiam Iambicam vtrinque claudere Choriambum. Ac ſyllaba quidem vltima excedit præcedentem: aliàs non differt ab illo menſura & percuſſione.

x. Eſt ſimilis ei quem Iambelegum vocāt, ſed prius *κῶλον* eſt *ἑφθημιμερὲς*, quod vulgò eſſe ſolet *πενθημιμερές*: poſterius *κῶλον* eſt Dimeter Dactylicus *πενθημιμερής*.

x i. Eſt purus Anapæſticus, ſi Spondæum vnum in Anapæſtum reſoluas.

x i i. Eſt totus Pæonicus. Primus pes, ſecundus, & tertius, ſunt Pæones primi: vltimus eſt Pæon tertius, clauditque verſum. At ſyllabā quidem *ῥυ* in *ῥυθμὸν* corripimus, & *θμ*, *ἐν συλλήψει* efferimus, *οὐκ ἐν διαστάσει*. Hoc modo Theocritus corripuit *ρι* in *ἀριθμεῦντι*, εἰδυλλ. ή,

Χ' ἁ μάτηρ· τὰ δὲ μᾶλα ποθ' ἑσπέρα πάντ' ἀριθμεῦντι.

Quòd ſiquis alio modo dimetiri velit, vt ſecundum *κῶλον* conſtet ex Dactylis, *ῥυθμὸς* non erit ita ſuauis. Sed ſint Pæones omnes, erit ſuauis concordia tum propter æqualem quinque temporum numerum, tum propter percuſſionem æqualē. Potes enim hoc modo ſingulos hos Pæonas percutere, vt diuidantur in 2 & 3.

x i i i. Eſt *πολυσχημάτιστος*. Commodè hoc modo metiri poſſumus, vt dipodia primo loco conſtet ex Iambo & Spondæo, quam ſequatur Choriambus, quibus annexus eſt dimeter *ἀκατάληκτος*. Sed quum ſit *πολυσχημάτιστος*, partiamur in duo *κῶλα*.

Prius κῶλον διποδίαν & Choriambum complectitur: poſterius dimetrum ἀκατάληκτον. Prioris κώλου διποδία ſeptem, Choriambus ſex ſimul tredecim tempora reddent. Eſt quidē inæqualitas inter ſex & ſeptem, ſed non magna. Poſterioris κώλου duæ dipodiæ, ſeptē & ſeptē reddent tempora, hoc eſt 14 ſimul. Nunc conferamus vtrunque κῶλον. Prius κῶλον 13, poſterius 14 reddit tēpora. Vides inter 13 & 14 inſignem non eſſe inæqualitatem.

XIIII. Eſt etiam πολυσχημάτιστος. Ac prius quidē κῶλον conſtat ex Diſpōdæo & Choriambo: poſterius ex Anapæſto, Iambo, & Choriambo. Ex Anapæſto dico. nam duæ priores ſyllabæ vocis πυκνότητα hic ſunt breues. Cæterum in his πολυσχηματίστοις non obſeruatur tanta ἀκρίβεια in percuſſione pedum. Quare magis ad ſolutā orationem accedunt.

XV. Conſtat ex Pæonicis ſecundis & primis.

XVI. Habet duo κῶλα: quorum prius conſtat ex Ionicis à minore: poſterius, quod eſt (τοῖς δὴ δαίμων, &c.) conſtat Spōdæo, Anapæſtis & Iambis. Hinc etiam δαίμων efficitur triſyllabum.

XVII. Huius pedes omnes ſunt quinque temporū. Quare ſuauis eſt conſenſus in numero tēporū. Duo priores ſunt pæones primi: in tertio loco eſt pæon tertius: in quarto Creticus: itémq; in quinto. lego enim μολπαῖσι. Supereſt vna ſyllaba quæ claudit verſum.

XVIII. Hic verſus duo habet κῶλα: quorū prius conſtat Anapæſto & tribus Spondæis. Poſterius cōſtat duobus Moloſſis (nimirum vt exprimatur grauiſſima ſolicitudo matris) & Choriambo.

XIX. Hic quoque verſus duo habet κῶλα: quorum prius cōſtat Anapæſto & tribus Iambis: poſterius

conſtat Anapæſto & duobus pæonibus quartis.

x x. Et hic verſus duo habet *κῶλα*: ſed vtriuſque *κώλου* pedes non diſcrepãt tẽporibus. Sunt enim quinque temporum omnes. prius *κῶλον* conſtat duobus pæonibus quartis, poſterius conſtat duobus Creticis, & duabus prioribus ſyllabis, ſeu partibus Cretici. lego enim *ἀβρῶτι*: hoc eſt auido, ſeu famelico.

x x i. Huius *κῶλον* prius eſt Dimeter Iambicus *ἀκατάληκτος*: poſterius eſt Trimeter *βραχυκατάληκτος*. Pedes *κώλου* prioris inter ſe conueniũt, quod attinet ad æqualitatẽ temporis & percuſſionis: excepto vno Spondæo, quem tamẽ vſus admiſit. *κώλου* poſterioris omnes conueniunt vtroque modo.

x x i i. Omnes habet *πεντασήμους*: primum & ſecundum & tertium Creticos, quartum Bacchium, qui omnes & numero temporũ, & percuſſione ſunt æquales. Anapæſtus claudit verſum, cui deeſt ſyllaba vt ſit *πεντάσημος*.

x x i i i. Eſt Iambicus. In prima ſede Anapæſtũ, in tertia Dactylũ habet. Nã duas priores in *ἀριθμὸν* corripio, vt apud Theocritum,

-μᾶλα τῷδ' ἐπὶ βάρ πάντ' ἀριθμεῦντι.

x x i i i i. Huius omnes ſunt Cretici. Scribimus *νεῖμα* à *νέμω*.

x x v. Huius pedes omnes ſunt *πεντάσημοι*. Primus eſt Pæon tertius: ſecundus eſt Pæon quartus: tertius eſt Bacchius.

x x v i. Huius duo pedes ſunt Cretici: quæ ſuperſunt duæ ſyllabæ quatuor tempora poſſunt reddere, vt ſileatur vnum.

x x v i i. x x v i i i. x x i x. Dimẽſio eſt facilis.

ΣΙΜΜΙΟΥ ΤΟΥ ΡΟΔΙΟΥ

Πτερύγιον.

Λεῦσσέ με τὸν γᾶς τε βαθυστέρνου ἄνακτ᾽ ἀκμονίδαν, ταὶ ἄλα θ᾽ ἑδράσαντα,
Μηδὲ τρέσῃς εἰ, τόσος ὢν, δάσκια καὶ λάχνα φέρω γένεια·
Τᾶμος ἐγὼ γὰρ γενόμαν, ἀνίκ᾽ ἔκριν᾽ ἀνάγκα·
Παίτα δ᾽ ὑπείκεσκε φρένεσι λυγραῖς,
ἑρπεθ᾽ ἅπανθ᾽ ὅσ᾽ ἕρπει
δι᾽ αἴθρας,

χάους τε.
Οὔτι γε Κύπριδος παῖς·
Ὠκυπέτας δ᾽ αὐτὸς Ἔρος καλεῦμαι.
Οὔτι γὰρ ἔκρινα βιάζειν, παράγω δὲ πειθοῖ·
Γαῖα, θαλάσσας τε μυχοὶ, οὐρανίων πᾶς τε θεός μοι εἶκει.
Τᾶν δ᾽ ἐγὼν ἐκνοσφισάμαν ὠγύγιον σκᾶπτρον, ἐκράινά τέ σφιν θέμιστας.

Alæ.

Intuere me, qui ſum telluris vaſti thoracis rex, cœlúmque & mare qui condidi.
Neque horreas ſi (quum ſim tantus) denſum & hirſutum fero mentum.
Tunc enim ego natus ſum quando viſum eſt neceſſitati :
Omnia autē obtēperabant [eius] voluntati grauiſſimæ,
animaliáq; omnia, quacunq; [nunc] peragrāt
aeris regionē,

& Chaos.
Neque verò [ſum] Veneris filius :
Pernix tamen ipſe Amor nominor :
Neq; n. mihi decretū eſt vi pertrahere, ſed leniter adduco perſuaſione.
Tellus, mariſque receſſus, cœleſtium etiam quilibet deus mihi cedit.
Ab his ego remoui vetus ſceptrum, & conſtitui ipſis iura.

HYPOTHESIS ALARVM
Simmiæ Rhodii.

QVVM veteres philoſophi, qui ante Ariſtotelem vixerunt, in ſumma ignoratione principiorũ naturalium verſarentur, aliíque alia ſtatuerent principia, nec ſibi ipſis conſtarent: vnus aut alter repertus eſt qui cauſam aliquam compellente quaſi veritate ſtatuerit. Ac Anaxagoras quidem Νοῦν dixit eſſe cauſam: priùs etiam inueſtigauit cauſam Hermotimus. Sed primum cauſam ποιοῦσαν, ὅθεν ἡ κίνησις; Heſiodum inueſtigaſſe veriſimile eſt, & ſiquis alius Ἔρωτα ſeu Ἐπιθυμίαν vt principiũ rerum omniũ propoſuit. Hos igitur ſequutus poeta noſter inducit Ἔρωτα ipſum alatum, hirſutum & hiſpidum, qui ſui originem narrat, ſéque omnium primum, aliorúmque omnium, atque adeo deorum ipſorum autorem aſſerit. ſe quidem non eſſe Cupidinem illum Veneris filium imberbem & effœminatum, ſed Ἔρωτα illũ qui omnia vindicarit in libertatem formæ quæ olim fatali & deformi Priuationis imperio coercebãtur: ſe denique omnibus iura ſtatuiſſe, legéſque dediſſe prædicat.

SCHOLIA IN ALAS Simmiæ Rhodii.

CVM hypotheſis ipſa debeat eſſe ſimplex, clara & perſpicua, noluimus noſtram *πτερυγίου* hypotheſin onerare teſtimoniis & autoritatibus veterum, ſed con ſultò in hunc locum diſtulimus. Ac primùm quidem Ariſtotelem teſtem locupletiſſimum laudabimus, qui libro *τῶν μετὰ τὰ φυσικὰ ά*, ea ſcripta reliquit quæ interpretationi huius *πτερυγίου* magnã lucem afferre poſſint. Primùm oſtẽdit veteres phyſicos, quum ordinẽ in rerum natura mirabilem animaduerterent, cõpellente veritate, cauſam aliquam inueſtigaſſe: *Μετὰ δὲ τούτους καὶ τὰς τοιαύτας ἀρχάς, ὡς οὐχ ἱκανῶν οὐσῶν γεννῆσαι τὴν τῶν ὄντων φύσιν, πάλιν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, ὥσπερ εἴπομεν ἀναγκαζόμενοι, τὴν ἐχομένην ἐζήτησαν ἀρχήν. τοῦ γὰρ εὖ καὶ καλῶς τὰ μὲν ἔχειν, τὰ δὲ γίγνεσθαι τῶν ὄντων, ἴσως οὔτε γῆν, οὔτ' ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν, οὔτ' εἰκὸς αἴτιον εἶναι, οὔτ' ἐκείνους εἰκὸς οἰηθῆναι· οὐδ' αὖ τῷ αὐτομάτῳ καὶ τύχῃ τοσοῦτον ἐπιτρέψαι πρᾶγμα καλῶς ἔχειν.* Deinde docet Anaxagorã *νοῦν* ſtatuiſſe cauſam, & ante hunc Hermotimum Clazomenium ca⸱ſæ meminiſſe: *Νοῦν δή τις εἰπών, καθάπερ ἐν τοῖς ζώοις, καὶ ἐν τῇ φύσει τὸν αἴτιον, καὶ τοῦ κόσμου, καὶ τῆς τάξεως πάσης, οἷον νήφων ἐφάνη, παρ' εἰκῆ λέγοντας τοὺς προτέρους. φανερῶς μὲν οὖν Ἀναξαγόραν ἴσμεν ἁψάμενον τούτων τῶν λόγων. Αἴτιον δ' ἔχει πρότερον Ἑρμότιμος ὁ Κλαζομένιος εἰπεῖν.* Poſtremò docet non defuiſſe qui talẽ cauſam inueſtigarent, vnde motus ineſſet rebus, vt qui *Ἔρωτα* & *ἐπιθυμίαν* cauſam eſſe voluerunt: *Οἱ μὲν οὖν οὕτως ὑπολαμβάνοντες ἅμα τοῦ καλῶς τὴν αἰτίαν ἀρχὴν εἶναι τῶν ὄντων, ἔθεσαν καὶ τὴν τοιαύτην, ὅθεν ἡ κίνησις ὑπάρχει τοῖς οὖσιν. ὑποπτεύσειε δ' ἄν τις Ἡσίοδον πρῶτον ζητῆσαι τὸ τοιοῦτον, κἂν εἴ τις ἄλλος Ἔρωτα ἢ*

ἐπιθυμίαν ἐν τοῖς οὖσιν ἔθηκεν ὡς ἀρχὴν, οἷον καὶ Παρμενίδης. καὶ γὰρ οὗτος κατασκευάζων τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν, πρῶτον μὲν, φησὶν, Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων. Ἡσίοδος δὲ, Πάντων μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖ' εὐρύστερνος. ἠδ' Ἔρος, ὃς πάντεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισι. ὡς δέον ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν τινὰ αἰτίαν, ἥτις κινήσει καὶ συνάξει τὰ πράγματα. Hactenus Ariſtotelis verba, quæ nullo modo potuimus prætermittere. Reliqua deinceps ſigillatim declarabimus.

Λεῦσσέ με τὸν γᾶς τε βαθυστέρνου] Sentẽtia, Intuere me, qui ſum rex totius terrarum orbis, quíque cœlum & mare ipſum cõdidi. Hæc Ἔρος ipſe de ſe dicit. Quòd autem Ἔρως ſit alatus, & vniuerſum hoc ediderit, intelligemus ex Ariſtophanis loco, qui eſt in comœdia ὀρνίθων: quo in loco ὄρνιθες gloria & prædicatione ſe efferunt, ὅτι εἰσὶ Ἔρωτος γένος.

Προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν αἰὲν ἐοῦσι
Τοῖς αἰθερίοις, τοῖσιν ἀγήρως, τοῖσιν ἄφθιτα μηδομένοισιν,
Ἵνα ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς περὶ τῶν μετεώρων
Φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν, ποταμῶν τ' ἐρέβους τε χάους τε
Εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν.
Χάος ἦν καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς,
Γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις
Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν,
Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινός.

Οὗτος δὲ χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ τάρταρον εὐρὺν
Ἐνεόττευσε γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.
Πρότερον δ᾽ οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα.
Ξυμμιγνυμένων δ᾽ ἑτέρων ἑτέροις, γένετ᾽ οὐρανὸς, Ὠκεανός τε
Καὶ γῆ, πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μέν ἐσμεν
Πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ᾽ ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος,
Πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθα γὰρ, καὶ τοῖσιν Ἔρωσιν σύνεσμεν.

Μηδὲ τρέσῃς εἰ, τόσος ὢν] Sententia, Noli exhorreſcere quiſquis me vides & intueris, quòd hirſutus & hiſpidus ego ſim, præ me ferẽs infinitas ſeculorum ætates. Mirum certè non eſt, quum me ætate grandior nullus ſit. Quare quũ dixit τόσος ὢν, perinde eſt acſi dixiſſet, τηλικοῦτος ὢν, quum præſertim adeo ſim grandæuus. Πρότερον δ᾽ οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα, vt dictum eſt.

Γάμος γὰρ γενόμαν] Quomodo natus eſt Ἔρως, antè vidimus. Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ὠόν. Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινός. Tunc igitur (inquit) natus ſum quum ita viſum eſt neceſſitati, περιτελλομέναις ὥραις, hoc eſt, ſublato impedimento priuationis: qua permanente naſci non poteram. Sed quum veteres illi, propter ἀπαιδευσίαν, non poſſent diſtinctè cernere materiam, formam, & priuationẽ, idcirco monſtra opinionum obtruſerunt, atque noctem, ἀνάγκην, & Ἔρωτα ipſum commenti ſunt.

Quúmq; duplex ſit ἀνάγκη (ἡ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν καὶ τὴν ὁρμὴν, ἡ δὲ βιαία ἡ παρὰ τὴν ὁρμὴν) dixerunt obſcurè ἀνάγκην fuiſſe βιαίαν καὶ κακοποιὸν illam quæ impediret ortum rerum.

Παίτα δ' ὑπείκεσκε φρένεσσι λυγραῖς] Sentẽtia: priuatio illa in materia neceſſariò coercebat omnia, priuſquam exortus eſſem ego, qui res omnes in lucem edidi: quare verba hæc, φρένεσσι λυγραῖς ſeu λυκταῖς, referenda ſunt ad priuationem quæ adhæreſcebat materiæ primæ. quam priuationem, vt diximus, nullus veterum præter Ariſtotelem, apertè & clarè videre potuit. Quamobrem obſcurè etiam hîc exprimitur. Cur autẽ appellet φρένας λυγρὰς, ex Ariſtotelis loco quodam intelligemus, φυσικῆς ἀκροάσεως α', ſub finem: Ἡ μὲν γὰρ ὑπομένουσα τῇ μορφῇ, συναιτία τῶν γιγνομένων ἐστὶν, ὥσπερ μήτηρ. ἡ δ' ἑτέρα μοῖρα τῆς ἐναντιώσεως πολλάκις ἂν φαντασθείη τῷ πρὸς τὸ κακοποιὸν αὐτῆς ἐνατενίζοντι τὴν διάνοιαν, οὐδ' εἶναι τὸ παράπαν. ὄντος γάρ τινος θείου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ἐφετοῦ, τὸ μὲν ἐναντίον αὐτῷ φαμὲν εἶναι, τὸ δὲ ὃ πέφυκεν ἐφίεσθαι καὶ ὀρέγεσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν. Quo in loco contra Platonem aſſerit Materiam nequaquam eſſe non Ens, quum ſit ὥσπερ μήτηρ τῶν γινομένων καὶ συναιτία. Priuatio potius, non ens eſſet appellanda. Eſt enim κακοποιὸς priuatio, quia conſtituit in materia non Ens. Contrà forma ipſa (quam iſti vocant Ἔρωτα) eſt ἀγαθοποιός. Quòd ſi materia eſſet non ens, & proinde malum: materia appetens formam, appeteret bonum, hoc eſt, ſui interitum. Ex his intelligimus illud λυγραῖς φρένεσσι referendum eſſe ad Priuationem, quam veteres vt apertè nunquam mente peruiderunt, ita obſcurè verbis adumbrarunt, propter ἀπαιδευσίαν, vt dictum eſt.

Ἑρπεθ' ἅπαντ' ὅσ' ἕρπει] Nempe animalia omnia, quæ tunc nondũ erant, nunc verò ſunt, peragrántque aerem & terram. Nam ἑρπετὸν & ζῶον nonunquam idem ſignificant, quanuis ζῶον propriè latius pateat quàm ἑρπετόν.

Τῶν δ' ἐγὼν ἐκνοσφισάμην] Duo præcedẽtes & hic verſus mirum in modum corrupti legebantur. Nã verba ſcholiaſtæ pro veris & genuinis poetæ verbis ſubſtituta fuerunt, quædam etiam ipſius poetæ verba ex ſuo loco in alterum tralata. Sententia huius verſus hæc eſt, Totum hoc vniuerſum, atque adeo deos ipſos liberaui vetere illo triſtiſſimo Priuationis imperio: ipſe quoque iura & leges omnibus conſtitui. Quare de vniuerſo genere rerum benè meritus ſum. Cæterùm κραιαίνω verbum eſt poeticum, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ, Iliad. primo.

Verſus omnes ſunt Choriambici, qui Bacchio clauduntur, & gradatim decreſcunt ad vnicum vſque Bacchium. Vnius alæ primum verſum primo alterius retulit poeta, ſecundum ſecundo, tertium tertio, & ſic deinceps.

Πέλεκυς, κατὰ δέ τινας Θεοκρίτου.

Ἀνδροθέᾳ δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων Ἀθάνᾳ,
Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ᾐθάλωσε,
Οὐκ ἐναρίθμιος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν,
Νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον,
Τρισμάκαρ ὃν σὺ θυμῷ
Τὸν ὄλβος

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖσιν ὃς δύρε Ῥόδοι γεγαὼς πολύτροπα μουσῶος μέτρα μολπᾶς.

Ὤπασ' Ἐπειὸς πέλεκυν, ᾧ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειψεν αἶπος,
Δαρδανιδᾶν δ' ἐσυφέλιξ ἐκ θεμέθλων ἄνακτας,
Ἀλλ' ἀπὸ κρανᾶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής.
Σὰν χάριν, ἁγνὰ πολύβουλε Παλλάς.
Ἵλαος ἀμφιδέρχθης·
Ἀεὶ πνεῖ.

Securis.

Fortiſſimæ deæ dono Phocẽſis (robuſtiſſimi inuenti gratiã referẽs) Mineruæ,
Tunc quũ ſacram fato ignifero urbem concremauit:
Nõdũ numerat⁹ inter prĩcipes ꝓpugnatores populorũ:
Nunc uerò Homericam ingreſſus eſt uiam
Ter beatus quem tu omnino
Hic felicitatem

Quæ Biõ inclytis cecinit dũs, ꝙ reperit, Rhodi quũ eſſet, multiplicia ſolus metra carminis.

Semper redolet.
Propitia circumſpexeris.
Quæ tua eſt gratia, caſta, o multi cõſilii Pallas.
Sed à fontibus purum liquorem importabat inglorius,
Ac Dardanidarum fundi tus euertit reges,
Dedit Epeus ſecurĩ, qua quõdã turriũ à diis extructarũ diſturbauit verticẽ.

Πέλεκυς, κατὰ δέ τινας Θεοκρίτου.

Ἀνδροθέᾳ δῶρον ὁ Φωκεὺς κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων Ἀθάνᾳ,
Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσε,
Οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν,
Νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον,
Τρισμάκαρ ὃν σὺ θυμῷ
Τὸν ὄλβος

Τὸν Βίον κλυτοῖς ἦσε θεοῖσι ὃς ὦρσε Ῥόδοι γεγαὼς πολύβοτα μουσῶν μέτρα μολπᾶς.

Ἀεὶ πνέει.
Ἵλαος ἀμφιδέρχθης·
Σαὶ χάριν, ἁγνὰ ὦ πολύβουλε Παλλάς.
Ἀλλ' ἀπὸ κρανᾶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής.
Δαρδανιδᾶν δ' ἐσυφέλιξ' ἐκ θεμέθλων ἄνακτας,
Ὤπασ' Ἐπειὸς πέλεκυν, ᾧ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειψεν αἶπος,

Securis.

Fortiſsimæ deæ dono Phocẽſis (robuſtiſsimi inuenti gratiã referẽs) Mineruæ,
Tunc quũ ſacram fato ignifero urbem concremauit:
Nõdũ numerat⁹ inter prĩcipes ꝓpugnatores populorũ:
Nunc verò Homericam ingreſſus eſt viam
Ter beatus quem tu omnino
Hic felicitatem

Quæ Biõ inclytis cecinit dũs, q̃ reperit, Rhodi quũ eſſet, multiplicia ſolus metra carminis.

Dedit Epeus ſecuri, qua quõdã turriũ à diis extructarũ diſturbauit verticẽ,
Ac Dardanidarum fundiτus euertit reges,
Sed à fontibus purum liquorem importabat inglorius.
Quæ tua eſt gratia, caſta, o multi cõſilii Pallas.
Propitia circumſpexeris.
Semper redolet.

HYPOTHESIS SECVRIS SIMMIAE RHODII, vel (vt alii volunt) Bionis.

EPEVS Panopei filius, Achiuorum quondam coquus, vt Plautus & Marcus Varro ſcripſerunt, à Minerua dea ſapientiæ omniúmque artium parente excitatus, equum Durateum ab Homero aliiſq; poetis tantopere celebratum fabricatus eſt: in cuius vtero incluſi duces & principes viri Græcorum in vrbē ab ipſis Troianis tantæ proditionis ignaris introducti ſunt. Parta Græcis victoria tādem ex ignobili & inglorio Epeus factus eſt nobiliſſimus & celeberrimus, neque iam vt coquus habitus, ſed vt artifex ſummus, & penè dux inter Græcos maximus ab Homero honorificè celebratus eſt, & memoriæ poſterorum commendatus. Qua igitur ſecuri vſus eſt in fabricatione equi Durii, hāc ipſam Mineruæ donat & cōſecrat, propter inuentum illud piam & debitam deæ gratiam referens.

SCHOLIA IN
Securim.

ΑΝΔΡΟΘΕΑ *δῶρον ὁ Φωκεὺς*] Ariſtoteles in libello περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων in hanc ſententiam de Epeo ſcripſit, Περὶ δὲ τὴν Ἰταλίαν τὴν καλουμένην Καλαβρίαν, ἐγγὺς Μεταπόντου, Ἀθηνᾶς ἱερὸν εἶναί φασιν Ἑλληνίας, ἔνθα τὰ τοῦ Ἐπειοῦ λέγουσιν ὄργανα ἀνακεῖσθαι, ἃ εἰς τὸν Δούρειον ἐποίησεν ἵππον, ἐκείνου τὴν ἐπωνυμίαν ἐπιθέντος. φανταζομένην γὰρ αὐτῷ τὴν Ἀθηνᾶν κατὰ τὸν ὕπνον ἀξιοῦν ἀναθεῖναι τὰ ὄργανα· καὶ διὰ τοῦτο βραδυτέρας τυγχάνοντα τῆς ἀναγωγῆς, εἰλεῖσθαι ἐν τῷ τόπῳ, μὴ δυνάμενον ἐκπλεῦσαι· ὅθεν Ἑλληνίας Ἀθηνᾶς τὸ ἱερὸν προσαγορεύεται. Cæterùm ſunt qui Equum hunc exiſtiment fuiſſe machinam bellicam, vt Vitruuius & alii.

Πύργων θεοτεύκτων] Quum Apollo & Neptunus Ilium mœnibus cingere vellent, AEacum aſciuerũt laboris conſortem & ſocium, quoniam fatis decretum erat Ilium exciſum iri. quod fieri non poterat niſi parte aliqua murorum à mortali extructa. Quare mœnia Troiæ à diis quidem extructa fuerunt, à Neptuno nimirum & Apolline, ſed non omni ex parte, vt fato daretur locus. Horum omniũ meminit Pindarus in Olymp. εἰδυλλ. η', cuius hæc ſunt verba,

Τὸν (.i. AEacum) παῖς ὁ Λατοῦς, εὐρυμέδων τε Ποσειδᾶν,
Ἰλίῳ μέλλοντες ἐπὶ στέφανον
Τεῦξαι, καλέσαντο συνεργὸν
Τείχεος· ἦν ὅτι νιν πεπρωμένον,
Ὀρνυμένων πολέμων
Πτολιπόρθοις ἐν μάχαις
Λάβρον ἀμπνεῦσαι καπνόν.

Οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν] Sentẽtia: Τᾶμος, tunc quum Minerua cum Epeo euertit funditus Ilium, Epeus nondum numeratus erat inter propugnatores Achiuorum, ſed inglorius importabat aquam. hoc eſt, coquus erat & ὑδροφόρος, vt Plautus & Marcus Varro tradunt: quod in hypotheſi attigimus: nunc verò Homerico poemate nobilitatum eſt ipſius nomen. In verborum ordine quædam eſt obſcuritas: quare in hunc modum ordinabimus, Τᾶμος οὐκ ἐνάριθμος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν, ἀλλὰ δυσκλεὴς ὤν, vel γεγαὼς, ἐκόμιζε νᾶμα καθαρὸν ἀπὸ κρανᾶν. Caue dicas, Epeum non fuiſſe inter eos qui primùm ingreſſi ſunt Troiam, in aluo equi Durii latitantes. In his enim numeratur à ſummo poeta,

-læti que cauo ſe robore promunt,
Tiſandrus Sthenelúſq; duces, & dirus Vlyſſes,
Demiſſum lapſi per funẽ, Athamáſq;, Thoáſq;,
Pelidéſque Neoptolemus, primúſq; Machaõ,
Et Menelaus, & ipſe doli fabricator Epeus.

Numeratur etiam à Tryphiodoro & Q. Calabro. Cæterùm Ἀχαιῶν irrepſerat in locum λαῶν, prorſus iniquè, vt oſtendit ratio verſus.

Νῦν δ' εἰς Ὁμήρειον ἔβα κέλαδον] Epei honorificã mentionem facit Homerus Ὀδυσ. θ'. Nam Demodocũ alloquitur Vlyſſes, hortatúrque hunc in modum,

Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ.
Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.

Τρισμάκαρ ὃν σὺ θυμῷ ἵλαος ἀμφιδέρκῃς] Ter felix ille quem tu reſpicis & amplecteris. Eum enim ſempiterna comitatur felicitas: is denique totus

redolet felicitatem perpetuam. Hoc enim eſt τὸν ὄλβον ἀεὶ πνέει.

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς] Hic verſus eſt λαβὴ ſeu manubrium ſecuris. Huius manubrii initium non debet excedere extra vtrunque vtrinque minimũ verſum, quoad fieri poteſt, vt figura ſecuris aliqua appareat. Cæterùm legebatur Βίνων, non Βίων: nos verò Βίων ſcribendum eſſe putamus. Quúmque Biones fuerint decem, vt ſcribit Laertius lib. 4, erit hic aut Bion Smyrnæus, aut Bion lyricus poeta. Quod autem in hoc verſu ſcriptum eſt, Ῥόδοι γεγαώς, poſſumus in hanc ſententiam reddere, Qui quum eſſet Rhodi. Nam Rhodi floruerunt olim literæ artéſque meliores: & γάω ſignificat ſum, naſcor, inhabito. Perſæpe quoque poetæ ſolent loci in quo aliquid ſcripſerunt meminiſſe. Hoc fecit maximus poetarum in fine Georgicorum,

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, ſtudiis florentem ignobilis oti.

VERSVS ſunt Choriambici ἀντιθετικοί: clauduntur Bacchio, & gradatim decreſcunt ad vnum vſque vtrinque Bacchium, non ſecus atque in Alis: ſed hoc eſt diſcriminis, quòd in Alis digredimur à primo dextri lateris verſu ad primũ ſiniſtri, deinde à ſecundo dextri ad ſecundum ſiniſtri, & ſic deinceps, duntaxat verſuum cauſa: hîc autem & verſuum & ſententiæ gratia. Cæterùm quod attinet ad manubrium, ſeparatũ eſt ab vtraque ala bipennis, ratione verſuũ & ſententiæ. Nam hæc eſt ſententia, Hanc ſecurim Bion cecinit inclytis diis, qui quum eſſet Rhodi, reperit ſolus multiplicia metra carminis. Verſus autem eſt πολύθετος, ſeu πολυσχημάτιστος, vt ipſe poeta monet. Habet duo κῶλα,

quorum prius conſtat ex Cretico, Bacchio, Pæone tertio, & Choriambo. Poſterioris initium eſt vox γεγαώς: conſtátq; hoc κῶλον ex Pæone tertio, Choriambo, Palimbacchio, & Spondæo: cui deeſt vnũ tempus, vt ſit quinque temporum. Prius κῶλον vnum & viginti tempora, poſterius viginti tantùm habet. Quare inter vtrunque inæqualitas non eſt inſignis. Pedes quoque omnes ſunt quinque temporum, præter Choriambum, ſex temporum pedẽ: ſed neque inter quinque & ſex eſt inæqualitas inſignis. Porro percuſſionum ἀκρίβεια non ita obſeruatur ἐν πολυσχηματίστοις, vt iam antè monuimus, quia magis accedunt ad ſolutam orationem.

ΤΟΥ͂ ΑΥ᾽ΤΟΥ͂ ΣΙΜΜΙ´ΟΥ,

κατ᾽ δέ τινας ΘΕΟΚΡΙ´ΤΟΥ,

ΣΥ´ΡΙΓΞ.

EIVSDEM SIMMIÆ,
aut, ſecundú alios, THEOCRITI,
SYRINX,
id eſt FISTVLA.

ἐπιθυμίαν ἐν τοῖς οὖσιν ἔθηκεν ὡς ἀρχήν, οἷον καὶ Παρμενίδης. καὶ γὰρ οὗτος κατασκευάζων τὴν τοῦ παντὸς γένεσιν, πρώτιστον μέν, φησὶν, Ἔρωτα θεῶν μητίσατο πάντων. Ἡσίοδος δὲ, Πάντων μὲν πρώτιστα χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖ' εὐρύστερνος. ἠδ' Ἔρος, ὃς πάντεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισι. ὡς δέον ἐν τοῖς οὖσιν ὑπάρχειν τινὰ αἰτίαν, ἥτις κινήσει καὶ συνάξει τὰ πράγματα. Hactenus Ariſtotelis verba, quæ nullo modo potuimus prætermittere. Reliqua deinceps ſigillatim declarabimus.

Ἄθρει με τῆς γῆς τε βαθυστέρνου] Sentẽtia, Intuere me, qui ſum rex totius terrarum orbis, quíque cœlum & mare ipſum cõdidi. Hæc Ἔρος ipſe de ſe dicit. Quòd autem Ἔρως ſit alatus, & vniuerſum hoc ediderit, intelligemus ex Ariſtophanis loco, qui eſt in comœdia ὀρνίθων: quo in loco ὄρνιθες gloria & prædicatione ſe efferunt, ὅτι εἰσὶ Ἔρωτος γένος.

Προσέχετε τὸν νοῦν τοῖς ἀθανάτοις ἡμῖν αἰὲν ἐοῦσι
Τοῖς αἰθερίοις, τοῖσιν ἀγήρως, τοῖσιν ἄφθιτα μηδομένοισιν,
Ἵνα ἀκούσαντες πάντα παρ' ἡμῶν ὀρθῶς περὶ τῶν μετεώρων
Φύσιν οἰωνῶν, γένεσίν τε θεῶν, ποταμῶν τ' ἐρέβους τε χάους τε
Εἰδότες ὀρθῶς, Προδίκῳ παρ' ἐμοῦ κλάειν εἴπητε τὸ λοιπόν.
Χάος ἦν καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς,
Γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν. ἐρέβους δ' ἐν ἀπείροσι κόλποις
Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν,
Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινός.

Οὗτος δὲ χάει πτερόεντι μιγεὶς νυχίῳ, κατὰ τάρταρον εὐρὺν
Ἐνεόττευσε γένος ἡμέτερον, καὶ πρῶτον ἀνήγαγεν ἐς φῶς.
Πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα.
Ξυμμιγνυμένων δ' ἑτέρων ἑτέροις, γένετ' οὐρανὸς, Ὠκεανός τε
Καὶ γῆ, πάντων τε θεῶν μακάρων γένος ἄφθιτον. ὧδε μέν ἐσμεν
Πολὺ πρεσβύτατοι πάντων μακάρων. ἡμεῖς δ' ὡς ἐσμὲν Ἔρωτος,
Πολλοῖς δῆλον. πετόμεσθα γὰρ, καὶ τοῖσιν Ἔρωσιν συνέσμεν.

Μηδὲ τρέσῃς εἰ, τόσος ὤν] Sententia, Noli exhorreſcere quiſquis me vides & intueris, quòd hirſutus & hiſpidus ego ſim, præ me ferēs infinitas ſeculorum ætates. Mirum certè non eſt, quum me ætate grandior nullus ſit. Quare quū dixit τόσος ὤν, perinde eſt acſi dixiſſet, τηλικοῦτος ὤν, quum præſertim adeo ſim grandæuus. Πρότερον δ' οὐκ ἦν γένος ἀθανάτων, πρὶν Ἔρως συνέμιξεν ἅπαντα, vt dictum eſt.

Τᾶμος γὰρ γενόμαν] Quomodo natus eſt Ἔρως, antè vidimus. Τίκτει πρώτιστον ὑπηνέμιον νὺξ ἡ μελανόπτερος ᾠόν. Ἐξ οὗ περιτελλομέναις ὥραις ἔβλαστεν Ἔρως ὁ ποθεινός. Tunc igitur (inquit) natus ſum quum ita viſum eſt neceſſitati, περιτελλομέναις ὥραις, hoc eſt, ſublato impedimento priuationis: qua permanente naſci non poteram. Sed quum veteres illi, propter ἀπαιδευσίαν, non poſſent diſtinctè cernere materiam, formam, & priuationē, idcirco monſtra opinionum obtruſerunt, atque noctem, ἀνάγκην, & Ἔρωτα ipſum commenti ſunt.

Quúmq; duplex ſit ἀνάγκη (ἡ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν καὶ τὴν ὁρμὴν, ἡ δὲ βιαία ἡ παρὰ τὴν ὁρμὴν) dixerunt obſcurè ἀνάγκην fuiſſe βιαίαν καὶ κακοποιὸν illam quæ impediret ortum rerum.

Πάντα δ' ὑπεείκασκε φρένεσσι λυγραῖς] Sentẽtia: priuatio illa in materia neceſſariò coercebat omnia, priuſquam exortus eſſem ego, qui res omnes in lucem edidi: quare verba hæc, φρένεσσι λυγραῖς ſeu λυκταῖς, referenda ſunt ad priuationem quæ adhæreſcebat materiæ primæ. quam priuationem, vt diximus, nullus veterum præter Ariſtotelem, apertè & clarè videre potuit. Quamobrem obſcurè etiam hîc exprimitur. Cur autẽ appellet φρένας λυγράς, ex Ariſtotelis loco quodam intelligemus, φυσικῆς ἀκροάσεως ά, ſub finem: Ἡ μὲν γὰρ ὑπομένουσα τῇ μορφῇ, συναιτία τῶν γιγνομένων ἐστὶν, ὥσπερ μήτηρ. ἡ δ' ἑτέρα μοῖρα τῆς ἐναντιώσεως πολλάκις ἂν φαντασθείη τῷ πρὸς τὸ κακοποιὸν αὐτῆς ἀτενίζοντι τὴν διάνοιαν, οὐδ' εἶναι τὸ παράπαν. ὄντος γάρ τινος θείου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ἐφετοῦ, τὸ μὲν ἐναντίον αὐτῷ φαμὲν εἶναι, τὸ δὲ ὃ πέφυκεν ἐφίεσθαι καὶ ὀρέγεσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν. Quo in loco contra Platonem aſſerit Materiam nequaquam eſſe non Ens, quum ſit ὥσπερ μήτηρ τῶν γινομένων καὶ συναιτία. Priuatio potius, non ens eſſet appellanda. Eſt enim κακοποιὸς priuatio, quia conſtituit in materia non Ens. Contrà forma ipſa (quam iſti vocant Ἔρωτα) eſt ἀγαθοποιός. Quòd ſi materia eſſet non ens, & proinde malum: materia appetens formam, appeteret bonum, hoc eſt, ſui interitum. Ex his intelligimus illud λυγραῖς φρένεσι referendum eſſe ad Priuationem, quam veteres vt apertè nunquam mente peruiderunt, ita obſcurè verbis adumbrarunt, propter ἀπαιδευσίαν, vt dictum eſt.

Ἕρπεθ᾽ ἅπανθ᾽ ὅσ᾽ ἕρπει] Nempe animalia omnia, quæ tunc nondũ erant, nunc verò ſunt, peragrántque aerem & terram. Nam ἑρπετὸν & ζῷον nõnunquam idem ſignificant, quanuis ζῷον propriè latius pateat quàm ἑρπετόν.

Τῶν δ᾽ ἐγὼν ἐκνοσφισάμην] Duo præcedẽtes & hic verſus mirum in modum corrupti legebantur. Nã verba ſcholiaſtæ pro veris & genuinis poetæ verbis ſubſtituta fuerunt, quædam etiam ipſius poetæ verba ex ſuo loco in alterum tralata. Sententia huius verſus hæc eſt, Totum hoc vniuerſum, atque adeo deos ipſos liberaui vetere illo triſtiſſimo Priuationis imperio: ipſe quoque iura & leges omnibus conſtitui. Quare de vniuerſo genere rerum benè meritus ſum. Cæterùm κραιαίνω verbum eſt poeticum, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ, Iliad. primo.

Verſus omnes ſunt Choriambici, qui Bacchio clauduntur, & gradatim decreſcunt ad vnicum vſque Bacchium. Vnius alæ primum verſum primo alterius retulit poeta, ſecũdum ſecundo, tertium tertio, & ſic deinceps.

Πέλεκυς, κατὰ δέ τινας Θεοκρίτου.

Ἀνδροθέᾳ δῶρον ὁ Φωκεὺς, κρατερᾶς μηδοσύνας ἦρα τίνων, Ἀθάνᾳ,
Τᾶμος ἐπεὶ τὰν ἱερὰν κηρὶ πυρίπνῳ πόλιν ἠθάλωσε,
Οὐκ ἐναρίθμιος γεγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν,
Νῦν δ' ἐς Ὁμήρειον ἔβα κέλευθον,
Τρισμάκαρ ὃν σὺ θυμῷ
Τὸν ὄλβος

Τὸν Βίον κλυτοῖς ἦσε θεοῖσιν ὃς εὗρε Ῥοδίοι γεγαὼς πολύξενα μουσῶν μέτρα μολπᾶς.

Ὤπασ' Ἐπειὸς πέλεκυν, ᾧ πόκα πύργων θεοτεύκτων κατέρειψεν αἶπος,
Δαρδανιδᾶν δ' ἐσυφέλιξ' ἐκ θεμέθλων ἄνακτας,
Ἀλλ' ἀπὸ κρανᾶν καθαρὸν νᾶμα κόμιζε δυσκλεής.
Σαὶ χάριν, ἁγνὰ ὦ πολύβουλε Παλλάς.
Ἵλαος ἀμφιδέρχθης·
Ἀεὶ πνέει.

Securis.

Fortiſſimæ deæ dono Phocẽſis (robuſtiſſimi iuuenti gratiã referẽs) Mineruæ,
Tunc quũ ſacram fato ignifero urbem concremauit:
Nõdũ numeratꝰ inter prĩcipes ꝓpugnatores populorũ:
Nunc uerò Homericam ingreſſus eſt uiam
Ter beatus quem tu omnino
Hic felicitatem

Quã Biõ inclytis cecinit dñs, q reperit, Rhodi quũ eſſet, multiplicia ſolus metra carminis.

Dedit Epeus ſecuri, qua quōdā turriū à diis extructarū diſturbauit uertice.
Ac Dardanidarum fundius euertit reges,
Sed à fontibus paruum liquorem importabat inglorius.
Quæ tua eſt gratia, caſta, o multi cõſilii Pallas.
Propitia circumſpexeris.
Semper redolet.

HYPOTHESIS SECVRIS SIMMIAE RHODII, vel (vt alii volunt) Bionis.

EPEVS Panopei filius, Achiuorum quondam coquus, vt Plautus & Marcus Varro ſcripſerunt, à Minerua dea ſapientiæ omniúmque artium parente excitatus, equum Durateum ab Homero aliiſq; poetis tantopere celebratum fabricatus eſt: in cuius ytero incluſi duces & principes viri Græcorum in vrbẽ ab ipſis Troianis tantæ proditionis ignaris introducti ſunt. Parta Græcis victoria tãdem ex ignobili & inglorio Epeus factus eſt nobiliſſimus & celeberrimus, neque iam vt coquus habitus, ſed vt artifex ſummus, & penè dux inter Græcos maximus ab Homero honorificè celebratus eſt, & memoriæ poſterorum commendatus. Qua igitur ſecuri vſus eſt in fabricatione equi Durii, hãc ipſam Mineruæ donat & cõſecrat, propter inuentum illud piam & debitam deæ gratiam referens.

SCHOLIA IN Securim.

ΑΝΔΡΟΘΕΆ δῶρον ὁ Φωκεὺς] Ariſtoteles in libello περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων in hanc ſentẽtiam de Epeo ſcripſit, Περὶ δὲ τὴν Ἰταλίαν τὴν καλουμένην Καλαβρίαν, ἐγγὺς Μεταπόντου, Ἀθήνας ἱερὸν εἶναί φασιν Ἑλληνίας, ἔνθα τὰ τοῦ Ἐπειοῦ λέγουσιν ὄργανα ἀνακεῖσθαι, ἃ εἰς τὸν δούρειον ἐποίησεν ἵππον, ἐκείνου τὴν ἐπωνυμίαν ἐπιθέντος. φανταζομένην γὰρ αὐτῷ τὴν Ἀθηνᾶν κατὰ τὸν ὕπνον ἀξιοῦν ἀναθεῖναι τὰ ὄργανα· καὶ διὰ τοῦτο βραδυτέρας τυγχάνοντα τῆς ἀναγωγῆς, εἰλεῖσθαι ἐν τῷ τόπῳ, μὴ δυνάμενον ἐκπλεῦσαι· ὅθεν Ἑλληνίας Ἀθηνᾶς τὸ ἱερὸν προσαγορεύεται. Cæterùm ſunt qui Equum hunc exiſtiment fuiſſe machinam bellicam, vt Vitruuius & alii.

Πύργων θεοτεύκτων] Quum Apollo & Neptunus Ilium mœnibus cingere vellent, AEacum aſciuerũt laboris conſortem & ſocium, quoniam fatis decretum erat Ilium exciſum iri. quod fieri non poterat niſi parte aliqua murorum à mortali extructa. Quare mœnia Troiæ à diis quidem extructa fuerunt, à Neptuno nimirum & Apolline, ſed non omni ex parte, vt fato daretur locus. Horum omniũ meminit Pindarus in Olymp. εἰδυλλ. ή, cuius hæc ſunt verba,

Τὸν (.i. AEacum) παῖς ὁ Λατοῦς, εὐρυμέδων τε Ποσειδᾶν,
Ἰλίῳ μέλλοντες ἐπὶ στέφανον
Τεῦξαι, καλέσαντο συνεργὸν
Τείχεος· ἦν ὅτι νιν πεπρωμένον,
Ὀρνυμένων πολέμων
Πτολιπόρθοις ἐν μάχαις
Λάβρον ἀμπνεῦσαι καπνόν.

Οὐκ ἐνάριθμος γιγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν] Sentētia: Τάμος, tunc quum Minerua cum Epeo euertit funditus Ilium, Epeus nondum numeratus erat inter propugnatores Achiuorum, ſed inglorius importabat aquam. hoc eſt, coquus erat & ὑδροφόρος, vt Plautus & Marcus Varro tradunt: quod in hypotheſi attigimus: nunc verò Homerico poemate nobilitatum eſt ipſius nomen. In verborum ordine quædam eſt obſcuritas: quare in hunc modum ordinabimus, Τάμος ἦν ἐνάριθμος γιγαὼς ἐν προμάχοισι λαῶν, ἀλλὰ δυσκλεὴς ὤν, vel γιγαὼς, ἐκόμιζε νᾶμα καθαρὸν ἀπὸ κρανᾶν. Caue dicas, Epeum non fuiſſe inter eos qui primùm ingreſſi ſunt Troiam, in aluo equi Durii latitantes. In his enim numeratur à ſummo poeta,

> -laxatique cauo ſe robore promunt,
> Tiſandrus Sthenelúſq; duces, & dirus Vlyſſes,
> Demiſſum lapſi per funē, Athamáſq;, Thoáſq;,
> Pelidéſque Neoptolemus, primúſq; Machaō,
> Et Menelaus, & ipſe doli fabricator Epeus.

Numeratur etiam à Tryphiodoro & Q. Calabro. Cæterùm Ἀχαιῶν irrepſerat in locum λαῶν, prorſus iniquè, vt oſtendit ratio verſus.

Νῦν δ' εἰς Ὁμήρειον ἵξα κέλευθον] Epei honorificā mentionem facit Homerus Ὀδυσ. θ'. Nam Demodocū alloquitur Vlyſſes, hortatúrque hunc in modum,

> Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον
> Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ.
> Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
> Ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.

Τρισμάκαρ ὃν σὺ θυμῷ ἵλαος ἀμφιδέρκῃς] Ter felix ille quem tu reſpicis & amplecteris. Eum enim ſempiterna comitatur felicitas: is denique totus

redolet felicitatem perpetuam. Hoc enim eſt τὸν ὄλβον ἀεὶ πνέει.

Τὸν Βίων κλυτοῖς ἦσε θεοῖς] Hic verſus eſt λαβὴ ſeu manubrium ſecuris. Huius manubrii initium non debet excedere extra vtrunque vtrinque minimũ verſum, quoad fieri poteſt, vt figura ſecuris aliqua appareat. Cæterùm legebatur Βίνων, non Βίων: nos verò Βίων ſcribendum eſſe putamus. Quúmque Biones fuerint decem, vt ſcribit Laertius lib. 4, erit hic aut Bion Smyrnæus, aut Bion lyricus poeta. Quod autem in hoc verſu ſcriptum eſt, Ῥόδῳ γεγαώς, poſſumus in hanc ſententiam reddere, Qui quum eſſet Rhodi. Nam Rhodi floruerunt olim literæ arteſque meliores: & γάω ſignificat ſum, naſcor, inhabito. Perſæpe quoque poetæ ſolent loci in quo aliquid ſcripſerunt meminiſſe. Hoc fecit maximus poetarum in fine Georgicorum,

Illo Virgilium me tempore dulcis alebat
Parthenope, ſtudiis florentem ignobilis oti.

VERSVS ſunt Choriambici ἀντιθετικοί: clauduntur Bacchio, & gradatim decreſcunt ad vnum vſque vtrinque Bacchium, non ſecus atque in Alis: ſed hoc eſt diſcriminis, quòd in Alis digredimur à primo dextri lateris verſu ad primũ ſiniſtri, deinde à ſecundo dextri ad ſecundum ſiniſtri, & ſic deinceps, duntaxat verſuum cauſa: hîc autem & verſuum & ſententiæ gratia. Cæterùm quod attinet ad manubrium, ſeparatũ eſt ab vtraque ala bipennis, ratione verſuũ & ſententiæ. Nam hæc eſt ſententia, Hanc ſecurim Bion cecinit inclytis diis, qui quum eſſet Rhodi, reperit ſolus multiplicia metra carminis. Verſus autem eſt πολύμετρος, ſeu πολυσχημάτιστος, vt ipſe poeta monet. Habet duo κῶλα,

quorum prius conſtat ex Cretico, Bacchio, Pæone tertio, & Choriambo. Poſterioris initium eſt vox γεγαώς: conſtátq; hoc κῶλον ex Pæone tertio, Choriambo, Palimbacchio, & Spondæo: cui deeſt vnũ tempus, vt ſit quinque temporum. Prius κῶλον vnum & viginti tempora, poſterius viginti tantùm habet. Quare inter vtrunque inæqualitas non eſt inſignis. Pedes quoque omnes ſunt quinque temporum, præter Choriambum, ſex temporum pedẽ: ſed neque inter quinque & ſex eſt inæqualitas inſignis. Porro percuſſionum ἀκρίβεια non ita obſeruatur ἐν πολυσχηματίστοις, vt iam antè monuimus, quia magis accedunt ad ſolutam orationem.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂ ΣΙΜΜΊΟΥ,

κατὰ δέ τινας ΘΕΟΚΡΊΤΟΥ,

ΣΎΡΙΓΞ.

EIVSDEM SIMMIÆ, aut, ſecundú alios, THEOCRITI, SYRINX, id eſt FISTVLA.

Σ Υ΄ Ρ Ι Γ Ξ.

ΣΥ΄ΡΙΓΞ οὔνομ' ἔχεις, ἄδει δέ σε μήτρα σοφίης.
Οὐδενὸς εὐνάτειρα, μακροπτολέμοιο δὲ μᾶτερ,
Μαίας ἀντιπέτροιο θοὸν τέκες ἰθυντῆρα,
Οὐχὶ Κεράσταν, ὅν ποτε θρέψατο ταυροπάτωρ·
Ἀλλ' ἀπίλιπες ὃ αἶθε πάρος φρένα τέρμα σάκευς,
Οὗ νομ' ὅλον δίζων, ὃς τᾶς μέροπος πόθον
Κούρας γηρυόνας ἆθε τᾶς ἀνεμώδεος.
Ὃς μοίσᾳ λιγὺ πᾶξεν ἰοστεφάνῳ
Ἕλκος ἄγαλμα πόθοιο πυρισφαράγου,
Ὃς σβέσεν ἀνορέαν ἰσαυδέα
Παπποφόνου, Τυρίας τε ἀφείλετο.
Ὧ τόδε τυφλοφόρων ἐρατὸν
Πᾶμα Πάρις θέτο Σιμιχίδας
Ψυχάν. ὦ βροτοβάμων,
Στήτας οἶστρε δέτας,
Κλωποπάτωρ, ἀπάτωρ,
Λαρνακόγυιε, χαίροις,
Ἁδὺ μελίσδοις
Ἔλλοπι κούρᾳ
Καλλιόπᾳ
Νηλεύστῳ.

SYRINX.

SYRINX nomen habes, inſpirant autem te metra ſapientiæ.
Neminis ô cõiunx, è lõginquo verò pugnãtis mater,
Nutricis eius qui patri aduerſatus, celerem peperiſti actorem,
[habuit:
Non Ceraſten, quẽ olim nutriuit ea quæ taurũ patrẽ
Sed reliquiſti eũ cui⁹ quõdã torruit mẽtẽ ãbit⁹ ſcuti,
Cuius nomen totũ geminum, qui variæ vocis amorẽ
Puellæ vocalis incendit inſpirabilis:
Qui [Pan] Muſæ canorum cõpegit violis coronatæ
Hulcus delectamentum amoris ignei,
Qui extinxit virtutem cognominem
Interfectoris aui, & à [terra] Tyria ſuſtulit.
Cui [Pani] hunc peras portantium amabilem,
Theſaurum Paris poſuit Simichidas
Animo. ô calcator hominum,
Mulieris furor Lydæ,
Ex fure patre nate, patre carens,
O ſolidunglue ſalue,
Suauiter canas
Voce carenti puellæ
Pulchrè vocali
Inuiſibili.

ENARRATIO CARMINIS quod SYRINX inſcriptum eſt, VITI VVINSEMII.

TOTVM HOC idyllium eſt ænigmaticum, propter crebras metalepſes ruſticas, & breuiſſimas tantùm alluſiones ad hiſtorias ac fabulas: ob ſententias conciſas, & conſtructiones mutilas. Atque apparet, poetam ſtudio ſic luſiſſe, vt grammaticis quaſi crucem hîc figeret. Eſt autem nihil aliud quàm ἐπίγραμμα (id eſt, titulus, ſiue inſcriptio) Syringis, ſeu fiſtulæ ruſticæ, conſecratæ Pani paſtorum deo. Quaſi poeta dicat, Ego, iam opere meo ad finem perducto, fiſtulam dedicabo Pani, gratias agens pro labore feliciter peracto. Hæc ſumma eſt idyllii. Sũt autẽ initio duæ apoſtrophæ: prior ad ipſam Syringa, altera ad Penelopen, ex qua Pana fabulantur eſſe natum.

Mira autem hîc eſt fabularum & obſcurarum alluſionum varietas, quam de induſtria captauit poeta, vt & noua atque mirabilis eſſet epigrammatis forma, & ingenia inquirendi ſtudio excitarentur. Neque, ſicut in aliis, numerorum ratio eadem eſt: ſed ſubinde mutatur, vt videbimus. & quia Pani conſecratur fiſtula, déque eius natiuitate hîc fit mentio, ea nobis fabula exponenda eſt. Penelope, quum apud patrem Icarium adhuc in patria Lacedæmone viueret, & in montem Taygetum ad inſpicienda patris pecora egreſſa eſſet, conſpecta à Mercurio, & adamata atque appetita dicitur. Quúmque ea alio modo potiri non poſſet, in hircum ſeipſum

transformauit: atque ita ſub ſpecie hirci cum ea ludens,& admiſſus,ex ea genuit Pana, capite cornuto, barba & pedibus hircinis. Quem illa furtim natum,in vicinam Arcadiam ablegauit,vbi deinde & præcipuo honore cultus eſt. Alii ipſum ex promiſcuo procorum concubitu,abſente Vlyſſe, conceptum ferunt,& inde Pana dictum. Vnde & ſine patre natum ipſum Theocritus ait. Porro Pan Baccho ſocius expeditionis in Indiam fuiſſe dicitur: & Athenienſibus ope ſua peperiſſe victoriam cōtra Perſas,in campo Marathonio: vbi quū Miltiades cum hoſte congreſſurus eſſet,Pan exercitui Græcorū maiore quàm humana ſtatura præiiſſe dicitur, & nouo atque horribili ſono inflatæ conchæ hoſtibus terrorem incuſſiſſe: vnde ſubiti terrores & tumultus, quorum neque cauſa neque autores ſatis apparerent, poſtea prouerbiali figura Panici motus dicti ſunt. Ferunt autem,eum aliquādo irritaſſe Cupidinem: cuius impulſu cœpit amare Syringem puellam, quæ ab ipſo toto animo abhorrebat:quúmque eam fugientem perſequeretur, & puella ad Ladonem Arcadiæ amnem perueniſſet,ibiq; & curſu defatigata eſſet, & à flumine detineretur,nympharum opem implorauit. quarum commiſeratione in calamum paluſtrem transformata dicitur. Quem locum quum Pan ſubinde frequentaret, & calamos motu ventorum ſuauem ſibilum edere animaduerteret,ea occaſione, & memoria prioris amoris motus, ex illis ſibi fiſtulam compegit, quæ à nomine puellæ Syrinx appellata fuit.Et hîc Pani Syrinx,vt organum gratum,conſecratur.

V. 1. Syrinx nomen habes,inſpirant autem te metra ſapientiæ] Id eſt, Doctrina ſapientiæ numeris in-

cluſa, hoc genere inſtrumenti muſici, vel carminē bucolico hominibus traditur.

V. 2. Neminis cōiunx] Id eſt, ô Penelope vxor Vlyſſis, qui quū in antro Cyclopis captus teneretur, fraudem ſtruens, Neminē ſe vocari dixit. Ex longinquo pugnantis, ſeu longi Ptolemæi: id eſt, Telemachi: quæ vox idem ſignificat. Telemachus enim filius Vlyſſis, ex Penelope.

V. 3. Nutricis eius] Id eſt capræ Amaltheæ quæ Iouem infantem in monte Dictæo fertur aluiſſe, cuius poſtea cornu Iupiter affluenti omnium rerū bonarum copia compleuiſſe dicitur: idque κέρας ἀμαλθείας (id eſt, copiæ cornu) prouerbiali figura vocatum eſt. Per Amaltheam autem, intellige totam ſpeciem. Id eſt, peperiſti actorem ſeu ducem caprarum, id eſt, Pana. Ἀντιπάτροιο] id eſt, eius qui aduerſatus fuit, vel ſe oppoſuit patri: id eſt, Iouis, qui patrem Saturnum regno expulit. Virgilius 8, Æneid. Primus ab æthereo venit Saturnus Olympo, Arma Iouis fugiens, & regnis exul adēptis, &c. Et Claudianus De raptu lib. 1, -patefacta ciebo Tartara, Saturni veteres laxabo cathenas. Alii legunt αἰτιπέτροιο, id eſt Iouis: pro quo, Saturno ſaxum deuorandum mater obiecit, quum ille liberos mox natos deuoraret.

¶ Hucuſque habuimus tria Hexametra Dactylica, Acatalectica, id eſt, integra. Sequuntur iam duo Hexametra Dactylica Catalectica, quibus vna in fine ſyllaba deeſt. Vt diſcernat verò Pana à Siculo Comata (qui & ipſe celebris fuit inter paſtores caprarios) ideo hæc ſubiicit.

V. 4. Non Ceraſten] Id eſt, non illum dico, nempe Comaten.

V. 5. Sed reliquiſti eum] Scilicet à te genitum, ô Penelope. Id eſt, non dico Comaten, quem olim in arca incluſum aluerunt apes : quæ quum interierunt, ex tauri interfecti putreſcente corpore reparari ſolent, vt eſt in fine 4, Georg. Virg. vnde à tauro patre genitas dicit. Significat autem Ceraſtes ſeu cornutum, ſeu cincinnatum : id eſt Comaten. Quomodo verò Comates, quum ab impio & crudeli hero in arca, vt fame periret, concluſus eſſet, ab apibus Nympharum beneficio nutritus, & conſeruatus ſit, id ſuprà in Thalyſiis habuimus.

Cuius mentẽ torruit ambitus ſcuti] Id eſt, qui ſtudio & amore rerum militarium incenſus fuit: qui miles & dux belli fuit. nam Pan Bacchi ſocius & particeps rerum geſtarum in expeditione Indica dicitur fuiſſe. Torruit, incendit, ſtudio & amore incenſum tenuit. Ambitus ſcuti] Id eſt, ſcutum: hoc eſt, amor armorum & militiæ.

¶ Sequũtur ſextus & ſeptimus verſus, qui ambo ſunt Pentametri Dactylici Acatalectici, id eſt integri. non tamen ſicut pentametri elegiaci, ſed vt hexametri dactylici. quibus duo integra tempora deſunt : hoc eſt, vt verſus hexameter tantùm quinque pedes habeat regulariter.

V. 6 & 7. Cuius nomen totum geminum] Id eſt, cuius forma duplex eſt : nomine poſito pro forma: quia à forma rebus nomen imponitur. Qui incendit amorem] id eſt, qui incenſus fuit amore. eſt enim metallage mutatio generis. Puellæ *μέροπος*] .i. reddentis variã vocẽ. *Γηρυόνας*, i. vocalis, ſeu canoræ, à *γῆρυς*, quod vocẽ ſignificat *Ἀνεμώδεος*, hoc eſt, ſeu vẽtoſæ, ſeu inſpirabilis: quia quũ inſpiratur,

linguǽque & digitorum modulatio accedit, tunc illa vocum varia & dulcis harmonia efficitur. Eſt autē hæc ſentētia, Qui Pan amauit Syringa puellam, quæ ipſum fugiens (vt ſuprà dictum eſt) commiſeratione nympharum in arundinem transformata fuit. vnde poſtea Pan calamos ſumpſit, ex quibus Syringa compegit. Vt Virgilius, Pan primus calamos cera coniungere plures Inſtituit, &c.

Sequuntur octauus & nonus verſus, qui ſunt Pentametri, Dactylici, Catalectici: id eſt, deficiente in fine tempore vno integro: hoc eſt, vel ſyllaba longa, vel breuibus duabus. id enim verè tempus longum eſt in verſu, iuxta Græcorum grammaticorū commenſurationem.

V. 8 & 9. Qui Pan Muſæ, &c.] Id eſt, Pan primus gratificans Muſis, compegit fiſtulam ex pluribus calamis, vt ea eſſet lenimen amoris, qui velut ignis conſumit. Quod autē [hulcus] pro fiſtula ſumpſit, ea eſt metalepſis bucolica ſeu ruſtica. Nam [fiſtula] ſignificat & organum muſicum, & hulcus ἔπουλον, ſuppurulentum, ac difficulter curabile. Quum igitur nomen [Syrinx] vtrunque ſignificet, alterū pro altero, hulcus pro fiſtula ſeu inſtrumento, per commutatiōnē alterius pro altero, poni poteſt. Sicui libet de concha tortili & turbinata intelligere, qua pro tuba vtuntur, cuius inuentionem quoque Pani tribuunt, qui huius ſono ſubito pauore conſternatos hoſtes in præcipitem fugam egiſſe dicitur: cum eo equidem non pugnabo. ſed tunc minus quadrabit ad Amorem: dicit enim ἄγαλμα πόθοιο, ſeu ἔρωτος. πυρισφάραγος, ab igne laceratus: vel lacerans, ſicut ignis. ἐπίθετον conueniens amori. à σφαράττω, id eſt, lacero, vellico.

Decimum

Decimum & vndecimum ſunt Tetrametra, Dactylica, Acatalectica, id eſt integra: quibus in fine neque deſit quicquam, nec redundat. Et ſic videmus ſubinde verſibus tempora præcidi, vt breuiores fiant, ſicut fiſtula paulatim quaſi in pyramidis inuerſæ modum deſcendens anguſtior fit. Iam verò res geſtas Panis prædicat.

V. 10 & 11. Qui extinxit, &c.] Id eſt [qui Pan] quũ Athenienſes duce Miltiade cum Perſis eſſent dimicaturi in campo Marathonio, eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repreſſit ferociam Perſarum, qui nomen cognatum habent cum Perſeo interfectore aui. Perſeus enim Acriſium, Argiuorum regem, auum maternum, ob crudelitatem erga ſe & matrem Danaen, interfecit. Ea fabula in fine quarti, & initio quinti libri Metamorphoſeωn commemoratur. Τυρίας τε ἀφείλετο]. Eſt hic comploſio vocalium ε & α. non enim fit eliſio, vtraque manẽte. Vocat autem [Tyriam] ſcilicet terram, ipſam Europam. nam ab Europa, filia Agenoris, regis Tyriorum, ea denominata dicitur. Alterum igitur nomẽ pro altero poſuit, per metalepſin: quum & Tyria à patria ſua dicta fuerit Europa. Eſt igitur ſententia, Pan Perſarum ferociam repreſſit, eóſq; ex Europa expulit.

V. 12 & 13. Ὦ τόδε τυφλοφόρον] Hæc duo ſunt Dactylica tetrametra catalectica, vna ſyllaba breuiora proximis, id eſt, in fine integrum tempus illis deeſt, quominus iuſtos tetrametri numeros compleant. nam vt ſuprà diximus, verſiculi paulatim decreſcunt, & ad breuitatem contrahuntur. Paris] id eſt, paſtor, metalepſis. nam & Paris paſtor fuiſſe dicitur, atque t unc eum iudicem formæ inter deas fuiſſe ferunt. Virgilius,

-Amarunt dii quoque ſyluas,
Dardaniúſque Paris,&c.

Paris Simichidas] id eſt, paſtor Simichi filius: ſicut & ſuprà ſe vocat Simichidam. eſt enim *ἀξιφρασις*: id eſt Theocritus. *θῆκε*, poſuit, conſecrauit Pani hunc theſaurum, ſeu hoc ornamentum. *πᾶμα*, poſſeſſio. Suprà eſt *πεπάσθαι*, de opibus Crœſi in Ergatinis, idyll. 10. *τυφλοφόρον*, cæca ferentium. Sic enim vox ſonat, & eſt iterum mirabilis *μετάληψις*. *τυφλὸς* enim cæcus, & *πηρὸς* cæcus. Sed *πήρα* peram ſignificat. ipſe verò rurſum propter cognationem alterum pro altero poſuit. Eſt ergo hæc ſententia, Cui Pani paſtor Theocritus conſecrauit hanc fiſtulam, theſaurum ſeu ornamẽtum paſtorum.

V. 14. *Ψυχὰν ὦ βροτοβάμων*] Hic vnus verſus eſt trimeter Dactylicus, integer *ἀκατάληκτικός*. Animo, regitur ab amabilem, in verſu altero ſuperiore.

Βροτοβάμων] hîc rurſus eſt metalepſis. *βροτοὶ* dicuntur homines. *βῶ* vado: inde *βροτοβάμων*, quaſi per homines gradiens. Et tamen non de hominibus, verùm de lapidibus & ſaxis loquitur, ex quibus humanũ genus Deucalionis tempore conditum ac reparatum fabulãtur. Vnde hoc eſt Virgilii, -quo tempore primùm Deucalion vacuum lapides iactauit in orbem, Vnde homines nati, durum genus, &c. Pan autem per ſcopulos & ſaxa ambulat, in ſolis montibus ac ſyluis degens. Quare eum calcatorem hominum vocat, id eſt lapidum: vnde humanum genus, quũ diluuio interiiſſet, reparatum eſſe fabulantur. Bucolica metalepſis, homo pro lapide vel ſaxo.

V. 15. Στήτας οἶστρε δέτας] Hæc tria quæ ſequũtur ſunt Dactylica, Trimetra, ſed Catalectica, quibus vnum integrum tempus in fine præciſum eſt. nam vno ex genere carminis ſubinde in fine ſucciſo concinnatur hæc Syrinx. Mulieris furor Lydæ] De amore Panos erga Omphalem reginam Lydorum loquitur. Ouidius idem de Fauno refert 2 Faſtorum. στήτη, vel στύτα, mulier, teſte Heſychio. δέτα, inter alia, pedica, vinculum. & ſuprà in piſcatoribus, λῆδα pro retibus ſeu vinculis poſuit. Eſt igitur metalepſis. Quòd autem hoc per η, alterum per υ ſcribitur, non obſtat: manet tamen alluſio pronuntiationis.

V. 16. Ex fure patre] Id eſt, filii furis, hoc eſt, Mercurii, quem furem & furum præſidem poetæ faciunt. Vnde ὀξύχειρ à Luciano dictus eſt. quòd autem & ἀπάτορα vocat, id eſt, patre carentem, vult ſignificare, incerto patre natum. nam Penelopen ex promiſcuo procorum concubitu Pana pepeperiſſe dicunt. Alii, ex procorum imaginatione Pana natum eſſe: alii vnum ex procis eloquentiorem, illi patrem faciunt, qui ſermone Penelopen flexerit. quare eum Mercurium vocant.

V. 17. O ſolidungule ſalue] Pana enim pedibus caprinis pingunt: éſtque hic rurſum obſcura ac procul petita metalepſis. λάρναξ, arcà ſeu ciſta dicitur, ſicut ſuprà in Thalyſiis habuimus. χηλὸς idem ſignificat: χηλὴ autem, vngula ſiue chela eſt. alterum igitur pro altero ſumpſit, nempe λάρνακα ἀντὶ χηλοῦ ἢ χηλῆς. Quum igitur λαρνακόγυιον vocat, idem eſt acſi dicat, qui habet membra ſeu pedes deſinentes in vngulas, vel pedes caprinos.

V. 18. Ἁδὺ μελίσδεις, &c.] Sequũtur duo Dimetra Dactylica, Acatalectica, integra ſiue Adonica. nam Adonici carminis eadem eſt commenſuratio. Suauiter canas.] Precatur ei vt ſuauiter faciat, quod ipſi voluptati eſt, quódve libenter facit.

V. 19. Voce carenti puellæ.] ἔλλοπες piſces dicti, eò quòd muti ſint. Significat igitur & hîc mutam. Puellæ] id eſt Echo: quæ quũ antea eſſet garrula, à Iunone hac pœna affecta dicitur vt iam muta ſit, neque vllam vocem prior edere poſſit: verùm hoc ipſi relictũeſt vt vltimas voces auditas iterare vel repetere poſſit. Iactat autẽ Pan apud Lucianum, amorem ſuum cùm erga alias Nymphas, tum præcipuè erga Echo. & conuenit hoc. quũ enim in ſolis ſcopulis & ſyluis dégat, non habet cui loquatur, cui accinat, aut ἐπικωμάζοι, præter ſolã Echo: nemo enim alius audit, aut illi reſpondere poteſt. Ouid. lib. 3. Metamorphoſ. de Echo,

Inde latet ſyluis, nullóque in monte videtur,
Omnibus auditur: ſonus eſt qui viuit in illa.

V. 20. Καλλιόπα, & 21. Νηλεῦστῳ] Reſtant duo dimetra Dactylica, Catalectica, quibus vnum tempus in fine præciſum eſt. Reſtat igitur tantùm pes vnus & ſyllaba vna: neque eſt vnde breuior verſiculus necti poſsit. Quum igitur verſum Hexametrum in anguſtiſsimos contraxit numeros, neque quò progrediatur habet, finẽ ſuæ fiſtulæ imponit. [Pulchrè vocali, ſeu habenti pulchram vocem] Quia vltimas voces acceptas iterat, ſicut de ea Ouid. ait,

Reddere de multis vt verba nouiſſima poſſet.
Idem,
Ingeminat voces, auditáque verba reportat.

V. 21. Inuiſibili] In ſpecubus enim ſolis & antris

habitat,atque à nemine videtur Echo. Sicut Ouidius inquit,

Inde latet ſyluis,nullóque in monte videtur,
Omnibus auditur, ſonus eſt qui viuit in illa.

Nam hunc ego locum de Echo intelligo, neque me mouent ea quæ ſcholiaſtes hîc adducit.

Et ſic Syrinx hæc Pani conſecrata eſt: cuius titulum ſeu inſcriptionem mirabilem eſſe Poeta voluit, vt bucolica valde, agreſtis & ridicula foret. Nam & ſic numini huic conueniebat, cui Syrinx conſecratur, & ipſa agreſtis muſicæ organum eſt: igitur & inſcriptionem eius agreſtem eſſe decebat.

ΤΟΥ ΣΟΦΩΤΑΤΟΥ ΧΑΡΤΟφύλακος τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρείας κυροῦ, ἸΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΥ, ἐξήγησις εἰς τὴν τοῦ Θεοκρίτου σύριγγα.

ΔΙΚΑΙΟΣ ἂν εἴην, οὐχ ἁπλῶς τὰ τῇ ἀληθείᾳ δοκοῦντα (δύσληπτον γὰρ ἡ ἀλήθεια) τὰ δὲ ἐμοὶ τυγχάνειν ἀληθείας ἐπειλημμένα διὰ τὴν ὑμετέραν λέγειν ἀξίωσιν. εἴη δὲ τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα, καὶ ἀληθείας ἐντὸς εἶναι. τὸ δὴ τῆς Θεοκρίτου σύριγγος, αἰνίγματι μὲν ὅμοιον, διά τε τὴν τῶν μεταλήψεων πύκνωσιν, καὶ διὰ τὸ ἀκροθιγῶς τῶν μνημονευθεισῶν ἱστοριῶν ἔχεσθαι, καὶ τὸ ἐλλειπὲς τῆς συντάξεως· καὶ ταῦτα μὴ κατὰ τὴν Ἀττικὴν συνήθειαν, ἀλλά τινα ἔκφυλον, πολλὴν ἐμποιοῦσαν ἀσάφειαν. ἔχει μέντοι τόνδε τὸν τρόπον ἡ ταύτης ἀνάπτυξις, ὅσα ἐμοὶ δοκεῖ. Σύριγξ οὔνομ' ἔχεις, ἅδει δέ σε μέτρα σοφίης] Ὁ πρῶτος στίχος ἀποκεκομμένην ἰδίως ἔχει τὴν ἔννοιαν. ἔστι γὰρ ἐπιγραφὴ τῆς σύριγγος. πρὸς τὴν σύριγγα δ' αὖ τὴν ὁ λόγος, ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, λέγοντος, ὡς ἔχεις μὲν ὄνομα αὐτή, τὸ σύριγξ. τουτέστιν, σύριγξ μὲν καλῇ, κατὰ τὰς λοιπὰς σύριγγας· ἅδει δέ σε, ἀντὶ τοῦ ψάλλει, οὐ τὸ ᾀδικὸν, εἴτουν ἁρμονικὸν μέρος τῆς σοφίας, ἤγουν μουσικῆς, ἀλλὰ τὸ μετρικόν. οὐ γὰρ ἐμπνευστὴ αὕτη ἡ σύριγξ, ἵνα καὶ ᾠδὰς ἔχῃ, ἀλλὰ μεθόδου μὲν ἡ τῶν καλλίστων τῶν μέτρων δακτυλικῶν. Ἢ καὶ ἄλλως· ἅδει δέ σε οὐ κατὰ αἰσθητὴ ἔμπνευσις στόματος, ἀλλὰ τὰ μέτρα τῆς σοφίας· ἤγουν, αὐτὴ ἡ σοφία, περιφραστικῶς. εἶτα ἀποτείνει τὸν λόγον πρὸς τὴν Πηνελόπην, τὴν τοῦ Ὀδυσσέως ὁμόκοιτον. ἐπεὶ γὰρ τῷ Πανὶ ἀφιέρου τὴν σύριγγα, τοῦ Πανὸς δὲ μήτηρ Πηνελόπη, κατὰ τὸν μῦθον, ἐκεῖθεν ἀξιοῖ τοῦ λόγου κατάρξασθαι. καὶ φησίν, Οὐδενὸς εὐνάτειρα, μακροπτολέμοιο δὲ μήτηρ] Ὦ εὐνάτειρα καὶ σύζυγε

τοῦ οὐδενὸς, ἤγουν τοῦ Ὀδυσσέως. οὕτω γὰρ Ὀδυσσεὺς κεκλῆσθαι προσεποιήσατο, ἡνίκα μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ὑποστροφὴν ἀλώμενος, τῷ Κύκλωπι Πολυφήμῳ ἐνέκυρσεν· ὃν καὶ τετύφλωκεν. Ἢ, οὐδενὸς τῶν μνηστήρων δυνατώτερα. ἵνα καὶ οἰκείως ἔχῃ ὁ λόγος. Πηνελόπης γὰρ καὶ τῶν μνηστήρων ὁ Πὰν, ἐξ οὐρανίων (εἴτουν αἰσχιμαίων) γάμων, κατὰ τὴν μυθώδη τερατείαν σπαρείς. ἑκάστῳ μὲν γὰρ τῶν μνηστήρων ὑπισχνεῖτο τὸν γάμον ἡ Πηνελόπη, τῇ δὲ ἀληθείᾳ οὐδενὸς γυνὴ γέγονε. μήτηρ δὲ μακροπτολέμου, ἤγουν τοῦ Τηλεμάχου. τῆλε γὰρ τὸ μακρὰν, καὶ μάχη ὁ πόλεμος. ἐκ μὲν γὰρ Κίρκης, Τηλέγονος· ἐκ δὲ Πηνελόπης τῷ Ὀδυσσεῖ γεννᾶται Τηλέμαχος. Μάγης ἀντιπάτροιο θοὸν τέκες ἰθυντῆρα] Τὸ δ' ἑξῆς, ὦ Πηνελόπη, σὺ τέκες καὶ ἐγέννησας τὸν θοὸν καὶ ταχὺν ἰθυντῆρα, καὶ ποιμένα τῆς Ἀμαλθείας, τῆς μαίας καὶ τῆς τροφοῦ τοῦ Διὸς τοῦ ἀντιπάτρου, καὶ τοῦ ἐναντιωθέντος τῷ ἰδίῳ πατρὶ, τῷ Κρόνῳ δηλαδή. ἤγουν, τὸν Πᾶνα. οὕτω γάρ φησιν ἀνεῖσθαι Πανὶ τὴν τῶν ποιμνίων ἐφορείαν. ἀπὸ δὲ μόνης τῆς Ἀμαλθείας συννοεῖν δεῖ καὶ τὰ θρέμματα. τινὲς δὲ τὸ ἀντιπάτρου, ἐκ τοῦ ἀντὶ πέτρας γεγεννῆσθαι φασίν· ἵν' ᾖ, ἀντίπετρος ὁ Ζεύς· ἀνθ' οὗ δηλονότι πέτρα ἐδόθη τῷ Κρόνῳ, ζητοῦντι τὸν Δία βρέφος ἔτι ὄντα καταπιεῖν. ὡς δὲ παιδοφάγος ὁ Κρόνος, καὶ ὡς λίθον ἀντὶ τοῦ Διὸς καταπέπωκεν ὑπὸ τῆς Ῥέας ἀπατηθεὶς, καὶ ὡς ἐκτεθείη ὁ Ζεὺς, καὶ ὑπ' Ἀμαλθείας αἰγὸς μαιευθείη, δῆλον ἐκ τῶν ἱστοριῶν, καὶ οὐ δεῖ λεπτομερῶς τὰ περὶ αὐτῶν ἀκριβώσασθαι. Οὐ γὰρ κεράσταν, ὅν ποτε θρέψατο ταυροπάτωρ] Ἐπεὶ δὲ οὐ κυριωνυμικῶς εἶπε τὸν Πᾶνα, ἀλλὰ ἰθυντῆρα τῶν θρεμμάτων, ἦν δὲ καὶ Κομάτας ποιμένων ἐπίσημος, ὡς φιλόθεος ἢ φιλόμουσος, ποιεῖται διαστολὴν, καὶ φησὶν, Οὐ γὰρ τὸν Κομάταν λέγω, τὸν κεράσταν. τουτέστι, τὸν ποιμένα τῶν κερασφόρων ζώων. οὐ γὰρ αὐτὸς ἦν κεράστης, ἤγουν κερα-

σφόρος. ὅν ποτ᾽ ἐθρέψατο μέλισσα, ἣν φησὶ ταυροπάτορα· τὴν ἔχουσαν δηλαδὴ τὸν ταῦρον πατέρα. γίνεσθαι γὰρ τὰς μελίσσας ἀρχῇ σῆψις βοείων κρεῶν. Ἱστόρηται δὲ περὶ τοῦ Κομάτα τούτου, ὡς ποιμὴν ὤν, καθ᾽ ἑκάστην ταῖς Μούσαις ἐκ τῶν θρεμμάτων ἔθυεν. ἐφ᾽ ᾧ δυσχεράνας ὁ δεσπότης αὐτοῦ κατέκλεισεν αὐτὸν ἐν ξυλίνῃ λάρνακι, Μούσαις ἐπιτρέψας τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν, ἃς ὑπερβαλλόντως ἐσέβετο. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀνοίξας τὴν λάρνακα, ζῶντά τε τὸν Κομάταν εὑρίσκει, καὶ κηρία μέλιτος, οἷς περιεσώσατο τὴν ζωήν. Ἀλλ᾽ ἀπέλειπες, οὗ αἶθε πάρος φρένα τέρμα σάκους] Οὐ κατὰ τὸν Κομάταν οὖν (φησὶ) λέγω, ἀλλὰ τὸν Πᾶνα, ὃν ἀπὸ σοῦ ἡμῖν ἔλιπες. ἀντὶ τοῦ, ὃν γεννηθέντα σοι, δέδωκας ἡμῖν. τὸ δὲ λέγειν ὡς καὶ Κομάτας Πηνελόπης υἱός, μὴ καὶ τῆς ἀληθείας ἀνάρμοστον εἴη, σκοπεῖν ἄξιον. Πηνελόπη μὲν γὰρ εἰς Ἰθάκην, Κομάτας δὲ, Σικελός. καὶ ἡ μὲν, ἐπὶ τῶν Ἰλιακῶν, ὁ δὲ, ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν. μεταξὺ δὲ τοῖν τόποιν καὶ χρόνοιν τούτοιν χάσμα μέγα ἐστήρικται. οὗ Πανὸς αἶθε καὶ ἔφλεγε καὶ αἴνιπτε τὴν φρένα καὶ τὴν ψυχὴν τέρμα σάκους· οὐ κατὰ μεταληπτικῶς γυνή τις Ἶτις καλουμένη, ὁμωνύμως τῇ ἴτυϊ τῷ τέρματι τοῦ σάκους, ἀλλ᾽ αὐτὴ ἡ ἴτις, τουτέστιν ἡ ἀσπὶς, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον, μᾶλλον δὲ ἀπὸ μόνης τῆς ἀσπίδος, καὶ πᾶν ὅπλον. ἵν᾽ ᾖ ἡ ἔννοια, ὅτι ἔρωτα εἶχε τῶν ὅπλων, ἤγουν τῶν πολεμικῶν ἔργων. ἱστόρηται γὰρ ὁ Πὰν συστρατεῦσαι τῷ Διονύσῳ παρ᾽ Ἰνδοὺς, καὶ ἔργα ποιῆσαι πολεμικά. τὸ δὲ πάρος, ἤγουν πρότερον, οὐκ ἐναντιοῦται τῷ λόγῳ. οὐ γὰρ ἀεὶ ὁ Πὰν περὶ τὰ πολεμικὰ ἠσχολῆσθαι ἱστόρηται, ἀλλ᾽ ὅτε ὁ Διόνυσος κατὰ τῆς Ἀσίας ἐστράτευσεν. Οὗ ὄνομ᾽ ὅλον δίζων] ἤγουν, οὗ ὄνομα ὅλον δίζων. τουτέστιν, ἐκ δύο ζώων σύνθετον. τὰ μὲν γὰρ κάτω ὁ Πὰν τράγος, τὰ δ᾽ ἄνω, ἄνθρωπος. λαμβάνει δὲ ἐνταῦθα τὸ ὄνομα ἀντὶ εἴδους τοῦ Πανός. οὐ γὰρ τὸ ὄνομα τοῦ Πανὸς δίζων, ἀλλὰ τὸ εἶδος. Ὃς τᾶς μέ-

Ἔρωτος πόθον κούρας γηρυόνης ἆθεν] Ὃς ᾖθε καὶ ἀνῆπτε πόθον καὶ ἔρωτα ἕνεκεν τῆς κόρης, ἤγουν τῆς σύριγγος. οὐ γυναικός τινος, ὥς φασι, κατὰ μετάληψιν, ἀλλὰ τοῦ ἐμπνευστοῦ ὀργάνου. κόρην δέ φησι, διὰ τὸ τερπνὸν καὶ τὸ τῆς ἡδονῆς μαλθακὸν καὶ φιλοτήτων ἐπαγωγόν. οὗ χάριν καὶ ἐπιφέρει, μέροπος γηρυόνης. τουτέστι, μεμερισμένης κατὰ τὴν ὄπα. εἰ γὰρ μονόφθογγος, εἴτουν μονόφωνος, ἦν ἡ σύριγξ, ἦν ἂν ἀνάρμοστος, καὶ μηδὲ ψυχὴν ἀνθρωπίνην κηλεῖν οἷα τε. ἡ γὰρ ψυχὴ ἐξ ἁρμονιῶν συνέστηκε, καὶ ἐκ μόνων τῶν συγγενῶν ἁρμονιῶν κηλεῖσθαι πέφυκεν. ἁρμονία δέ ἐστι πολυμιγέων καὶ δίχα φρονεόντων ἕνωσις. τὸ δὲ γηρυόνης, ἀντὶ τοῦ φωνητικῆς, ἀπὸ τοῦ γῆρυς ἡ φωνή. ὑστερόφωνα δὲ ἠχοῦς καὶ θυγατέρας φωνῆς, ὡς ἀρχά μοι παρέδραμε. Ἰαῖ αἱμώδεος] ἤγουν, τῆς ἐμπνευστῆς. ἐμπνευστὸν γὰρ ἡ σύριγξ. Ὃς Μοίσᾳ λιγὺ πᾶξεν ἰοστεφάνῳ] Ὅς, ἤγουν ὁ Πὰν τῇ Μούσῃ τῇ Καλλιόπῃ, μᾶλλον δὲ τῇ Μελπομένῃ (καὶ πάσας διὰ τοῦ ἑνικοῦ αἰνίττεται ὀνόματος) πῆξε καὶ κατεσκεύασε λιγὺ καὶ ὀξύφωνον ἕλκος, καὶ σύριγγα κατὰ μετάληψιν. καὶ γὰρ ἡ σύριγξ οὐ μόνον τὸ ἐμπνευστὸν ὄργανον τὸ ποιμενικὸν σημαίνει, ἀλλὰ καὶ τὸ διαβεβρωμένον ἕλκος τὸ μοτοῦ δεόμενον. ἀντὶ γοῦν τοῦ ἑτέρου σημαινομένου τῆς σύριγγος, ἤγουν τοῦ ὀργάνου, τὸ ἕλκος παρείληφεν. ὅπερ ἐστὶ μετάληψις. Ἰοστεφάνῳ δὲ μούσῃ, ὡς θηλείᾳ θεᾷ. θηλείαις γὰρ πρέπον ἰοστέφανος. τὸ δὲ λέγειν μοῦσαν ἰοστέφανον τὸ ἔαρ, οὔ μοι δοκεῖ λόγου ἔχεσθαι. Ἕλκος ἄγαλμα πόθοιο πυρσοφαράγου] Ἔστι δὲ ἡ σύριγξ, ἄγαλμα, ἤγουν τέρψις καὶ παροξυσμὸς τοῦ πόθου τοῦ ἐγκαρδίου· ὃν πυρσοφάραγον λέγει, ὡς ἐν τῷ πυρὶ τῆς καρδιακῆς θέρμης πυρσαπτόμενον, καὶ ἀναφλεγόμενον. εἰδέναι δὲ ἄξιον ὡς ὑποδοχὴν τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς, λέγω δὴ λόγου, θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας, τρεῖς σωματικὰς ἀρχὰς κυριωτάτας ἡ φύσις ἐδημιούργησεν· ἐγκέφαλον μὲν,

εἰς ὑποδοχὴν τοῦ λογιστικοῦ· καρδίαν δὲ, τοῦ θυμοειδοῦς· ἧπαρ δὲ, τοῦ ἐπιθυμητικοῦ. ἀρχὴ δὲ πάλιν αὐτῶν ἡ καρδία· διὸ καὶ ἀπαθεστάτη. τοίνυν εἰ καὶ ἐγκάρδιόν τις τὸν πόθον ἐρεῖ, οὐχ ἁμάρτῃ τοῦ δέοντος, διὰ τὸ καὶ ἥπατος εἶναι τὴν καρδίαν ἀρχήν. Ὃς σβέσεν αἰορέαν ἰσαυδέα. ὃς, ἤγουν ὁ Πὰν, ἔσβεσε τὴν Περσικὴν ἀγερωχίαν, ὅτε συνεστρατήγει τῷ Διονύσῳ. ἣν καὶ ἰσαυδέα (ἤγουν ὁμώνυμον) φησὶ τοῦ παπποφόνου, τοῦ Περσέως δηλαδή. ἀπὸ γὰρ Περσέως, Πέρσης, ἐξ οὗ τὸ Περσῶν γένος. παπποφόνος δὲ ὁ Περσεὺς, καθὼς ἱστορεῖ καὶ Λυκόφρων. τὸν γὰρ πάππον Ἀκρίσιον, μετὰ τὸν κατὰ Γοργόνος ἆθλον ἀπέκτεινε· καὶ ἀφείλετο, ἀπὸ κοινοῦ, τὴν ἠωρέαν, καὶ τὴν Περσικὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τῆς Τυρίας. ἤγουν τῆς Εὐρώπης, μετωνυμικῶς. ἐν γὰρ τῇ Τύρῳ τῇ Εὐρώπῃ ὁ Ζεὺς ἐμίγη. Ὦ, τόδε τυφλοφόρων] ᾧτινι Πανὶ τὸ πᾶμα καὶ κτῆμα τόδε τὴν τυφλοφόρων, ἤγουν τὴν ποιμνίαν, κατὰ μετάληψιν, τουτέστι πηροφόρων, καὶ σακκοφόρων (πηροφόρος γὰρ καὶ ὁ τυφλοφόρος) τὸ ἐρατὸν καὶ ἐπιθυμητὸν κατὰ ψυχὴν ὁ Πάρις, ἤγουν ὁ Θεόκριτος, κατὰ μετάληψιν (διὰ τὸ καὶ τὸν Πριαμίδην Πάριν κρῖναι τὰς τρεῖς θεὰς περὶ τοῦ μήλου, καὶ τῆς ἔριδος· καὶ δύνασθαι καλεῖσθαι Θεόκριτον) θέτο καὶ ἀνέθηκεν ὁ Σιμιχίδης, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Σιμίχου. εἶτα πρὸς αὐτὸν τὸν Πᾶνα προσφώνημα, Ὦ βροτοβάμον στάτας, Ὦ Πὰν βροτοβάμον, ἤγουν πετροβάμον (ἐκ πετρῶν γὰρ οἱ βροτοὶ, κατὰ τὸν παλαιὸν μῦθον) οἶστρε καὶ ἔρως τῆς Νυμφάλης τῆς στήτης καὶ γυναικὸς, τῆς δέτας καὶ Λυδῆς. Κλωποπάτορ τ' ἀπάτορ] ἤγουν, Ἑρμοῦ τοῦ κλέπτου υἱέ. κατά τινας γὰρ πάλιν Ἑρμοῦ παῖς ὁ Πάν. ἀπάτορ, ἤγουν πολυπάτορ. ἐκ πολλῶν γὰρ τῶν μνηστήρων γεγέννηται. Λαρνακόγυιε. ἤγουν χηλόπου, κατὰ μετάληψιν. (χηλὸς γὰρ τὸ κιβώτιον, καὶ ἡ λάρναξ· καὶ χηλὴ ὁ ὄνυξ) χαίροις ἡδὺ, μελίζοις ἐν τῇ σύριγγι τῇ ἔλλοπι καὶ τῇ ἀφώνῳ· τῇ ἐλλειπομέ-

νῃ δηλαδὴ ὀπὸς καὶ φωνῆς. αὐτὴ γὰρ καθ' ἑαυτὴν ἡ σύριγξ, μὴ ἐμπνεομένη πρός τινος, ἄφωνός ἐστι. τῇ κόρῃ πάλιν, καθὼς εἶπον, διὰ τὸ τερπνὸν καὶ ἐπαγωγὸν, τῇ Καλλιόπῃ, καὶ καλλίστην ἐχούσῃ ὄπα, ἐπὰν ἐμπνέηται. τῇ νηλεύστῳ, καὶ ἀθεάτῳ. ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ λάω, τὸ βλέπω. ἀθέατον γὰρ τὸ ἀπήχημα. ἢ νηλεύστῳ, τῇ ἀλιθοβολήτῳ, ἤγουν ἀθανάτῳ. ἀπὸ τοῦ νη στερητικοῦ, καὶ τοῦ λεύω τὸ λιθοβολῶ. ὁ λόγος γὰρ οὐ λιθάζεται.

ARGVMENTVM

TROILVS Hecubæ filius, quum ab Achille amaretur, nec ei copiam ſui facere vellet, ideóque in Apollinis templum confugiſſet, ad eius aram ab Achille trucidatus (quemadmodum & teſtatur Lycophron) & ibidē poſtea ſepultus eſt. Philoctetes deinde quum hoc ſepulcrum attentius fortè conſideraret, à ſer-

ΣΙΜΜΙ'ΟΥ ΒΩΜΟ'Σ,

ἢ, κατά τινας, Θεοκρίτου.

In præced. edit.

[1] μοὶ στήτας
[2] πόσις μέροψ δίσαβος
[3] οὐ
[4] μόρος,
[5] τεκνώματος,
[6] ἀπάτωρ
[7] δίσευνος
[8] τεῦγμα θρήσας
[9] ἦρ'

ΕΙ'Μ' ἄφσενος [1]μισητὴς,
Ὁ [2] δύπμορος δύσαβος [3],
Σποδεύνας ἶνις Ἐμπούσας [4]κόρος.
Ὁ βούτα καὶ κυνὸς [5]τέκνωμα, τὸν
Χρυσοῦς αἴτας, ἆμος ὦσ' ἄνδρα
Τὸν γυιόχαλκον οὖρον, ἔῤῥαισεν.
Ὃν [6]ὁ πάτωρ [7]δίσευνος
Μόρησε μηξόῤῥιπτος.
Ἐμὸν δ' ἰούδμ' [8]ἀθρήσας
Θεοκράτοιο κταίτας,
Τριεσπέροιο καύτας,
Αἶξεν αἰαύξας.
Χάλεψε δέ νιν ἰὸς
Σύργαστρος ἐκδὺς γῆρας.
Τὸν δ' ἐλινεῦντ' ἐν ἀμφικλύστῳ,
Πανός τε ματρὸς εὐνέτας, φὼρ
Δίζωος, ἶνίς τ' ἀνδροβρῶτος,
Ἰλιοραίστας, ἀφ' δίων [9] ἦρ'
Ἐς Τευκρίδ' ἄγαγε πείπορθον.

ret, à ſerpente qui ſub ara latebat, morſus eſt. Hæc ferè ſunt quæ Troilus ipſe in hoc Epigrammate, partim de ſe, partim de Philoctete narrans inducitur. Reſtat verò vt Epigramma ipſum prout carminis ratio poſcere videtur, deſcribatur, quemadmodum idem Cãterus emendatum atque expoſitum dedit.

SIMMIAE ARA,

ſeu, ſecundum aliquos, Theocriti.

SVM viri oſor,
Infelix puber,
In cinere cubans iuuenis Empuſæ gnatus,
Bubulci & canis filius, quem
Aureus amaſius, quando accendi virum
Ferreis præditum membris ducem, perdidit.
Quem frater duarum vxorum maritus
Occidit à matre abiectus:
Meum verò monimentum conſiderans
Dearum iudicis interfector,
Trinoctis vſtor,
Exiliit cum clamore.
Læſerat enim eum veneno
Serpens depoſita ſenectute.
Illum autem hærentem in inſula,
Paníſque matris coniunx, fur
Bis natus, filiúſque hominum voratoris,
Troiæ populator, ſagittarum gratia
In Teucriam deduxit ter captam.

BREVIS EXPLICATIO
quorundã huius poematii locorum, G. CANTERO autore: cuius eſt etiam quæ præcedit interpretatio illius.

V. 1. Viri oſor] Achillis, à quo Troilus occiſus fuit. Lycophron,

Πρὸς τῶ δαμέντος αὐτὸς οὐ τετρωμένος,
Καρατομηθεὶς, τύμβον αἱμάξεις πατρός.

V. 3. Empuſæ] Hecubæ, quæ poſt captam Troiam in canem ſeu ſpectrum quoddam caninum mutata fuiſſe dicitur. Idem Lycophron,

Βριμὼ τρίμορφος θήσεταί σ' ἐπωπίδα
Κλαγγαῖσι ταρβήσουσαν ἐννύχοις βροτούς.

V. 4. Bubulci] Apollinis. nam boues Admeti quõdam pauit. Canis] Rurſum Hecuba dicitur canis.

V. 5. Aureus amaſius] Achilles flauus. Accendi] amore mei. Idem Lycophron,

Ὅς τ' ἄγριον δράκοντα πυρφόρῳ βαλὼν
Ἴυγγι τόξον. --

V. 6. Ferreis] Tam fortem vt ferreus videretur.

V. 7. Frater] Paris, qui duas habuit vxores, OEnonem nympham, & Helenam: & mox vt natus erat, expoſitus fuit, ſecundum omen ſomnii: & Achillẽ denique in templo Apollinis Thymbræi iaculis confixit.

V. 10. Dearum iudicis] Paridis, quem ſagittis interfecit Philoctetes: qui idem & Herculis (quem trinoctem, vocat, quòd tribus noctibus generauit eum Iupiter) pyram in OEta ſuccendit.

V. 15. Inſula] Lemno, ex qua ad Troiam delatus fuit, quòd eius ſagittis ad expugnandum Ilium opus eſſet.

V. 16. Matris] Penelopes, quæ Panem ex Mercurio, vel è procis, ſecundum alios concepiſſe dicitur. Eius maritus fuit Vlyſſes: quem furem vocat, quia Palladium ex arce Troiana furatus ſit.

V. 17. Bis natum autem, quòd à Circe, quum eum Telegonus filius occidiſſet, reſuſcitatus fuerit. Hominum voratoris] Achillis, qui partim in vita ſua multos homines occiderat, partim etiam poſt mortem Polyxenam ſibi mactari iuſſerat.

V. 19. Teucriam] Troiam, quæ primùm ab Amazonibus, deinde ab Hercule, poſtremò à Græcis capta & exciſa eſt.

POEMATIA VARIorum poetarum Græcorum, vel (vt Theocritus ſua vocauit) IDYLLIA,

partim hexametro, partim elegiaco carmine.

ITEM POEMATIORVM quorundam fragmenta.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ὈΡΦΈΩΣ, ΠΕΡῚ ΘΕΟΥ͂.

Φθέγξομαι οἷς θέμις ἐστί, θύρας δ' ἐπίθεσθε βέβηλοι
Πᾶσιν ὁμῶς· σὺ δ' ἄκουε φαεσφόρου ἔκγονε μήνης
Μουσαῖ', ἐξερέω γὰρ ἀληθέα· μηδέ σε τὰ πρὶν
Ἐν στήθεσσι φανέντα φίλης αἰῶνος ἀμέρσῃ.
Εἰς δὲ λόγον θεῖον βλέψας, τούτῳ προσέδρευε,
Ἰθύνων κραδίης νοερὸν κύτος. εὖ δ' ἐπίβαινε
Ἀτραπιτοῦ, μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο ἄνακτα.
Εἷς δ' ἔστ' αὐτογενής, ἑνὸς ἔκγονα πάντα τέτυκται.
Ἐν δ' αὐτοῖς αὐτὸς περινίσσεται· οὐδέ τις αὐτὸν
Εἰσοράᾳ θνητῶν, αὐτὸς δέ γε πάντας ὁρᾶται.
Οὗτος δ' ἐξ ἀγαθοῖο κακὸν θνητοῖσι δίδωσι,
Καὶ πόλεμον κρυόεντα, καὶ ἄλγεα δακρυόεντα.
Οὐδέ τις ἔσθ' ἕτερος. σὺ δέ κεν ῥέα πάντ' ἐσορήσαις,
Αἴ κεν ἴδῃς αὐτὸν πρὶν δή ποτε δεῦρ' ἐπὶ γαῖαν.
Τέκνον ἐμὸν δείξω σοι, ὁππηνίκα δέρκομαι αὐτοῦ
Ἴχνια, καὶ χεῖρα στιβαρὴν κρατεροῖο θεοῖο·
Αὐτὸν δ' οὐχ ὁρόω· περὶ γὰρ νέφος ἐστήρικται
Λοιπὸν ἐμοί· στᾶσιν δὲ δέκα πτυχαὶ ἀνθρώποισιν.
Οὐ γάρ κέν τις ἴδοι θνητῶν μερόπων κραίνοντα,
Εἰ μὴ μουνογενής τις ἀπορρὼξ φύλου ἄνωθεν

Χαλ-

EX ORPHEO,

DE DEO.

LOquar quibus fas eſt: at fores occludite profanis
Omnibus pariter:tu verò audi,ex lucifera oriunde Luna
Muſæ. narrabo enim vera: nec te quæ antea
In animo[tibi]viſa ſunt,chara vita ſpolient.
Reſpiciens verò ad diuinum[hunc]ſermonem,ei diligenter animum aduerte,
Intendens cordis capax rationis conceptaculum. rectè autem ingredere
Viam,& ſolum aſpice mundi regem.
Vnus.a.eſt,per ſe genitus: ex eo vno omnia nata ſũt.
Ipſe verò in illis verſatur: nec quiſquam eum
Intueri poteſt mortalium,ſed ipſe omnes intuetur.
Hic ex bono malum hominibus dat,
Et bellum horribile & dolores lacrymoſos.
Nec quiſquã eſt ali⁹. tu verò facile omnia aſpexeris,
Si videres eũ antequã tandẽ huc ſupra terrã [venit]
Fili mi oſtendam tibi, quandoquidem video eius
Veſtigia, & manum robuſtam potentis dei.
Ipſum verò nõ poſſum aſpicere:nubes.n.eũ circũſtat
Reliqua mihi : ſtant autem decem orbes hominibus.
Non enim quiſpiam mortaliũ videre poſſet eum qui hominibus imperat,
Niſi vnigenitus quidã profectus ab antiqua origine gentis

Χαλδαίων. ἴδρις γὰρ ἔην ἄστροιο πορείης,
Καὶ σφαίρης κίνημ' ἀμφὶ χθόνα ὡς περιτέλλει,
Κυκλοτερές γ' ἐν ἴσῳ, κατὰ δὲ σφέτερον κνώδακα.
Πνεύματα δ' ἡνιοχεῖ περί τ' ἠέρα καὶ περὶ χεῦμα
Νάματος, ἐκφαίνει δὲ πυρὸς σέλας ἰφιγενήτου.
Αὐτὸς δ' αὖ μέγαν αὖθις ἐπ' οὐρανὸν ἐστήρικται
Χρυσέῳ εἰνὶ θρόνῳ, γαίη δ' ὑπὸ ποσσὶ βέβηκε.
Χεῖρα δὲ δεξιτερὴν ἐπὶ τέρμασιν ὠκεανοῖο
Ἐκτέτακεν· ὀρέων δὲ τρέμει βάσις ἔνδοθι θυμῷ,
Οὐδὲ φέρειν δύναται κρατερὸν μένος. ἔστι δὲ πάντως
Αὐτὸς ἐπουράνιος, καὶ ἐπὶ χθονὶ πάντα τελευτᾷ,
Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων ἅμα καὶ μέσον, ἠδὲ τελευτὴν,
Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑλογενὴς διέτα-
ξεν,
Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.
Ἄλλως οὐ θεμιτὸν δὲ λέγειν. τρομέω δέ γε γυῖα
Ἐν νόῳ· ἐξ ὑπάτου κραίνει περὶ πάντ' ἐνὶ τάξει.
Ὦ τέκνον, σὺ δὲ τοῖσι νόοισι πελάζεο, γλώσσης
Εὖ μάλ' ἐπικρατέων· στέρνοισι δὲ ἔνθεο φήμην.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Αἰθέρος ἠδ' ᾅδου, πόντου γαίης τε τύραννε,
Ὃς βρονταῖς σείεις βριαρὸν δόμον οὐλύμποιο,
Δαίμονες ὃν φρίσσουσι, θεῶν δὲ δέδοικεν ὅμιλος,
Ὧ μοῖραι πείθονται ἀμείλικτοί περ ἐοῦσαι,
Ἄφθιτε μητροπάτωρ, οὗ θυμῷ πάντα δονεῖται·
Ὃς κινεῖς ἀνέμους, νεφέλῃσί τε πάντα καλύπτεις,
Πρηστῆρσι σχίζων πλατὺν αἰθέρα· σὴ μὲν ἐν
ἄστροις
Τάξις ἀπαλλάκτοισιν ἐφημοσύναισι τρέχουσα·
Σῷ δὲ θρόνῳ πυρόεντι παρεστᾶσιν πολύμοχθοι

Ἄγγελοι,

Chaldæorum. ſciebat enim aſtri curſum,
Et vt ſphæræ motum circum terram circumuoluit,
Circularem æqualiter, & in ſuo centro.
Ventos autem gubernat circum aerẽ & circa fluxum
Aquæ, & exerit fulgorem ignis potenter facti.
Ipſe deinde ſuper amplum cœlum conſedit
In aureo ſolio, terra autem ſub pedibus iacet:
Manúmque dextram ad limites Oceani
Extendit, & montium baſis intus tremit,
Nec ingens illud robur ferre poteſt. Eſt autẽ omnino
Ipſe cœleſtis, & ſuper terram omnia perficit,
Principium tenens ſimul & medium atque finem,
Vt habet ſermo antiquorum, vt ex materia ortus de-
ſcripſit, [net.
Accepta diuinitus lege quæ duplicia præcepta conti-
Non fas eſt aliter loqui. tremo verò membris
In animo: ex alto imperat omnibus ordine.
O fili, tu mentem tuam admoue, linguam
Bene cohibẽs: in pectore verò conde hunc ſermonẽ.

EIVSDEM.

O rex cœli & inferni, maríſque & terræ,
Qui tonitribus concutis validam domum olympi,
Quem dæmones horrent, & deorum cœtus metuit,
Cui Parcæ, quantumuis implacabiles, obediunt,
AEterne aue materne, cuius ira omnia quatiuntur:
Qui agitas ventos, omniáque nubibus obducis,
Igneis turbinibus diffindens latum aerem: tuus qui-
dem eſt inter aſtra
Locus qui immutabilibus præceptis mouetur:
Tuo autem ſplendido ſolio aſtant laborioſi

Ἄγγελοι, οἷσι μέμηλε βροτοῖς ὡς πάντα
τελεῖται.
Σὸν μὲν ἔαρ λάμπει νέον ἄνθεσι πορφυρέοισι,
Σὸς χειμὼν ψυχροῖσιν ἐπερχόμενος νεφέλαισιν,
Ἅς ποτε βακχευτὰς Βρόμιος διένειμεν ὀπώρας.

ΕΚ ΤΩΝ ΛΙΝΟΥ.

Φράζεο δὴ, σπουδὴν ἐντυνάμενος δι' ἀκουῆς,
Μύθων ἡμετέρων ἀτραπὸν περὶ παντὸς ἀληθῆ.
Κῆρας ἀπωσάμενος πολυπήμονας, αἵτε βεβήλων
Ὄχλον ἀΐσσουσι, ἄταις περὶ πάντα πεδῶσι
Παντοίαις, μορφῶν χαλεπῶν ἀπατήματ' ἔχουσαι.
Τὰς μὲν ἀπὸ ψυχῆς εἴργειν φυλακῇσι νόοιο.
Οὗτος γάρ τε καθαρμὸς δικαίως ἐστὶ βίοιο,
Εἴ κεν ἀληθείῃ μισέῃς ὀλοὸν γένος αὐτῶν,
Ἠδ' ὕλην προχέῃς αἰσχρῶν δώτειραν
ἁπάντων,
Ἣν ἐπιθυμία ἡνιοχεῖ μάργοισι χαλινοῖς.

ΕΚ

Angeli, quibus curæ eſt quomodo mortalibus omnia perficiantur.
Tuum ver recens relucet floribus purpureis,
Tua hyems frigidis aduenit nubibus,
Quas olim ebri⁹ Bacchus diſtribuit autũni[tẽpore.]

EX LINO.

PRoſpice, animum intendens & muniens ex auditu,
Noſtri ſermonis viam præ cunctis veram.
Noxas repelle ſortéſque damnoſas, quæ profanorum
Vulgus ſubuertunt, maliſque per omnia implicant
Variis, fraudulentas ſibi formas ſumentes.
Has tu cuſtodia mentis ab animo arceto.
Hæc enim expiatio reuera te iuſtum purgabit:
Si quidem re ipſa oderis exitioſum earum genus.
In primis verò materiam omnium malorum largitricem,
Quam cupido inſtar aurigæ regit ſtolidis frænis.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ῬΙΑΝΟΥ͂,

Περὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀφροσύνης.

Ἦ ἌΡΑ δὴ μάλα πάντες ἁμαρτίνοοι πελόμεσθα
Ἄνθρωποι, φέρομεν δὲ θεῶν ἑτερόρροπα δῶρα
Ἀφραδέϊ κραδίῃ. βιότοιο μὲν ὅς κ' ἐπιδευὴς
Στρωφᾶται, μακάρεσσιν ἐπὶ ψόγον αἰνὸν ἰάπτει,
Ἀχνύμενος· σφετέρην δ' ἀρετὴν καὶ θυμὸν ἀτίζει,
Οὐδέ τι θαρσαλέος νοέειν ἔπος, οὐδέ τι ῥέξαι,
Ἐρριγὼς ὅθι τ' ἄνδρες ἐχεκτέανοι παρέωσιν·
Καί οἱ θυμὸν ἔδουσι κατηφείη καὶ ὀϊζύς.
Ὃς δέ κεν εὐοχθῇσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὀπάζῃ
Καὶ πολυκοιρανίην, ἐπιλήθεται οὕνεκα γαῖαν
Ποσσὶν ἐπιστείβει, θνητοὶ δέ οἱ εἰσὶ τοκῆες·
Ἀλλ' ὑπεροπλίῃ τε καὶ ἀμαρτωλῇσι νόοιο,
Ἶσα Διὶ βρομέει· κεφαλὴν δ' ὑπὲρ αὐχένας ἴσχει,
Καίπερ ἐὼν ὀλίγος· μνᾶται δ' εὔπηχυν Ἀθήνην·
Ἠέ τιν' ἀτραπιτὸν τεκμαίρεται Οὔλυμπόνδε,
Ὥς κε μετ' ἀθανάτοισιν ἀρίθμιος εἰλαπινάζῃ.
Ἡ δ' Ἄτη, ἁπαλοῖσι μετατρωχῶσα πόδεσσιν,
Ἄκρῃς ἐν κεφαλῇσιν αἰώϊστος καὶ ἄφαντος,
Ἄλλοτε μὲν γραίῃσι νεωτέρη, ἄλλοτε δ' αὖτε
Ὁπλοτέρῃσι γρηῢς ἐφίσταται ἀμπλακίῃσι,
Ζηνὶ θεῶν κρείοντι Δίκῃ τ' ἐπίηρα φέρουσα.

ἘΚ

E R H I A N O,

De humana imprudentia.

OMnes profectò erramus animis
Homines, ferimúſque deorum variantia dona
Pectore inſipiente. nam qui victus inops
Oberrat, diis grauem impingit culpam,
Mœſtus: virtutem verò ſuam animúmque negligit,
Nec dicere quidpiam audet, neque facere,
Præ timore, vbi viri locupletes adfuerint:
Sed animum eius abſumunt pudor & mœror.
At qui feliciter agit, cuíque deus opes tribuit,
Et regnum in multos, hic obliuiſcitur quòd telluri
Pedibus inſiſtat, & mortales ei ſint parentes:
Sed arrogantia animíque vitioſa elatione
Inſtar Iouis tonat: & caput ſupra ceruicem tollit,
Quanuis paruus: pulchríſque decoram cubitis Mineruam ambit.
Denique viam aliquam requirit ad olympum,
Vt diis annumeratus epulis eorum fruatur.
Aſt Ate, leuibus accurrens pedibus,
In vertice capitis inſperata, nullíque viſa,
Iam quidem vetulis ipſa iuuenili forma, iam verò contrà
Iuuenibus ſenili inſiſtit facie fraudulenter,
Ioui deorum principi & Iuſtitiæ gratum faciens.

EX

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΝΑΥΜΑΧΊΟΥ.

ΚΑΛῸΝ μὲν, δέμας ἁγνὸν ἔχειν, ἀδμῆτά τε μίμνειν
Παρθενικὴν, καθαρεῖσί τ' ἀεὶ μελεδήμασι χαίρειν,
Μήτε βαρυτλήτων λεχέων περὶ φόρτον ἄγουσαν,
Μήτε πόνον τρομέουσαν ἀγάστονον Εἰλειθυίης·
Ἀλλ' ἤδη βασίλειαν ἀφαυρῶν θηλυτεράων,
Ψυχῆς ὄμμα φαεινὸν ὑπὲρ βιότοιο χέουσαν,
Ἔνθα γάμοι κεδνοὶ καὶ ἀληθέες, ἔνθα μιγεῖσα
Θεσπεσίοις ἐπέεσσι νοήματα φαέα τίκτει.
Εἰ δέ σε καὶ ξυνοῖο πόθος βιότοιο κιχάνει,
Καὶ τοῦτο προσδαεὶς, ἐρέω πῶς χρή σε περῆσαι
Τὸν πλοῦν, ὡς φασιν, τὸν δεύτερον, εὔφρονι θυμῷ.
Ἔστω σοὶ πόσις οὗτος ὃν ἂν κρίνωσι τοκῆες·
Κἂν μὲν ἔῃ πινυτὸς, σὺ μακαρτάτη· εἰ δέ κεν ἄλλως
Ἀνέρα μοιρήσαιο, φέρειν καὶ τοῦτον ἀνάγκη.
Ἀλλ' ἢν μέν τις σοὶ πεπνυμένος, ὅ, ττι κεν εἴπῃ
Πείθεο, μηδ' ἔστω βίος ἄνδιχα. γίνεο δ' αὐτῷ
Μειλιχίη, καὶ μᾶλλον ὅταν τι ἓ κῆδος ἱκάνῃ.
Ἀνδρὶ γὰρ ἀσχαλόωντι παραίφασίς ἐστιν ἄκοιτις.
Λεῖπε δέ οἱ τὰ θύρηφι, τὰ καὶ δυνάται πονέεσθαι·
Σοὶ δ' οἰκωφελίη μελέτω, μέγαρόν τε φυλάσσειν.
Μηδὲ μὲν ἐξερέεινε τὰ μὴ θέμις ἐστὶ γυναῖκας
Ἴδμεναι. εἰ δ' αὐτός σ' ἐθέλει συμφράδμονα θέσθαι,
Συνθέο μὲν τάχα μύθῳ· ἀμείβεο δ' ὅττι σοὶ αὐτῷ

Φραζε-

EX NAVMACHII poematiis.

PVlchrũ ſanè [eſt] corpus caſtũ habere, intactámque manere
Virginem, & puris ſemper cogitationibus delectari,
Nec onus circa laborioſa ilia geſtantem,
Neque dolores trementem ſuſpirioſos Lucinæ:
Sed permanere quaſi reginam imbecilliũ mulierum,
Oculum animæ ſplendidum ad eam vitam erigendo,
In qua glorioſæ veræ'que ſunt nuptiæ, vbi commixta
Diuinis verbis lumine plenas meditationes parit.
Quòd ſi te communis vitæ deſiderium capit,
De iſta quoque præſciens dicam quomodo te oporteat conficere
Nauigationem, vt aiunt, ſecundam, animo læto.
Is tibi ſit maritus quem parentes decreuerint;
Et, ſi fuerit prudens, fœliciſsima es: ſin aliter
Virum ſortita fueris, ferre & ipſum oportet.
Sed ſiquis prudens aliquid tibi dixerit,
Obſequere, nec diſſentias ab ipſo. Eſto autem ei
Blanda, ídque magis quum aliqua cura afficitur.
Viro enim indignanti conſilium & ſolatium eſt vxor.
Relinque autẽ illi externa opera, quæ cõficere poteſt:
At tibi cura augẽdæ rei familiaris ſit & cuſtodia dom⁹.
Neq; ipſũ interroges de rebus quas nefas eſt mulieribus
Noſſe: ſi tamẽ ipſe te velit in cõſiliũ adhibere,
Auſculta quidẽ ſtatim eius ſermoni: ſed ſerò reſponde cum ipſo

Φραζομένη. καὶ μηδὲν ὑπείχεο μηδὲ κέλευε
Σῇ ῥέζειν ἰότητι· τὸ γὰρ τέλος ἐστὶν ἀφαυ-
ρόν.
Κουρίδιος πινυτῇ πόσις ἄρκιος· οὐδέ τ' ἐκείνην
Δεύτερος ἀθρήσει λεχέων ἀπογυμνωθεῖσαν.
Πρῶτα μὲν ἀφραίνοντος ἀνάσχεο· καὶ γὰρ ἀνάγκη·
Πολλάκι που καὶ νούσου ἀνέχεο κηδομένη περ·
Ἴσχεο δ' ἐν στέρνοις τὰ σὰ κήδεα, μηδ' ἀγόρευε
Πᾶσιν ὅσα πρήσσεις, μηδ' ἔννεπε πάντα τοκεῦσι·
Μούνη δ' ἀφραδίοντα πινυσσέμεν· ἀλλὰ κατ' αἶσαν.
Καὶ πινυτὸν διδάκη ἐρεθιζέμεν αἴθερα λάβῃ·
Πολλάκι δ' ἤπιος ἄνδρα καὶ ἄφρονα μῦθος ἔθελξεν.
Εἰ δ' ὀλοοῖς ἑτάροισιν ἐφεπόμενος κακὸς εἴη,
Μὴ σὺ μὲν ἀντιβίην κείνου τέκος εἰς ἔριν ἔλθῃς,
Ἀλλ' ἑτάρους ὅτρυνε μετὰ σφίσι νείκεα βάλλειν.
Ῥηϊδίη δ' ὁδὸς ἤδε διακρῖναι φιλότητα
Λευγαλέην, ἑτάροις τε φίλον ἀγαθοῖσι γενέσθαι,
Καὶ πινυτοῖς. τίς γάρ κεν ἑκὼν φίλον ἄφρονα
θεῖτο;
Καὶ σὺ μὲν ὡς φίλον ἄνδρα καὶ ἀτρεκέως ἀγάπαζε·
Γνώτω δ' ἀμφαδίην καὶ σὸς πόσις ὅττι κε τέκνα
Ἐκ θυμοῦ φιλέῃς. ἐπεὶ οὔτι γε τοῖος ἐτύχθη,
Οὐ στέργει φιλότητα καὶ ἤθεα πιστὰ δαείσαι.
Παρθενικὴ σὺ δ' ἄκουε τά σε χρὴ πάντα φυλάσσειν.
Μήτε φιλομμειδὴς μάλα γίγνεο, μήτε κατηφής.
Μήτ' ἔσο πάμπαν ἀεργὸς, ἄλις δ' ἔχε καὶ πόνου ἔργων.
Μήτε κακὴ δμώεσσι τεοῖς ἔσο, μήτε μάλ' ἐσθλὴ
Φαίνεο· ῥηΐτεροι γὰρ ἀεί που πῆμα φέρον-
ται·
Θάρσει δειδιότων μάλ' ἐπικρατέουσιν ἄνακτες.
Ὀθνείων φιλότητας ἀναίνεο, πρίν κεν ἀπ' ἄλλων
Εἰδυίης

Deliberans. & nihil promitte, nec admone
Vt tuo arbitrio res agenda permittatur: quia exitus vanus eſt. [neque ipſam
[Vxori] prudenti ſat maritus qui illam virgo duxit:
Secundus aſpiciet in lecto denudatam.
Primùm ſtultè agentem tolera: eſt enim neceſſarium:
Sæpius quoque morbum ſuſtinuiſti, quantũuis anxia.
Contine in pectore curas tuas: neque dicas [nas:
Omnibus quæ agit, nec ipſis parẽtibus cuncta expo-
Sola deſipientem moneas, ídque, vt decet, leniter.
Nam contumeliã etiam prudentẽ virũ irritare noui:
Sæpius oratio lenis virum inſipientem demulcet.
At ſi prauis ſociis coniunctus prauus fiat,
Ne aduerſus illum, ô filia, contendas:
Sed ſocios inſtiga vt inter ſe diſſentiant.
Facilis autem hæc ratio eſt diſſipandæ ſocietatis
Peruerſæ, ac ſociis amicum reddi bònis
Et prudentibus. quis enim ſponte ſtultum ſibi iungeret amicum?
Sic tu quidem virum charum ex animo diligas,
Et intelligat maritus tuus euidenter quòd liberos
Ex animo ames. haud enim talis exiſtit,
Vt non ſentiat amorem, nec fideles mores agnoſcat.
Sed audi virgo, hæc te cuncta obſeruare decet.
Nec procliuis nimium ſis ad riſum, nec triſtis:
Nec otioſa prorſus eſto, ſed moderatos ſubi labores.
Nec tuis famulis duram te aut valdè lenem
Præbeas: negligẽtiores enim [domini] ſemper dãnũ patiuntur:
Sed timentibus ſeruis domini confidenter imperant.
Externos amores reiice, priuſquam ab aliis

Εἰδείης ἐτύμως μελεδήματα καὶ νόον αὐτῆς.
Μήτε γραιῶν ποτὲ σοῖσι κακὴν δέξαιο μελάθροις·
Πολλῶν γρῆες ἔπερσαν ἐΰκτιτα δώματα φώτων. «««
Μηδὲ μὲν ἀκριτόμυθον ἑταιρείσαιο γυναῖκα.
Κεδνὰ κακοὶ φθείρουσι γυναικῶν ἤθεα μῦθοι. «««
Μὴ σύ ποτε χρυσῷ περιμαίνεο, μήτ' ἐπὶ δειρῆς
Πορφυρέην ὑάκινθον ἔχοις, ἢ χλωρὸν ἴασπιν·
Τοῖς ἔπι φυσιόωσι δαλίφρονες. ἀλλ' ἀπὸ σοῦ κόσμου
Παρθένε τηΰσίου μὴ δεύεο· μηδὲ κατόπτρῳ
Χειρὶ διακρίνουσα, τεὴν αὐγάζεο μορφήν.
Μηδὲ κόμης περίαλλα πολυχαδέας πλέκε σειράς·
Μηδὲ μέλαινε τεοῖσιν ὑπὸ βλεφάροισιν ὀπωπάς.
Οὐ γὰρ θηλυτέραις δέμας ὤπασεν ἡμιτέλεστον
Μορφήν, ὄφρα καὶ ἄλλα περὶ χερὶ τεχνήσαιντο.
Πῶς δ' αἰ κοῦρα δύναιο δαήμονι φωτὶ φα-
νῆναι,
Θνητὸν ἐφημερίῃ κομιδῇ χρόα ποικίλλουσα;
Ἐξ ἑτέρης ἑτέρην σε καὶ ἄλλην ἄλλοτε λεύσσω,
Φαινομένην πολλῇσι μίαν μορφῇσι γυναῖκα.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Χρυσός τοι κόνις ἐστὶ καὶ ἄργυρος· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Λᾶες ἐπὶ ῥηγμῖνι πολυψηφῖδι θαλάσσης·
Πολλοὶ δ' ἐρρίφαται ποταμῶν παρὰ χείλεσιν αὔτως.
Εἵματα δ' εἰναλίης ἐρυθραίνεται αἵματι κόχλου,
Τοῖς ἔπι φυσιόωσι δαλίφρονες ἀσπαλιῆες.

Reuera cognoſcas ſtudia menteſque ipſorum.
Nec anum improbam tuis vnquam ædibus recipias:
Multorũ bene conditas familias peſſundederũt anus.
Neque loquacem mulierem tibi ſociam iungas:
Caſtos mulierum mores praui ſermones corrũpunt.
Nec afficiaris nimis auri ſtudio, neque in collo
Purpureum hyacinthum geras, viridémque iaſpin,
Quibus ſtultæ ſuperbiunt. tu verò ornatu
O virgo inani non indigeas, neque in ſpeculo
Manu diſcernens tuam contempleris formam:
Sed neque circa comas multiplices necte nodos,
Nec ſub palpebris tuis vultum colore nigro inficias.
Non enim mulierib' natura corpus dedit imperfectæ
Formæ, vt & alia opus eſſet in corpore machinari.
Quomodo autem ò filia ſuſtineres à prudenti viro
conſpici,
Mortale tuum corpus tam variis exornans modis?
Ex alia aliam factam, téque tibi diſſimilem video,
Vnam mulierem ſub multis formis mihi apparentẽ.

EIVSDEM.

Aurũ ſanè & argentũ puluis ſunt: & qui reperiuntur
Lapilli in calculoſa maris crepidine:
Multi autem iacent ad ripas fluuiorum temeré.
At veſtes marinæ purpuræ cruore inficiuntur,
Quibus inhiare ſolent ſtolidi nautæ.

EX

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΠΑΝΥΆΣΙΔΟΣ.

ΞΕΙ͂Ν' ἄγε δὴ καὶ πῖν'· ἀρετή νύ τις ἐστὶ καὶ αὕτη,
Ὅς κ' ἀνδρῶν πολὺ πλεῖστον ἐν εἰλαπίνῃ μέθυ πίνῃ
Εὖ καὶ ἐπισταμένως, ἅμα τ' ἄλλον φῶτα κελεύῃ.
Ἶσον θ' ὅς τ' ἐν δαιτὶ καὶ ἐν πολέμῳ θοὸς
ἀνήρ,
Ὑσμίνας διέπων ταλαπενθέας, ἔνθα τε παῦροι
Θαρσαλέοι τελέθουσι, μένουσί τε θοῦρον Ἄρηα.
Τοῦ μὲν ἐγὼ θείμην ἶσον κλέος ὅστ' ἐνὶ δαιτὶ
Τέρπηται παρεὼν, ἅμα τ' ἄλλον λαὸν ἀνώγῃ.
Οὐ γάρ μοι ζώειν γε δοκεῖ βροτὸς οὐδὲ βιῶναι
Ἀνθρώποιο βίον ταλασίφρονος, ὅστις ἀπ' οἴνου
Θυμὸν ἐρητύσας, πίνει ποτὸν ἄλλο νεόφρον.
Οἶνος γὰρ πυρὶ ἶσον ἐπιχθονίοισιν ὄ-
νειαρ,
Ἐσθλὸν, ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν ἀοιδῆς.
Ἐν μὲν γὰρ θαλίης ἱερὸν μέρος ἀγλαΐης τε,
Ἐν δὲ χοροιτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος,
Ἐν δέ γε μὲν δύρης καὶ δυσφροσύνης ἀλεγεινῆς.
Τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὔφρονι
θυμῷ,
Πίνειν· μηδὲ βορῇ κεκορημένον ἠΰτε γῦπα,
Ἧσθαι πλημμύροντα, λελασμένον εὐφροσυνάων.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Οἶνος μὲν θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
Πινόμενος κατὰ μέτρον· ὑπὲρ μέτρον δὲ, χερείων.

ΤΟΥ

EX PANYASIDE.

AGedum hoſpes, quin bibis? hoc etiã virtutis eſt,
Siquis in virorũ conuiuio plurimum vini biberit
Rectè ſcitéque: aliúmque ſimul prouocauerit virũ.
AEquè inter epulas vir fortis eſſe poteſt, atque qui in bello
Pugnas ſequitur luctuoſas, in quibus pauci
Animoſi ſunt, ac impetuoſum Martem excipiunt.
Huic ego illum æquali laude contulerim, qui epulis
Aſſidens gaudeat, aliúmque pariter cœtum incitet.
Non enim viuere mihi videtur homo, neque agere
Vitam hominum ærumnoſorum, quicunque à vino
Animum abſtinens, aliam ſtultus potionem hauſerit.
Vini enim non minor eſt quàm ignis mortalibus vtilitas
Bona, malorum amuletum, omnis cantilenæ comes:
Ineſt vino ſacra pars conuiuii & ſplendoris,
Ineſt etiam [pars] ſaltationis, & amoris exoptati,
Nécnon pugnæ & triſtis maleuolentiæ.
Quare decet te inter pocula læto animo [merum] acceptantem
Potare: non cibo malè affectum inſtar vulturis
Sedere pleno ventre, oblitum gaudia.

EIVSDEM.

Vinum quidem, deorum donum optimum eſt,
Moderatè ſumptum: immoderatè verò, peſſimũ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Τοῦ κεράσας κρητῆρα μέγαν χρυσοῖο
φαεινὸν,
Σκύπφους αἰτύμενος θαμέας, ποτὸν ἡδὺ ἔπινεν.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΥΡΤΑΙΟΥ,

περὶ τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς.

ΟΥ'Τ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην,
Οὔτε ποδῶν ἀρετῆς, οὔτε παλαισμοσύνης·
Οὐδ' εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε,
Νικῴη δὲ θέων Θρηΐκιον Βορέην·
Οὐδ' εἰ Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος εἴη,
Πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω
πλέον·
Οὐδ' εἰ Τανταλίδεω Πέλοπος βασιλεύτερος εἴη,
Γλῶσσαν δ' Ἀδρήστου μειλιχόγηρυν ἔχοι,
Οὐδ' εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν, πλὴν θούριδος
ἀλκῆς.
Οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ,
Εἰ μὴ τετλαίη μὲν ὁρῶν φόνον αἱματόεντα,
Καὶ δηίων ὀρέγοιτ' ἐγγύθεν ἱστάμενος.
Ἥδ' ἀρετὴ, τόδ' ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον,
Κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ νέῳ.
Ξυνὸν δ' ἐσθλὸν τοῦτο πόληΐ τε παντί τε δήμῳ,
Ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι
μένῃ

EIVSDEM.

Quo quum impleuiſſet magnum & ex auro ſplendidum craterem,
Scyphos frequenter attollens, potum ſuauem bibit.

EX TYRTAEO,

De virtute bellica.

NON memorauerim virum nec in pretio habuerim,
Seu virtutis pedum [gratia] ſeu luctæ:
Neque ſi Cyclopum habeat magnitudinẽ & robur,
Et currendo vincat Thracium aquilonem:
Et forma ſit vel ipſo Tithono præſtantior,
Et locupletior quàm aut Midas aut Cinyras [reges:]
Neque ſi Tantalidem Pelopem regno vincat,
Linguámque Adraſti ſuauiſſimam habeat:
Neque ſi gloriam omnem præter bellicam fortitudinem habeat.
Non enim vir bonus eſt in bello,
Si non ſuſtineat cædem videre cruentam,
Et propius hoſtem ſtare cupiat.
Hæc virtus eſt, hoc optimum inter homines præmiũ,
Et maximè decorat virum iuuenem à quo geritur.
Cõmune hoc bonum eſt ciuitati & vniuerſo populo,
Siquis vir progreſſus inter pugnantes in prima acie maneat

Νωλεμέως, αἰσχρᾶς δὲ φυγῆς ἐπιπάγχυ λάθηται,
Ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος·
Θαρσύνῃ δὲ ἔπεσιν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεστώς·
Οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ.
Αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
Τρηχείας, σπουδῇ τ᾽ ἔσχεθε κῦμα μάχης.
Αὐτὸς δ᾽ ἐν προμάχοισι πεσὼν φίλον ὤλεσε θυμὸν,
Ἄστυ τε καὶ λαοὺς καὶ πατέρ᾽ εὐκλεΐσας·
Πολλὰ διὰ στέρνοιο καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
Καὶ διὰ θώρηκος πρόσθεν ἐληλαμένος.
Τὸν δ᾽ ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι ἠδὲ γέροντες,
Ἀργαλέῳ δὲ πόθῳ πᾶσα κέκηδε πό-
λις.
Καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀρίσημοι,
Καὶ παίδων παῖδες, καὶ γένος ἐξοπίσω.
Οὐδέ ποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται οὐδ᾽ ὄνομ᾽ αὐτοῦ,
Ἀλλ᾽ ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
Ὅν τιν᾽ ἀριστεύοντα, μένοντά τε, μαρνάμενόν τε
Γῆς πέρι καὶ παίδων θοῦρος Ἄρης ὀλέσῃ.
Εἰ δὲ φύγοι μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
Νικήσας δ᾽ αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἕλοι,
Πάντες μιν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἠδὲ παλαιοὶ,
Πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς ἀΐδην.
Γηράσκων δ᾽ ἀστοῖσι μεταπρέπει· οὐδέ τις αὐτὸν
Βλάπτειν οὔτ᾽ αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει.
Πάντες δ᾽ ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι, οἵ τε κατ᾽ αὐτὸν
Εἴκουσ᾽ ἐκ χώρης, οἵ τε παλαιότεροι.
Ταύτης νῦν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον
ἱκέσθαι
Πειράσθω, θυμὸν μὴ μεθιεὶς πολέμου.

Conſtanter, turpiſque fugæ prorſus obliuiſcatur,
Vitam & animum patientem obiiciens periculo.
Animétque ad mortem obeundã proximũ virũ aſtãs:
Hic vir bonus eſt in bello.
Statim verò hoſtium in fugas vertit phalanges
Aſperas, ſuáque induſtria prælii fluctus regit.
Ipſe autẽ in prima acie proſtratus charã amittit vitã,
Ciuitatem & populos & patrem honeſtans,
Multis per pectus & ſcutum rotundum vulneribus,
Et per thoracem ab anteriore parte ſauciatus.
Hunc verò lugent pariter iuuenes, ſenéſque,
Et graui deſiderio tota ciuitas funus ipſius proſequitur.
Huius ſepulcrũ, & liberi inter homines præclari ſũt,
Itémque nepotes, & omne poſterorum genus.
Nũquam ei' bona gloria interit, neque nomẽ ipſius,
Sed quanuis ſub terra ſit, manet immortalis,
Quẽ ſe fortiter gerentẽ, manentémq; , & pugnantẽ
Pro patria & liberis vehemens Mars peremerit.
Quòd ſi effugerit ſortẽ mortis lõgũ inducẽtis ſoporẽ,
Et victoria potitus ſplẽdidã gloriã pugnæ auferat:
Ipſum ex æquo omnes iuuenéſque ſenéſque colunt,
Multáſque iucundis affectus ad Orcum abit.
Seneſcẽs autem inter ciues præcellit: neque quis illũ
Lædere, nec irreuerenter nec iniuſtè cupit.
Omnéſque in ſedibus iuuenes ſimul & æquales
Loco cedunt ei, quíque maiores natu ſunt.
Huius igitur virtutis ad ſummum peruenire nunc aliquis
Nitatur animo, non remittens bellum.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ,

ἢ Καλλίνου.

Μέχρις τεῦ κατάκεισθε; κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμόν,
Ὦ νέοι; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικτίονας,
Ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
Ἧσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει.

* * * *

Καί τις ἀποθνήσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω.
Τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
Γῆς πέρι, καὶ παίδων, κουριδίης τ' ἀλόχου,
Δυσμενέσιν. θάνατος δὲ ποτ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖραι ἐπικλώσωσ'· ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω,
Ἔγχος ἀνασχόμενος, καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
Ἔλσας τὸ πρῶτον μιγνυμένου πολέμου.
Οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
Ἄνδρ', οὐδ' εἰ προγόνων ᾖ γένος ἀθανάτων.
Πολλάκι δηϊοτῆτα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
Ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.
Ἀλλ' ὁ μὲν οὐκ ἔμπας δήμῳ φίλος, οὐδὲ ποθεινός·
Τὸν δ' ὀλίγος στενάχει, καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ.
Λαῷ γὰρ ξύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
Θνήσκοντος· ζώων δ', ἄξιος ἡμιθέων.
Ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν·
Ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μοῦνος ἐών.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνίκητον γένος ἐστέ·
Θαρσεῖτ', οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει.

459

EIVSDEM:
alias Callini.

Quandiu torpetis? quãdo ſtrenuã habebitis animam
O iuuenes? neque veremini vicinos,
Ob tantam ignauiam? in pace autem vobis videmini
Sedere, ſed bellum totam regionem infeſtat.

* * * *

Et aliquis moriens vltimò iaculum emittat.
Honori enim eſt & ornamento viro, pugnare
Pro patria & liberis & tenera vxore,
Aduerſus hoſtes. mors autem aderit quandocunque
Parcæ deſtinauerint. Sed age quiſpiã rectà pergat
Extenſo in altum gladio, & ſub ſcuto forte pectus
Foueat, quum primùm incipiet committi pugna.
Non enim mortem effugere fatale eſt
Virũ, neq; ſi à maioribus immortalib⁹ genus ducat.
Sæpe quis elapſus è pugna ſonitúque telorum
Euadit, ſed[ipſum] domi fatalis mors apprehẽdit.
Atque hic ſanè nec amicus eſt populo nec gratus:
Illũ. v. magnus & paruus deflẽt ſiquid paſſus fuerit.
Vniuerſus enim populus virum fortem deſiderat
Defunctum: viuentem verò inſtar ſemidei colit.
Nam coràm intuentur illum velut turrim:
Quippe ſolus multorum æquat facinora.

EIVSDEM.

Verumtamen Herculis genus inuictum eſtis:
Confidite, nondum Iouis facies auerſa eſt à nobis

Μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε·
Ἰθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,
Ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαίνας
Αὐγαῖσιν κῆρας ἠελίοιο φίλας.
Ἴστε γὰρ ὡς Ἄρεως πολυδακρύτου ἔργ' ἀΐδηλα·
Εὖ δ' ὀργὴν ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου.
Καὶ μετὰ φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγεύεσθε
Ὦ νέοι, ἀμφοτέρων δ' εἰς κόρον ἠλάσατε.
Οἱ μὲν γὰρ τολμῶσι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες,
Ἔς τ' αὐτοσχεδίην καὶ προμάχους ἰέναι,
Παυρότεροι θνήσκουσι, σάουσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
Τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή.
Οὐδ' εἷς δ' αὖ ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα
Ὅσσ', ἂν αἰσχρὰ πάθῃ, γίγνεται ἀνδρὶ κακά.
Ἀργαλέον γὰρ ὄπισθε μετάφρενον ἐστὶ δαΐζειν
Ἀνδρὸς φεύγοντος δηΐῳ ἐν πολέμῳ·
Αἰσχρὸς δ' ἐστὶ νέκυς κατακείμενος ἐν κονίῃσι
Νῶτον ὄπισθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος.
Ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω, ποσὶν ἀμφοτέροισι
Στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών·
Μηρούς τε κνήμας τε κάτω καὶ στέρνα καὶ ὤμους
Ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
Δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος,
Κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς.
Ἔρδων δ' ὄβριμα ἔργα διδασκέσθω πολεμίζειν,
Μηδ' ἐκτὸς βελέων ἑστάτω ἀσπίδ' ἔχων.
Ἀλλά τις ἐγγὺς ἰών, αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ
Ἢ ξίφει οὐτάζων δήϊον ἄνδρ' ἑλέτω,
Καὶ πόδα πὰρ ποδὶ θεὶς, καὶ ἐπ' ἀσπίδος ἀσπίδ' ἐρείσας,
Ἐν δὲ λόφον τε λόφῳ καὶ κυνέην κυνέῃ.

Καὶ

Nec hominum turbam formidetis, aut metuatis:
Quin rectà quiſque hoſtibus ſcutum obuertat,
Inuiſam amiſſurus animam, mortiſque nigrum,
Sed ſolis ſplendori gratum, ſubiturus fatum.
Noſtis enim quàm grauia ſint Martis luctuoſi opera,
Noſtis etiam impetum permoleſti belli:
Et quandoque fugiſtis ipſi, quandoque alios fugaſtis,
Iuuenes, vtrunque ſatis experti eſtis.
Nam ex illis qui audent, vnà perſiſtentes,
Cominus in hoſtes aduerſos impetum facere,
Perpauci óccidunt, retróque ſeruant populum:
Timidorum autem virorum omnis perit virtus.
Vix autem aliquis verbis explicare poſſit
Quanta incurrat mala vir qui ſe turpiter dederit.
Ignominioſum namque eſt tergum ſauciare
Viri fugientis in aduerſo prælio:
Turpe quoque eſt cadauer in puluere proſtratum,
Atque tergo haſtæ cuſpide vulneratum.
Sed progreſſus quiſpiã maneat firmus, vtroqũe pede
Terræ infixo, labia dentibus præmordens:
Femora & tibias infernè, nécnon pectus humeróſq;
Lati clypei vmbone contegens:
Dextra verò manu validam haſtam torqueat,
Terribilémque in capite criſtam motet.
Fortia autem patrans facta diſcat bellare,
Nec à telis procul abſit clypeum gerens.
Sed congrediens quiſpiam, cominus longa haſta
Vel gladio percuſſurus, hoſtem capiat,
Et pedem pedi iungens, clypeúmque clypeo admouens,
Nécnon criſtam criſtæ, galeámq; aptans galeæ,

Pe-

Καὶ στέρνον στέρνῳ πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
  Ἢ ξίφεος κώπην ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών.
Ὑμεῖς δ᾽ ὦ γυμνῆτες ὑπ᾽ ἀσπίδος ἄλλοθεν
    ἄλλος
  Πτώσσοντες, μεγάλοις βάλλετε χερμαδίοις,
Δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτοὺς,
  Ταῖσι πανοπλίαις πλησίον ἱστάμενοι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
  Ἄνδρ᾽ ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον.
Τὴν δ᾽ αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
  Πτωχεύειν, πάντων ἐστ᾽ ἀνιηρότατον·
Πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι,
  Παισί τε σὺν μικροῖς, κουριδίῃ τ᾽ ἀλόχῳ.
Ἐχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται οὕς κεν ἵκηται,
  Χρησμοσύνῃ τ᾽ εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ·
Αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ᾽ ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
  Πᾶσα δ᾽ ἀθυμία καὶ κακότης ἕπεται.
Εἰθ᾽ οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί᾽ ὤρη
  Γίγνεται, οὔτ᾽ αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει.
Θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
  Θνήσκωμεν, ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
Ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ᾽ ἀλλήλοισι μένοντες·
  Μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε, μηδὲ φόβου.
Ἀλλὰ μέγαν ποιεῖτε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν,
  Μηδὲ φιλοψυχεῖτ᾽ ἀνδράσι μαρνάμενοι.
Τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκέτι γούνατ᾽ ἐλαφρὰ,
  Μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς.
Αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα
  Κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,

Ἤδη

Pectoríque obuerſo pectore contra hoſtem pugnet,
Vel gladii capulo, vel haſta prælonga arrepta.
Vos autem leuis-armaturæ-milites ſub ſcutis aliunde alii
Trepidantes grandibus pugnate lapidibus,
Haſtáſque leues contorquete in hoſtes,
[Veſtram] prope armaturam permanentes.

EIVSDEM.

Præclarum eſt, in prima acie ſi occumbat
Vir bonus, pro patria ſua pugnans.
At ſiquis vrbe ſua pinguibúſque aruis relictis
Mendicare cogitur[hoc] omnium eſt miſerrimum:
Cum chara matre vagans, & ſene parente,
Cúmque paruulus filiis, & adoleſcentula vxore.
Inuiſus namque erit ad quoſcunque peruenerit,
Indigentia victus & odioſa paupertate.
Infamátq; genus ſuum, & formam decoram turpat:
Omnis generis anxietas & mala eum ſequuntur.
Tandem ſic errantem hominem nulla[decori]cura
Afficit, nec pudor vllus in poſterum eſt ei.
At nos animo forti pro terra hac pugnemus, & pro liberis
Moriamur, nequaquã vitæ parcentes.
O iuuenes, arctè inuicem iuncti pugnate,
Neque turpis fugæ aut timoris initium facite.
Sed magnum fortémque concipite animo impetum:
Nec pugnãtes aduerſ° hoſtes vitæ rationẽ habete.
Veteranis autẽ, quorũ genua non amplius ſunt agilia,
Grandæuis relictis ne fugite.
Turpe enim eſt ſi in prima acie proſtratus
Iaceat ante iuuenes vir ſenior,

Candi-

Ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
Θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ·
Αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα,
(Αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν)
Καὶ χρόα γυμνωθέντα· νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
Ὄφρ' ἄρα τῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ.
Ἀνδράσι μὲν θνητοῖσιν ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξὶ
Ζωὸς ἐὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.
Ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισι
Στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΣΟΛΩΝΟΣ
Ἐλεγείων.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα
Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι εὐχομένῳ.
Ὄλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δότε, καὶ πρὸς ἁπάντων
Ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν.
Εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοις, ἐχθροῖσι δὲ πικρόν.
Τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
Χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
Οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
Πλοῦτον δ' ὃν μὲν δῶσι θεοὶ, παραγίγνεται ἀνδρὶ
Ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν·
Ὃν δ' ἄνδρες τιμῶσιν, ὑφ' ὕβριος οὐ κατὰ κόσμον
Ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενος,

Οὐκ

Candidum iam habens caput,barbámque canam,
Animam efflans fortem in puluere:
Cruenta charis manibus pudenda tegens,
(Quæ oculis intueri & turpe & indignum eſt)
Et denudatus corpore: iuuenes autem omnia decent;
Dum pulchrum pubertatis florem habent. [eſt]
Viris quidem mortalibus & mulieribus viſu amabilis
Viuus adhuc,pulcher autem quum in prima acie ceciderit.
Sed progreſſus ad pugnã quiſpiã maneat, vtroq; pe-
Terræ infixo,labia dentibus præmordens. [de

EX SOLONIS ELEGIIS.

IOVIS olympii & Memoriæ filiæ inclytæ,
Muſæ Pierides,audite me precantem.
Felicitatem à diis immortalibus mihi præbete, & ab omnibus
Hominibus ſemper bonam habere gloriam:
Et iucundum hîc amicis eſſe, inimicis autẽ acerbum:
Illis quidem venerandũ,his autem dirũ aſpectu.
Pecunias equidẽ deſidero habere, iniuſtè verò poſſidere
Nolo: prorſus enim vindicta tandem venit.
Diuitiæ quidem quas dii conferunt, manent homini
Firmæ,ab extremo fundo ad verticem vſque:
Quas verò colunt homines,ab iniuria, non ritè
Proueniunt, ſed iniuſtis artibus adductæ,

Sequuntur

Οὐκ ἐθέλων ἕπεται· ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ·
Ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται ὥστε πυρός.
Φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ.
Οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει.
Ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος· ἐξαπίνης δὲ
Ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
Ἠρινὸς, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
Πυθμένα κινήσας γῆν κατὰ πυροφόρον,
Δηώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος αἰπὺν ἱκάνει
Οὐρανὸν, αἰθρίην δ' αὖθις ἔθηκεν ἰδεῖν·
Λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατὰ πίονα γαῖαν
Καλὸν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν.
Τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ,
Ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ, γίγνεται ὀξύχολος.
Αἰεὶ δ' οὔτε λέληθε διαμπερὲς ὅστις ἀλιτρὸν
Θυμὸν ἔχει, πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη.
Ἀλλ' ὁ μὲν αὐτίκ' ἔτισεν, ὁ δ' ὕστερον. εἰ δὲ φύγωσιν
Αὐτοὶ, μηδὲ θεῶν μοῖρ' ἐπιοῦσα κίχῃ,
Ἤλυθε πάντως, αὐτίκ' ἀναίτια ἔργα τίνουσιν
Οἱ παῖδες τούτων ἠγεμόνων ὀπίσω.
Θνητοὶ δ' ὧδε νοοῦμεν ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε
Ἐσθλὴν ἣν αὐτὸς δόξαν ἕκαστος ἔχει,
Πρίν τι παθεῖν· τότε δ' αὖτις ὀδύρεται. ἄχρι δὲ τούτου
Χάσκοντες, κούφαις ἐλπίσι τερπόμεθα.
Χ' ὥστις μὲν νούσοισιν ὑπ' ἀργαλέῃσι πιεσθῇ,
Ὡς ὑγιὴς ἔσται, τοῦτο κατεφράσατο.
Ἄλλος δειλὸς ἐὼν, ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ,

Sequuntur inuitæ,& ſtatim calamitati permiſcetur:
Initium autem à paruo momento fit, tanquā ignis.
Primùm quidem [calamitas] eſt exigua , ſed valdè grauis deſinit.
Non enim diu mortalibus iniuriæ opera durant.
Sed Iupiter finem inſpicit omnium : atque repentè
Vt ventus nubes illicò diſiicit
Vernus,qui fluctuoſi maris immenſi
Agitans fundū,& per terrā frumenti feracem
Lætas ſegetes vaſtans,ad deorū ſedē in altū peruenit
Cœlum,& rurſus ſerenitatem efficit ,
Relucétque vis ſolis per terram opimam
Pulchra,nubium verò nihil ſupereſt reliqui.
Talis eſt vindicta Iouis. non autem ob quamlibet cauſam,
Vt mortalis homo ſolet [Iupiter] fit iracundus.
Cæterùm non ſemper latet in perpetuum quicunque ſceleroſum
Pect⁹ habet,ſed omnino tādē arguitur: [effugiſſe
Verùm hic quidē ſtatī pœnas dat,ille in poſterū. etſi
Videātur aliqui,neque fatū ipſos deorū inuaſerit:
Omnino tandē venit , atque immeriti facinora luunt
Liberi primorum àutorum in poſterum.
Nos verò mortales ita cogitamus : idem valet bonus & malus,
Quam ſententiam vnuſquiſque tamdiu retinet ,
Donec aliquid patiatur, tum rurſus luget:antea verò
Oſcitantes leui ſpe fouemur.
Quòd ſiquis morbis difficilibus implicetur,
Sanum ſe futurum animum inducit.
Alius ,quum timidus ſit,fortis ſibi eſſe videtur,

Et

Καὶ καλὸς, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων.
Εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
Κτήσασθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ.
Σπεύδει δ' ἄλλοθεν ἄλλος· ὁ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
Ἐν νηυσὶν, χρήζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν,
Ἰχθυόεντ', ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισι,
Φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος·
Ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον, εἰς ἐνιαυτὸν
Λατρεύει τοῖσιν καμπύλ' ἄροτρα μέλει·
Ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
Ἀργαλέοιν χεροῖν ξυλλέγεται βίοτον·
Ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδαχθεὶς,
Ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος·
Ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἔγνω δ' ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
Ὧι συνομαρτήσωσι θεοί. τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
Οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται, οὔθ' ἱερά.
Ἄλλοι παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργα ἔχοντες
Ἰητροὶ, καὶ τοῖς οὐδὲν ἔπεστι τέλος·
Πολλάκι δ' ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
Κοὔ τις λύσαιτ' ἂν ἤπια φάρμακα δούς·
Τὸν δὲ κακαῖς νούσοισι κυκώμενον ἀργαλέαις τε,
Ἁψάμενος χεροῖν, αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει ἠδὲ καὶ ἐσθλόν.
Δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
Πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν· οὐδέ τις οἶδεν
Ἧ σχήσειν μέλλει χρήματος ἀρχομένου.
Ἀλλ' ὁ μὲν εὖ ἔρδειν πειρώμενος, οὐ προνοήσας
Εἰς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσε·
Τῷ δὲ κακῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα δίδωσι

Συντυ-

Et pulcher ſibi [eſſe videtur]homo deformis.
Alius carens pecuniis,& paupertatis preſſus onere,
Multas ſe tamen poſſidere putat opes.
Accelerat aliunde alius: hic quidẽ per mare vagatur
In nauibus,cupiens lucra referre domum,
Per mare[inquã] piſcoſum,vẽtis delatus periculoſis,
Nihil penitus vitæ ſuæ parcens:
Terrã ſcindens alius arboribus conſitam,in annum
Seruit iis quibus curua ſunt aratra curæ. [tes,
Ali' eſt qui Mineruæ & Vulcani multas callẽtis ar-
Laborioſis manibus ſibi colligit victum.
Alius Olympiadum Muſarum munera doctus,
Amabilis ſapientiæ modum aſſequitur:
Alium venerabilis iaculator Apollo vatem effecit,
Qui malum multo antè homini imminẽs prænouit,
Quocum dii cõuerſati fuerint. verùm fatalia prorſus
Nec vllum ſoluet augurium,neque ſacrificia.
Sunt qui Pæonis multa pharmaca tenentis opera exerceant,
Medici: & hos quoque nullus finis conſequitur.
Sæpe enim è modico dolore morbus fit magnus,
Quem nemo ſoluerit,blanda remedia præbens.
Alterum malis ægritudinibus & moleſtiis agitatum
Manibus contingẽs [quiſpiam] illicò ſanũ reddit.
Fatũ profectò mortalib' adducit mala,ſimul & bona:
Nec dona diuûm fugeris immortalium.
Omnibus ſanè factis periculũ ineſt: neq; quis digno-
Quis futurus ſit exitus,in principio negotii. [ſcit
Eſt qui rẽ aggredi quamoptimè ſibi proponit,ſed im
In magnã noxã difficilémque ruit. [prouidus,
Alteri opera ſua malè inſtituenti deus in omnibus
largitur

Συντυχίῃ ἀγαθὴν, ἔκλεσεν ἀφροσύνης.
Πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνδράσι κεῖται.
Οἳ γὰρ νῦν ἡμέων πλεῖστον ἔχουσι βίον,
Διπλασίως σπεύδουσι· τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
Κέρδεά τοι θνητοῖς ὤπασαν ἀθάνατοι·
Ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἣν ὁπότε Ζεὺς
Πέμψῃ τισομένην, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὔποτ' ὀλεῖται
Αἶσαν, καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων.
Τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει.
Αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν
Ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι.
Δήμου δ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
Ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν.
Οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον, οὐδὲ παρούσας
Εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ.

* * * *

Πλουτοῦσιν δ' ἀδίκοις ἔργμασι πειθόμενοι.

* * * *

Οὔθ' ἱερῶν κτεάνων, οὔτε τι δημοσίων
Φειδόμενοι, κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος·
Οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ Δίκης θέμεθλα.
Ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα πρό τ' ἐόντα

Succeſſum bonum,& liberationem ab imperitia.
Porro diuitiarum hominibus nullus conſtitutus eſt terminus.
Nam qui nũc inter nos plurimum poſſident victũ,
Bis tãtum quærunt: quíſnam ſatiauerit omnes?
Aſtuta quidem mortalibus conſilia dederunt dii:
Sed emergit ex ipſis noxa: quam quum Iupiter
Miſerit vt pœnas ſumat, aliâs alius ipſam experitur in ſe.

EIVSDEM.

Noſtra verò vrbs nunquam occidet Iouis
Fato,& deorum immortalium ſententia.
Nam magnanima ſpeculatrix Ioue prognata
Pallas Minerua ſuis eam manibus protegit.
Ipſi autem celebrem vrbem ſubuertere ſtoliditate
Ciues volunt,pecuniis dediti.
Populíq; ducum mens iniuſta, quibus vſitatum eſt
Ex crebra iniuria plurimos ſibi dolores cõciliare.
Nequeunt enim ſatietatem capere, præſentémque
Victus iucunditatem moderari in tranquillitate.

* * * *

Diteſcunt verò iniuſtis operibus obſequentes.

* * * *

Neque ſacris poſſeſſionibus,neque ærariis
Parcentes, furantur direptionibus aliunde alius:
Neque ſancta iuſtitiæ ſcita curant,
Quæ tacens, præteritorum conſcia & præſentium,

Τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτισομένη.
Τοῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον,
  Εἰς δὲ κακὴν ταχέως ἤλυθε δουλοσύνην.
Ἣ στάσιν ἔμφυλον πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
  Ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην.
Ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
  Τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικοῦσι φίλοις.
Ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν
  Ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν
Πραθέντες, δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες.

* * * *

Οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ,
  Αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι·
Ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντως
  Εἴγέ τις ἢ φεύγων ἐν μυχῷ ἢ θαλά-
    μῳ.
Ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
  Ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει δυσνομία παρέχει·
Εὐνομία δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
  Καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκοις ἀμφιτίθησι πέδας·
Τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
  Αὐαίνει δ' ἄτης ἄνθεα φυόμενα·
Εὐθύνει δὲ δίκας σκολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
  Πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης·
Παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον· ἔστι δ' ὑπ'
    αὐτῆς
  Πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέρην κακότητα,

Μήτε

Suo tempore omnino venit vt pœnas exigat.
Hinc ergo vniuerſæ vrbi venit immedicabile vlcus,
Incidítque repentè in moleſtam ſeruitutem,
Quæ ciuilem ſeditionem ſopitúmve bellum excitat,
Quod plurimorum iucundam ſubuertit ætatem.
Ab hoſtibus enim ſubitò ſuis vrbs amabilis
Opprimitur præliis, quæ amicos iniuria afficiunt.
Hæc quidē in populo mala accidūt: ſed ex pauperib'
Multi in peregrinam terram deueniunt
Venditi, vinculíſque indignis conſtricti.

* * * *

Sic publicum malū priuati cuiuſlibet ædes occupat,
Nec veſtibulares excludere illud poſſunt ianuæ.
Altos etiā ſuper muros tranſcēdit, & prorſus inuenit
Siue quis in latebras fugiat, ſiue in lecto ſe [abſ-
condat]
Horum monuiſſe animus me iubet Athenienſes,
Quòd plurima mala leges malæ vrbi conciliāt:
Leges verò bonæ modeſtiam & omnia recta pariūt,
Et ſæpe iniuſtis compedes iniiciunt.
Aſpera mitigāt, faſtidium ſedāt, iniuriam repellūt,
Malíque naſcentia diſperdūt ſemina:
Ius prauum corrigunt, elata corda
Manſuefaciunt, ſeditioníſque opera compeſcunt.
Reprimūt etiam acerbæ litis bilem: & geruntur, quū
eum regnant,
Omnia inter homines integrè & prudenter.

EIVSDEM.

Si autem mala paſſi eſtis ób malitiam veſtram,

Μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε.
Αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὐξήσατε, ῥύσια
δόντες,
Καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην.
Ὑμῶν δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει,
Σύμπασιν δ' ὑμῖν χαῦνος ἔνεστι νόος.
Εἰς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε καὶ εἰς ἔπος αἰόλον ἀνδρὸς,
Εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος ἠδὲ χαλάζης,
Βροντὴ δ' ἐκ λαμπρῆς γίγνεται ἀστεροπῆς·
Ἐξ ἀνέμων δὲ θάλασσα ταράσσεται· ἣν δέ τις αὐτὴν
Μὴ κινῇ, πάντων ἐστὶ δικαιοτάτη·
Ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ μονάρχου
Δῆμος ἀϊδρείῃ δουλοσύνην ἔπεσε.
Δήμῳ μὲν γὰρ ἔδωκα τόσον κράτος ὅσον
ἐπαρκεῖ,
Τιμῆς οὔτ' ἀφελὼν, οὔτ' ἐπορεξάμενος.
Οἳ δ' εἶχον δύναμιν, καὶ χρήμασιν ἦσαν ἀγητοὶ,
Καὶ τοῖς ἐφρασάμην μηδὲν ἀεικὲς ἔχειν.
Ἔστην δ' ἀμφιβαλὼν κρατερὸν σάκος ἀμφοτέροισι,
Νικᾶν δ' οὐκ εἴασ' ἀμφοτέρους ἀδίκως.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἀλλὰ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων
Τήν τε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον·
Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηὶ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου
Ἀσκηθῆ πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος·

Ne cauſam illorum diis imputetis.
Ipſi enim eos [qui vos opprimunt] auxiſtis, dona
mittendo,
Eámque ob cauſam dura nũc premimini ſeruitute.
Veſtrûm autem quilibet vulpis incedit veſtigiis,
Omnibúſque vobis mens ineſt mollis.
Linguã enim hominis inſpicitis,& verſuta verba:
In opus verò quod ſit aggrediendũ, non intẽditis.

EIVSDEM.

Ex nube grandinéque niuis exiſtit vis,
Tonitrus quoque ex micante naſcitur fulgure:
A ventis autem mare turbatur: quod niſi quis
Moueat,omnium eſt iuſtiſſimum.
Per magnos viros ſæpe ciuitas perit,& in monarchæ
Seruitutem populus ex imprudentia venit.
Populo enim tantam permiſi poteſtatem quanta
ſufficiebat,
Nulli honorem vel detrahens vel tribuens.
Qui verò potentia eminebant,opibúſq; erãt ſuperbi,
His præcepi nequid præter decorum cõmitterent.
Valido verò muniui ſcuto vtroſque,
Et neutrã partẽ iniuſtè ſuperiorem eſſe conceſſi.

EIVSDEM.

Tu quidem Soliis diu hîc imperans,
Vrbémque genúſque veſtrum colas:
Sed me celere in naui ab inclyta inſula
Incolumem Venus violis redimita dimittat:

Οἰκισμῷ δ' ἔπι τῷδε χάριν καὶ κῦδος
ὀπάζοι.
Ἐσθλὸν, καὶ νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Εἴην δὴ τότ' ἐγὼ Φολεγάνδριος ἢ Σικινίτης
Ἀντί γ' Ἀθηναίου, πατρίδ' ἀμειψάμενος.
Αἶψα γὰρ ἂν φάτις ἥδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο,
Ἀττικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμῖν' ἀφέντων.
Εἶτα,
Ἴομεν εἰς Σαλαμῖνα, μαχησόμενοι περὶ νήσου
Ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Δείξει δὴ μανίην μὲν ἐμὴν βαιὸς χρόνος ἀστοῖς,
Δείξει, ἀληθείης ἐς μέσον ἐρχομένης.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Οὐδὲ μάκαρ οὐδεὶς πέλεται βροτὸς, ἀλλὰ πονηροὶ
Πάντες ὅσους θνητοὺς ἠέλιος καθορᾷ.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Μηδέ μοι ἄκλαυστος θάνατος μόλοι, ἀλλὰ φίλοισι
Καλλείποιμι θανὼν ἄλγεα καὶ στοναχάς.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ, ἢ Θεόγνιδος.

Τίκτει τοι κόρος ὕβριν, ὅταν πολὺς ὄλβος ἕπηται.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Παῖς μὲν ἄνηβος ἐὼν ἔτι νήπιος, ἕρκος ὀδόντων
Φύσας ἐκβάλλει πρῶτον ἐν ἕπτ' ἔτεσιν.

Τοὺς

Propterque habitationem hanc, gratiam largiatur & gloriam
Bonam, & reditum in patriam noſtram.

EIVSDEM.

Olim vtinam fuerim Pholegandrius aut Sicinites,
Ac mutata foret Attica terra mihi.
Nam ſubitò fama hæc hominum volitabit ad aures,
Atticus vnus adeſt qui Salamina fugit.
Quin Salamina igitur, ſarturi dedecus, imus,
Subdita quod nobis inſula reſtituet?

EIVSDEM.

Breue ſanè tempus meam oſtendet ciuibus inſaniam,
Oſtendet [inquam] veritate in medium prodeūte.

EIVSDEM.

Nullus hominum beatus eſt, ſed mali
Sunt omnes, quotquot mortalium ſol aſpicit.

EIVSDEM.

Nec mihi ſine luctu mors eueniat, ſed amicis
Mortuus relinquam dolores & ſuſpiria.

EIVSDEM, aut Theognidis.

Satietas iniuriam parit, ſi multæ affluant opes.

EIVSDEM.

Puer impubis, adhuc infans, ſeptum dentium
Producit primis ſeptem annis.

Poſtquam

Τοὺς δ' ἑτέρους ὅτε δὴ τελέσῃ θεὸς ἕπτ' ἐνιαυτούς,
  Ἥβης ἐκφαίνει σήματα γεινομένης.
Τῇ τριτάτῃ δὲ γένειον ἀεξομένων ἐπὶ γυίων
  Λαχνοῦται, χροιῆς ἄνθος ἀμειβομένης.
Τῇ δὲ τετάρτῃ πᾶς τις ἐν ἑβδομάδεσσιν ἄριστος
  Ἰσχύν, οἵτ' ἄνδρες σήματ' ἔχουσ' ἀρετῆς.
Πέμπτῃ δ' ὥριον ἄνδρα μεμνημένον ἀμφὶ γάμου εἶν,
  Καὶ παίδων ζητεῖν ἐξοπίσω γενεήν.
Τῇ δ' ἕκτῃ περὶ πάντα καταρτύεται νόος ἀνδρός,
  Οὐδ' ἔρδειν ἔθ' ὁμῶς ἔργ' ἀπάλαμνα θέλει.
Ἑπτὰ δὲ νοῦν καὶ γλῶσσαν ἐν ἑβδομάσι μέγ' ἄριστος,
  Ὀκτὼ δ' ἀμφότερα, τέσσαρα καὶ δέκ' ἔτη.
Τῇ δ' ἐνάτῃ ἔτι μὲν δύναται, μαλακώτερα δ' αὐτοῦ
  Πρὸς μεγάλην ἀρετὴν γλῶσσά τε καὶ σοφίη.
Τῇ δεκάτῃ δ' εἴ τις τελέσας κατὰ μέτρον ἵκοιτο,
  Οὐκ ἂν ἄωρος ἐὼν μοῖραν ἔχοι θανάτου.

ΤΟΥ͂ ΑΥ̓ΤΟΥ͂.

Γνωμοσύνης δ' ἀφανὲς χαλεπώτατόν ἐστι νοῆσαι
  Μέτρον, ὃ δὴ πάντων πείρατα μοῦνον ἔχει.

Poſtquam verò alios ſeptē ei cōceſſerit annos deus,
Pubis indicia generationi aptæ apparent.
AEtate tertia mento, augeſcentibus iam membris,
Increſcit mutabilis coloris lanugo.
Quarto ſeptenario quiſque præſtantiſſimus eſt
Robore, ipſíque viri ſigna virtutis edunt.
Quintus maturū iam virum nuptias moliri ſuadet,
Et liberorum ſuſcipere poſteritatem.
Sexto in omnia hominis animus intenditur,
Et vilia perficere amplius opera recuſat.
Septimo ſeptenario intelligētia & lingua fiet optim⁹,
Et octauo, cōiunctis illis totis annis quatuordecim.
Nono adhuc aliquid poteſt, verùm remiſſior eſt ipſius [tia.
Ad virtutes præclaras tam eloquētia quàm ſapiē-
Decimū tandē ſiquis moderatè cōtigerit ſeptenariū,
Iam non immaturus mortis fatum ſubeat.

EIVSDEM.

Cognitionis obſcuram difficile eſt cognoſcere
Menſuram, quæ omnium rerum terminos ſola continet.

EX

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΜΙΜΝΕ'ΡΜΟΥ

Ἐλεγείων.

Ἡμεῖς δ', οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὥρη
Ἦρος, ὅτ' αἶψ' αὐγῇ αὔξεται ἠελίου,
Τοῖς ἴκελοι, πήχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
Τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν,
Οὔτ' ἀγαθόν· κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι,
Ἡ μὲν, ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου·
Ἡ δ' ἑτέρη, θανάτοιο. μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης
Καρπὸς, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναται ἠέλιος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
Αὐτίκα τεθνάναι βέλτιον, ἢ βίοτος.
Πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε τ' οἶκος
Τρυχοῦται, πενίης δ' ἔργ' ὀδυνηρὰ πέλει.
Ἄλλος δ' αὖ παίδων ἐπιδεύεται, ὧν τε μάλιστα
Ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς ἀΐδην.
Ἄλλος νοῦσον ἔχει θυμοφθόρον. οὐδέ τις ἐστὶν
Ἀνθρώπων ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδῷ.

ΤΟΥ͂ ΑΥ'ΤΟΥ͂.

Τιθωνῷ μὲν ἔδωκε κακὸν ἄφθιτον ὁ Ζεὺς *
Γῆρας, ὃ καὶ θανάτου ῥίγιον ἀργαλέου.
Τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι,
Ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται, ὥσπερ ὄναρ,
Ἥβη τιμήεσσα· τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον
Γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται,

Ἐχθρὸν

EX MIMNERMO.

NOS autem, velut folia producit floridũ tempus
Veris, quum ſubitò ſplendor ſolis augetur,
His ſimiles ad breue tempus floribus iuuentutis
Delectamur, à diis neque malum edócti
Neque bonum: parcæ autem nigræ nobis aſtant,
Altera, gerens finem moleſtæ ſenectutis:
Altera, mortis. breue autem tempus durat iuuẽtutis
Fructus, quandiu ſupra terram ſpargitur ſol.
At poſtquam terminus temporis huius præteriit,
Statim mori ſatius eſt quàm viuere.
Multis enim malis animus afficitur: aliquando res domeſtica
Laborat, & paupertatis opera triſtifica fiunt.
Alius rurſus deſiderat liberos, quos maximè
Cupiens, tellurem ſubit ad inferos.
Alius morbo animũ corrũpente tenetur: nec vllus eſt
Hominum cui non multa Iupiter mala largiatur.

EIVSDEM.

Tithono dedit malum immortale Iupiter,
Senectutem, quæ vel morte magis timenda [eſt] triſti.
Nã iucunda ſimul & pulchra debebat amplior eſſe,
Sed breue tempus durat, inſtar ſomnii,
Iuuentus pretioſa. triſtis autem deformíſque
Senectus ſuper caput ſtatim impendet,

Odioſa

Ἐχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον ὅ, τ' ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
 Βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.
Τὸ πρὶν ἐὼν κάλλιστος, ἐπὴν παραμείψεται ὥρη,
 Οὔτε πατὴρ παισὶν τίμιος, οὔτε φίλοις.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Τίς δὲ βίος, τί δὲ τερπνὸν ἄτερ χρυσῆς Ἀφροδίτης;
 Τεθναίην ὅτε μοι μηκέτι ταῦτα μέλοι.
Κρυπταδίη φιλότης καὶ μείλιχα δῶρα καὶ εὐνή.
 Ἄνθεα εἰ ἥβης γίγνεται ἁρπαλέα
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν. ἐπεὶ δ' ὀδυνηρὸν ἐπέλθῃ
 Γῆρας, ὅ, τ' αἰσχρὸν ὁμῶς καὶ καλὸν ἄνδρα τιθεῖ,
Αἰεὶ μὲν φρένας ἀμφὶ κακαὶ τείρουσι μέριμναι,
 Οὐδ' αὐγὰς προσορῶν τέρπεται ἠελίου·
Ἀλλ' ἐχθρὸς μὲν παισὶν, ἀτίμαστος δὲ γυναιξίν.
 Οὕτως ἀργαλέον γῆρας ἔθηκε θεός.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ἠέλιος μὲν γὰρ πόνον ἔλλαχεν ἤματα πάντα,
 Οὐδέ ποτ' ἄμπαυσις γίνεται οὐδεμία
Ἵπποισίν τε καὶ αὐτῷ, ἐπεὶ ῥοδοδάκτυλος ἠὼς
 Ὠκεανὸν προλιποῦσ' οὐρανὸν εἰσαναβῇ.
Τὸν μὲν γὰρ διὰ κῦμα φέρει πολυήρατος εὐνὴ
 Κοίλη, Ἡφαίστου χερσὶν ἐληλαμένη
Χρυσοῦ τιμήεντος, ὑπόπτερον, ἄκρον ἐφ' ὕδωρ,
 Εὕδονθ' ἁρπαλέως, χώρου ἀφ' Ἑσπερίδων
Γαῖαν ἐς Αἰθιόπων, ἵνα οἱ θοὸν ἅρμα καὶ ἵπποι
 Ἑστᾶσ' ὄφρ' ἠὼς ἠριγένεια μόλῃ.
Ἔνθ' ἐπέβη ἑτέρων ὀχέων Ὑπερίονος υἱός.

Odioſa ſimul & contẽpta: quæ virum ignotũ reddit,
Lædit autem oculos mentémque circumfuſa.
Qui pulcherrimus erat olim, vbi flos ætatis præteriit,
Neque pater filiis honoratus, neque amicis.

EIVSDEM.

Qualiſnam vita [foret] aut quid iucundi ſine aurea Venere?
Emoriar quãdo iſta mihi nõ amplius curæ fuerint:
Amor[inquã]occultus, & blanda dona, & lectus,
Si rapidi ſunt iuuentutis flores
Viris & mulieribus. vbi verò moleſta ingruerit
Senectus, quæ pulchrũ etiã virum deformẽ reddit,
Semper tum graues animum rodunt curæ,
Nec ſolis aſpectu delectatur.
Sed inuiſus eſt pueris, contemptúſque mulieribus.
Adeo miſeram deus ſenectam fecit.

EIVSDEM.

Soli enim laborare contingit ſingulis diebus,
Neque vnquam requies eſt vlla
Equis & ipſi, poſtquam roſeos habens digitos aurora
Oceano relicto cœlum conſcenderit.
Hunc enim per vndam fert valdè amabile cubile
Cauum, Vulcani manibus tornatum
Ex auro pretioſo, non minore cum celeritate quàm ſi alatus eſſet, ſupra ſummitatem aquæ,
Dormientem auidè, à domicilio Heſperidum
Ad terram AEthiopum, vbi illi velox currus & equi
Stant, donec aurora diluculum producens veniat.
Ibi conſcendit alios currus Hyperionis filius.

ἘΚ ΤΩ͂Ν ΦΑΝΟΚΛΕΌΥΣ.

Ἢ ὩΣ Οἰάγροιο πάϊς Θρηΐκιου Ὀρφεὺς
Ἐκ θυμοῦ Κάλαϊν στέρξε Βορηϊάδην,
Πολλάκι δ' σκιεροῖσιν ἐν ἄλσεσιν ἕζετ' ἀείδων
Ὃν πόθον· οὐδ' ἦν οἱ θυμὸς ἐν ἡσυχίῃ,
Ἀλλ' αἰεί μιν ἄγρυπνοι ὑπὸ ψυχῇ μελεδῶνες
Ἔτρυχον, θαλερὸν δερκόμενον Κάλαϊν.
Τὸν μὲν Βιςονίδες κακομήχανοι ἀμφιχυθεῖσαι
Ἔκτανον, εὐήκη φάσγανα θηξάμεναι,
Οὕνεκα πρῶτος ἔδειξεν ἐνὶ Θρήικεσσιν ἔρωτας
Ἄρρενας, οὐδὲ πόθους ᾔνεσε θηλυτερῶν.
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλὴν χαλκῷ τάμον, αὐτίκα δ' αὐ-
Εἰς ἅλα Θρηϊκίην ῥῖψαν ὁμοῦ χέλυϊ, (τὴν
Ἥλῳ καρτύνασαι, ἵν' ἐμφορέοιντο θαλάσσῃ
Ἄμφω ἅμα, γλαυκοῖς τεγγόμεναι ῥεθίοις.
Τὰς δ' ἱερῇ Λέσβῳ πολιὴ ἐπέκελσε θάλασσα.
Ἠχὴ δ' ὡς λιγυρῆς πόντον ἐπέσχε λύρης,
Νήσους τ', αἰγιαλούς θ' ἁλιμυρέας· ἔνθα λίγειαν
Ἀνέρες Ὀρφείην ἐκτέρισαν κεφαλήν·
Ἐν δὲ χέλυν τύμβῳ λιγυρὴν θέσαν, ἣ καὶ ἀναύδους
Πέτρας καὶ φόρκου στυγνὸν ἔπειθεν ὕδωρ.
Ἐκ κείνου μολπαί τε, καὶ ἱμερτὴ κιθαριστὺς
Νῆσον ἔχει· πασέων τ' ἐστὶν ἀοιδοτάτη.
Θρῆκες δ' ὡς ἐδάησαν ἀρήια ἔργα γυναικῶν

Ἄγρια,

EX PHANOCLE.

VT Orpheus OEagri Thracii filius
Ex animo Calain Boreæ gnatum amauit,
Sæpius autem opacis in ſyluis ſedit cantans
Suum amorem: nec animus ei tranquillus erat,
Sed perpetuò ipſum vigiles in pectore curæ
Torquebant, tenerum videntem Calain.
Hunc Biſtonides malorum excogitatrices circũfuſæ
Interfecerunt, quum enſes oblongos acuiſſent,
Quoniam primus oſtenderat inter Thraces amorem
Maſculum, neque venerẽ approbauerat mulierũ.
Amputarunt igitur eius caput, idque ſtatim
Vnà cum teſtudine in mare Thraciũ abiecerunt,
Clauo adfigentes, vt per mare veherentur
Ambo ſimul, glaucis madida vndis.
Canum verò mare illa ad Leſbum admouit ſacram:
Edebatur autẽ per mare ſonus veluti argutæ lyræ,
Per inſulas & littora ſalſa. ibi vocale
Orphei caput ſepelierunt viri:
Et teſtudinem quoque in tumulo poſuerũt argutam, quæ etiam mutas
Petras & Orci triſtem aquam perſuaſione mulcebat.
Ex illo [tempore] & cantilenæ & iucundus citharæ luſus
Inſulam occupat, quæ omnium maximè muſicis artibus oblectatur.
Porro Thraces vt reſciuerunt Martia facta mulierũ

Ἄγρια, καὶ πάντας δεινὸν ἐσῆλθεν ἄχος,
Ἄς ἀλόχους ἔστιζον, ἵν' ἐν χροῒ σήματ' ἔχουσαι
Κυάνεα, στυγεροῦ μὴ λελάθοιντο φόνου.
Ποινὰς δ' Ὀρφῆϊ κταμένῳ στίζουσι γυναῖκας
Εἰς ἔτι νῦν, κείνης εἵνεκεν ἀμπλακίης.

Sæua,& cunctos grauis inuaſit triſtitia,
Suas vxores pungebant,vt in corpore ſigna gerentes
Liuida, diræ cædis non obliuiſcerentur.
Quinetiam [ad ſumendum] pœnas pro Orpheo occi-
ſo,ſtigmata infligunt mulieribus
Adhuc hodie,propter illud flagitium.

EADEM PHANOCLIS ELEGIA

ab Adolpho Mekercho iiſdem uerſuum generibus reddita.

Orpheus OEagro Rhodopeo natus,amore
Deperit ardenti dum Calaim Boreæ,
Sæpe ſuum vmbriferis ſolitus modularier ignem
In ſyluis,animo non tequietus erat.
Aſt ipſum ſemper vigiles in pectore curæ
Angebant,tenerum reſpicit vt Calaim.
Biſtonides circùm molitæ dira,machæras
Exacuunt longas,Orpheáque interimunt,
In transferre mares quòd amorem Thracibus autor
Eſſet, & odiſſet fœmineam venerem.
Obtruncántque caput: quod cum teſtudine curua
Threicii in pelagi ſalſa fluenta ruunt.
Nam compacta ſimul clauis fixêre,ligata
Cæruleis ambo quò veherentur aquis.
Pontus at hæc ſacram Leſbum detruſit, & ipſa
Vnda lyræ querulos eſt imitata modos.
Audiit hot littus,circùm omnis & inſula : at Orphei
Dulciſonum condunt hîc caput indigenæ.

ddd. ii.

Argutámque chelyn tumulo ſimul impoſuere,
  Quæ Styga, quæ poterat ſaxa mouere ſono.
Ex illo ſuaues cantus citharǽque canoræ
  Leſbon habent, Muſis dedita nulla magis.
Vt verò vxorum norunt crudelia Thraces
  Facta, dolor cunctos iráque iuſta capit:
Punxerúntque illas, vt corpore ſigna gerentes
  Liuida, non cædis non meminiſſe queant.
Quin & adhuc hodie pro tam furialibus auſis
  Inſligunt membris ſtigmata fœmineis.

RHIANI POEMATIVM,
(quod habes ſuprà, pag. 8) carmine redditum ab Henrico Stephano.

NEMPE hominũ mẽtes cunctorũ errore tenẽtur,
Donatámque ſibi vtrauis è lance deorùm
Excipiunt ſortem prudenti pectore nulli.
Nam qui pauperie premitur, queribundus oberrat,
Inque ipſos etiam iactat conuitia diuos.
Abiiciénſque animi fuerat quodcunque virilis,
Tentare haud quicquam, verbum muſſare nec audet,
Sed trepidat ſimulatque hominũ videt ora potẽtum.
Sic animum illius rodunt ſqualórque dolórque.
At contrà ſuperûm quem dextera larga beauit,
Cuíque dedit late dominari, haud iam memor ille eſt
Se calcare ſolum, mortaléſque eſſe parentes.
Tranſuerſámque rapit veſana ſuperbia mentem

Vt fre-

Vt fremat æqua Ioui : quanuis & corpore paruus,
Attollit ceruice caput: tandémque Dianæ
Fit procus, atque viam ſibi iam molitur ad ædes
AEthereas, vt ibi fiat conuiua deorum.
At teneris Ate ſequitur veſtigia plantis,
Quæ capiti incumbens inopina, & lumina fallens,
Delictóque ſeni quandoque ſuperuenit annis
Ipſa virens, iuueni quandoque ætate ſenili :
Iuſtitiæ atque Ioui officium peramabile præſtans.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ,
κατὰ δέ τινας,
ΚΡΑΤΗΤΟΣ τοῦ κυνικοῦ.

ΠΟΙΗΝ τὶς βιότοιο τάμοι τρίβον; εἰν ἀγορῇ μὲν
Νείκεα, καὶ χαλεπαὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις.
Φροντίδες· ἐν δ᾽ ἀγροῖς, καμάτων ἅλις. ἐν δὲ θαλάσσῃ
Θάρβος· ὅτι ξείνης δ᾽, ἢν μὲν ἔχῃς τι, δέος·
Ἢν δ᾽ ἀπορῇς, ἀνιαρόν. ἔχεις γάμον; οὐκ ἀμέριμνος
Ἔσσεαι· οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ᾽ ἐρημότερον.
Τέκνα, πόνοι· πήρωσις, ἄπαις βίος. αἱ νεότητες,
Ἄφρονες· αἱ πολιαὶ δ᾽ ἔμπαλιν ἀδρανέες.
Ἦν ἄρα τοῖνδε δυοῖν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ᾽, ἢ τὸ θανεῖν αὐτίκα τικτόμενον.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΔΩΡΟΥ,
ἐκ τοῦ ἐναντίου τοῖς πρόσθεν.

ΠΑντοίην βιότοιο τάμοις τρίβον. εἰν ἀγορῇ μὲν
Κύδεα, καὶ πινυταὶ πρήξιες· ἐν δὲ δόμοις,
Ἄμπαυμ᾽. ἐν δ᾽ ἀγροῖς, φύσιος χάρις. ἐν δὲ θαλάσσῃ,
Κέρδος· ὅτι ξείνης, ἢν μὲν ἔχῃς τι, κλέος·
Ἢν δ᾽ ἀπορῇς, μόνος οἶδας. ἔχεις γάμον; οἶκος ἄριστος
Ἔσσεται. οὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ᾽ ἐλαφρότερον.

Τέκνα,

POSIDIPPI,

aut, ſecundum alios,

CRATETIS cynici.

QVOD quis inſiſtat vitæ genus? nam in foro
Sunt lites & actiones moleſtæ: in ædibus autē
Curæ: ruri, labores nimii: at in mari
Timor: in peregrinatione, ſiquid habes, metuendum eſt:
Si eges, moleſtum eſt. vxorem habes? nō ſine curis
Eris: non ducis vxorē? eò magis viuis ſolitarius.
Liberi dolores pariunt, vita ſine liberis, eſt orbitas. iuuentus
Stolida eſt: ſenectus verò, infirma.
Ex duobus his ergo alterum elige, aut naſci
Nunquam, aut ſtatim natum, vita fungi.

METRODORI,

contrario præcedentibus verſibus argumento.

QVamcunque libuerit viuendi rationem inito. in foro
Gloria & actiones prudentes: domi verò
Quies: ruri, naturæ amœnitas. in mari autem
Lucrum: in peregrinatione, ſiquid habes, laus eſt:
Sin minus, ſolus nouiſti. celebras nuptias? domus optima
Erit: non ducis vxorem? vitam ages leuiorem.

Τέκνα, πόθος· ἄφροντις, ἄπαις βίος· αἱ νεότητες
Ῥωμαλέαι· πολιαὶ δ', ἔμπαλιν ἀσθενέες.
Οὐκ ἄρα τῶν δισσῶν ἑνὸς αἵρεσις, ἢ τὸ γενέσθαι
Μηδέποτ', ἢ τὸ θανεῖν· πάντα γὰρ ἐσθλὰ βίου.

HENR. STEPHANVS LECTORI S. D.

IDYLLIA Auſonio quoque viſum eſt inſcribere ſua poematia, quorum diuerſa ſunt argumenta. Ex his vnum eſt eiuſdem cum illis Poſidippi ſeu Cratetis cynici verſibus argumenti, ſicut & eiuſdem tituli. vt enim titulus illis εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον, ita Auſonianos ſuus de vita humana ſcriptos eſſe teſtatur. Vtriſque autem, vitæ humanæ conditio miſera eſſe, quodcunque ſit alicui uitæ genus, ſiue quicunque ſit eius ſtatus, perhibetur. Atque adeo videtur Auſonius voluiſſe illos Poſidippi ſeu Cratetis uerſus interpretari. nam quod multo prolixior eſt, id paraphraſtica & libera

Liberi amorem pariunt: ſecura eſt, prolis expers vita: iuuentus
Robuſta eſt: ſenectus contrà veneranda.
Non ergo alterutrũ ex duobus eligendũ eſt, aut naſci
Nunquam, aut ſtatim mori: omni enim vitæ commoda ſunt.

ſtica & libera interpretatio pro ſuo iure ſibi tribuit. Quinetiam quòd eadem ſententia idyllium ſuũ clauſit, eo uideri poteſt, ſe uerſus illos interpretari, aut ſaltem illorum argumentum imitari, diſſimulare noluiſſe. Cæterùm quum Federicum Iamotiũ eleganter Auſonianos uerſus Græcis ſuis uiderem expreſſiſſe, libuit hos e regione apponere. Iam uerò ut ſicut hexametrorum uerſuum, ita etiam elegiacorum interpretationis Græcæ exemplum haberes, libuit & Propertii elegiam (licet aliud ſit eius argumentum) in pagellis quæ alioqui uacaturæ erant, cum mea interpretatione, qualis olim Venetiis, & poſtea Brugis edita fuit, adiungere.

AVSO-

AVSONII IDYLLIVM
De vita humana.

QVOD vitæ ſectabor iter? ſi plena tumultu
Sunt fora, ſi curis domus anxia, ſi peregrinos
Cura domus ſequitur: mercantem ſi noua ſemper
Damna manent, ceſſare vetat ſi turpis egeſtas:
Si vexat labor agricolam, mare naufragus horror
Infamat: pœnǽque graues in cœlibe vita,
Et grauior cautis cuſtodia vana maritis:
Sanguineum ſi Martis opus, ſi turpia lucra
Fœnoris, & velox inopes vſura trucidat.
Omne æuum curæ, cunctis ſua diſplicet ætas:
Senſus abeſt paruis lactentibus, & puerorum
Dura rudimenta, & iuuenum temeraria pubes.
Afflictat fortuna viros per bella, per æquor,
Iras, inſidiáſque, catenatóſque labores,
Mutandos ſemper grauioribus. ipſa ſenectus
Expectata diu votíſque optata malignis
Obiicit innumeris corpus lacerabile morbis.
Spernimus in commune omnes præſentia: quoſdam
Conſtat nolle deos fieri. Iuturna reclamat,
Quò vitam dedit æternam, cur mortis adempta
Conditio? ſic Caucaſea de rupe Prometheus
Teſtatur Saturnigenam, nec nomine ceſſat
Incuſare Iouem, data ſit quòd vita perennis.

Reſpice

ΑΥ'ΣΟΝΙΟΥ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου.

ΠΟΙΗΝ ἂν μεθέποιμι βίου τρίβον; εἰ θορύβοιο
Πᾶσ' ἀγορὴ πέπληθεν, ἀδημονίης τ' ἀλεγεινὸς
Οἶκος, καὶ ξείνοις οἴκου μελεδῶνες ἕπονται.
Ἐμπορίης δ' ἀλέγοντι πολύτροπα πήματ' ἐφῆπται·
Εἰ πενίη δύσφημος ἐρητύει χατέοντας
Παύσασθαι καμάτοιο, πόνος δ' ἀροτῆρα δαμάζει.
Δυσφημεῖ δὲ θάλασσαν ἀελλέα ναυαγίου φρίξ.
Ποιναί τ' ἀγαμίης ἐλοόφρονος, αἰνοτέρη δὲ
Καὶ φρουρὴ ποσίεσσιν ἀκοιμήτοις κενεόφρων.
Αἰμαλέον πάλιν ἔργον ἀρήιον, αἰσχρὰ τόκοιο
Κέρδεά τ' ἠδὲ πένητα δανείσματα κραιπνὰ φονεύει.
Αἰὼν πᾶσι μέμηλεν ἅπας, σφετέρη τ' ἀπαρέσκει
Ἡλικίη πάντεσσιν. ἀναίσθητοι γαλαθηνοί,
Καὶ παίδων στονόεσσα προπαιδείη, καὶ ἄβουλος
Ἡβάων. ῥόθιον δὲ δαμᾷ καὶ φύλοπις ἄνδρας,
Μῶμις ὁμοῦ, πυκινός τε λόχος, καμάτων δέ τι σφρὴ
Τοὺς ἀεὶ αἰνοτέροισι πόνοις μέλλουσιν ἀμεῖψαι.
Καὶ γῆρας δηρὸν πεποθημένον ἄγρονι βουλῇ
Σῶμα πολυστερέεσσιν ἕλωρ νούσοισι προβάλλει.
Ἡμεῖς ἐν ἑνὶ πάντες ἀπαρνούμεσθα παρόντα,
Καὶ δὴ ἀπαρνήσαντο θεοὶ τινὲς ἄφθιτοι εἶναι,
Αὐτίκα τὴν κ' ἐβόησεν Ἰουτούρνη ποτὲ νύμφη,
Τίπτε βίον δώρησεν ἀτέρμονα; τίπτε δ' ἄμερσεν
Ἡμέας θανάτοιο; κ' ἀπὸ σπιλάδων ὁ Προμηθεὺς
Καυκασίων Κρονίδην μαρτύρεται· οὐδὲ βίοιο
Εἵνεκεν αἰὲν ἐόντος ἐπαύσατο κεῖνον ἐλέγχων.

Φεύξιο

Reſpice & ad cultus animi. ſic nempe pudicum
Perdidit Hippolytum non felix cura pudoris.
At contrà illecebris maculoſam ducere vitam
Quem iuuat, aſpice & ad pœnas & crimina regum,
Tereos inceſti, vel mollis Sardanapali.
Perfidiam vitare monent tria Punica bella,
Sed prohibet ſeruare fidem deleta Saguntus.
Viue & amicitias ſemper cole: crimen ob iſtud
Pythagoreorum periit ſchola docta ſophorum.
Hoc metuens igitur, nullas cole: crimen ob iſtud
Timon Palladiis olim lapidatus Athenis.
Diſſidet ambiguis ſemper mens obuia votis:
Nec voluiſſe homini ſatis eſt, optata recuſant.
Eſſe in honore placet, mox pœnitet: & dominari
Vt poſſint, ſeruire volunt. idem auctus honore
Inuidiæ obiicitur. pernox eſt cura diſertis,
Et rudis ornatu vitæ caret. eſto patronus,
Et defende reos, ſed gratia rara clientis:
Eſto cliens, grauis imperii perſona patroni.
Exterrent hunc vota patrum, mox aſpera curis
Sollicitudo ſubit. contemnitur orba ſenectus:
Et captatoris præda eſt hæredis egenus.
Vitam parcus agas, auidi lacerabere fama,
Et largitorem grauius cenſura notabit.
Cuncta tibi aduerſis contraria caſibus. ergo
Optima Graiorum ſententia. quippe homini aiunt
Non naſci eſſe bonum, natum aut citò morte potiri.

PRO-

Φράζεο καὶ ψυχῆς ἐρατεινὴν κόσμον. ἄνολβοι
Φροντίδες Ἱππόλυτον φιλοπάρθενον ὤλεσαν αἰδοῦς.
Ἀλλ' ὅς ἀγὰς ἴυγξι βίον κεκακωμένον αἰνῆς
Κύπριδος, εἶπε δὲ καί μοι ἁμαρτάδος ἔνδικον ἄτην
Τηρῆος μιαροῖο, καὶ ἀβροῦ Σαρδαναπάλου.
Φεῦγε ὅρκον ἄπιστον ἐκέκλετο πειστὸν Ἄρηος
Κῦμα τὸ τῆς Λιβύης, σώζειν δὲ δαμεῖσα Σαγουντὸς
Πίστιν ἐρητύει· φιλίας κύδαινε βιαρκεῖς,
Τοῦδε χάριν σοφὸς ἑσμὸς ἀπώλετο Πυθαγορείων.
Μὴ τόδε δειμαίνων μεθέπῃς μίαν· αὐτὰρ Ἀθῆναι
Τοῦδε χάριν Τίμωνα κατέκρυψαν λιθάκεσσιν.
Εὔγμασιν ἀλλοπρόσαλλος ἀεὶ νέος ᾔτεε λοξοῖς.
Οὐδ' ἐθέλειν θνητῷ μόνον ἤρκεσε, καρπαλίμως δὲ
Κεῖνος ἀποπτύει τὸ πάρ ἤτεε. κύδιμος εἴη
Εὔχεται· αὐτὰρ ὁ κοῦφος ἀλήμονα θυμὸν ἑλίσσων
Ὦκα μετεγνώσθη. μεθέειν ὁ μὲν ὄφρα δυνῆται
Χαίρει ὑποδρήσσων. ζήλῳ δ' ἐνέμυρσε λελογχὼς
Τιμὴν κυδιάνειραν. ἔφυ μελέδημα βροτοῖσι
Παννύχιον λογίεσσιν, ἀπαίδευτοι δὲ στέργονται
Ζωῆς κυδαλίμοιο. συνήγορος ἴσθ', ἐνόχου τε
Ἀνδρὸς ὑπερδικέης. σπανίη χάρις ἡ πελατάων.
Ἔστω μὲν οἷον πελάτης, δεινὴ δὲ προστάτεω ἀρχή.
Καὶ τόνδ' ἐκπλήσσει πατέρων πόθος, αἱ δὲ μέριμναι
Αὐτόματοι φοιτῶσιν. ἔπειτ' ἀγέραστον ἔασται
Πᾶσι τὸ γῆρας ἄτεκνον· ἀνὴρ κεχρημένος ἄγρη
Ἔπλετο κληρονόμοις. ἀναγκαίοιο νόσου
Φείδεσθαι βιότοιο, φιλάργυρος αἰὲν ἀκούσῃς·
Καί κεν ἀτιμήσειεν εὔφρονα λαὸς ἐλέγχων
Δώτην. σοὶ δὲ τύχης παντ' ἀντιβίοισιν ἐρίζει.
Τῷ καλῷ Ἕλληνες ἐφημίξαντο μέρισνην,
Μήποτε γίγνεσθαι καλὸν ἔμμεναι, ἢ τάχ' ὀλέσθαι.

PROPERTII ELEGIA,

Ex libro II.

QVicunque ille fuit puerum qui pinxit Amorem,
Nónne putas miras hunc habuiſſe manus?
Hic primùm vidit, ſine ſenſu viuere amantes,
Et leuibus curis magna perire bona.
Idem non fruſtrà ventoſas addidit alas,
Fecit & humano corde volare deum.
Scilicet alterna quoniam iactamur in vnda,
Noſtráque non vllis permanet aura locis.
Et meritò hamatis manus eſt armata ſagittis,
Et pharetra ex humero Cnoſſia vtroque iacet,
Antè ferit quoniam tuti quàm cernimus hoſtem,
Nec quiſquam ex illo vulnere ſanus abit.
In me tela manent, manet & puerilis imago,
Sed certè pennas perdidit ille ſuas.
Euolat è noſtro quoniam de pectore nuſquam,
Aſſiduúſque meo ſanguine bella gerit.
Quid tibi iucundum ſiccis habitare medullis?
Si puer es, aliò traiice tela tua.
Intactos iſto ſatius tentare veneno.
Non ego, ſed tenuis vapulat vmbra mea.
Quam ſi perdideris, quis erit qui talia cantet?
Hæc mea Muſa leuis, gloria magna tua eſt.
Quæ caput & digitos & lumina nigra puellæ,
Et canit vt ſoleant molliter ire pedes.

Ἡ ΑΥ̓ΤῊ

ΠΡΟΠΕΡΤΊΟΥ ἘΛΕΓΕΊΑ

εἰς τὴν Ἑλλάδα διάλεκτον μετενεχθεῖσα

ὑφ' Ἐῤῥίκου τοῦ Στεφαίου.

Ὅς ποτε νηπίαχον πρῶτος τὸν ἔρωτα χάραξεν,
   Τόνδ' οὐ χεῖν δοκέεις δαιμονίους παλάμας;
Οὗτος ἴδε πρῶτον κενεόφρονας ἔμμεν' ἐραστὰς,
   Καὶ μελεδῶσι κεναῖς πήματα πολλὰ παθεῖν.
Εἶτα δ' οὐκ ἀλόγως αἰνεμώκεά οἱ πτερὰ τεῦξεν,
   Ὡς βροτέῃσι πέτεσθ' ἐν κραδίῃσι θεόν.
Κῦμα γὰρ ἄμμε φέρει παραμοιβαδὸν ἄλλοτε ἄλλο,
   Οὐδέ πῃ ἡμετέρῃ ἔμπεδος αὔρα μένει.
Οὐδ' ἄρα χεὶρ εἰκῆ γαμψοῖς βελέεσσι κορύθη,
   Ἐκ δ' ὤμων φαρέτρη Κνωσσίη ἐκκρέμαται.
Ἡμᾶς γὰρ βάλλει πρὶν ἐν ἀσφαλεῖ ἐχθρὸς ὁρᾶσθαι,
   Οὐδ' ἄκεσις τούτου τραύματος οὐδεμίη.
Ἐν μὲν ἐμοὶ τά τε κῆλα καὶ ἡ παιδὸς μένει εἰκὼν,
   Τὰς πτέρυγας δ' ἐν ἐμοὶ ὤλεσεν αὐτὸς ἑάς.
Οὐ γὰρ ἀποπλάμενος ποτ' ἐμῆς φρενὸς, οἴχεται ἄλλῃ,
   Ἀλλ' ἐν ἐμῷ μάχεται αἵματι νωλεμέως.
Τίπτε τόσον χαίρεις ξηρῷ ἐνὶ μυελῷ οἰκῶν;
   Εἰ παῖς εἶ, βάλλῃς ἄλλοσε κῆλα τὰ σά.
Φάρμακα τοῖα τρέπειν ἐς ἀκηρέα λώϊον εἴη.
   Οὐκ ἐγὼ, ἀλλ' ἀδρανὴς δαίρεται ἡ σκιὴ ἐμή.
Κ' ἣν ταύτην ἀπολῇς, τίς ἔτ' ἔσσεται ὃς τάδ' ἀείσῃ;
   Μοῦσα γ' ἐμὴ μικρὴ, σοὶ κλέος ἐστὶ μέγα.
Ἢ κάρα, κυανέους τ' ὦπας, καὶ δάκτυλα κούρης
   Ἄδει, χ' ὡς φιλέει βαινέμεν ἁβρὰ ποσίν.

450

IN VIRGILIANAS ET NASONIANAS Theocriti imitationes

OBSERVATIONES [redacted]. [redacted]

In quibus multi vtriuſque poetæ loci diligenter examinantur.

Eiuſdem

EMENDATIONES quorundam Theocriti locorum.

BIBLIOTECA NAZ. VITT. EMANUELE ROMA

eee-i.

I VIRGILIANAS
Theocriti imitationes

SERVATIONES [illegible]
[illegible],in quibus multi vtriuſque
poetæ loci diligenter exa-
minantur.

PROLEGOMENA.

IRGILII iudicium in locis Theo-
criti imitandis (id eſt, partim expri-
lis, partim adumbrandis) diligenter
uare, quum non parum ad formanda
ſorum poetices iudicia conferre poſ-
ſtimarem, hoc tractatu exemplum illi-
igentiæ præbēdum illis cenſui. Atque
s etiam qui aut nullam aut paruā Græ-
guę cognitionem adepti ſunt, labor
prodeſſet, multa Theocriti, ſoluta o-
e, ad verbum, quædam carmine ſum
retatus: ferè tamen & hîc ſingula ver-
ulis reddens: quum, vt illis quos dixi
carer, tam adſtrictæ interpretationi
plus laboris quàm aliquantum liberę
dere non recuſarem: etiamſi multo

minor illius quàm huius gratia futura eſſet. Contrà autem malè de illis qui Theocriti verba non intelligunt merentur ii qui ipſamet Virgilii verba, quibus Theocritũ imitatus tantùm eſt, ad Theocriti interpretationem adhibent. quomodo enim illi vnum cum altero conferre poſſunt, quum eadem omnino ex vtroque verba proponantur? Exemplum eſt in Idyllio vndecimo, quod Cyclops inſcribitur. ibi enim hũc verſum,

Ὦ Κύκλωψ Κύκλωψ πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπόταισαι;

Eobanus Heſſus ita vertit,

O Cyclops Cyclops, quæ te dementia cepit?

quòd Virgilius Theocritum imitans introduxiſſet Corydonem dicentem itidem,

Ah Corydon Corydon, quæ te demẽtia cepit?

Atqui fiet hinc vt qui Græcæ linguæ imperitus eſt credat Theocriti verba Græca Latinis Virgilii planè reſpondere: quum tamẽ ſenſum potius quàm verba expreſſerit: & fatendum ſit interim Theocritum raro, elegantiſſimo tamen & venuſtiſſimo genere loquendi vſum eſſe. quod veriſimile eſt Virgilio quoque valde placuiſſe, ſed quum ſuo verſu Theocriti verſus gratiam æquare nõ poſſet, illud genus loquendi retinendo, alio commutaſſe. Ego verò, quum ſatis haberẽ id repræſentare, ita verſum illum verti,

O Cyclops Cyclops, ecquò mens auolat? ecquò?

Quam interpretationem habens lector, verba Theocriti cum iis quibus eſt vſus Virgilius conferre poterit, ac conſiderare vtris maior ſubſit gratia: & annon mitius hoc dicatur, *Quò mens auolat?* quàm illud, *Quæ te dementia cepit?* Cogitare etiam poterit annon magis poeticè Cyclops apud Theocritum quàm Corydon apud Virgilium loquatur. Quòd ſi fortè dicat aliquis non tantùm rarum ſed nouum etiam illud eſſe genus loquendi quo ſit vſus Theocritus, non ideo tamen poeticum eſſe deſinet, id eſt poeſi conueniens, ac præſertim bucolicæ: eíque nominatim loco vbi Cyclops, & quidem amatoriis curis turbatus, loquens introducitur.

Quum autẽ illum Theocriti verſum proximè ſequantur iſti,

Αἴκ' ἐνθὼν ταλάρως τε πλέκοις καὶ θαλλὸν ἀμάσας
Τοῖς ἄρνεσσι φέροις, τάχα κεν πολὺ μᾶλλον ἔχοις νοῦν.
Ταὶ παρεοῖσαν ἄμελγε, τί τὸν φεύγοντα διώκεις;
Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον' ἄλλαν,

idem interpres ita eos reddidit,

Quàm fuerit melius calathos contexere, & altos
Lanigeris ouibus in pabula ſternere ramos.
Hãc mulge interea. quid enĩ fugiẽtia captas

Gaudia? fortè aliam quæ ſit formoſior illa
Inuenies Galatean.

at nemo ex hac interpretatione de Virgilii imitatione facere iudicium poteſt: quũ hęc verba, πάγχα κεν πολὺ μᾶλλον ἔχεις νοῶ, in alia mutet hic interpres, ſicut & à Virgilio mutata ſunt. in alia, inquam, quæ nec eundem ſenſum nec parẽ gratiam habent: quum Cyclops dicat apud Theocritum, *Multo magis ſapias fortaſſe, ſi hoc facias:* apud interpretem autem, *Fuerit melius hoc facere*: ſicut apud Virgilium dicit Corydon, *Quin potius hoc facis?* nunc enim non ipſa verba, ſed orationis tantùm formam profero. Vel illi certè τάχα, id eſt Fortaſſe, venuſtas quædam & ſimplicitas, aut venuſta quędã ſimplicitas, ſubeſſe videtur. Eã conatus ſum repræſentare, locum hunc ita interpretando,

Si rediẽs calathos texas, agniſque miniſtres
Deſectas frõdes, multo ſapias mage forſan.

Quod autẽ de vulgari huius loci, idẽ & de quorundã aliorũ interpretatione queri poſſum: ex quibus eſt hic, idyllio octauo,

Οὐ θησῶ πόκα ἀμνόν· ἐπεὶ χαλεπός θ' ὁ πατήρ μευ
χ' ἁ ματήρ.

Quũ enim non aliud ſonẽt prima huius loci verba, quàm *Haud deponam agnum*: interpres ille pro tribus hiſce verbis totum hunc Virgilii poſuit verſum,

De grege non auſim quicquã deponere tecũ.
perinde acſi Virgilius idem omnino quod Theocriti verba ſonant dixiſſet.

Alibi totũ quidẽ Virgilii verſum aut hemiſtichium non ponit,ſed quædam ſaltẽ interiicit quæ ab illo fuerunt interiecta. vt idyllio vndecimo,pro his,

--βοτὰ χίλια βόσκω,

(quæ ſonant tantùm,*Pecudes mille paſco*) illum ponit verſum,

Mille meas paſco Siculis in mõtibus agnas.
quia dixerat Virgilius,

Mille meæ Siculis errãt in montibus agnæ.
At qui Greca nõ intelligit, quomodo huius interpretationis ductu &auſpiciis illã quam dixi ex collatione horũ poetarũ vtilitatem percipere poterit? quomodo Virgiliũ hæc verba *Siculis in mõtibus* de ſuo addidiſſe, atque hanc adiectionẽ aptã huic loco iudicaſſe ſciet?Nõ dubito igitur quin gratiã ab illis qui hũc quidẽ at nõ illũ itẽ poetã intelligũt ſim initurus,vt dixi:præſertímq; de iis locis quos licet propemodũ ad verbũ,nõ tamẽ ſoluta oratione ſum interpretat᷒: quoniã quũ hîc ſermone etiã nonnunquã horridiuſculo vti neceſſe ſit,fieri nõ poteſt vt cũ tãta voluptate & vtilitate hoc interpretationis gen᷒ quãta illud cũ Virgilianis verſib᷒ cõferatur.

Quanuis autem non negem Theocritum à Virgilio in nonnullis eſſe locis ſuperatum (vt doctè Iulius Cæſar Scaliger oſtendit) nō dubito tamen quin Virgilius multo plura Theocriti retinuiſſet (eáque præſertim quę maiorem quandam ſimplicitatem prę ſe ferunt) quędā, ſi ſatis ornatè ea exprimere potuiſſet: quædam, ſi tantum laboris quanto ad illa ornatè exprimenda opus erat, impēdere voluiſſet. Eorū quæ exprimere nō poterat, etiāſi voluiſſet, exēpla duo affert Gelli'. Scitè igitur (inquit) & cōſideratè Virgili', quū aut Homeri, aut Heſiodi, aut Apollonii, aut Parthenii, aut Callimachi, aut Theocriti, aut quorundam aliorum locos effingeret, partem reliquit, alia expreſſit. Sicut nuperrimè apud menſam quum legerentur vtraque ſimul bucolica, Theocriti & Virgilii, animaduertimus reliquiſſe Virgilium quod Græcum quidem mirequàm ſuaue eſt, verti autem neque debuit, neque potuit. Sedenim quod ſubſtituit pro eo quod omiſerat, non abeſt quin iucundius lepidiúſque ſit,

Βάλλει καὶ μάλοισι τὸν αἰπόλον ἁ Κλεαρίστα
Τὰς αἶγας παρελῶντα, καὶ ἁδύ τι ποππυλιάσδει.

Malo me Galatea petit laſciua puella,
Et fugit ad ſalices, & ſe cupit antè videri.

Illud quoque alio in loco animaduertimus

cautè omiſſum, quod eſt in Græco verſu dulciſſimum,

Τίτυρ' ἐμὶν τὸ καλὸν πεφιλαμένε βόσκε τὰς αἶγας·
Καὶ ποτὶ τὰν κράναν ἄγε Τίτυρε, καὶ τὸν ἐνόρχαν
Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο μή τυ κορύψῃ.

Quo enim pacto diceret τὸ καλὸν πεφιλαμένε, verba hercle non tranſlatitia, ſed cuiuſdam natiuæ dulcedinis? Hoc igitur reliquit: & cætera vertit, non infeſtiuiter: niſi quòd caprum dixit quem Theocritus ἐνόρχαν appellauit. Autore enim M. Varrone is demum Latinè caper dicitur qui excaſtratus eſt:

Tityre, dum redeo (breuis eſt via) paſce capellas.
Et potũ paſtas age Tityre: & inter agendũ
Occurſare capro (cornu ferit ille) caueto.

Nec plura de his locis ille: in quorum priore iſtud, καὶ ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα... idipſum eſt quod Virgilium reliquiſſe, & quod verti neque debuiſſe neque potuiſſe dicit. Sed cur ait non ſolùm non potuiſſe, ſed etiã non debuiſſe? ſi enim illud in ſua lingua mirè quàm ſuaue eſt, cur ſuaue non fuiſſet & in Latina, ſi vim illius verbi aſſequi voce Latina aut vocibus Latinis potuiſſet? Aſſentior alioqui illi dicenti, quod ſubſtituit Virgilius pro eo quod omiſerat, iucundius lepidiúſque eſſe. Rationem autẽ affert Scaliger (poſtquã dixit & ipſe argutius ac ſuauius id eſſe) quòd

expreſſerit laſciuiam, quum petit malis: virginem, quum fugit: muliebre ingenium, quum vult reſciri factum. Ad poſteriorem autem locum quod attinet, ſcribit idē, Gellium rectè iudicaſſe, non omnia omnibus reſpondere poſſe. aliqua enim Graiis lucem, Latinitati tenebras afferre. interire igitur audacia ſuauitatem. Idcirco illud τὸ καλὸν πεφιλαμένε neque dixiſſe, neque attigiſſe prudentiſſimum poetarum, quum linguæ culpam diſſimularet, ſuam vitaret: nec defuiſſe linguæ, ſed ab ea defectum eſſe. nam hoc ipſum τὸ καλὸν ne cæteras quidem eiuſdem Græciæ nationes ſua lingua poſſe explicare. At ego (quod ipſius etiam Gellii pace dictum ſit) crediderim Virgilio non defuiſſe verba quibus illa Græca, τὸ καλὸν πεφιλαμένε, exprimeret: nec ea eiuſmodi eſſe quę prætermitti deberēt, iudicaſſe: ſed, quum variā verba illa interpretationē admittere videret, duobus ſimul periculis cōmittere ſe noluiſſe: vni, ne nō eam ſequeretur quę doctis magis placere poſſet: alteri, ne ſi ſenſū, at nō etiā venerē illarū vocum aſſequeretur. Neque verò hoc tātùm perſuaſum habeo de iſto loquendi genere, nationi illi peculiare fuiſſe, ſed etiā fuiſſe in illa ἰδιωτικόν. Quę autē dicuntur ἰδιωτικῶς, nō ita ſunt examināda vt cętera. Sed quid tandē ſignificari illo pu-

tas? rogabit quiſpiã. Vix audeo poſt tot tãtóſque viros quicquã de eo dicere: verùm altera ex parte pudor quidã me de eo prorſus tacere, & ita lectoris ſpem fallere vetat. Meã igitur interpretationẽ proferã, ſi priùs quas habeo aliorum protulero. Sunt qui vertãt, *Bene mihi amate*: alii malũt, *Inſigniter amate*: nõnulli *Multum amate*. Eobanus autem, *Chare mihi ante alios*. Ego duobus modis poſſe nos hunc locum interpretari arbitror: quorũ vnus eſt, vt ſubaudiatur præpoſitio εἰς: & is ſit vſus horum verborũ εἰς τὸ καλὸν quem eſſe in Platonis necnõ in Xenophõtis Sympoſio vſum verborũ εἰς καλὸν (ſine articulo) oſtẽdit meus Theſaurus Græcę linguæ. Affero enim ibi ex Platonico Sympoſio, εἰς καλὸν ἥκεις ὅπως συνδειπνήσῃς: itidémquẽ ex Xenophonte, εἰς καλόν γε ὑμῖν συντετύχηκα. Oſtẽdit autem hic Xenophontis locus immeritò ſuſpectum fuiſſe cuidam illum Platonis, exiſtimãti reponendũ eſſe εἰς καιρὸν ἥκεις. Fateor alioqui idẽ ibi quod εἰς καιρὸν, nimirũ Tẽpeſtiuè, Opportunè, Commodùm, ſignificare. Sed hæc verba εἰς καλὸν interdum etiã ſonant Auſpicatò, Feliciter, & Sorte bona, ſi ita loqui licet. Quem ſequendo ſenſum fortaſſis, vtendo genere loquendi Virgiliano, *Noſter amor*, & ſimul epanalepſi, potuiſſet illa verba ita reddi,

Tityre, noſter amor, felix amor.

Quinetiam, verborum illorum interpretationem in verſuum integrum extendendo, non omnino malè forſitan (illum quidem certè ſequendo ſenſum) ita reddita fuiſſent,

Tityre, cui bona ſors me conciliauit amicũ.

Sed fateor verſum illum (non aliter enim loquor de illo quàm ſi & ipſe eſſet integer) multo magis quàm hunc bucolicæ poeſi videri conuenire. Atque adeo, ſi Virgilius vſus illis verbis fuiſſet, *Tityre, noſter amor, felix amor*, ne ab his quidem reprehenſus (vt opinor) fuiſſet qui Theocritea non omnino ita intellexiſſent, propter libertatem quam ſibi in quibuſdã aliis locis tribuit. Sed iam ad alteram interpretationem veniendũ eſt. Nos igitur poſſe & ita verba illa accipere exiſtimo, vt referamus ad honeſtum amorem. Quam expoſitionem ſcholiaſtæ etiam Græco veniſſe in mentem, tandem comperi: quum primò totum eius locum non legiſſem, quòd nugari mihi videretur. Dicit enim, ἤγουν διὰ τὸ κάλλος ἐμοὶ πεφιλαμένε. Item, ἢ τὸ καλὸν, ἀντὶ τοῦ καλῶς. item, ἢ διὰ τὸ καλὸν, ἤγουν διὰ τὸ καλὸς εἶναι. Addit & alia, quæ non minus nugatoria ſunt: ex quibus eſt hoc, vt τὸ καλὸν pro λίαν accipiatur: ſed ſubiungit, ἢ κατὰ τὴν ἀδιάβλητον φιλίαν. Subaudienda certè eſſet pręe-

poſitio κατὰ, alterum hunc ſequendo ſenſum: quam variis in locis ſubaudiri conſtat. Si autem alterū ſequamur, errit ellipſis prępoſitionis εἰς. cui ſimilem habemus apud Sophoclem ante accuſatiuum κνημὸν, in Aiace maſtigophoro,circa principium, κνημὸν δ' ἐφήκεις. Exiſtimò igitur & Virgilio non tam defuiſſe verba quibus illa Græca verba exprimeret, quàm ob eam quam dixi cauſam prætermittenda cenſuiſſe : præſertim quum alia ipſi in mentem venirent quæ aptiſſimè in eorum locum poſſet ſubſtituere. Atque adeo ex iis quæ apud Theocritum omiſit,in iis locis quos alioqui affingere aut ſaltem adumbrare voluit,quædam itidem non tam conſultò eum omiſiſſe quàm ea interpretādi laborem detrectaſſe puto: ita interpretandi (inquam) vt ſua illis elegantia non deeſſet. Defuiſſet autem, ſi ea minus elegāter dixiſſet quàm ipſe cætera ſua, aut quàm à Theocrito dicta eſſent: quantum quidem vna lingua reſpondere alteri poteſt. Nō nego interim nonnulla eſſe quæ Virgilius tanti eſſe nō exiſtimarit vt operam in iis interpretandis ponere deberet: & quidem ex illis etiam quibus alioqui ſimplicitas iis quæ introducuntur perſonis digna exprimitur à Theocrito.

NASO autẽ, in iis quæ de Polyphemo ſcribit, vult quidẽ & ipſe videri legiſſe Theocritum, ſed ſimul etiam iudicare nos vult, nõ valde ſibi lectione illius opus fuiſſe: adeo pauca inde excerpit, adeo omnia luculẽtius tractat. Libet tamẽ quæ ab eo inde ſunt excerpta, tibi hîc ſpectanda & conſideranda proponere. Quum igitur dixiſſet de Cyclope Theocritus (in idyllio quod ab eo nomẽ habet) illum tam vehementi amore Galateæ captũ fuiſſe vt reliqua omnia exiſtimaret παρ'ἔργα (vtitur enim hoc ipſo genere loquendi) & ſubiunxiſſet,

Πολλάκι ταὶ ὄϊες ποτὶ τωὔλιον αὐταὶ ἀπῆνθον
Χλωρᾶς ἐκ βοτάνας,

Naſo Galateam inducit de Cyclope hæc referentem,

Quid ſit amor ſẽtit: noſtrìq; cupidine captus
Vritur, oblitus pecorũ antrorúmque ſuorum.

Vbi breuitati ſtuduiſſe hic poeta dicendus eſt: alioqui nõ tãtùm dixiſſet Polyphemũ ſolitũ ſuorũ pecorũ obliuiſci, ſed etiã addidiſſet quomodo ſe eorũ immemorẽ eſſe oſtẽderet: ſicut & Theocritus oſtendit, quũ dicit,

Sæpe ſuã ad caulã redsere è gramine molli
Sponte ſua pecudes.

Ita enim Greca verba Latinis totidẽ interpretor. Poſſet autẽ αὐταὶ nõ ſolùm reddi Spõte ſua, ſed etiã *Abſque vllo cuſtode*, vel *Nullo*

cuſtode, vt loquitur Virgilius: aut *Nullo ducente*, vt Naſonem de eadẽ re loqui (quod enim hic dicere potuiſſet, alii loco reſeruat) paulo pòſt docebo. Quanuis autẽ breuitati hìc ſtudens, vti dixi, tamẽ non tantùm dicit *Oblitus pecorũ*, ſed addit, *-antrorúmque ſuorum*. Quod etiamſi nõ dicatur hìc à Theocrito, nõ prætermittitur. Poſtea enim Polyphemum inducet dicentem Galateæ,

Ἐξένθοις Γαλάτεια, καὶ ἐξενθοῖσα λάθοιο
(Ὥσπερ ἐγὼν νῦν ὧδε καθήμενος) οἴκαδ' ἀπενθεῖν.

Referenda autem ſunt hæc ad iſta quæ de illo iam dixerat,

-καθεζόμενος δ' ἐπὶ πέτρας
Ὑ'ψηλᾶς, ἐς πόντον ὁρῶν, ἄειδε τοιαῦτα.

Ex quibus hæc Naſonis habemus,

Prominet in pontum cuneatus acumine lõgo
Collis, vtrũq; latus circũfluit æquoris vnda:
Huc ferus aſcendit Cyclops, mediúſque reſedit.

Atque hæc, licet luculẽtiorem ἔκφρασιν contineant, ex illis tamen verbis ſumuntur: ſubiungit verò,

Lanigeræ pecudes nullo ducente ſequutæ.

Qui verſus ad illa ſuperiora pertinet, *Oblitus pecorum*. Siquis igitur vellet illũ Theocriti locum paraphraſticè vertere, aptiſſima (niſi fallor) & venuſtiſſima eſſet hæc paraphraſis,

Sæpe illum pecudes nullo ducente ſequutæ,
Sæpe hæ carpſerunt gramen cuſtode carẽtes,
Sæpe ſuam ad caulam rediere è gramine molli
Sponte ſua. In qua paraphraſi me tribus diuerſis modis illud αὐταὶ interpretari obſeruandum eſt.

Pro hiſce autẽ duobus qui ſequuntur (vnico interiecto) verſibus Theocriti,

Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἁπαλωτέρα δ' ἀρνὸς,
Μόσχω γαυροτέρα, φιαρωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς,

Naſo octodecim dedit: quorum duo primi ſunt iſti,

Candidior folio niuei Galatea liguſtri,
Floridior prato, longa procerior alno.

Neſcio igitur an ſuſpicandum ſit Theocritum his comparationibus plures quàm duos illos verſus largitum eſſe, ſed eos intercidiſſe. Alioqui certè pro vno Theocriti verſu, quo laudatur illa, nouem Latini illius poetæ: pro altero, quo vituperatur, alios totidem habemus. Obſeruandum eſt autem illum nullam ex comparationibus Theocriti ſequi, ſed ex iis aliarum quarundam occaſionem ſumere. Quum enim dicat Theocritus,

Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἁπαλωτέρα δ' ἀρνὸς,

ille, perinde acſi à Theocrito non minus

aptè

aptè dici potuiſſet *πακτᾶς ἁπαλωτέρα*, quàm *λευκοτέρα πακτᾶς*, dicit inter alia, *mollior lacte coacto*. Et quum dicat ille Græcus, *φιαρωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς*, id eſt, *acerbior vua immatura*, Latinus, comparationem hanc inuertens, dicit, *matura dulcior vua*.

Aliorum quorundam ex eodem Naſonis loco cum Theocriteis collationē, inter eas quæ ſequuntur Obſeruationes habebis. Quid ſi verò (dicet quiſpiam) Naſo aliquē alium poetam legerat idem argumentum tractantem? Quempiam hoc cogitaturum (& quidem de Marone etiam fortaſſe) mihi in mentem venit quumprimùm collationis verſuum huius Latini poetæ cum Græco illo mentionem cœpi facere: ſed quàm veriſimile eſt huic Latino poetæ ſuum fœcundiſſimum ingeniū omnia illa quæ Theocriteis adiicit potuiſſe ſuppeditare, tam abſimile vero eſt vllum fuiſſe poetam celebrem qui idem quod Theocritus argumentū tractauerit: niſi eum, quanuis celebrem, Virgilio tamen non placuiſſe, nec dignum habitū eſſe quem imitaretur: aut certè, quãuis eum imitatus eſſet Virgilius, cùm aliis tamē multis, tum etiam Aulo Gellio fuiſſe incognitū dicamus. Apud eum enim legimus libri noni capite nono, Scitè igitur & conſideratè

Virgilius, quum aut Homeri, aut Heſiodi, aut Apollonii, aut Parthenii, aut Callimachi, aut Theocriti, aut quorundam aliorum locos effingeret, partē reliquit, alia expreſſit. Et paulo pòſt, Sicut nuperrimè apud mēſam quum legerentur vtraque ſimul bucolica, Theocriti & Virgilii. Si enim quicquā aliunde ſumpſiſſe aut ſumere potuiſſe Virgiliū exiſtimaſſet, minimè hìc tacuiſſet. Nihilo autē magis credibile eſt fuiſſe lectum à Naſone, non item à Marone, vllum poetam qui bucolica ſcripſiſſet, quàm Gellio incognitū eum eſſe potuiſſe.

IN VIRGILIANAS Theocriti imitationes;

OBSERVATIONES HENR. STEPHANI.

IN ECLOGAM I.

DE VIRGILIANA Theocriti imitatione, ſeu de Virgilianis Theocriti imitationibus, duo præfabor: vnum, Virgilium ita Theocritum imitari, vt quoſdam eius locos planè effingat, ſeu exprimat, & quidem verbum verbo alicubi reddentem: quoſdam autẽ tantummodo adumbret. Alterum eſt, Virgilium in vno interdũ eodémque loco diuerſos Theocriti imitari: interdũ etiam, quæ Theocritus in vno idyllio ſimúlque dixerit, ea Virgilium per duas tréſve eclogas, nonnunquam & per diuerſos earum locos diſperſiſſe. Exempli gratia, pleraque Cyclopis Theocritei partim in Alexide Virgilii, partim in Pharmaceutria eius extant. Dicit enim ibi Polyphemus Galateæ,

Ἠράσθην μὲν ἔγωγε κόρα τευ ἁνίκα πρᾶτον
Ἦνθες ἐμᾷ σὺν ματρὶ, θέλοισ᾽ ὑακίνθινα φύλλα
Ἐξ ὄρεος δρέψασθαι· ἐγὼ δ᾽ ὁδὸν ἡγεμόνευον.
Παύσασθαι δ᾽ ἐσιδών τυ καὶ ὕστερον οὐδ᾽ ἔτι πω νῦν
Ἐκ τήνω δύναμαι. τὶν δ᾽ οὐ μέλει οὐ μὰ Δί᾽ οὐδέν.
Γινώσκω χαρίεσσα κόρα τίνος οὕνεκα φεύγεις.

Οὕνεκά μοι λασία μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ
Ἐξ ὠτὸς τέταται ποτὶ θὤτερον ὡς μία μακρά·
Εἷς δ' ὀφθαλμὸς ἔπεστι, πλατεῖα δὲ ῥὶς ἐπὶ χείλει.
Ἀλλ' αὐτὸς τοιοῦτος ἐὼν, βοτὰ χίλια βόσκω,
Κἠκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω.
Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ,
Οὐ χειμῶνος ἄκρω· ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί.
Συρίσδεν δ' ὡς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε Κυκλώπων.

Ex quibus verſibus Virgilius primos tres in Pharmaceutria imitatur, necnon ſeptimi principium, vno eodémque in loco, ſed non ſeruato eodem ordine: at quinque poſtremos in Alexide. Vt autem iis quibus pollicitus ſum gratificer, totum locum meo interpretabor modo: id eſt, hos Græcos verſus Latinis totidē includam, nihilo penè maiore cum libertate quàm ſi ſoluta oratione, verbum verbo reddens, interpretarer. Ita enim fiet vt illi qui Theocriteos non intelligunt, cum his tamen Virgilianos conferre poſſint, & videre qualis eius ſit imitatio, ſiue quatenus eos ſit imitatus.

Tunc ſum virgo tui tunc primùm captus amore,
Quum primùm tu matre mea comitata venires,
Vt folia ex iſto legeres hyacinthina monte.
Dux ego veſter eram. nec, quo te à tempore vidi,
Vlla tui aſpectus ſatias. quod non tibi curæ eſt.
Virgo venuſta ſcio cur me auerſeris amantem.
Nempe ſupercilium hirſutum ſe porrigit omnem
Per frontem, atque aures vnum pertingit vtraſq;:
Vnúſque eſt oculus, naſo labra ipſa teguntur.
Verùm mille, licet talis, pecudes ego paſco.
Et præſtanti implent mulctræ mea pocula lacte.
Caſeus haud æſtate, autumni aut tempore deſit,
Haúdq; hyeme in ſūma: calathi ſunt ſēper onuſti.

Dat mihi ſupra alios Cyclopas fiſtula laudem.

Nunc Eobani interpretationem audi, quæ viginti duobus verſibus conſtat, & ita libera eſt vt vix plura Theocritea quàm ſua habere dici poſſit:

Verùm ego te, ô virgo, quo primum tempore vidi
Montibus in noſtris dulci cum matre legentem
Purpureos flores & odoriferos hyacinthos,
Hauſtis incautum flammis in pectus amaui,
Et tua præcedens mea per veſtigia duxi.
Ex illo nequeo requieſcere tempore, vultus
Inſpiciens formoſa tuos: ſed totus amore
Tempore ab hoc pereo. nec tu miſerata dolentem
Reſpicis, aut noſtrum curas proh Iuppiter ignem.
Sed ſcio cur fugias, cur me chariſſima ſpernas:
Denſa ſupercilio quia frons eſt plurima longo,
Idque aurem flexu contingit vtranque ſuperbo.
Vnus ineſt oculus, ſupráque capacia naſus
Vaſta mole iacet mea labra, atque imminet ori.
Verum talis ego, & forma non optimus iſta,
Mille meas paſco Siculis in montibus agnas,
Dulcia quas mulgens niuei bibo pocula lactis.
Caſeus haud vllo deſit mihi tempore, non quum
Aut æſtas venit, autumnúſve aut bruma niualis:
Cuius ſtant calathi ſemper mihi pondere preſſi.
Nec me carminibus quiſquam præſtantior vno
Cyclopum, qui paſcat oues hæc culmina circum.

Hic tandem interpretandi (ſi hoc interpretari eſt) finem facit Eobanus: atque vt primum videas quid ex Virgilio potiùs quàm ex ipſo Theocrito ſumpſerit, en tibi Virgilianos locos.

In ecloga octaua, quæ inſcripta eſt Pharmaceutria,

Sepibus in noſtris paruam te roſida mala
(Dux ego veſter eram) uidi cum matre legentem.
Alter ab vndecimo tum me iam cœperat annus. &c.

Paulo antè,

Dúmque tibi eſt odio mea fiſtula, dúmque capellæ,
Hirſutúmque ſupercilium, prolixáque barba.

Poſtremos autem ſic imitatur ecloga ſecũda, cui nomen Alexidi,

Deſpectus tibi ſum: nec quis ſim quæris Alexi,
Quàm diues pecoris niuei, quàm lactis abundans.
Mille meæ Siculis errant in montibus agnę.
Lac mihi non ęſtate nouum non frigore deſit.
Canto quę ſolitus, ſiquando armenta vocabat,
Amphion Dircæus in Actęo Aracyntho.

Virgilius in iſto hemiſtichio, *Dux ego ueſter eram*, omnino verbum verbo reddidit: ideóque abſque vllo periculo poterat Eobanus illud ex eo mutuari. quod tamen non fecit, ſed totum hunc verſum in paucis illis verbis exponendis conſumpſit,

Et tua præcedens mea per veſtigia duxi.

quod haud ſcio an ab eo dictum ſit exemplo vllius poetæ ex iis quorum aliqua eſſe debet apud nos autoritas. Inter illa autem quæ de ſuo addit, periculoſum hoc eſt,

-& forma non optimus iſta,

quum Cyclopem contrà audiamus dicentem apud Nâſonem,

-placuítque mihi mea forma uidenti.

quod ex ſexto Theocriti idyllio accepit. & quũ multa Theocriteis adiiceret, operam dare debuit nequid quod vllo modo repugnare illis videri poſſet, admiſceret.

Quũ dicit, Nec me carminibus &c. voce vtitur cuius ſignificatio latius patet quàm vt ad fiſtulæ ſibilũ reſtringi hic debere lector cogitare poſſit. Ego igitur vel fiſtulæ vel ſibili mentionem facere neceſſe putaui; quum συρίσδεν dixerit Theocritus. Ideo verti,

Dat mihi ſupra alios Cyclopas fiſtula laudem.
Sed & ita reddidi,

Haúdque æquare poteſt alius mea ſibila Cyclops.
ſicut de illo Naſo dixerat,

Senſerunt toti paſtoria ſibila montes.

At Virgilius (dicet quiſpiam) liberius etiam vertit,

Canto quę ſolitus, ſiquando armenta uocabat,
Amphion Dircęus in Actęo Aracyntho.

Sed aliud eſt, Alexidis, aliud, Cyclopis, & quidē Polyphemi, perſonā introducere. Neque negare quiſquam poteſt, Virgilium, ſi Cyclopi hæc de Amphione verba tribuiſſet, decorum minimè ſeruaturū fuiſſe. Quem in ſermonem quum inciderim, non omittenda eſt Cyclopis exclamatio, quam Eobanus inter alia adiicit, Proh Iuppiter. Et videndum an decorū hîc ſeruetur, vt hac exclamatione Cyclops vtatur, quem audiuus dicentem apud Naſonem,

Quique Iouem & cœlum ſperno & penetrabile fulmen.

Qua in re autorem ſequitur Homerum, apud quem ille ipſe dicit,

Νήπιος εἰς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην
Οὔτι σευ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.

Quòd ſiquis ita excuſare Eobanum velit, vt dicat Theocritum illam quidem exclamationem ei non tribuiſſe, ſed iuſiurandum ſaltem, οὐ μὰ Δία: reſpondebo, veriſimile eſſe, has voculas ab illis etiam qui ſimpliciter affirmare aliquid vellent, nec de iureiurando, aut, ſi de iureiurando, non tamen & de Ioue cogitarent, vſurpari ſolitas fuiſſe: quemadmodum in

lingua vernacula multæ ſunt affirmationes quibus quum nomina quorundam ſanctorum adhibeantur, id tamen multi, qui eas vſurpant, receptum morem ſequendo, non animaduertunt.

VERVM ad id vt reuertar quod initio dixi, Virgilium in vno interdum eodémque loco diuerſos Theocriti imitari, non præteribo, eũ his in locis quos in exemplum adduxi, præter Theocriteos illos verſus qui à me ſunt adducti, etiam alios qui in neutro illorum idylliorum extent, imitari. Hæc enim,

Nunc ſcio quid ſit Amor: duris in cotibus illum
Iſmarus aut Rhodope, &c.

ex tertio eius idyllio ſumpta ſunt, quod à nõnullis Comaſtes appellatur. nam ibi legimus,

Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα. βαρὺς θεός. &c.

Obſeruandum verò eſt, quiddam ex eodem idyllio in ſuam Pharmaceutriam tranſtuliſſe, quod tamẽ cum iis quæ ex vno Cyclopis loco mutuatus eſt, miſcuerit. Quum enim dicit,

Dúmque tibi eſt odio mea fiſtula, dúmque capellæ,
Hirſutúmque ſupercilium,

eſt quidem ex Cyclope ſumptum quod de ſupercilio dicitur: at quod additur de prolixa barba, ex tertio eſt mutuatus: vbi legimus,

Ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν εἶμεν,
Νύμφα, καὶ προγένειος;

DE HOC etiam monendum lectorem cenſui, eos ipſos qui quoſdam Virgilii locos attulerunt, in quibus Theocriteos imitatur, in eo interdum erraſſe, quòd ex duabus lectionibus eam ſequuti ſint in qua imitatio minus quàm in altera poteſt agnoſci. Exemplum habemus in Alexide. quum enim ibi legatur,

-mori me denique cogis,

at in quibuſdam vetuſtis exemplaribus ſcriptũ ſit etiã

-mori me denique coges,

atque hæc poſterior lectio melius cum loco Theocriti quem imitatus eſt, conueniat,

-ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς:

tamẽ illi alteram illam lectionem, *cogis*, ſunt ſequuti.

Aliud exemplum in eo verſu extat quo hæc ipſa ecloga, cui nomen Alexis, clauditur. Legunt enim,

Inuenies alium, ſi te hic faſtidit Alexis:

quum ſequi alteram hanc lectionem oporteat,

Inuenies alium, ſi te hic faſtidit, Alexin.

nam ita legendo magis expreſſam habes imitationẽ verſus Theocriti,

Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον᾽ ἄλλαν.

IN ECLOGAM I.

QVVM in hac prima Ecloga Virgilii nullum ſit inſigne imitationis exemplum, & in qua ſit aliquid valde obſeruatione dignum, eam prætermittere ſtatueram: ſed poſtea cogitaui timendum eſſe ne viderer quid in ea ex Theocrito ſumptum eſſet ignoraſſe, potius quàm eam conſultò prætermiſiſſe.

Virgilius,

Non equidem inuideo, miror magis.

Theocr. idyll. 1.

Κ᾽ οὔτοι τι φθονέω.

Non neceſſe tamen eſt fortaſſe hîc imitationem conſtituere: quanuis hæc verba Græca ſonẽt, *Non equidẽ inuideo*: quoniam genus hoc loquendi & apud alios extat. Ad duo autẽ videtur poſſe referri apud Theocritum illud φθονέω, vt intelligatur. Nec verò inuideo tibi poculum: vel, Nec verò inuideo tibi canendi artem, vel peritiam. Affert autem ſcholiaſtes &

aliam lectionem, κ' οὔτι τὺ κερτομέω.

Virgilius,

-ipſę te Tityre pinus,
Ipſi te fontes, ipſa hęc arbuſta uocabant.

Theocr. idyll. IIII,

Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτὸν μυκώμεναι ὧδε ποθεῦντι.

Id eſt,

Multo hunc mugitu ſua nunc armenta requirunt.

Eobanus duobus verſibus ita,

Nunc tamen hæ illum procul hinc abiiſſe iuuencæ
Teſtantur mugitibus, abſentémque requirunt.

Multo maius eſt quod à Virgilio quàm quod à Theocrito dicitur.

Virgilius,

Hîc tamen hac mecum poteris requieſcere nocte
Fronde ſuper uiridi.

Theocr. idyll. XI,

Ἅδιον ἐν τὤντρῳ παρ' ἐμὶν τὰν νύκτα διαξεῖς.

Sunt qui Virgilium in illo verſu ad hunc reſpexiſſe putent. quod mihi non fit veriſimile: nec verò fiet iis (vt opinor) qui conſiderabunt amatorem ſuam amicam ad ſomnũ ſecum capiendũ inuitare, apud Theocritum: at verò apud Virgilium, quod offert Melibæus Tityro ab hoſpitalitate proficiſci.

IN ECLOGAM II,

Virgilius,

-mori me denique coges.

Theocr. idyll. III,

-ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς,

Id eſt,

-tu me ad ſuſpendia coges.

Sicut apud Theocritum querens amator de amica, non amplius ipſum inuiſente: & interrogans an illi ſit odio, quòd propius aſpicienti ſimus videatur, ac ſua promiſſa barba illi diſpliceat, addit, ἀπάγξασθαί με ποιησεῖς: ſic apud Virgilium, huic querelæ,

O crudelis Alexi, nihil mea carmina curas,

Nil noſtri miſerere,

ſubiungitur,

-mori me denique coges.

Eſt enim ita legendum, ſequendo quoſdam veteres etiam libros, non *cogis*, quum futuri temporis verbũ ſit itidem apud Theocritum. Obſeruandum eſt autem multo loqui honeſtius amatorem Alexidis apud Virgilium, quàm amatorem Amaryllidis apud Theocritum: quum hoc mortis genus omnium maximè turpe atque infame habitũ fuerit, & οὐ καθαρὸς vocatus fuerit ὁ δι' ἀγχόνης θάνατος. Non dubiũ eſt verò quin hanc mortẽ maior etiã infamia ſequeretur quũ eam quis ſibi inferret. Eóque magis offendi poſſit quiſpiam lectione illius idyllii Theocriti, in quo nõ tantùm fit mentio ſuſpendii eius qui amore perditus erat, ſed talis eſt ἔκφρασις vt horrendum ſpectaculum ob oculos ponatur.

Virgilius,

Nunc uirides etiam occultant ſpineta lacerto.

Theocr. idyll. v i i,

Ἁνίκα δὴ καὶ σαῦρος ἐφ' αἱμασιαῖσι καθεύδει.

Id eſt,

Per ſepes nunc ſomnum etiam capiente lacerto.

Eobanus autem ita,

Et virides recubant ſubter conſepta lacerti,

Virgilius tempus meridianum ex iis quæ dicit vult intelligi. dicit enim apud eum Corydon,

Nunc etiam pecudes vmbras & frigora captant,
Nunc virides etiam occultant ſpineta lacertos:
Theſtylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu
Allia ſerpyllúmque herbas contundit olentes.

quæ tria tempus meridianum eſſe oſtendunt. At verò apud Theocritum dicitur prius eſſe τὸ μεσαμέριον: deinde additur, Quo tempore ſomnum lacertus etiã capit per ſepes. Adiicitur verò & de auibus, quas κορυδαλίδας vocat, eas non ἠλαίνεσθαι. vbi neſcio an ſcholiaſtæ ſit aſſentiendum, exponenti ῥέμβεσθαι, πλανᾶσθαι, στρωφᾶσθαι: an potius, mutando ſpiritum tenuem in aſpiratum, dicẽdum ſit eſſe ἀπὸ τοῦ ἡλίου deriuatum: vt ἡλαίνεσθαι dicatur pro ἡλιάζεσθαι: quanuis ne hoc quidem legere me alibi meminerim. Hoc ſaltem conſtat, temporis meridiani deſcriptionem Virgilianã magis eſſe familiarem, vt ita dicam, quàm Theocriteam.

Virgilius,

O formoſe puer, nimium ne crede colori.
Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur.

Theocr. idyll. XXII,

-- οἶδα τὸ μέλλον.
Καὶ τὸ ῥόδον καλόν ἐστι, καὶ ὁ χρόνος αὐτὸ μαραίνει.
Καὶ τὸ ἴον καλόν ἐστιν ἐν εἴαρι, καὶ ταχὺ γηρᾷ.
Λευκὸν τὸ κρίνον ἐστὶ, &c.

Idem idyllio X,

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐντὶ, καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος,
Ἀλλ᾽ ἔμπας ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρᾶτα λέγονται.

Duos locos affero ad quos pariter reſpexiſſe Virgilium non immeritò fortaſſe quiſpiam ſuſpicetur. ad poſteriorem quidem certè eum reſpexiſſe nemo, vt opinor, negauerit: in priore autem illa tantùm habemus verba, οἶδα τὸ μέλλον, quæ ſaltē adumbraſſe dici queat. Sonant autem illa verba, Noui quid ſit euenturum. Q.d. Noui ego quid ſit euenturum: quod tu ſi cogitares, non adeo crederes tuæ formæ. Nam roſa quoque pulchra eſt, ſed tempus ipſam marcidā reddit. &c. Dico autem potius, Non adeo crederes tuæ formæ, quàm Tuo colori (retinendo & illud Virgilii verbum) quoniam tertio verſu dicitur,

Καὶ κάλλος καλὸν ἐστὶ τὸ παιδικὸν, ἀλλ᾽ ὀλίγον ζῇ.

Verùm Virgilius nō generaliter de forma, ſed de cādore peculiariter loquitur: quæ res ex iis eſt quæ formam non parum commendant. ideóque dixit Colori, non Formæ. quoniam præceſſerat,

Quamuis ille niger, quamuis tu candidus eſſes.

In verſu autem quem ſubiungit ei quo monet nè colori nimium credas, addens,

Alba liguſtra cadunt, vaccinia nigra leguntur,

apertè ad illum alterum Theocriti locum reſpicit,

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐντὶ καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος,

Ἀλλ᾽ ἔμπας ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρῶτα λέγονται.

Vbi λέγονται videtur eſſe quod à Virgilio dicitur *leguntur*. nam malè vulgò exponitur Nominātur. Hos autem verſus imitatus ſum, vel potius interpretatus, in Ecloga quadam à me olim ſcripta, quæ Venetiis edita fuit cum aliquot Moſchi, Bionis & Theocriti idylliis à me latinitate donatis. Colloquuntur autem in ea Amyntas & Menalcas, riuales: (quod nomen illi etiam Eclogæ dedi) & quum dixiſſet Amyntas,

Tu niger es: contrà candore ego lilia vinco,
Et niuei folium ſupero candore liguſtri:

reſpondet Menalcas,

Sum niger: & nigræ violæ ſunt atque hyacinthi:
Primos in ſertis tamen ambo merentur honores.

Virgilius,

Mille meę Siculis errant in montibus agnę.
Lac mihi non ęſtate nouum, non frigore deſit.
Canto quę ſolitus, ſiquando armenta uocabat,
Amphion Dircęus in Actęo Aracyntho.

Theocritus,

Ἀλλ' αὐτὸς τοιοῦτος ἐὼν βοτὰ χίλια βόσκω,
Κὴκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω.
Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ,
Οὐ χειμῶνος ἄκρω. ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί.
Συρίσδεν δ' ὡς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε Κυκλώπων.

Id eſt (vt ego verti)

Verùm mille, licet talis, pecudes ego paſco,
Et præſtanti implent mulctræ mea pocula lacte.
Caſeus haud æſtate, autumni haud tempore deſit,
Haúdque hyeme in ſumma: calathi ſunt ſemper onuſti.
Dat mihi ſupra alios Cyclopas fiſtula laudem.

Vel,

Haúdque æquare poteſt alius mea ſibila Cyclops.

At Eobanus (multa ſuo more addens) ita,

Verùm talis ego, & forma non optimus iſta,
Mille meas paſco Siculis in montibus agnas,
Dulcia, quas mulgens, niuei bibo pocula lactis.
Caſeus haud vllo deſit mihi tempore: non quum
Aut æſtas venit, autumnúſve, aut bruma niualis:
Cuius ſtant calathi ſemper mihi pondere preſſi.
Nec me carminibus quiſquam præſtantior vno
Cyclopum, qui paſcat oues hæc culmina circum.

In hac interpretatione illud primùm non immeritò

reprehendatur, quòd non contentus his verbis, Verùm talis ego (quæ Græcis, Ἀλλ' αὐτὸς τοιοῦτος ἐών, reſpondent) addit, -& forma non optimus iſta: quæ adiectio, vt antea dixi, periculoſa eſt: quum Cyclopi contrà ſuam formam placuiſſe conſtet, ex idyllio ſexto: vbi dicit,

> Καὶ γὰρ θην οὐδ' εἶδος ἔχω κακὸν, ὥς με λέγοντι.
> Ἦ γὰρ πρᾶν ἐς πόντον ἐσέβλεπον (ἦς δὲ γαλαία)
> Καὶ καλὰ μὲν τὰ γένεια, &c.

Oportebat tamen Eobanum, quum multa Theocriteis adiiceret, cauere ſaltem nequid adderet quod vllo modo iis quæ à Theocrito dicuntur repugnaret, aut repugnare videri poſſet. Verba illa, Siculis in montibus, addit, exemplo Virgilii: cui adiectioni nõ tantum ſubeſt quantum præcedenti periculum: ſed duntaxat ne qui Græca non intelligit, pro Theocriteis ea itidem habeat quæ Eobani ſunt. Idémque & de aliis multis quæ addit, dici poteſt: iis exceptis quæ tam inepta ſunt vt eum ineptũ eſſe oporteat qui pro Theocriteis habeat.

At Naſoni, quum non interpretem ſe verſuum Theocriti profiteretur, nec velut in tranſitu, vt Virgilius, imitari eos vellet, ita licuit in paraphraſi huius loci luxuriare,

> *Hoc pecus omne meũ eſt: multę quoque uallibus er-*
> *Multas ſylua tegit, multę ſtabulãtur in antris.* [*rãt,*
> *Nec (ſi fortè roges) poſſem tibi dicere quot ſint.*
> *Pauperis eſt numerare pecus.*

Hæc enim omnia ſunt loco illius hemiſtichii,

> -βοτὰ χίλια βόσκω.

id eſt, Pecudes mille à me paſcuntur.

Virgilius quidẽ certè illis quos attuli verſibus, quorum primi initiũ eſt, *Mille mea*, &c. duos hoſce præfixerat, quibus generatim proponitur quod poſtea

particulari (vt ita dicam) enumeratione confirmatur. Præcedunt enim hi verſus,

Deſpectus tibi ſum: nec quis ſim quæris, Alexi,
Quam diues pecoris niuei, quàm lactis abundans.

(vel, *niuei quàm lactis*, vt malo: quanuis vulgò *niuei* cum *pecoris* iungi videam) ſequuntur iſta,

Mille meæ Siculis errant, &c.

Verùm ad Naſonem vt reuertar, & omittam quæ de laudibus ſuarum pecudum ſubiungit Polyphemus iis quæ de multitudine dixerat, pro his Theocriti,

Κἠκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω,

habemus apud illum,

Lac mihi ſemper adeſt niueum: pars inde bibenda
Seruatur, partem liquefacta coagula durant:

Quòd ſi & illa examinare libet quæ à Virgilio ſunt omnino prætermiſſa (decorum certè ſeruante, quum aliam quàm Cyclopis perſonam repræſentaret) ſubjungendi ſunt hi duo Theocriti verſus,

-τρέφω δέ τοι ἕνδεκα νεβρὼς,
Πάσας ἀμνοφόρως, καὶ σκύμνως τέσσαρας ἄρκτων:

& conſiderandum quomodo illi materiã horum pulcherrimorum verſuum præbuerint,

Nec tibi deliciæ faciles vulgatáque tantùm
Munera contingent, damæ, leporéſque capræque,
Párue columbarum, demptúſue cacumine nidus:
Inueni geminos qui tecum ludere poßint,
Inter ſe ſimiles (uix ut dignoſcere poßis)
Villoſæ catulos in ſummis montibus vrſæ.
Inueni, & dixi, dominæ ſeruabimus iſtos.

At Virgilius decorum ſeruauit (quemadmodum dixi) talia prætermittendo. non enim vt decebat Cyclopem, vrſæ catulis amicam munerari, aut ſaltem illi eos munus promittere, ita Corydonem decuiſſet Alexin hoc munere velle demereri.

Cæterùm illis Theocriti verbis, quæ verſum vnũ duntaxat & dimidium efficiunt, non aliud dicitur quàm hoc,

> Vndecim alo ceruas, oneratas fœtibus omnes,
> Atque tibi vrſarum catulos alo quattuor.

Eobanus ita,

> —ſed nunc tibi nutrio ceruas
> Ter tres atque duas, fœcundas fœtibus omnes,
> Quattuor vrſorum catulos.

Naſo autẽ pro Alere, ſeu Nutrire, dixit Seruare: ſicut aliquanto antè dixerat,

> *Sunt auro ſimiles longis in vitibus vuæ,*
> *Sunt & purpureæ: tibi & has ſeruamus & illas.*

Atque ita & apud Virgiliũ *Seruo* dicit alicubi amator amicæ, de quodã ſuo munere, ex Theocriteo φυλάσσω. Quemadmodum autem hìc duo vuarum genera, ex coloris diuerſitate, promittit, ſic paulo pòſt duo genera prunorum: vbi quæ cerea Virgilius vocat, maluit appellare Nouas imitantia ceras. Dicens autem *Lac mihi ſemper adeſt niueum*, eodem quo Theocritus alibi, epitheto vtitur: qui Theocritus ex Homero accepit. Atque id, quòd naturale ſit (vt ita dicam) eo etiam magis ſimplicitati eius quæ introducitur perſonæ optimè conuenit. Quanuis enim tanta in Alexide Virgiliano quanta in Cyclope Theocriteo, ſimplicitas nõ requiratur, exiſtimo tamẽ & ab eo epithetum *niuei* ad genitiuum *lactis*, non *pecoris*, referri: dicturúmque fuiſſe, ad vitandã ambiguitatem,

> *Quàm diues niuei pecoris, quàm lactis abundans,*

potius quàm,

> *Quàm diues pecoris niuei, quàm lactis abundans.*

Non ignoro alioqui quæ à Seruio afferantur pro iſta interpunctione, quæ *niuei* iungit cum *pecoris*.

Iam verò ſiquem recentium etiam poetarum imi-

tationes quaſdam perpendere non pigeat, ſequentes Calphurnii & Nemeſiani locos legat. Ac primùm quod ad illa Theocritea attinet, -βοτὰ χίλια βόσκω, (pro quibus habet Virgilius,

Mille meæ Siculis errant in montibus agnæ)

pro illis hæc reſpondent apud Calphurnium,

Millè ſub uberibus balantes paſcimus agnas,
Tótque Tarentinæ præſtant mihi uellera matres.

Et verſus qui hos excipit, hæc Theocriti imitatur,

Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ,
Οὐ χειμῶνος ἄκρῳ.

ſed pro enumeratione partiũ anni dicit *totum annũ*

Per totum niueus premitur mihi caſeus annum.

Apud Nemeſianum verò iſta,

Quid tibi quæ noſti referam? ſcis mille iuuencas
Eſſe mihi?

reſpondēt illi hemiſtichio, βοτὰ χίλια βόσκω: at quæ verſum hunc abſoluunt, reſpondent illis,

Κἠκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω.

Sunt enim hæc, -*noſti nunquã mea mulctra vacare.* Obiter autem de hoc monebo, in iſto Theocriti verſu, τὸ κράτιστον γάλα, poſſe intelligi vel perinde acſi non præfixus eſſet articulus: vt dicat ſe bibere lac quod mulgetur (id eſt, mulgendo exprimitur) quod quidem eſt optimum: vel, vt dicit ſe bibere partem lactis præſtantiſſimã: ſiue quod in toto lacte eſt præſtãtiſſimum, cuiuſmodi eſſe exiſtimatur quod cremor appellatur. Cæterùm annotat Seruius Virgiliũ multo melius lactis perpetui quàm caſei mentionẽ feciſſe. In hæc enim, *Lac mihi non æſtate nouum, nõ frigore deſit*, ſcribit, Multo melius quàm Theocritus. ille enim, Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, &c. Sed quia caſeus ſeruari poteſt, non mirum eſt ſi quouis tempore quis habeat caſeum. Hoc verò laudabile eſt, ſiquis

habeat lac nouum, id eſt coloſtrum. quod neutri generis eſt: nam fœminini eſſe penitus non poteſt. Addit autem, Virgiliomaſtigem verſum hunc malè diſtinguendo vituperaſſe, hoc modo,

Lac mihi non æſtate nouum, non frigore: deſit.

Hæc ille. poſſet alioqui Virgilii verſus & aliter ſenſũ contrarium accipere, leui cũ mutatione: hoc modo,

Lac mihi non æſtate nouum eſt, & frigore deſit.

Verùm, vt ad illos recentiores poetas reuertar, aut ſaltẽ ad alterũ eorum, Nemeſianũ, poſſit videri reſpexiſſe ad illa quæ paulo antè attuli ex Theocrito verba, οἶδα τὸ μάλλον, vbi dicit, *Non hoc ſemper eris*. Totus locus eſt hic,

Reſpice me tandem puer ô crudelis Iola.
Non hoc ſemper eris. perdunt & gramina flores.
Perdit ſpina roſas, nec ſemper lilia candent:
Nec longum tenet uua comas, nec populus umbras.

vbi roſæ inter alia mẽtionem facit, ſicut Theocritus, ſtatim poſt illa quæ modò attuli verba,

Καὶ τὸ ῥόδον καλόν ἐστι, καὶ ὁ χρόνος αὐτὸ μαραίνει.

Alias imitationes huius Nemeſiani, & alterius qui Calphurnius vocatur, videbis inter ea quæ ſequũtur.

Quod autem attinet ad duos poſteriores verſus loci Virgilii, (ex quatuor quos cum Theocriteis conferre & examinare cœperam) hos inquam,

Canto quæ ſolitus, ſiquando armenta uocabat,
Amphion Dircæus in Actæo Aracyntho,

ſcio exiſtimari Virgiliũ ita eſſe imitatũ hũc verſu Theocriti, Συρίσδεν δ᾽ ὡς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε κυκλώπων, vt longè ſuperauerit, quòd & Amphionis cantuũ mẽtionẽ fecerit, ac nominatim eorum quibus vtebatur quum greges è paſtu euocaret, quaſi receptui canẽs, quia paſtores illis cãtibus ſerotinis cæteros toti⁹ diei conabãtur ſuperare. Sed aliud eſt (queadmodum dixi

antea) Alexidis, aliud cyclopis, & quidē Polyphemi, perſonā introducere: adeo vt fatēdum ſit, Virgilium, ſi apud eum cyclops ita mētionem Amphionis feciſſet, decorum minimè ſeruaturum fuiſſe: nihilo certè magis quàm ſi Corydonem villoſæ vrſæ catulos Alexidi pollicentem introduxiſſet. Ad illa autem verba quod attinet,

Canto quæ ſolitus, ſiquando armenta vocabat,

ſunt qui non tātum intelligēda putēt de cātib⁹ quos edebat eo tēpore quo greges conuocabat, quaſi receptui canens, ſed de iis quæ canebat toto tempore quo illos paſcebat. Ego verò his quàm illis aſſentiri malim. Mirum autem videri cuipiam poſſit, quum nihil ſit horum apud Theocritum, ſed tantùm dicat Polyphemus ſe fiſtula canendi peritia cæteros cyclopes ſuperare, Seruiū tamen epithetum *Actæo*, Theocriti imitatione velle excuſare, tanquam alioqui reprehendendum. Poſtquam enim dixit, pleroſque *Actæo* intelligere Athenienſi: non quòd Aracynthus apud Athenas ſit, ſed vt oſtendatur ruſtici imperitia: addit, Nam Theocritus ad exprimēdam ruſticam ſimplicitatem, multa aliter quàm res habeat dicit. Mirū (inquam) videri poſſit cuipiam hic Seruium imitationē Theocriti prætexere, quum nihil tale ſit apud Theocritum: ſed intelligendum eſt, Virgilium hîc eā ſimplicitatem imitari, quam Theocritus alibi expreſſerit: & libertatem eam ſimplicitati illi tribuere, multa aliter quàm res habeat dicendi. Subiungit enim, Hac ratione poteſt & Oaxis, Cretæ fluuius accipi: quum Oaxis ſit (vt diximus) Meſopotamiæ.

Virgilius,

Nec ſum adeo informis. nuper me in littore vidi.

Quum placidum ventis ſtaret mare.

Theocr. idyll. vi,

Καὶ γάρ θην οὐδ' εἶδος ἔχω κακὸν, ὥς με λέγοντι.
Ἦ γὰρ πρᾶν ἐς πόντον ἐσέβλεπον· ἦς δὲ γαλαία.

Quos verſus ita verto,

Nam mala forma mihi nõ eſt, velut eſſe loquũtur.
AEquor enim nuper, vento non flante, tuebar.

Vel ſic poſteriorem verſum,

AEquora enim nuper, quũ eſſent trãquilla, tuebar.

Eobanus ita,

Et neque deformis tam ſum quàm dicor: in vnda
Nuper enim vidi ipſe meos è littore vultus,
Quum nulli flarent tranquilla per æquora venti.

Obſeruatione digniſſimũ eſt, Virgiliũ poſt illa verba, *Nec ſum adeo informis*, maluiſſe relinquere lectori aliquid ſubaudiẽdum, quàm orationem implere: quòd plus gratiæ habere videretur ea quæ eſſet ita imperfecta vt cuique facile eſſet perficere: etiam non cõferendo cum Theocrito. Ex hoc autem poſſit ita impleri,

Nec ſum adeo informis quàm vulgò me eſſe loquuntur.

Cæterùm, pro enumeratione ſingulorum quæ illi ſuũ vultum in aqua intuenti pulchra videbantur, Virgilianus Corydon non aliud quàm oſtendit ſe bonam ſpem de ſua forma concipere: quippe qui dicat ſe non metuere ne Daphnis formoſior vel ab ipſo Alexide iudicetur. Subiunguntur enim hæc à Virgilio,

-non ego Daphnin
Iudice te metuam, ſi nunquam fallit imago.

quum Theocritus iſta ſubiunxiſſet,

Καὶ καλὰ μὲν τὰ γένεια, καλὰ δ' ἐμὶν ἁ μία κώρα,
Ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται, κατεφαίνετο. τῶν δέ τ' ὀδόντων
Λευκοτέραν αὐγὰν Παρίας ὑπέφαινε λίθοιο.

Quæ ita verti,

Pulchra videbatur mea tum mihi barba, meúſque
Vnicus ille oculus (quãtum à me hoc iudice pẽdet)
Pulcher erat. noſtris maiorem in dentibus æquor
Candorem Parii quàm marmoris oſtendebat.

At Eobanus ſic,

Formoſǽque genæ fuerant, formoſus & ipſe
Vnicus hic oculus, me iudice: deinde venuſti
Et niuei Pario certabant marmore dentes.

Vbi Genæ (vt cætera taceam) ab eo pro γένεια poni, valde miror: & vereor ne ſimilitudo duarũ in duabus linguis vocum illum fefellerit, ſimul & numeri pluralis pro ſingulari vſus.

Ad illa autẽ Theocriti verba quod attinet ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται, ſi Virgilius dixiſſet, non *indice te*, ſed *indice me*, ea non tantùm imitatus eſſet, ſed etiam reddidiſſet, & maiorem etiam ſimplicitatem expreſſiſſet. Nec verò ille duarum ſimilium ſyllabarum concurſus durior quàm alii quidam apud eum, fuiſſet. Ex nullo tamen libro illud perſonæ primæ pronomen afferri video. Cæterùm & hoc conſiderandum, ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται, peculiariter ad id quod de oculo dicit exiſtimari referendum: quoniam non veriſimile eſt, vnoculum, & quidem qui oculum in media fronte habeat, poſſe aliis placere quàm illi qui inter alios ſibi ſimiles ſolitus ſit verſari. Videndum porro an illa verba, ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται, poſſint melius reddi hoc modo,

-iudex quantum eſſe valebam.

Cæterùm ita Naſo locum hunc Theocriti imitatus eſt,

Certè ego me noui, liquidaq; in imagine vidi
Nuper aqua: placuítque mihi mea forma videnti.

Ex illis autem duobus poetis recentioribus, quorum & antea locos protuli, vnus quidem, nimirum Calphurnius,

Fontibus in liquidis quoties me conſpicor ipſe,
Admiror toties.

alter, cui nomen Nemeſiano,

Quinetiam fontis ſpeculo me manè notaui,
Nondum purpureos Phœbus quum tolleret ortus,
Nec tremulum liquidis ſplenderet lumen in vndis,
Quod vidi, nulla tegimur lanugine malas.

Mutauit igitur vterque id quod à Seruio reprehenditur. in illa enim verba, *- nuper me in littore uidi,* annotat, Negatur hoc per rerum naturam fieri poſſe: ſed Theocritum ſequutus eſt, qui hoc dicit de Cyclope, Ἦ γὰρ πρᾶν ἐς πόντον ἐσέβλεπον· ἦν δ' ἁ γαλάνα. Sed illi eſt excuſatio: vel quia ingentem habet oculum cyclops: vel quia filius Neptuni eſt. Quibus addit, quoſdam voluiſſe ita excuſare, vt dicerent eum videre ſe potuiſſe in littore: id eſt, in aqua à fluctibus derelicta, quæ lacunam ibi efficeret: ſed hanc expoſitionem excludi ab illis verbis, *- quum placidum uentis ſtaret mare.* Ideo autem in mari non cerni imaginem, quia non ſtat: quòd ſi ſtet, non poteſt etiã nobis imaginem reddere. Hæc ille. Ab Ouidio dicitur generalius *liquidæ aquæ.* A quo etiã non prætermitti particulam πρᾶν, ſicut nec à Virgilio, obſeruandum eſt. Vterque enim dicit *nuper.* Rem autem magis veriſimilem reddit hæc particula, tum quòd à tam breui tempore valde mutatus eſſe non poſſit, tum quòd optimè meminiſſe queat.

Cæterùm quod ad illã rẽ attinet quã Seruius fieri poſſe negat, vt quis ſuã in mari cõſpicetur imaginẽ, ſciendũ eſt Lucianum tamẽ in primo ſuorum dialogorum, qui ἐνάλιοι vocantur, id eſt marini, inducere

Doridem de ea ita loquentem tanquam à Galatea fieri poſſit. Doris enim, poſtquam dixit Galateæ, Polyphemum nihil præter candorem potuiſſe in ea inuenire quod laudaret; quem colorem ideo illi placere quòd, quum caſeo & lacti ſit aſſuetus, omnia quæ ſimilia ſunt, pulchra eſſe cenſeat: addit, ſi velit cognoſcere qualis ſit ſua forma cætera (id eſt in cæteris) poſſe ex aliquo ſcopulo, quum tranquillitas erit, in aquam deſpicere: (intelligitur autem illa tranquillitas de mari) viſuram enim ſibi purum putum candorem ineſſe: qui tamen formam non commendet, niſi decorus quidam rubor ſupereminead, ſiue intereminead. Verba Luciani ſunt, ἐπεὶ τάχα ἄλλα ὁπόταν ἐθελήσῃς καθορᾶν οἷα τυγχάνεις οὖσα τὴν ὄψιν, ἀπὸ πέτρας τινὸς, εἴποτε γαλήνη εἴη, ἐπικύψασα ἐς τὸ ὕδωρ, ἰδὲ σεαυτὴν οὐδὲν ἄλλο ἢ χροιὰν λευκὴν ἀκριβῶς. οὐκ ἐπαινεῖται δὲ τοῦτο ἢν μὴ ἐπιπρέπῃ αὐτῷ καὶ τὸ ἐρύθημα. Delectabit autem te & quorundam quæ in illo dialogo de Polyphemo dicuntur, collatio cum iis quæ Theocritus de eo dicit idyllio ſexto & vndecimo. Nam initio dialogi ἄγριος & λάσιος eſſe perhibetur: itẽ oculus fronti illius ἐπιπρέπειν dicitur: & greges paſcens conſpexiſſe Galateam ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς, quum illa cæteris Nereidibus colluderet in littore, ἐν τοῖς πρόποσι τῆς Αἴτνης, καθ' ὃ μεταξὺ τοῦ ὄρους καὶ τῆς θαλάττης αἰγιαλὸς ἀπομηκύνεται. Ibidem legimus circa finẽ, illum conſpectum aliquando eſſe geſtantem in vlnis catulum vrſæ, quod illi erat ἀθυρμάτιον. vt ſi Gallicè dicas, *ſon iouet.*

Virgilius,

O tantùm libeat mecum tibi ſordida rura

Atque humiles habitare caſas, & figere ceruos,
Hœdorúmque gregem viridi compellere hibiſco.

Theocritus idyll. XI,

Ποιμαίνειν δ' ἐθέλοις σὺν ἐμὶν ἅμα καὶ γάλ' ἀμέλγειν,
Καὶ τυρὸν πᾶξαι, τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα.

Quæ Eobanus ita vertit,

-quin paſcere mecum
Ipſa velis potius, mulgere ex vbere lactes
Fœcundo niueos, & ferre coagula plenis
In calathis grauiter redolentia: denique molles
Caſeolos manibus componere.

Sed alius quidam ita multo & breuius & melius,

O vtinam cupias mulgere, & paſcere mecum,
Cogere caſeolos, dans lenta coagula lacti.

Decorum autem videtur ſeruare vterque poeta, in iis quorum mentionem facientem ſuum amatorem inducit: hic, Polyphemum: ille, Corydonem. Tibullus pro illis, τυρὸν πᾶξαι, τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα, dixit *Miſcere nouo lacte coagula.*

Virgilius,

Eſt mihi diſparibus ſeptem compacta cicutis
Fiſtula.

Theocritus idyllio VIII,

Σύριγγ' ἂν ἐποίησα καλὰν ἐγὼ ἐννεάφωνον.

Vel ἐπόησα, vt alii legere malunt. Obſeruandum eſt autem, non ἑπτάφωνον dici σύριγγα, id eſt fiſtulam, ſed ἐννεάφωνον: & tamen à Virgilio, fiſtulam ſeptem cicutis compactam: ſicut Æneidos ſexto, de Orphei cithara,

Obloquitur numeris ſeptem diſcrimina vocum.

Atque vt in illo priore loco Virgilii Fiſtula diſparibus ſeptem compacta cicutis, ſic in quodam Naſonis legitur Diſpar è ſeptẽ fiſtula cannis: Metamorph. 2,

-onúſq; fuit baculus ſylueſtris oliuæ,
Alterius, diſpar è ſeptem fiſtula cannis.

De impari ſaltem numero inter Theocritum & illos duos poetas conuenit. Cæterùm ſicut ab illo ceræ fit mentio quæ adhibita eſſet fiſtulæ, in verſu qui illum proximè ſequitur: (ibi enim eſt,

Λευκὸν κηρὸν ἔχοισαν, ἶσον κάτω, ἶσον ἄνωθεν)

ſic & à Virgilio, paulo antè,

Pan primus calamos cera coniungere plures
Inſtituit.

Sic & ecloga tertia,

-aut vnquam tibi fiſtula cera
Iuncta fuit?

Sic autem & Naſo Metamorph. 1,

Atque ita diſparibus calamis compagine ceræ
Inter ſe iunctis nomen tenuiſſe puellæ.

Hinc autem κηρόδετος à Græcis appellatur σύριγξ (id eſt fiſtula) quæ eſt cera iuncta, vt loquitur Maro. Quinetiam κάλαμος dictus κηρόδετος inuenitur, & ab Æſchylo δόναξ κηρόπλαστος.

Virgilius,

Præterea duo nec tuta mihi valle reperti
Capreoli, ſparſis etiam nunc pellibus albo,
Bina die ſiccant ouis ubera, quos tibi ſeruo.

Theocritus idyllio XI,

-τρέφω δέ τοι ἕνδεκα νεβρὼς,
Πάσας ἀμνοφόρως, καὶ σκύμνως τέσσαρας ἄρκτων.

(vbi & vocis νεϐρὸς & vocis ἀμνοφόρος appellatio latius extenditur: quum alioqui νεϐροὶ propriè ſint hinnulei: & ἀμνοφόροι debeant dici propriè oues, at ceruæ, νεϐροφόροι)

Quæ (ſicut & ſuprà) ita verto,

Vndecim alo ceruas, oneratas fœtibus omnes,
Atque tibi vrſarum catulos alo quattuor.

Eobanus autem ita verterat,

.ſed nunc tibi nutrio ceruas
Ter tres atque duas, fœcundas fœtibus omnes,
Quattuor vrſorum catulos.

Hîc meminiſſe oportet eius quod antea dixi, Virgilium non fuiſſe ſeruaturum decorum ſi Corydonem induxiſſet Alexidi tale munus, quale Cyclops Galateæ, pollicentem. Nullam igitur catulorum vrſinorũ mentionem facit: quinetiam capreolorum quàm ceruarum prægnantium mentionem mauult facere.

Virgilius,

Iampridem à me illos abducere Theſtylis orat:
Et faciet, quoniam ſordent tibi munera noſtra.

Theocritus idyllio III,

Ἦ μάν τοι λευκὰν διδυματόκον αἶγα φυλάσσω·
Τάν με καὶ ἁ Μέρμνωνος Ἐριθακὶς ἁ μελανόχρως
Αἰτεῖ· καὶ δωσῶ οἱ, ἐπεὶ τύ μοι ἐνδιαθρύπτῃ.

Quos verſus ita reddo,

-tibi chara puella
Seruo gemelliparam niueo candore capellam:
Illa nigella à me quam poſcit Erithacis, illa
Filia Mermnonis. dabo: quòd ludibria tanta,
Tanta etiam cerno tibi quòd faſtidia noſtri.

Eobanus ita,

Nunc tamen hanc paſco bis fœtam albámque capellam:
Quam ſibi iam toties Mermnonis Erithacis vltrò
Filia depoſcit, corpus pulcherrima nigrum.
Et certe feret, & quod tantum quærit, habebit:
Quandoquidem tu me multum ſpe fallis inani,
Et tibi deliciæ ſunt hæc ludibria noſtri.

Illud verbum ἐνδιαθρύπτῃ obſtitit quominus Græcos verſus totidem Latinis poſſem reddere: cuius certè talis eſt ſignificatio vt vix vllam alius cuiuſquam difficilius ſit exprimere. Ac Gellius fortaſſe, ſi loci huius fuiſſet recordatus, illis annumeraſſet qui Latinè verti non poſſunt. Virgilius tamen, quum dixit, *quoniam ſordent tibi munera noſtra*, ad verba illa reſpexiſſe videtur, ἐπεὶ τύ μοι ἐνδιαθρύπτῃ. Eſt verò rarum hoc compoſitum ἐνδιαθρύπτεσθαι, cui hîc tribuitur datiuus: ex ſimplici autem θρύπτεσθαι perſpici poteſt eius ſignificatio. ideóque ad meum Theſaurum Græcæ linguæ te remitto, quoniam ibi copioſè de vi illius ſimplicis diſſerui: & quum eam Latinis verbis non omnino aſſequi viderem, ad Gallica etiam quædam loquendi genera me contuli: quibus adiici fortaſſe poteſt quod vulgò dicitur, *Elle fait de la ſucree.* Atque illi quod ibi annotatur, plerunque θρύπτεσθαι dici meretricem, ſuffragatur & hic locus Theocriti, niſi quòd in eo eſt compoſitum, & quidem cum adiunctione datiui, quum ibi exempla proponantur vſus verbi ſimplicis. Eobanus (vt vides) vertendo hemiſtichio in quo eſt illud ἐνδιαθρύπτῃ, totos duos verſus adhibet, quorũ poſterior eſt, Et tibi deliciæ ſunt hæc ludibria noſtri. Verùm minus etiam aptè hîc vti videtur voce Deliciæ, quàm quum θρύπτεσθαι redditur Delicias facere. Idẽ (vt de aliis quoque obiter

moneam) nomen illud ἁ μελανόχρως, (id eſt quæ nigro eſt corpore, vel nigra cute) periculoſè interpretatur Corpus pulcherrima nigrũ. quod enim de pulchritudine dicit non eſt eiuſmodi quod ab interprete adiici debeat. Idem, dicens Paſco capellam, φυλάσσω malè exiſtimauit dici eo ſenſu quo paſtores Latinè etiam dicuntur Seruare oues, vel pecudes, aut gregem (vt dixit Naſo,

Non mihi ſunt viſæ Clio Cliúſque ſorores
Seruanti pecudes vallibus Aſcra tuis)

quum φυλάσσω in hoc Theocriti loco, ſicut & in quibuſdam aliis ſit *ſeruo*, ea ſignificatione qua dixerat paulo antè Virgilius, *-quos tibi ſeruo*. Nam quũ ibi τρέφω dixiſſet Theocritus, ipſe *ſeruo* dicere maluit (quum etiam verſus mutandus alioqui eſſet) accipiens φυλάσσω ex alio loco Theocriti, ſed quem illi adnectebat. Obſeruandum enim id de quo præmonui, Virgilium interdũ quæ in diuerſis Theocriti ſunt locis, & quidem diuerſorum idylliorum, connectere. nam quum verſus tres Virgilii quos proximè attuli (quorum primi initium eſt, Præterea duo nec tuta m. v. r.) & iſti duo, qui nunc à nobis excutiuntur, ſint contigui, tamen illi ex idyllio vndecimo, hi ſunt ex tertio. Hîc verò illam connexionem diuerſorum locorum magis etiam aptam quàm alibi iudicare debemus, quòd vtrobique eadem perſona inducatur à Theocrito, nimirum cyclopis.

Virgilius,

-tibi candida Nais
Pallentes violas & ſumma papauera carpens,
Narciſſum & florem iungit beneolentis anethi.

Theocritus idyll. x i,

-ἔφερον δέ τοι ἢ κρίνα λευκὰ,
Η᾿ μάκων᾿ ἁπαλὰν, ἐρυθρὰ πλαταγῶνι᾿ ἔχοισαν.

Id eſt,

-atque tibi vel candida lilia ferrem,
Vel folia exornant quod tam rubicunda papauer.

Eobanus ita,

Impleremque ſinum foliis, & lilia plenis
Alba darem manibus, rubroque in flore papauer,
Quo crepero miſeri conſuerunt ludere amantes.

Liliorum mentionem fecerat antea Virgilius, & quidem in his quæ proximè præcedunt,

Huc ades ô formoſe puer: tibi lilia plenis
Ecce ferunt nymphę calathis. tibi candida Nais, &c.

non poterat igitur (ſi voluiſſet) hîc cum papauere mentionem eorum facere, imitãdo Theocritum. Cæterùm voluit Eobanus illa qua vtitur paraphraſi exprimere eam quæ à grãmaticis affertur nominis πλαταγώνια ſignificationem: quod certè puto fuiſſe ἰδιωτικόν. Simplicitatem autem maximam oſtendunt quæ Theocritus ſubiungentem Polyphemum inducit,

Α᾿λλὰ τὰ μὲν, θέρεος, τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι·
Ω῞στ᾿ οὐκ αὖ τοι ταῦτα φέρειν ἅμα πάντ᾿ ἐδυνάθην.

Virgilius,

Torua leæna lupum ſequitur, lupus ipſe capellam,
Florentem cytiſum ſequitur laſciua capella.
Te Corydon, ô Alexi. trahit ſua quemque voluptas.

Theocritus idyll. x,

Α῾ αἶξ τὸν κύτισον, ὁ λύκος τὰν αἶγα διώκει,

Α' γέρανος τὤροτρον· ἐγὼ δ' ἐπὶ τὶν μεμάνημαι.

Quæ ita verto,

Sima capella ſuum cytiſum, lupus ipſe capellam
Inſequitur ſemper, ſic & grus ſemper aratrum:
Te contra totus meus eſt furor.

Eobanus ita,

Capra ſalax viridem cytiſum, lupus ipſe capellã,
Incuruum ſequitur grus errabundus aratrum,
Te ſequor, in te præcipuo feror ipſe furore.

Virgilius aliqua ex parte voluit Theocritum imitari hoc in loco, qui gradationis formam potius quàm gradationem habet, quum verbum *ſequitur* non poſſit eundem in vltimo loco, quem in tribus præcedentibus, vſum habere. Alioqui dicendum eſſet Alexim meritò fugere procul à Corydone, eúmque valde formidare: quum ipſemet Corydon fateatur ſe non alia eum mente ſequi, quàm qua leæna lupum, lupus capellam ſequitur: atque, hoc dicere, aliud non ſit quàm mortem illi minari. Neque tamen Corydon Alexim perſequebatur frangere, ſicut leæna lupum, lupus ipſe capellam frangere perſequitur. Vtor autem Horatii verbis, qui quum dixiſſet,

Vitas hinnuleo me ſimilis, Chloe,
Quęrenti pauidam montibus auiis
Matrem, non ſine uano
Aurarum & ſyluę metu:

verſibus quatuor interiectis addit,

Atqui non ego te, tigris ut aſpera,
Gętulúſue leo, frangere perſequor.

Apud Theocritum autem verbum διώκειν non itidẽ de amatore quoque dicitur: qui tamen & ipſe durè illo verbo tã de lupo inſequẽte capellã quàm de hac

ipſa cytiſum conſectánte vtitur. Sed talia facilius apud Theocritum videntur poſſe excuſari, quàm apud Virgilium: quòd agreſtiores ille quàm hic paſtores inducat, & minus attendentes quid dicant.

Virgilius,

Ah Corydon Corydon, quæ te dementia cepit?
Semiputata tibi frondoſa vitis in vlmo eſt.
Quin tu aliquid ſaltem potius quorum indiget uſus,
Viminibus molli que paras detexere iunco?
Inuenies alium, ſi te hic faſtidit, Alexim.

Theocritus idyll. XI,

Ὦ κύκλωψ κύκλωψ, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι;
Αἴκ' ἐνθὼν ταλάρως τε πλέκοις καὶ θαλλὸν ἀμά-
σας
Ταῖς ἄρνεσσι φέροις, τάχα κεν πολὺ μᾶλλον ἔχοις νῦν.
Ταὶ παρεοῖσαν ἄμελγε· τί τὸν φεύγοντα διώκεις;
Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον' ἄλλαν.

Quæ ita verti,

O cyclops cyclops, tua quò mens illa volauit?
Si rediens calathos texas, agníſque miniſtres
Deſectas frondes, multo ſapias mage forſan.
Præſentem mulge: quid ei qui te fugit inſtas?
Inuenies Galateam aliam fortaſſe, decora
Quæ forma hanc ſuperet.

Eobanus ita,

O cyclops cyclops, quæ te dementia cepit?
Quàm fuerat melius calathos contexere, & altos
Lanigeris ouibus in pabula ſternere ramos.
Hanc mulge interea. quid enim fugientia captas
Gaudia? fortè aliam quæ ſit formoſior illa
Inuenies Galateam.

Non

Non debuiſſe autem eum qui ſe interpretem profitetur, pro verbis illis, *πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι*, nobis dare illa Virgiliana, *quæ te dementia cepit*, antea docui. Cur enim is qui ſe interpretem profitetur, eius verbis qui non interpretem ſed imitatorem duntaxat agit (in hoc quidem certè loco, ſicut in aliis pleriſque) vtatur? Sed & addidi rationem, quòd plus gratiæ huic loquendi generi Theocriteo quàm illi Virgiliano ſubeſſe videatur: & mitius loquatur qui dicit, *Quò tua mens auolauit*? quàm is à quo dicitur, *Quæ te dementia cepit*? Cæterùm quum illi venuſto loquendi generi nihil vellem adiicere, magis in interpretando laboraui. Quòd ſi *ſtulta* mihi permiſiſſem addere, facilis interpretatio fuiſſet: hoc modo, *O cyclops cyclops, quò mẽs tua ſtulta uolauit*? Sed nõ iam tam miti ſermone vteretur: & plus hîc diceret quàm dicit in iis quæ ſequuntur. Ibi enim non omnino fatetur ſe ſtultum, ſed tantùm ait, Multo magis ſapias fortaſſe, ſi hoc facias. Vel (magis ad verbum) Multo plus mentis habeas fortaſſe, ſi hoc facias. Ne participii quidem adiectione libuit vti: cuiuſmodi hæc fuerit, *-quò mens tua rapta uolauit*? vel *tibi*, pro *tua*. Maluiſſem, ſiquid addere voluiſſem, ita vertere, *-quò mens miſerande uolauit*? Sed magis etiam placuiſſet verbum *quæſo* adiicere: quod ſimpliciter interrogationi ſeruit, & aliquid ad ornatũ potius quàm ad ſenſum addit: hoc modo, *- quò mens tua (quęſo) uolauit*? Atque adeo magis etiam fortaſſe placeat cuipiam hæc interpretatio quàm ea qua vſus ſum modò, vbi totum locum verti, *tua quò mens illa uolauit*? Illa autem quam in principio harum Obſeruationum attuli, *-ecquò mens auolat, ecquò*? quoniã præteritum in præſens mutat, ideo hîc à me poſita non fuit. Ei hoc commodi ineſt alioqui, quòd compoſitũ

compoſito reddit. Vnum addo, potuiſſe me pro *uolauit* dicere *receſsit*, vel *refugit*: ſed neque tam fidelem interpretem futurum, neque venuſtatem mei Theocriti ſeruaturum (meo quidem iudicio) fuiſſe. Atque hæc à me dicta ſint iis qui quæ fidelis interpretis ſint partes, cupiunt intelligere.

Multo plus gratiæ ineſt (meo quidem iudicio) & iſti formæ ſermonis, Multo magis ſapias fortaſſe ſi hoc facias: vel, Multo plus mentis tibi ſit: quàm illi quo ſeipſum adhortatur Corydon, Quin potius hoc facis? Præſertim verò aduerbium τάχα, id eſt Fortaſſe, valde hîc mihi placet. Nec verò minus aptum habet locum ἴσως, (quod idem valet) paulo pòſt,

Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἴσως καὶ καλλίον' ἄλλαν.

Quod aduerbium iungi etiam queat cum ſequentibus, vt dicat, Inuenies aliam Galateam, & eam quidem pulchriorem fortaſſe. Tunc autem interpungendum eſſet ante ἴσως, intelligendo, Εὑρήσεις Γαλάτειαν ἄλλαν, καὶ καλλίονα ἴσως. Tunc autem poſsit ita reddi hic Græcus verſus Latino,

Inuenies Galateam aliam, forſit mage pulchram.

Vtēs autem aduerbio Forſit, ſequor eos qui & apud Virgilium & apud Horatium non Fors &, ſed Forſit legunt, ſe veterum quorundam exemplarium opę niti dicentes: non valde repugnaturus alioqui ei qui retinere malit Fors &.

Eſſe porro legendum in loco Virgilii quem nunc cum Theocriteo conferimus *Alexim*, non *Alexis*, (vt non dicat ſimpliciter Inuenies alium quē ames: ſed, Inuenies alium Alexim, ſi te hic faſtidit, ſicut Theocritus, Inuenies aliam Galateam) antea quoque admonui: addens hanc quoque lectionem in vetuſtis exempl. inueniri.

Penultimum porro verſum Theocriti ſunt qui ita verterint acſi non τὸν φεύγοντα ſed τὴν φεύγουσαν ſcriptum eſſet: quæ certè lectio magis conuenire cũ præcedentibus verbis τὰν παρεοῖσαν ἀμέλγε, videri poſſet: ſed nullo modo verſum hunc ingredi poteſt. Eſſe autem prouerbialem verſum docet & ſcholiaſtes: afferens hunc verſum Heſiodi, Νήπιος ὃς τὰ ἕτοιμα λιπὼν, τ᾽ἀνέτοιμα διώκει. Intelligit autem (vt opinor) nos eadem de re hoc prouerbio commonefieri, de qua & Heſiodus verſu illo commonefecerit. Simile eſſe addit, Τὸν θέλοντα βοῦν ἔλαυνε. ac ſenſum eſſe, τὴν ἀγαπῶσαν φίλει. Sed quod idem ſcholiaſtes ſcribit, perinde eſſe acſi diceret cyclops, τί πρὸς ἀμηχανίαν τρέπῃ; videndum eſt quomodò intelligi debeat. Nam ſi hìc ἀμηχανίαν pro conſilii inopia accipiamus, non poterit idem eſſe horum verborum qui & illius verſus prouerbialis ſenſus. Videtur itaque ἀμηχανίαν appellare quod impoſſibilitatem vulgò, (ſed barbarè, vt opinor) vocamus, vt intelligamus, Cur te conuertis ad id quod fieri nullo modo poteſt? Id eſt, Cur cogitas de faciẽda re quæ fieri nequaquam poteſt? Id eſt, de pellicienda Galatea in tui amorem. Nullam autem originis prouerbii mentionem facit: quæ origo cognita oſtenderet cur τὸν φεύγοντα, non τὴν φεύγουσαν, dicatur. Ego ſuſpicor natum eſſe prouerbium ex eo quòd paſtor aliquis fugeret abducens vaccam aut capram quam alius mulgere vellet, quiſpiam verò aut quæpiam eum perſequeretur, quum tamen alia adeſſet quam illi mulgere liceret.

IN ECLOGAM III.

Virgilius in principio eclogæ III,

M. *Dic mihi Damœta, Cuium pecus? an Melibœi?*
D. *Non: uerùm AEgonis: nuper mihi tradidit AEgon.*

Theocritus in principio idyllii IIII,

B. Εἰπέ μοι ὦ Κορύδων, Τίνος αἱ βόες; ἦ ῥα Φιλώνδα;
K. Οὔκ· ἀλλ' Αἴγωνος. βόσκειν δέ μοι αὐτὰς ἔδωκεν.

Quos verſus ita reddidi,

B. Dic Corydon, Cuius vaccæ hæ ſunt? ánne Philondæ?
C. Non: verùm AEgonis: paſcendas tradidit AEgon.

Eobanus ita,

B. Dic precor, ô Corydon, Cuium pecus? ánne Philondæ?
C. Non: verùm AEgonis: paſcendum tradidit AEgon.

Virgilius videtur reliquiſſe ſubaudiendum illud vocabulum Paſcendum: & intelligendum eſſe, Nuper AEgon tradidit mihi paſcendum. Aliquis tamẽ obiicere poſſit, quum verſus illud admitteret, & quidem manente pari elegãtia, potius poſiturum fuiſſe quàm ſuppreſſurum, niſi ſua hæc à Theocriteis aliquid differre voluiſſet.

Virgilius,

Non ego te uidi Damonis peſſime caprum
Excipere inſidiis, multum latrante Lyciſca?

Theocritus idyll. v,

Οὐκ ἀπὸ τᾶς κραίνας σίττ' ἀμνίδες; οὐκ ἐσορῆτε
Τόν μευ τὰν σύριγγα πρῴαν κλέψαντα Κομάταν;

Id eſt,

Quin agnæ à fonte hoc fugitis citó? nónne videtis
Illum ſurrepta eſt cui fiſtula noſtra Comatam?

Eobanus ita,

Non à fonte meæ fugitis, quem nunc tenet, agnæ,
Furatus noſtram nuper ſyringa Comatas?

Miro quodam idiotiſmo, ſed paſtori valde conueni-
ente, dictum eſt illud, οὐκ ἀπὸ τᾶς κραίνας σίττα, (nam
σίττ' eſt pro σίττα, ob ſequens vocabulum ἀμνίδες)
quum dicendum eſſet οὐκ ἀπὸ τᾶς κραίνας ἀποχωρήσετε,
vel ἀποστήσεσθε, vel φεύξεσθε. Quum enim σίττα ſit vo-
cula indeclinabilis qua paſtores hortantur oues ſuas
aut capras ad abeundum aut ad accelerandum greſ-
ſum, hic tamen vim habet verbi, cui ſubiungeretur.
Quum enim dicendum eſſet (mutata forma oratio-
nis, quæ eſt per interrogationem) σίττα, φεύγετε ἀπὸ
τᾶς κραίνας, vel, ἀπὸ τᾶς κοτίνω. vel, σίττα, σίττα, φεύγε-
τε: in eodem tamen idyllio dicitur, Σίττ' ἀπὸ τᾶς κο-
τίνω ταὶ μηκάδες, abſque verbo φεύγετε, aut alio eiuſ-
modi: pro σίττα, φεύγετε ἀπὸ τᾶς κοτίνω: vel, φεύγετε
ἀπὸ τᾶς κοτίνω, σίττα. Sed minus facilè iniri ratio po-
teſt ſtructuræ huius orationis, quæ eſt per interroga-
tionem, Οὐκ ἀπὸ τᾶς κραίνας σίττ' ἀμνίδες; niſi dica-
mus eſſe σίττα pro futuro φεύξεσθε, vel altero illorum
duorum quæ ſuprà propoſui: aut certè perinde eſſe
acſi vni orationis formæ includeret vocabulum quod

alii formæ conueniret. perinde videlicet acſi huic interrogationi (quæ interrogationis forma vim imperandi habet apud Græcos) *οὐ φεύξεσθε ἀπὸ τῆς κρήνας;* ſubiungeret, *φεύγετε, σίττα*, vel *φεύγετε, σίττα, σίττα.* Addã autem & hoc de iſta voce, aliquando adhortantis ſimul & quodammodo blandientis eſſe videri : vt idyllio octauo, *Σίττα νέμεσθε, νέμεσθε, τὰ δ᾽ εὔθατα πλήσατε πᾶσαι.*

Quanuis autem qui Theocriti verſus collegerunt quos Virgilius expreſſiſſe aut adumbraſſe ſaltem videri poſſet, duos iſtos verſus Græcos hîc afferant, nõ video tamen cur hos potius quàm duos præcedẽtes, id eſt primum & ſecundũ illius idyllii afferre debuerint. quàm hos, inquam,

Αἶγες ἐμαὶ τῆνον τὸν ποιμένα τὸν Συβαρίταν
Φεύγετε τὸν Λάκωνα· τό μευ νάκος ἐχθὲς ἔκλεψεν.

Quos Eobanus ita vertit,

Ite procul, fugite hunc furem Lacona capellæ
Paſtorem Sybaritanum. nanque is mihi pellem
Suſtulit inſidiis heſterna luce caprinam.

Tutius etiam fuerit fortaſſe dicere Virgilium ad vtrumque pariter locum reſpexiſſe : quum vtrobique paſtor vnus alteri furtum obiiciat, ſicut apud illũ poetam Latinum. Is tamen qui poſt cæteros Virgilium Theocriti aliorúmque poetarum Græcorum collatione illuſtrauit, neutrum Theocriti locum affert.

Virgilius,

Cantando tu illum? aut unquam tibi fiſtula ceræ
Iuncta fuit? non tu in triuiis indocte ſolebas
Stridenti miſerum ſtipula diſperdere carmen?

Theocritus,

Ταὶ ποίαν σύριγγα; τύ γάρ ποτε δῶλε Συβαρτα
Ἐκτάσω σύριγγα; τί δ᾽ οὐκέτι σὺν Κορύδωνι
Ἀρκεῖ τοι καλάμας αὐλὸν ποππύσδεν ἔχοντι;

Quæ ita ſum interpretatus, [barta

Quæ nam hæc quam memoras eſt fiſtula? ſerue Sy
Vlla fuítne vnquam tibi fiſtula? ſat tibi nónne eſt
Quòd culmis (hi ſunt tua tibia) cũ Corydone
Edere non ceſſas poppyſmata?

Eobani autem interpretatio eſt hæc,

Quam ſyringa mihi memoras? dic ſerue Sybarta
An tibi qua caneres fuit vnquam fiſtula? verùm
Cur tibi quum calamo ſit fiſtula facta paluſtri,
Non ſatis eſt miſero Corydona laceſſere cantu?

Hi tres verſus Theocriti proximè ſequuntur illos duos à me allatos, quorum prioris eſt hoc initium, Οὐκ ἀπὸ τᾶς χραίας σὺ τὺ ἀμνίδες; Conſiderandum eſt autem qualia ſint quæ Virgilius vicem ſupplere voluit illius Theocritei verbi ποππύσδεν: à quo eſt in eodem idyllio etiam ποππυλιάσδει, quod & ipſum Latinitati accommodare conatus ſum (quanuis Gellius dicat verti à Virgilio neque debuiſſe neque potuiſſe) eo quo ibi videbis modo: vbi etiam de mea vtriuſque loci interpretatione diſſeram. Quinetiam αὐλὸν aliter à nonnullis hic exponi docebo in quendam Eclogæ quintæ locum: vbi afferam hunc Theocriti verſum,

Αὐλησταὶ δέ μοι δύο ποιμένες, εἷς μὲν Ἀχαρνεύς.

Virgilius,

D. *Vis ergo inter nos quid poſſit uterque, uiciſſim*
Experiamur? ego hanc uitulam (ne fortè recuſes,
Bis uenit ad mulctram, binos alit ubere fœtus)

Depono: tu dic mecum quo pignore certes.

M. *De grege non auſim quicquam deponere tecum.*

Eſt mihi nanque domi pater, eſt iniuſta nouerca:

Biſque die numerant ambo pecus, alter & hædos.

Theocritus idyll. VIII,

M. Χρήσδεις δή ὦν ἐσιδεῖν; χρήσδεις καταθεῖναι ἄεθλον;

Δ. Χρήσδω τοῦτ' ἐσιδεῖν, χρήσδω καταθεῖναι ἄ-
εθλον.

M. Ἀλλὰ τί θησεύμεσθ' ὅ κεν ἁμὶν ἄρκιον εἴη;

Δ. Μόσχον ἐγὼ θησῶ· τὺ δὲ θές γ' ἰσομάτορα ἀ-
μνόν.

M. Οὐ θησῶ ποκα ἀμνόν· ἐπεὶ χαλεπός θ' ὁ πα-
τήρ μευ
χ' ἁ μάτηρ· τὰ δὲ μᾶλα ποθ' ἕσπερα πάντ' ἀ-
ριθμεῦντι.

Quos verſus ita feci Latinos,

M. An ſcire ergo libet? libet an deponere pi-
gnus?

D. Hoc mihi ſcire libet, libet & deponere pi-
gnus.

M. Quid quod ſufficiat, deponere poſſit vterq;?

D. Deponam vitulam: æqualem agnam pone
parenti.

M. Haud deponam agnum: quoniam pater eſt
mihi durus
Et mater: vergente die numerantur ab illis
Quotquot oues hic ſunt.

Sic Eobanus,

M. Vis igitur certamē obire & ponere pignus?

D. Et libet hoc certamen obire & ponere pi-
gnus.

M. Pignora digna ſatis quæ ponimus ergo ca-
nentes?

D. Hunc ego depono vitulum: tu mollibus agnum
Velleribus pulchræ ſimilem depone parenti.
M. De grege non auſim quicquam deponere tecum.
Nam mihi difficilis pater eſt & prouida mater:
Solis ad occaſum numero pecus omne receẽſent.

Ex Virgilio illud ἐσιδεῖν reddi elegãter poſſet, Experiri, aut etiã cũ illa adiectione, Experiri quid poſſit vterque. Alioqui notum eſt ſignificare propriè Videre: adeo vt potuerit & ita locus hic reddi, ad verbũ, Hócne videre placet? Et in reſponſione, Nempe videre placet. In interpretatione autẽ nominis ἄεθλον illum ſequutus ſum. Cæterùm quum eadem hic apud vtrumque poetã paſtores dicant, plus venuſtatis eorum colloquio ineſt apud Theocritum, propter hos amœbæos verſus, in quibus Daphnis, qui reſpondet, verba Menalcæ qui interrogauerat, ſequitur.

M. An ſcire ergo libet? libet an deponere pignus?
D. Hoc mihi ſcire libet, libet & deponere pignus.

At verò apud Virgilium Damœtas nõ expectat Menalcæ reſponſum ad ſuam interrogationem. Dicit enim Damœtas,

Vis ergo inter nos quid poſſit uterque, uiciſſim
Experiamur?

quibus ſubiungit,

-ego hanc uitulam (ne fortè rec. &c.

Poſſet autem illa ἀμοιβαιότητος (vt ita dicam) venuſtas ex Virgilii verbis ita concinnari, meo quidem iudicio,

D. *Víſne ergo inter nos, quid poſſit uterque, uiciſſim*

Experiamur, & an pignus ponamus uterque?

M. Nempe uolo, inter nos, quid poſſit uterque, uiciſſim

Experiamur, item pignus ponamus uterque.

Ideo autem ſimplici Ponere non minus quàm compoſito Deponere licere hîc vti exiſtimo, quòd Theocritus non ſolùm *καταθεῖναι* dicat, ſed etiam *θησῶ*, & *θησεῖς*, & *θησεύμεθα*.

In tertio verſu Theocriti illa verba, *ὅκκα ἁμῖν ἄρκιον εἴη*, aliis etiam modis potui interpretari, efficientibus tamen eundem ferè ſenſum.

Puto enim *ἄρκιον ἡμῖν* eſſe Pro noſtris ſat magnum opibus, vel, Satis magni pretii pro noſtris opibus, ſiue Conueniens opibus noſtris, aut Dignum opibus noſtris. Alioqui *ἄρκιον ἡμῖν* intelligendum eſſet Quo contenti eſſe poſsimus. Ac poteſt ea qua vſus ſum in meo verſu interpretatio ad vtrunque aut certè ad vtrunlibet referri.

Cum Virgilio *μόσχον* interpretari potuiſſem vitulam (nam videtur ſicut præcedentia, ita etiam vitulam ex iſto loco ſumpſiſſe: quanuis quod de ea dicit non itidem hinc acceperit, ſed ad eam tranſtulerit quod alibi Theocritus de capra dicit) præſertim quũ fœminini etiam generis eſſe nomen hoc conſtet. vt in iſto idyllii noni verſu, *Ἁδὺ μὲν ἁ μόσχος γαρύεται, ἁδὺ δὲ χ' ἁ βῶς.* Quòd ſi Bucculã etiam interpretari licuiſſet, magis mihi placuiſſet iſta interpretatio illius verſus,

Bucculã ego, tu agnum æqualem depone parenti.

Sed quanuis Virgilii vitula vocari etiam poſſit buccula, quum bis veniat ad mulctram, binos alat vbere fœtus: non tamen hîc illa vti appellatione potuiſſem, quòd Daphnin non veriſimile ſit contentum fuiſſe futurum agno æquante matrem pro buccula. Non

dubito autem quin ἀμνὸν itidem interpretari etiam agnam poſsimus.

Totum Virgilii verſum loco interpretationis adhibuit Eobanus his verbis, Οὐ θησῶ πόκα ἀμνόν: id eſt, Haud deponam agnum. Pro his enim paucis verbis ponit hunc verſum,

De grege non auſim quicquam deponere tecum.

Cur autem id facere non debuerit, antea declaraui. Sed multo minus venia dignum eſt quòd in iis quæ proximè ſequuntur, poſtquam dixit, Nam mihi difficilis pater eſt, ſubiungat, & prouida mater: quum certum ſit, ſubaudiendum eſſe apud Theocritum χαλεπὴ cum χ' ἁ μάτηρ, ex his quæ præcedunt, καὶ χαλεπός δ' ὁ πατήρ μευ. nam quum maſculinum χαλεπὸς conuenire illi ſequēti non poſſit, quanuis id mutemus in fœmininum ſuum χαλεπὴ, nihilo minus tamen eſſe repetitionē ἀπὸ τοῦ κοινοῦ dicere poſſumus. Exiſtimatur tamen Virgilius aptius nouercæ mentionem feciſſe. Quinetiam variauit rem nudam (inquit Iulius Scaliger) vt alter, & hœdos, quippe modicū gregem: vterque verò pecus, cuius iactura magno in numero quò deprehēdi poſſet, maiore indigeret cura atque obſeruatione.

Veniendum autem iam eſt ad Theocriti locum de capra, quem Virgilius (vt paulo antè dixi) ex alio idyllio ſumptum ad vitulam tranſtulit, quum dixit,

- ego hanc vitulam (ne fortè recuſes,
Bis venit ad mulctram, binos alit vbere fœtus)
Depono.

Ita igitur Theocritus idyllio α,

Αἶγά τέ τοι δωσῶ διδυματόκον ἐς τρὶς ἀμέλξαι,
Ἃ δύ' ἔχοισ' ἐρίφως, ποταμέλξεται ἐς δύο πέλλας.

Quos verſus ita reddidi,

Thyrſi, gemelliparam tibi ter mulgere capellam

Concedam. in mulctras binas mulgebitur illa,
Hœdis fœta licet binis.

At Eobanus ita,

-hanc tibi dono
Capram, quæ duplici partu fœcunda quotannis:
Et licet emulſo binos alat vbere fœtus,
Bis tamen vberibus mulctram lactentibus implet.

Imò verò non dicit AEpolus ſe Thyrſidi donare ſuã capram: ſed tantùm ait ſe hoc dare illi, id eſt permittere, vt capram ter mulgeat. Dicit enim δωσῶ αἶγα ἀμέλξαι ἐς τρείς. Neque videtur neceſſe ſubaudire ὥστε ante hunc infinitiuum, cum ſcholiaſte: quum poſſit δωσῶ exponi ἐάσω, vel συγχωρήσω. Vt autem multo liberaliorem facit Eobanus AEpolum quàm eſſe velit, ita etiam capram quam ab eo Thyrſidi donari ait, multo præſtantiorem deſcribit quàm à Theocrito perhibeatur. dicit enim,

Capram quæ duplici partu fœcunda quotannis:

quum Theocritus intelligat διδυματόκον non quæ quotannis ſit διδυματόκος, ſed quã nunc cõtigerit eſſe διδυματέκον, id eſt δίδυμα τετοκέναι, ſeu διδύμους. Ceterùm vt dixit Virgilius,

Bis uenit ad mulctram, binos alit ubere fœtus,

ita poteram dicere,

-in mulctras binas mulgebitur illa,
Binis fœta hœdis.

maluì tamen addere particulã Licet: hoc modo, Hœdis fœta licet binis: quoniam quum non donetur hîc capella, vt apud Virgilium vitula, ſed lac eius duntaxat, quod ter mulgendo haberet ex ea poterit: non parui referebat, ita loqui, Quãuis binas habeat hœdos, poterit tamen quum mulgebitur, binas mulctras ſuo lacte implere. Q. d. Ne fortè putes non multum lactis tibi à me offerri, permittẽdo ſibi ter mulgere meam capram: quòd oporteat

illã binos fœtus vbere alere, & veriſimile ſit parũ lactis poſtea ei reliquum eſſe: affirmo tibi eam, poſtquã fœtus ſuos lactauit, binas tamen mulctras implere. Apud Virgilium autem quum donetur vacca, nõ autem concedatur duntaxat eam mulgere ter, non agitur de lacte quo abundat hoc ipſo tempore: ſed laudatur & ex perpetua abundantia lactis, & ex eo quòd gemelliparam etiam eſſe contigerit. Alioqui poſſent fortaſſis illa itidem verba, *-binos alit ubere fœtus*, reſolui in hæc, -licet binos alat vbere fœtus.

Cæterùm iucunda eſſe tibi poterit Theocriti non cum Virgilio, ſed cum Theocrito, collatio, quod ad hunc verſum attinet,

Ἃ δύ' ἔχοισ' ἐρίφως ποταμέλγεται ἐς δύο πέλλας.

Nam pulchrè huic loco conuenit cum iſto idyllii octaui, vbi paſtor dicit ouibus,

Σίττα νέμεσθε νέμεσθε, καὶ οὔθατα πλήσατε πᾶσαι,
Ὥς τὸ μὲν ἄρνες ἔχωντι, τὸ δ' ἐς ταλάρως ἀπό-
θωμαι.

Id eſt (vt ſum interpretatus)

Sitta meæ pecudes ſic paſcite vt vbera lacte
Plena referre domum poſſitis, & illius agni
Partem habeant, & partem etiam in mulctrale reponam.

Virgilius,

Lenta quibus torno facili ſuperaddita vitis
Diffuſos hedera veſtit pallente corymbos.

Theocritus idyll. 1,

Τῶ περὶ μὲν χείλη μαρύεται ὑψόθι κισσός.

Id eſt (vt verti)

Eſt hedera illius circum labra plexa supernè.

Eobanus ita,

-tereres qui circūmfuderit oras

Extantem foliis hederam.

In iis etiam quæ ſequūtur de poculis, imitatur Theocritum: ſed duobus modis. nam quum dicit, *In medio duo ſigna*, item quum inducit alterum dicentem, *Orpheáque in medio poſuit, ſyluáſque ſequentes*, non imitatur quidem verba Theocriti, neque deſcriptionem eius: ſed tantùm eius exemplo cælaturæ mentionem facit. nam & apud Theocritum illo idyllio primo legimus,

Ἔντοσθεν δὲ, γυνὰ, τὶ θεῶν δαίδαλμα, τέτυκται,
Ἀσκητὰ πέπλῳ τε καὶ ἄμπυκι.

(nam quod afferunt quidam ex idyllio x x, *Ἐν τῷ δαίδαλα πολλὰ τετεύχατο μαρμαίροντα*, &c. minus conuenit, quum hæc *περὶ ταλάρου* dicãtur) ſed Virgilianæ hæ deſcriptiones quo breuiores ſunt Theocriteis, eo magis laudandæ videntur. Et hic quidem eſt vnus imitationis modus: alterum autem in eodem loco, atque adeo in eadem re habemus, vbi dicit,

Et molli circum eſt anſas amplexus acantho:

hîc enim verba imitatur, agens interpretem. quum dixerit Theocritus illo primo idyllio,

Παντᾷ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄ-
κανθος.

Quem ego magis ad verbum ita interpretor,

Et totum circum eſt craterem expanſus acanthus.

Idem dicendum & de hoc verſu,

Necdum illis labra admoui, ſed condita ſeruo.

Hîc enim verba etiam eſt imitatus : ſi interpretationem poſſumus imitationē verborum appellare. Nam Theocritus ita,

Οὐδέ τι πω ποτὶ χεῖλος ἐμὸν θίγεν, ἀλλ' ἔτι κεῖται
Ἄχραντον.

(niſi potius ſcribendum eſt, Οὐδ᾽ ἔτι πώποτι,&c.)
Quæ ita verti magis ad verbum,

Idque meum nondum labrum attigit, id manet
vſque
Intactum.

At Eobanus ita,

Necdum illis labra admoui,nec pocula quanuis
Hæc mea ſint tetigi,ſed tantùm condita ſeruo,
Immaculata quidem.

Scribo autem Illis, quanuis non ſolùm in interpretatione excuſa cum Theocrito, ſed etiam in annotationibus ipſius Eobani in Bucolica legatur Illi. id enim non video quomodo locum habere poſſit, quum ſequatur pluralis numerus Pocula, vna eadémque de re: ac præceſſerit itidem,

-inter quæ mollis acanthus
Vndique complectens pulcherrima pocula.

Sed male certè, quum Theocritus de vnico loquatur poculo, cogit ſuam interpretationem de duobus loqui,vt Virgilium imitetur. Idque ob eam etiam cauſam ineptius eſt, quòd in principio Theocritum ſequutus eſſet in facienda mentione vnius tantùm poculi: antequam ad eius cælaturam veniatur. Ac niſi conſultò ſibi permiſiſſe credatur à numero ſingulari ad pluralem tranſire, vt poſſet quædam Virgiliana quæ ad illa pertinebant vſurpare, ſuſpicari quis poſſit tanti illius cælaturæ artificii admirationem feciſſe vt de vno tantùm ſe loquutum eſſe (ſequendo ſuum Theocritum) obliuiſceretur. Quid verò erat opus illa Virgiliana,*ſed condita ſeruo*, inſerere? præſertim inſerciendo etiam *tantùm* poſt *Sed*. Quidam verò ablatiuum *arca* adiecit participio quo vſus erat Virgilius. ita enim hunc locum eſt interpretatus,

Necdum illi labra admoui, ſed conditus arca
Intactúſque manet.

Atque ita in hac interpretatione non ſolùm additur ad ea quæ Theocritus, ſed etiam ad ea quæ Virgilius eum imitando potius quàm interpretando dixerat.

Virgilius,

Et me Phœbus amat: Phœbo ſua ſemper apud me
Munera ſunt lauri & ſuaue rubens hyacinthus.

Theocritus idyll. v,

Καὶ γὰρ ἔμ' ἀπόλλων φιλέει μέγα· καὶ καλὸν αὐτῷ
Κριὸν ἐγὼ βόσκω. τὰ δὲ κάρνεα καὶ δὴ ἐφέρπει.

Quæ ita verti,

Valde amor à Phœbo: bellus cui paſcitur à me
Nunc aries, quoniã iam Carnea feſta propinquant.

Eobanus hunc in modum,

Et me Phœbus amat multum, cui nunc mihi pinguis
Paſcitur hic aries, dum Carnea ſacra propinquãt.

Virgilius,

Malo me Galatea petit, laſciua puella,
Et fugit ad ſalices, & ſe cupit antè uideri.

Theocritus idyll. v,

Βάλλει καὶ μήλοισι τὸν αἰπόλον ἁ Κλεαρίστα
Τὰς αἶγας παρελῶντα, καὶ ἁδύ τι ποππυλιάσδει.

Id eſt,

Paſtorem Cleariſta, ſuas dum agit ille capellas,
Et malis petit, & blando poppyſmate ludit.

Eobanus

Eobanus ſic,

Malis me Clearista petit, dum fortè capellas
Propello,& dulces ſuaui canit ore ſuſurros.

Hìc veniam precari neceſſe habeo fortaſſe, quoniam auſus ſum vertere quod Gellius non ſolùm non debuiſſe, ſed etiam non potuiſſe verti ait: eámque antea petere itidem oportuit (vt opinor) quum etiam *ποππύσδειν*, à quo eſt hoc, ſũ auſus interpretari: ſi tamẽ eſt interpretari quũ quis ſi non ipſomet Græcorũ verbo, at certè verbali quod ab eo deductum eſt vtitur. Non-video tamen cur audaciæ accuſari mea hæc interpretatio debeat, quum Poppyſma quidam ex veteribus dixerint, (Plinius verò Poppyſmum etiã) nec minus licere videatur, dare illi nomini ſignificationem quæ huic loco conueniat, quàm licuit veteribus eam illi tribuere quæ alii rei de qua agebant conueniret. Hoc porro quum dico, ad quendam etiã locum præcedẽtem reſpicio: in quo *ποππύσδειν* verti Edere poppyſmata. Atque vt verum fateor, Poppyſma non à *ποππυλιάζω* eſt (pro quo Doricè *ποππυλιάσδω*) ſed à *ποππύζω*, pro quo Doricè *ποππύσδω* dicitur. nã à *ποππυλιάζω* dicendũ eſſet Poppyliaſma. Verùm quum verbum hoc ex illo factum ſit, & eandem ſignificationis vim retineat, non dubiũ eſt quin illius verbale pro verbali huius poni à me potuerit. Lectoris autem fuerit videre an magis placebit illum verſum ita interpretari,

Et malis petit, alludens poppyſmate dulci.

Cæterùm quanuis auſus ſim interpretari verbum cuius interpretationẽ Virgilius refugerat (quum alioqui ab aliis nonnullis quæ per onomatopœiam facta ſunt, ne ipſe quidem abhorreat) quod antea minimè negaui, hic quoque non nego, aſſentiri me Gellio, dicenti iucundius lepidiúſque eſſe quod ille ſubſtituit

pro eo quod omiſerat: id eſt pro illis verbis, καὶ ἁδύ τι ποππυλιάσδει: quinetiam Iulio Scaligero aſſentiri, argutius & ſuauius hic loquutum eſſe Virgiliū: quòd expreſſerit laſciuiam, quum dicit eam ſuum amatorē petere malis: virginis ingenium, quum ait eam fugere: muliebre, quum vult reſciri factum.

Virgilius,

At mihi ſeſe offert vltro meus ignis Amyntas,
Notior vt non ſit canibus iam Delia noſtris.

Theocritus idyll. v,

Κἠμὲ γὰρ ὁ Κρατίδας τὸν ποιμένα λεῖος ὑπαντῶν
Ἐκμαίνει.

Quos verſus ita reddidi,

Et me paſtorem Cratidas imberbis ad omnes
Occurſus facit inſanum.

Eobanus ita,

Et me læuis amat Cratides: facit ille furentem
Obuius.

Videtur ὑπαντᾶν Virgilius hic intellexiſſe Offerre ſeſe vltro: id eſt, Vltro in alicuius conſpectum venire: ſiue, Vltro præbere ſe conſpiciendum.

Virgilius,

Parta meæ Veneri ſunt munera. nanque notaui
Ipſe locum, aeriç quò congeſſere palumbes.

Theocritus idyll. v,

Κἠγὼ μὲν δωσῶ τᾷ παρθένῳ αὐτίκα φάσσαν,
Ἐκ τᾶς ἀρκεύθω καθελών. τηνεὶ γὰρ ἐφίσδει.

Id eſt, vt ſum interpretatus,

Iamiā à me accipiet munus mea virgo, palumbē,

Demptam è iunipero. nanque arbore ſidit in illa.

Eobanus ſic,

Ipſe meæ dominæ mittam ſua dona, palumbum,
Ex hac iunipero capiens. nanque inſidet illi.

Dixi, Demptã è iunipero, ſicut Ouidius, *-demptúſque cacumine nidus*. Alioqui & Sumptam è iunipero, dici queat. quanuis dicendum potius eſſet Detractam, magis expreſſè interpretando. Sicut autem καθελὼν hîc dicit Theocritus, ſic καθεῖλον & καθελεῖν de malis ſumptis ex arbore, in eo quem huic ſubiungam loco, quanuis ex alio ſit idyllio. Cæterùm multo venuſtior eſt ille datiuus Virgilianus *Veneri*, quàm Theocriteus iſte τᾷ παρθένῳ.

Virgilius,

Quod potui, puero ſylueſtri ex arbore lecta
Aurea mala decem miſi: cras altera mittam.

Theocritus idyll. III,

Ἠνὶ δέ τοι δέκα μᾶλα φέρω. τηνῶθε καθεῖλον
Ὧ μ' ἐκέλευ καθελεῖν τυ· καὶ αὔριον ἄλλα τοι οἰσῶ.

Id eſt, vt ſum interpretatus,

En tibi mala decem porto, carpta vnde iubebas
Carpere. portabo cras altera mala reuerſus.

Eobanus prolixius,

En verò, hæc tibi mala decem, tua munera, porto,
Arboribus decerpta illis quibus ipſa iubebas:
Altera cras dabimus.

Miror Virgilium non imitatum eſſe Theocritũ hac in parte, -τηνῶθε καθεῖλον Ὧ μ' ἐκέλευ καθελεῖν τυ: quum his verbis magna quædam ἀφέλεια exprimatur eius qui quàm ſit ſuæ amicæ obſequioſus vult oſtendere. Cæterùm legitur etiam *Quot potui*, quæ lectio minimè reiicienda videtur. Eſt autem ita lo-

cum hunc imitatus Nemeſianus,

Præterea tenerum leporem, geminóſque palumbos,
Nuper, quę potui, ſyluarum præmia miſi:

ſed tanquam legens *quod* apud Virgilium, non *quot.*

Virgilius,

O quoties & quæ nobis Galatea loquuta eſt:
Partem aliquam venti diuum referatis ad aures.

Theocritus idyll. VII,

-Λυκίδα φίλε, πολλὰ μὲν ἄλλα
Νύμφαι κἠμὲ δίδαξαν, ἀν' ὤρεα βωκολέοντα
Ἐσθλὰ, τά που καὶ Ζηνὸς ἐπὶ θρόνον ἄγαγε φάμα.

Quæ ita reddidi,

-mi Lycida, ex ipſis ego multa Camœnis
Præterea didici, dum montes incolo paſtor,
Præclara, ad ſolium fama perlata Tonantis.

Eobanus ita,

-Lycida bone, me quoque Muſæ
Multa quidem docuere, alti iam cognita fama
Ante thronum Iouis.

Obſeruandum eſt Virgilium ventis malle tribuere quod Theocritus famæ tribuerit: quinetiam, quum potuiſſet in eo ſaltem imitari Virgilium quòd tempore præterito itidem vſus eſſet, ſi dixiſſet,

Partem aliquam venti diuûm retuliſtis ad aures,

maluit præteritum in futurum mutare.

Virgilius,

Triſte lupus ſtabulis, maturis frugibus imbres,
Arboribus venti: nobis Amaryllidis ira.

Theocritus idyll. VIII,

Δένδρεσι μὲν χειμὼν φοβερὸν κακόν, ὕδασι δ' αὐχ-
Ὄρνισιν δ' ὕσπλαγξ, ἀγροτέροις δὲ λίνα· (μός,
Ἀνδρὶ δὲ παρθενικᾶς ἁπαλᾶς πόθος·

Id eſt, vt ego verti,

Bruma, malu arboribus metuendū, fontibus ardor,
Alitibus pedicæ, retia torta feris:
At iuueni teneræ metuenda cupido puellæ.

Eobanus hunc in modum,

Arboribus mala peſtis hyems, ſitis arida terræ,
Squalor aquæ, ceruis retia, fiſcus aui:
Pœna viro muliebris amor.

In qua interpretatione verba illa *ὕδασι δ' αὐχμός* in duas ſententias (vt ita dicam) ſcinduntur. Sed alibi, nimirum in annotationibus in Virgilii Bucolica, volens (vt opinor) hoc vitare, ita vertit,

Arboribus mala peſtis hyems, incommoda terræ
Ariditas, ceruis retia, fiſcus aui:

Ita enim & ibi ſcriptum eſt, Fiſcus aui, non Viſcus: quanuis apud Virgilium legamus, *Fallere viſco*. Cæterùm quum dicat Theocritus in redditione, *Ἀνδρὶ δὲ παρθενικᾶς ἁπαλᾶς πόθος*, Virgilius tamen non dixit itidem Amaryllidis amorem, ſed Amaryllidis iras, eſſe rem triſtem: quod ſtatim quilibet faſſurus erat. at rem eam quam dicit Theocritus eſſe *φοβερὸν κακὸν* (id eſt malum formidabile) non ſemper talem eſſe, obiicere aliquis poterat.

Virgilius,

Qui te Pollio amat, veniat quò te quoque gaudet:
Mella fluant illi, ferat & rubus aſper amomum.

Theocritus idyll. v,

Ἱμέρα ἀνθ' ὕδατος ῥείτω γάλα· καὶ τὺ δὲ Κρᾶθι
Οἴνῳ πορφύροις, τὰ δέ τοι σία καρπὸν ἐνείκαι.

Quos verſus ita reddo,

Himeræ aquæ poſthac vice lac fluat: & tibi Crathi
Vino vndæ rubeāt, nobis ſia dent quoque frūctum.

Eobanus ſic,

Himera lacte fluat, non vnda: tu quoque Crathi
Vino omnis rubeas, fructum ſia mollia portent.

Verùm & alibi legimus, nimirum idyllio 1,

Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι.

Id eſt,

Nunc violas nunc ferte ergo ſpinæ que rubíque.

Vel vt vertit Eobanus,

Nunc violis frondete rubi, floreſcite ſpinæ.

Virgilius non ſolùm diuerſos Theocriti locos imitatus eſt, ſed quæ ibi dicuntur, aliter etiam ad id accōmodauit de quo agebatur. At in Pharmaceutria, hæc,

-aurea duræ
Mala ferant quercus, narciſſo floreat alnus,

ea forma dicuntur qua illa Theocriti,

Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι,
Ἁ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι.

Virgilius,

Tityre paſcentes à flumine reice capellas:
Ipſe, vbi tempus erit, omnes in fonte lauabo.

Theocritus idyll. v,

Αἶγες ἐμαὶ θαρσεῖτε κεροῦχίδες· αὔριον ὔμμε
Πάσας ἐγὼ λουσῶ Συβαρίτιδος ἔνδοθι κράνας.

Id eſt,

Cornigeræ ſpe eſtote bona, mea cura, capellæ:

515

Cras ego vos omnes Sybarita in fonte lauabo.

Eobanus ita,

Cornigeræ nunc ergo meæ ſperate capellæ,
Cras ego vos omnes Sybaritidos amne lauabo
Rupis.

Vel potius, -Sybaritidis amne lauabo Fontis, vt ſcriptum eſt in eius Annotationibus in Bucolica. eſt tamen dura hæc periphraſis, meo iudicio, ac minimè vſitata, quod quidem ſciam, In amne fontis pro In fonte. Cæterùm quod præcedit apud Virgilium, *Parcite oues nimium procedere: non bene ripæ Creditur,* conuenit cum eo quod hîc dicitur, *Tityre paſcentes à flumine reice capellas.* Apud Theocritum autem iubentur quidem capellæ ab oleaſtro quodam abſcedere, ſed non additur, illum oleaſtrum eſſe vicinum flumini. fuiſſe tamen in depreſſo loco, colligi poſſe videtur ex his quæ proximè ſequuntur. poſtquam enim dixit,

Σίτ' ἀπὸ τᾶς κοτίνω ταὶ μηκάδες, ſubiungit,
-ὧδε νέμεσθε,
Ὡς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον, αἵ τε μυρῖκαι.

Nam hæc, ὧδε νέμεσθε, pertinent ad ſequentia, non ad præcedentia: & ὡς non ſignificat Nam, ſed ἔνθα, vbi (ſicut paulo pòſt, vbi dicitur ὡς ὁ Φάλαρος) ideóque planè contrarium huic loco dedit ſenſum is qui ita vertit,

Hîc oleaſtrinos, agite, hîc dèpaſcite ramos.
Ille etenim tumulꝰ præceps, vbi multa myrica eſt.

Ne autem ὡς poſſit ita accipi, obſtat etiam articulus τό. Extat porro idem verſus & idyllio primo,

-λῆς αἰπόλε, τῇδε καθίξας,
Ὡς τὸ κάταντες τοῦτο γεώλοφον, αἵ τε μυρῖκαι
Συρίσδεν. ſed ibi ᾇ τε legitur, non αἵ τε.

Virgilius,

His certè neque amor cauſa eſt, vix oßibus hærent.

Theocritus idyllio IIII,

Τήνας μὰν δή τοι τᾶς πόρτιος αὐτὰ λέλειπται
Τὠστέα.

Id eſt,

Sola iſti vaccæ tandem ſunt óſſa relictæ.

Vel, vt vertit Eobanus,

Illius ipſa quidem ſuperant vix oſſa iuuencæ.

Lepida autem eſt quæ adiicitur de hac tanta macie interrogatio, id eſt, de ratione huius maciei,

-μὴ προῖκας σιτίζεται, ὥσπερ ὁ τέττιξ;

Id eſt,

Róſne illi cibus eſt, cibus vt ſolet eſſe cicadis?

Eobanus auté ex illo Græco verſu duos hoſce Latinos fecit,

Nunquid vt æſtiuæ rorem ſub ſole cicadæ
Aerium gelidas depaſcitur illa per herbas?

vt porro Theocritus hîc dicit, αὐτὰ λέλειπται τὠστέα, ſic alibi, idyllio videlicet ſecundo, dicit de ſe miſer amator, - αὐτὰ δ' λοιπὰ Ὀστέ' ἔτ' ἦς: ſed addit καὶ δέρμα. Cui dicto planè ſimile eſt illud Plautinum, *Oſſa & pellis totus.*

Virgilius,

Dic, quibus in terris inſcripti nomina regum
Naſcuntur flores.

Theocritus idyll. X,

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστί, καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος.

Id eſt,

Et viola eſt nigra, & ſua ſcripta gerens hyacinthus.

Vel (ſi neceſſe non ſit verſum verſu reddere)

Ipſa etiam viola eſt nigra, & nigra eſt hyacinthus,
Litterulas inſcripta ſuas.

At verò Eobanus, repugnans ei quod hîc de colore hyacinthi, ſicut & violæ, ſcribitur, dicit Rubros hyacinthos. Ita enim locum hunc vertit,

Sunt etiam violæ florum pars maxima nigræ,
Decolor & rubros hyacinthos littera ſignat.

Non animaduertit certè, cum ὑάκινθος ſubaudiēdum eſſe, μέλαινα ἐστί: ídque ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, quanuis μέλαν mutare oporteat in μέλαινα.

Obſeruare autem operæpretium eſt quàm eleganter Virgilius epithetum γραπτὰ ſimul interpretatus ſit & expoſuerit.

IN ECLOGAM V, quæ inſcribitur DAPHNIS.

[Nam in Ecloga quarta imitatio Theocriti nulla eſt, quod ſciam: quum argumentum habeat cum idylliis bucolicis Theocriti minimè commune, ſicut nec cum cæteris ſui Virgilii. Fortaſſis autem ideo factam myricarum mentionem, potius quàm alîus herbæ, hoc potiſſimum loco (nam & in aliquot aliis earum meminit) credibile fuerit, quòd & Theocritus earum mentionem non ſemel fecerit. Perinde acſi diceret, Illæ humiles myricæ Theocriti, quarum & à me alibi ſit mentio.]

Virgilius,

Incipe: paſcentes ſeruabit Tityrus hœdos.

Theocritus idyll. I,

-τὰς δ' αἶγας ἐγὼν ἐν τῷδε νομευσῶ.

Id eſt,

-interea paſcam ipſe capellas.

Eobanus,

Interea paſcam has ego te cantante capellas.

Obſeruanda hîc eſt interpretatio Virgiliana verbi νομεύειν, non Paſcere, (quo tamen alibi ſic vtitur) ſed Seruare paſcentes. Sed & Seruare, ſine illius participii adiectione, idem ſignificaſſet. nam ita vſi ſunt cùm alii, tum Naſo.

Virgilius,

Immò hęc in viridi nuper quæ cortice fagi
Carmina deſcripſi, & modulans alterna notaui,
Experiar.

Theocritus idyll. VII,

-κἠγὼ μὰν, ὄρη φίλος εἴ τοι ἀρέσκει
Τοῦθ' ὅ, τι πρὰν ἐν ὄρει τὸ μελύδριον ἐξεπόνασα.

Quæ verti,

Hoc breue amice vide placiturũ an ſit tibi carmẽ,
In monte eſt quod compoſitum nuper mihi.

Eobanus ita,

-cognoſce igitur ſi fortè placebunt
Carmina quæ patrio iamdudum in monte coegi.

Si non imitationem loci Theocritei, adumbrationem ſaltem eſſe dicendum eſt.

Virgilius,

-Nulla neque amnem
Libauit quadrupes, nec graminis attigit herbam.

Theocritus idyll. IIII,

Ἦ μὰν δειλαῖαί γε, καὶ οὐκέτι λῶντι νέμεσθαι.

Id eſt,

Sunt certè miſeræ, graménque attingere nolunt.

Eobanus,

Nempe ſatis miſeras: deſiderio illius ægræ
Gramina non carpunt, nec pabula nota requirunt.

Quum Battus miſeras eſſe dixiſſet iuuencas, ſeu vitulas, vtpote malum paſtorem nactas, Corydon fatetur miſeras eſſe, non eandem tamen earum miſeriæ cauſam videtur velle agnoſcere: quin potius innuere, eas deſiderio prioris paſtoris gramine etiam abſtinere. Innuere (inquam) dũtaxat: non enim id verbis Græcis cõtinetur quod habet Eobani interpretatio, Deſiderio illius ægræ. Totus autem locus eſt hic,

K. Ταὶ δαμάλαι δ' αὐτῷ μυκώμεναι ὧδε ποθεῦντι.
B. Δειλαῖαί γ' αὐταὶ, τὸν βουκόλον ὡς κακὸν εὗρον.
K. Ἦ μὰν δειλαῖαί γε, καὶ οὐκέτι λῶντι νέμεσθαι.
B. Τήνας μὲν δή τοι τᾶς πόρτιος αὐτὰ λέλειπται
Τὠστέα. μὴ δρόσον σιτίζεται, ὥσπερ ὁ τέττιξ;

Quæ ita verti,

C. At mugitu illum vitulæ nunc (ecce) requirũt.
B. Sunt miſeræ: proh quàm paſtor malus obtigit illis.
C. Sunt certè miſeræ, graménque attingere nolunt.
B. Sola iſti vaccæ tandem ſunt oſſa relicta.
Róſne illi cibus eſt, cibus vt ſolet eſſe cicadis?

Eobanus ita,

c. Nunc tamen hæ illum procul hinc abiiſſe iuuencæ
Teſtantur mugitibus, abſentémque requirũt.

B. O miſeras, quæ ſiſſe malũ potuere magiſtrũ.

C. Nempe ſatis miſeras: deſiderio illius ægræ,
Gramina non carpunt, nec pabula nota requirunt.

B. Illius ipſa quidem ſuperãt vix oſſa iuuencæ.
Nunquid vt æſtiuæ rorem ſub ſole cicadæ
Aerium gelidas depaſcitur illa per herbas?

Virgilius,

Daphni, tuum Pœnos etiam ingemuiſſe leones
Interitum montéſque feri ſyluęque loquuntur.

Theocritus idyll. 1,

Τῆνον μὰν θῶες, τῆνον λύκοι ὠρύσαντο,
Τῆνον χὠκ δρυμοῖο λέων ἀνέκλαυσε θανόντα.

Quæ ita verti,

Ingemuere illum pariter thoéſque lupique:
Ipſi etiam in luſtris illum fleuere leones.

Eobanus ita,

Illum omnes fleuere feræ, fleuere lupique,
Pantheræ, thoéſque: nec illius impia flentes
Funera ſylueſtres ignorauere leones.

Vocabulum Thoes in Latino ſermone poſt Plinium retinet etiam Iulius Scaliger: qui meritò reprehendere videtur Theocritum quòd quem dixerit lugeri à thoibus & lupis, & à leonibus, qui paſtorum ſunt hoſtes, poſtea dicat à domeſtico pecore lugeri. Decreſcit hîc oratio (inquit) nam quem thoes lugeant & lupi, & leones paſtorum hoſtes, quid apponit mi-

rum oratio, quæ addit domeſtici pecoris mœrorem? Hæc ille.

Ad vocabulum autem Thoes quod attinet, obſeruaui à Theocrito alibi quoque eorum & luporum mentionem vnà fieri. Atque vt ab eodem idyllio non diſcedamus, legitur in iis quæ ibi ſequuntur,

Ὦ λύκοι, ὦ θῶες, ὦ ἀνὰ ὤρεα φωλάδες ἄρκτοι:

Meritò autem, quum thoes ſint luporum genus (vt teſtatur etiam Plinius) eorum vnà cum lupis mētionem facit. Quidam ex Gaza thoem lupum ceruariū interpretantur: aiunt tamen alii eſſe feram ex hyæna & lupo genitam: nonnulli, eam ipſam eſſe quæ & λυκοπάνθηρος appelletur. Eobanus quoque vocē thoes retinet: ſed non probo quòd præponit, Omnes feræ, quum tria tantùm genera à Theocriteo paſtore enumerentur: cui enumerationi vnum duntaxat genus adiicit, pantheras.

In poſteriore verſu Theocriti alia etiam eſt lectio αἲ ἔκλαυσε: quæ Theocritum reddit tutum à quorūdam reprehenſione, qui (vt tradit ſcholiaſtes) eum leonum mentionem hîc non debuiſſe facere aiebant, quum in Sicilia non inueniantur. Hanc autē ſequendo lectionem, ita locum hunc interpretarer,

Ingemuere illum pariter thoëſque lupíque:
Illum etiam in luſtris fleuiſſent, credo, leones.

Vel ita, verſum poſteriorem,

Illum fleturos credóque fuiſſe leones.

Virgilius,

Vitis vt arboribus decori eſt, vt vitibus vuæ,
Vt gregibus tauri, ſegetes vt pinguibus aruis,
Tu decus omne tuis.

Theocritus idyll. VIII,

Τᾷ δρυῒ ταὶ βάλανοι κόσμος, τᾷ μαλίδι μᾶλα.
Τᾷ βοῒ δ' ἁ μόσχος, τῷ βωκόλῳ αἱ βόες αὐταί.

Id eſt,

Quercũ ornant glandes, pomũ decorant ſua poma;
Sunt decori vaccis vituli, paſtoribus ipſæ.

Eobanus ita,

Ilicibus glandes, pomo ſunt poma decori:
Vaccarum vituli, paſtorum gloria vaccæ.

Apud Theocritum non eſt vlla ἀπόδοσις: apud Virgilium autem hæc, *Tu decus omne tuis*, ἀποδίδοται. Duobus verſibus proximè præcedentibus: poſt quos ſuſpenſam manere ſententiam oſtendit etiam particula *vt*, quæ aliquam ἀπόδοσιν velut expectat. Alioqui poſteriorē Theocriti verſum imitatur prior Virgilii: imitatur, inquam, quod ad formam gradationis attinet (ſi gradationē appellare hoc decet) nam vt vitulam vaccæ decori eſſe, vaccam autem viciſſim eſſe decori ſuo bubulco ait Theocriteus paſtor: ita Virgilianus dicit vitem arboribus decori eſſe, ipſique viciſſim viti vuas. Cæterùm in illius poſterioris verſus interpretatione ideo Vitulæ non ſcripſi, ſed Vituli (quum alibi ne talia quidem ſoleam mihi permittere) quòd ambiguum futurum eſſet, Ipſæ ad vitulas an ad vaccas referretur.

In iis quæ ſequuntur,

Pro molli viola, pro purpureo narciſſo,
Carduus & ſpinis ſurgit paliurus acutis,

ſunt qui Virgilium dicant imitari hæc Theocriti,

Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι,
Ἁ δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι.

ſed longè illos falli oſtendam in iis quæ annotabo in quendã Pharmaceutriæ locũ. At verò cũ iſto verſu,

Ὡς τῆνος τέθνακε, καὶ ἄνθεα πάντ' ἠμαρύχθη,

non nego poſſe cōferri illa Virgiliana. Eũ ita verto,

Ille ex quo periit, marcent omnes quoque flores.

Aliqua eſt enim loco vni cum altero conuenientia: quum flores marcidos eſſe factos, perinde ſit acſi non extarent, & locum eorum carduus & ſpinoſus paliurus occupaſſent. Verùm Theocriti non eſt verſus, ſed Bionis. Theocrito tamen adſcribitur ab iis qui ſequuntur editiones quæ meam præceſſerunt, in qua Theocritus grandibus literis excuſus eſt vnà cum aliis poetis heroici carminis principibus. illæ enim Theocrito Epitaphium Adonidis adſcribebant, quũ ſit Bionis. Præterea in mea illa editione verba hæc verſus proximè præcedentis, πάντα σὺν αὐτῷ, iunguntur cum eo verſu: quum in iis quæ meam anteceſſerunt, pertineant ad ea quæ præcedunt.

Virgilius,

Daphnis ego in ſylnis hinc vſque ad ſidera notus,
Formoſi pecoris cuſtos, formoſior ipſe.

Theocritus idyll. 1.

Δάφνις ἐγὼν ὅδε τῆνος, ὁ τὰς βόας ὧδε νομεύων·
Δάφνις ὁ τὼς ταύρως καὶ πόρτιας ὧδε ποτίσδων.

Quæ verti,

Daphnis ego, hiſce boues ſolit⁹ qui paſcere cāpis,
Qui hic tauros Daphnis, qui vaccas Daphnis aquabam.

Eobanus ſic,

Ille ego ſum Daphnis, propriis qui paſcua bobus
Hæc teneo, atque idem lōgo iam tēpore Daphnis
Hos tauros atque has vitulas ad flumina duco.

Hunc tamen Theocriti locum Virgilius eſſe imitatus dici non poteſt, ac ne adũbraſſe quidē: ſed eatenus ad eũ reſpexiſſe, vt pro iis quæ Theocriti⁹ Daphnis dicit, ſuũ Daphnin iſta dicentē induceret: quæ certè maiorē

gratiam habẽt. eámque eo augeri exiſtimo, quòd pro epitaphio ponantur. præcedit enim,

Et tumulum facite, & tumulo ſuper addite carmen.

Cæterùm obſeruare oportet, duas res quæ hîc copulantur, tanquam æquè pertinentes ad boni paſtoris officium, eodem modo & ab aliis poetis copulari: (quanuis mentio vnius earum ſufficere videri poſſit: quòd ex priori poſteriorẽ intelligere queamus.) Virgilius enim in hac ipſa ecloga dixit,

Non vlli paſtos illis egere diebus
Frigida, Daphni, boues ad flumina.

Itidémque in nona,

Tityre, dum redeo (breuis eſt uia) paſce capellas,
Et potum paſtas age Tityre:

ſicut Theocritus dixerat idyllio tertio,

Τίτυρ᾽ ἐμὶν τὸ καλὸν πεφιλαμένε βόσκε τὰς αἶγας,
Καὶ ποτὶ τὰν κράναν ἄγε Τίτυρε.

Quinetiam apud Tibullum legimus, lib. 2, el. 3,

Ipſe deus ſolitus ſtabulis expellere uaccas,
Et potum paſtas ducere fluminibus.

Non ignoro tamen, hunc poſteriorem verſum à quibuſdam pro Tibulliano non agnoſci: ſed fatentibus interim veriſimile eſſe, Tibullum idem ſuo pentametro, qui deſideratur, dixiſſe. Cæterùm Aquare non puto minus dici poſſe quàm Adaquare: ideóque non dubitaui dicere, Qui aquabam, pro ποτίσδων.

Virgilius,

Nec lupus inſidias pecori nec retia ceruis
Vlla dolum meditantur.

Theocr.

Theocritus idyllio xxiiii, in mea editione: at in præcedentibus, idyll. xxxi. (eſt autem id quod inſcribitur Ἡρακλίσκος)

Ἔσται δὴ τοῦτ' ἆμαρ ὁπηνίκα νεβρὸν ἐν εὐνᾷ
Καρχαρόδων σίνεσθαι ἰδὼν λύκος οὐκ ἐθελήσει.

Quæ ſic reddidi,

Illa erit illa dies conſpectum quum lupus acer
Hinnuleum ſinet illæſum recubare cubili.

Eobanus ita,

Illa dies aderit quando lupus acer in altis
Conſpiciens ceruam recubare cubilibus olim,
Non volet appetere, aut atroci lædere morſu.

Deſcribitur quidem ab vtroque poeta idem miraculum naturæ lupi: ſed diuerſa eſt huius deſcriptionis apud eos accommodatio.

Virgilius,

Pocula bina nouo ſpumantia lacte quotannis,
Craterâſque duos ſtatuam tibi pinguis oliui.

Theocr. idyll. v,

Στασῶ δὲ κρητῆρα μέγαν λευκοῖο γάλακτος
Ταῖς νύμφαις, στασῶ δὲ καὶ ἁδέος ἄλλον ἐλαίω.

Quæ ita ſum interpretatus,

Ingentem nymphis craterem ego lacte refertum,
Craterem plenum ſtatuam quoque pinguis, oliui.

Eobanus ſic,

Ipſe nouem ſtatuam magnum cratera camœnis
Lacte redundantem niueo, iuxtáque reponam
Mox alium prædulci olei liquamine plenum.

In poſteriore verſu formam loquendi Græcam retinet Virgilius. dicit enim Crateras duos oliui, id eſt oliuo plenos: ſicut Theocritus, κρητῆρα γάλακτος, &

& κρητῆρα ἐλαίου. id eſt, *μεστὸν γάλακτος*, & *μεστὸν ἐλαίου*. neque enim dubito quin ita oporteat intelligere. Sed & vernaculo ſermone ita loquimur vulgò, quum dicimus, *Vn uerre de uin, Vne taſſe de uin.* Vt porro hæc à paſtore cui nomen Laconi, dicuntur apud Theocritum, ita viciſſim ab aduerſario Comata iſta,

Στασῶ δ' ὀκτὼ μὲν γαυλὼς τῷ Πανὶ γάλακτος,
ὀκτὼ δὲ σκαφίδας, μέλιτος πλέα κηρί' ἐχοίσας.

Virgilius,

Et multo in primis hilarans conuiuia Baccho,
Ante focum, ſi frigus erit, ſi meſſis, in vmbra,
Vina nouum fundam calathis Aruiſia nectar.
Cantabunt mihi Damœtas & Lyctius Ægon:
Saltantes ſatyros imitabitur Alpheſibœus.

Theocritus idyll. VII.

Τὸν Πτελεατικὸν οἶνον ἀπὸ κρητῆρος ἀφυξῶ,
Πὰρ πυρὶ κεκλιμένος· κύαμον δέ τις ἐν πυρὶ φρυξεῖ.
Χ' ἁ στιβὰς ἐσσεῖται πεπυκασμένα ἐς ἐπὶ πᾶχυν
Κνύζα τ' ἀσφοδέλῳ τε, πολυγνάμπτῳ τε σελίνῳ.
Καὶ πίομαι μαλακῶς μεμναμένος Ἀγεάνακτος,
Αὐταῖσιν κυλίκεσσι καὶ ἐς τρύγα χεῖλος ἐρείδων.
Αὐλησεῦντι δέ μοι δύο ποιμένες, εἷς μὲν Ἀχαρνεύς,
Εἷς δὲ, Λυκωπίτας· ὁ δὲ Τίτυρος ἐγγύθεν ᾀσεῖ.

Quæ ita verti,

Ante focum ipſe iacens fundam Pteleatica vina
E cratere: fabámque aliquis mihi friget in igni.
Et torus ad cubiti menſuram extructus in altum
Cnyſi erit, aſphodelo, variè & criſpante ſelino.
Mentio potanti fiet chari Ageanactis:
Et labrum in calices fæcem intrudetur adusque.
Tibia erúntque duo paſtores qui mihi ludant:

Atque Lycopites erit vnus, Acharneus, alter:
Tityrꝰè propiore loco cãtabit amores Daphnidis. Eobanus ita,
Inde hæc vina bibam pateris Pteleatica plenis,
Ante focum reſidens. aliquis mihi grata fabarum
Segmina de ſociis calido torrebit in igne.
Lectus erit verò variis denſiſſimus herbis,
Cnyſâque aſphodelóque, reflexibilique ſelino.
Suauiter ipſe bibam, chari memor Ageanactis,
Euacuans plenos toto crateras Iaccho,
Donec in allapſis immergam fæcibus ora.
Paſtores duo cantabunt: quorum hic, ſit Acharnã,
Ille, Lycopites. ſed & hic mihi Tityrus ipſe
Cãtabit, Daphnis quibus ignibꝰ arſerit olim, &c.

Quanuis apud Theocritum ſimpliciter dicatur, *παρ᾽ πυρὶ*, ego tamen me non diſceſſurum ab eo putaui, ſi interpretarer *Ante focum*, Virgilianis vtens verbis: licet quidam his verbis altiorem quendam (vt ita dicam) ſenſum ſubeſſe exiſtiment: quaſi nimirum Menalcas dicat *Ante focum*, quòd Daphnidi, tanquam Lari, ſacrificaturum ſe voueat, quoniam priſcos animas hominum in numerum deorum relatas, Lares eſſe exiſtimauiſſe, ex Sexti Pompeii reliquiis diſcimus.

In iis quæ non longo ſequũtur interuallo, à Theocrito αὐλήσεως ſit mentio, non ſolùm ᾠδῆς: quum Virgilius dicat tantummodo *Cantabunt*. Atque adeo ſiquis Eobanum legat, ex iis qui Græcæ linguæ ſunt imperiti, à Theocrito quoque fieri cantus duntaxat mentionem crediturus ſit. Alibi idem poeta *τοῦ συρίζειν* & *τοῦ αὐλεῖν* meminit, non autem *τοῦ αὐλεῖν* & *τοῦ ᾄδειν*. Locus eſt in fine idyllii ſexti,

Τόσσ᾽ εἰπὼν τὸν Δάφνιν ὁ Δαμοίτας ἐφίλασε·
χὠ μὲν τῷ σύριγγ᾽, ὁ δὲ τῷ καλὸν αὐλὸν ἔδωκεν.

Αὔλει Δαμοίτας, σύρισδε δ᾽ ὁ Δάφνις ὁ βώτας.
Ὠρχεῦντ᾽ ἐν μαλακᾷ ταὶ πόρτιες αὐτίκα ποίᾳ.
Νίκη μὰν οὐδ᾽ ἄλλος, ἀνάσσατοι δ᾽ ἐγένοντο.

Vbi Eobanus αὐλὸν interpretatur Calamos vocales, at vocem Syringa retinet, ſuo more. Hunc enim locum ita vertit,

Talia Damœtas vbi concinuiſſet, ad ipſum
Conuerſus Daphnin, libauit vt oſcula vtrinque,
Vocales calamos hic, ille ſyringa, dederunt.
Vt verò modulis cecinerunt ſuauibus ambo,
Damœtas calamis, ſyringa Daphnis acuta,
Armenta in molli ſaltabant protinus herba.
Tam pulchro tamen hoc neuter certamine vicit:
Muſarum arte pares inuicti nanque fuerunt.

Sed in quinto verſu pro Syringa Daphnis acuta, ſcribendum crediderim Syringe at Daphnis acuta, & ita Eobanum ſcriptũ reliquiſſe. At quidam Italus olim locum hunc ita vertit, non itidem vocabulum illud Græcum retinens,

Sic fatus, comiti Damœtas oſcula charo
Læta dedit: tenuíſque viro ſuperaddita dono
Fiſtula, iocundo gratus fit Daphnis amico:
Dat ſibi dulciſonum quæ fundit tibia cantum.
Alternis ambo mulcebant vocibus auram.
Hinc pedibus pingues pulſabant prata iuuencæ,
Et teneras duris preſſabant vnguibus herbas.
Deuicit neuter, neuter ſuperatus abiuit.

Vbi certè quædam magis placent quàm in Eobani interpretatione: ſed è quarto verſu tollendus eſt ſolœciſmus qui eſt in abuſu pronominis Sibi. Tolli autem poteſt, ſi ſcribatur, Huic dat dulciſonum q.f.t.c. Cæterùm ᾄδειν ſcholiaſtes Theocriti ita differre dicit à συρίζειν & ab αὐλεῖν, & à talibus, quòd iſta habeant μέλος tantummodo, at verò ᾄδειν dicatur ὅτι λόγου

ἐμμελοῦς. Vt autem ad illum de quo nunc agitur locum, reuertar, hos verſus,

Αὐλησεῦντι δέ μοι δύο ποιμένες· εἷς μὲν, Ἀχαρνεὺς,
Εἷς δὲ, Λυκωπίτας· ὁ δὲ Τίτυρος ἐγγύθεν ᾀσεῖ,

ita vertit ille ipſe cuius eſt proxime præcedens interpretatio,

Et duo paſtores ouium, quos fiſtula blandos
Efficit & calamus, mulcebunt æthera cantu.
Si ſum ritè memor, mediis hic ortus Athenis,
Alter ab antiqua genitus fuit vrbe Lycopa.
Tityrus aſt illic miſeros cantabit amores
Daphnidis.

In qua interpretatione verbum *αὐλεῖν* cum *συρίζειν* confunditur: qua in re quantum erretur apparet ex iis quæ antea dixi. Alius denique, (non tanta in ſua interpretatione libertate vtens) ita vertit,

Et cannis duo paſtores mihi carmina dicent,
Alter, Acarnanus, Lycopitas, alter: & ipſe
Tityrus ore ſuo voces modulabitur aſſas.

Sed puto *ᾀσεῖ* fuiſſe ſimplicius interpretandũ. Cæterùm operæpretium eſt conſiderare quomodo Virgilius non quidem *αὐλήσεως* & *ᾠδῆς* mentionem fecerit, vt Theocritus, ſed tantùm *ᾠδῆς*: viciſſim tamen addens ſaltationem, id eſt *ὄρχησιν*, à Theocrito prætermiſſam: & quidem ſaltationem Alpheſibœi, imitantis ſatyros ſaltantes. Sic autem ſacrum hoc omnibus erit partibus abſolutum. habebit enim primùm libationem, deinde hymnos, poſtremò choreas.

Virgilius,

Nec percuſſa iuuant fluctu tam littora, nec quæ
Saxoſas inter decurrunt flumina valles.

Theocr. idyll. 1, circa principium,

Ἅδιον ὦ ποιμὰν τὸ τεὸν μέλος, ἢ τὸ καταχὲς
Τὴν' ἀπὸ τᾶς πέτρας καταλείβεται ὑψόθεν ὕδωρ.

Quos verſus ita verti,

Sunt iucũda magis, paſtor, tua carmina, quàm quæ
Lympha edẽs ſonitum petra hac diſtillat ab alta.

Eobanus ita,

Thyrſi, tuum noſtræ carmen iucundius auri,
Quàm quæ præcipitans alta de rupe, ſuaui
Murmurat vnda ſono.

Mirum eſt, non Eobanum duntaxat, ſed & duos alios viros doctos exiſtimaſſe loci illius Theocritei imitationem ſubeſſe iſti Virgiliano, qui in eadem ecloga præcedit,

Tale tuum carmen nobis, diuine poeta,
Quale ſopor feſſis in gramine, quale per æſtum
Dulcis aquæ ſaliente ſitim reſtinguere riuo.

Sunt autem hi verſus, Mopſi laudantis Menalcam: illi verò ſunt Menalcæ, qui Mopſum viciſſim laudat, tanquam vicem referens. Ac feſelliſſe videntur eos prima hæc loci huius verba, *Tale tuum carmen*: quoniam eſt apud Theocritum, *ἅδιον τὸ τεὸν μέλος*: ſed conſiderandum erat alias hîc quàm apud Theocritũ eſſe comparationes. Iam verò & aliûs loci imitationem ſubeſſe volunt hiſce verbis,

Quale ſopor feſſis in gramine:

huius loci inquam,

Ἁδὺ δὲ τῷ θέρεος παρ' ὕδωρ ῥέον αἰθριοκοιτεῖν:

quum tamen apud Virgilium nihil planè ſit quod vel adumbret illa verba, (quæ in hac comparatione ſunt præcipua) *παρ' ὕδωρ ῥέον*: item, *τῷ θέρεος*.

Ad ſuperiorem autem illum Virgilii locũ reuertẽs, quem aliquid cum Theocriteo habere commune videmus, fateor primùm, illa quæ ſunt in eius principio verba, *Nec percuſſa iuuant fluctu tam littora*, (quanuis

ea ſola quidam afferat) nihil habere Theocriteum: & à me non ob aliud eſſe allata, quàm propter verbum *inuunt*, inde repetendum in ſequentibus. Deinde dico operæpretium eſſe conſiderare, quiddam minus improprium & ruſticum habere comparationẽ iſtam paſtoris Virgiliani, *quàm quę Saxoſas inter d. fl. u.* quàm hanc Theocriti, ἢ τὸ καταχὲς τῆν' ἀπὸ τ. π. κ. ὑ. ὕδωρ. Quod autem dico, meas, non autem aliorum, interpretatione, repræſentatur: quoniam verbũ verbo reddidi. Neque enim τὸ καταχὲς de murmure intelligi poteſt, quale eſt riuorum: neque videtur permittere aduerbium ὑψόθεν vt talem ſonum intelligamus. Ideóque non immeritò lector mirabitur, apud Eobanum, poſtquam dictum eſt, Quàm quæ præcipitans alta de rupe, ſubiungi, -ſuaui Murmurat vnda ſono. Quomodo enim fieri poteſt vt ſuauiter murmuret aqua quæ præcipitat ex alta rupe? Hoc tamen verbo vſus non ſum, ſed verbo Diſtillat: quod omnino τῷ καταλείβεται reſpondet. Quòd ſi καταλείβεται non ſatis propriè hic dici, obiiciat quiſpiam, eo magis verum comperietur quod dixi de paſtoris ruſticitate: quum non ſolùm ipſa comparatio non ſit ſatis apta, ſed nec ſatis aptis in ea verbis vtatur. Ac viciſſim Virgilianus paſtor, in cõparatione proximè præcedente, qua dixerat, *Nec percuſſa iuuant fluctu tam littora*, parum appoſitè loquutus erat, mea quidẽ ſententia. Sed talem paſtorum ruſticitatem repræſentare, eſſe puto ſeruare decorũ. Quòd ſi iudicio valuiſſet, hac prima comparatione contentus fuiſſet, *Nam neque me tantùm uenientis ſibilus auſtri*: vbi quiſpiam fortaſſe reſpici putauerit ad τὸ ψιθύρισμα τᾶς πίτυος, quod eſt in principio primi idyllii Theocriti.

IN ECLOGAM VI,

quæ inſcribitur SILENVS.

Virgilius,

His adiungit, Hylam nautæ quo fonte relicto
Clamaſſent: vt littus Hyla Hyla omne ſonaret.

Theocr. idyll. XIII, quod vocatur Hylas,
Κᾤχεθ' Ὕλας ὁ ξανθὸς ὕδωρ ἐπιδόρπιον οἰσῶν
Αὐτῷ θ' Ἡρακλῆϊ καὶ ἀστεμφεῖ Τελαμῶνι,
(Οἳ μίαν ἄμφω ἑταῖροι ἀεὶ δαίνυντο τράπεζαν)
Χάλκεον ἄγγος ἔχων. τάχα δὲ κράναν ἐνόησεν
Ἡμένῳ ἐν χώρῳ.

Quæ ſic vertit Eobanus,
Inde abiit formoſus Hylas, tum fortè parandam
In cœnam laturus aquas vt ferret & ipſi
Alcidi magno, atque intrepido Telamoni,
Qui menſam ſocii conuiuabantur ad vnam
Semper. at hîc vrnam manibus geſtabat ahenam
Flauus Hylas, properè conſpecto fonte ſub antro
Obſcuro nigróque loco.

Theocr. in eodem idyll. aliquanto pòſt,
Τρὶς μὲν Ὕλαν ἄεισεν ὅσον βαθὺς ἤρυγε λαιμὸς,
Τρὶς δ' ἄρ' ὁ παῖς ὑπάκουσεν, ἀραιὰ δ' ἵκετο φωνὴ
Ἐξ ὕδατος. παρεὼν δὲ μάλα σχεδὸν, εἴδετο πόῤῥω.

Quæ ita reddidit idem Eobanus,
Quæ ſitúmque abiens magna ter voce vocauit,
Quantum plena poteſt de gutture ducta profundo
Vox feciſſe ſonum, tanta ter voce petitum
Exclamauit Hylam: nigrante ter ille ſub vnda
Audiit, & tenuis vox venit ad Herculis aures,

Ex vnda quæ proxima erat. procul ille vocanti
Eſſe videbatur, quum non procul eſſet.

Tantùm igitur attingit breuiter Virgilius illam fabulam de amiſſo Hyla & diu fruſtra quæſito ab Hercule: quam Theocritus toto illo idyllio latè tractat. Ideo locis qui imitationem habent, annumerandus hic fortaſſe non fuerit.

Virgilius,

Tum canit Heſperidum miratam mala puellam.

Theocritus idyll. III, quod Comaſtes ſiue Amaryllis eſt inſcriptum,

Ἱππομένης ὅκα δὴ τὰν παρθένον ἤθελε γᾶμαι,
Μᾶλ' ἐν χερσὶν ἑλὼν δρόμον ἄνυεν· ἁ δ' Ἀταλάντα
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλατ' ἔρωτα.

Quæ ita vertit idem Eobanus,

Et certè Hippomenes Atalantæ captus amore,
Mala ferens manibus calida decurrit arena,
Quem virgo interea rapido præuertere curſu
Vt vidit, periítque, profundúmq; hauſit amorem.

De hoc loco, quod attinet ad collationem cum Virgiliano, idem dicendum quod & de proximè præcedente.

IN ECLOGAM VII,

quæ inſcribitur MELIBOEVS.

Virgilius,

Fortè ſub arguta conſederat ilice Daphnis,
Compulerántque greges Corydon & Thyrſis in unū:
Thyrſis oues, Corydon diſtentas lacte capellas.
Ambo florentes ætatibus, Arcades ambo,
Et cantare pares, & reſpondere parati.

Theocritus in principio idyllii VI,

Δαμοίτας καὶ Δάφνις ὁ βουκόλος εἰς ἕνα χῶρον
Τὰν ἀγέλαν ποκ᾽ Ἄρατε συνάγαγον. ἦς δ᾽ ὁ μὲν αὐτῶν
Πυῤῥὸς, ὁ δ᾽, ἡμιγένειος. ἐπὶ κράναν δέ τιν᾽ ἄμφω
Ἑσδόμενοι, θέρεος μέσῳ ἄματι, τοιάδ᾽ ἄειδον.

Quæ ita verti,

Damœtas & Daphnis, Arate, bubulcus in vnum
Compulerant aliquando greges. iam rufa tegebat
Barba huius mentum, florens lanugine ſola
Mentum erat illius. Sedere in margine fontis,
Et medio hoſce die cantus feruente dedere.

Eobanus ita,

Paſtores duo, Damœtas & Daphnis, Arate,
Compulerant armenta ſimul, iuuenilibus ambo
Florentes annis: tenera hic lanugine rufus,
Ille genas primo veſtitus flore iuuentæ.
Iámque dies medias æſtiua reduxerat horas,
Conſedere alacrem iucundi fontis ad vndam,
Inſtructi pariles in mutua carmina auenas.

Simul autem & hunc eſt locum imitatus hic Virgilius qui eſt initio idyllii octaui,

Δάφνιδι τῷ χαρίεντι συνώντετο βωκολέοντι
Μᾶλα νέμων, ὡς φαντὶ, κατ' ὤρεα μακρὰ Μενάλκας.
Ἄμφω τώγ' ἤτην πυῤῥοτρίχω, ἄμφω ἀνάβω·
Ἄμφω συρίσδεν δεδαημένω, ἄμφω ἀείδεν.

Id eſt, me quidem interprete,

Excelſo dum paſcit oues in monte Menalcas,
Daphnidi fama illũ eſt lepido occurriſſe bubulco.
Rufus vtrique capillus, erátque impuber vterque:
Fiſtulæ vterque ſciens, cãtúſque peritus vterque.

Interprete autem Eobano,

Daphnida formoſum gelida conuenit in vmbra
Aereo qui pauit oues in monte Menalcas.
Ambo ætate pares tenera, flauentibus ambo
Crinibus, & pulchro docti contendere cantu.

Hic locus ex iis eſt qui ex duobus Theocriti ſunt cõflati (vt ita dicam) quod attinet ad imitationẽ. Eſſe autem quoſdam ex pluribus etiam quàm duobus cõflatos, antea oſtendi. Cæterùm notandum eſt eundem colorem vtroque in loco diuerſis paſtoribus tribui: quum hîc quidem πυῤῥοτρίχω dicat, illic autem, πυῤῥός. Vbi tamen non placet πυῤῥὸς accipere pro πυῤῥότριχος, ſed pro πυῤῥογένειος, ſi ita loqui licet, ea forma qua ſtatim pòſt dicitur ἡμιγένειος: qua dicuntur etiã alia ex nomine γένειον compoſita. Neque enim rationi cõſentaneum eſſet, in deſcriptione paſtoris vnius, facere mẽtionem pilorum capitis, quo colore eſſent, in deſcriptione alterius duntaxat, mentionem barbæ facere. præſertim quũ minimè dubiũ eſſe queat quin Theocritus ætatem indicare voluerit: hæc autem ex eo cognoſcatur in quopiam, quòd imberbis ſit, aut iam barbatus. ideóque in altero loco, poſtquã dixit, ἄμφω τώγ' ἤτην πυῤῥοτρίχω, addat, ad declarandam ætatem, ἄμφω ἀνάβω. Eobanus lanuginem vtrique tribuit: quippe qui vertat,

-tenera hic lanugine rufus,

Ille genas primo veſtitus flore iuuentæ.

at ego puto Theocritum intellexiſſe, alterius barbam fuiſſe rufam : quo colore eſſet alterius barba , non dixiſſe, quum nondum barbatus eſſet, ſed ſemibarbatus tantùm : atque adeo mẽtum eius veſtitum eſſet pilis, qui verius lanugo eſſent quàm barba. Scholiaſtẽ (in cuius expoſitionem mox inquiram) voluit ſequi Eobanus, ſed eum non intellexit. neque enim ille ſub nomine *πυῤῥὸς* colorem rufum & lanuginem ſimul intelligit (vt dicit hic, -tenera hic lanugine rufus) ſed lanuginem tantummodo. nam eius expoſitio eſt hæc, *ὧν δὲ τῶν ἀδόντων ὁ μὲν, ἄρτι χνοάζων τὸ γένειον· ὁ δὲ, πληρέστας αὐτὸ ταῖς θριξίν.* Quibus adiicit, *ἢ πυῤῥὸς, ὁ ἀρτίχνους, ὁ ἤδη πωγωνίτης· ἡμιγένειος ἦ, ὁ οὔπω πᾶσαν γένυν πεπληρωμένην ἔχων γενείων.* Interiicit autem Euripidis locum, *Πυῤῥὸς γενύεσσιν*, poſtquã *πυῤῥὸς* expoſuit *ὁ ἤδη πωγωνίτης.* Quod ſi & in hãc expoſitionem inquirendum eſt (vt facturum me paulo antè ſum pollicitus)dico mihi non placere vt *πυῤῥὸς* intelligatur *ὁ χνοάζων*: quum neque vſquam *πυῤῥὸς* hãc ſignificationem habere exiſtimem : & nullum futurũ ſit inter paſtores illos diſcrimen : quoniam qui eſt *ἡμιγένειος* poteſt etiã dici *χνοάζειν*, aut certè nõ multo plus quàm *χνοάζειν.* Idẽ ſcholiaſtes poſtea *πυῤῥὸς* exponit *ὁ ἤδη πωγωνίτης*: ſed dicendũ potius erat (meo quidem iudicio) *ὁ ἤδη πώγωνα ἔχων , καὶ τοῦτον πυῤῥόν.* Valde autẽ mirũ, duas tã diuerſas expoſitiones ab illo coniungi nominis *πυῤῥός* . videlicet *ὁ ἀρτίχνους* , & *ὁ ἤδη πωγωνίτης.* Nec abſimile vero fuerit, inter *ἀρτίχνους*, & *ὁ ἤδη πωγωνίτης*, aliquid deſiderari. Italus ille ex cuius antea interpretatione quædam attuli, *πυῤῥὸν* & ad barbam & ad crines refert. nam totum hunc

locum ita vertit, liberius etiam quàm Eobanus,

Compulerant pecudes Daphnis formoſus in vnũ
Damœtáſque: ambo dulces emittere cantus
Edocti, alternáſque parati reddere voces.
Ambo florentes ætate, ſed ora nitebant:
Damœtæ rutili circum ſua tẽmpora crines,
Purpureóque genas veſtibat flore iuuentus:
Daphnis erat mentum prima lanugine tectus.
Et pulcher medio radiabat Cynthius orbe
Luce ſub ardenti, gelidos quum fortè ſederent
Ad fontes ambo, recinentes dulcius ore.

Mira eſt hæc interpretãdi libertas, quæ etiam in decem verſus extendit quatuor illos Theocriti. Quòd ſi πυῤῥὸν permittere ſibi volebat non minus ad crines quàm ad barbam referre, at certè non debebat ex vno colore duos facere, tribuendo crinibus rutilum colorem, at barbæ, aut ſaltem lanugini, purpureum.

Virgilio idem hîc iudicium in imitando Theocrito fuiſſe, quod & alibi, obſeruandum eſt: ideóque deſcriptionem coloris barbæ aut capillorum (nam in vno loco πυῤῥὸς ad barbã, ſicut in altero πυῤῥοτρίχω ad capillos referri mihi videri, antea docui) minimè imitari, ſicut nec alia quædã minuta, voluiſſe: ſed ætatis duntaxat mentionem faciendam putauiſſe: ideóque ad illa reſpicientem verba, ἄμφω ἀνάβω, dixiſſe, *Ambo florentes ætatibus*: vbi plurale valde rarum habemus, *ætatibus*. Sed & hoc pauci animaduertunt, rarum quêdam hic eſſe vſum participii *florentes*: quum florere ætate dicantur vulgò qui iam attigerunt iuuentutem: iuuenes autem non ſoleant eſſe ἄνηβοι: vt Theocritus dixit ἄμφω ἀνάβω. Sed Cicero ipſam quoque adoleſcentiam dixit florem ætatis: in Topicis, *Hoc eſt quaſi qui adoleſcentiam, florem ætatis: ſenectutem, occaſum vitæ velit definire.* Sed quanuis ἀνάβω

dicatur à Theocrito de ſuis piſcatoribus, potuit Virgilius pubertatem ſuis tribuere, ſiue primam pubertatem. Tunc autem ita dictum erit Florere, vt Flos in iſto diſticho,

Collige uirgo roſas, dum flos nouus & noua pubes:
Et memor eſto æuum ſic properare tuum.

quo clauditur idylliū olim ipſi Virgilio adſcriptum, vnà cum quibuſdam aliis, quum tamen Auſonius eius autor ſit. Iam verò ſi de puberibus intelligamus illud *Florentes ętatibus*, licebit etiam ſuſpicari ad ἡμιγένειος Virgilium reſpexiſſe: cui προγένειος à Theocrito opponi crediderim, vt alibi dicam.

Ad verſum autem illum quod attinet,

Ἄμφω συρίσδεν δεδαημένω, ἄμφω ἀείδεν,

rurſum hîc Theocritus non tantùm τοῦ ἀείδειν, ſed etiam τοῦ συρίζειν meminit: qui alicubi etiam τὸ αὐλεῖν addit, vt antea obſeruandum propoſui. Verùm vt illic, ita etiam hîc cantus duntaxat mentionem facere maluit Virgilius.

Virgilius,

Hic uiridis tenera prętexit arundine ripas
Mincius, ęque ſacra reſonant examina quercu.

Theocr. idyll. I.

-ὧδε κύπειρος,
Ὧδε καλὸν βομβεῦντι ποτὶ σμάνεσσι μέλισσαι.

Id eſt, vt verti,

-hîc ecce cyperus,
Hîc iucundus apum ſua circum aluearia bombus.

Vt autem Eobanus,

Hîc tantùm virgulta virent, humiléſque cyperi,

Dulciſoniſque ſtrepunt apiaria mellea bombis.

Conſiderandum quomodo Virgilius hic quoque è toto Theocriti loco vnicum verſum excerpat, eúmque ad aliud quàm Theocritus accommodet. Nihil enim commune habent quæ præcedunt apud Theocritum, cum iis quæ præcedunt apud Virgilium: ac ne hæc quidem de apibus dicuntur apud Theocritum ab eo qui alium inuitare velit ad locum in quo illæ ſunt, aut ſaltem in quo illarum bombus auditur. Libet autē (vt id quod dixi, perſpiciatur) totum locū afferre. Dicit igitur Daphnis Veneri,

Οὐ λέγεται τὰν Κύπριν ὁ βωκόλος, ἕρπε ποτ' Ἴδαν,
Ἕρπε ποτ' Ἀγχίσην. τηνεὶ δρύες· ὧδε κύπειρος,
Ὧδε καλὸν βομβεῦντι ποτὶ σμάνεσσι μέλισσαι.

Quæ ita verti,

Ito illuc Cythercam vbi dicitur ille bubulcus:
Idam adeas, Anchiſem adeas. nā ſunt ibi quercus.
Ecce cyperum hîc: iucundúſque aluearia circum
Hîc auditur apum bombus.

Quæ vt ego, meo more, id eſt penè ad verbum, ſum interpretatus, ita Eobanus ſuo, id eſt liberè: hoc modo,

Quin potius pergis, Phrygiam quin pergis in Idam:
Qua Venus (vt perhibent) paſtorem eſt paſſa maritum
Quin petis Anchiſem, quem circum plurima denſant
Vmbroſum querceta nemus, loca commoda furtis:
Hîc tantùm virgulta virent, humiléſque cyperi,
Dulciſoniſque ſtrepunt apiaria mellea bombis.

Italus quoque ille non minore, ſed maiore potius libertate vſus eſt,

Fertur ibi Daphnim Veneri conuitia fatum,

Vade age, dumoſis Phrygiæ te montibus Idæ
Occulta: blandis amplectere colla lacertis
Anchiſæ: quercus illic, luſtra alta ferarum,
Et tua furta Venus nemori celantur opaco.
Hîc ſedes apium, frutices, lentæ'que geniſtæ.

Quæ autem addit vterque, ſumit ex ſcholiaſte. At ego tantum abeſt vt tale quid addendum putauerim, vt infinitiui etiã ellipſin, qualis eſt apud ipſum Theocritum, in mea interpretatione reliquerim: præſertim quũ eiuſmodi ſit quæ verecunda vocari queat. Scholiaſtes putat ſubaudiendum κατυγχωὑαι, quum ὁ βουκόλος intelligatur de Anchiſe. At ille Italus interpres toto (quod aiunt) cœlo errans, ὁ βουκόλος de Daphnide intelligit, & longè aliud infinitiuum ſubaudiens vertit, Fertur ibi Daphnin Veneri cõuitia fatum: quaſi prima hoc in loco Daphnidis verba ſint iſta, ἕρπε ποτ' Ἴδαν. Obiter autem & de hoc lectorẽ monebo, poſſe etiam cohærere cum præcedentibus verba illa, ἕρπε ποτ' Ἴδαν: intelligendo, ἕρπε ποτ' Ἴδαν, ἐν ᾗ λέγεται ὁ βουκόλος κατυγχωὑαι τὰν Κύπριν.

Virgilius,

Nerine Galatea, thymo mihi dulcior Hyblæ,
Candidior cygnis, hedera formoſior alba,
Quum primùm paſti repetent præſepia tauri,
Siqua tui Corydonis habet te cura, uenito.

Theocritus idyll. XI,

Ὦ λευκὰ Γαλάτεια, τί τὸν φιλέοντ' ἀποβάλλῃ;
Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἁπαλωτέρα δ' ἀρνός,
Μόσχω γαυροτέρα, φιαρωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς.

Quos verſus ita reddidi,

Candida cur Galatea tuum auerſaris amantem?

Caſeolo

Caſeolo quæ candidior, quæ mollior agno,
Et vitulo laſciua magis: ſed acerbior vua
Immatura.

Eobanus ſic,

Formoſa ô Galatea, quid auerſaris amantem?
Candida caſeolo magis, omni mollior agno,
In molli vitulo erranti laſciuior herba,
Triſtibus omphacinæ ſuccis mihi acerbior vuæ.

Virgilius ſatis habuit illud comparatiuum λευκοτέρα interpretari: & tamen ita vt λευκότητα eius, id eſt cãdorem, cum alia re, quàm Theocritus, comparet: nimirũ cum cycnis. Nam Theocritus cum lacte coacto (ita enim πακτᾶν puto nos poſſe interpretari) confert. At Naſo in illa ſua imitatione, in qua mirum in modum (vt poſtea videbimus) luxuriat, non cygnis vel lacte coacto candidiorem dicit, ſed molliorem vtroque horum. Obiter autem de hoc lectorem monebo, eſſe qui exiſtiment, hos verſus quos ſubiungit apud Virgilium Thyrſis,

Immò ego Sardois videar tibi amarior herbis,
Horridior ruſco, proiecta vilior alga,
Si mihi non hæc lux toto iam longior anno eſt.
Ite domum paſti, ſi quis pudor, ite iuuenci.

hos, inquam, verſus, eſſe verba Galateæ reſpondentis ad ea quæ Corydon in illis quatuor verſibus ipſi dixerat: quum Thyrſis perſonam Galateæ ſuſtineat.

Virgilius,

Hîc focus, & tædæ pingues: hic plurimus ignis
Semper, & aſsidua poſtes fuligine nigri.
Hîc tantum boreę curamus frigora, quantùm
Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas.

Theocritus idyll. IX,

Ἐν πυρὶ δὲ δρυΐνῳ χορία ζεῖ, ἐν πυρὶ δ' αὖαι
Φαγοὶ, χειμαίνοντος. ἔχω δέ τοι οὐδ' ὅσον ὤραν
Χείματος ἢ νωδὸς καρύων, ἀμύλοιο παρόντος.

Quæ ita verti,

Bullit omaſum igni querno: ſunt aridæ in igni
Fagi, quum bruma eſt. nec tātum tempora brumæ
Curo, nuces quantū eſſe edentulus, eſt data ſi puls.

Eobanus ſic,

Pinguia ad aeriis congeſtum è quercubus ignem
Exta coquo, quem fagineis tunc nutrio lignis
Quum mala venit hyems: qui ſic brumalia curo
Tempora, vt eſſe nuces duras edentulus, adſit
Dummodo decoctæ gratiſſima copia pultis.

Legimus autem apud illum poetam Græcum, in eodem idyllio, paulo antè,

Τοῦ δὲ θέρευς φρύγοντος ἐγὼ τόσον μελεδαίνω,
Ὅσον ἐρῶντι πατρὸς μύθων καὶ μητρὸς ἀκούειν.

Id eſt, vt ego verti,

Tantum autem æſtatem, quamuis ſit torrida, curo,
Quantum curat amans monitus audire parentum.

Eobanus ita reddidit,

Torrida ego æſtatis tam curo tempora ſiccæ,
Quantum verba iuuat natos audire parentum.

Virgilius,

Stant & iuniperi, & caſtaneę hirſutæ,
Strata iacent paſſim ſua quęque ſub arbore poma:
Omnia nunc rident: at ſi formoſus Alexis
Montibus his abeat, uideas & flumina ſiccą.

Theocr. idyll. v 111,

Παντᾶ ἔαρ, παντᾶ δὲ νομοὶ, παντᾶ δὲ γάλακτος
Οὔθατα πλήθουσι, καὶ τὰ νέα τρέφεται,
Ἔνθ' ἁ καλὰ παῖς ἐπινίσσεται· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χ' ὡ ποιμὰν ξηρὸς τηνόθι, χαὶ βοτάναι.

Quæ ita verti,

Ver ibi, paſcua ibi, diſtentáque paſſim ibi lacte
Vbera, ibi teneris fœtibus eſca ſua eſt,
Ponit vbi pulchra illa pedem virgo: vnde recedit,
Aret eo paſtor, nec minus herba, loco.

Eobanus ſic,

Omnia tunc vernant, tunc omnia paſcua florent,
Omnia plena boues vbera lactis habent,
Quum virgo huc formoſa venit: poſtquam illa receſſit,
Flacceſcunt herbæ, paſtor, & omne pecus.

Multis video incognitam eſſe lectionē quam hîc ſequor, legēs non πάντα, ſed παντᾶ (vt in mea editione, non ſolùm iſta, ſed & altera illa quæ poetam hunc grandibus literis excuſum habet, vnà cum cæteris heroicæ poeſeως principibus) Agnoſcit tamē lectionem hanc & ſcholiaſtes, licet alterius quoque mentionem faciat. Quanuis porro in vltimo tantùm loco vſus ſim aduerbio Paſſim, intelligendum erit & in duobus qui præcedunt locis, vnà cum altero aduerbio Ibi. Eobanus aduerbio temporis Tunc vſus eſt: quo vti non video cur non illi licuerit, potius quàm omittere quæ omiſſa videmus, & addere quæ videmus eſſe addita. Horum enim verborum, καὶ τὰ νέα τρέφεται, interpretatio ab illo prætermittitur: quæ tamen verba non parum augere commendationem felicitatis illius quam vult deſcribere, ex aliis Theocriti locis apparet, quorū vnus eſt in hoc ipſo idyllio, non multo pòſt,

Σίττα νέμεσθε νέμεσθε, τὰ δ' εὔθατα πλήσατε
πᾶσαι,
Ὥς τὸ μὲν ἄρνες ἔχωντι, τὸ δ' ἐς ταλάρως ἀπό-
θωμαι.

alter eſt hic idyllio primo,

Αἶγα δέ τοι δωσῶ διδυματόκον ἐς τρὶς ἀμέλξαι,
Ἃ δύ' ἔχοισ' ἐρίφως ποταμέλγεται ἐς δύο πέλλας.

Meam autem loci vtriuſque interpretationem inuenies ſuprá prioris quidem pag. 59 & 60: at poſterioris, pag. 61.

Ad verò additionem quod attinet, ea eſt in fine vltimi verſus. nam quod Theocriteus paſtor de paſtore tantùm & herbis dicit, Eobanus de pecore etiam dixit, & quidem omni: quòd ſpatium alioqui vacuum in verſu relictum iri videret.

Virgilianam porro imitationem quæ eſt circa hãc idyllii Græci partem, vt conſideremus, afferre oportet etiam quæ ab altero paſtore apud vtrunque dicuntur. Apud Virgilium igitur illis Corydonis verſibus hos reddit Thyrſis,

Aret ager, vitio moriens ſitit aeris herba,
Liber pampineas inuidit collibus umbras:
Phyllidis aduentu noſtræ nemus omne uirebit,
Iuppiter & læto deſcendet plurimus imbri.

Apud Theocritum autem, illis quos attuli Menalcæ verſibus hi redduntur à Daphnide,

Ἔνθ' ὄϊς, ἔνθ' αἶγες διδυματόκοι, ἔνθα μέλισσαι
Σμάνεα πληρεῦσιν, καὶ δρύες ὑψίτεραι,
Ἔνθ' ὁ καλὸς Μίλων βαίνει ποσίν· αἰ δ' ἂν ἀφέρπῃ,
Χὡ τὰς βῶς βόσκων, χαἰ βόες αὐότεραι.

Id eſt (vt ipſe ſum interpretatus)

Capra & ouis geminos pariunt ibi, melle ibi cellã
Implet apis, quercus celſior erigitur,
Pulcher vbi graditur Milo: at ſi ille recedat,

Areſcit paſtor,grex paritérque boum.

Vel ita,

Paſtorem ariditas corripit atque boues.

Eobanus autem ita vertit,

Tunc geminos pariunt ouis & capra,dulcia mella
Stipat apis,ramos altius arbor agit,
Quum venit huc Milon formoſus : vt ille receſſit,
Paſtor & ipſe aret,marcet & omne pecus.

Videtur hic paſtor, quòd ὑψίτεραι dixiſſet, ideo & huic loco adhibuiſſe αὐότεραι,quod eſt ὁμοιοτέλευτον: vt maiorem gratiam hæc antitheſis haberet: quum alioqui non aliud quàm quod ſignificatur poſitiuo αὖαι, declarare vellet. (Neque enim credibile eſt, non alia de cauſa ita loquutum eſſe, quàm quod αὖαι in ſuum verſum recipere non poſſet) Si tamen vim comparatiui ſeruandam quiſpiam exiſtimaret, ita poſſet verſum illum reddere,

Aridior paſtor, grex paritérque boum.

Virgilius vtrunque locum in eo imitatur, quòd eandem commendationis formam vtrobique ponit, quam apud Theocritum habemus: licet non eadem ſint quæ ad commendationem affert. Ariditatis quidem certè mentionem vterque facit: verùm quum apud Theocritum vtrobique eius fiat mentio in fine, ex Virgilianis paſtoribus vnus in fine, alter in principio mentionem eius facit: quoniam quod alter euenturum dixerat in ſuis montibus, ſi formoſus Alexis ex iis abiret:alter iam eueniſſe dicit in eo vbi verſatur loco, ſed fore vt ſuæ amicæ aduentus ei malo medeatur. Quum porro extent elegantes Nemeſiani verſus,quorum ἐνδόσιμον (vt ita dicam) præbuiſſe illi videri poteſt non minus vnius ex his poetis quàm alterius locus,rem gratam lectori facturum me putaui ſi eos illi afferrem. Hæc igitur apud eum (qui alio-

qui nonnulla duriuſcula habet: ne quid grauius dicã) ſunt Idæ ad ſuam Donacen verba,

Te ſine,(uę miſero mihi) lilia nigra uidentur,
Pallentéſque roſæ, nec dulce rubens hyacinthus:
Nullus nec laurus nec myrtus ſpirat odores:
At ſi tu uenias, & candida lilia fient,
Purpureæque roſæ, & dulce rubens hyacinthus,
Tunc mihi cum myrto laurus ſpirabit odores.

Virgilius,

Ex illo Corydon Corydon eſt tempore nobis.

Theocritus eodem idyllio,

Κἠκ τούτω Δάφνις παρὰ ποιμέσι πρᾶτος ἔγεντο.

Id eſt,

Primus apud paſtores illo ex tempore Daphnis.

Eobanus ita,

Inter ab hoc igitur paſtores tempore Daphnis
Primus habebatur.

Quamuis minimè dubium eſſe poſſit quin Virgilius Theocritum in ſuo illo verſu imitari voluerit, quum etiam eo claudat ſuam eclogam, ſicut Theocritus illo ſuum idyllium (nam penultimus eſt) ſenſus tamen Latini eſſe idem non poteſt qui Græci, niſi vel Corydon in poſteriore loco aliter quàm in priore accipiamus, vel aliquid, tanquam in ellipſi, ſubaudiamus. Sed de hoc verſu latius in meis Schediaſmatis diſſeram.

IN ECLOGAM VIII, quæ inſcribitur PHARMACEVTRIA.

Eclogã hanc ſunt qui etiam Damonem inſcribant: ſed receptum paſſim nomen eſt Pharmaceutria: quod certè cum vno ex Theocriteis idylliis commune habet. nam ſecundũ Theocriti idyllium vocatur itidem Φαρμακεύτρια. Apud Theocritum (inquit Seruius) eſt vna ecloga quæ appellatur Pharmaceutria: in qua inducitur mulier quædam ſacris quibuſdam peruertens mentem amatoris à quo ſpernebatur: quam Virgilius tranſtulit ad huius eclogæ vltimam partem. Prima enim eius pars conqueſtionem ſolam habet amatoris decepti: quem, nubendo alteri, antiqua ſponſa fefellerat. Hæc ille. Sed hanc conqueſtionem talem eſſe ſciendum eſt, vt in ea narretur etiam quando primùm captus eius amore fuerit: quod Theocriteus amator itidem de ſe narrat circa finem idyllii.

Virgilius,

Incipe Mænalios mecum mea tibia cantus.

Theocritus,

Ἄρχετε βουκολικᾶς Μοῖσαι φίλαι, ἄρχετ᾽ ἀοιδᾶς.

Id eſt,

Incipe bucolicam chara incipe Muſa camœnam.

Vel, vt vertit Eobanus,

Dicite bucolicos mea carmina, dicite cantus.

Mirum eſt à Seruio non iſtum Theocriti verſum aſ-

ferri quem Virgilius in illo intercalari imitetur, ſed alium cui nihil cum Virgiliano eſt commune: niſi quod & ipſe eſt intercalaris. Fecit autē hunc verſum (inquit) ad imitationem Theocriti, qui frequenter dicit in Pharmaceutria,

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα,

O turbo maritum meum domum adducito. Sicut in ſequentibus, *Ducite ab vrbe domum mea carmina, ducite Daphnim*. Hæc ille: quem eo etiam magis miror hoc dicere, quòd alium verſum ſubiungat, illū ipſum in quo Virgilius Græcū illum eſt imitatus. Sed quoniam in Pharmaceutria, quam Virgilium imitari dixerat, verſus ille reperitur, Ἴυγξ ἕλκε &c. non autem hic (verſus enim ad cuius exemplar hic eſt effictus, extat idyllio primo) ideo illud dixit.

Vt autem imitatus eſt hunc Virgilius, ſic & alterum qui illi velut reſpondet. nam hic Virgilianus,

Deſine Mænalios iam deſine tibia verſus,

effictus eſt ad exemplar huius Theocritei, qui eſt idyllio primo,

Λήγετε βωκολικᾶς Μῶσαι, ἴτε, λήγετ' ἀοιδᾶς.

Quem ita verti,

Finem bucolicæ, finem fac Muſa camœnæ.

Eobanus ita,

Claudite bucolicos mea carmina, claudite cantus.

Sed Theocritus hunc quater, Virgilius ſuum ſemel tantùm ponit. Quum autem vt Theocritus Ἄρχετε & Λήγετε, ita Virgilius *Incipe* & *Deſine* dicat, ideo in mea illius etiam prioris verſus interpretatione nolui cum Eobano vti verbo Dicite, aut alio eiuſmodi, ſed dixi Incipe, dixi item chara Muſa: vt apud Theocritum eſt Μῶσαι φίλαι (pro quibus Eobanus, mea carmina) Vt autem poſſem Theocritea hæc verba retinere, nō dubitaui pluralem mutare in ſingularem: præſertim

quum ſcirem poetas interdum pluralem, Muſas, nonnunquam ſingularem numerum, Muſam, ſimilibus locis adhibere.

Virgilius,

Tu mihi ſeu magni ſuperas iam ſaxa Timaui,
Siue oram Illyrici legis æquoris, &c.

Theocritus idyll. 1,

Ὦ Πὰν, Πάν, εἴτ' ἐσσὶ κατ' ὤρεα μακρὰ Λυκαίου,
Εἴτε σύ γ' ἀμφιπολεῖς μέγα Μαίναλον.

Id eſt (vt verti)

O Pan, Pan, ſiue es ſpatioſo in monte Lycæi,
Siue peragratur mons à te Mænalus.

Eobanus ita,

O Pan Pan, ſeu longa tenes dumeta Lycæi,
Seu tu Mænalias arces, tua regna, frequentas.

Non tam ex mea quàm aliorum ſententia imitationẽ hîc conſtituo: quum talis forma dubitationis apud alios etiam poetas reperiatur, & Virgilius illum quem compellat per apoſtrophen (putant autem eſſe Auguſtum) non roget vt ad ſe veniat, ſicut Daphnis apud Theocritum Pana rogat. Profuerit alioqui hũc eius locum attuliſſe, vel propter iſta Virgiliana quæ non multo pòſt ſequuntur,

Mænalus argutúmque nemus pinóſque loquentes
Semper habet, ſemper paſtorum ille audit amores,
Panáque, qui primus calamos non paſſus inertes.

Videri autem poſſit fortaſſe Virgilius, quum dixit de Mænalo, *pinóſque loquentes Semper habet*, & ſubiunxit, *ſemper paſtorum ille audit amores,* (tanquam exponens qua de re loquantur illæ pini) reſpexiſſe ad hunc Theocriti verſum,

Ἀλλήλαις λαλέοντι τεὸν γάμον αἱ κυπάρισσοι.

qui verſus extat in idyllio quod in hac editione mea, ſicut & in altera, eſt XXVII: at in aliorum editionibus eſt XXXIIII. Eodem autem modo dicuntur ecloga prima ſyluæ reſonare Amaryllida.

Virgilius,

O digno coniuncta viro, dum deſpicis omnes,
Dúmque tibi eſt odio mea fiſtula, dúmque capellæ,
Hirſutúmque ſupercilium, prolixáque barba.

Theocritus idyll. XI, quod Cyclops eſt inſcriptum,

Γινώσκω χαρίεσσα κόρα τίνος οὕνεκα φεύγεις.
Οὕνεκά μοι λασία μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ
Ἐξ ὠτὸς τέταται ποτὶ θὤτερον ὦς μία μακρά·
Εἷς δ' ὀφθαλμὸς ἔπεσι, πλατεῖα δὲ ῥὶς ἐπὶ χείλει.

Quæ ita verti,

Virgo venuſta ſcio cur me auerſeris amantem.
Nempe ſupercilium hirſutum ſe porrigit omnem
Per frõtem, atque aures vnum pertingit vtraſque.
Vnus & eſt oculus, naſo labra ipſa teguntur.

Eobanus ſic,

Sed ſcio cur fugias, cur me chariſſima ſpernas.
Denſa ſupercilio quia frons eſt plurima longo,
Idque aurem flexu contingit vtranque ſuperbo.
Vnus ineſt oculus, ſupráque capacia naſus
Vaſta mole iacet mea labra, atque imminet ori.

In mea interpretatione poſtremus verſus poterit mutari in hunc,

Vnus & eſt oculus, naſus ſuperimminet ori.

Quòd ſi ita libeat locum hunc vertere, vt ne epithetum quidem πλατεῖα amittatur, poterit & ita verti:

duriuſculè quidem, ſed omnino ad verbum,

Vnus & eſt oculus, latúſque ſuper labra naſus.

Alioqui extendendo interpretationem vltra verſum vnum, poſſim & ita vertere,

Vnus ineſt oculus, labris incumbit & ipſis
Perlatus naſus.

Non puto autem aliud ſignificari his verbis ἐπὶ χεί-λη, quàm ſi dictum eſſet ἐπίκειται τοῖς χείλεσι: ideó-que non aſſentior iis qui interpretantur, Latus naſus iuxta labra. hoc enim eſſet, παράκειται τοῖς χείλεσι, potius quàm ἐπίκειται. Non enim intelligo hic na-ſum ἐπίκεισθαι τοῖς χείλεσι, eo modo quo naſus, eius etiam qui ſit minimè ſimus, dici poteſt ἐπίκεισθαι τοῖς χείλεσι: ſed puto deſcribi hominem ita ſimum (nam ſimum fuiſſe alius quoque locus teſtatur) vt potius ob latitudinem naſi quàm ob breuitatem vocandus eſſet ſimus: atque adeo eſſet noua quædam σιμότητος forma, vtpote quum menſurã ſibi conuenientem lon gè excederet eius naſus, & ita quidem vt ad ipſa fe-rè labra pertingeret, ſed non ſatis emineret: vel (vt melius exprimam quod ſentio) nimium depreſ-ſus eſſet. Quod autem attinet ad illa quæ de Cyclo-pis ſupercilio dicuntur, ſi ille binos habuiſſet oculos, intelligendum eſſet eum fuiſſe quod vno verbo Græ-ci dicunt συνόφρυν: & quidem omnino συνόφρυν: ſed vnicũ ei fuiſſe ſupercilium conſiderãdum eſt, vt-pote qui vnicum haberet oculum. Illud autem συνό-φρυς dicitur etiã μίξοφρυς. Ac ne puella quidem vi-detur diſplicuiſſe veteribus quæ aliquantũ eſſet συνό-φρυς. Anacreon quidem certè ſibi non diſplicuiſſe o-ſtendit, in ea ode qua docet pictorem qualem depin-gi ſuam amicam velit. Apud hunc verò noſtrũ poe-tam quidam paſtor puellam quandam epitheto illo decorat, non reſtringens adverbio λεληθότως (quem-

admodum ab Anacreonte reſtringi videmus) aut alic eiuſmodi.

Quidam porro in tertio caſu pro ἃς legunt ὡς, deinde cum μία μικρὰ ſubſtantiuum ſubaudiũt, interpretationem afferentes quæ mihi nullo modo placet.

Cæterùm obſeruandum eſt quomodo Virgilius, imitari Theocritum volens, atque adeo paſtorem de ſe, tanquam de illo Polyphemo Theocriteo loquentem inducens, dixerit ſupercilium, ſingulari numero: addens etiam epithetum *hirſutum*, vt ὀφρὺς illius à Theocrito dicitur λασία. Obſeruandũ item quomodo vt quædam Theocritea & hîc omittit, ita viciſſim ex alio eius loco quiddam eodem, id eſt, ad eandem deformis hominis deſcriptionem (Niſæ iudicio, & eo quidem faſtidioſo) pertinens, huc tranſtulerit: illud videlicet quod de prolixa barba addit. Audimus enim idyllio tertio dicẽtem paſtorem de ſeipſo, ſuæ Amaryllidi,

Ὦ χαρίεσσ' Ἀμαρυλλὶ, τί μ' οὐκέτι τοῦτο κατ' ἄντρον
Παρκύπτοισα καλεῖς τὸν ἐρωτύλον; ἦ ῥά με μισεῖς;
Ἦ ῥά γέ τοι σιμὸς καταφαίνομαι ἐγγύθεν ἦμεν,
Νύμφα, καὶ προγένειος;

Contrà autem in alio idyllio paſtor quidam dicitur fuiſſe ἡμιγένειος: tanquam hoc inter alia commendare illum poſſit.

Virgilius,

Sepibus in noſtris paruam te roſida mala
(Dux ego veſter eram) vidi cum matre legentem.
Alter ab vndecimo tum me iam ceperat annus,
Iam fragiles poteram à terra contingere ramos.
Vt vidi, vt perij, vt me malus abſtulit error.

Theocritus idyll. x i,

Ἠράσθην μὲν ἔγωγε κόρα τεῦ, ἀνίκα πρᾶτον
Ἦνθες ἐμᾷ σὺν ματρὶ, θέλουσ' ὑακίνθινα φύλλα
Ἐξ ὄρεος δρέψασθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμόνευον.
Παύσασθαι δ' ἐσιδών τυ καὶ ὕστερον οὐδέ τι πω νῦν
Ἐκ τήνω δύναμαι. τὶν δ' οὐ μέλει οὐ μὰ Δί' οὐδέν.

Quæ ita verti,

Tunc ſum virgo tui tunc primùm captus amore,
Quum primùm tu matre mea comitata venires,
Vt folia ex iſto legeres hyacinthina monte.
Dux ego veſter eram. nec,quo te à tempore vidi,
Vlla tui aſpectus ſatias. quod non tibi curæ eſt.

Eobanus ſic,

Verùm ego te,ô virgo,quo primùm tempore vidi
Montibus in noſtris dulci cum matre legentem
Purpureos flores & odoriferos hyacinthos,
Hauſtis incautum flammis in pectus amaui,
Et tua præcedens mea per veſtigia duxi.
Ex illo nequeo requieſcere tempore,vultus
Inſpiciens formoſa tuos: ſed totus amore
Tempore ab hoc pereo. nec tu miſerata dolentem
Reſpicis,aut noſtrum curas (proh Iuppiter) ignẽ.

Virgilius ordinem Theocriti non ſequitur : quum apud Theocritum priora ſint hæc illis quæ dicuntur de cauſis odii,apud Virgilium poſteriora. Eſt verò vnus è locis in quibus longè ſuperari Græcum poetam à Latino iudicat Iulius Scaliger. Quæ exprimit (inquit) Virgilius, lautè dicit : & quæ mutat, ſapidiora ſunt : & quæ addit, faceta ac mollicula. Nónne melius Mala , quàm Folia hyacinthi ? Vt omittam calũniæ faciem. petuntur enim magis hyacinthi flores quàm folia: & in montibus infrequẽtior hyacinthus. Deſcriptio verò ætatis,eſt non vulgaris : neque affectata tamen,maximéque conueniẽs paſtori.Hæc ille:

à quo locum hunc Virgilianũ meritò præferri Theocriteo non negauerim: ſed fortaſſe perſona Cyclopis, non tantùm ruſtici ſed agreſtis etiam hominis, cùm alia excuſare poteſt, tum verò illud, quòd hyacinthi foliorum mentio fit, non florum: quòd ille parũ hyacinthum curaret, & non ſatis ſciret magiſne hyacinthi flores quàm folia expeterentur.

Cæterùm ille verſus,

Vt vidi, vt perij, vt me malus abſtulit error,

licet loci huius Virgiliani ſit clauſula, non tamen ex eodem eſt Theocriti loco ſumptus, ſed ex iſto Pharmaceutriæ,

Χ᾽ ὡς ἴδον, ὡς ἐμάνην, ὥς μευ περὶ θυμὸς ἰάφθη Δειλαίας:

aut çertè ex hoc Amaryllidis,

-ἁ δ᾽ Ἀταλάντα
Ὡς ἴδεν, ὡς ἐμάνη, ὡς ἐς βαθὺν ἅλλετ᾽ ἔρωτα.

Virgilius,

Nunc ſcio quid ſit Amor. *duris in cotibus illum*
Iſmarus, aut Rhodope, aut extremi Garamantes
Nec noſtri generis puerum nec ſanguinis edunt.

Theocritus idyllio tertio, quod AEpolus, & Amaryllis, necnon Comaſtes inſcribitur,

Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα. βαρὺς θεός· ἦ ῥα λεαίνας
Μαζὸν ἐθήλαζε, δρυμῷ δέ μιν ἔτρεφε μάτηρ.
Ὅς με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρις ἰάπτει.

Quæ ita verti,

Nunc mihi notus Amor. rigidus deus: ille leænæ
Vbera ſugebat, dumo illum mater alebat:
Cuius & ipſis iam ſentitur in oſſibus ignis.

Verti & ita (non incidens in ambiguitatem, quæ eſt in illo genitiuo Cuius)

Nunc mihi notus Amor. deus aſper: nempe leænæ
Vbera lactabat, dumóque hunc mater alebat:
Hunc cuius mihi flamma intra ciet oſſa dolores.

Verti autem olim hoc modo, (quum totum illud idyllium feci Latinum)

Nunc ſcio quid ſit Amor. ferus eſt deus: ille leænæ
Lac bibit, & ſyluis matri eſt lactatus opacis:
Qui me nunc torret, qui ſæuit in oſſibus imis.

paulo minus ad verbum quàm in duabus præcedentibus interpretationibus: magis tamen quàm vt vertit Eobanus. ita enim hic,

Nunc ſcio quid ſit Amor. numen graue: ſcilicet illum
Nutriit in ſyluis mater, ſæuǽque leænæ
Præbuerunt mammas: qui me nunc vrit, & intra
Viſcera flammarum virus iacit, intima paſcens.

Non dubium eſt autem quin Virgilius hìc quoque ita ſit imitatus Theocritum vt ſuperauerit. Sed dici fortaſſe poteſt Virgilianos eſſe verſus elegantiores & doctiores: ſed Græcos ſimplicitati illius paſtoris qui à Theocrito inducitur, eſſe conuenientiores. Cęterùm vt hìc dicit Theocritus, ὅς με κατασμύχων καὶ ἐς ὀστέον ἄχρις ἰάπτει, ſic idyllio ſeptimo, Ὡς ἐκ παιδὸς Ἄρατος ὑπ' ὀστέον αἴθετ' ἔρωτι. Illud autem ipſum verbum quo vtitur in loco quem nunc tracto, aut ſaltem verbum ex quo illud eſt factum per compoſitionem, legimus in vno ex idylliis Moſchi, --ἔρως δ' ἐσμύχετ' ἀμοιβᾷ.

Virgilius,

Nunc & oues vltro fugiat lupus, aurea duræ

Mala ferant quercus, narciſſo floreat alnus,
Pinguia corticibus ſudent electra myricæ:
Certent & cygnis vlulæ, ſit Tityrus Orpheus.

Theocritus idyll. 1,

Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, φορέοιτε δ' ἄκανθαι,
Α' δὲ καλὰ νάρκισσος ἐπ' ἀρκεύθοισι κομάσαι·
Πάντα δ' ἔναλλα γένοιτο, καὶ ἁ πίτυς ὄχνας ἐνείκαι
Δάφνις ἐπεὶ θνάσκει· καὶ τὼς κύνας ὥλαφος ἕλκοι,
Κἠξ ὀρέων τοὶ σκῶπες ἀηδόσι δαρύσαιντο.

Quæ ita ſum interpretatus,

Nunc violas nunc ferte ergo ſpinæque rubíque,
Iuniperúmque comæ narciſſi ornanto ſuperné:
Cuncta inuertantur, nobis pira det quoque pinus,
Daphnidis ob mortẽ: ceruíque trahũto moloſſos:
Et philomelæ vlulæ certare in montibus auſint.

Illud genus loquendi, πάντα ἔναλλα γίνεσθαι, ſonat quod Ouidius dicit, Omnia ire contraria legibus naturæ. Ideóque poſſent illa pauca verba in totũ hunc verſum extendi,

Omnia naturæ contraria legibus ite,

ſi ille paſtor Theocriteus retinuiſſet perſonam ſecundam, & ab ea non tranſiſſet ad tertiam: id eſt, ſi quẽadmodum dixerat, φορέοιτε, ita etiam in ſequentibus verbis perſona ſecunda vſus eſſet. Hoc tamen minimè reprehendendum eſt: ſicut nec quòd illa verba, Δάφνις ἐπεὶ θνάσκει, intermiſcet, quum potius in fine ponenda eſſent: quoniam iſta quoque duo, hæc videlicet orationis perturbatio, & illa ſubita eius mutatio, quàm ſit perturbatus loquentis animus indicant. ideóque in mea interpretatione retinenda duo illa cenſui. Cæterùm ad illud quod dicitur hîc, πάντα δ' ἔναλλα γένοιτο, pertinent & iſta quæ leguntur in hac ipſa Virgilii ecloga, aliquanto antè,

Iungentur iam gryphes equis, ꝗuóque ſequenti

Cum canibus timidi uenient ad pocula damæ.
Ad principium autem huius loci, Νῦν ἴα μὲν φορέοιτε βάτοι, &c. pertinent verba illa eclogæ tertiæ, *ferat & rubus aſper amomum.* Vbi præcedunt iſta, *Mella fluant illi.* Miror autem doctiſſimum quendam virum cum hoc Theocriti loco exiſtimaſſe conuenire iſtum quoque eiuſdem Virgilii,

Pro molli uiola, pro purpureo narciſſo Carduus, &c.

Verùm vt clarius ſit nihil eſſe conuenientiæ his verbis cum illis, totum locum afferam,

-poſtquam te fata tulerunt,
Ipſa Pales agros atque ipſe reliquit Apollo.
Grandia ſæpe quibus mandauimus ordea ſulcis,
Infelix lolium & ſteriles dominantur auenæ.
Pro molli uiola, pro purpureo narciſſo,
Carduus & ſpinis ſurgit paliurus acutis.

Hîc enim fertilitatem agris pariterque amœnitatem ſublatam eſſe queritur morte Daphnidis, adeo vt naſcatur carduus & paliurus, vbi naſci ſolebat viola & narciſſus: quod non videtur eſſe contra naturam (quum terra inculta ferat alia omnino quàm quum colitur & ſeritur) at Theocriteus paſtor optat omnia ob eius mortem ita legibus naturæ contraria ire, vt ipſi etiam rubi, ipſæ etiam ſpinæ violas ferant, pinus pira: ceruus trahat canes, &c. Atque hoc quamuis in altero illo quem propoſui loco imitetur Virgilius, videtur tamen fuiſſe optandum vt violæ ſpinas ferrent, (potius quàm vt ſpinæ violas) &, quemadmodum loquitur in iſto poſteriore loco Virgilius, pro molli viola, pro purpureo narciſſo carduus & ſpinis ſurgeret paliurus acutis.

Virgilius,

Præceps aerii ſpecula de montis in altum

Deferar: extremum hoc munus morientis habeto.

Theocritus idyll. 111,

Ταὶ βαίταν ἀποδὺς ἐς κύματα τῆνα ἀλεῦμαι

Ὧπερ τὼς θύννως σκοπιάζεται Ὄλπις ὁ γριπεύς.

Κἤκα μὴ ᾽ποθάνω, τό γε μὰν τεὸν ἁδὺ τέτυκται.

Quæ ita verti,

Veſte ego me poſita ſaltu dabo in æquoris vndas,
Thynni piſcatore vnde obſeruantur ab Olpi.
Quòd ſi non peream, ſaltem hoc tibi fecero gratũ.

Olim autem ita reddidi (quum totum idyllium interpretatus ſum)

Illinc præcipitem me iam dabo nudus in altum,
Piſcator ſtat vbi thynnos ſpeculetur vt Olpis.
Seu moriar, ſeu non, at te hoc ſpectaſſe iuuabit.

Eobanus hunc in modum,

-nunc ipſe meo de corpore veſtes
Abiiciẽs, maria alta petam, fluctúſque profundos
Inſiliam, qua parte leues in gurgite thynnos
Obſeruat poſitis piſcator retibus Olpis.
Tunc ſiquidem quum me violentæ iniecero morti,
Plena erit illa tibi dudum ſperata voluptas.

Videri autẽ poſſit aliã lectionem ſequutus eſſe Eobanus in priore parte tertii verſus Græci, vel potius eã quam habemus, non ſatis attẽtè conſideraſſe: ideóque negatiuam particulam ibi non agnouiſſe.

Virgilius,

Ducite ab vrbe domũ mea carmina, ducite Daphnim.

Theocritus idyll. 11,

Ἴυγξ ἕλκε τὺ τῆνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα τὸν ἄνδρα.

Id eſt,

Iynx illum hominem compelle in limina noſtra.

Vel,

Jlle vir à te iynx fac noſtra in tecta trahatur.

Eobanus ita,

Iynx redde,domum retrahens,mihi redde maritū.

Eſt verſus intercalaris apud hunc, ſicut ille apud poetam Latinum. Sunt autem qui ἴυγξ reddunt Amor. Ille Italus cuius antea mentionem feci, Virgilii verſum vſurpat, illis tantùm verbis *ab vrbe* immutatis, vertit enim ita illum intercalarem verſum,

Ducite ſacra domū mea carmina,ducite Daphnim.

Virgilius,

Necte tribus nodis ternos Amarylli colores:
Necte Amarylli modò, & , Veneris,dic,uincula necto.

Theocritus eodem idyllio,

Πάσσ' ἅμα, καὶ λέγε ταῦτα, Τὰ Δέλφιδος ὀστέα πάσσω.

Alii ταῦτα iungunt ſequentibus :ex quibus eſt Eobanus, qui hunc verſum ita reddit,

Sparge,ſimul dicens, Hæc ſpargo Delphidis oſſa.

Quidam verò,ſequentibus itidem iungēs, vertit aduerbio Sic: verſum hunc ita interpretans,

Sparge, ſimul loquere hæc, Sic ſpargo Delphidis oſſa.

Sed quomodo ταῦτα ſignificare hîc poſſit Sic, aut quomodo ταύτῃ in locum eius reponi,non video.

Virgilius,

Limus ut hic dureſcit, & hac ut cera liqueſcit
Vno eodémque igni, ſic noſtro Daphnis amore.

Theocritus,

Ὡς τοῦτον τὸν κηρὸν ἐγὼ σὺν δαίμονι τάκω,

Ὡς τάκοιθ' ὑπ' ἔρωτος ὁ Μύνδιος αὐτίκα Δέλφις.

Quæ verti ita,

Sicut cera iſthæc per méque deûmque liqueſcit,
Myndius & Delphis ſubitò liqueſiat amore.

Eobanus autem ita,

Hæc vt agente dea flammis mihi cera liqueſcit,
Sic in amore meo liqueſiat Delphis.

Ita Virgilius locum hunc eſt imitatus vt tamen omiſerit duos proximè ſequentes verſus, quanuis & eodem pertineant, & formæ (vt ita dicam) ſint ejuſdē. Sequitur enim apud Theocritum,

Χ' ὡς δινεῖθ' ὅδε ῥόμβος ὁ χάλκεος ἐξ Ἀφροδίτας,
Ὡς κῆνος δινοῖτο ποθ' ἁμετέρῃσι θύραισιν.

Id eſt,

Atque ope vti Veneris rhombus nunc iſte rotatur
Æreus, in foribus noſtris ſic ille rotetur.

Eobanus ſic,

vt autem Æreus hic rhombus conuertitur à
Venere ipſa,
Ipſe volutetur ſic ad mea limina Delphis.

Verùm vt idem verbū in vtroque verſu Græco eſt, ita interpretatio idem vtrobique habere debuit.

Virgilius,

Daphnis me malus vrit: ego hanc in Daphnide laurū.

Theocritus idyll. 11,

Δέλφις ἔμ' ἀνίασεν· ἐγὼ δ' ἐπὶ Δέλφιδι δάφναν
Αἴθω.

Id eſt,

Anxit me Delphis: comburo in Delphide laurū.

Eobanus vſus eſt, vel potius abuſus, verſu Virgilii, mutato tantùm nomine Daphnidis in nomen Del-

phidis hoc modo,

Delphis me malus vrit, ego hanc in Delphide laurum.

Abuſum autem eſſe dico, quoniam Virgilius quidem potuit dicere Vrit pro ἀνίασεν: at ipſe, quum interpretis partes ageret, debuit lectori verbum quo vſus erat Theocritus, in cuius verbi locum Latinus ille ſubſtituiſſet *Vrit*, lectori repræſentare alio Latino ſimili: vt quid immutaſſet Maro, quid planè immutatum retinuiſſet, ſcire lector poſſet. Eſt quidem certè aptius verbum *Vrit*, tum quòd ſit multo ſignificantius, tum etiam quòd efficiatur figura quæ vocatur ἐπαναφορὰ, poſito vtrobique eodē verbo: prius quidem, in metaphorica, poſterius autem, in propria ſignificatione. nam poſt *laurum* ſubaudiri debet verbum vro, vel potius accipi è præcedentibus ἀπὸ τοῦ κοινοῦ: mutando duntaxat perſonam. Cæterum ſequuntur hæc apud Theocritum,

-καὶ ὡς αὐτὰ λακεῖ μέγα καππυρίσασα,
Κἠξαπίνης ἄφθη, κ' οὐδὲ σποδὸν εἴδομες αὐτῆς·
Οὕτω τοι καὶ Δέλφις ἐνὶ φλογὶ σάρκ' ἀμαθύνοι.

Quæ ita verti,

Vt flammis magno hæc ſonitu crepitantibus arſit,
Et ſubitò accenſa eſt, cinerem nec vidimus vllum:
Sic artus Delphis penitus tabefiat in igni.

Secundum verſum & ita,

Et ſubitò accenſa eſt, oculos cinis ipſe fefellit.

Sic quoque,

Et ſubitò eſt accenſa, cinis quoque lumina fugit.

Virgilius,

Has olim exuuias mihi perfidus ille reliquit,

Pignora chara ſui: quæ nunc ego limine in ipſo
Terra tibi mando: debent hæc pignora Daphnin.

Theocritus ibidem,

Τοῦτ' ἀπὸ τᾶς χλαίνας τὸ κράσπεδον ὤλεσε Δέλφις,
Ὥ 'γὼ νῦν τίλλοισα κατ' ἀγρίῳ ἐν πυρὶ βάλλω.

Id eſt,

Iſta ſuæ amiſſa eſt à Delphide fimbria lænæ,
Fimbria quam carptim flammis crudelibus indo.

Sed quod alibi, idem hîc fecit Virgilius, duos ſimul Theocriti locos imitans, aut ſaltem adumbrans. Legimus enim apud Theocritum, quatuor verſibus interiectis,

Θέστυλι, νῦν δὲ λαβοῖσα τὺ τὰ θρόνα ταῦθ', ὑπόμαξον
Τᾶς τήνω φλιᾶς καθυπέρτερον, ᾇς ἔτι καὶ νῦν
Ἐκ θυμῶ δέδεμαι· ὁ δέ μευ λόγον οὐδένα ποιεῖ.

Quæ ita verti,

Pharmaca Theſtyli, nunc ſume hæc, illíſque ſupernè
Illine liminibus, tota ad ſe mente reuinctam
Quæ retinent: quum interea me negligat ille.

Virgilius,

Fer cineres Amarylli foras, riuóque fluenti
Tránſque caput iace: ne reſpexeris. his ego Daphnin
Aggrediar. nihil ille deos, nil carmina curat.

Theocritus idyll. quod Heracliſcus inſcribitur, éſtque hîc XXIIII,

Ἦρι δὲ συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις
Ῥιψάτω εὖ μάλα πᾶσαν ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα
Ῥωγάδας ἐς πέτρας, ὑπὲρ οὔριον· ἂψ δὲ νέεσθαι
Ἄστρεπτος.

Quæ ita verti,

Manè autem cineres ancillarum vna coactos

Omnes proiiciat trans flumen, trans quoque fines,
Præruptam in rupem: corpus caueatque reuertẽs
Ne retro flectat.

Verti hæc, ſequens quam habemus lectionem: quum alioqui videri poſſit ſcribendum, Ῥαγάδας ἐκ πέτρας. Neque verò ὑπὲρ ποταμοῖο videtur aliter accipiendũ quàm ſi dictum eſſet ὑπὲρ ποταμὸν (quem accuſatiuũ verſus nõ admiſit) quanuis non itidem Virgilius dicat Trans riuum.

Eobanus ita,

-hinc cineres ſub primum ſideris ortum
Colligat, & fluuii ferat ad vada proxima riui
Vna miniſtrarum: ventíque ad flabra ſecundi
Spargat arenoſis petris. non ipſa retrorſum
Reſpiciens properè redeat.

Vbi cum alia tum hæc ὑπὲρ οὔρειον ſecus interpretari illum quoque obſeruandum eſt, ſed dantem alium vſum præpoſitioni ὑπὲρ (vt de nomine οὔρειον taceam) quàm habere, vt opinor, poſſit.

IN ECLOGAM IX, cuius titulus eſt MOERIS.

Virgilius,

Tityre, dum redeo (breuis eſt uia) paſce capellas:
Et potum paſtas age Tityre, & inter eundum
Occurſare capro (cornu ferit ille) caueto.

Theocr. idyll. VIII,

Τίτυρ᾽ ἐμὶν τὸ καλὸν πεφιλαμένε, βόσκε τὰς αἶγας,
Καὶ ποτὶ τὰν κρανίαν ἄγε Τίτυρε· καὶ τὸν ἐνόρχαν-

Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο μή τυ κορύψῃ.

Quæ verti,

Tityre, cuius amor felix mihi, paſce capellas,
Illáſque ad fontem duc Tityre: & à coleato
Cnacone à Libyco ne tu feriare caueto.

Verti & ita, liberius,

Tityre, amicitiæ pulchro mihi fœdere iunčte,
Paſcendis operam præſta mihi quæſo capellis:
Illáſque ad fontem duc Tit. &c.

Primam autem in Coleato produxi non ſine exẽplo.

Virgilius,

– & me fecere poetam
Pierides. ſunt & mihi carmina, me quoque dicunt
Vatem paſtores: ſed non ego credulus illis.
Nam neque adhuc Varo uideor nec dicere Cinna
Digna, ſed argutos inter ſtrepere anſer olores.

Theocritus idyll. VII,

Καὶ γὰρ ἐγὼ Μοισᾶν καπυρὸν στόμα· κἠμὲ λέγοντι
Πάντες ἀοιδὸν ἄριστον· ἐγὼ δέ τις οὐ ταχυπειθής.
Οὐ δᾶν, οὐ γάρ πω, κατ' ἐμὸν νόον, οὔτε τὸν ἐσθλὸν
Σικελίδαν νίκημι τὸν ἐκ Σάμου, οὔτε Φιλητᾶν,
Ἀείδων· βάτραχος δὲ ποτ' ἀκρίδας ὥς τις ἐρίσδω.

Quæ verti,

Nanque ego Muſarum ſum blãdum os: méque loquuntur
Vatẽ omnes ſummũ: ſed nõ ego credere prõptus.
Præſtantẽ ſiquidẽ (mea mens vt iudicat) haud dũ
Sicelidam cantu Samium, vel vinco Philetam,
Sed velut aduerſus contendo rana locuſtas.

Virgilius,

Huc ades ò Galatea: quis eſt nam ludus in undis?

Hîc uer purpureum, uarios hic flumina circum
Fundit humus flores: hîc candida populus antro
Imminet, & lentæ texunt umbracula uites.
Huc ades, inſani feriant ſine littora fluctus.

Theocr. idyllio XI,

Ἀλλ' ἀφίκευ τὺ ποτί με, καὶ ἑξεῖς οὐδὲν ἔλασσον.
Τὰν γλαυκὰν δὲ θάλασσαν ἔα ποτὶ χέρσον ὀρεχθεῖν.
Ἐντὶ δάφναι τηνεί, ἐντὶ ῥαδιναὶ κυπάρισσοι,
Ἐντὶ μέλας κισσὸς, ἔντ' ἄμπελος ἁ γλυκύκαρπος.
Ἐντὶ ψυχρὸν ὕδωρ, τό μοι ἁ πολυδένδρεος Αἴτνα
Λευκᾶς ἐκ χιόνος ποτὸν ἀμβρόσιον προΐητι.
Τίς κᾆν τῶνδε θάλασσαν ἔχειν ἢ κύμαθ' ἕλοιτο;

Quæ ita verti,

Ad me ergo propera: decedet nil tibi mecum:
Et mare cæruleum ſine ſeſe in littore iactet.
Hîc mihi ſunt lauri, mihi ſunt hic & cypariſſi:
Atq; hedera hîc nigra eſt, dulcéſq; in vitibus vuæ.
Lymphas Aetna mihi gelidas nemoroſa liquata
De niue dat: non ambroſia eſt iucundior illis.
Quis mare quis pro iſtis fluctus malitve marinos?

Verùm illa verba primi verſus, καὶ ἑξεῖς οὐδὲν ἔλασσον, poſſe & aliter exponi, diſces ex pag. 124.

Virgilius,

Hîc adeo media eſt nobis uia. namque ſepulcrum
Incipit apparere Bianoris.

Theocritus,

Κ' οὔπω τὰν μεσάταν ὁδὸν ἄνυμες, οὐδὲ τὸ σᾶμα
Ἁμῖν τὸ Βρασίλα κατεφαίνετο.

Id eſt,

Atque iter haud medium nobis erat: haúdque ſepulcrum
Apparebat adhuc Braſilæ.

Virgilius,

Quæ memora aut qui vos ſaltus habuere puellæ
Naiades, indigno quum Gallus amore periret?
Nam neque Parnaſsi vobis iuga, nam neque Pindi
Vlla moram fecere, neque Aoniæ Aganippæ.

Theocritus idyll. 1,

Πᾶ ποκ' ἄρ' ἦθ' ὅκα Δάφνις ἐτάκετο, πᾶ ποκα, νύμφαι;
Ἢ κατὰ Πηνειῶ καλὰ τέμπεα, ἢ κατὰ Πίνδω;
Οὐ γὰρ δὴ ποταμοῖο μέγαν ῥόον εἴχετ' Ἀνάπω,
Οὐδ' Αἴτνας σκοπιὰν, οὐδ' Ἄκιδος ἱερὸν ὕδωρ.

Quæ ita verti,

Nymphæ vbi, quum extinctus Daphnis, tum vos vbi nymphæ?
Pindíne an Penei tempe tenuiſtis amœna?
Nanque fluẽta haud tum magni incoluiſtis Anapi,
Non AEtnæ ſpeculam, ſacras non Acidis vndas.

Suæ interpretationis principio Eobanus duos illos verſus priores Virgilii adhibuit.

Virgilius,

Et formoſus oues ad flumina pauit Adonis.

Thocritus idyll. 1,

Ὡραῖος χὤδωνις ἐπεὶ καὶ μᾶλα νομεύει,
Καὶ πτῶκας βάλλει, καὶ θηρία τἆλλα διάκει.

Id eſt, vt ſum interpretatus,

Nanque & paſcit oues forma qui præſtat Adonis,
Et lepores reliquáſque feras configere gaudet.

Virgilius,

Venit & vpilio, tardi venere bubulci,
Vuidus heſterna venit de glande Menalcas.
Omnes, vnde amor iſte, rogant. tibi venit Apollo:
Galle, quid inſanis? inquit: tua cura Lycoris

Pérque niues aliũ pérque horrida caſtra ſequuta eſt.

Theocritus idyll. 1,

Ἦνθ' Ἑρμᾶς πρώτιστος ἀπ' ὤρεος, εἶπε δὲ, Δάφνι,
Τίς τυ καταστρύχει; τίνος ὦ 'γαθὲ τόσσον ἔρασαι;
Ἦνθον τοὶ βῶται, τοὶ ποιμένες, ᾠπόλοι ἦνθον·
Πάντες ἀνηρώτων τί πάθοι κακόν. ἦνθ' ὁ Πρίαπος,
Κἤφα, Δάφνι τάλαν, τί τὺ τάκεαι; ἁ δέ γε κώρα
Πάσας ἀνὰ κράνας, πάντ' ἄλσεα ποσσὶ φορεῖται,
Ζατεῦσ'. ἆ δύσερώς τις ἄγαν καὶ ἀμήχανος ἐσσί.

Quæ ita verti,

Venit Mercurius primus de monte: Quis (inquit)
Daphni, ita te vexat? cuius tam captus amore es?
Qui capras, qui paſcit oues, venítque bubulcus:
Quóque malo preſſus, rogitãt. tandẽ ipſe Priapus,
Cur ſic Daphni miſer tabeſcis? (dixit) at illa
Te quærens virgo fontes ſaltúſque pererrat.
Infelix in amore, & inops es mentis habendus.

Virgilius,

Nec ſi frigoribus mediis Hebrúmque bibamus,
Sithoniáſque niues hyemis ſubeamus aquoſæ:
Nec ſi, quum moriens alta liber aret in ulmo,
AEthiopum uerſemus oues ſub ſidere cancri.

Theocritus,

Εἴης δ' Ἠδωνῶν μὲν ἐν ὤρεσι χείματι μέσσῳ
Ἕβρον πὰρ ποταμὸν τετραμμένος, ἐγγύθεν ἄρκτω·
Ἐν δὲ θέρει πυμάτοισι παρ' Αἰθιόπεσσι νομεύοις.

Quæ ita verti,

Hedonum teneas, quum bruma acerrima montes,
Iuxta Vrſam, gelidas Ebri conuerſus ad vndas:
Síſque apud extremos æſtatis tempore paſtor
AEthiopas.

Addit Theocritus verſum hũc, Πέτρᾳ ὑπὸ Βλεμύων, ὅθεν οὐκέτι Νεῖλος ὁρατός: ſed ex eo nihil ſumpſit Virgilius.

DE NASONIANIS IMITATIONIBVS THEOCRITI,

(iis præcipuè quarum cum Virgilianis facta non fuit mentio)

SYNTAGMATION

~~Henrici Stephani~~.

NASONIS imitationes quaſdã ſuprà inter Virgilianas propoſui, & examinaui: quædam proponendæ & examinandæ reſtant. Duorum autem, tam hæ quàm illæ, ſunt generum. vnum eſt earum in quibus non multum immutat quæ à Theocrito ſcripta ſunt, nec multa iis addit: alterum genus, (longè illo frequentius) earum eſt in quibus verba Theocritea partim mutat, partim amplificat: & quidem ita nonnunquã vt etiam luxuriet. Vt de priore genere prius dicam, quum ſcripſiſſet Theocritus,

Πολλάκι ταὶ ὄϊες ποτὶ τωὔλιον αὐ ταὶ ἀπῆνθον
Χλωρᾶς ἐκ βοτάνας, ſcripſit Naſo,
Lanigeræ pecudes nullo ducente ſequuntæ.

Et quum dixiſſet apud Theocritum cyclops,

Ἐξένθοις Γαλάτεια, item,
Ἀλλ' ἀφίκευ τὺ ποτ' ἁμὲ, καὶ ἑξεῖς οὐδὲν ἔλασσον,

dicit apud Naſonem,

Iam modò cæruleo nitidum caput exere ponto,
Iam Galatea veni: nec munera deſpice noſtra.

Vbi illa verba Theocriti, -*καὶ ἑξεῖς οὐδὲν ἔλασσον*, videri poſſint adumbrari illis, -*nec munera deſpice noſtra*: ſi quidem intelligantur illa non ita vt ſum interpretatus, -*decedet nil tibi mecum*: ſed vt dicat, omnia

quæ poſſidet, non minus Galateæ quàm ſua, eſſe futura, ſiue illam par ius in omnia ipſius bona eſſe habituram. Et quoniam incidit hæc de muneribus mẽtio, pro his Theocriti,

Κὴκ τούτων τὸ κράτιστον ἀμελγόμενον γάλα πίνω.
Τυρὸς δ' οὐ λείπει μ' οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ,
Οὐ χειμῶνος ἄκρω, ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί,

legimus apud Naſonem,

Lac mihi ſemper adeſt niueum: pars inde bibenda
Seruatur, partem liquefacta coagula durant.

Quinetiam quod legimus apud eundem, *-demptúſve cacumine nidus*, ex Theocrito eſt. nam idyllio quinto legimus,

Κὴγὼ μὲν δωσῶ τᾷ παρθένῳ αὐτίκα φάσσαν,
Ἐκ τᾶς ἀρκεύθω καθελών.

Sed Naſo illa verba ex Theocrito ſumpta, *demptúſve cacumine nidus*, aliis multis intermiſcet quæ ad eandem quidem rem pertinent, non tamen ex eodem habet. Quod dici poteſt etiam de iſto hemiſtichio, *-nec tu Galatea moueris*. hîc enim verbum verbo reddens, interpretatur iſta Theocriti,

-τὶν δ' οὐ μέλει οὐ μὰ Δί' οὐδέν.

ſed aliis quæ non itidem Theocritea ſunt, iſta immiſcet. Atque idem dicendum eſt & de hoc hemiſtichio, *Quid ſit Amor ſentit.* nam ex iſtis Theocriti eſt ſumptum,

Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα.

& ita quidem ſumptum, vt Theocritum non imitetur ſolùm, ſed etiam interpretetur: niſi quòd primam perſonam mutat in tertiam. Alioqui, eandem retinendo perſonam, poſſit quis iſta

Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα,

interpretari, illius exemplo,

Sentio quid ſit Amor.

At Virgilius vertit, verbum verbo reddēs, *Nunc ſcio quid ſit* Amor. Ego (non improbans tamen illā Virgilii interpretationem) verti & aliter, *Nunc mihi notus* Amor.

Verùm hæc Νῦν ἔγνων τὸν Ἔρωτα, ab alio quàm Polyphemo dicuntur apud Theocritum, idyllio tertio: Vt autem ad collationem Græcorũ Polyphemi verborum cum Latinis eiuſdem, quæ illi tribuit Naſo, reuertar, pro his, Εἷς δ' ὀφθαλμὸς ἔπεστι, dicit apud Naſonem,

Vnum eſt in media lumen mihi fronte : ſed multa ibi quoque adiiciens.

Paulo antè dixerat,

Nec, mea quòd rigidis horrent denſiſsima ſetis
Corpora, pro iſtis quæ dicit apud Theocritum,
Αἱ δέ τοι αὐτὸς ἐγὼν δοκέω λασιώτερος ἦμεν.

Denique pro his quæ dicit apud Theocritum, in alio idyllio,

Καὶ γάρ θην οὐδ' εἶδος ἔχω κακὸν, ὥς με λέγοντι.
Ἦ γὰρ πρᾶν ἐς πόντον ἐσέβλεπον, ἦς δὲ γαλάνα,

pro his, inquam, dicit apud Naſonem,

Certè ego me noui: liquidęque in imagine uidi
Nuper aquę, placuitque mihi mea forma uidenti.

S E D multo plura ſunt illarum imitationũ exempla quæ ſunt alterius generis : ideóque lubenter ad illa tranſeo. Quũ igitur Polyphemus apud Theocritum dixiſſet duntaxat,

τρέφω δέ τοι ἕνδεκα νεβρὼς,
Πάσας ἀμνοφόρως, καὶ σκύμνως τέσσαρας ἄρκτων;

apud Naſonem dicit,

Nec tibi delicię faciles vulgatáque tantùm
Munera contingent, damę, leporéſque, capræque:
Párue columbarum, demptúſue cacumine nidus :
Inueni geminos, qui tecum ludere poſſint,

Inter ſe ſimiles, uix ut dignoſcere poſſis,
Villoſæ catulos in ſummis montibus urſæ.

Conſiderandũ autẽ hìc, (quod antea nõ dixi, vbi verſus hos attuli) non tantùm alia multa addere munera ad ea quorum fit mentio apud Theocritum, ſed etiam alterum eorum quæ ibi promittuntur, ita verbis ornare, (quædam mutando, quædam etiam adiiciendo) vt multo pretioſius reddat, & multo maius deſiderium eius excitet. Simul verò perpẽdere oportet quàm aptè luſus etiam mentionem faciat. multum enim ἀςειότητος habet deſcriptio Galateæ, cum catulo vrſæ, non aliter quàm cum cane Melitæo, colludẽtis. atque vel hinc quàm ſimiles habuerint labra lactucas, id eſt quàm ſe dignam habuerit amicam Polyphemus, nobis oſtẽditur. Non prætermittitur autẽ à Luciano quòd hìc de luſu dicitur à Naſone. dicitur enìm σκύλαξ ἄρκτου fuiſſe ἀθυρμάτιον: ſed ipſiuſmet Polyphemi. in dialogo Doridis & Galateæ, ἔφερε δ' ὁ ἐπέραστος ἐν ταῖς ἀγκάλαις ἀθυρμάτιον, ἄρκτου σκύλακα.

Iſta quoque eiuſdem poetæ verba, βοτὰ χίλια βόσκω, ita & mutare & amplificare vt multo maior ſit Latinorum gratia quàm Græcorum, oſtendi antea. Iam verò & ex his,

Συρίσδεν δ' ὡς οὔτις ἐπίσταμαι ὧδε κυκλώπων,

fecit iſta: quæ non tamen à Polyphemo itidem, ſed ab alia perſona de eo dicuntur,

Sumptáque arundinibus compacta eſt fiſtula centũ,
Senſerunt toti paſtoria ſibila montes,
Senſerunt undæ.

In iis etiam quæ de ſuis antris dicentem Polyphemum inducit,

Sunt mihi, pars montis, uiuo pendentia ſaxo
Antra: quibus nec ſol medio ſentitur in æſtu

Nec ſentitur hyems, duos idyllii noni comprehẽdit locos, ſed in quibus alios paſtores loquentes inducit: ſine tamen vlla antrorum mentione. At in his,

-ſunt poma grauantia ramos,
Sunt auro ſimiles longis in uitibus uuæ,
Sunt & purpureę: tibi & has ſeruamus & illas.

& in iis quæ ſubiunguntur de cornis, de prunis, non ſolùm nigris ſed etiam cereis, de caſtaneis, nõ modò diuidit in ſpecies cyclops Naſonianus quod generaliter dictum erat à cyclope Theocriteo, ἄμπελος ἁ γλυκύκαρπος, ſed etiam aliarum quàm ille arborum mentionem facit, vel potius fructuum quos aliæ quædam ferũt arbores, quum ille arbores quas viror perpetuus & odor, non fructus, commendat (nam fructũ cupreſſi infamat potius quàm decorat prouerbium) hic autem ipſos quarundam arborum fructus, quorũ nonnulli in deliciis etiam eſſe poterant, recenſeat.

Sed inſignis eſt præ cæteris ille locus in quo imitatur quidem Theocritum quod ad vſum comparationum attinet, ſed in earum vſu & copia ita illum ſuperat, vt ne comparare quidem locum illius cum loco huius poſſimus. Loquor autem de eo, cuius initium eſt apud Theocritum, Λευκοτέρα πακτᾶς ποτιδεῖν, ἁπαλωτέρα δ' ἀρνός: apud Naſonẽ verò, *Candidior folio niuei Galatea liguſtri.* hîc enim illum comparationum abundnatia pariter & elegantia ſuperat tantum,

Ὅσσον ἔαρ χειμῶνος, ὅσον μᾶλον βραβύλοιο
Ἅδιον, ὅσσον ὄϊς σφετέρας λασιωτέρα ἀρνὸς,
Ὅσσον παρθενικὴ προφέρει τριγάμοιο γυναικὸς,
Ὅσσον ἐλαφροτέρος μόσχω νεβρὸς, ὅσσον ἀηδὼν
Συμπάντων λιγύφωνος ἀοιδοτάτη πετεηνῶν.

Libuit enim cõparationes ad exprimẽdũ id quod de his cõparationibus ſentio, adhibere, & quidẽ Theocriteas aduerſus ipſũ Theocritũ, aut ſaltẽ aduerſus eius cyclopẽ. FINIS.

[library stamp]

Digitized by Google

Digitized by Google

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

R. SALVAREZZA
RESTAURO
Via Val Sassina, 58
Tel. 899.223

1968

Digitized by Google